

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **46**

Ljubljana, petek **30.4.2004**

Cena 2000 SIT

ISSN 1318-0576

Leto XIV

DRŽAVNI ZBOR

2213. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o rudarstvu (ZRud-A)

Na podlagi druge alinee prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o rudarstvu (ZRud-A)

Razglašam Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o rudarstvu (ZRud-A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 21. aprila 2004.

Št. 001-22-76/04

Ljubljana, dne 29. aprila 2004.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O RUDARSTVU (ZRud-A)

1. člen

V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 56/99) se v 2. členu v drugem stavku 3. točke besedilo »gradbeno infrastrukturo,« črta.

2. člen

V 4. členu se 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. vrtanje vrtin globine nad 30 m, če se dela ne izvajajo v območju raziskovalnega ali pridobivalnega prostora,«.

3. člen

Osmi in deveti odstavek 14. člena se črtata, dosedanji deseti odstavek postane osmi odstavek.

4. člen

Prvi odstavek 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Če pravna ali fizična oseba, ki opravlja pridobitno dejavnost s sedežem na območju Evropske unije (v nadalnjem besedilu: EU) ali državljan države članice EU v vlogo, naslovljeno na vlado, izrazi zainteresiranost za raziskovanje oziroma izkoriščanje mineralne surovine, opredeljene v državnem programu iz 5. člena tega zakona, mora vlada v roku 120

dni od dneva, ko je vlogo prejela, začeti postopek za izdajo koncesijskega akta iz 15. člena tega zakona, razen če:

– predlagano raziskovanje oziroma izkoriščanje mineralne surovine ni v skladu z državnim programom iz 5. člena tega zakona,

– je rudarsko pravico že podelila v skladu z določbami tega zakona,

– zakon omejuje podelitev rudarske pravice, ali

– zakon ali akt vlade določa drugačen način opravljanja dejavnosti raziskovanja in izkoriščanja mineralne surovine.«.

5. člen

Prvi odstavek 21. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Rudarska pravica se lahko prenese le s soglasjem vlade na pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

– da ima pravna ali fizična oseba, ki opravlja pridobitno dejavnost sedež na območju EU ali da je državljan države članice EU,

– da proti njej ni uveden postopek prisilne poravnave, stečaja ali likvidacijski postopek,

– da ponudi mineralno surovino, ki jo pridobi in ne porabi za lastne potrebe, na trgu vsem zainteresiranim in

– da izpolnjuje tudi morebitne druge pogoje, ki jih je koncesijski akt na podlagi katerega je bila podeljena rudarska pravica nosilcu rudarske pravice opredelil kot pogoj za pridobitev rudarske pravice na posameznem pridobivalnem prostoru, ki je predmet prenosa.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Rudarska pravica se ne sme prodati ali dati v najem. V primeru, da je nad nosilcem rudarske pravice opravljen stečaj po zakonu, ki ureja stečaj, se lahko rudarska pravica prenese na tistega prevzemnika, ki je od imetnika rudarske pravice – dolžnika, prevzel nepremičnine oziroma stvarne pravice na nepremičninah znotraj pridobivalnega prostora, ki mu omogočajo nadaljnje izvajanje rudarske pravice, ob upoštevanju določb iz prvega in drugega odstavka tega člena.«.

6. člen

Besedilo 27. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Če se ob izvajajujo gradbenih del na podlagi gradbenega dovoljenja, izdanega po določbah zakona, ki ureja graditev objektov, predvideva pridobitev mineralne surovine iz 11. ali 12. točke 3. člena tega zakona, se ta surovina uporabi v okviru gradnje, pod pogoji določenimi v gradbenem dovoljenju, način uporabe takšne mineralne surovine pa mora biti določen v njegovem izreku.

Če se mineralna surovina, pridobljena v okviru gradbenih del iz prejšnjega odstavka ne porabi v okviru gradnje, veljajo za investitorja teh del glede plačila za pridobljeno enoto mineralne surovine določbe tega zakona in predpisov, ki urejajo način določanja plačila za rudarsko pravico.«.

7. člen

Za 37. členom se doda nov 37.a člen, ki se glasi:

»37.a člen

(odgovornost lastnika zemljišča)

Če lastnik zemljišča ugotovi, da se na njegovem zemljišču izvajajo rudarska dela z namenom raziskovanja ali izkoriščanja mineralnih surovin, za katera ni dal izvajalcu nobenih soglasij za uvedbo postopka za pridobitev rudarske pravice, kot to zahteva 33. člen tega zakona, je dolžan o tem nemudoma obvestiti rudarsko inšpekcijsko.

Če lastnik zemljišča ne ravna po določbi prejšnjega odstavka, se v primeru uvedbe inšpekcijskega postopka šteje, da je lastnik zemljišča izvajalec rudarskih del pri raziskovanju ali izkoriščanju mineralnih surovin, ki dela izvaja brez rudarske pravice.«.

8. člen

Drugi odstavek 38. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Sredstva iz prejšnjega odstavka se namenjajo za:

- izdelavo državnega programa gospodarjenja z mineralnimi surovinami,
- vzpostavitev in vzdrževanje baz podatkov s področja raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin,
- odpravo posledic raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin v primerih, ko povzročitelj ni znan oziroma, ko stroškov sanacije ni možno naložiti nosilcu rudarske pravice,
- izdelavo študij in tehnične dokumentacije o temeljnih ter strateških raziskavah za doseganje napredka v znanosti in tehniki na področju gospodarjenja z mineralnimi surovinami.«.

9. člen

Prvi odstavek 39. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Rudarska dela lahko izvaja pravna ali fizična oseba, če je znotraj EU registrirana za ustrezno dejavnost (v nadaljevanju: izvajalec), ki izpolnjuje s tem in drugimi zakoni predpisane pogoje za opravljanje dejavnosti.«.

10. člen

V petem odstavku 42. člena se besedilo »in pred nadaljevanjem gradbenih in drugih del, ki so v zvezi s podzemnim objektom,« črta.

11. člen

V tretjem odstavku 49. člena se 7. točka črta.

12. člen

Drugi in tretji odstavek 51. člena se spremeni tako, da se glasita:

»Skrajšani postopek po prejšnjem odstavku je postopek, s katerim se združita najmanj dva postopka iz prejšnjega odstavka in sicer tako, da se postopki za izdajo dovoljenj iz 1., 2. ali 3. točke prvega odstavka 48. člena tega zakona združijo s postopkom za izdajo dovoljenja za izvajanje del po 50. členu tega zakona.

Enotno dovoljenje izda ministrstvo pristojno za rudarstvo, razen v primerih iz drugega odstavka 48. člena.«.

13. člen

Za 51. členom se doda nov 51.a člen, ki se glasi:

»51.a člen

(druga soglasja k izvajанию rudarskih del)

K vlogi za izdajo dovoljenja iz drugega in tretjega odstavka 49. člena, 50. in 51. člena tega zakona mora vlagatelj priložiti tudi druga soglasja, če jih zakon, ki ureja graditev objektov, določa za gradnjo objektov.«.

14. člen

V 56. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Izjemoma je lahko na predlog izvajalca rudarskih del pri delih z enostavnim delovnim procesom tehnični vodja, ki vodi izvajanje podzemnih rudarskih del, tudi oseba z višjo strokovno izobrazbo, petimi leti ustreznih delovnih izkušenj in opravljenim izpitom za tehničnega vodjo rudarskih del. Odločbo o izpolnjevanju pogojev za to osebo izda ministrstvo pristojno za rudarstvo, na podlagi mnenja rudarskega inšpekторja, ki poda oceno o enostavnosti delovnega procesa.«.

15. člen

Tretji odstavek 62. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Za odpravo posledic podzemnega izkoriščanja mineralnih surovin mora nosilec rudarske pravice zagotoviti rezervacijo sredstev. Obseg teh sredstev je odvisen od montangeoloških pogojev pridobivalnega prostora, obsega in tehnologije izkoriščanja ter trajanja rudarske pravice.«.

Četrti in peti odstavek se črtata.

Dosedanji šesti odstavek postane četrti odstavek.

16. člen

V 66. členu se za piko doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Enaki pogoji veljajo tudi za revizijo rudarskih projektov.«

17. člen

V četrtem odstavku 86. člena se 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. ali je za raziskovanje oziroma izkoriščanje mineralnih surovin podeljena rudarska pravica in ali se le-ta izvaja ter, ali so za rudarska dela izdana dovoljenja iz 48. člena tega zakona in ali se dela izvajajo v skladu z odobreno projektno dokumentacijo.«.

18. člen

V prvem odstavku 88. člena se 9. točka spremni tako, da se glasi:

»9. trajno ali začasno prepovedati izvajanje rudarskih del.«.

Doda se nova 10. točka, ki se glasi:

»10. predlagati pristojnemu organu izbris posameznika iz imenika pooblaščenih oseb v rudarstvu, če ne izvaja z odločbo odrejenih ukrepov in s tem očitno krši določbe tega zakona.«.

19. člen

Za 90. členom se doda nov 90.a člen, ki se glasi:

»90.a člen

(zakonita hipoteka)

Republika Slovenija ima v zavarovanje svoje terjatve iz naslova stroškov, nastalih v zvezi z izpolnitvijo inšpekcijskih ukrepov, ki se nanašajo na izvajanje sanacijskih del, odpravo posledic rudarjenja ali izvedbo potrebnih ukrepov zavarovanja, do celotnega poplačila zakonito hipoteko na nepremičninah zavezanca znotraj pridobivalnega prostora, ki so predmet sanacije, odprave posledic rudarjenja ali izvedbe potrebnih ukrepov zavarovanja.

Vse odločbe, sodbe in druge izvršljive akte, ki so podlaga za terjatve iz prejšnjega odstavka, pristojni organi pošljijo pristojnemu sodišču, ki zakonito hipoteko v zemljiško knjigo vpiše po uradni dolžnosti.«.

20. člen

Naslov 91. člena se spremeni tako, da se glasi: »(trajna in začasna prepoved)«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Inšpektor lahko z odločbo tudi trajno prepove izvajanje rudarskih del pravni oziroma fizični osebi, ki raziskuje ali izkorišča mineralne surovine izven odobrenega raziskovalnega oziroma pridobivalnega prostora, ali raziskuje ali izkorišča mineralne surovine brez podeljene rudarske pravice ali če je koncesijsko razmerje po določbah tega zakona prenehalo.«.

21. člen

Za 93. členom se dodajo novi 93.a, 93.b, 93.c, 93.č in 93.d člen, ki se glasijo:

»93.a člen

(izvršba s prisilitvijo)

Če je pravni ali fizični osebi z odločbo inšpektorja odrejena trajna prepoved izvajanja rudarskih del iz tretjega odstavka 91. člena tega zakona, kršitelj pa z odločbo odrejene prepovedi ne spoštuje, uvede inšpektor po uradni dolžnosti postopek izvršbe s prisilitvijo.

V primeru uvedbe postopka izvršbe s prisilitvijo iz prejšnjega odstavka, znaša denarna kazen:

- če je zavezanc pravna oseba, v višini od 1.000.000 tolarjev do 1.500.000 tolarjev;
- če je zavezanc samostojni podjetnik posameznik, v višini od 500.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev;
- če je zavezanc fizična oseba od 250.000 tolarjev do 500.000 tolarjev.

Vsaka poznejša izrečena denarna kazen za prisilitev se poveča za 100.000 tolarjev.

Vse kasnejše kazni za prisilitev zavezanca, ki kljub izrečenim kaznim ne izpolni svojih obveznosti, se izrekajo vse, dokler se števek denarnih kazni ne doseže sedemkratnega zneska iz drugega odstavka tega člena.

Če zavezanc kljub izrečenim denarnim kaznim iz prejšnjega odstavka ne opravi nedenarnih obveznosti iz prvega odstavka tega člena, ga k temu fizično prisili inšpektor ob pomoči policije.

Policija ima pri izvajaju določbe iz prejšnjega odstavka vsa pooblastila iz zakona, ki ureja policijo.

93.b člen

(izvršba po drugih osebah)

Postopek izvršbe po drugih osebah uvede s sklepom inšpektor po uradni dolžnosti zoper nosilca rudarske pravice oziroma izvajalca ostalih rudarskih del, ki po končanem izvajaju rudarskih del ne izvede z inšpeksijsko odločbo odrejene dokončne sanacije okolja ali odprave posledic rudarjenja ali odrejenih potrebnih ukrepov zavarovanja, na stroške zavezanca.

Za opravljanje materialnih dejanj izvršbe inšpeksijskih ukrepov iz prejšnjega odstavka, odrejenih v dokončnih inšpeksijskih odločbah, izdanih na podlagi tega zakona, se izberejo izvajalci v skladu z zakonom o javnih naročilih.

93.c člen

(posebne prepovedi)

V primerih iz prejšnjega člena je prepovedana odtujitev in obremenitev nepremičnin, ki so predmet sanacije, odprave posledic rudarjenja ali zavarovanja oziroma pravice na nepremičnini, ki je vpisana v zemljiško knjigo, razen če je to potrebno zaradi izvršitve izrečenih inšpeksijskih ukrepov.

Prepoved iz prejšnjega odstavka je obvezna sestavina sklepa, s katerim se uvede izvršba po drugih osebah po določbah tega zakona.

93.č člen

(zaznamba prepovedi odtujitve in obremenitve ter možnost izbrisca)

Sklep, s katerim se uvede izvršba po drugih osebah po določbah tega zakona, pristojni inšpektor po uradni dolžnosti

pošlje pristojnemu sodišču, ki po uradni dolžnosti v zemljiško knjigo vpiše zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve iz prejšnjega člena.

Zaznamba iz prejšnjega odstavka se izbriše iz zemljiške knjige na predlog pristojnega inšpektorja, lahko pa tudi na predlog inšpeksijskega zavezanca, če predlogu priloži potrdilo pristojnega inšpektorja o izvršeni odločbi ter v drugih primerih določenih z zakonom, ki ureja zemljiško knjigo.

93.d člen

(izvršba inšpeksijskih ukrepov)

Izvršba s prisilitvijo in izvršba po drugih osebah se opravi po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, kolikor s tem zakonom ni drugače določeno.

Vse izvršbe inšpeksijskih ukrepov, izrečenih na podlagi tega zakona v zvezi s plačili denarnih kazni in stroškov, nastalih v inšpeksijskem postopku, določenih oziroma odmerjenih na podlagi tega zakona, izvršuje pristojni državni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov.«.

22. člen

Besedilo 96. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Za gradnjo v mejah pridobivalnega prostora je pred izdajo gradbenega dovoljenja potrebno pridobiti soglasje nosilca rudarske pravice.

Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se sme izjemoma izdati, čeprav je bilo soglasje nosilca rudarske pravice zavrnjeno zaradi obstoja nevarnosti za poškodbe, vendar le tedaj, če rudarski inšpektor z odločbo ugotovi, da ne obstoji nevarnost za življence in zdravje ljudi, in če se investitor odpove pravici do odškodnine za škodo, ki utegne nastati kot posledica rudarskih del in se ta izjava z overjenim podpisom zaznamuje v zemljiški knjigi kot pravno dejstvo.

Inšpektor upošteva pri izdaji odločbe iz prejšnjega odstavka pri gradnji na pridobivalnem prostoru, na katerem poteka podzemno izkoriščanje mineralnih surovin:

- napoved posedkov površine na predvideni lokaciji gradnje,
- konsolidacijo terena, če se gradi na že odkopanem območju,
- gradnjo v območju varnostnih stebrov in vplivnih koton.

Inšpektor upošteva pri izdaji odločbe iz drugega odstavka tega člena za gradnjo na pridobivalnem prostoru, na katerem poteka podzemno ali površinsko izkoriščanje mineralnih surovin bližino drugih obstoječih objektov, ki so potrebni za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin.«.

23. člen

Naslov XI. poglavja se spremeni tako, da se glasi: »INŽENIRSKA ZBORNIČA SLOVENIJE IN MATIČNA SEKCija INŽENIRJEV RUDARSKE IN GEOTEHNOLOŠKE STROKE TER IMENIK POOBLAŠČENIH OSEB V RUDARSTVU.«

24. člen

Za 99. členom se dodajo novi 99.a, 99.b in 99.c člen, ki se glasijo:

»99.a člen

(imenik pooblaščenih oseb v ruderstvu)

Ministrstvo, pristojno za ruderstvo, vodi imenik pooblaščenih oseb v ruderstvu, ki vsebuje podatke, potrebne za pridobivanje pravic, obveznosti in odgovornosti posameznikov, katere izhajajo iz tega zakona, in sicer:

- osebno ime,
- datum in kraj rojstva,
- naslov stalnega ali začasnega prebivališča,
- številko telefona, telefaksa, naslov elektronske pošte,
- strokovni ali znanstveni naziv,

- podatke o opravljenem strokovnem izpitu po tem zakonu,
- identifikacijsko številko,
- podatke o zaposlitvi.

V imenik pooblaščenih oseb v rudarstvu vpisani posameznik mora ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo, sporočiti spremembo podatkov, ki se vpisujejo v imenik, v 15 dneh po nastanku spremembe.

Pravico do vpogleda v vse podatke imenika pooblaščenih oseb v rudarstvu imajo od ministra pooblaščene osebe in rudarski inšpektor.

Javni del imenika pooblaščenih oseb v rudarstvu sestavljajo naslednji podatki:

- osebno ime,
- naslov stalnega ali začasnega prebivališča,
- številka telefona, telefaksa, naslov elektronske pošte,
- podatki o zaposlitvi.

99.b člen

(vpis v imenik pooblaščenih oseb)

V imenik pooblaščenih oseb v rudarstvu se na svojo zahtevo vpše posameznik, ki izpolnjuje pogoje za tehnično vodenje rudarskih del ali pogoje za opravljanje del samostojnega projektanta in revidenta po tem zakonu in je zaposlen v gospodarski družbi, ki ima v sodni register vpisano vsaj eno dejavnost s področja izvajanja rudarskih del iz 4. člena tega zakona, ali projektiranja in tehničnega svetovanja, ali ima status samostojnega podjetnika posameznika, ki ima pri davčni upravi priglašeno eno od naštetih dejavnosti.

O vpisu odloči ministrstvo, pristojno za rudarstvo, z odločbo.

Posameznik dobi ob vpisu v imenik pooblaščenih oseb v rudarstvu identifikacijsko številko, ki se lahko uporablja skupaj z žigom gospodarske družbe, v kateri je posameznik zaposlen, ali žigom samostojnega podjetnika posameznika.

Identifikacijska številka se določi na podlagi zaporedne številke prispetja vloge za vpis v imenik pooblaščenih oseb v rudarstvu.

Identifikacijska številka iz prejšnjega odstavka se uporablja le za namene iz tega zakona.

Dela tehničnega vodje rudarskih del iz 56. člena tega zakona, samostojnega projektanta rudarskih projektov iz 67. člena tega zakona ali revidenta iz 71. člena tega zakona, lahko opravlja le pooblaščena oseba, vpisana v imenik pooblaščenih oseb v rudarstvu.

99.c člen

(izbris in ponovni vpis v imenik pooblaščenih oseb)

Posameznik se izbriše iz imenika pooblaščenih oseb v rudarstvu, če:

- pisno zahteva izbris,
- mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica,
- umre,
- tako predlaga rudarski inšpektor v okviru inšpekcijskega nadzora,
- iz katerega koli razloga ne izpolnjuje več pogojev iz prvega odstavka 99.b člena tega zakona.

O izbrisu odloči ministrstvo, pristojno za rudarstvo, z odločbo.

Če so podani razlogi iz druge alinee prvega odstavka tega člena, mora posameznik, vpisan v imenik pooblaščenih oseb v rudarstvu, o tem obvestiti ministrstvo, pristojno za rudarstvo.

Posameznik, ki je bil izbrisani iz imenika pooblaščenih oseb v rudarstvu iz razlogov iz pete alinee prvega odstavka tega člena, se lahko ponovno vpše v imenik, če izpolnjuje pogoje za vpis. Posameznik, ki je bil izbrisani iz imenika pooblaščenih oseb v rudarstvu zaradi razloga iz druge ali četr-

te alinee prvega odstavka tega člena, se na zahtevo lahko ponovno vpše v imenik, ko preteče veljavnost izrečenega ukrepa.«.

25. člen

Besedilo 100. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo najmanj 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če raziskuje ali če izkorišča mineralne surovine izven odobrenega raziskovalnega oziroma pridobivalnega prostora (prični in drugi odstavek 12. člena),

2. če raziskuje ali če izkorišča mineralne surovine brez podeljene rudarske pravice (13. člen).

Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo najmanj 1.500.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena fizična oseba kot lastnik zemljišča, ki ne ravna po določbi 37.a člena tega zakona.«.

26. člen

Besedilo 101. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 1.000.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če v določenem roku ne izdela ali sploh ne izdela zaključnega elaborata o raziskovanju mineralnih surovin v raziskovalnem prostoru (29. člen),

2. če izvaja rudarska dela izvajalec del, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev za izvajanje dejavnosti, ki se nanašajo na izvajanje rudarskih del (39. člen),

3. če izvaja rudarska dela na podlagi in v okviru odobrenega rudarskega projekta za izvajanje del tako, da je zaradi tega neposredno ogroženo življenje in zdravje delavcev, povzročena materialna škoda ali ogroženo okolje (prični odstavek 40. člena),

4. če ne ustanovi reševalne službe (43. člen),

5. če pri izvajaju del ne zagotovi tehničnega vodenja del oziroma tehničnega nadzorstva (45. člen),

6. če izvaja rudarska dela po revidiranem rudarskem projektu, ki ni odobren z dovoljenjem za izvajanje del ali z enotnim dovoljenjem (50. in 51. člen),

7. če v določenem roku ne prijavi ali sploh ne prijavi pričetka rudarskih del (54. člen),

8. če se objekti in naprave uporabljajo brez dovoljenja za uporabo ali v nasprotnu z izdanim dovoljenjem (55. člen),

9. če ne zagotovi omenjenega nadzorstva po osebi, ki izpolnjuje predpisane pogoje (56. člen),

10. če ob začasni ustavitevi del ne ravna po določilih tretjega in petega odstavka 58. člena,

11. če po končanem izvajaju rudarskih del ne izvede dokončne sanacije okolja ali ne odpravi posledic rudarjenja ali ne izvede potrebnih ukrepov zavarovanja (prični odstavek 60. člena),

12. če pri izvajaju del nima predpisane tehnične dokumentacije (63. člen),

13. če pri izdelavi tehnične dokumentacije ne upošteva v celoti ali sploh ne upošteva določb 64. člena ali jih očitno nepravilno uporabi.

Z globo od 100.000 do 400.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 500.000 do 2.000.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Z globo od 80.000 do 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.«.

27. člen

Besedilo 102. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 200.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. vsake začasne ustavitve in ponovnega pričetka rudarskih del ne prijavi inšpektorju v določenih rokih, ali je sploh ne prijavi (58. člen),

2. v 15 dneh ne prijavi ali sploh ne prijavi inšpektorju in ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo, ali upravni enoti, ki je izdala dovoljenje za izkoriščanje po 48. členu tega zakona, polne in trajne opustitve izvajanja rudarskih del (59. člen),

3. izvajalec ne ravna po izvršljivi odločbi inšpektorja ozziroma če ne izvrši odrejenih ukrepov v določenem roku ozziroma jih sploh ne izvrši (90. in 91. člen),

4. v osmih dneh po poteku izvršitvenega roka ne dostavi ali sploh ne dostavi inšpektorju pisnega poročila o izvršiti odrejenih ukrepov (93. člen).

Z globo od 80.000 do 250.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Z globo od 50.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.«.

28. člen

Za 104. členom se doda nova 104.a in 104.b člen, ki se glasita:

»104.a člen (prekrški)

Z globo od 80.000 do 250.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če ne dovoli inšpektorju vstopa v poslovne ali obratne prostore ali če mu ne da na razpolago vseh zahtevanih podatkov, listin in poročil, ki se nanašajo na inšpekcijske zadave (93. člen).

104.b člen (prekrški)

Z globo od 50.000 do 100.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika:

1. če pri vodenju in nadziranju ne poskrbi, da se rudarska dela izvajajo v skladu z določili tehničnih predpisov, predpisov o varnosti in zdravju pri delu v rudarstvu, določili zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu in splošnih aktov, ki veljajo za rudarska dela (45. člen),

2. če pri vodenju ali nadziranju ne zagotovi, da se delovne priprave in naprave vzdržujejo v predpisanim stanju ter se uporabljajo v skladu s predpisi (45. člen).«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

29. člen

Globe, določene v 100., 101. in 102. členu zakona, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03), v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v višini s tem zakonom predpisanih glob.

Določbe četrtega odstavka 100. člena, četrtega odstavka 101. člena, četrtega odstavka 102. člena, 104.a in 104.b člena zakona, se uporabljajo od začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03).

30. člen

Uredbo o določanju plačila za sanacijo posledic rudarskih del (Uradni list RS, št. 43/2000) je potrebno uskladiti z določbami tega zakona v roku enega leta po njegovi uveljavitvi, do takrat pa se uporablja kolikor ni v nasprotju z določbami tega zakona.

31. člen

Do dokončanja programa sanacije vrtin in opuščenih rudarskih objektov, ki so bili zgrajeni za potrebe raziskovanja in izkorisčanja ogljikovodikov do konca leta 1990 se za ekološko in tehnološko sanacijo Nafte Lendava v proračunu Republike Slovenije na posebni proračunski postavki zagotovo sredstva pri ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo.

32. člen

Določbi 103. in 104. člena zakona prenehata veljati z dnem začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03).

33. člen

Za projektne pogoje in z njimi povezana soglasja k projektnim rešitvam po določbi 29. točke prvega odstavka 206. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02 in 97/03 – odl. US) se z dnem uveljavitve tega zakona štejeta soglasje ali odločba iz 96. člena zakona.

34. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 320-01/89-3/12
Ljubljana, dne 21. aprila 2004.
EPA 1234-III

Predsednik
Državnega zбора
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2214. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrske varnosti (ZVISJV-B)

Na podlagi druge alinee prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrske varnosti (ZVISJV-B)

Razglašam Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrske varnosti (ZVISJV-B), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 21. aprila 2004.

Št. 001-22-75/04
Ljubljana, dne 29. aprila 2004.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

ZAKON**O SPREMENAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA
O VARSTVU PRED IONIZIRAJOČIMI SEVANJI
IN JEDRSKI VARNOSTI (ZVISJV-B)****1. člen**

V Zakonu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrske varnosti (Uradni list RS, št. 50/03 – uradno prečiščeno besedilo) se v 2. členu besedilo drugega odstavka spremeni tako, da se glasi:

»(2) Določbe tega zakona ne veljajo za vnos iz držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), iznos v države članice EU, uvoz in izvoz zdravil, za katere je to urejeno s predpisi, ki urejajo ravnanje z zdravili in medicinskim pripomočki.«.

2. člen

V 3. členu se v 19. in 63. točki besedilo »Republike Slovenije« nadomesti s kratico »EU«, v 60. točki pa se besedilo »carinskega območja Republike Slovenije pod carinskim nadzorom v skladu s carinskimi predpisi« nadomesti z besedilom »območja Republike Slovenije«.

3. člen

V petem odstavku 4. člena se za besedo »in« doda besedilo »da se prepreči«.

4. člen

V prvem odstavku 7. člena se za vejico po besedilu »izrabljениm gorivom« doda besedilo »vnosu iz države članice EU, iznosu v države članice EU,«.

5. člen

V četrtem odstavku 8. člena se za besedo »javnost« postavi pika, besedilo »preko ministrstva za zunanje zadeve ali pa neposredno, če tako določajo mednarodni sporazumi, pa« pa se nadomesti z besedilom »Pristojni ministrstvi iz prejšnjega stavka sta preko ministrstva za zunanje zadeve ali pa neposredno, če tako določajo mednarodni sporazumi, dolžni obvestiti.«

6. člen

V prvem odstavku 9. člena se v prvi alinei beseda »prevažati« nadomesti z besedilom »pošiljati, vnašati iz držav članic EU, iznašati v države članice EU,«, drugi alinei pa se za besedilom »proizvajati,« doda besedilo »vnašati iz držav članic EU,«.

7. člen

V prvem odstavku 10. člena se v četrti alinei besedilo »o času uvoza, nabave, odprodaje, oddaje, izvoza,« nadomesti z besedilom »o času vnosa iz države članice EU, uvoza, nabave, odprodaje, iznosa v države članice EU, izvoza,«.

V tretjem odstavku se v prvi alinei za besedilom »dovoljenja za« doda besedilo »vnos iz držav članic EU, iznos v države članice EU,«, tretja alinea pa se črta.

8. člen

V tretjem odstavku 11. člena se v sedmi alinei za besedilom »vzdrževanje,« doda besedilo »proizvodnjo,«.

9. člen

V tretjem odstavku 23. člena se beseda »prejšnjega« nadomesti z besedo »prvega.«

10. člen

V sedmem odstavku 37. člena se za besedo »pridobil« doda besedilo »dovoljenje za izvajanje sevalne dejavnosti po tem zakonu ali je pridobil.«

11. člen

V devetem odstavku 62. člena se besedilo »preverjanje predpisanih izpolnjevanja« nadomesti z besedilom »preverjanje izpolnjevanja predpisanih.«

12. člen

Besedilo 92. člena se spremeni tako, da se glasi:

»V primeru povečane radioaktivne kontaminacije na ozemlju držav članic EU ali tretjih držav urejajo prepovedi, začasne omejitve in ostrejše pogoje nadzora prometa znotraj EU, uvoza ali izvoza živil, krme in kmetijskih proizvodov ter zasnova in nosilce izvajanja teh ukrepov pravni akti EU, ki veljajo na ozemlju EU neposredno.«.

13. člen

V tretjem odstavku 99. člena se za besedo »jedrskega« dodata besedi »ali sevalnega.«

14. člen

Naslov 4.9 poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»4.9 Vnos iz in iznos v države članice EU, uvoz, izvoz ter tranzit jedrskeh in radioaktivnih snovi ter radioaktivnih odpadkov.«

15. člen

Naslov 100. člena se spremeni tako, da se glasi: »(dovoljenje za vnos iz in iznos v države članice EU, uvoz, izvoz jedrskeh in radioaktivnih snovi ter tranzit jedrskeh snovi).«

Besedili prvega in drugega odstavka 100. člena se spremeni tako, da se glasita:

»(1) Za vnos iz držav članic EU in iznos v države članice EU jedrske snovi ter za uvoz in izvoz jedrskeh in radioaktivnih snovi je treba pridobiti dovoljenje ministrstva, pristojnega za okolje, razen za radioaktivne snovi, ki se uporabljajo v zdravstvu ali veterinarstvu, za katere izda dovoljenje ministrstvo, pristojno za zdravje.

(2) Vnos radioaktivnih snovi iz držav članic EU in iznos teh snovi v države članice EU urejajo pravni akti EU, ki veljajo na območju EU neposredno.«.

V petem odstavku se besedo »uvoz« nadomesti z besedilom »vnos iz držav članic EU in za uvoz jedrskeh snovi ter za uvoz«, besedi »prejemnik radioaktivnih« pa se nadomesti z besedama »prejemnik teh«.

16. člen

Naslov 101. člena se spremeni tako, da se glasi: »(dovoljenje za vnos iz in iznos v države članice EU, uvoz, izvoz ter tranzit radioaktivnih odpadkov in izrabljene gorive).«

V prvem odstavku 101. člena se za besedo »Za« doda besedilo »vnos iz držav članic EU, iznos v države članice EU,«.

V tretjem odstavku se za besedilom »Dovoljenje za« doda besedilo »iznos v države članice EU in«, besedilo »izvozniku radioaktivnih odpadkov« pa se nadomesti z besedilom »osebi, ki iznaša radioaktivne odpadke ali izrabljeno gorivo v države članice EU ali jih izvaja,«.

V petem odstavku se za besedama »Dovoljenje za« doda besedilo »vnos iz držav članic EU in«.

V šestem odstavku se za besedama »dovoljenja za« doda besedilo »vnos iz držav članic EU, iznos v države članice EU,«.

V sedmem odstavku se besedilo »Izvoznik radioaktivnih odpadkov ali izrabljene gorive« nadomesti z besedilom »Oseba, ki iznaša radioaktivne odpadke ali izrabljeno gorivo v države članice EU ali jih izvaja,«.

17. člen

Prvi odstavek 102. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Dovoljenje za vnos iz držav članic EU, iznos v države članice EU, uvoz, izvoz ali tranzit radioaktivnih od-

padkov, izrabljenega goriva in jedrske snovi in uvoz ter izvoz radioaktivnih snovi se izda za eno ali več pošiljk za dobo največ treh let.«.

V tretjem odstavku se besedilo »za uvoz, izvoz ali tranzit radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva in izdaja dovoljenja za uvoz ali izvoz jedrske in radioaktivne snovi« nadomesti z besedilom »iz prvega odstavka tega člena«.

18. člen

V prvem odstavku 103. člena se v napovednem stavku besedilo »jedrske ali radioaktivne snovi mora uvoznik, izvoznik ali oseba, ki izvaja tranzit le-teh« nadomesti z besedilom »ali jedrske snovi mora oseba, ki le-te vnaša iz držav članic EU ali jih iznaša v države članice EU ali jih uvaža ali izvija«, v drugi alinei pa se besedilo »za uvožene radioaktivne odpadke ali radioaktivne snovi« nadomesti z besedilom »za radioaktivne odpadke, ki se vnašajo iz držav članic EU ali uvažajo«.

V tretjem odstavku se na koncu prvega stavka za besedami »in druge pogoje za« doda besedilo »vnos iz držav članic EU, iznos v države članice EU,«.

Z tretjim odstavkom se doda novi četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Minister, pristojen za okolje, lahko v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, s predpisom podrobnejše uredi posamezna vprašanja, potrebna za izvrševanje pravnih aktov EU, ki urejajo pošiljanje radioaktivnih snovi na območju EU in veljajo na območju EU neposredno.«

19. člen

V prvem odstavku 129. člena se v peti alinei pred besedo »uvozu« doda besedilo »vnušu iz držav članic EU, iznosu v države članice EU,«.

20. člen

Besedilo 139. člena se spremeni tako da se glasi:

»139. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 300.000 do 90.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba:

1. če je začela izvajati sevalno dejavnost, ne da bi pridobila dovoljenje (11. člen),

2. če je začela uporabljati vir sevanja brez dovoljenja za njegovo uporabo ali preden so izpolnjeni pogoji za uporabo po tem zakonu (13. člen),

3. če krši prepovedi iz 20. člena tega zakona,

4. če kot delodajalec ne zagotavlja varstva nosečih in doječih žensk (20. člen),

5. če kot delodajalec razporedi delavca proti njegovi volji na delovno mesto za opravljanje specifičnih nalog (21. člen),

6. če kot delodajalec ne zagotavlja varstva izpostavljenih delavcev, praktikantov in študentov skladno z določbami 23. člena tega zakona,

7. če kot imetnik dovoljenja za uporabo vira sevanja povzroči čezmerno obsevanost delavcev, praktikantov, študentov ali posameznikov iz prebivalstva (17. člen),

8. če razporedi delavce, praktikante ali študente na delovno mesto v nasprotju z določbami 32. člena tega zakona,

9. če ne zagotovi delovanja posebne organizacijske enote za izvajanje varstva pred sevanji skladno z določbami 34. člena tega zakona,

10. če kot upravljavec objekta ali kot zunanjii izvajalec sevalne dejavnosti ne zagotovi varstva delavcev zunanjega izvajalca sevalne dejavnosti ali ne izvaja drugih obveznosti iz 37. člena tega zakona,

11. če kot delodajalec ne zagotavlja zdravstvenega nadzora izpostavljenih delavcev (39. člen),

12. če razporedi na delovno mesto delavca, kljub temu, da po ugotovitvah zdravstvenega nadzora ni zmožen za to delovno mesto (39. člen),

13. če kot delodajalec ne zagotovi zdravstvenega nadzora po prenehanju dela delavca (40. člen),

14. če opravlja radiološke posege brez odobrenega programa radioloških posegov (47. člen),

15. če je izvedel radiološki poseg, za katerega niso bili izpolnjeni pogoji za izvedbo (50. člen),

16. če gradi, preskuša, obratuje, drugače uporablja ali trajno preneha uporabljati jedrske, sevalne ali manj pomembni sevalni objekt brez soglasij ali dovoljenj po tem zakonu (57. člen),

17. če ne zagotavlja sevalne in jedrske varnosti objekta, radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega goriva skladno z določbami drugega odstavka 57. člena,

18. če izvaja posege v prostor, ki vplivajo na sevalno ali jedrsko varnost, brez soglasja ministrstva, pristojnega za okolje (66. in 68. člen),

19. če začne s poskusnim obravnavanjem objekta brez soglasja ministrstva, pristojnega za okolje (78. člen),

20. če začne ali preneha z obravnavanjem jedrskega ali sevalnega objekta ali če začne z odlaganjem izrabljenega goriva ali radioaktivnih odpadkov ali če zapre odlagališče izrabljenega goriva ali radioaktivnih odpadkov ali če začne ali zaključi razgradnjo jedrskega ali sevalnega objekta ali če zaključi rudarska dela za opustitev pridobivanja jedrskeih mineralnih surovin ali če začne z odlaganjem rudarske ali hidrometalurške jalovine ali če zapre odlagališče rudarske in hidrometalurške jalovine brez dovoljenja ministrstva, pristojnega za okolje (79. člen),

21. če kot upravljavec objekta uvaja spremembe in dopolnitve v nasprotju s postopki iz 83. in 84. člena tega zakona,

22. če gradi, rekonstruira ali odstrani objekt znotraj območja sevalnega ali jedrskega objekta brez soglasja ministrstva, pristojnega za okolje (85. člen),

23. če namerno dodaja radioaktivne snovi živilom, igračam, osebnemu nakitu, kozmetiki ali vnaša iz držav članic EU, iznaša v države članice EU, uvaža ali izvaja tako blago (89. člen),

24. če daje v promet izdelke in materiale, ki so čezmerno radioaktivno kontaminirani z radionuklidi (89. člen),

25. če skladišči ali obdeluje radioaktivne odpadke ali izrabljeno gorivo na kraju nastanka brez dovoljenja ministrstva, pristojnega za okolje (97. člen),

26. če vnaša iz držav članic EU ali iznaša v države članice EU radioaktivne snovi v nasprotju s pravnimi akti EU, ki veljajo na območju EU neposredno, ali če uvaža ali izvaja radioaktivne snovi brez dovoljenja (100. člen),

27. če vnaša iz držav članic EU, iznaša v države članice EU, uvaža, izvaja ali izvaja tranzit jedrske snovi in radioaktivnih odpadkov ali jedrskega goriva brez dovoljenja (100. in 101. člen),

28. če ne zagotovi načrtovanja ali izvajanja ukrepov fizičnega varovanja (118. člen),

29. če uporablja jedrsko blago ali ga poseduje v nasprotju z določbami 121. člena tega zakona,

(2) Z globo od 300.000 do 45.000.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 30.000 do 3.000.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika.

(4) Prekrški iz prejšnjih odstavkov se ne izvajajo po hitrem postopku.«.

21. člen
Doda se nov 139.a člen, ki se glasi:

»139.a člen

(prekrški, ki se izvajajo po hitrem postopku)

(1) Z globo 1.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če ne priglasi namere o izvajanju sevalne dejavnosti (9. člen),

2. če kot delodajalec ne zagotovi izdelave ocene varstva izpostavljenih delavcev pred sevanji, kot to določa 24. člen tega zakona,

3. če ne zagotovi pregleda ocene varstva izpostavljenih delavcev pred sevanji ali če ne uvede odobrenih sprememb ukrepov varstva pred sevanji (26. člen),

4. če se ne posvetuje glede varstva izpostavljenih delavcev s pooblaščenimi izvedenci in organizacijami varstva pred sevanji (27. člen),

5. če ne zagotavlja rednega ugotavljanja izpostavljenih delavcev in merjenja sevanja na delovnem mestu (29. člen),

6. če ne posreduje rezultatov ugotavljanja meritev doz izpostavljenih delavcev pooblaščenemu zdravniku in z njimi ne seznanja izpostavljenih delavcev ali če ne obvešča v primeru interventne izpostavljenosti ali izpostavljenosti ob izrednem dogodku (31. člen),

7. če kot pooblaščeni izvajalec dozimetrije ne posreduje podatkov o osebnih dozah izpostavljenih delavcev v centralno evidenco doz v predpisanih rokih iz 33. člena tega zakona,

8. če ne določi odgovorne osebe za varstvo pred sevanji ali o tem ne obvesti pristojnega ministrstva (35. člen),

9. če ne ravna po odredbi ministrstva, pristojnega za zdravje, v zvezi z varstvom izpostavljenih delavcev pred naravnimi viri sevanja (46. člen),

10. če pri opravljanju radioloških posegov ne zagotavlja ocenjevanje in preverjanje radioloških posegov (51. člen),

11. če pri opravljanju radioloških posegov uvaja spremembe in dopolnitve, ne da bi mu jih odobrilo ministrstvo, pristojno za zdravje (52. člen),

12. če kot izvajalec radioloških posegov posreduje podatke o izvedenih radioloških posegih v nadaljnjo obdelavo in v centralno evidenco izvedenih radioloških posegov brez pisne privolitve pacienta ali njegovega zakonitega zastopnika, ali če ne posreduje pacientu na njegovo zahtevo podatkov o dozah, ki jih je pacient prejel med izvajanjem radioloških posegov (53. člen),

13. če se ne posvetuje glede posameznih vprašanj sevalne in jedrske varnosti s pooblaščenimi izvedenci za sevalno in jedrsko varnost (58. člen),

14. če ne izvaja programov zbiranja in analiziranja obratovalnih izkušenj jedrskega objekta ali če ugotovitev programov ne upošteva pri ocenjevanju, preverjanju in izboljšanju sevalne in jedrske varnosti (60. člen),

15. če kot upravljavec objekta ne zagotovi pogojev glede kvalificiranih delavcev za upravljanje tehnološkega procesa (62. člen),

16. če kot upravljavec objekta ni vzpostavil ali ne izvaja programa zagotavljanja kakovosti (63. člen),

17. če ne dopolnjuje varnostnega poročila v primeru, ko pride med gradnjo ali razgradnjo objekta ali v času poskusnega obratovanja ali v času izvajanja rudarskih del, če gre za izkoriščanje ali opustitev izkoriščanja jedrskega mineralnih snovi, do sprememb, ki vplivajo na vsebino varnostnega poročila (71. in 80. člen),

18. če ne zagotovi vzdrževanja in nadzora odlagališča skladno s pogoji iz varnostnega poročila (80. člen),

19. če ne pripravi poročila o občasnem varnostnem pregledu ali če na podlagi poročila o občasnem varnostnem pregledu ne pripravi predloga potrebnih sprememb (82. člen),

20. če ne zagotovi izjemnega pregleda varnostnega poročila ali če na podlagi ocenjevanja in preverjanja varnosti ne izdela predloga sprememb varnostnega poročila (86. člen),

21. če ne poroča o obratovanju objekta na predpisani način (87. člen),

22. če ne zagotovi dekontaminacije v okviru sanacije posledic izrednega dogodka ali če ne izvede dekontaminacije na predpisani način v primeru, ko radioaktivna kontaminacija ni posledica izrednega dogodka in o tem ne obvesti pristojnega organa (91. člen),

23. če ne ravna z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom na predpisani način (93. člen),

24. če kot oseba, ki pošilja radioaktivne odpadke ali izrabljeno gorivo v države članice EU ali jih izvaja, v predpisanim roku ne prijavi ministrstvu, pristojnemu za okolje, prevzem pošiljke (101. člen),

25. če pošilja radioaktivne odpadke in izrabljeno gorivo v namembni kraj, ki leži južno od 60 stopinj južne zemljepisne širine (102. člen),

26. če ne posreduje nosilcem načrtovanja zaščite in reševanja vseh predpisanih podatkov, ki se jih rabi pri izdelavi državnega in lokalnega načrta zaščite in reševanja (106. člen),

27. če v primeru izrednega dogodka ne izvaja ukrepov po načrtu zaščite in reševanja in ne izvaja ukrepov skladno z določbami državnega in lokalnega načrta zaščite in reševanja (107. člen),

28. če ne obvešča javnosti in pristojnih organov v primeru izrednih dogodkov (108. člen),

29. če ne izvaja fizičnega varovanja skladno z načrtom fizičnega varovanja (119. člen),

30. če v nadzorovanem območju jedrskega objekta ali v prostorih, v katerih je oprema, naprave ali dokumentacija pomembna za jedrsko varnost jedrskega objekta, delajo delavci, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev in za katere obstajajo varnostni zadržki (120. člen),

31. če ne vodi evidence jedrskega snovi ali če ne zagotavlja nemotenega delovanja opreme za vodenje evidenc ali če ne varuje jedrskega snovi in ne organizira njihovega hranjenja na predpisani način ali o izgubi nadzora nad jedrskimi snovmi ali odtujiti takoj ne obvesti policije in ministrstva, pristojnega za okolje (122. člen),

32. ne izvaja sanacije posledic izrednega dogodka, ki mu je bila odrejena kot izjemni ukrep (125. člen).

(2) Z globo 1.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo 450.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika.

(4) Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, če stori prekršek iz 23. in 24. točke prvega odstavka tega člena.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

22. člen

(1) Globe, določene v 139. členu zakona, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) izrekajo kot denarne kazni, in sicer za:

– pravno osebo v razponu od 300.000 do 30.000.000 tolarjev,

– samostojnega podjetnika posameznika v razponu od 300.000 do 15.000.000 tolarjev,

– odgovorno osebo pravne osebe v razponu od 30.000 do 1.500.000 tolarjev.

(2) Globe, določene v 139.a členu zakona, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) izrekajo kot denarne kazni, in sicer za:

– pravno osebo v razponu od 300.000 do 1.500.000 tolarjev,

– samostojnega podjetnika posameznika v razponu od 300.000 do 1.500.000 tolarjev,
– odgovorno osebo pravne osebe v razponu od 300.000 do 450.000 tolarjev,
– posameznika v razponu od 50.000 do 150.000 tolarjev.

(3) Določbe tretjega odstavka 139. in tretjega odstavka 139.a člena zakona, ki urejajo globe za prekršek, ki ga storí odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, se uporabljajo od začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03).

23. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 801-10/91-4/17

Ljubljana, dne 21. aprila 2004.

EPA 1232-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

VLADA

2215. Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah

Na podlagi prvega odstavka 26. člena, prvega odstavka 81. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 22/03 – uradno prečiščeno besedilo) in na podlagi drugega odstavka 74. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 83/03 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah

1. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(splošna določba)

(1) S to uredbo se zavarujejo ogrožene prosto živeče rastlinske vrste (v nadaljnjem besedilu: rastlinske vrste), predpisane pravila ravnanja, poseben varstven režim ter ukrepe varstva in smernice za ohranitev habitatov teh vrst, z namenom ohranitve ugodnega stanja teh vrst.

(2) Z varstvenim režimom in varstvom habitatov se zagotavlja tudi varstvo mednarodno varovanih vrst.

(3) Ta uredba prenaša določbe členov 1, 6, 11, 13, 14, 16 in 22 ter Priloge II, IV in V direktive Sveta 92/43/EGS (UL L št. 206 z dne 21. 5. 1992, str. 7)

2. člen

(zavarovane vrste)

(1) Ogrožene in mednarodno varovane rastlinske vrste, zavarovane s to uredbo, so določene v prilogi, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Rastlinske vrste iz prejšnjega odstavka v interesu Evropske unije so tiste, za katere na evropskem ozemlju držav članic Evropske unije velja, da so:

– prizadete, kar pomeni, da njihov obstanek ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej, razen vrst,

katerih naravno območje razširjenosti je na tem ozemlju ne-pomembno in v zahodni palearktični regiji niso prizadete ali ranljive,

– ranljive, kar pomeni, da bodo verjetno v bližnji prihodnosti preše v kategorijo prizadetih rastlinskih vrst, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej,

– redke, kar pomeni, da so njihove populacije majhne in še niso prizadete ali ranljive, lahko pa zaradi ogrožanja preidejo v kategorijo prizadetih rastlinskih vrst. Te rastlinske vrste živijo na omejenih geografskih območjih ali so redko raztresene na širšem geografskem območju ali

– endemične in zahtevajo posebno pozornost, zaradi posebnosti njihovih habitatov oziroma možnih vplivov njihovega izkoriščanja na habitat in stanje ohranjenosti rastlinske vrste.

(3) V prilogi te uredbe so v poglavju A določene zavarovane rastlinske vrste, ki so domorodne na območju Republike Slovenije, v poglavju B pa tiste zavarovane rastlinske vrste v interesu Evropske unije, ki niso domorodne na območju Republike Slovenije.

(4) V poglavju A priloge te uredbe so rastlinske vrste, za ohranitev katerih je Evropska unija še posebej odgovorna glede na delež njihovega naravnega območja razširjenosti, ki leži na ozemlju Evropske unije, označene z oznako »H«.

3. člen

(uporaba)

Določbe te uredbe se uporabljajo za prosto živeče rastline, vse dele rastlin (nadzemne dele, zlasti cvetove, plodove s semenimi, stebla, liste; podzemne dele, zlasti korenike, čebulice, gomolje; v nadalnjem besedilu: rastlina) njihove razvojne oblike in izdelke iz njih.

2. PRAVILA RAVNANJA

2.1. Varstveni režim

4. člen

(prepovedi)

(1) Prepovedano je zavestno uničenje, zlasti trganje, rezanje, ruvanje in odvzem iz narave, poškodovanje ali zbiranje rastlin vrst iz poglavja A priloge te uredbe in ogrožanje obstoja teh vrst na njihovem naravnem območju razširjenosti.

(2) Prepovedi iz prejšnjega odstavka se ne uporabljajo za nadzemne dele, razen semen oziroma plodov, rastlin vrst iz poglavja A priloge te uredbe, ki so v opombah označene z oznako »O«.

5. člen

(splošne izjeme)

(1) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena se lahko izvajajo ravnanja iz drugega odstavka tega člena, če ne ogrozijo obstoja rastlinskih vrst na njihovem naravnem območju razširjenosti in za ta ravnanja ni alternativnih tehničnih možnosti s podobnimi učinki, ki bi preprečile prepovedano posledico.

(2) Ravnanja, pri katerih se lahko uniči, odvzame iz narave ali poškoduje rastline vrst iz poglavja A priloge te uredbe, so:

– dela, ki se opravljajo v skladu s predpisi, ki urejajo dobro kmetijsko prakso,

– dela na področju varstva gozdov, izvajanja sečnje gozdov ter dela pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic, ki se opravljajo v skladu s predpisi, ki urejajo gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,

– gradnja objektov, za katere je predvideno gradbeno dovoljenje in se gradijo skladno z njim, na podlagi predpisov, ki urejajo gradnjo objektov, ali

– dela (obnovitvena gradbena dela, restavriranje ipd.), ki se opravljajo v skladu s predpisi o varstvu kulturne dediščine.

(3) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena se lahko odvzame iz narave ali zbira nadzemne dele, razen semen oziroma plodov, rastlin vrst iz poglavja A priloge te uredbe, ki so v opombah označene z oznako »O« za osebne namene. Dovoljena količina odvzema za osebne namene v enem dnevu je šopek (štěstilo rastlin, ki jih lahko oseba drži med palcem in kazalcem).

6. člen

(dovoljenje za uničenje, odvzem iz narave, poškodovanje ali zbiranje rastlin)

(1) Ne glede na prepovedi iz 4. člena te uredbe ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) dovoli uničenje, odvzem iz narave, poškodovanje ali zbiranje rastlin vrst iz poglavje A priloge te uredbe, če ni druge ustrezne možnosti in ta ravnanja ne škodujejo ohranitvi ugodnega stanja rastlinske vrste na naravnem območju razširjenosti, zaradi:

- zagotavljanja koristi varstva živalskih in rastlinskih vrst ter ohranjanja habitatnih tipov,
- preprečitve resne škode, zlasti na posevkih, živini, gozdovih, ribiških območjih in vodi ter drugem premoženju,
- zagotavljanja zdravja in varnosti ljudi, koristnimi posledicami bistvenega pomena za okolje in javnimi koristmi,
- raziskovanja raziskovalcev ali raziskovalnih organizacij, vključno z njihovimi herbarijskimi zbirkami, in opravljanja dejavnosti botaničnih vrtov,
- izobraževalnih namenov, če učnega cilja ni mogoče doseči na kakršen koli drug način, ali
- obnovitve populacije rastlin, doseljevanja in ponovnega naseljevanja rastlin ter v zvezi z njim potrebnega razmnoževanja, vključno z gojenjem rastlin za te namene ali pridobitve začetne kulture za gojenje rastlin.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda po uradni dolžnosti ali na podlagi vloge.

(3) Dovoljenje iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati:

– navedbo fizične ali pravne osebe, ki bo izvršila ravnanje iz 4. člena te uredbe ter rojstni datum in stalno ali začasno prebivališče fizične osebe ali sedež pravne osebe ter ime in priimek odgovorne osebe in vseh izvrševalcev ravnanja, če ravnanje izvršuje več oseb,

- navedbo ravnanja iz 4. člena te uredbe,
- rastlinsko vrsto oziroma podvrsto in število rastlin,
- namen, za katerega se dovoljenje izdaja,
- časovno obdobje ravnanja iz druge alinee tega odstavka,

– geografsko območje, na katerem bo izvedeno ravnanje iz druge alinee tega odstavka, in

– sredstva oziroma načine za izvršitev ravnanja druge alinee tega odstavka.

7. člen

(strokovno mnenje)

(1) Dovoljenje iz prejšnjega člena se izda na podlagi strokovnega mnenja, iz katerega mora biti razvidno, da v primerih ravnanj iz 6. člena te uredbe ni druge možnosti, kot izvedba ravnanj iz 4. člena te uredbe, ter ravnanja ne poslabšajo ugodnega stanja rastlinskih vrst.

(2) Strokovno mnenje iz prejšnjega odstavka tega člena pripravi Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (v nadalnjem besedilu: organizacija, pristojna za ohranjanje narave).

(3) Strokovno mnenje mora vsebovati:

- oceno o vplivu ravnanja iz 4. člena te uredbe na ohra-nitev ugodnega stanja rastlinske vrste,
- časovno obdobje, v katerem je mogoče izvršiti ravnanje iz 4. člena te uredbe,

– geografsko območje, na katerem je primerno izvršiti ravnanje iz 4. člena te uredbe,

- sredstva oziroma načine izvršitve ravnanja iz 4. člena te uredbe,
- potrebne nujne ukrepe v zvezi z izvedbo nadzora nad ravnanjem iz 4. člena te uredbe in

– možne pogoje, skladno s katerimi se ravnanje iz 4. člena te uredbe lahko izvede, zlasti glede na tveganje za zagotavljanje ugodnega stanja drugih rastlinskih in živalskih vrst.

8. člen

(vloga)

(1) Dovoljenje iz 6. člena se izda na podlagi vloge.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati:

- ime in priimek fizične osebe ali ime pravne osebe, ki želi pridobiti dovoljenje iz 6. člena te uredbe,
- datum rojstva in stalno ali začasno prebivališče fizične osebe ali sedež pravne osebe ter ime in priimek odgovorne osebe in vseh izvrševalcev ravnanja, če ravnanje izvršuje več oseb,

– način ravnanja iz 4. člena te uredbe in razlog iz 6. člena te uredbe z utemeljitvijo,

– predlagano rastlinsko vrsto oziroma podvrsto in število rastlin,

– predlagano časovno obdobje izvedbe ravnanja iz 4. člena te uredbe,

– predlagano geografsko območje izvedbe ravnanja iz 4. člena te uredbe in

– predvidena sredstva oziroma načine izvršitve ravnanja iz 4. člena te uredbe.

9. člen

(prepoved posedovanja)

(1) Prepovedano je posedovanje rastlin rastlinskih vrst iz priloge te uredbe, odvzetih iz narave.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko posedujejo rastline iz prejšnjega odstavka, če so bile:

– odvzete iz narave v skladu s 6. členom te uredbe,

– odvzete iz narave v skladu s predpisi, ki urejajo dovo-ljen odvzem rastlin iz narave na območju Evropske unije,

– uvožene na podlagi listin, izdanih v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanja in načine varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami, ali

– zasežene oziroma odvzete v skladu s predpisi, ki urejajo zaseg ali odvzem, če gre za ravnanja v nasprotju z zakonom, ki ureja ohranjanje narave ali drugimi predpisi.

10. člen

(prepoved prenašanja, prodaje, zamenjave ter ponujanja za prodajo ali zamenjavo)

(1) Prepovedano je prevažanje, prenašanje, prodaja, zamenjava ter ponujanje za prodajo ali zamenjavo rastlin vrst iz priloge te uredbe odvzetih iz narave.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko prevaža, prenaša, prodaja, zamenjuje ter ponuja za prodajo ali zamenjavo rastline iz prejšnjega odstavka, če so:

– odvzete iz narave na podlagi dovoljenja iz 6. in 11. člena te uredbe,

– odvzete iz narave v skladu s predpisi, ki urejajo dovo-ljen odvzem rastlin iz narave na območju Evropske unije,

– uvožene na podlagi listin, izdanih v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanja in načine varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami, ali

– zasežene oziroma odvzete v skladu s predpisi, ki urejajo zaseg ali odvzem, če gre za ravnanja v nasprotju z zakonom, ki ureja ohranjanje narave ali drugimi predpisi.

(3) Prepovedi iz prvega odstavka tega člena se ne uporabljajo za nadzemne dele, razen semen oziroma plodov, rastlin vrst iz poglavja A priloge te uredbe, ki so v opombah označene z oznako »O«.

11. člen

(dovoljenje za izkoriščanje rastlinskih vrst)

(1) Ne glede na določbe 4. in 10. člena te uredbe ministrstvo izda dovoljenje, da se rastlinske vrste iz poglavja A priloge te uredbe, ki so v opombah označene z oznako »C«, odvzemajo iz narave in izkoriščajo ter prevažajo, prenašajo, prodajajo, zamenjujejo ter ponujajo za prodajo ali zamenjavo, če njihovo izkoriščanje ne ogroža ugodnega stanja rastlinskih vrst.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka mora vsebovati:

- navedbo fizične ali pravne osebe, ki bo izvajala odvzem iz narave in izkoriščanje, ter rojstni datum in stalno ali začasno prebivališče fizične osebe ali sedež pravne osebe ter ime in priimek odgovorne osebe in vseh izvrševalcev ravnanja, če ravnanje izvršuje več oseb,

- rastlinsko vrsto oziroma podvrsto, ki jo je dovoljeno odvzeti iz narave in izkoriščati,

- namen odvzema iz narave in izkoriščanja,
- dovoljen obseg odvzema iz narave in izkoriščanja,
- časovno obdobje odvzema iz narave in izkoriščanja,
- geografsko območje odvzema iz narave in izkoriščanja,
- način odvzema iz narave in izkoriščanja in
- pogoje v skladu s katerimi je dovoljen odvzem iz narave in izkoriščanje.

(3) Izkoriščanje iz prvega odstavka tega člena je prodaja, predelava ali gojitev rastlin.

12. člen

(strokovno mnenje)

(1) Dovoljenje iz prejšnjega člena se izda na podlagi strokovnega mnenja, iz katerega mora biti razvidno, da izkoriščanje rastlinskih vrst ne ogroža ugodnega stanja populacije rastlinskih vrst, za katero se dovoljenje izdaja.

(2) Strokovno mnenje iz prejšnjega odstavka tega člena pripravi organizacija, pristojna za ohranjanje narave.

(3) Strokovno mnenje vsebuje:

- oceno o vplivu odvzema iz narave in izkoriščanja na ohranitev ugodnega stanja populacije rastlinske vrste,
- časovno obdobje, v katerem je mogoče izvršiti odvzem iz narave in izkoriščanje,
- geografsko območje, na katerem je primerno izvajati odvzem iz narave in izkoriščanje,
- sredstva oziroma načine izvršitve odvzema iz narave in izkoriščanja,
- morebitne nujne ukrepe v zvezi z izvedbo nadzora izkoriščanja in
- predloge pogojev za izvajanje odvzema iz narave in izkoriščanja.

13. člen

(vloga za izdajo dovoljenja)

Za izdajo dovoljenja za izkoriščanje iz prejšnjega člena se smiselno uporabljajo določbe 8. člena te uredbe.

14. člen

(seznam izdanih dovoljenj)

(1) Ministrstvo vodi seznam izdanih dovoljenj iz 6. in 11. člena te uredbe.

(2) Seznam iz prejšnjega odstavka obsega:

- pravno podlago za izdajo dovoljenj,
  - ime rastlinske vrste, podvrste oziroma rodu,
  - dovoljeno število (količino) rastlin, za katere so bila izdana dovoljenja,
  - morebitne druge pogoje za izvrševanje ravnanj iz dovoljenj,
  - namen izdaje dovoljenj in
  - utemeljitev namena izdaje dovoljenj.
- (3) Seznam trajno hrani ministrstvo.

15. člen

(začasna prepoved)

(1) Ministrstvo lahko začasno prepove ravnanja iz 4. člena, prvega odstavka 9. člena in prvega odstavka 10. člena te uredbe za rastlinske vrste, ki niso zavarovane s to uredbo, če:

- je neposredno ogrožen obstoj rastlinske vrste glede na njenou naravno območje razširjenosti ali

- se neposredno slabša stanje habitata rastlinske vrste, pri čemer se upošteva redkost habitata in ogroženost rastlinske vrste.

(2) Čas trajanja začasne prepovedi ne sme biti daljši kot eno leto.

2.2 Ukrepi varstva in smernice za ohranitev ugodnega stanja habitatov rastlinskih vrst

16. člen

(ohranjanje ugodnega stanja)

Ugodno stanje habitatov rastlinskih vrst iz poglavja A priloge te uredbe, ki so v opombah označene z oznako »H« in oznako »H'«, se zagotavlja zlasti:

- z določitvijo obsega in razporeditve ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij, ki je najbolj primerno za varstvo habitatov rastlinskih vrst,

- z določanjem usmeritev, izhodišč in pogojev za habitate rastlinskih vrst v naravovarstvenih smernicah,

- s pogodbenim varstvom, če je z njim mogoče doseči namen te uredbe in

- z izvajanjem drugih ukrepov varstva v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

17. člen

(usmeritev za ohranjanje ugodnega stanja habitatov rastlinskih vrst)

(1) Habitati rastlinskih vrst se ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti v teh habitatih, zlasti v dobro ohranjenih delih, načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

(2) Posegi in dejavnosti se načrtujejo z namenom ohraniti habitate rastlinskih vrst v ugodnem stanju na način in v obsegu, da se v kar največji možni meri:

- 1. ohranja ali veča naravna razširjenost habitatov rastlinskih vrst in območij, ki jih posamezni habitat rastlinske vrste znotraj te razširjenosti pokriva in

- 2. ohranja specifične strukture habitata rastlinskih vrst in naravne procese ali ustrezno rabo v skladu z naslednjimi varstvenimi cilji:

- ohranjanje v ugodnem stanju tistih habitatnih tipov, ki so bistveni za ohranjanje rastlinske vrste v ugodnem stanju, v skladu z varstvenimi cilji predpisa, ki ureja habitatne tipe,

- ohranjanje kakovosti habitata rastlinske vrste, zlasti z ohranjanjem struktur, ki jih rastlinska vrsta potrebuje za preživetje in uspešno razmnoževanje,

- ohranjanje naravne sestave biocenoze, brez tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst ali podvrst in biotehnološko spremenjenih organizmov,

- ohranjanje neonesnaženega zraka, vode in tal, v primeru onesnaževanja pa izboljševanja stanja,

- ohranjanje nefragmentiranega habitata rastlinske vrste oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitata rastlinske vrste in

- odpravljanje dejavnikov motenj, ki neugodno vplivajo na zagotavljanje ugodnega stanja rastlinskih vrst.

(3) Pred odločitvijo o prostorskih ureditvah in rešitvah, ki se nanašajo na območja s predvidenimi spremembami rabe prostora oziroma razmestitvijo dejavnosti v prostoru, je treba ugotoviti prisotnost rastlinskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih ter njihovo stanje ohranjenosti.

(4) Načini iz prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi za zagotavljanje ugodnega stanja habitatov rastlinskih vrst pri načrtovanju na področjih upravljanja in rabe naravnih dobrin.

18. člen

(strategije in akcijski načrt zagotavljanja ugodnega stanja ohranjenosti rastlinskih vrst)

(1) Za rastlinske vrste iz poglavja A priloge te uredbe, prednostno za tiste, ki so v predpisu o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam uvrščene v kategorijo prizadetih vrst označenih z znakom E, lahko Vlada Republike Slovenije sprejme strategijo in akcijski načrt zagotavljanja ugodnega stanja rastlinske vrste.

(2) Strategija iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

- uvod, ki vključuje ključne podatke o biologiji in razširjenosti rastlinske vrste,
- predpise, ki so pravna podlaga za sprejem strategije,
- analizo ogroženosti rastlinske vrste in njenega habitata,
- analizo obstoječih ohranitvenih ukrepov,
- opredelitev ohranitvenega cilja, zlasti želene velikosti populacije in ohranjenosti habitata rastlinske vrste,
- opredelitev strateških dejavnosti potrebnih za doseg ohranitvenega cilja,
- opredelitev podpornih dejavnosti, zlasti raziskave in z njimi povezane dejavnosti.

(3) Akcijski načrt iz prvega odstavka tega člena vsebuje naslednja poglavja:

- uvod, ki vključuje pregled stanja ohranjenosti rastlinske vrste in dejavnikov ogrožanja,
- opredelitev ciljev ali dejavnosti, za katere se pripravlja akcijski načrt,
- podrobni pregled nalog, potrebnih za uresničitev cilja ali dejavnosti,
- časovne mejnike za izvedbo posameznih nalog,
- izvajalce nalog,
- vire financiranja,
- način preverjanja izvajanja načrta in poročanje.

2.3. Spremljanje stanja rastlinskih vrst

19. člen

(spremljanje stanja)

(1) Ministrstvo zagotavlja spremjanje stanja vrst iz poglavja A priloge te uredbe, pri čemer se prednostno spreminja stanje ohranjenosti rastlinskih vrst, ki so v predpisu o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst uvrščene v rdeči seznam v kategorijo prizadetih vrst označenih z znakom E oziroma za katere se spreminja stanje na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb.

(2) Spremljanje stanja rastlinskih vrst iz prejšnjega odstavka se nanaša zlasti na:

- obseg naravne razširjenosti rastlinske vrste,
- velikost in gostoto populacij rastlinske vrste,
- potek naravnih procesov ali izvajanje rabe, ki zagotavlja pogoje za obstoj rastlinske vrste, in
- posege in pojave, ki škodljivo vplivajo na stanje ohranjenosti rastlinske vrste, vključno z nemernim uničevanjem rastlin.

(3) Spremljanje stanja rastlinskih vrst iz prejšnjega odstavka izvaja organizacija, pristojna za ohranjanje narave.

20. člen

(ponovna naselitev rastlinskih vrst)

(1) Ministrstvo dovoli ponovno naselitev rastlinske vrste iz 1. poglavja priloge te uredbe, z namenom prispevati

k ponovni vzpostaviti ugodnega stanja te vrste, na podlagi strokovnega mnenja, iz katerega mora biti razvidno:

– da je bila rastlinska vrsta na ozemlju Republike Slovenije iztrebljena, v ekosistemu, v katerem so bile te vrste iztrebljene, pa še obstajajo približno enaki abiotski in biotski dejavniki kot so bili pred iztrebitvijo,

– da se ponovno naselitev rastline, ki so gensko najbolj sorodne iztrebljeni rastlinski populaciji, in

– da bo ponovna naselitev uspešno prispevala k vzpostaviti ugodnega stanja te rastlinske vrste.

(2) Pri izdaji dovoljenja iz prejšnjega odstavka se zagotovi sodelovanje javnosti z javnim naznanim na spletni strani ministrstva pred izdajo dovoljenja.

3. NADZOR

21. člen

(nadzor)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb te uredbe izvajajo inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave, inšpektorji, pristojni za gozdove in naravovarstveni nadzorniki.

(2) Izvajanje določb te uredbe, ki se nanašajo na delovna področja drugih ministrstev, nadzorujejo tudi inšpektorji, pristojni za nadzor teh delovnih področij, v skladu s predpisi, ki urejajo delovanje inšpektorjev.

4. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

22. člen

Zadeve, glede katerih je postopek ob uveljavitvi te uredbe v teku oziroma glede katerih je bila ob uveljavitvi te uredbe že vložena zahteva ali pravno sredstvo, se končajo po določbah Odloka o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih vrst (Uradni list SRS, št. 15/76 in Uradni list RS, št. 56/99 – ZON in 82/02).

23. člen

Ne glede na določbe prvega odstavka 9. člena in prvega odstavka 10. člena te uredbe lahko pravne ali fizične osebe posedujejo, prevažajo, prenašajo, prodajajo, zamenjujejo ali ponujajo za prodajo ali zamenjavo rastline rastlinskih vrst iz priloge te uredbe, dele ali izdelke iz njih, če so bili pridobljeni pred uveljavitvijo te uredbe, skladno s predpisi s področja ohranjanja narave.

24. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Odlok o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih vrst (Uradni list SRS, št. 15/76 in Uradni list RS, št. 56/99 – ZON in 82/02).

25. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. maja 2004.

Št. 322-18/2003-3
Ljubljana, dne 22. aprila 2004.
EVA 2003-2511-0231

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop I. r.
Predsednik

PRILOGA

Poglavlje A)

ZAVAROVANE RASTLINSKE VRSTE, KI SO DOMORODNE NA OBMOČJU REPUBLIKE SLOVENIJE

Latinsko ime taksonomske skupine	Slovensko ime taksonomske skupine	Latinsko ime zavarovane vrste	Slovensko ime zavarovane vrste	OPOMBE
BRYOPHYTA	MAHOVI			
		<i>Buxbaumia viridis</i> (Moug. ex Lam & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl.		H
		<i>Dicranium viride</i> (Sull. & Lesq.) Lindb.		H
		<i>Drepanocladus vernicosus</i> (Mitt.) Warnst.		H
		<i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Angstr.		H
		<i>Mannia triandra</i> (Scop.) Grolle		H
		<i>Sphagnum</i> L.: vse vrste	šotni mah, vse vrste	H
PTERIDOPHYTA	PRAVPROTNICE			
LYCOPODIACEAE	LISIČJAKOVKE			
		vse vrste družine		O
ADIANTACEAE	LASKOVKE			
		<i>Adiantum capillus-veneris</i> L.	venerini lasci	H
ASPLENIACEAE	SRŠAJEVKE			
		<i>Asplenium adulterinum</i> Milde	nepravi sršaj	H
GYMNOSPERMAE	GOLOSEMENKE			
TAXACEAE	TISOVKE			
		<i>Taxus baccata</i> L.	tisa	
ANGIOSPERMAE	KRITOSEMENKE			
AMARYLLIDACEAE	NARCISOVKE			
		<i>Galanthus nivalis</i> L.	navadni mali zvonček	O°
		<i>Leucojum vernum</i> L.	Pomladanski veliki zvonček, kronica	O
		<i>Leucojum aestivum</i> L.	poletni veliki zvonček	
		<i>Narcissus</i> L.: vse vrste	narcis, narcisa, vse vrste	
ASPHODELACEAE	ZLATOKORENOVKE			
		<i>Hemerocallis lilioasphodelus</i> L.	rumena maslenica	H
APIACEAE	KOBULNICE			
		<i>Apium repens</i> (Jacq.) Lag.	plazeča zelena	H
		<i>Eryngium alpinum</i> L.	alpska možina	H
		<i>Hladnikia pastinacifolia</i> Rehb.	rebrinčevolistna hladnikija	H
AQUIFOLIACEAE	BODIKOVKE			
		<i>Ilex aquifolium</i> L.	navadna bodika	

Latinsko ime taksonomske skupine	Slovensko ime taksonomske skupine	Latinsko ime zavarovane vrste	Slovensko ime zavarovane vrste	OPOMBE	
ARACEAE	KAČNIKOVKE				
		<i>Calla palustris</i> L.	močvirška kačunka	H	
		<i>Dracunculus vulgaris</i> Schott	navadni kaček		
ASTERACEAE	NEBINOVKE				
		<i>Arnica montana</i> L.	arnika	C	O
		<i>Artemisia genipi</i> Weber	klasnati pelin		
		<i>Carlina acanthifolia</i> All. [s. l.]	učenska kompava	H	
		<i>Leontopodium alpinum</i> Cass.	planika		
BRASSICACEAE	KRIŽNICE				
		<i>Alyssum montanum</i> subsp. <i>pluscanescens</i> (Raim.) Trpin	žički grobeljnik	H	
		<i>Arabis scopoliana</i> Boiss.	Scopolijev repnjak	H	
BUTOMACEAE	VODOLJUBOVKE				
		<i>Butomus umbellatus</i> L.	kobulasta vodoljuba	H	
CAMPANULACEAE	ZVONČIČEVKE				
		<i>Adenophora liliifolia</i> (L.) Ledeb. ex DC.	navadna obročnica	H	
		<i>Campanula zoysii</i> Wulfen	Zoisova zvončica	H	
		<i>Physoplexis comosa</i> L. (Schur)	šopasti repušnik		
CAPRIFOLIACEAE	KOVAČNIKOVKE				
		<i>Linnaea borealis</i> L.	severna linejka	H	
CARYOPHYLLACEAE	KLINČNICE				
		<i>Cerastium dinaricum</i> Beck & Szysz.	dinarska smiljka	H	
		<i>Dianthus</i> L.: vse vrste razen <i>Dianthus barbatus</i> L.	klinček, nageljček, vse vrste razen brkati nageljček		
		<i>Moehringia tommasinii</i> Marchesetti	Tommassinijeva popkoresa	H	
		<i>Moehringia villosa</i> (Wulf.) Fenzl	kratkodlakava popkoresa	H	
CONVALLARIACEAE	ŠMARNIČEVKE	<i>Convallaria majalis</i> L.	šmarnica		O°
CRASSULACEAE	TOLSTIČEVKE				
		<i>Jovibarba</i> Opiz: vse vrste	netreskovec, vse vrste		
		<i>Sedum maximum</i> L. (Hoffm.)			
		<i>Sempervivum</i> L.: vse vrste	netresk, vse vrste		
CYPERACEAE	OSTRIČEVKE				
		<i>Eleocharis carniolica</i> Koch	kranjska sita	H	
DROSERACEAE	ROSIKOVKE				
		<i>Drosera</i> L.: vse vrste	rosika, vse vrste		
ERICACEAE	VRESOVKE				
		<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	zimzeleni gornik	C	O
		<i>Rhododendron luteum</i> Sweet	rumeni sleč	H	

Latinsko ime taksonomske skupine	Slovensko ime taksonomske skupine	Latinsko ime zavarovane vrste	Slovensko ime zavarovane vrste	OPOMBE	
FABACEAE	METULJNICE				
		<i>Genista holopetala</i> Fleischm.	primorska košeničica	H	
GENTIANACEAE	SVIŠČEVKE				
		<i>Gentiana acaulis</i> L.	Kochov svišč	H	
		<i>Gentiana clusii</i> Perr. & Song.	Clusijev svišč		
		<i>Gentiana froelichii</i> Jan	Froelichov svišč		
		<i>Gentiana lutea</i> L. s. lat.	rumeni svišč, košutnik	C	
		<i>Gentiana pannonica</i> Scop.	panonski svišč	C	
		<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.	močvirski svišč		
IRIDACEAE	PERUNIKOVKE				
		<i>Gladiolus</i> L.: vse vrste, vključno <i>Gladiolus palustris</i> Gaudin	meček, vse vrste	H	
		<i>Iris</i> L.: vse vrste	perunika, vse vrste	H	
LENTIBURIACEAE	MEŠINKOVKE				
		<i>Pinguicula</i> L.: vse vrste	mastnica, vse vrste		
LILIACEAE	LILJEVKE				
		<i>Bellevalia romana</i> (L.) Sweet	navadni hijacint	H	
		<i>Erythronium dens-canis</i> L.	navadni pasji zob	O	
		<i>Fritillaria meleagris</i> L.	močvirsko logarica, močvirski tulipan	H	
		<i>Fritillaria orientalis</i> Adams	gorska logarica		
		<i>Lilium</i> L.: vse vrste	lilija, vse vrste		
		<i>Ruscus aculeatus</i> L.	bodeča lobodika	C	O
		<i>Ruscus hypoglossum</i> L.	širokolistna lobodika		O
		<i>Scilla litardierei</i> Breistr.	travniška modra čebulica		H
MARSILEACEAE	MARZILKOVKE				
		<i>Marsilea quadrifolia</i> L.	štiriperesna marzilka	H	
ORCHIDACEAE	KUKAVIČEVKE				
		vse vrste družine, vključno:		H	
		<i>Cypripedium calceolus</i> L.	lepi čeveljci	H	
		<i>Himantoglossum adriaticum</i> H.Baumann	jadranska smrdljiva kukavica	H	
		<i>Liparis loeselii</i> (L.) L. C. Rich.	Loeselova grezovka	H	
		<i>Spiranthes aestivalis</i> (Poir.) L. C. Rich.	poletna škrbica	H	
PAEONIACEAE	POTONIKOVKE				
		<i>Paeonia</i> L.: vse vrste	potonika, vse vrste	H	
POACEAE	TRAVE				
		<i>Stipa</i> L.: vse vrste	bodalica, vse vrste		
POSIDONIACEAE	POZEJDONOVKE				
		<i>Posidonia oceanica</i> (L.) Del.	morska pozejdonovka	H	

Latinsko ime taksonomske skupine	Slovensko ime taksonomske skupine	Latinsko ime zavarovane vrste	Slovensko ime zavarovane vrste	OPOMBE
PRIMULACEAE	JEGLIČEVKE			
		<i>Cyclamen purpurascens</i> Mill.	navadna ciklama, kokorik	O°
		<i>Primula auricula</i> L.	avrikelj	
		<i>Primula carniolica</i> Jacq.	kranjski jeglič	H
		<i>Primula x venusta</i> Host	idrijski jeglič, dražestni jeglič	
RANUNCULACEAE	ZLATIČEVKE			
		<i>Anemone hortensis</i> L.	vrtna veternica	H
		<i>Aquilegia bertolonii</i> Schott	bertolonijeva orlica	H
		<i>Helleborus</i> L.: vse vrste	teloh, vse vrste	O°
		<i>Eranthis hyemalis</i> (L.) Salisb.	navadna jarica	H
		<i>Pulstatilla</i> Mill.: vse vrste, vključno <i>Pulsatilla grandis</i> Wenderoth	kosmatinec, vse vrste, vključno z velikonočnico	H
SCROPHULARIACEAE	ČRNOBINOVKE			
		<i>Lindernia procumbens</i> (Krocke) Philcox	polegla lindernija	H
THYMELAEACEAE	VOLČINOVKE			
		<i>Daphne blagayana</i> Freyer	Blagayev volčin	H
		<i>Daphne cneorum</i> L.	dišeči volčin	H

Opombe:

C – pogojno dovoljen odvzem iz narave in izkoriščanje

H – ukrepi za ohranjanje ugodnega stanja habitata rastlinske vrste

H* - rastlinska vrsta, pri kateri je treba prednostno upoštevati ohranjanje ugodnega stanja habitata

O – rastlinske vrste, pri katerih je dovoljen odvzem iz narave in zbiranje nadzemnih delov, razen semen ozziroma plodov, za osebne namene

O° – rastlinske vrste, pri katerih ni prepovedi za nadzemne dele rastlin, razen semen ozziroma plodov

Poglavlje B)**ZAVAROVANE RASTLINSKE VRSTE V INTERESU SKUPNOSTI, KI NISO
DOMORODNE NA OBMOČJU REPUBLIKE SLOVENIJE**

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
ALGAE	
RHODOPHYTA	
CORALLINACEAE	<i>Lithothamnium coralloides</i> Crouan frat. <i>Phymatholithon calcareum</i> (Poll.) Adey & McKibbin
LICHENES	
CLADONIACEAE	<i>Cladonia</i> L. subgenus <i>Cladina</i> (Nyl.) Vain.
PTERIDOPHYTA	
ASPLENIACEAE	<i>Asplenium hemionitis</i> L. <i>Asplenium jahandiezii</i> (Litard.) Rouy
BLECHNACEAE	<i>Woodwardia radicans</i> (L.) Sm.
DICKSONIACEAE	<i>Culcita macrocarpa</i> C. Presl
DRYOPTERIDACEAE	<i>Diplazium sibiricum</i> (Turcz. ex Kunze) Kurata <i>Dryopteris corleyi</i> Fraser-Jenk. <i>Dryopteris fragans</i> (L.) Schott <i>Polystichum drepanum</i> (Sw.) C. Presl.
HYMENOPHYLLACEAE	<i>Hymenophyllum maderensis</i> Gibby & Lovis <i>Trichomanes speciosum</i> Willd.
ISOETACEAE	<i>Isoetes azorica</i> Durieu & Paiva ex Milde <i>Isoetes boryana</i> Durieu <i>Isoetes malinverniana</i> Ces. & De Not.
MARSILEACEAE	<i>Marsilea azorica</i> Launert & Paiva <i>Marsilea batardae</i> Launert <i>Marsilea strigosa</i> Willd.

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
OPHIOGLOSSACEAE	
	<i>Botrychium simplex</i> Hitchc.
	<i>Ophioglossum polyphyllum</i> A. Braun
GYMNOSPERMAE	
PINACEAE	
	<i>Abies nebrodensis</i> (Lojac.) Mattei
ANGIOSPERMAE	
AGAVACEAE	
	<i>Dracaena draco</i> (L.) L.
ALISMATACEAE	
	<i>Alisma wahlenbergii</i> (Holmberg) Juz.
	<i>Caldesia parnassifolia</i> (L.) Parl.
	<i>Luronium natans</i> (L.) Raf.
AMARYLLIDACEAE	
	<i>Leucojum nicaeense</i> Ard.
	<i>Narcissus asturiensis</i> (Jordan) Pugsley
	<i>Narcissus bulbocodium</i> L.
	<i>Narcissus calcicola</i> Mendonça
	<i>Narcissus cyclamineus</i> DC.
	<i>Narcissus fernandesii</i> G. Pedro
	<i>Narcissus humilis</i> (Cav.) Traub
	<i>Narcissus juncifolius</i> Lagasca
	<i>Narcissus longispathus</i> Pugsley
	<i>Narcissus nevadensis</i> Pugsley
	<i>Narcissus pseudonarcissus</i> L. subsp. <i>nobilis</i> (Haw.) A. Fernandes
	<i>Narcissus scaberulus</i> Henriq.
	<i>Narcissus triandrus</i> L.
	<i>Narcissus triandrus</i> L. subsp. <i>capax</i> (Salisb.) D. A. Webb.
	<i>Narcissus viridiflorus</i> Schousboe
ASCLEPIADACEAE	
	<i>Caralluma burchardii</i> N. E. Brown
	<i>Ceropegia chrysantha</i> Svent.
	<i>Vincetoxicum pannonicum</i> (Borhidi) Holub

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
BERBERIDACEAE	
	<i>Berberis maderensis</i> Lowe
BORAGINACEAE	
	<i>Anchusa crispa</i> Viv.
	<i>Echium candicans</i> L. fil.
	<i>Echium gentianoides</i> Webb & Coincy
	<i>Echium russicum</i> J.F.Gemlin
	<i>Lithodora nitida</i> (H. Ern) R. Fernandes
	<i>Myosotis azorica</i> H. C. Watson
	<i>Myosotis lusitanica</i> Schuster
	<i>Myosotis maritima</i> Hochst. in Seub.
	<i>Myosotis rehsteineri</i> Wartm.
	<i>Myosotis retusifolia</i> R. Afonso
	<i>Omphalodes kuzinskyanae</i> Willk.
	<i>Omphalodes littoralis</i> Lehm.
	<i>Onosma tornensis</i> Javorka
	<i>Solenanthus albanicus</i> (Degen & al.) Degen & Baldacci
	<i>Symphytum cycladense</i> Pawl.
CAMPANULACEAE	
	<i>Asyneuma giganteum</i> (Boiss.) Bornm.
	<i>Azorina vidalii</i> (H. C. Watson) Feer
	<i>Campanula bohemica</i> Hruby
	<i>Campanula gelida</i> Kovanda
	<i>Campanula morettiana</i> Reichenb.
	<i>Campanula sabatia</i> De Not.
	<i>Campanula serrata</i> (Kit.) Hendrych
	<i>Jasione crispa</i> (Pourret) Samp. subsp. <i>serpentinica</i> Pinto da Silva
	<i>Jasione lusitanica</i> A. DC.
	<i>Musschia aurea</i> (L. f.) DC.
	<i>Musschia wollastonii</i> Lowe
CAPRIFOLIACEAE	
	<i>Sambucus palmensis</i> Link

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
CARYOPHYLLACEAE	
	<i>Arenaria ciliata</i> L. subsp. <i>pseudofrigida</i> Ostenf. & O.C. Dahl
	<i>Arenaria humifusa</i> Wahlenberg
	<i>Arenaria nevadensis</i> Boiss. & Reuter
	<i>Arenaria provincialis</i> Chater & Halliday
	<i>Argyranthemum pinnatifidum</i> (L.f.) Lowe subsp. <i>succulentum</i> (Lowe) C. J. Humphries
	<i>Cerastium alsinifolium</i> Tausch
	<i>Dianthus arenarius</i> L. subsp. <i>arenarius</i>
	<i>Dianthus arenarius</i> subsp. <i>bohemicus</i> (Novak) O.Schwarz
	<i>Dianthus cintranus</i> Boiss. & Reuter subsp. <i>cintranus</i> Boiss. & Reuter
	<i>Dianthus diutinus</i> Kit.
	<i>Dianthus lumnitzeri</i> Wiesb.
	<i>Dianthus marizii</i> (Samp.) Samp.
	<i>Dianthus moravicus</i> Kovanda
	<i>Dianthus nitidus</i> Waldst. et Kit.
	<i>Dianthus plumarius</i> subsp. <i>regis-stephani</i> (Rapcs.) Baksay
	<i>Dianthus rupicola</i> Biv.
	<i>Gypsophila papillosa</i> P. Porta
	<i>Helichrysum sibthorpii</i> Rouy
	<i>Herniaria algarvica</i> Chaudhri
	<i>Herniaria latifolia</i> Lapeyr. subsp. <i>litardierei</i> Gamis
	<i>Herniaria lusitanica</i> (Chaudhri) subsp. <i>ber lengiana</i> Chaudhri
	<i>Herniaria maritima</i> Link
	<i>Minuartia smejkalii</i> Dvorakova
	<i>Moehringia fontqueri</i> Pau
	<i>Moehringia lateriflora</i> (L.) Fenzl.
	<i>Petrocoptis grandiflora</i> Rothm.
	<i>Petrocoptis montsicciana</i> O. Bolos & Rivas Mart.
	<i>Petrocoptis pseudoviscosa</i> Fernandez Casas
	<i>Picris willkommii</i> (Schultz Bip.) Nyman
	<i>Santolina elegans</i> Boiss. ex DC.

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Senecio caespitosus</i> Brot.
	<i>Senecio lagascanus</i> DC. subsp. <i>lusitanicus</i> (P. Cout.) Pinto da Silva
	<i>Silene furcata</i> Rafin. subsp. <i>angustiflora</i> (Rupr.) Walters
	<i>Silene hicesiae</i> Brullo & Signorello
	<i>Silene hifacensis</i> Rouy ex Willk.
	<i>Silene holzmanii</i> Heldr. ex Boiss.
	<i>Silene longicilia</i> (Brot.) Otth.
	<i>Silene mariana</i> Pau
	<i>Silene orphanidis</i> Boiss
	<i>Silene rothmaleri</i> Pinto da Silva
	<i>Silene velutina</i> Pourret ex Loisel.
	<i>Wagenitzia lancifolia</i> (Sieber ex Sprengel) Dostal
CELASTRACEAE	
	<i>Maytenus umbellata</i> (R. Br.) Mabb.
CHENOPodiaceae	
	<i>Bassia (Kochia) saxicola</i> (Guss.) A. J. Scott
	<i>Beta patula</i> Ait.
	<i>Cremnophyton lanfrancoi</i> Brullo et Pavone
	<i>Salicornia veneta</i> Pignatti & Lausi
CISTACEAE	
	<i>Cistus chinamadensis</i> Banares & Romero
	<i>Cistus palhinhae</i> Ingram
	<i>Halimium verticillatum</i> (Brot.) Sennen
	<i>Helianthemum alypoides</i> Losa & Rivas Goday
	<i>Helianthemum bystropogophyllum</i> Svent.
	<i>Helianthemum caput-felis</i> Boiss.
	<i>Tuberaria major</i> (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira
COMPOSITAE	
	<i>Andryala crithmifolia</i> Ait.
	<i>Anthemis glaberrima</i> (Rech. f.) Greuter
	<i>Argyranthemum lidii</i> Humphries
	<i>Argyranthemum thalassophyllum</i> (Svent.) Hump.
	<i>Argyranthemum winterii</i> (Svent.) Humphries

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Artemisia campestris</i> L. subsp. <i>bottnica</i> A.N. Lundström ex Kindb.
	<i>Artemisia eriantha</i> Ten
	<i>Artemisia granatensis</i> Boiss.
	<i>Artemisia laciniata</i> Willd.
	<i>Artemisia oelandica</i> (Besser) Komaror
	<i>Artemisia pancicii</i> (Janka) Ronn.
	<i>Aster pyrenaeus</i> Desf. ex DC
	<i>Aster sorrentinii</i> (Tod) Lojac.
	<i>Atractylis arbuscula</i> Svent. & Michaelis
	<i>Atractylis preauxiana</i> Schultz.
	<i>Calendula maderensis</i> DC.
	<i>Carduus myriacanthus</i> Salzm. ex DC.
	<i>Carlina onopordifolia</i> Besser
	<i>Centaurea akamantis</i> T.Georgiadis & G.Chatzikyriakou
	<i>Centaurea alba</i> L. subsp. <i>heldreichii</i> (Halacsy) Dostal
	<i>Centaurea alba</i> L. subsp. <i>princeps</i> (Boiss. & Heldr.) Gugler
	<i>Centaurea attica</i> Nyman subsp. <i>megarensis</i> (Halacsy & Hayek) Dostal
	<i>Centaurea balearica</i> J. D. Rodriguez
	<i>Centaurea borjae</i> Valdes-Berm. & Rivas Goday
	<i>Centaurea citricolor</i> Font Quer
	<i>Centaurea corymbosa</i> Pourret
	<i>Centaurea gadorensis</i> G. Blanca
	<i>Centaurea horrida</i> Badaro
	<i>Centaurea kalambakensis</i> Freyn & Sint.
	<i>Centaurea kartschiana</i> Scop.
	<i>Centaurea lactiflora</i> Halacsy
	<i>Centaurea micrantha</i> Hoffmanns. & Link subsp. <i>herminii</i> (Rouy) Dostál
	<i>Centaurea niederi</i> Heldr.
	<i>Centaurea peucedanifolia</i> Boiss. & Orph.
	<i>Centaurea pinnata</i> Pau

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Centaurea pulvinata</i> (G. Blanca) G. Blanca
	<i>Centaurea rothmalerana</i> (Arènes) Dostál
	<i>Centaurea vicentina</i> Mariz
	<i>Cheirolophus duranii</i> (Burchard) Holub
	<i>Cheirolophus ghomerytus</i> (Svent.) Holub
	<i>Cheirolophus junonianus</i> (Svent.) Holub
	<i>Cheirolophus massonianus</i> (Lowe) Hansen & Sund.
	<i>Cirsium brachycephalum</i> Juratzka
	<i>Cirsium latifolium</i> Lowe
	<i>Crepis crocifolia</i> Boiss. & Heldr.
	<i>Crepis granatensis</i> (Willk.) B. Blanca & M. Cueto
	<i>Crepis pusilla</i> (Sommier) Merxmüller
	<i>Crepis tectorum</i> L. subsp. <i>nigrescens</i>
	<i>Doronicum plantagineum</i> L. subsp. <i>tournefortii</i> (Rouy) P. Cout.
	<i>Erigeron frigidus</i> Boiss. ex DC.
	<i>Helichrysum gossypinum</i> Webb
	<i>Helichrysum melitense</i> (Pignatti) Brullo et al.
	<i>Helichrysum monogynum</i> Burtt & Sund.
	<i>Hymenostemma pseudanthemis</i> (Kunze) Willd.
	<i>Hyoseris frutescens</i> Brullo et Pavone
	<i>Hypochoeris oligocephala</i> (Svent. & Bramw.) Lack
	<i>Jurinea cyanoides</i> (L.) Reichenb.
	<i>Jurinea fontqueri</i> Cuatrec.
	<i>Lactuca watsoniana</i> Trel.
	<i>Lamyropsis microcephala</i> (Moris) Dittrich & Greuter
	<i>Leontodon boryi</i> Boiss.
	<i>Leontodon microcephalus</i> (Boiss. ex DC.) Boiss.
	<i>Leontodon siculus</i> (Guss.) Finch & Sell
	<i>Leuzea longifolia</i> Hoffmanns. & Link
	<i>Leuzea rhabonticoides</i> Graells
	<i>Ligularia sibirica</i> (L.) Cass.
	<i>Onopordum nogalesii</i> Svent.

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Onopordum carduelinum</i> Bolle
	<i>Palaeocyanus crassifolius</i> (Bertoloni) Dostal
	<i>Pericallis hadrosoma</i> (Svent.) B. Nord.
	<i>Phagnalon benettii</i> Lowe
	<i>Santolina impressa</i> Hoffmanns. & Link
	<i>Santolina semidentata</i> Hoffmanns. & Link
	<i>Saussurea alpina</i> subsp. <i>esthonica</i> (Baer ex Rupr) Kupffer
	<i>Senecio elodes</i> Boiss. ex DC.
	<i>Senecio jacobaea</i> L. subsp. <i>gotlandicus</i> (Neuman) Sterner
	<i>Senecio nevadensis</i> Boiss. & Reuter
	<i>Stemmacantha cynaroides</i> (Chr. Son. in Buch) Ditt
	<i>Sventenia bupleuroides</i> Font Quer
	<i>Tanacetum ptarmiciflorum</i> Webb & Berth
	<i>Tephroseris longifolia</i> (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. <i>moravica</i>
CONVOLVULACEAE	
	<i>Convolvulus argyrothamnus</i> Greuter
	<i>Convolvulus caput-medusae</i> Lowe
	<i>Convolvulus fernandesii</i> Pinto da Silva & Teles
	<i>Convolvulus lopez-socasii</i> Svent.
	<i>Convolvulus massonii</i> A. Dietr.
CRASSULACEAE	
	<i>Aeonium gomeraense</i> Praeger
	<i>Aeonium saundersii</i> Bolle
	<i>Aichryson dumosum</i> (Lowe) Praeg.
	<i>Monanthes wildpretii</i> Banares & Scholz
	<i>Sedum brissemoretii</i> Raymond-Hamet
CRUCIFERAE	
	<i>Alyssum pintadasilvae</i> Dudley.
	<i>Alyssum pyrenaicum</i> Lapeyr.
	<i>Arabis kennedyae</i> Meikle
	<i>Arabis sadina</i> (Samp.) P. Cout.
	<i>Biscutella neustriaca</i> Bonnet

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Biscutella vincentina</i> (Samp.) Rothm.
	<i>Boleum asperum</i> (Pers.) Desvaux
	<i>Brassica glabrescens</i> Poldini
	<i>Brassica hilarionis</i> Post
	<i>Brassica insularis</i> Moris
	<i>Brassica macrocarpa</i> Guss.
	<i>Braya linearis</i> Rouy
	<i>Cochlearia polonica</i> E. Fröhlich
	<i>Cochlearia tatrae</i> Borbas
	<i>Coincydium rupestre</i> Rouy
	<i>Coronopus navasii</i> Pau
	<i>Crambe arborea</i> Webb ex Christ
	<i>Crambe laevigata</i> DC. ex Christ
	<i>Crambe sventenii</i> R. Petters ex Bramwell & Sund.
	<i>Crambe tataria</i> Sebeok
	<i>Diplostachys ibicensis</i> (Pau) Gomez-Campo
	<i>Diplostachys siettiana</i> Maire
	<i>Diplostachys vicentina</i> (P. Cout.) Rothm.
	<i>Draba cacuminum</i> Elis Ekman
	<i>Draba cinerea</i> Adams
	<i>Erucastrum palustre</i> (Pirona) Vis.
	<i>Erysimum pieninicum</i> (Zapal.) Pawl.
	<i>Iberis arbuscula</i> Runemark
	<i>Iberis procumbens</i> Lange subsp. <i>microcarpa</i> Franco & Pinto da Silva
	<i>Jonopsidium acaule</i> (Desf.) Reichenb.
	<i>Jonopsidium savianum</i> (Caruel) Ball ex Arcang.
	<i>Malcolmia lacera</i> (L.) DC. subsp. <i>graccilima</i> (Samp.) Franco
	<i>Murbeckiella pinnatifida</i> (Lam.) Rothm. subsp. <i>herminii</i> (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet
	<i>Murbeckiella sousae</i> Rothm.
	<i>Parolinia schizogynoides</i> Svent.

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Rhynchosinapis erucastrum</i> (L.) Dandy ex Clapham subsp. <i>cintrana</i> (Coutinho) Franco & P. Silva (<i>Coincyia cintrana</i> (P. Cout.) Pinto da Silva)
	<i>Sinapidendron rupestre</i> (Ait.) Lowe
	<i>Sisymbrium cavanillesianum</i> Valdes & Castroviejo
	<i>Sisymbrium supinum</i> L.
	<i>Thlaspi jankae</i> A.Kern.
CYPERACEAE	
	<i>Carex holostoma</i> Drejer
	<i>Carex malato-belizii</i> Raymond
	<i>Carex panormitana</i> Guss.
DIPSACACEAE	
	<i>Scabiosa nitens</i> Roemer & J. A. Schultes
DIOSCOREACEAE	
	<i>Borderea chouardii</i> (Gaussien) Heslot
DROSERACEAE	
	<i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.
ELATINACEAE	
	<i>Elatine gussonei</i> (Sommier) Brullo et al
ERICACEAE	
	<i>Erica scoparia</i> L. subsp. <i>azorica</i> (Hochst.) D. A. Webb
EUPHORBIACEAE	
	<i>Euphorbia handiensis</i> Burchard
	<i>Euphorbia lambii</i> Svent.
	<i>Euphorbia margalidiana</i> Kuhbier & Lewejohann
	<i>Euphorbia nevadensis</i> Boiss. & Reuter
	<i>Euphorbia stygiana</i> H. C. Watson
	<i>Euphorbia transtagana</i> Boiss.
GENTIANACEAE	
	<i>Centaurium rigualii</i> Esteve
	<i>Centaurium somedanum</i> Lainz
	<i>Gentiana ligustica</i> R. de Vilm. & Chopinet
	<i>Gentianella anglica</i> (Pugsley) E. F. Warburg
	<i>Gentianella bohemica</i> Skalicky

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
GERANIACEAE	
	<i>Erodium astragaloides</i> Boiss. & Reuter
	<i>Erodium paularense</i> Fernandez-Gonzalez & Izco
	<i>Erodium rupicola</i> Boiss.
	<i>Geranium maderense</i> P. F. Yeo
GESNERIACEAE	
	<i>Jankaea heldreichii</i> (Boiss.) Boiss.
	<i>Ramonda serbica</i> Pancic
GLOBULARIACEAE	
	<i>Globularia stygia</i> Orph. ex Boiss.
GRAMINEAE	
	<i>Arctagrostis latifolia</i> (R. Br.) Griseb.
	<i>Arctophila fulva</i> (Trin.) N. J. Anderson
	<i>Avenula hackelii</i> (Henriq.) Holub
	<i>Bromus grossus</i> Desf. ex DC.
	<i>Calamagrostis chalybaea</i> (Laest.) Fries
	<i>Cinna latifolia</i> (Trev.) Griseb.
	<i>Coleanthus subtilis</i> (Tratt.) Seidl
	<i>Deschampsia maderensis</i> (Haeck. & Born.) Buschm.
	<i>Festuca brigantina</i> (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.
	<i>Festuca duriotagana</i> Franco & R. Afonso
	<i>Festuca elegans</i> Boiss.
	<i>Festuca henriquesii</i> Hack.
	<i>Festuca summilusitana</i> Franco & R. Afonso
	<i>Gaudinia hispanica</i> Stace & Tutin
	<i>Holcus setiglumis</i> Boiss. & Reuter subsp. <i>duriensis</i> Pinto da Silva
	<i>Micropyropsis tuberosa</i> Romero - Zarco & Cabezudo
	<i>Phalaris maderensis</i> (Menezes) Menezes
	<i>Poa riphaea</i> (Ascher et Graebner) Fritsch
	<i>Pseudarrhenatherum pallens</i> (Link) J. Holub
	<i>Puccinellia phryganodes</i> (Trin.) Scribner + Merr.
	<i>Puccinellia pungens</i> (Pau) Paunero
	<i>Stipa austroitalica</i> Martinovsky

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Stipa bavarica</i> Martinovsky & H. Scholz
	<i>Stipa styriaca</i> Martinovsky
	<i>Stipa veneta</i> Moraldo
	<i>Stipa zalesskii</i> Wilensky
	<i>Trisetum subalpestre</i> (Hartman) Neuman
GLOBULARIACEAE	
	<i>Globularia ascanii</i> D. Bramwell & Kunkel
	<i>Globularia sarcophylla</i> Svent.
GROSSULARIACEAE	
	<i>Ribes sardoum</i> Martelli
HIPPURIDACEAE	
	<i>Hippuris tetraphylla</i> L. Fil.
HYPERICACEAE	
	<i>Hypericum aciferum</i> (Greuter) N.K.B. Robson
IRIDACEAE	
	<i>Crocus cyprius</i> Boiss. et Kotschy
	<i>Crocus etruscus</i> Parl.
	<i>Crocus hartmannianus</i> Holmboe
	<i>Iris aphylla</i> L. subsp. <i>hungarica</i> Hegi
	<i>Iris boissieri</i> Henriq.
	<i>Iris humilis</i> Georgi subsp. <i>arenaria</i> (Waldst. et Kit.) A.et D. Löve
	<i>Iris lusitanica</i> Ker-Gawler
	<i>Iris marisca</i> Ricci & Colasante
JUNCACEAE	
	<i>Juncus valvatus</i> Link
	<i>Luzula arctica</i> Blytt
LABIATAE	
	<i>Dracocephalum austriacum</i> L.
	<i>Micromeria taygetea</i> P. H. Davis
	<i>Nepeta dirphya</i> (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
	<i>Nepeta sphaciotica</i> P. H. Davis
	<i>Origanum dictamnus</i> L.
	<i>Phlomis brevibracteata</i> Turril
	<i>Phlomis cypria</i> Post
	<i>Rosmarinus tomentosus</i> Huber-Morath & Maire
	<i>Salvia veneris</i> Hedge

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Sideritis cypria</i> Post
	<i>Sideritis cystosiphon</i> Svent.
	<i>Sideritis discolor</i> (Webb ex de Noe) Bolle
	<i>Sideritis incana</i> subsp. <i>glauca</i> (Cav.) Malagarriga
	<i>Sideritis infernalis</i> Bolle
	<i>Sideritis javalambreensis</i> Pau
	<i>Sideritis marmorea</i> Bolle
	<i>Sideritis serrata</i> Cav. ex Lag.
	<i>Teucrium abutiloides</i> L'Hér.
	<i>Teucrium betonicum</i> L'Hér.
	<i>Teucrium charidemi</i> Sandwith
	<i>Teucrium lepicephalum</i> Pau
	<i>Teucrium salviastrum</i> Schreber subsp. <i>salviastrum</i> Schreber
	<i>Teucrium turredanum</i> Losa & Rivas Goday
	<i>Thymus camphoratus</i> Hoffmanns. & Link
	<i>Thymus capitellatus</i> Hoffmanns. & Link
	<i>Thymus carnosus</i> Boiss.
	<i>Thymus lotoccephalus</i> G. López & R. Morales (<i>Thymus cephalotos</i> L.)
	<i>Thymus villosus</i> L. subsp. <i>villosus</i> L.
LEGUMINOSAE	
	<i>Anagyris latifolia</i> Brouss. ex. Willd.
	<i>Anthyllis hystrix</i> Cardona, Contandr. & E. Sierra
	<i>Anthyllis lemanniana</i> Lowe
	<i>Anthyllis lusitanica</i> Cullen & Pinto da Silva
	<i>Astragalus algarbiensis</i> Coss. ex Bunge
	<i>Astragalus aquilanus</i> Anzalone
	<i>Astragalus centralpinus</i> Braun-Blanquet
	<i>Astragalus macrocarpus</i> DC. subsp. <i>lefkarensis</i>
	<i>Astragalus maritimus</i> Moris
	<i>Astragalus tremolsianus</i> Pau
	<i>Astragalus verrucosus</i> Moris
	<i>Cytisus aeolicus</i> Guss. ex Lindl.

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Dorycnium pentaphyllum</i> Scop. subsp. <i>transmontana</i> Franco
	<i>Dorycnium spectabile</i> Webb & Berthel
	<i>Genista dorycnifolia</i> Font Quer
	<i>Lotus azoricus</i> P. W. Ball
	<i>Lotus callis-viridis</i> D. Bramwell & D. H. Davis
	<i>Lotus kunkelii</i> (E. Chueca) D. Bramwell & al.
	<i>Melilotus segetalis</i> (Brot.) Ser. subsp. <i>fallax</i> Franco
	<i>Ononis hackelii</i> Lange
	<i>Teline rosmarinifolia</i> Webb & Berthel.
	<i>Teline salsoloides</i> Arco & Acebes.
	<i>Trifolium saxatile</i> All.
	<i>Ulex densus</i> Welw. ex Webb.
	<i>Vicia bifoliolata</i> J.D. Rodriguez
	<i>Vicia dennesiana</i> H. C. Watson
LENTIBULARIACEAE	
	<i>Pinguicula crystallina</i> Sm.
	<i>Pinguicula nevadensis</i> (Lindb.) Casper
LILIACEAE	
	<i>Allium grosii</i> Font Quer
	<i>Androcymbium europeum</i> (Lange) K. Richter
	<i>Androcymbium psammophilum</i> Svent.
	<i>Androcymbium rechingeri</i> Greuter
	<i>Asphodelus bento-rainhae</i> P. Silva
	<i>Bellevalia hackelli</i> Freyn
	<i>Chionodoxa lochiae</i> Meikle in Kew Bull.
	<i>Colchicum arenarium</i> Waldst. et Kit.
	<i>Colchicum corsicum</i> Baker
	<i>Colchicum cousturieri</i> Greuter
	<i>Fritillaria conica</i> Rix
	<i>Fritillaria drenovskii</i> Dogen & Stoy.
	<i>Fritillaria gussichiae</i> (Degen & Doerfler) Rix
	<i>Fritillaria obliqua</i> Ker-Gawl.
	<i>Fritillaria rhodocanakis</i> Orph. ex Baker

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Hyacinthoides vicentina</i> (Hoffmans. & Link) Rothm.
	<i>Lilium rubrum</i> Lmk
	<i>Muscari gussonei</i> (Parl.) Tod.
	<i>Ornithogalum reverchonii</i> Degen & Herv.-Bass.
	<i>Scilla beirana</i> Samp.
	<i>Scilla maderensis</i> Menezes
	<i>Scilla morrisii</i> Meikle
	<i>Scilla odorata</i> Link
	<i>Semele maderensis</i> Costa
	<i>Tulipa cypria</i> Stapf
LINACEAE	
	<i>Linum dolomiticum</i> Borbas
	<i>Linum muelleri</i> Moris (<i>Linum maritimum muelleri</i>)
LORANTHACEAE	
	<i>Arceuthobium azoricum</i> Wiens & Hawksw.
MYRICACEAE	
	<i>Myrica rivas-martinezii</i> Santos.
OLEACEAE	
	<i>Jasminum azoricum</i> L.
	<i>Picconia azorica</i> (Tutin) Knobl.
LYTHRACEAE	
	<i>Lythrum flexuosum</i> Lag.
MALVACEAE	
	<i>Kosteletzkya pentacarpos</i> (L.) Ledeb.
NAJADACEAE	
	<i>Najas flexilis</i> (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt
	<i>Najas tenuissima</i> (A. Braun) Magnus
ORCHIDACEAE	
	<i>Anacamptis urvilleana</i> Sommier et Caruana Gatto
	<i>Calypso bulbosa</i> L.
	<i>Cephalanthera cucullata</i> Boiss. & Heldr.
	<i>Gymnigritella runei</i> Teppner & Klein
	<i>Himantoglossum caprinum</i> (Bieb.) V.Koch
	<i>Ophrys argolica</i> Fleischm.
	<i>Ophrys kotschyi</i> H.Fleischm. et Soo

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Ophrys lunulata</i> Parl.
	<i>Ophrys melitensis</i> (Salkowski) J et P Devillers-Terschuren
	<i>Orchis scopulorum</i> Simsmerh.
	<i>Platanthera obtusata</i> (Pursh) subsp. <i>oligantha</i> (Turez.) Hulten
OROBANCHACEAE	
	<i>Orobanche densiflora</i> Salzmann ex Reuter in DC.
PAEONIACEAE	
	<i>Paeonia cambessedesii</i> (Willk.) Willk.
	<i>Paeonia clusii</i> F.C. Stern subsp. <i>rhodia</i> (Stearn) Tzanoudakis
	<i>Paeonia officinalis</i> L. subsp. <i>banatica</i> (Rachel) Soo
	<i>Paeonia parnassica</i> Tzanoudakis
PALMAE	
	<i>Phoenix theophrasti</i> Greuter
PAPAVERACEAE	
	<i>Corydalis gotlandica</i> Lidén
	<i>Papaver laestadianum</i> (Nordh.) Nordh.
	<i>Papaver radicatum</i> Rottb. subsp. <i>hyperboreum</i> Nordh.
PITTOSPORACEAE	
	<i>Pittosporum coriaceum</i> Dryand. ex. Ait.
PLANTAGINACEAE	
	<i>Plantago algarbiensis</i> Sampaio (<i>Plantago bracteosa</i> (Willk.) G. Sampaio)
	<i>Plantago almogravensis</i> Franco
	<i>Plantago malato-belizii</i> Lawalree
PLUMBAGINACEAE	
	<i>Armeria berlengensis</i> Daveau
	<i>Armeria helodes</i> Martini & Pold
	<i>Armeria neglecta</i> Girard
	<i>Armeria pseudarmeria</i> (Murray) Mansfeld
	<i>Armeria rouyania</i> Daveau
	<i>Armeria sampaio</i> (Bernis) Nieto Feliner
	<i>Armeria soleirolii</i> (Duby) Godron
	<i>Armeria velutina</i> Welw. ex Boiss. & Reuter
	<i>Limonium arborescens</i> (Brouss.) Kuntze

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Limonium dendroides</i> Svent.
	<i>Limonium dodartii</i> (Girard) O. Kuntze subsp. <i>lusitanicum</i> (Daveau) Franco
	<i>Limonium insulare</i> (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
	<i>Limonium lanceolatum</i> (Hoffmans. & Link) Franco
	<i>Limonium multiflorum</i> Erben
	<i>Limonium pseudolaetum</i> Arrig. & Diana
	<i>Limonium spectabile</i> (Svent.) Kunkel & Sunding
	<i>Limonium strictissimum</i> (Salzmann) Arrig.
	<i>Limonium sventenii</i> Santos & Fernandez Galvan
POLYGONACEAE	
	<i>Persicaria foliosa</i> (H. Lindb.) Kitag.
	<i>Polygonum praelongum</i> Coode & Cullen
	<i>Rumex azoricus</i> Rech. fil.
	<i>Rumex rupestris</i> Le Gall
PRIMULACEAE	
	<i>Androsace cylindrica</i> DC.
	<i>Androsace mathildae</i> Levier
	<i>Androsace pyrenaica</i> Lam.
	<i>Cyclamen fatrense</i> Halda et Sojak
	<i>Primula apennina</i> Widmer
	<i>Primula glaucescens</i> Moretti
	<i>Primula nutans</i> Georgi
	<i>Primula palinuri</i> Petagna
	<i>Primula scandinavica</i> Bruun
	<i>Primula spectabilis</i> Tratt.
	<i>Soldanella villosa</i> Darracq.
RANUNCULACEAE	
	<i>Aconitum corsicum</i> Gayer (<i>Aconitum napellus</i> subsp. <i>corsicum</i>)
	<i>Aconitum firmum</i> (Reichenb.) Neirl subsp. <i>moravicum</i> Skalicky
	<i>Adonis distorta</i> Ten.
	<i>Aquilegia alpina</i> L.

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Aquilegia kitaibelii</i> Schott
	<i>Aquilegia pyrenaica</i> D.C. subsp. <i>cazorlensis</i> (Heywood) Galiano
	<i>Consolida samia</i> P.H. Davis
	<i>Delphinium caseyi</i> B.L.Burtt
	<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Miller
	<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Miller subsp. <i>hungarica</i> Soo
	<i>Pulsatilla slavica</i> G.Reuss.
	<i>Pulsatilla subslavica</i> Futak ex Goliasova
	<i>Pulsatilla vulgaris</i> Hill. subsp. <i>gotlandica</i> (Johanss.) Zaemelis & Paegle
	<i>Ranunculus kykkoensis</i> Meikle
	<i>Ranunculus lapponicus</i> L.
	<i>Ranunculus weyleri</i> Mares
RHAMNACEAE	
	<i>Frangula azorica</i> Tutin
RESEDACEAE	
	<i>Reseda decursiva</i> Forssk.
ROSACEAE	
	<i>Agrimonia pilosa</i> Ledebour
	<i>Bencomia brachystachya</i> Svent.
	<i>Bencomia sphaerocarpa</i> Svent.
	<i>Chamaemeles coriacea</i> Lindl.
	<i>Dendriopoterium pulidoi</i> Svent.
	<i>Marcketella maderensis</i> (Born.) Svent.
	<i>Potentilla delphinensis</i> Gren. & Godron
	<i>Prunus lusitanica</i> L. subsp. <i>azorica</i> (Mouillef.) Franco
	<i>Pyrus magyarica</i> Terpo
	<i>Rubus genevieri</i> Boreau subsp. <i>herminii</i> (Samp.) P. Cout.
	<i>Sorbus maderensis</i> (Lowe) Dode
	<i>Sorbus teodorii</i> Liljefors
RUBIACEAE	
	<i>Galium cracoviense</i> Ehrend.
	<i>Galium litorale</i> Guss.

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Galium sudeticum</i> Tausch
	<i>Galium viridiflorum</i> Boiss. & Reuter
SALICACEAE	
	<i>Salix salvifolia</i> Brot. subsp. <i>australis</i> Franco
SANTALACEAE	
	<i>Kunkeliella subsucculenta</i> Kammer
	<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne
SAPOTACEAE	
	<i>Sideroxylon marmulano</i> Banks ex Lowe
SAXIFRAGACEAE	
	<i>Saxifraga berica</i> (Beguinot) D.A. Webb
	<i>Saxifraga cintrana</i> Kuzinsky ex Willk.
	<i>Saxifraga florulenta</i> Moretti
	<i>Saxifraga hirculus</i> L.
	<i>Saxifraga osloënsis</i> Knaben
	<i>Saxifraga portosanctana</i> Boiss.
	<i>Saxifraga presolanensis</i> Engl.
	<i>Saxifraga tombeanensis</i> Boiss. ex Engl.
	<i>Saxifraga valdensis</i> DC.
	<i>Saxifraga vayredana</i> Luizet
SCROPHULARIACEAE	
	<i>Anarrhinum longipedicelatum</i> R. Fernandes
	<i>Antirrhinum charidemi</i> Lange
	<i>Antirrhinum lopesianum</i> Rothm.
	<i>Chaenorhinum serpyllifolium</i> (Lange) Lange subsp. <i>lusitanicum</i> R. Fernandes
	<i>Euphrasia azorica</i> H.C. Watson
	<i>Euphrasia genargentea</i> (Feoli) Diana
	<i>Euphrasia grandiflora</i> Hochst. in Seub.

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Euphrasia marchesettii</i> Wettst. ex Marches.
	<i>Euphrasia mendonçae</i> Samp.
	<i>Isoplexis chalcantha</i> Svent. & O'Shanahan
	<i>Isoplexis isabelliana</i> (Webb & Berthel.) Masferrer
	<i>Linaria algarviana</i> Chav.
	<i>Linaria coutinhoi</i> Valdés
	<i>Linaria ficalhoana</i> Rouy
	<i>Linaria flava</i> (Poiret) Desf.
	<i>Linaria hellenica</i> Turrill
	<i>Linaria loeselii</i> Schweigger
	<i>Linaria pseudolaxiflora</i> Lojacono
	<i>Linaria ricardoi</i> Cout.
	<i>Linaria tonzigii</i> Lona
	<i>Linaria tursica</i> B. Valdes & Cabezudo
	<i>Lindernia procumbens</i> (Krocker) Philcox
	<i>Odontites granatensis</i> Boiss.
	<i>Odontites holiana</i> (Lowe) Benth.
	<i>Pedicularis sudetica</i> Willd.
	<i>Rhinanthus oesilensis</i> (Ronniger & Saarson) Vassilcz
	<i>Scrophularia berminii</i> Hoffmanns & Link
	<i>Scrophularia grandiflora</i> DC. subsp. <i>grandiflora</i> DC.
	<i>Scrophularia sublyrata</i> Brot
	<i>Sibthorpia peregrina</i> L.
	<i>Tozzia carpathica</i> Wol.
	<i>Verbascum litigiosum</i> Samp.
	<i>Veronica micrantha</i> Hoffmanns. & Link
	<i>Veronica oetaea</i> L.-A. Gustavsson

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
SOLANACEAE	
	<i>Atropa baetica</i> Willk.
	<i>Mandragora officinarum</i> L.
	<i>Solanum lidi</i> Sunding
THYMELAEACEAE	
	<i>Daphne arbuscula</i> Celak
	<i>Daphne petraea</i> Leybold
	<i>Daphne rodriguezii</i> Texidor
	<i>Thymelaea broterana</i> P. Cout.
ULMACEAE	
	<i>Zelkova abelicea</i> (Lam.) Boiss.
UMBELLIFERAЕ	
	<i>Ammi trifoliatum</i> (H. C. Watson) Trelease
	<i>Angelica heterocarpa</i> Lloyd
	<i>Angelica palustris</i> (Besser) Hoffm.
	<i>Apium bermejoi</i> Llorens
	<i>Athamanta cortiana</i> Ferrarini
	<i>Bunium brevifolium</i> Lowe
	<i>Bupleurum capillare</i> Boiss. & Heldr.
	<i>Bupleurum handiense</i> (Bolle) Kunkel
	<i>Bupleurum kakiskalae</i> Greuter
	<i>Chaerophyllum azoricum</i> Trelease
	<i>Eryngium viviparum</i> Gay
	<i>Ferula latipinna</i> Santos
	<i>Ferula sadleriana</i> Lebed.
	<i>Laserpitium longiradiatum</i> Boiss.
	<i>Melanoselinum decipiens</i> (Schrader & Wendl.) Hoffm.
	<i>Monizia edulis</i> Lowe
	<i>Naufraga balearica</i> Constans & Cannon

TAKSONOMSKA SKUPINA	Znanstveno ime
	<i>Oenanthe conioides</i> Lange
	<i>Oenanthe divaricata</i> (R. Br.) Mabb.
	<i>Petagnia saniculifolia</i> Guss.
	<i>Rouya polygama</i> (Desf.) Coincy
	<i>Sanicula azorica</i> Guthnick ex Seub.
	<i>Seseli intricatum</i> Boiss.
	<i>Seseli leucospermum</i> Waldst. et Kit
	<i>Thorella verticillatinundata</i> (Thore) Briq.
VALERIANACEAE	
	<i>Centranthus trinervis</i> (Viv.) Beguinot
VIOLACEAE	
	<i>Viola athois</i> W. Becker
	<i>Viola cazorlensis</i> Gandoger
	<i>Viola delphinantha</i> Boiss.
	<i>Viola hispida</i> Lam.
	<i>Viola jaubertiana</i> Mares & Vigineix
	<i>Viola paradoxa</i> Lowe
	<i>Viola rupestris</i> F.W. Schmidt subsp. <i>relicta</i> Jalas

Opomba: vrste, naštete v tej prilogi, so navedene:

- z imenom vrste ali podvrste ali
- z vsemi vrstami, ki pripadajo višjemu taksonu ali določenemu delu tega taksona.

2216. Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah

Na podlagi prvega odstavka 26. člena, prvega odstavka 81. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 22/03 – uradno prečiščeno besedilo) in na podlagi drugega odstavka 74. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 83/03 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah

1. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(splošna določba)

(1) S to uredbo se zavarujejo ogrožene prosto živeče živalske vrste (v nadalnjem besedilu: živalske vrste), predpisajo pravila ravnanja, poseben varstven režim ter ukrepi varstva in smernice za ohranitev habitatov živalskih vrst, z namenom ohranitve ugodnega stanja teh vrst.

(2) Z varstvenim režimom in varstvom habitatov se zagotavlja tudi varstvo mednarodno varovanih živalskih vrst.

(3) Ta uredba prenaša določbe členov 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13 in 15 ter Priloge I, II, III, IV in V direktive Sveta 79/409/EGS (UL L št. 103 z dne 2. 4. 1979, str.1) in določbe členov 1, 11, 12, 15, 16 in 18 ter Priloge II, IV, V in VI direktive Sveta 92/43/EGS (UL L št. 206 z dne 21. 5. 1992, str.7).

2. člen

(zavarovane vrste)

(1) Ogrožene in mednarodno varovane živalske vrste, zavarovane s to uredbo, so določene v prilogi 1 in 2, ki sta sestavni del te uredbe.

(2) V prilogi 1 te uredbe so določene živalske vrste, za katere je določen varstven režim za varstvo živali in populacij.

(3) V poglavju A priloge 1 so določene in označene tiste živalske vrste, ki so domorodne na območju Republike Slovenije (v nadalnjem besedilu: domorodne živalske vrste).

(4) V poglavju B priloge 1 so določene in označene tiste živalske vrste, ki niso domorodne na območju Republike Slovenije.

(5) V prilogi 2 te uredbe so določene živalske vrste, za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov.

(6) V poglavju A priloge 2 so določene in označene tiste živalske vrste, ki so domorodne na območju Republike Slovenije in za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov.

(7) V poglavju B priloge 2 so določene in označene tiste živalske vrste, ki niso domorodne na območju Republike Slovenije in za katere so, če se pojavijo ali razširijo na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti, določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov.

(8) V prilogi 2 te uredbe so prednostne živalske vrste, za ohranitev katerih je Evropska unija še posebej odgovorna glede na delež njihovega naravnega območja razširjenosti, ki leži na ozemlju Evropske unije, označene z oznako »*«.

(9) Živalske vrste iz prvega odstavka tega člena v interesu Evropske unije so tiste, za katere na evropskem ozemlju držav članic Evropske unije velja, da so:

– prizadete, kar pomeni, da njihov obstanek ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej, razen vrst, katerih naravno območje razširjenosti je na tem ozemlju ne-

pomembno in v zahodni palearktični regiji niso prizadete ali ranljive,

– ranljive, kar pomeni, da bodo verjetno v bližnji prihodnosti preše v kategorijo prizadetih živalskih vrst, če bodo dejavniki ogrožanja še naprej delovali,

– redke, kar pomeni, da so njihove populacije majhne in še niso prizadete ali ranljive, lahko pa zaradi ogrožanja preidejo v kategorijo prizadetih živalskih vrst; te živalske vrste živijo na omejenih geografskih območjih ali so redko raztresene na širšem geografskem območju ali

– endemične in zahtevajo posebno pozornost, zaradi posebnosti njihovih habitatov oziroma možnih vplivov njihovega izkoriščanja na habitat oziroma na stanje ohranjenosti živalske vrste.

3. člen

(uporaba)

Določbe te uredbe se uporabljajo za:

– prosto živeče žive in mrtve živali v vseh razvojnih oblikah (jajca, vključno s praznimi jajci-lupinami, ličinka, buba, mladič, odrasla žival; v nadalnjem besedilu: živali),

– dele mrtvih živali ali izdelke ali katerokoli blago iz mrtvih živali ali njihovih delov, pri katerih je iz spremljajočih dokumentov, embalaže, oznake ali katere druge okoliščine razvidno, da so to deli živali ali izdelki iz njih,

– strukture iz prve alinee 4. člena te uredbe.

4. člen

(določitev pojmov)

V tej uredbi uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

– struktura je specifična naravna situacija ali sestav, ki ga pripravi ali uporabi žival, in je nujno potreben za razmnoževanje, vzrejo potomcev ali preživetje določenega obdobja v letu ali dnevu (mirovanje, počivanje, hiberniranje ipd.); strukture so kompleksne (gnezda, mravljija, osirji, brlogi ipd.) ali enostavne (počivališča, drtišča, zatočišča netopirjev, ležišča iz skupkov vej ipd.);

– zadrževanje v ujetništvu je oddvojitev živali od populacije, če je daljše od treh ur; za zadrževanje v ujetništvu po tej uredbi se ne šteje tranzit živali čez ozemlje Republike Slovenije;

– velike zveri so rjavi medved, volk in ris;

– loviti pomeni izvajati lov in ribolov, na način določen s predpisi o lovju in ribolovu, ki se lahko zaključi z uplenitvijo ali odlovom živali;

– vznemirjanje je kakršno koli ravnanje, zaradi katerega žival na mestu vznemirjanja preneha gnezdit, prezimovati, se razmnoževati, hibernirati, vzrejati potomce, mesto uporabljati ob selitvi ali zadovoljevati druge živiljenjske potrebe.

2. PRAVILA RAVNANJA

2.1. Varstven režim

5. člen

(prepovedi, ki se nanašajo na živali)

(1) Prepovedano je zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrstiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati živali živalskih vrst iz poglavja A priloge 1 te uredbe.

(2) Prepovedi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi:

– za druge živalske vrst iz poglavja B priloge 1 te uredbe, ki se na območju Republike Slovenije pojavijo ali razširijo brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti,

– za vse vrste hroščev in metuljev, ki v Republiki Sloveniji živijo nad gozdno mejo, in

– za vse vrste jamskih hroščev.

6. člen
(splošne izjeme)

(1) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena se lahko izvajajo ravnanja iz drugega odstavka tega člena, če za ta ravnanja ni alternativnih tehničnih možnosti s podobnimi učinki, ki bi preprečile prepovedano posledico.

(2) Ravnanja, pri katerih se lahko poškoduje, zastrupi, usmrti, odvzame iz narave, lovi, ujame ali vznemirja živali domorodnih živalskih vrst, vendar le do takšne mere, da je omogočeno dolgoročno preživetje domorodne živalske vrste, so:

– dela, ki se opravljajo v skladu s predpisi, ki urejajo dobro kmetijsko prakso,

– dela na področju varstva gozdov, izvajanja sečne gozdov ter dela pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic, ki se opravljajo v skladu s predpisi, ki urejajo gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,

– gradnja objektov, za katere je predvideno gradbeno dovoljenje in se gradijo skladno z njim, na podlagi predpisov, ki urejajo gradnjo objektov, ali

– dela (obnovitvena gradbena dela, restavriranje ipd.), ki se opravljajo v skladu s predpisi o varstvu kulturne dediščine.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega člena te uredbe se lahko odvzame iz narave ali ujame žival pod pogojem, da se jo kasneje vrne v naravo živo, zdravo in brez oznake (obroček, značka radijski oddajnik) in na način, določen s predpisom, ki ureja zatočišče za živali (v nadaljnjem besedilu: zatočišče), če:

1. se najdene živali, ki so bolne ali ranjene, zaradi varstva živalskih vrst, odvzame iz narave z namenom pomagati živalim, in presodi, da se bo živali po začasni oskrbi lahko vrnilo nazaj v naravo;

2. raziskovalec ali raziskovalna organizacija za namene raziskovanja in izobraževalna organizacija za namene izobraževanja ujame in odvzame živali iz narave:

a) hkrati največ deset živali, razen sesalcev in ptic, vrst drugih taksonomskeh skupin, ki so s predpisom o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam razvršcene v kategorije z oznakami Ex, Ex? in E in cloveške ribice, z namenom uporabiti žival v raziskovalne oziroma izobraževalne namene, in

b) za obdobje, ki je krajše od četrteine razmnoževalnega cikla živali, v nobenem primeru pa ni daljše od treh mesecev.

(4) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena lahko izvajalec veterinarske službe, zaradi varstva zdravja ljudi, odvzame iz narave mrtvo žival, v skladu s predpisi, ki urejajo veterinarsko službo.

(5) Ne glede na določbo 1. točke tretjega odstavka tega člena se morajo živali vrste rjavega medveda, volka, risa, divje mačke, vidre, evropskega bobra, vseh vrst iz redu delfinov in kitov, vseh vrst morskih želv, cloveške ribice in vseh vrst ptic, razen mlakarice, kmečke in mestne lastovke, taščice, kosa, velike sinice, šoje, srake, sive vrane ter domačih in poljskih vrabcev, odvzete iz narave, oddati v zatočišče v roku 24 ur od odvzema iz narave.

7. člen

(dovoljenje za poškodovanje, zastrupitev, usmrтitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje živali)

(1) Ne glede na prepovedi iz 5. člena te uredbe ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave (v nadalnjem besedilu: ministrstvo) dovoli usmrтitev, odvzem iz narave, ujetje, vznemirjanje, zastrupitev ali poškodovanje živali živalskih vrst iz 5. člena te uredbe, če ni druge možnosti in ta ravnanja ne škodujejo ohranitvi ugodnega stanja populacije, zaradi:

– zagotavljanja koristi varstva živalskih in rastlinskih vrst in ohranjanja habitatnih tipov,

– preprečitve resne škode, zlasti na posevkih, živini, gozdovih, ribiških območjih in vodi ter drugem premoženju,

– zagotavljanja zdravja in varnosti ljudi, vključno z zračno varnostjo, koristnimi posledicami bistvenega pomena za okolje in javnimi koristmi,

– dospeljevanja ali ponovnega naseljevanja živali, vključno z gojenjem za namene dospeljevanja ali ponovnega naseljevanja, ali

– selektivnega in omejenega ujetja, opremljanja z oznamki ali posega, ki lahko povzroči poškodovanje ali odvzema živali za namene raziskovanja.

(2) Ministrstvo izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka za ribe in rake s soglasjem ministrstva, pristojnega za ribištvo.

(3) Dovoljenje iz prvega odstavka tega člena se izda po uredni dolžnosti ali na podlagi vloge. Za velike zveri in invazivne vrste se dovoljenje izda izključno po uredni dolžnosti.

(4) Dovoljenje iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati:

– ime in priimek fizične osebe ali firmo pravne osebe, ki bo izvršila poškodovanje, zastrupitev, usmrтitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje, ter rojstni datum fizične osebe in njeno stalno ali začasno prebivališče ali sedež pravne osebe ter ime in priimek odgovorne osebe in, če je to potrebno, vseh izvrševalcev ravnanja, če ravnanje izvršuje več oseb,

– vrsto, podvrsto oziroma višjo taksonomsko skupino ter, če gre za živali, pri katerih je takšen podatek potreben, število, spol, starost in kategorijo teže živali,

– časovno obdobje, v katerem se izvede ravnanje iz prve alinee tega odstavka,

– geografsko območje, na katerem se izvede ravnanje iz prve alinee tega odstavka,

– sredstva oziroma način za poškodovanje, zastrupitev, usmrтitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje živali, vključno z morebitnimi omejitvami njihove uporabe, in

– način poročanja o izvršitvi ravnanja iz prve alinee.

(5) Živali iz razredov sesalcev, ptic in rib iz prvega odstavka tega člena se sme poškodovati, zastrupiti, usmrтiti, odvzeti iz narave, ujeti ali vznemirjati na podlagi tega člena samo na način, ki je v skladu s predpisi, ki urejajo lov in ribolov.

(6) Sredstva ali načini, določeni v peti alinei četrtega odstavka tega člena za odvzem iz narave živali iz razredov sesalcev, ptic in rib ne smejo določati sredstev ali načinov, določenih v prilogi 3, ki je sestavni del te uredbe.

(7) Določbi prejšnjih dveh odstavkov se ne uporabljata v primeru iz pete alinee prvega odstavka tega člena.

(8) Žive živali iz prvega odstavka tega člena je treba v roku desetih dni od dneva ujetja ali odvzema iz narave označiti v skladu s predpisom, ki ureja označevanje živali.

8. člen

(strokovno mnenje)

(1) Dovoljenja iz 7. in 12. člena te uredbe se izdajo na podlagi strokovnega mnenja, iz katerega mora biti razvidno, da v primerih iz prvega odstavka 7. člena te uredbe ni druge možnosti kot izvedba ravnanj iz 5. in 10. člena te uredbe, ter ravnanja ne poslabšajo ugodnega stanja živalskih vrst.

(2) Strokovno mnenje mora vsebovati:

– stališče do obstoja primerov in pogojev iz prvega odstavka prejšnjega člena,

– oceno o vplivu poškodovanja, zastrupitve, usmrтitve, odvzema iz narave, ujetje ali vznemirjanja na ohranitev ugodnega stanja populacije,

– časovna obdobja za poseg, ki lahko povzroči poškodovanje, zastrupitev, usmrтitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje, ki ohranajo ugodno stanje populacije in zmanjšujejo pogoje tveganja,

– geografska območja na katerih se lahko izvede poseg, ki lahko povzroči poškodovanje, zastrupitev, usmrтitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje, tako da se ohranja ugodno stanje populacije in zmanjšujejo pogoje tveganja,

– dovoljena sredstva oziroma načine za poseg, ki lahko povzroči poškodovanje, zastrupitev, usmrтitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje, in omejitve njihove uporabe,

– potrebne nujne ukrepe v zvezi z izvedbo nadzora nad posegom, ki lahko povzroči poškodovanje, zastrupitvijo, usmrтitvijo, odvzemom iz narave, ujetjem ali vznemirjanjem in

– možne pogoje skladno s katerimi se poseg, ki lahko povzroči poškodovanje, zastrupitev, usmrтitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje lahko izvede, zlasti glede na tveganje za zagotavljanje ugodnega stanja drugih rastlinskih in živalskih vrst.

(3) Strokovno mnenje iz prejšnjega odstavka pripravi Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (v nadaljnjem besedilu: organizacija, pristojna za ohranjanje narave).

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka strokovno mnenje iz prvega odstavka tega člena za velike zveri pripravi Zavod Republike Slovenije za gozdove (v nadaljnjem besedilu: organizacija, pristojna za lovstvo).

(5) Strokovno mnenje iz prejšnjega odstavka mora poleg sestavin iz drugega odstavka tega člena vsebovati še priloženo pisno stališče organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(6) Če se strokovno mnenje organizacije, pristojne za lovstvo in pisno stališče organizacije, pristojne za ohranjanje narave, v posameznih delih bistveno razlikujeta, mora organizacija, pristojna za lovstvo, priložiti še odgovor na pisno stališče organizacije, pristojne za ohranjanje narave, v katerem je dolžna dodatno podrobno obrazložiti dele strokovnega mnenja, kjer se strokovno mnenje, organizacije pristojne za lovstvo in stališče organizacije, pristojne za ohranjanje narave, razlikujeta.

9. člen

(vloga)

(1) Dovoljenje iz 7. člena in 12. člena te uredbe se izda na podlagi vloge, razen za dovoljenje, ki se izda izključno po uradni dolžnosti.

(2) Vloga za izdajo dovoljenja iz 7. člena te uredbe mora vsebovati:

– ime in priimek fizične osebe ali firmo pravne osebe, ki želi pridobiti dovoljenje iz 7. člena te uredbe,

– rojstni datum in stalno ali začasno prebivališče fizične osebe ali sedež pravne osebe ter ime in priimek odgovorne osebe in, če je to potrebno, vseh izvrševalcev ravnanja, če ravnanje izvršuje več oseb,

– ravnanje iz 5. člena te uredbe in razlog za odvzem iz narave iz prvega odstavka 7. člena te uredbe z utemeljtvijo,

– utemeljitev predhodno izvedenih preventivnih zaščitnih ali drugih ukrepov za razloge iz prve in druge alinee prvega odstavka 7. člena te uredbe,

– vrsto, podvrsto oziroma višjo taksonomsko skupino ter največje predvideno število živali, na katerih se bodo izvajali posegi, s katerimi se jih lahko poškoduje, zastrupi, usmrти, odvzame iz narave, lovi, ujame ali vznemiri,

– predvideno časovno obdobje ravnanja iz 5. člena te uredbe,

– predvideno geografsko območje ravnanja iz 5. člena te uredbe in

– predvidena sredstva oziroma načini, s katerimi se izvršijo ravnanja iz 5. člena te uredbe.

10. člen

(prepoved uničevanja struktur)

Prepovedano je zavestno odstraniti, spremeniti, poškodovati ali uničiti strukture.

11. člen

(splošne izjeme)

(1) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena se lahko izvajajo ravnanja iz drugega odstavka tega člena, če za ta ravnanja ni alternativnih tehničnih možnosti s podobnimi učinki, ki bi preprečile prepovedano posledico.

(2) Ravnanja, pri katerih se lahko odstrani, spremeni, poškoduje ali uniči strukture, vendar le do takšne mere, da je omogočeno dolgoročno preživetje domorodne živalske vrste, so:

– dela, ki se opravljajo v skladu s predpisi, ki urejajo dobro kmetijsko prakso;

– dela na področju varstva gozdov, izvajanja sečnje gozdov ter dela pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic, ki se opravljajo v skladu s predpisi, ki urejajo gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,

– gradnja objektov, za katere je predvideno gradbeno dovoljenje in se gradijo skladno z njim, na podlagi predpisov, ki urejajo gradnjo objektov, ali

– dela (obnovitvena gradbena dela, restavriranje, ipd.), ki se opravljajo v skladu s predpisi o varstvu kulturne dediščine.

12. člen

(dovoljenje za odstranitev, spremembo, poškodovanje ali uničenje struktur)

(1) Ne glede na določbo 10. člena te uredbe ministrstvo dovoli odstranitev, spremembo, poškodovanje ali uničenje struktur.

(2) Za izdajo dovoljenja za ravnanja iz prejšnjega odstavka se smiselnouporabljajo določbe 7. in 8. člena te uredbe.

(3) Vloga za izdajo dovoljenja iz prvega odstavka tega člena mora smiselnousebovati sestavine iz 9. člena te uredbe.

13. člen

(prepoved zadrževanja v ujetništvu)

(1) Prepovedano je zadrževati v ujetništvu žive živali živalskih vrst iz priloge 1 te uredbe odvzete iz narave.

(2) Prepovedano je zadrževati v ujetništvu žive živali iz reda ujed (*Falconiformes*) ali reda sov (*Strigiformes*).

(3) Prepovedano je posedovati mrtve živali živalskih vrst iz priloge 1 te uredbe, njihove dele, izdelke iz njih ali strukture odvzete iz narave.

(4) Ne glede na prepoved iz prejšnjega odstavka je dovoljeno posedovati mrtve živali, razen vrst sesalcev in ptic, njihove dele ali strukture, ki so bili odvzeti iz narave na podlagi drugega odstavka 6. člena ali 11. člena te uredbe, če se v desetih dneh predajo raziskovalcu oziroma raziskovalni ali izobraževalni organizaciji.

14. člen

(prepoved prevažanja, prenašanja, prodaje, zamenjave ali ponujanja za prodajo ali zamenjavo)

Prepovedano je prevažanje, prenašanje, prodaja, zamenjava ali ponujanje za prodajo ali zamenjavo živih ali mrtvih živali živalskih vrst iz priloge 1 te uredbe odvzetih iz narave.

15. člen

(splošne izjeme)

(1) Ne glede na prepovedi iz prvega in tretjega odstavka 13. člena in 14. člena te uredbe se lahko zadržuje v ujetništvu žive živali ali poseduje mrtve živali, njihove dele ali izdelke iz njih ter strukture ali jih prevaža ali prenaša, v primerih, če so bile:

– odvzete iz narave v skladu tretjim, četrtem in petim odstavkom 6. člena te uredbe,

– odvzete iz narave v skladu s predpisi, ki urejajo dovoljen odvzem živali iz narave na območju Evropske unije,
 – uvožene na podlagi dovoljenj in potrdil izdanih v skladu s predpisi, ki urejajo trgovino z živalmi,
 – zasežene oziroma odvzete v skladu s predpisi, ki urejajo zaseg ali odvzem, če gre za ravnana v nasprotju z zakonom, ki ureja ohranjanje narave ali drugimi predpisi, ki urejajo zaseg ali odvzem.

(2) Ne glede na prepovedi iz prvega in tretjega odstavka 13. člena in 14. člena te uredbe se lahko zadržuje v ujetništvu žive živali vrst barjanskega jereba (*Lagopus lagopus scoticus et hibernicus*), španske kotorne (*Alectoris rufa*), afriške kotorne (*Alectoris barbara*) in grivarja (*Columba palumbus*) ali poseduje njihove dele ali izdelke iz njih ter strukture ali se jih prevaža, prenaša, prodaja, zamenjuje ali ponuja za prodajo ali zamenjava, če so bile odvzete iz narave na način iz druge alinee prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na prepovedi iz drugega odstavka 13. člena te uredbe lahko zadržuje v ujetništvu žive živali vrst iz reda ujed (*Falconiformes*) ali reda sov (*Strigiformes*) zatočišče, ki deluje v skladu s predpisi, ki urejajo zatočišče.

16. člen

(dovoljenje za zadrževanje v ujetništvu)

(1) Ne glede na prepovedi iz prvega odstavka 13. člena te uredbe ministrstvo izda dovoljenje za zadrževanje v ujetništvu živali vrst iz priloge 1 te uredbe.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda:

– če so živali odvzete na podlagi 1. točke tretjega odstavka 6. člena in teh živali zaradi njihovega stanja (bolezen, trajna poškodba, udomačitev, ipd.) ni mogoče v 30 dneh vrniti nazaj v naravo ali

– so živali uvožene v skladu s predpisi, ki urejajo trgovino z živalmi in za katere se v skladu z njimi ne izdaja dovoljenja ali potrdila.

(3) Ne glede na prepovedi iz drugega odstavka 13. člena te uredbe ministrstvo izda dovoljenje za zadrževanje v ujetništvu živali reda ujed (*Falconiformes*) ali reda sov (*Strigiformes*), če:

– se živali uporabljajo za raziskave v okviru nacionalnih znanstvenih programov, ki jih izvajajo raziskovalci ali raziskovalne organizacije, ali

– se živali zadržujejo v ujetništvu z namenom prikazovanja javnosti v živalskem vrtu, skladno s predpisom, ki ureja živalske vrtove.

(4) Če je za ravnanje z živaljo izdano dovoljenje iz 7. člena te uredbe, ni treba pridobiti dovoljenja za zadrževanje v ujetništvu živali po tem členu.

17. člen

(vloga in označevanje živali)

(1) Dovoljenje iz prvega odstavka prejšnjega člena se izda na podlagi vloge, razen za dovoljenje, ki se izda izključno po uradni dolžnosti.

(2) Vloga za izdajo dovoljenja iz prvega odstavka prejšnjega člena mora vsebovati:

1. ime in priimek fizične osebe ali firmo pravne osebe,

2. rojstni datum in stalno ali začasno prebivališče fizične osebe ali sedež pravne osebe ter ime in priimek odgovorne osebe in vseh izvrševalcev ravnanja, če ravnanje izvršuje več oseb,

3. vrsto in število živali, ki se jih želi zadrževati v ujetništvu,

4. razloge za zadrževanje v ujetništvu in

5. opis bivalnih razmer ter predvideno oskrbo zadrževanih živali.

(3) Živali, za katere je vložena vloga iz prvega odstavka tega člena je treba v roku desetih dni od dneva vročitve dovoljenja označiti v skladu s predpisom, ki ureja označevanje živali.

18. člen

(ravnana v zvezi z zatočiščem)

(1) Kdor ujame ali odvzame iz narave žival v skladu s 1. točko tretjega odstavka 6. člena te uredbe, je o ujetju ali odvzemu iz narave dolžan obvestiti zatočišče, ki deluje v skladu s predpisom, ki ureja zatočišče za prosto živeče živali (v nadaljnjem besedilu: zatočišče), najkasneje v treh dneh od dneva ujetja ali odvzema iz narave.

(2) Prepovedano je zadrževati v ujetništvu več kot 30 dni živo žival, ki je ujeta ali odvzeta iz narave na podlagi 1. točke tretjega odstavka 6. člena te uredbe, če je ne bo mogoče vrniti v naravo (bolna, poškodovana, udomačena).

(3) Zatočišče izvede postopek oddaje ujete ali odvzete živali v skladu s predpisom, ki ureja zatočišče za živali.

(4) Pravna ali fizična oseba, ki je obvestila zatočišče ima v postopku oddaje živali prednostno pravico pridobitve te živali v trajno zadrževanje v ujetništvu, če izpolnjuje pogoje v skladu s predpisom, ki ureja zatočišče.

(5) Za trajanje in način začasne oskrbe živali se uporablja določbe predpisa, ki ureja zatočišče.

19. člen

(ravnana z mrtvimi sesalci in ptici)

(1) Izvajalec veterinarske službe je o najdbi, vrsti, številu in vzroku smrti živali iz razredov sesalcev in ptic dolžan polletno obveščati ministrstvo.

(2) Izvajalec veterinarske službe je dolžan, če ne gre za sum živalske kužne bolezni, pred pričetkom postopka ugotavljanja vzrokov bolezni ali smrti o najdbi obvestiti Prirodoslovni muzej Slovenije, v primerih velikih zveri pa še organizacijo, pristojno za lovstvo. Izvajalec veterinarske službe mora ravnati z največjo možno skrbnostjo, da se mrtva žival čim manj poškoduje.

(3) Ce Prirodoslovni muzej Slovenije z vložitvijo vloge v skladu z 9. členom te uredbe izrazi interes za prevzem mrtve živali in navede, katere njene dele želi prevzeti, mu mora biti omogočena možnost sodelovati pri izvajanjtu strokovnih deljan in možnost prevzema mrtve živali ali njenega dela.

(4) Pravne ali fizične osebe, ki so pridobile dovoljenje za odvzem sesalcev in pticev iz narave na podlagi pete alinee prvega odstavka 7. člena te uredbe in se jim dovoljuje znanstveno raziskovalno delo na mrtvih živalih ali njenih delih, lahko za obdobje raziskave zadržujejo mrtve živali ali njene dele, ne glede na postopek, določen v prejšnjem odstavku. Po zaključenem obdobju raziskave obvestijo Prirodoslovni muzej Slovenije, ki lahko ravna na način iz tretjega odstavka tega člena.

(5) Ce Prirodoslovni muzej Slovenije za mrtve sesalce ali ptice ali njihove dele ne izrazi interesa, mora biti omogočena možnost prevzema teh živali ali delov drugim raziskovalcem in raziskovalnim ali izobraževalnim organizacijam v skladu s to uredbo, pri čemer imajo prednost nacionalne pred lokalnimi in te pred zasebnimi.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka imajo za velike zveri, ce Prirodoslovni muzej Slovenije ne izrazi interesa, prednost upravljalci lovišč pred drugimi raziskovalci in raziskovalnimi ali izobraževalnimi organizacijami.

20. člen

(seznam izdanih dovoljenj)

(1) Ministrstvo vodi seznam izdanih dovoljenj na podlagi 7., 12. in 16. člena te uredbe in seznam naključno ujetih ali usmrčenih živali.

(2) Seznam izdanih dovoljenj obsega naslednje podatke:

1. pravno podlago za izdajo dovoljenja,
2. vrsto dovoljenja,
3. živalsko vrsto in število živali oziroma struktur,
4. razloge za izdajo dovoljenja,

5. strokovni organ, ki je podal izjavo o izpolnjevanju razlogov,

6. časovno obdobje in območje iz dovoljenja in

7. sredstva oziroma način za ujetje ali usmrtitve.

(3) Seznam naključno ujetih ali usmrčenih živali obsega naslednje podatke:

– vrsto živali,

– podrobnejše lastnosti živali (teža, starost, spol ipd.),

– število živali,

– kraj (lokacijo) in datum naključnega ujetja ali usmrtitve živali,

– način ujetja in

– vzrok za ujetje oziroma smrt.

(4) Seznama trajno hrani ministrstvo.

21. člen

(začasne in trajne prepovedi)

(1) Ministrstvo lahko začasno prepove ali omeji dejavnosti, posege ali ravnanja, ki:

– ogrožajo obstoj živalske vrste iz priloge 1 oziroma 2 te uredbe v obstoječem območju razširjenosti in obstoječi številčnosti, zlasti na območjih ali lokacijah, kjer se živali te vrste razmnožujejo, vzrejajo mladiče, hibernirajo ali se združujejo v večjem številu na selitvi ali prezimovanju,

– neposredno ogrožajo življenje živali ali strukture v takem obsegu, da se slabša stanje živalske vrste ali

– neposredno slabšajo stanje habitatov živalske vrste, pri čemer se upošteva redkost habitata in ogroženost živalske vrste.

(2) Trajno prepoved ali omejitve iz prejšnjega odstavka sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada).

(3) Čas trajanja začasne prepovedi ali omejitve dejavnosti, posega ali ravnanja iz prvega odstavka tega člena ne sme biti daljši kot eno leto.

2.2. Ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja habitatov živalskih vrst

22. člen

(ohranjanje ugodnega stanja na območjih pojavljanja habitatov živalskih vrst)

(1) Ugodno stanje habitatov živalskih vrst iz poglavja A priloge 2 te uredbe se zagotavlja:

1. z določitvijo obsega in razporeditve ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij, ki je najbolj primerno za varstvo habitatov živalskih vrst,

2. z določanjem usmeritev, izhodišč in pogojev za habitate živalskih vrst v naravovarstvenih smernicah,

3. s pogodbenim varstvom, če je z njim mogoče doseči namen te uredbe in

4. z izvajanjem drugih ukrepov varstva v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

(2) Na način iz prejšnjega odstavka se zagotavlja tudi ugodno stanje habitatov vrst iz poglavja B priloge, če se pojavijo ali razširijo na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči in naravnih območij razširjenosti.

23. člen

(usmeritev za ohranjanje ugodnega stanja)

(1) Habitat živalskih vrst se ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti v teh habitatih, zlasti v dobro ohranjenih delih, načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

(2) Posegi in dejavnosti se načrtujejo z namenom ohraniti habitate živalskih vrst v ugodnem stanju na način in v obsegu, da se v največji možni meri:

– ohranja ali veča naravna razširjenost habitatov živalskih vrst in območij, ki jih posamezni habitat živalske vrste znotraj te razširjenosti pokriva, in

– ohranja specifične strukture habitata živalskih vrst in naravne procese ali ustrezno rabo v skladu z varstvenimi cilji, določenimi v prilogi 4, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Pred odločitvijo o prostorskih ureditvah in rešitvah, ki se nanašajo na območja s predvidenimi spremembami rabe prostora oziroma razmestitvijo dejavnosti v prostoru, se mora ugotoviti prisotnost habitatov živalskih vrst na teh območjih in njihovo stanje ohranjenosti.

(4) Načini iz prejšnjih odstavkov se smiselno uporablja jo tudi za zagotavljanje ugodnega stanje habitatov živalskih vrst pri načrtovanju na področjih upravljanja in rabe naravnih dobrin.

24. člen

(strategije in akcijski načrti zagotavljanja ugodnega stanja živalskih vrst)

(1) Za živalske vrste iz priloge 1 in 2 te uredbe, zlasti za tiste, ki so v predpisu o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam uvrščene v kategorijo prizadetih vrst, lahko Vlada Republike Slovenije sprejme strategijo in akcijski načrt zagotavljanja ugodnega stanja živalske vrste.

(2) Strategija iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

– uvod, ki vključuje ključne podatke o biologiji in razširjenosti živalske vrste,

– predpise, ki so pravna podlaga za sprejem strategije,

– analizo ogroženosti živalske vrste in njenega habitata,

– analizo obstoječih ohranitvenih ukrepov,

– opredelitev ohranitvenega cilja, zlasti velikosti populacije in stopnjo ohranjenosti habitata, ki sta potrebna za ohranitev živalske vrste na območju,

– opredelitev strateških dejavnosti potrebnih za doseg ohranitvenega cilja,

– opredelitev podpornih dejavnosti, za ptice, zlasti tistih, določenih v prilogi 5, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Akcijski načrt iz prvega odstavka tega člena vsebuje naslednja poglavja:

– uvod, ki vključuje pregled ohranjenosti živalske vrste in dejavnikov ogrožanja,

– opredelitev ciljev ali dejavnosti, za katere se pripravlja akcijski načrt,

– podrobni pregled nalog, potrebnih za uresničitev cilja ali dejavnosti,

– časovne mejnike za izvedbo posameznih nalog,

– izvajalce nalog,

– vire financiranja in

– način preverjanja izvajanja načrta in poročanje.

2.3. Spremljanje stanja živalskih vrst in njihovih habitatov

25. člen

(spremljanje stanja)

(1) Ministrstvo zagotavlja pogoje za spremljanje stanja živalskih vrst iz priloge 1 in 2 te uredbe, pri čemer se prednostno spreminja stanje živalskih vrst, ki so najbolj ogrožene, v skladu s predpisom o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam oziroma vrst, za katere se spreminja stanje na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb oziroma na podlagi predpisov Evropske unije.

(2) Spremljanje stanja živalskih vrst iz prejšnjega odstavka se izvaja z monitoringom živalskih vrst ali indikatorskih živalskih vrst, ki posredno kažejo na stanje teh živalskih vrst in njihovih habitatov.

(3) Spremljanje stanja živalskih vrst iz priloge 1 in 2 te uredbe se nanaša zlasti na:

– obseg naravne razširjenosti živalske vrste, zlasti v ključnih življenjskih obdobjih,

– velikost ali gostoto populacije,

– ohranjenost in potek naravnih procesov ali izvajanje rabe, ki so potrebni za obstoj habitata živalske vrste in – dejavnosti, ravnanja, posege in pojave, ki negativno vplivajo na stanje ohranjenosti živalske vrste, vključno z nemernim ujetjem oziroma usmrtnitvijo živali.

26. člen

(ponovna naselitev živalskih vrst)

(1) Ministrstvo dovoli ponovno naselitev domorodne živalske vrste, z namenom prispevati k ponovni vzpostaviti ugodnega stanja te vrste, na podlagi strokovnega mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave, iz katerega mora biti razvidno:

– da je bila živalska vrsta na ozemlju Republike Slovenije iztrebljena, v ekosistemu, v katerem so bile te vrste iztrebljene, pa še obstajajo približno enaki abiotiski in biotski dejavniki, kot so bili pred iztrebitvijo,

– da se ponovno naseliuje živali, ki so gensko najbolj sorodne iztrebljeni populaciji in

– da bo ponovna naselitev omogočila oziroma prispevala k vzpostaviti ugodnega stanja te živalske vrste.

(2) Pri izdaji dovoljenja iz prejšnjega odstavka se zagotovi sodelovanje javnosti z javnim naznanim na spletni strani ministrstva pred izdajo dovoljenja.

27. člen

(vloga)

(1) Dovoljenje iz prejšnjega člena se izda na podlagi vloge ali po uradni dolžnosti.

(2) Vloga za izdajo dovoljenja iz prejšnjega člena mora vsebovati:

– ime in priimek fizične osebe ali firmo pravne osebe, ki želi pridobiti dovoljenje iz prejšnjega člena,

– rojstni datum in stalno ali začasno prebivališče fizične osebe ali sedež pravne osebe ter ime in priimek odgovorne osebe in, če je to potrebno, vseh izvrševalcev ravnanja, če ravnanje izvršuje več oseb,

– vrsto, podvrsto oziroma višjo taksonomsko skupino ter največje predvideno število živali, za katere se predvideva ponovna naselitev,

– razlog za ponovno naselitev živalske vrste z utemeljitvijo,

– dokaz, iz katerega je razvidno, da se ponovno naseljuje živali, ki so gensko najbolj sorodne iztrebljeni populaciji,

– predvideno časovno obdobje ponovne naselitev in

– predvideno geografsko območje ponovne naselitev.

3. NADZOR

28. člen

(nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb te uredbe izvajajo inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave, inšpektorji, pristojni za divjad, inšpektorji, pristojni za ribištvo in naravovarstveni nadzorniki.

(2) Izvajanje določb te uredbe, ki se nanašajo na delovna področja drugih ministrstev, nadzorujejo tudi inšpektorji, pristojni za nadzor teh delovnih področij, v skladu s predpisi, ki urejajo delovanje inšpektorjev.

4. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

29. člen

(1) Pravne ali fizične osebe, ki zadržujejo živali vrst iz poglavja A priloge 1 te uredbe v ujetništvu, so dolžne tiste živali, ki so zdrave in sposobne samostojno preživeti v naravi

ter za njih niso pridobile dovoljenja za zadrževanje v ujetništvu, v enem letu po uveljavitvi te uredbe spustiti na prostost, na način, določen v predpisu, ki ureja zatočišče.

(2) Pravne ali fizične osebe, ki zadržujejo v ujetništvu živali vrst iz poglavja A priloge 1 te uredbe in jih ni mogoče spustiti na prostost ali živali vrst iz priloge 1 te uredbe, ki so bile legalno uvožene z namenom zadrževanja v ujetništvu ali gojitve, so dolžne v enem letu po uveljavitvi te uredbe zaprositi za dovoljenje za zadrževanje teh živali v ujetništvu.

30. člen

(1) Ne glede na prepovedi iz prvega, drugega in tretjega odstavka 13. člena in 14. člena te uredbe lahko pravne ali fizične osebe zadržujejo v ujetništvu, posedujejo, prevažajo oziroma prenašajo, prodajajo, zamenjujejo ali ponujajo za prodajo ali zamenjavo živali vrst iz priloge 1 te uredbe, njihove dele ali izdelke iz njih in strukture, če so bile pridobljene pred uveljavitvijo te uredbe, skladno s predpisi s področja varstva narave, in zanje ni bilo treba pridobiti dovoljenja.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporablja za prodajo, zamenjavo ali ponujanje za prodajo ali zamenjavo živali vrst iz priloge 1 te uredbe, njihovih delov ali izdelkov iz njih, za katere je bilo izdano dovoljenje na podlagi Uredbe o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, 61/93 – popr., 56/99 – ZON, 69/00, 82/02 in 98/02).

31. člen

Pravne in fizične osebe, ki posedujejo mrtve živali živalskih vrst iz priloge 1 te uredbe, v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti (preparatorstvo, strojenje kož ipd.), so jih dolžne ministrstvu prijaviti v roku šestih mesecev od uveljavitve te uredbe.

32. člen

Zadeve, glede katerih je postopek ob uveljavitvi te uredbe v teku oziroma glede katerih je bila ob uveljavitvi te uredbe že vložena zahteva ali pravno sredstvo, se končajo po določbah Uredbe o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, 61/93 – popr., 56/99 – ZON, 69/00, 82/02 in 98/02).

33. člen

(1) Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati:

1. Uredba o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, 61/93 – popr., 56/99 – ZON, 69/00, 82/02 in 98/02);

2. 16. člen Uredbe o zatočišču za živali prosto živečih vrst (Uradni list RS, št. 98/02).

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se določbe predpisov iz prejšnjega odstavka uporabljajo do 1. maja 2004.

34. člen

Določbe 7. člena te uredbe se za velike zveri začnejo uporabljati 1. januarja 2005.

35. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. maja 2004.

Št. 322-18/2003-2

Ljubljana, dne 22. aprila 2004.

EVA 2003-2511-0167

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop I. r.
Predsednik

PRILOGA 1

Poglavlje A

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
MAMMALIA	SESALCI		
INSECTIVORA	ŽUŽKOJEDI		
ERINACEIDAE	JEŽI		
		<i>Erinaceus europaeus</i>	rjavoprsi jež
		<i>Erinaceus concolor</i>	beloprsi jež
CHIROPTERA	NETOPIRJI		
			vse na območju Slovenije domorodne vrste
LAGOMORPHA	ZAJCI IN ŽVIŽGAČI		
LEPORIDAE	ZAJCI IN KUNCI		
		<i>Lepus timidus</i>	planinski zajec
RODENTIA	GLODALCI		
ARVICOLIDAE	VOLUHARICE		
		<i>Microtus nivalis</i>	snežna voluharica
CASTORIDAE	BOBRI		
		<i>Castor fiber</i>	bober
CRICETIDAE	HRČKI		
		<i>Cricetus cricetus</i>	hrček
GLIRIDAE	POLHI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: <i>Glis glis</i>	vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: navadni polh
SCIURDAE	VEVERICE		
		<i>Sciurus vulgaris</i>	veverica
CARNIVORA	ZVERI		
CANIDAE	PSI		
		<i>Canis aureus</i>	šakal
		<i>Canis lupus</i>	volk
FELIDAE	MAČKE		
		<i>Felis silvestris</i>	divja mačka
		<i>Lynx lynx</i>	navadni ris
MUSTELIDAE	PODLASICE IN SORODNIKI		
		<i>Lutra lutra</i>	vidra
		<i>Mustela erminea</i>	hermelin
		<i>Mustela nivalis</i>	mala podlasica
		<i>Mustela putorius</i>	dihur
URSIDAE	MEDVEDI		
		<i>Ursus arctos</i>	rjavi medved
CETACEA	KITI IN DELFINI		
		vse vrste	
AVES	PTICE		
GAVIIFORMES	SLAPNIKI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
PODICIPEDIFORMES	PONIRKI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
PROCELLARIIFORMES	CEVONOSCI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
PELECANIFORMES	VESLONOŽCI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
CICONIIFORMES	MOČVIRNIKI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
PHOENICOPTERIFORMES	PLAMENCI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
ANSERIFORMES	PLOJKOKLJUNI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: Anas platyrhynchos	vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: mlakarica
FALCONIFORMES	UJEDE		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
GALLIFORMES	KURE		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: Phasianus colchicus Perdix perdix (gojene živali)	vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: fazan jerebica (gojene živali)
GRUIFORMES	ŽERJAVOVCI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
CHARADRIIFORMES	POBREŽNIKI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
COLUMBIIFORMES	GOLOBI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: Columba livia domestica	vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: mestni golob
CUCULIFORMES	KUKAVICE		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
STRIGIFORMES	SOVE		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
CAPRIMULGIFORMES	LEŽETRUDNIKI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
APODIFORMES	HUDOURNIKI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
CORACIFORMES	VPIJATI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
PICIFORMES	PLEZALCI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
PASSERIFORMES	PEVCI	vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: <i>Corvus corone</i> <i>cornix</i> <i>Garrulus glandarius</i> <i>Pica pica</i>	vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: siva vrana šoja sraka
REPTILIA	PLAZILCI		
TESTUDINES	ŽELVE		
CHELONIIDAE	ORJAŠKE ČREPAHE, GLAVATE KARETE		
		<i>Caretta caretta</i>	glavata kreta
DERMOCHELYIDAE	USNJAČE		
		<i>Dermochelys coriacea</i>	usnjača
EMYDIDAE	SKLEDNICE		
		<i>Emys orbicularis</i>	močvirška sklednica
SAURIA	KUŠČARJI		
ANGUIDAE	SLEPCI		
		<i>Anguis fragilis</i>	slepec
		<i>Ophisaurus apodus</i>	žoltoplaz
SERPENTES	KAČE		
COLUBRIDAE	GOŽI		
		<i>Coluber gemonensis</i>	belica
		<i>Coluber viridiflavus</i>	črnica
		<i>Coronella austriaca</i>	smokulja
		<i>Elaphe longissima</i>	navadni gož
		<i>Elaphe quatuorlineata</i>	progasti gož
		<i>Natrix natrix</i>	belouška
		<i>Natrix tessellata</i>	kobranka
		<i>Telescopus fallax</i>	črnostrel
VIPERIDAE	GADI		
		<i>Vipera ammodytes</i>	modras
		<i>Vipera aspis</i>	laški gad
		<i>Vipera berus</i>	navadni gad
AMPHIBIA	DVOŽIVKE		
CAUDATA	REPATI KRKONI		
SALAMANDRIDAE	MOČERADI		
		<i>Salamandra atra</i>	planinski močerad
		<i>Salamandra salamandra</i>	navadni močerad
		<i>Triturus alpestris</i>	planinski pupek
		<i>Triturus carnifex</i>	veliki pupek
		<i>Triturus vulgaris</i>	navadni pupek
PROTEIDAE	MOČERILARJI		
		<i>Proteus anguinus</i>	človeška ribica
ANURA	BREZREPCI, ŽABE		
DISCOGLOSSIDAE	KOLUTOJEZIČNICE		
		<i>Bombina bombina</i>	nižinski urh
		<i>Bombina variegata</i>	hribski urh
RANIDAE	PRAVE ŽABE		
		<i>Rana arvalis</i>	plavček
		<i>Rana dalmatina</i>	rosnica

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
		Rana kl. esculenta	zelena žaba
		Rana latastei	laška žaba
		Rana lessonae	pisana žaba
		Rana ridibunda	debeloglavka
		Rana temporaria	sekulja
PELOBATIDAE	ČESNOVKE		
		Pelobates fuscus	navadna česnovka
BUFONIDAE	KRASTAČE		
		Bufo bufo	navadna krastača
		Bufo viridis	zelena krastača
HYLIDAE	REGE		
		Hyla arborea	zelena rega
PISCES s.lat.	RIBE		
AGNATHA	BREZZOBKE		
PETROMYZONTIDAE	PIŠKURJI		
		Eudontomyzon mariae	vzhodni potočni piškur
		Lampetra planeri	zahodni potočni piškur
		Lethenteron zanandreai	laški potočni piškur
		Petromyzon marinus	morski piškur
CHONDRICHTHYES	HRUSTANČNICE		
LAMNIFORMES	MORSKI PSI		
LAMNIDAE			
		Carcharodon carcharias	beli morski volk
		Cetorhinus maximus	morski pes orjak
OSTEICHTHYES	KOSTNICE		
ACIPENSERIFORMES	JESETROVKE		
ACIPENSERIDAE	JESETRI		
		Acipenser naccarii	jadranski jeseter
		Acipenser ruthenus	kečiga
		Acipenser sturio	atlantski jeseter
ANGUILLIFORMES	JEGULJE		
ANGUILLIDAE	JEGULJE		
		Anguilla anguilla	jegulja
GASTEROSTEIFORMES	ZETI		
GASTEROSTEIDAE	ZETI		
		Gasterosteus aculeatus	zet
SALMONIFORMES	LOSOSI		
UMBRIDAE	SENČICE		
		Umbra krameri	velika senčica
CYPRINIFORMES	KRAPOVCI		
CYPRINIDAE	KRAPOVCI		
		Chalcalburnus chalcoides	pegunica
		Chondrostoma genei	primorska podust
		Chondrostoma soetta	saveta
		Cyprinus carpio (negojene živali)	krap (negojene živali)
		Gobio albipinnatus	beloplavuti globoček
		Gobio kessleri	keslerjev globoček
		Leucaspis delineatus	belica

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
		Leuciscus souffia	blistavec in primorski blistavec
		Pelecus cultratus	sabljarka
		Rutilus rubilio	mazenica
COBITIDAE	ČINKLJE		
		Cobitis bilineata	primorska nežica
		Cobitis elongata	velika nežica
		Cobitis elongatoides	navadna nežica
		Cobitis taenia	polžača
SYNGNATHIFORMES	MORSKA ŠILA		
	MORSKA ŠILA		
		Hippocampus guttulatus	dolgonosi morski konjiček
		Hippocampus hippocampus	kratkonosi morski konjiček
PERCIFORMES	OSTRŽNJAKI		
PERCIDAE	OSTRŽI		
		Gymnocephalus baloni	grbasti okun
		Gymnocephalus schraetzer	smrkež
BLENNIIDAE	SMRKAVICE		
		Blennius fluviatilis	smrkavica
GOBIIDAE	GLAVOČI, KAPIČI		
		Padogobius martensi	potočni glavoč
TETRAODONTIFORMES	NAPIHOVALKE		
MOLIDAE	LOPARJI		
		Mola mola	morski mesec
		Ranzania laevis	lopar
ECHINODERMATA	IGLOKOŽCI		
PHANEROZONIA			
		Astropecten spinulosus	
		Astropecten irregularis	
SPINULOSA			
		Anseropoda placenta	
ECHINOIDEA	NEPRAVILNI MORSKI JEŽKI		
		Paracentrotus lividus	vijoličasti morski ježek
INSECTA	ŽUŽELKE		
COLEOPTERA	HROŠČI		
		Aegosoma scabricorne	
		Aesalus scarabaeoides	
		Agabus solieri	
		Anophthalmus spp.	brezokci
		Anoxia matutinalis	
		Aphaenopidius spp.	
		Aphaobiella spp.	
		Aphaobius spp.	
		Astagobius spp.	
		Atranus collaris	
		Bathyscimorphus spp.	
		Bathysciotes spp.	
		Bembidion friebi	
		Bembidion incognitum	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
	Bembidion starkii		
	Blaps mortisaga		
	Blaps mucronata	mrtvaški sel	
	Bolbelasmus unicornis		
	Broscus cephalotes		
	Buprestis novemmaculata		
	Buprestis octoguttata		
	Buprestis rustica		
	Buprestis splendens		
	Bythoxenus spp.		
	Calosoma europunctatum	zlatopikasti moškatnik	
	Calosoma sycophanta	veliki moškatnik	
	Capnodis tenebrionis		
	Carabus auronitens	zlatikasti krešič	
	Carabus carinthiacus	koroški krešič	
	Carabus intricatus	modri krešič	
	Carabus menetriesi	barjanski krešič	
	Carabus pacholei		
	Carabus scabriusculus		
	Carabus variolosus	močvirski krešič	
	Cassida atrata		
	Cerambyx cerdo	strigoš, hrastov kozliček	
	Cerambyx miles		
	Cerambyx nodulosus		
	Cerambyx scopolii	Scopolijev kozliček	
	Ceuthmonocaris spp.		
	Chalcophora mariana	borov krasnik	
	Copris lunaris	lunasti nosorožec	
	Creophilus maxillosus		
	Cucujus cinnaberinus		
	Cybister laterimarginatus	škofovska kapa	
	Cychrus angustatus		
	Cychrus schmidti	Schmidlov ozkovrati krešič	
	Dicerca berolinensis		
	Dorcadion arenarium	kraški poljski kozliček	
	Dorcadion aethiops		
	Dorcadion fulvum fulvum		
	Dorcadion pedestre	panonski poljski kozliček	
	Dromius schneideri		
	Dytiscus circumflexus		
	Dytiscus dimidiatus		
	Dytiscus semisulcatus		
	Emus hirtus		
	Ergates faber	kovač	
	Eurythyrea austriaca		
	Gnorimus variabilis		
	Graphoderus bilineatus		
	Hydraena carniolica		
	Hydrochara flavipes		
	Hydrophilus atterimus	barjanski potapnik	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
	<i>Hydrophilus piceus</i>		črni potapnik
	<i>Isotomus speciosus</i>		
	<i>Laemostenus elegans</i>		
	<i>Lamia textor</i>		črni kosec
	<i>Lathrobium cavicola</i>		
	<i>Leptodirus hochenwartii</i>		drobnovratnik
	<i>Leptorhabdium illyricum</i>		ilirski kozliček
	<i>Limoniscus violaceus</i>		
	<i>Liocola lugubris</i>		marmornata minica
	<i>Lophyridia littoralis</i>		
	<i>Lucanus cervus</i>		rogač
	<i>Lytta vesicatoria</i>		španska muha
	<i>Machaerites spp.</i>		
	<i>Macronychus quadrifurcatus</i>		
	<i>Megopis scabrior</i>		
	<i>Meloe proscarabaeus</i>		hrapava travnica
	<i>Meloe rugosus</i>		
	<i>Meloe violaceus</i>		vijoličasta travnica
	<i>Melolontha hippocastani</i>		mali majske hrošč
	<i>Melolontha pectoralis</i>		
	<i>Morimus funereus</i>		bukov kozliček
	<i>Musaria cephalotes</i>		
	<i>Nebria psammodes</i>		
	<i>Necrophilus subterraneus</i>		
	<i>Necydalis ulmi</i>		
	<i>Nicrophorus germanicus</i>		črni grobar
	<i>Odacantha melanura</i>		
	<i>Oreina liturata</i>		črtasta gornica
	<i>Oreina melanocephala</i>		črnogлавa gornica
	<i>Oreina plagiata</i>		rdeča gornica
	<i>Orestia carniolica</i>		
	<i>Orotrechus spp.</i>		
	<i>Oryctes nasicornis</i>		nosorožec
	<i>Oryctes spp.</i>		
	<i>Osmoderma eremita</i>		eremit, puščavnik
	<i>Parapropus spp.</i>		
	<i>Patrobus styriacus</i>		
	<i>Phryganophilus ruficollis</i>		
	<i>Poecilonota rutilans</i>		
	<i>Polyphylla fullo</i>		mlinar
	<i>Polystichus connexus</i>		
	<i>Potosia aeruginosa</i>		blesteča minica
	<i>Pretneria spp.</i>		
	<i>Procerus gigas</i>		orjaški krešič
	<i>Prospalaeobates spp.</i>		
	<i>Pterostichus justus</i>		
	<i>Pterostichus morio</i>		
	<i>Pterostichus schaschli</i>		
	<i>Pterostichus variolatus</i>		

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
		Purpuricenus kaehleri	Kaehlerjev škrlatnik
		Rhagium sycophanta	
		Rhamnusium bicolor	
		Rhopalopus femoratus	
		Rhopalopus insubricus	
		Rhopalopus ungaricus	
		Rhysodes sulcatus	
		Rosalia alpina	alpski kozliček
		Saperda similis	
		Scarites laevigatus	
		Scarites terricola	
		Sclerophaedon carniolicus	
		Selatosomus cruciatus	
		Spelaeodromus spp.	
		Sphodrus leucophthalmus	
		Stephanopachys substriatus	
		Tragosoma depsarium	
		Typhlotrechus spp.	
		Xylodrepa quadrimaculata	
		Xylosteus spinolae	
		Zabrus tenebrioides	
		Zuphium olens	
TRICHOPTERA	MLADOLETNICE		
		Chaetopteryx irenae	
		Hagenella clathrata	
LEPIDOPTERA	METULJI		
		Agdistis intermedia	
		Bembecia himmighoffeni	
		Callimorpha quadripunctaria	črtasti medvedek
		Carcharodus flocciferus	močvirski ostrozob
		Carcharodus lavatherae	čišljakov ostrozob
		Caryocolum peregrinella	
		Catocala puerpera	purpurni trakar
		Chamaesphecia hungarica	
		Charissa certhiatus	
		Chazara briseis	puščavnik
		Chesias rufata	
		Choristoneura lafauryana	
		Cochylimorpha halophilana	
		Coenonympha oedippus	barjanski okarček
		Coenonympha tullia	munčev okarček
		Colias myrmidone	bakreni senožetnik
		Crambus uliginosella	
		Cucullia xeranthemi	
		Cupido osiris	modri kupid
		Cymbalophora pudica	
		Diachrysia nadeja	
		Diachrysia zosimi	
		Diaphora luctuosa	
		Discestra stigmosa	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
	Earias vernana		
	Eilema palliatella		
	Erannis ankeraria	zimski pedic	
	Erebia calcaria	Lorkovičev rjavček	
	Erebia styx		
	Eriogaster catax	hromi volnoritec	
	Eublemma purpurina		
	Eucosma flavispeculana		
	Eudonia angustea		
	Euphydryas aurinia	travniški postavnež	
	Euphyia mesembrina		
	Eupithecia carpophagata		
	Eupithecia ochridata		
	Eupithecia riparia		
	Gastropacha populifolia		
	Gnopharmia stevenaria		
	Gortyna puengeleri		
	Grammodes bifasciata		
	Hadena adriana		
	Hecatera cappa		
	Hemaris fuciformis		
	Hemaris tityus		
	Hipparchia statilinus	primorski konjar	
	Hypochalcia dignella		
	Hypodryas maturna	gozdní postavnež	
	Idaea emarginata		
	Iolana iolas	veliki mehurkar	
	Laelia coenosa		
	Lasionycta calberlai		
	Leptidea morsei	veliki rrfotavček	
	Lithophane merckii		
	Lopinga achine	Scopolijev zlatook	
	Luperina rubella		
	Lycaena dispar	močvirski cekinček	
	Lythria cruentaria		
	Maculinea alcon	sviščev mravljiščar	
	Maculinea arion	veliki mravljiščar	
	Maculinea nausithous	temni mravljiščar	
	Maculinea teleius	strašnični mravljiščar	
	Malacosoma franconicum		
	Meridiophila fascialis		
	Nudaria mundana		
	Nymphalis vaualbum	vzhodni lepotec	
	Odice arcuinna		
	Omia cymbalariae		
	Ostrinia palustralis		
	Paradrina flavirena		
	Paradrymonia vittata		
	Parnassius apollo	gorski apolon	
	Parnassius mnemosyne	črni apolon	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
		<i>Pelosia obtusa</i>	
		<i>Pennisetia bohemica</i>	
		<i>Perigrapha i-cinctum</i>	
		<i>Perisomena caecigena</i>	kraški pavlinček
		<i>Phragmatobia luctifera</i>	
		<i>Phtheochroa fulvicinctana</i>	
		<i>Plebicula escheri</i>	primorski modrin
		<i>Plusia festucae</i>	
		<i>Polygonia egea</i>	
		<i>Praestilbia armeniaca</i>	
		<i>Proserpinus proserpinus</i>	
		<i>Saturnia pyri</i>	veliki nočni pavlinček
		<i>Schinia cardui</i>	
		<i>Schrankia taenialis</i>	
		<i>Scoparia perplexela</i>	
		<i>Sedina buettneri</i>	
		<i>Trichosea ludifica</i>	
		<i>Triodia adriatica</i>	jadranski zavrtač
		<i>Tyria jacobaeae</i>	
		<i>Vacciniina optilete</i>	
		<i>Yigoga signifera</i>	
		<i>Yponomeuta sedella</i>	
		<i>Zerynthia polyxena</i>	petelinček
		<i>Zygaena angelicae</i>	trnovski ovnič
		<i>ternovanensis</i>	
		<i>Zygaena brizae</i>	
		<i>Zygaena cynarae</i>	
		<i>Zygaena ephialtes</i>	spremenljivi ovnič
		<i>Zygaena punctum</i>	
NEUROPTEROIDEA	MREŽEKRILCI		
		<i>Chrysopa hungarica</i>	
HETEROPTERA	STENICE		
		<i>Aethus nigritus</i>	
		<i>Agramma ruficorne</i>	
		<i>Camponotidea saundersii</i>	
		<i>Centrocoris variegatus</i>	
		<i>Chartoscirta cincta</i>	
		<i>Dictyla convergens</i>	
		<i>Dictyla lupuli</i>	
		<i>Dimorphocoris schmidti</i>	
		<i>Gardena insignis</i>	
		<i>Hebrus ruficeps</i>	
		<i>Lamprodema maurum</i>	
		<i>Mesovelia furcata</i>	
		<i>Neides tipularius</i>	
		<i>Platycranus boreae</i>	burjevka
		<i>Tholagmus flavolineatus</i>	
		<i>Thyreocoris scarabaeoides</i>	
		<i>Tritomegas sexmaculatus</i>	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
ORTHOPTEROIDEA	RAVNOKRILCI		
MANTODEA	BOGOMOLKE		
		Empusa fasciata	resastotipalka bogomolka
ORTHOPTERA	KOBILICE		
		Saga pedo	žagarica
ODONATA	KAČJI PASTIRJI		
		Aeshna caerulea	šotna deva
		Aeshna subarctica	mahovna deva
		Aeshna viridis	zelena deva
		Ceriagrion tenellum	rdeči škratec
		Coenagrion hastulatum	barjanski škratec
		Coenagrion mercuriale	brzični škratec
		Cordulegaster heros	veliki studenčar
		Gomphus flavipes	rumeni porečnik
		Lestes dryas	obrežna zverca
		Lestes macrostigma	južna zverca
		Lestes virens	loška zverca
		Leucorrhinia caudalis	mrtvični spreletavec
		Leucorrhinia dubia	barjanski spreletavec
		Leucorrhinia pectoralis	dristavični spreletavec
		Lindenia tetrphylla	velika peščenka
		Ophiogomphus cecilia	kačji potočnik
		Somatochlora alpestris	alpski lesketnik
		Somatochlora arctica	barjanski lesketnik
		Somatochlora metallica	kovinski lesketnik
		Sympetrum danae	črni kamenjak
		Sympetrum depressiusculum	stasiti kamenjak
		Sympetrum flaveolum	rumeni kamenjak
		Sympetrum meridionale	sredozemski kamenjak
		Sympetrum pedemontanum	pasasti kamenjak
CRUSTACEA	RAKI		
ISOPODA	ENAKONOŽCI		
		Sphaeromides virei	
DECAPODA	DESETERONOŽCI		
		Astacus astacus	potočni rak
		Austropotamobius pallipes	primorski koščak
		Austropotamobius torrentium	navadni koščak
		Homarus gammarus	jastog
		Maja squinado	veliki morski pajek
		Palaemonetes antennarius	primorska kozica
		Scyllarus arctus	rak nagajivček
HIRUDINEA	PIJAVKE		
		Hirudo medicinalis	medicinska pijavka
		Hirudo verbana	
POLYCHAETA	MNOGOŠČETINCI		
		Eunice aphroditois	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
MOLUSCA	MEHKUŽCI		
GASTROPODA	POLŽI		
		Anisus vorticulus	drobni svitek
		Arion rufus	rdeči lazar
		Cryptomphalus aspersus	hrapavi vrtni polž
		Helix cincta	pasasti vrtni polž
		Helix pomatia	veliki vrtni polž
		Luria lurida	progasta porcelanka
		Mervicia eximia	mervicija
		Mitra zonata	progasta mitra
		Theodoxus prevostianus	topliski plavač
NUDIBRANCHIA	GOLI POLŽI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste	
BIVALVIA	ŠKOLJKE		
ANISOMYARIA			
		Spondylus gaederopus	
DREISSENIDAE			
		Congeria kusceri	Kuščerjeva kongerija
EULAMELLIBRANCHIA			
		Pholas dactylus	zavrtič
		Sphaerium corneum	navadna kroglanka
MYTILOIDA	KLAPAVICE		
		Lithophaga lithophaga	morski datelj
PTERIOMORPHA			
		Pinna nobilis	veliki leščur
UNIONOIDA			
		Microcondylaea compressa	
		Pseudanodontia complanata	rečna brezzobka
		Unio crassus	navadni škržek
		Unio elongatus	
BRYOZOA	MAHOVNJAKI		
		Myriozoum truncatum	lažna korala
		Sertella beaniana	Neptunove čipke
PORIFERA	SPUŽVE		
		Hippospongia communis	konjska spužva
		Spongia officinalis	prava spužva

Poglavlje B

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
MAMMALIA	SESALCI		
INSECTIVORA	ŽUŽKOJEDI		
ERINACEIDAE	JEŽI		
		Erinaceus algirus	
SORICIDAE	ROVKE		
		Crocidura canariensis	
		Crocidura sicula	
TALPIDAE	KRTI		
		Galemys pyrenaicus	pirenejski pižmov vihulj
CHIROPTERA	NETOPIRJI		
			vse na območju Evropske unije domorodne vrste
RODENTIA	GLODALCI		
GLIRIDAE	POLHI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste razen: Glis glis	vse na območju Evropske unije domorodne vrste razen: navadni polh
SCIURDAE	VEVERICE		
		Marmota marmota latirostris	
		Pteromys volans	evropska poletuša
		Sciurus anomalus	
		Spermophilus citellus	
		Spermophilus suslicus	
ZAPODIDAE	SKOČICE		
		Sicista betulina	brezova miš
		Sicista subtilis	
CARNIVORA	ZVERI		
CANIDAE	PSI		
		Alopex lagopus	polarna lisica
FELIDAE	MAČKE		
		Lynx pardinus	
MUSTELIDAE	PODLASICE IN SORODNIKI		
		Mustela eversmannii	stepski dihur
		Mustela lutreola	vidrica
PHOCIDAE	PRAVI TJULNJI		
		Phoca hispida saimensis	
		Monachus monachus	sredozemska medvedjica
ARTIODACTYLA	SODOPRSTI KOPITARJI, PARKLJARJI		
BOVIDAE	ROGARJI ALI VOTLOROGI		
		Bison bonasus	zober
		Capra aegagrus	bezoarska koza
		Capra pyrenaica pyrenaica	španski kozorog
		Ovis gmelini musimon	
		Ovis orientalis ophion	
		Rupicapra pyrenaica ornata	
		Rupicapra rupicapra balcanica	gams (balkanska podvrsta)

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
		Rupicapra rupicapra tatraica	gams (tatarska podvrsta)
CERVIDAE	JELENI	Cervus elaphus corsicanus	jelen (korziška podvrsta)
AVES	PTICE		
GAVIIFORMES	SLAPNIKI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
PODICIPEDIFORMES	PONIRKI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
PROCELLARIIFORMES	CEVONOSCI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
PELECANIFORMES	VESLONOŽCI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
CICONIIFORMES	MOČVIRNIKI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
PHOENICOPTERIFORMES	PLAMENCI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
ANSERIFORMES	PLOJKOKLJUNI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste razen: Anas platyrhynchos	vse na območju Evropske unije domorodne vrste razen: mlakarica
FALCONIFORMES	UJEDE		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
GALLIFORMES	KURE		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste razen: Phasianus colchicus Perdix perdix (gojene živali)	vse na območju Evropske unije domorodne vrste razen: fazan jerebica (gojene živali)
GRUIIFORMES	ŽERJAVOVCI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
CHARADRIIFORMES	POBREŽNIKI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
COLUMBIFORMES	GOLOBI		
		vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: Columba livia domestica	vse na območju Slovenije domorodne vrste razen: mestni golob
CUCULIFORMES	KUKAVICE		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
STRIGIFORMES	SOVE		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
CAPRIMULGIFORMES	LEŽETRUDNIKI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
APODIFORMES	HUDOURNIKI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
CORACIFORMES	VPIJATI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
PICIFORMES	PLEZALCI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
PASSERIFORMES	PEVCI		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste razen: Corvus corone cornix Garrulus glandarius Pica pica	vse na območju Evropske unije domorodne vrste razen: siva vrana šoja sraka
REPTILIA	PLAZILCI		
TESTUDINES	ŽELVE		
TESTUDINIDAE	KORNJAČE		
		Testudo graeca	mavrska kornjača
		Testudo hermanni	grška kornjača
		Testudo marginata	
CHELONIIDAE	ORJAŠKE ČREPAHE, GLAVATE KARETE		
		Chelonia mydas	orjaška črepaha
		Eretmochelys imbricata	prava kareta
		Lepidochelys kempii	
EMYDIDAE	SKLEDNICE		
		Mauremys caspica	rečna sklednica
		Mauremys leprosa	
SAURIA	KUŠČARJI		
LACERTIDAE	KUŠČARICE		
		vse na območju Evropske unije domorodne vrste	
SCINCIDAE	SKINKI		
		Ablepharus kitaibelii	ivanja kuščarica
		Chalcides bedriagai	španski valjasti skink
		Chalcides ocellatus	pegasti skink
		Chalcides sexlineatus	
		Chalcides simonyi	
		Chalcides viridianus	
		Ophiomorus punctatissimus	breznogi peščeni skink
GEKKONIDAE	GEKONI		
		Phyllodactylus europaeus	listoprsti gekon
		Tarentola angustimentalis	
		Tarentola boettgeri	
		Tarentola delalandii	
		Tarentola gomerensis	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
AGAMIDAE	AGAME		
		<i>Stellio stellio</i>	hardun
CHAMELEONIDAE	KAMELEONI		
		<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	navadni kameleon
SERPENTES	KAČE		
COLUBRIDAE	GOŽI		
		<i>Coluber caspius</i>	
		<i>Coluber cypriensis</i>	
		<i>Coluber hippocrepis</i>	podkvarica
		<i>Coluber jugularis</i>	velika poljarica
		<i>Coluber laurenti</i>	
		<i>Coluber najadum</i>	vitka poljarica
		<i>Coluber nummifer</i>	
		<i>Eirenis modesta</i>	
		<i>Elaphe situla</i>	leopardovka
VIPERIDAE	GADI		
		<i>Macrovipera schweizeri</i>	
		<i>Vipera seoanni</i>	
		<i>Vipera ursinii</i>	mali gad
		<i>Vipera xanthina</i>	
BOIDAE	UDAVI		
		<i>Eryx jaculus</i>	
AMPHIBIA	DVOŽIVKE		
CAUDATA	REPATI KRKNI		
SALAMANDRIDAE	MOČERADI		
		<i>Chioglossa lusitanica</i>	progasti močerad
		<i>Euproctus asper</i>	pirenejski evprokt
		<i>Euproctus montanus</i>	korziški evprokt
		<i>Euproctus platycephalus</i>	ščukasti pupek
		<i>Mertensiella luschnani</i>	
		<i>Salamandra aurorae</i>	
		<i>Salamandra lanzai</i>	
		<i>Salamandrina terdigitata</i>	naočar
		<i>Triturus cristatus</i>	severni veliki pupek
		<i>Triturus italicus</i>	južnoitalijanski pupek
		<i>Triturus karelinii</i>	južni veliki pupek
		<i>Triturus marmoratus</i>	
		<i>Triturus montandoni</i>	karpatski pupek
PLETHODONTIDAE			
		<i>Hydromantes ambrosii</i>	
		<i>Hydromantes flavus</i>	
		<i>Hydromantes genei</i>	
		<i>Hydromantes imperialis</i>	
		<i>Hydromantes strinatii</i>	
		<i>Hydromantes supramontes</i>	
ANURA	BREZREPCI, ŽABE		
DISCOGLOSSIDAE	KOLUTOJEZIČNICE		
		<i>Alytes cisternasii</i>	iberijski porodničar
		<i>Alytes muletensis</i>	
		<i>Alytes obstetricans</i>	porodničarska krastača

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
		Discoglossus galganoi	
		Discoglossus montalentii	
		Discoglossus pictus	
		Discoglossus sardus	
RANIDAE	PRAVE ŽABE		
		Rana graeca	
		Rana iberica	španska žaba
		Rana italica	
PELOBATIDAE	ČESNOVKE		
		Pelobates cultripes	
		Pelobates syriacus	sirijska česnovka
BUFONIDAE	KRASTAČE		
		Bufo calamita	smrdlja
HYLIDAE	REGE		
		Hyla intermedia	italijanska rega
		Hyla meridionalis	
		Hyla sarda	sardska rega
PISCES s.lat.	RIBE		
OSTEICHTHYES	KOSTNICE		
SALMONIFORMES	LOSOSI		
COREGONIDAE			
		Coregonus oxyrhynchus	
CYPRINIFORMES	KRAPOVCI		
CYPRINIDAE	KRAPOVCI		
		Anaecypris hispanica	
		Phoxinus percnurus	
ATHERINIFORMES			
CYPRINODONTIDAE	ZOBATI KRAPOVCI		
		Valencia hispanica	
PERCIFORMES	OSTRIŽNJAKI		
PERCIDAE	OSTRIŽI		
		Zingel asper	
ECHINODERMATA	IGLOKOŽCI		
ECHINOIDEA	NEPRAVILNI MORSKI JEŽKI		
		Centrostephanus longispinus	diadema
INSECTA	ŽUŽELKE		
COLEOPTERA	HROŠČI		
		Carabus hampei	
		Carabus hungaricus	
		Carabus olympiae	
		Carabus zawadzkii	
		Dorcadion fulvum cervae	
		Duvalius gebhardti	
		Duvalius hungaricus	
		Dytiscus latissimus	
		Pilemia tigrina	
		Probaticus subrugosus	
		Propomacrus cypriacus	

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
		<i>Pseudogaurotina excellens</i>	
		<i>Pseudoseriscus cameroni</i>	
		<i>Pytho kolwensis</i>	
LEPIDOPTERA	METULJI		
		<i>Apatura metis</i>	
		<i>Arytrura musculus</i>	
		<i>Catopta thrips</i>	
		<i>Chondrosoma fiduciarium</i>	
		<i>Coenonympha hero</i>	
		<i>Cucullia mixta</i>	
		<i>Dioszeghyana schmidii</i>	
		<i>Erebia christi</i>	
		<i>Erebia sudetica</i>	
		<i>Glyphipteryx loricatella</i>	
		<i>Gortyna borelii lunata</i>	
		<i>Fabriciana elisa</i>	
		<i>Hyles hippophaes</i>	
		<i>Lignyoptera fumidaria</i>	
		<i>Lycaena helle</i>	
		<i>Melanargia arge</i>	
		<i>Papilio alexanor</i>	
		<i>Papilio hospiton</i>	
		<i>Phyllometra culminaria</i>	
		<i>Plebicula golgus</i>	
		<i>Polymixis rufocincta isolata</i>	
		<i>Polyommatus eroides</i>	
		<i>Xylomoia strix</i>	
ORTHOPTEROIDEA	RAVNOKRILCI		
MANTODEA	BOGOMOLKE		
		<i>Apteromantis aptera</i>	
ORTHOPTERA	KOBILICE		
		<i>Brachytrupes megacephalus</i>	
		<i>Baetica ustulata</i>	
		<i>Isophya stysi</i>	
		<i>Isophya costata</i>	
		<i>Myrmecophilus baronii</i>	
		<i>Odontopodisma rubripes</i>	
		<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	
		<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	
		<i>Stenobothrus eurasius</i>	
ODONATA	KAČJI PASTIRJI		
		<i>Cordulegaster trinacriae</i>	
		<i>Gomphus graslinii</i>	
		<i>Leucorrhinia albifrons</i>	
		<i>Macromia splendens</i>	
		<i>Oxygastra curtisii</i>	
		<i>Sympetrum braueri</i>	vzhodni zimnik

TAKSON		VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)	(znanstveno ime)	(slovensko ime)
ARACHNIDA	PAJKOVCI		
ARANEA	PAJKI		
		Macrothele calpeiana	
CRUSTACEA	RAKI		
ISOPODA	ENAKONOŽCI		
		Armadillidium ghardalamensis	
MOLUSCA	MEHKUŽCI		
GASTROPODA	POLŽI		
		Caseolus calculus	
		Caseolus commixta	
		Caseolus sphaerula	
		Chilostoma banaticum	
		Discula leacockiana	
		Discula tabellata	
		Discula testudinalis	
		Discula turricula	
		Discus defloratus	
		Discus guerinianus	
		Elona quimperiana	
		Geomalacus maculosus	
		Geomitra moniziana	
		Gibbula nivosa	
		Hygromia kovacsi	
		Idiomela subplicata	
		Lampedusa imitatrix	
		Lampedusa melitensis	
		Leiostyla abbreviata	
		Leiostyla cassida	
		Leiostyla corneocostata	
		Leiostyla gibba	
		Leiostyla lamellosa	
		Paladilhia hungarica	
		Patella ferruginea	
		Sadleriana pannonica	
		Theodoxus transversalis	
BIVALVIA	ŠKOLJKE		
UNIONOIDA			
		Margaritifera auricularia	

Opomba:

1.1. Vrste, vključene v prilogu 1 se navajajo:

a) z imenom vrste; ali

b) kot vse na območju Evropske unije domorodne vrste višjega taksona ali določen del njegovih vrst.

1.2. Okrajšava 'spp.' v stolpcu »VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE« se uporablja v poglavju A za označevanje vseh na območju Slovenije domorodnih vrst višjega taksona, v poglavju B pa za označevanje vseh na območju Evropske unije domorodnih vrst višjega taksona.

1.3. Druga navajanja sistematskih enot v stolpcu »TAKSON« so le informativna ali za namene klasifikacije.

PRILOGA 2

Poglavlje A

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE		OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)			
MAMMALIA	SESALCI			
INSECTIVORA	ŽUŽKOJEDI			
SORICIDAE	ROVKE			
		Crocidura leucodon	poljska rovka	
		Crocidura suaveolens	vrtna rovka	
		Neomys anomalus	močvirška rovka	
		Neomys fodiens	povodna rovka	
		Sorex alpinus	gorska rovka	
		Sorex araneus	gozdna rovka	
		Sorex minutus	mala rovka	
		Suncus etruscus	etruščanska rovka	
CHIROPTERA	NETOPIRJI			
RHINOLOPHIDAE	PODKOVNJAKI			
		Rhinolophus euryale	južni podkovnjak	
		Rhinolophus ferrumequinum	veliki podkovnjak	
		Rhinolophus hipposideros	mali podkovnjak	
VESPERTILIONIDAE	GLADKONOSI NETOPIRJI			
		Barbastella barbastellus	širokouhi netopir	
		Eptesicus nilssonii	severni netopir	
		Miniopterus schreibersii	dolgokrilji netopir	
		Myotis bechsteinii	veliki navadni netopir	
		Myotis brandtii	Brandtov netopir	
		Myotis blythii	ostrouhi netopir	
		Myotis capaccinii	dolgonogi netopir	
		Myotis emarginatus	vejicati netopir	
		Myotis myotis	navadni netopir	
		Myotis nattereri	resasti netopir	
		Nyctalus leisleri	gozdnki mračnik	
		Pipistrellus nathusii	Nathusijev netopir	
		Pipistrellus pipistrellus	mali netopir	
		Plecotus auritus	rjavi uhati netopir	
		Plecotus austriacus	sivi uhati netopir	
		Vespertilio murinus	dvobarvni netopir	
LAGOMORPHA	ZAJCI IN ŽVIŽGAČI			
LEPORIDAE	ZAJCI IN KUNCI			
		Lepus timidus	planinski zajec	
RODENTIA	GLODALCI			
ARVICOLIDAE	VOLUHARICE			
		Microtus nivalis	snežna voluharica	
CASTORIDAE	BOBRI			
		Castor fiber	bober	
CRICETIDAE	HRČKI			
		Cricetus cricetus	hrček	
GLIRIDAE	POLHI			
		Dryomys nitedula	drevesni polh	
		Muscardinus avellanarius	podlesek	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
CARNIVORA	ZVERI		
CANIDAE	PSI		
		Canis lupus	volk
FELIDAE	MAČKE		
		Felis silvestris	divja mačka
		Lynx lynx	navadni ris
MUSTELIDAE	PODLASICE IN SORODNIKI		
		Lutra lutra	vidra
		Mustela erminea	hermelen
		Mustela nivalis	mala podlasica
URSIDAE	MEDVEDI		
		Ursus arctos	rjavi medved
AVES	PTICE		
PODICIPEDIFORMES	PONIRKI		
PODICIPEDIDAE	PONIRKI		
		Podiceps grisegena	rjavovrati ponirek
CICONIIFORMES	MOČVIRNIKI		
ARDEIDAE	ČAPLJE		
		Ixobrychus minutus	čapljica
		Nycticorax nycticorax	kvakač
CICONIIDAE	ŠTORKLJE		
		Ciconia ciconia	bela štorklja
		Ciconia nigra	črna štorklja
ANSERIFORMES	PLOJKOKLJUNI		
ANATIDAE	PLOVCI		
		Anas clypeata	raca žličarica
		Anas crecca	kreheljc
		Anas querquedula	reglja
		Anas strepera	konopnica
		Aythya ferina	sivka
		Aythya nyroca	kostanjevka
		Bucephala clangula	zvonec
		Mergus merganser	veliki žagar
FALCONIFORMES	UJEDE		
ACCIPITRIDAE	ORLI		
		Aquila chrysaetos	planinski orel
		Aquila pomarina	mali klinkač
		Circaetus gallicus	kačar
		Circus cyaneus	pepelasti lunj
		Gyps fulvus	beloglavi jastreb
		Haliaeetus albicilla	belorepec
		Milvus migrans	črni škarnik
		Pernis apivorus	sršenar
FALCONIDAE	SOKOLI		
		Falco naumanni	južna postovka
		Falco peregrinus	sokol selec
GALLIFORMES	KURE		

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
TETRAONIDAE	KOCONOGE KURE		
		Bonasa bonasia	gozdnji jereb
		Lagopus mutus	belka
		Tetrao tetrix	ruševec
		Tetrao urogallus	divji petelin
PHASIANIDAE	POLJSKE KURE		
		Alectoris graeca	kotorna
		Perdix perdix	jerebica
GRUIIFORMES	ŽERJAVOVCI		
RALLIDAE	TUKALICE		
		Crex crex	kosec
		Porzana parva	mala tukalica
		Porzana porzana	grahasta tukalica
		Rallus aquaticus	mokož
CHARADRIIFORMES	POBREŽNIKI		
RECURVIROSTRIDAE	SABLJARKE		
		Himantopus himantopus	polojnik
CHARADRIIDAE	DEŽEVNIKI		
		Charadrius alexandrinus	beločeli deževnik
		Charadrius dubius	mali deževnik
		Vanellus vanellus	priba
SCOLOPACIDAE	KLJUNAČI		
		Actitis hypoleucos	mali martinec
		Gallinago gallinago	kozica
		Numenius arquata	veliki škurh
		Scolopax rusticola	sloka
		Tringa totanus	rdečenogi martinec
LARIDAE	GALEBI		
		Larus melanocephalus	črnoglavi galeb
		Larus minutus	mali galeb
STERNIDAE	ČIGRE		
		Chlidonias niger	črna čigra
		Sterna albifrons	mala čigra
		Sterna hirundo	navadna čigra
COLUMBIFORMES	GOLOBI		
COLUMBIDAE	GOLOBI		
		Columba oenas	duplar
STRIGIFORMES	SOVE		
TYTONIDAE	PEGASTE SOVE		
		Tyto alba	pegasta sova
STRIGIDAE	SOVE		
		Aegolius funereus	koconogi čuk
		Athene noctua	čuk
		Bubo bubo	velika uharica
		Glaucidium passerinum	mali skovik
		Otus scops	veliki skovik
		Strix uralensis	kozača
CAPRIMULGIFORMES	LEŽETRUDNIKI		
CAPRIMULGIDAE	LEŽETRUDNIKI		
		Caprimulgus europaeus	podhujka

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
CORACIFORMES	VPIJATI		
ALCEDINIDAE	VODOMCI		
		<i>Alcedo atthis</i>	vodomec
MEROPIDAE	LEGATI		
		<i>Merops apiaster</i>	čebelar
CORACIIDAE	ZLATOVGRANKE		
		<i>Coracias garrulus</i>	zlatovranka
UPUPIDAE	SMRDOKAVRE		
		<i>Upupa epops</i>	smrdokavra
PICIFORMES	PLEZALCI		
JYNGIDAE	VIJEGLAVKE		
		<i>Jynx torquilla</i>	vijeglavka
PICIDAE	ŽOLNE		
		<i>Dendrocopos leucotos</i>	belohrbti detel
		<i>Dendrocopos medius</i>	srednji detel
		<i>Dryocopus martius</i>	črna žolna
		<i>Picoides tridactylus</i>	triristi detel
		<i>Picus canus</i>	pivka
		<i>Picus viridis</i>	zelena žolna
PASSERIFORMES	PEVCI		
ALAUDIDAE	ŠKRJANCI		
		<i>Alauda arvensis</i>	poljski škrjanec
		<i>Lullula arborea</i>	hribski škrjanec
HIRUNDINIDAE	LASTOVKE		
		<i>Riparia riparia</i>	breguljka
MOTACILLIDAE	PASTIRICE		
		<i>Anthus campestris</i>	rjava cipa
TURDIDAE	DROZGI		
		<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	pogorelček
		<i>Saxicola rubetra</i>	repaljščica
SYLVIIDAE	PENICE		
		<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	rakar
		<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	sripična trstnica
		<i>Cisticola juncidis</i>	bršinka
		<i>Locustella lusciniooides</i>	trstni cvrčalec
		<i>Locustella naevia</i>	kobiličar
		<i>Sylvia nisoria</i>	pisana penica
MUSCICAPIDAE	MUHARJI		
		<i>Ficedula albicollis</i>	belovrati muhar
		<i>Ficedula parva</i>	mali muhar
LANIIDAE	SRAKOPERJI		
		<i>Lanius collurio</i>	rjavi srakoper
		<i>Lanius minor</i>	črnočeli srakoper
CORVIDAE	VRANI		
		<i>Corvus monedula</i>	kavka
EMBERIZIDAE	STRNADI		
		<i>Emberiza hortulana</i>	vrtni strnad

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
REPTILIA	PLAZILCI		
CHELONIIDAE	ORJAŠKE ČREPAHE, GLAVATE KARETE		
		Caretta caretta	glavata kareta
EMYDIDAE	SKLEDNICE		
		Emys orbicularis	močvirska sklednica
SAURIA	KUŠČARJI		
LACERTIDAE	KUŠČARICE		
		Lacerta agilis	martinček
		Lacerta horvathi	horvatova kuščarica
SERPENTES	KAČE		
COLUBRIDAE	GOŽI		
		Coluber gemonensis	belica
		Elaphe quatuorlineata	progasti gož
		Telescopus fallax	črnostrel
VIPERIDAE	GADI		
		Vipera aspis	laški gad
AMPHIBIA	DVOŽIVKE		
CAUDATA	REPATI KRKONI		
SALAMANDRIDAE	MOČERADI		
		Salamandra atra	planinski močerad
		Triturus alpestris	planinski pupek
		Triturus carnifex	veliki pupek
		Triturus vulgaris	navadni pupek
PROTEIDAE	MOČERILARJI		
		Proteus anguinus	človeška ribica
ANURA	BREZREPCI, ŽABE		
DISCOGLOSSIDAE	KOLUTOJEZIČNICE		
		Bombina bombina	nižinski urh
		Bombina variegata	hribski urh
RANIDAE	PRAVE ŽABE		
		Rana arvalis	plavček
		Rana dalmatina	rosnica
		Rana kl. esculenta	zelena žaba
		Rana latastei	laška žaba
		Rana lessonae	pisana žaba
		Rana ridibunda	debeloglavka
PELOBATIDAE	ČESNOVKE		
		Pelobates fuscus	navadna česnovka
BUFONIDAE	KRASTAČE		
		Bufo bufo	navadna krastača
		Bufo viridis	zelena krastača
HYLIDAE	REGE		
		Hyla arborea	zelena rega
PISCES s.lat.	RIBE		
AGNATHA	BREZZOBKE		
PETROMYZONTIDAE	PIŠKURJI		
		Eudontomyzon mariae	vzhodni potočni piškur
		Lampetra fluviatilis	rečni piškur

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		Lampetra planeri	zahodni potočni piškur
		Lethenteron zanandreai	laški potočni piškur
		Petromyzon marinus	morski piškur
OSTEICHTHYES	KOSTNICE		
ACIPENSERIFORMES	JESETROVKE		
ACIPENSERIDAE	JESETRI		
		Acipenser ruthenus	kečiga
ANGUILLIFORMES	JEGULJE		
ANGUILLIDAE	JEGULJE		
		Anguilla anguilla	jegulja
GASTEROSTEIFORMES	ZETI		
GASTEROSTEIDAE	ZETI		
		Gasterosteus aculeatus	zet
SALMONIFORMES	LOSOSI		
SALMONIDAE	LOSOSI		
		Hucho hucho	sulec
		Salmo marmoratus	soška postrv
UMBRIDAE	SENČICE		
		Umbra krameri	velika senčica
ESOCIFORMES	ŠČUKE		
ESOCIDAE	ŠČUKE		
		Esox lucius	ščuka
CYPRINIFORMES	KRAPOVCI		
CYPRINIDAE	KRAPOVCI		
		Abramis ballerus	kosalj
		Abramis sapa	črnooka
		Alburnus alburnus alborella (A. albidus)	primorska belica
		Aspius aspius	bojen
		Barbus barbus	navadna mrena
		Barbus meridionalis	pohra in mrenič
		Barbus plebejus	grba
		Chalcalburnus chalcoides	pegunica
		Chondrostoma genei	primorska podust
		Chondrostoma nasus	podust
		Chondrostoma soetta	saveta
		Gobio albipinnatus	beloplavuti globoček
		Gobio kessleri	keslerjev globoček
		Gobio uranoscopus	zvezdogled
		Leucaspis delineatus	belica
		Leuciscus idus	jez
		Leuciscus leuciscus	klenič
		Leuciscus souffia	blistavec in primorski blistavec
		Pelecus cultratus	sabljarka
		Rhodeus sericeus amarus	pezdirk
		Rutilus pigus	platnica
		Rutilus rubilio	mazenica
COBITIDAE	ČINKLJE		
		Cobitis bilineata	primorska nežica
		Cobitis elongata	velika nežica

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		<i>Cobitis elongatoides</i>	navadna nežica
		<i>Cobitis taenia</i>	polžača
		<i>Misgurnus fossilis</i>	činklja
		<i>Sabanejewia balcanica</i>	zlata nežica
GADIFORMES	TRSKE		
GADIDAE	TRSKE		
		<i>Lota lota</i>	menek
ATHERINIFORMES			
CYPRINODONTIDAE	ZOBATI KRAPOVCI		
		<i>Aphanius fasciatus</i>	solinarka
SYNGNATHIFORMES	MORSKA ŠILA		
	MORSKA ŠILA		
		<i>Hippocampus guttulatus</i>	dolgonosi morski konjiček
		<i>Hippocampus hippocampus</i>	kratkonosi morski konjiček
		<i>Nerophis ophidion</i>	kačje šilo
		<i>Syngnathus abaster</i>	navadno morsko šilo
		<i>Syngnathus acus</i>	veliko šilo
		<i>Syngnathus tenuirostris</i>	tankonoso šilo
		<i>Syngnathus typhle</i>	ploskonoso šilo
PERCIFORMES	OSTRIŽNJAKI		
PERCIDAE	OSTRIŽI		
		<i>Gymnocephalus baloni</i>	grbasti okun
		<i>Gymnocephalus cernuus</i>	navadni okun
		<i>Gymnocephalus schraetzeri</i>	smrkež
		<i>Zingel streber</i>	upiravec
		<i>Zingel zingel</i>	čep
BLENNIIDAE	SMRKAVICE		
		<i>Blennius fluviatilis</i>	smrkavica
GOBIIDAE	GLAVOČI, KAPIČI		
		<i>Padogobius martensi</i>	potočni glavoč
		<i>Zosterisessor ophiocephalus</i>	travni glavač
SCORPAENIFORMES			
COTTIDAE			
		<i>Cottus gobio</i>	kapelj
ECHINODERMATA	IGLOKOŽCI		
PHANEROZONIA			
		<i>Astropecten spinulosus</i>	
SPINULOSA			
		<i>Anseropoda placenta</i>	
ECHINOIDEA	NEPRAVILNI MORSKI JEŽKI		
		<i>Paracentrotus lividus</i>	vijoličasti morski ježek
INSECTA	ŽUŽELKE		
HYMENOPTERA	KOŽEKRILCI		
		<i>Anthophora bimaculata</i>	
		<i>Melitta dimidiata</i>	
		<i>Tetralonia dentata</i>	zobata rožičarka
COLEOPTERA	HROŠČI		
		<i>Agabus solieri</i>	
		<i>Anophthalmus spp.</i>	brezokci

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
	Anoxia matutinalis		
	Aphaenopidius spp.		
	Aphaobiella spp.		
	Aphaobius spp.		
	Astogobius spp.		
	Atranus collaris		
	Bathyscimorphus spp.		
	Bathysciotes spp.		
	Bembidion argenteolum		
	Bembidion eques		
	Bembidion friebi		
	Bembidion incognitum		
	Bembidion iricolor		
	Bembidion starkii		
	Blaps mucronata	mrtvaški sel	
	Blethisa multipunctata		
	Bolbelasmus unicornis		
	Broscus cephalotes		
	Buprestis novemmaculata		
	Buprestis octoguttata		
	Buprestis rustica		
	Buprestis splendens		
	Bythoxenus spp.		
	Capnodis tenebrionis		
	Carabus auronitens	zlatikasti krešič	
	Carabus carinthiacus	koroški krešič	
	Carabus intricatus	modri krešič	
	Carabus menetriesi pacholei	barjanski krešič	*
	Carabus scabriusculus		
	Carabus variolosus	močvirski krešič	
	Cassida atrata		
	Cerambyx cerdo	strigoš, hrastov kozliček	
	Cerambyx miles		
	Cerambyx nodulosus		
	Cerambyx scopoli	Scopolijev kozliček	
	Ceuthmonocaris spp.		
	Chalcophora mariana	borov krasnik	
	Chlaenius tristis		
	Creophilus maxillosus		
	Cucujus cinnaberinus		
	Cybister laterimarginatus	škofovská kapa	
	Cychrus angustatus		
	Cychrus schmidti	Schmidtov ozkovrati krešič	
	Demetrias atricapillus		
	Demetrias imperialis		
	Demetrias monostigma		
	Dicerca berolinensis		
	Dolichus halensis		
	Dorcadion fulvum		
	Dorcadion pedestre	panonski poljski kozliček	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
	<i>Ergates faber</i>	kovač	
	<i>Eurythyrea austriaca</i>		
	<i>Geotrupes stercorarius</i>	navadni govnač	
	<i>Gnorimus variabilis</i>		
	<i>Graphoderus bilineatus</i>		
	<i>Hydraena carniolica</i>		
	<i>Hydrochara flavipes</i>		
	<i>Hydrophilus atterimus</i>	barjanski potapnik	
	<i>Hydrophilus piceus</i>	črni potapnik	
	<i>Isotomus speciosus</i>		
	<i>Lamia textor</i>	črni kosec	
	<i>Lathrobium cavicola</i>		
	<i>Leptodirus hochenwartii</i>	drobnovratnik	
	<i>Limoniscus violaceus</i>		
	<i>Liocola lugubris</i>	marmornata minica	
	<i>Lionychus quadrillum</i>		
	<i>Lophyridia littoralis</i>		
	<i>Lucanus cervus</i>	rogač	
	<i>Lytta vesicatoria</i>	španska muha	
	<i>Machaerites spp.</i>		
	<i>Macronychus quadrituberculatus</i>		
	<i>Megopis scabricornis</i>		
	<i>Meloe proscarabaeus</i>	hrapava travnica	
	<i>Meloe rugosus</i>		
	<i>Meloe violaceus</i>	vijoličasta travnica	
	<i>Melolontha hippocastani</i>	mali majske hrošč	
	<i>Melolontha pectoralis</i>		
	<i>Morimus funereus</i>	bukov kozliček	
	<i>Musaria cephalotes</i>		
	<i>Necrophilus subterraneus</i>		
	<i>Necydalis ulmi</i>		
	<i>Odacantha melanura</i>		
	<i>Orotrechus spp.</i>		
	<i>Oryctes nasicornis</i>	nosorožec	
	<i>Oryctes spp.</i>		
	<i>Osmoderma eremita</i>	puščavnik, eremit	*
	<i>Parapropus spp.</i>		
	<i>Pretneria spp.</i>		
	<i>Perigona nigriceps</i>		
	<i>Phryganophilus ruficollis</i>		*
	<i>Poecilonota rutilans</i>		
	<i>Pogonus gilvipes</i>		
	<i>Pogonus gracilis</i>		
	<i>Pogonus litoralis</i>		
	<i>Pogonus luridipennis</i>		
	<i>Pogonus riparius</i>		
	<i>Polyphylla fullo</i>	mlinar	
	<i>Polystichus connexus</i>		
	<i>Potosia aeruginosa</i>	blesteča minica	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		<i>Prospelaeobates</i> spp.	
		<i>Pterostichus justus</i>	
		<i>Purpuricenus kaheleri</i>	Kahelerjev škrlatnik
		<i>Rhagium sycophanta</i>	
		<i>Rhopalopus femoratus</i>	
		<i>Rhopalopus insubricus</i>	
		<i>Rhopalopus ungaricus</i>	
		<i>Rhysodes sulcatus</i>	
		<i>Rosalia alpina</i>	alpski kozliček *
		<i>Scarites terricola</i>	
		<i>Scybalicus oblongiusculus</i>	
		<i>Selatosomus cruciatus</i>	
		<i>Spelaeodromus</i> spp.	
		<i>Sphodrus leucophthalmus</i>	
		<i>Stephanopachys substriatus</i>	
		<i>Tachys fulvicollis</i>	
		<i>Typhlotrechus</i> spp.	
		<i>Xylodrepa quadimaculata</i>	
		<i>Zabrus tenebrioides</i>	
		<i>Zuphium olens</i>	
TRICHOPTERA	MLADOLETNICE		
		<i>Chaetopteryx irenae</i>	
		<i>Hagenella clathrata</i>	
		<i>Wormaldia occipitalis</i> (jamske populacije)	
LEPIDOPTERA	METULJI		
		<i>Acanthopsyche zelleri</i>	Zellerjev vrečkar
		<i>Adscita albanica</i>	
		<i>Adscita graeca</i>	
		<i>Agdistis intermedia</i>	
		<i>Agrotis trux</i>	
		<i>Angustalius malacellus</i>	
		<i>Antitype suda</i>	
		<i>Apamea aquila</i>	
		<i>Apamea platinea</i>	
		<i>Aplasta ononaria</i>	
		<i>Archanara dissoluta</i>	
		<i>Archanara geminipuncta</i>	
		<i>Archanara neurica</i>	
		<i>Archanara sparganii</i>	
		<i>Atethmia ambusta</i>	
		<i>Atethmia centrago</i>	
		<i>Athetis gluteosa</i>	
		<i>Atralata albofascialis</i>	
		<i>Axia margarita</i>	
		<i>Baptria tibiale</i>	
		<i>Bembecia himmighoffeni</i>	
		<i>Calamotropha aureliella</i>	
		<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	črtasti medvedek *
		<i>Calymma communimacula</i>	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
	<i>Carcharodus flocciferus</i>	močvirski ostrozob	
	<i>Carcharodus lavatherae</i>	čišljakov ostrozob	
	<i>Caryocolum peregrinella</i>		
	<i>Cataclysta lemnata</i>		
	<i>Catoptria pauperella</i>		
	<i>Celaena leucostigma</i>		
	<i>Chamaesphecia hungarica</i>		
	<i>Charissa certhiatus</i>		
	<i>Chazara briseis</i>	puščavnik	
	<i>Chesias rufata</i>		
	<i>Chilo phragmitellus</i>		
	<i>Chilodes maritima</i>		
	<i>Choristoneura lafauryana</i>		
	<i>Chortodes fluxa</i>		
	<i>Chortodes morrisii</i>		
	<i>Chortodes pygmina</i>		
	<i>Chortodes sohnretheli</i>		
	<i>Clytie illunaris</i>		
	<i>Cochylimorpha halophilana</i>		
	<i>Coenonympha oedippus</i>	barjanski okarček	
	<i>Coenonympha tullia</i>	munčev okarček	
	<i>Colias myrmidone</i>	bakreni senožetnik	
	<i>Colostygia sericeata</i>		
	<i>Coscinia striata</i>	progasti lišajar	
	<i>Crambus hamella</i>		
	<i>Crambus uliginosella</i>		
	<i>Crassagrotis crassa</i>		
	<i>Cucullia formosa</i>		
	<i>Cucullia gozmanyi</i>		
	<i>Cucullia xeranthemi</i>		
	<i>Cupido osiris</i>	modri kupid	
	<i>Cymbalophora pudica</i>		
	<i>Deltote uncula</i>		
	<i>Diachrysia nadeja</i>		
	<i>Diachrysia zosimi</i>		
	<i>Diaphora luctuosa</i>		
	<i>Diasemopsis ramburialis</i>		
	<i>Discestra stigmosa</i>		
	<i>Donacaula mucronella</i>		
	<i>Earias vernana</i>		
	<i>Eilema palliatella</i>		
	<i>Eilema pseudocomplana</i>		
	<i>Elophila nymphaeaeta</i>	lokvanjeva vešča	
	<i>Erannis ankeraria</i>	kraški zmrzlikar	
	<i>Erebia calcaria</i>	Lorkovićev rjavček	
	<i>Eriogaster catax</i>	hromi volnoritec	
	<i>Eublemma purpurina</i>		
	<i>Eucarta amethystina</i>		
	<i>Eucosma flavispeculana</i>		
	<i>Eudonia angustea</i>		

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
	<i>Eudonia pallida</i>		
	<i>Eulithis mellinata</i>		
	<i>Euphydryas aurinia</i>	travnški postavnež	
	<i>Eupithecia carpophagata</i>		
	<i>Eupithecia ochridata</i>		
	<i>Eupithecia riparia</i>		
	<i>Eupoecilia sanguisorbana</i>		
	<i>Eurhodope rosella</i>		
	<i>Euxoa cos</i>		
	<i>Gastropacha populifolia</i>		
	<i>Gnopharmia stevenaria</i>		
	<i>Grammodes bifasciata</i>		
	<i>Hadena adriana</i>		
	<i>Hemaris fuciformis</i>		
	<i>Hemaris tityus</i>		
	<i>Hipparchia statilinus</i>	primorski konjar	
	<i>Hypena palpalis</i>		
	<i>Hypochalcia dignella</i>		
	<i>Hypodryas maturna</i>	gozdn postavnež	
	<i>Hypoxytis pluviaria</i>		
	<i>Iolana iolas</i>	veliki mehurkar	
	<i>Laelia coenosa</i>		
	<i>Leptidea morsei</i>	veliki frfotavček	
	<i>Leucania zaea</i>		
	<i>Limnaecia phragmitella</i>		
	<i>Luperina rubella</i>		
	<i>Luperina testacea</i>		
	<i>Lycaena dispar</i>	močvirski cekinček	
	<i>Lythria cruentaria</i>		
	<i>Macrochilo cribrumalis</i>		
	<i>Maculinea alcon</i>	sviščev mravljiščar	
	<i>Maculinea arion</i>	veliki mravljiščar	
	<i>Maculinea nausithous</i>	temni mravljiščar	
	<i>Maculinea teleius</i>	strašnični mravljiščar	
	<i>Malacosoma franconicum</i>		
	<i>Meridiophila fascialis</i>		
	<i>Metachrostis dardouini</i>		
	<i>Metachrostis velox</i>		
	<i>Metacrambus lucellus</i>		
	<i>Mythimna congra</i>		
	<i>Mythimna straminea</i>		
	<i>Nonagria typhae</i>		
	<i>Nudaria mundana</i>		
	<i>Nymphalis vaualbum</i>	vzhodni lepotec	*
	<i>Nymphula stagnata</i>		
	<i>Odice arcuinna</i>		
	<i>Odice suava</i>		
	<i>Oligia fasciuncula</i>		
	<i>Omia cymbalariae</i>		
	<i>Orbona fragariae</i>		

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
	<i>Ostrinia palustralis</i>		
	<i>Paradrina flavirena</i>		
	<i>Parnassius apollo</i>	gorski apolon	
	<i>Parnassius mnemosyne</i>	črni apolon	
	<i>Pelosia obtusa</i>		
	<i>Perigrapha i-cinctum</i>		
	<i>Perizoma lugdunarium</i>		
	<i>Phiaris olivana</i>		
	<i>Phiaris palustrana</i>		
	<i>Phlyctaenia perlucidalis</i>		
	<i>Phragmataecia castaneae</i>		
	<i>Phragmatiphila nexa</i>		
	<i>Phragmatobia luctifera</i>		
	<i>Phtheochroa fulvicinctana</i>		
	<i>Plebicula escheri</i>	primorski modrin	
	<i>Plebicula thersites</i>		
	<i>Plusia festucae</i>		
	<i>Polygonia egea</i>		
	<i>Praestilbia armeniaca</i>		
	<i>Proserpinus proserpinus</i>		
	<i>Proxenus lepigone</i>		
	<i>Pterothrixidia rufella</i>		
	<i>Pyrois effusa</i>		
	<i>Rhagades pruni</i>		
	<i>Rhizedra lutosa</i>		
	<i>Rhyparia purpurata</i>		
	<i>Schoenobius forcicella</i>		
	<i>Schoenobius gigantella</i>		
	<i>Schrankia taenialis</i>		
	<i>Sclerocona acutellus</i>		
	<i>Scoparia perplexela</i>		
	<i>Scopula corrivalaria</i>		
	<i>Scopula emutaria</i>		
	<i>Scopula flaccidaria</i>		
	<i>Scopula subpunctaria</i>		
	<i>Scopula umbelaria</i>		
	<i>Sedina buettneri</i>		
	<i>Semiothisa aestimaria</i>		
	<i>Senta flammea</i>		
	<i>Simplicia rectalis</i>		
	<i>Simyra albovenosa</i>		
	<i>Sora leucographa</i>		
	<i>Stegania dilectaria</i>		
	<i>Thumatha senex</i>		
	<i>Tyria jacobaeae</i>		
	<i>Vacciniina optilete</i>	pohorski borovničar	
	<i>Yigoga signifera</i>		
	<i>Yponomeuta sedella</i>		
	<i>Zerynthia polyxena</i>	petelinček	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		<i>Zygaena angelicae</i> <i>ternovanensis</i>	trnovski ovnič
		<i>Zygaena brizae</i>	
		<i>Zygaena cynarae</i>	
		<i>Zygaena ephialtes</i>	spremenljivi ovnič
		<i>Zygaena punctum</i>	
NEUROPTEROIDEA	MREŽEKRILCI		
		<i>Chrysopa hungarica</i>	
		<i>Libelloides macaronius</i>	metuljčnica
		<i>Neuroleon microstenus</i>	
		<i>Coniopteryx aspoecki</i>	
		<i>Mantispa aphavexelte</i>	
HETEROPTERA	STENICE		
		<i>Aethus nigritus</i>	
		<i>Agramma ruficorne</i>	
		<i>Camponotidea saundersii</i>	
		<i>Centrocoris variegatus</i>	
		<i>Chartoscirta cincta</i>	
		<i>Dictyla convergens</i>	
		<i>Dictyla lupuli</i>	
		<i>Dimorphocoris saulii</i>	Saulijev dvoličnik
		<i>Dimorphocoris schmidti</i>	Schmidtov dvoličnik
		<i>Gardena insignis</i>	
		<i>Halticus henschii</i>	Henschev skakaček
		<i>Lamprodema maurum</i>	
		<i>Mesovelia furcata</i>	
		<i>Neides tipularius</i>	
		<i>Platycranus boreae</i>	burjevka
		<i>Tholagmus flavolineatus</i>	
		<i>Thyreocoris scarabaeoides</i>	
		<i>Tritomegas sexmaculatus</i>	
ORTHOPTEROIDEA	RAVNOKRILCI		
MANTODEA	BOGOMOLKE		
		<i>Empusa fasciata</i>	resastotipalka bogomolka
ORTHOPTERA	KOBILICE		
		<i>Acrida ungarica</i>	nosata saranča
		<i>Aiolopus thalassinus</i>	
		<i>Arcyptera brevipennis</i>	
		<i>Arcyptera microptera</i>	
		<i>Celes variabilis</i>	
		<i>Ephippiger ephippiger</i>	zelena sedlarka
		<i>Locusta migratoria</i>	kobilica selka
		<i>Metrioptera brachyptera</i>	
		<i>Modicogryllus frontalis</i>	vzhodni muren
		<i>Pholidoptera dalmatica</i>	
		<i>Prionotropis hystrix</i>	žagasta kamenka
		<i>Psorodonotus fieberi</i>	
		<i>Saga pedo</i>	žagarica
		<i>Sphingonotus caerulans</i>	
		<i>Stenobothrus crassipes</i>	stepska regljalka

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		<i>Stethophyma grossum</i>	
		<i>Uvarovitettix transylvanicus</i>	
ODONATA	KAČJI PASTIRJI		
		<i>Aeshna viridis</i>	zelena deva
		<i>Ceriagrion tenellum</i>	rdeči škratec
		<i>Coenagrion hastulatum</i>	barjanski škratec
		<i>Coenagrion mercuriale</i>	brzični škratec
		<i>Coenagrion ornatum</i>	koščični škratec
		<i>Cordulegaster heros</i>	veliki studenčar
		<i>Lestes dryas</i>	obrežna zverca
		<i>Lestes virens</i>	loška zverca
		<i>Leucorrhinia caudalis</i>	mrtvični spreletavec
		<i>Leucorrhinia dubia</i>	barjanski spreletavec
		<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	dristavični spreletavec
		<i>Lindenia tetraptera</i>	velika peščenka
		<i>Ophiogomphus cecilia</i>	kačji potočnik
		<i>Somatochlora metallica</i>	kovinski lesketnik
		<i>Sympetrum danae</i>	črni kamenjak
		<i>Sympetrum depressiusculum</i>	stasiti kamenjak
PLECOPTERA	VRBNICE		
		<i>Brachyptera monilicornis</i>	
		<i>Dinocras cephalotes</i>	
		<i>Isoperla inermis</i>	
		<i>Nemoura dubitans</i>	
		<i>Perla burmeisteriana</i>	
		<i>Xanthoperla apicalis</i>	
EPHEMEROPTERA	ENODNEVNICE		
		<i>Choroterpes picteti</i>	
		<i>Ecdyonurus carpathicus carpathicus</i>	
		<i>Electrogena gridellii</i>	
		<i>Rhithrogena allobrogica</i>	
		<i>Rhithrogena colmarsensis</i>	
		<i>Rhithrogena degrangei</i>	
		<i>Rhithrogena endenensis</i>	
		<i>Rhithrogena landai</i>	
		<i>Rhithrogena podhalensis</i>	
		<i>Rhithrogena puthzi</i>	
		<i>Rhithrogena reatina</i>	
		<i>Rhithrogena vaillanti</i>	
ARACHNIDA	PAJKOVCI		
ARANEA	PAJKI		
		<i>Mesostalita nocturna</i>	
		<i>Nesticus idriacus</i>	
OPILIONES	SUHE JUŽINE		
		<i>Astrobunus laevipes</i>	
		<i>Dicranolasma scabrum</i>	
		<i>Egaenus convexus</i>	
		<i>Lophopilio palpinalis</i>	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)			
		Mitostoma chrysomelas		
		Nemastoma bidentatum		
		Nemastoma dentigerum		
		Oligolophus tridens		
		Trogulus closanicus		
		Trogulus nepaeformis		
		Trogulus tricarinatus		
CRUSTACEA	RAKI			
AMPHIPODA	POSTRANICE			
		Gammarus lacustris	jezerska postranica	
		Jugogammarus kusceri	krška biba	
		Niphargus hebereri	somorna slepa postranica	
		Niphargus orcinus		
		Niphargus sphagnicolus	barjanska slepa postranica	
		Niphargus valachicus	vlaška slepa postranica	
ANOSTRACA	ŠKRGONOŽCI			
		Artemia spp.		
		Chirocephalus spp.		
ISOPODA	ENAKONOŽCI			
		Asellus aquaticus caverniculus	jamski vodni osliček	
		Balkanostenasellus skopljensis		
		Lekanesphaera hookeri	somorna krogičarka	
		Monolistra bolei	kratkotri ježek	
		Monolistra brevispinosa	kratkotri ježek	
		Monolistra caeca	dvorepi jamski ježek	
		Monolistra calopyge	leporiti ježek	
		Monolistra racovitzai		
		Monolistra schottlaenderi		
		Monolistra spinosa	dolgotri jamski ježek	
		Monolistra spinosissima	veletrni ježek	
		Monolistra velkovrhi	ploskoriti ježek	
		Sphaeromides virei		
DECAPODA	DESETERONOŽCI			
		Astacus astacus	potočni rak	
		Austropotamobius pallipes	primorski koščak	
		Austropotamobius torrentium	navadni koščak	*
		Homarus gammarus	jastog	
		Maja squinado	veliki morski pajek	
		Palaemonetes antennarius	primorska kozica	
		Scyllarus arctus	rak nagajivček	
		Troglocaris anophthalmus	navadna jamska kozica	
		Troglocaris hercegovinensis	kratkoosta jamska kozica	
HIRUDINEA	PIJAVKE			
		Dina krasensis (jamske populacije)		
		Dina punctata (D. cf apathyi)	vinska pijavka	
		Hirudo medicinalis	medicinska pijavka	
		Hirudo verbana		

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
POLYCHAETA	MNOGOŠČETINCI		
		<i>Marifugia cavatica</i>	jamski cevkar
MOLUSCA	MEHKUŽCI		
GASTROPODA	POLŽI		
		<i>Anisus vorticulus</i>	
		<i>Cryptomphalus aspersus</i>	
		<i>Hadziella thermalis</i>	termalna hadžijela
		<i>Hauffenia subcarinata</i>	
		<i>Helix cincta</i>	
		<i>Luria lurida</i>	progasta porcelanka
		<i>Mervicia eximia</i>	
		<i>Mitra zonata</i>	progasta mitra
		<i>Theodoxus prevostianus</i>	
		<i>Vertigo angustior</i>	ozki vrtenec
		<i>Vertigo geyeri</i>	Geyerjev vrtenec
		<i>Zospeum exiguum</i>	mali jamničar
NUDIBRANCHIA	GOLOŠKRGARJI		
		vse vrste	
BIVALVIA	ŠKOLJKE		
ANISOMYARIA			
		<i>Spondylus gaederopus</i>	
DREISSENIDAE			
		<i>Congeria kusceri</i>	
EULAMELLIBRANCHIA			
		<i>Pholas dactylus</i>	zavrtač
		<i>Sphaerium corneum</i>	
MYTILOIDA	KLAPAVICE		
		<i>Lithophaga lithophaga</i>	morski datelj
PTERIOMORPHA			
		<i>Pinna nobilis</i>	veliki leščur
UNIONOIDA			
		<i>Microcondylaea compressa</i>	
		<i>Pseudanodonta complanata</i>	
		<i>Unio crassus</i>	
		<i>Unio elongatulus</i>	
HYDROZOA	TRDOŽIVNJAKI		
		<i>Velkovrhia enigmatica</i>	
BRYOZOA	MAHOVNJAKI		
		<i>Myriozoum truncatum</i>	lažna korala
		<i>Sertella beaniana</i>	Neptunove čipke
PORIFERA	SPUŽVE		
		<i>Ephydatia fluviatilis</i>	
		<i>Geodia cydonium</i>	spužva možganjača
		<i>Hippospongia communis</i>	konjska spužva
		<i>Spongia officinalis</i>	prava spužva

Poglavlje B

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
MAMMALIA	SESALCI		
INSECTIVORA	ŽUŽKOJEDI		
TALPIDAE	KRTI		
		<i>Galemys pyrenaicus</i>	pirenejski pižmov vihulj
CHIROPTERA	NETOPIRJI		
RHINOLOPHIDAE	PODKOVNJAKI		
		<i>Rhinolophus blasii</i>	
		<i>Rhinolophus mehelyi</i>	
VESPERTILIONIDAE	GLADKONOSI NETOPIRJI		
		<i>Myotis dasycneme</i>	
PTEROPODIDAE		<i>Rousettus aegyptiacus</i>	
RODENTIA	GLODALCI		
ARVICOLIDAE	VOLUHARICE		
		<i>Microtus cabrerae</i>	
		<i>Microtus oeconomus arenicola</i>	*
		<i>Microtus oeconomus mehelyi</i>	*
		<i>Microtus taticus</i>	
SCIURDAE	VEVERICE		
		<i>Marmota marmota latirostris</i>	*
		<i>Pteromys volans</i>	evropska poletuša
		<i>Spermophilus citellus</i>	
		<i>Spermophilus suslicus</i>	*
ZAPODIDAE	SKOČICE		
		<i>Sicista subtilis</i>	
CARNIVORA	ZVERI		
CANIDAE	PSI		
		<i>Alopex lagopus</i>	polarna lisica
FELIDAE	MAČKE		
		<i>Lynx pardinus</i>	*
MUSTELIDAE	PODLASICE IN SORODNIKI		
		<i>Gulo gulo</i>	rosomah
		<i>Mustela eversmannii</i>	stepski dihur
		<i>Mustela lutreola</i>	vidrica
PHOCIDAE	PRAVI TJULNJI		
		<i>Halichoerus grypus</i>	sivi tjulenj
		<i>Monachus monachus</i>	sredozemska medvedjica
		<i>Phoca hispida bottnica</i>	
		<i>Phoca hispida saimensis</i>	*
		<i>Phoca vitulina</i>	navadni tjulenj
ARTIODACTYLA	SODOPRSTI KOPITARJI, PARKLJARJI		
BOVIDAE	ROGARJI ALI VOTLOROGI		
		<i>Bison bonasus</i>	zober
		<i>Capra aegagrus</i>	bezoarska koza

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		<i>Capra pyrenaica pyrenaica</i>	španski kozorog *
		<i>Ovis gmelini musimon</i>	
		<i>Ovis orientalis ophion</i>	
		<i>Rupicapra pyrenaica ornata</i>	*
		<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	gams (balkanska podvrsta)
		<i>Rupicapra rupicapra tatra</i>	gams (tatrská podvrsta) *
CERVIDAE	JELENI		
		<i>Cervus elaphus corsicanus</i>	jelen (korziška podvrsta) *
		<i>Rangifer tarandus fennicus</i>	
AVES	PTICE		
GAVIIFORMES	SLAPNIKI		
GAVIIDAE	SLAPNIKI		
		<i>Gavia arctica</i>	polarni slapnik
		<i>Gavia immer</i>	ledni slapnik
		<i>Gavia stellata</i>	rdečegrlji slapnik
PODICIPEDIFORMES	PONIRKI		
PODICIPEDIDAE	PONIRKI		
		<i>Podiceps auritus</i>	zlatouhi ponirek
PROCELLARIIFORMES	CEVONOSCI		
PROCELARIIDAE	VIHARNIKI		
		<i>Bulweria bulwerii</i>	
		<i>Calonectris diomedea</i>	
		<i>Pterodroma madeira</i>	
		<i>Pterodroma feae</i>	
		<i>Puffinus puffinus</i> <i>mauretanicus</i>	
		<i>Puffinus assimilis</i>	
		<i>Puffinus yelkouan</i>	sredozemski viharnik
HYDROBATIDAE	STRAKOŠI		
		<i>Hydrobates pelagicus</i>	
		<i>Pelagodroma marina</i>	
		<i>Oceanodroma leucorhoa</i>	
		<i>Oceanodroma castro</i>	
PELECANIFORMES	VESLONOŽCI		
PELECANIDAE	PELIKANI		
		<i>Pelecanus onocrotalus</i>	rožnati pelikan
		<i>Pelecanus crispus</i>	
PHALACROCORACIDAE	KORMORANI		
		<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	pritlikavi kormoran
		<i>Phalacrocorax aristotelis</i> <i>desmarestii</i>	vranjek
CICONIIFORMES	MOČVIRNIKI		
ARDEIDAE	ČAPLJE		
		<i>Ardea purpurea</i>	rjava čaplja
		<i>Ardeola ralloides</i>	čopasta čaplja
		<i>Botaurus stellaris</i>	bobnarica
		<i>Egretta garzetta</i>	mala bela čaplja
THRESKIORNITHIDAE	IBISI		
		<i>Platalea leucorodia</i>	žličarka
		<i>Plegadis falcinellus</i>	plevica

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
PHOENICOPTERIFORMES	PLAMENCI		
PHOENICOPTERIDAE	PLAMENCI		
		<i>Phoenicopterus ruber</i>	plamenec
ANSERIFORMES	PLOJKOKLJUNI		
ANATIDAE	PLOVCI		
		<i>Anser albifrons flavirostris</i>	
		<i>Anser erythropus</i>	mala gos
		<i>Branta leucopsis</i>	belolična gos
		<i>Branta ruficollis</i>	
		<i>Cygnus bewickii</i>	
		<i>Cygnus cygnus</i>	labod pevec
		<i>Marmaronetta angustirostris</i>	
		<i>Mergellus albellus</i>	mali žagar
		<i>Oxyura leucocephala</i>	
		<i>Polysticta stelleri</i>	
		<i>Tadorna ferruginea</i>	rjasta kozarka
FALCONIFORMES	UJEDE		
PANDIONIDAE	RIBJI ORLI		
		<i>Pandion haliaetus</i>	ribji orel
ACCIPITRIDAE	ORLI		
		<i>Accipiter brevipes</i>	kratkonogi skobec
		<i>Accipiter gentilis arrigonii</i>	
		<i>Accipiter nisus granti</i>	
		<i>Aegypius monachus</i>	rjavi jastreb
		<i>Aquila adalberti</i>	
		<i>Aquila clanga</i>	veliki klinkač
		<i>Aquila heliaca</i>	kraljevi orel
		<i>Buteo rufinus</i>	rjasta kanja
		<i>Circus aeruginosus</i>	rjavi lunj
		<i>Circus macrourus</i>	stepski lunj
		<i>Circus pygargus</i>	močvirski lunj
		<i>Elanus caeruleus</i>	
		<i>Gypaetus barbatus</i>	brkati ser
		<i>Hieraetus fasciatus</i>	kragulji orel
		<i>Hieraetus pennatus</i>	mali orel
		<i>Milvus milvus</i>	rjavi škarnik
		<i>Neophron percnopterus</i>	egiptovski jastreb
FALCONIDAE	SOKOLI		
		<i>Falco biarmicus</i>	
		<i>Falco cherrug</i>	sokol plenilec
		<i>Falco columbarius</i>	sokolič
		<i>Falco eleonorae</i>	sredozemski sokol
		<i>Falco rusticolus</i>	
		<i>Falco vespertinus</i>	rdečenoga postovka
GALLIFORMES	KURE		
PHASIANIDAE	POLJSKE KURE		
		<i>Alectoris barbara</i>	
GRUIFORMES	ŽERJAVOVCI		
TURNICIDAE	TEKAČICE		
		<i>Turnix sylvatica</i>	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
GRUIDAE	ŽERJAVI		
		Grus grus	žerjav
OTIDAE	DROPLJE		
		Chlamydotis undulata	ovratničarka
		Otis tarda	velika droplja
		Tetrax tetrax	mala droplja
RALLIDAE	TUKALICE		
		Fulica cristata	
		Porphyrio porphyrio	
		Porzana pusilla	pritlikava tukalica
CHARADRIIFORMES	POBREŽNIKI		
RECURVIROSTRIDAE	SABLJARKE		
		Recurvirostra avosetta	sabljarka
BURHINIDAE	PRILIVKE		
		Burhinus oedicnemus	prlivka
GLAREOLIDAE	TEKALCI		
		Cursorius cursor	puščavski tekalec
		Glareola pratincola	rjava komatna tekica
CHARADRIIDAE	DEŽEVNIKI		
		Charadrius morinellus	dular
		Hoplopterus spinosus	
		Pluvialis apricaria	zlata prosenka
SCOLOPACIDAE	KLJUNAČI		
		Calidris alpina schinzii	
		Gallinago media	čoketa
		Limosa lapponica	progastorepi kljunač
		Numenius tenuirostris	tenkokljuni škurh
		Phalaropus lobatus	ozkokljuni liskonožec
		Philomachus pugnax	togotnik
		Tringa glareola	močvirski martinec
		Xenus cinereus	
LARIDAE	GALEBI		
		Larus audouinii	
		Larus genei	zalivski galeb
STERNIDAE	ČIGRE		
		Chlidonias hybridus	belolična čigra
		Gelochelidon nilotica	črnonoga čigra
		Sterna caspia	severna čigra
		Sterna dougallii	
		Sterna paradisaea	
		Sterna sandvicensis	kričava čigra
ALCIDAE	NJORKE		
		Uria aalge ibericus	
PTEROCLIFORMES	STEPSKE KOKOŠKE		
PTEROCLIDIIDAE	STEPSKE KOKOŠKE		
		Pterocles orientalis	
		Pterocles alchata	
COLUMBIFORMES	GOLOBI		

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
COLUMBIDAE	GOLOBI		
		<i>Columba bollii</i>	
		<i>Columba junoniae</i>	
		<i>Columba palumbus azorica</i>	
		<i>Columba trocaz</i>	
STRIGIFORMES	SOVE		
STRIGIDAE	SOVE		
		<i>Asio flammeus</i>	močvirska uharica
		<i>Nyctea scandiaca</i>	snežna sova
		<i>Strix nebulosa</i>	bradata sova
		<i>Surnia ulula</i>	skobčja sova
APODIFORMES	HUDOURNIKI		
APODIDAE	HUDOURNIKI		
		<i>Apus caffer</i>	
PICIFORMES	PLEZALCI		
PICIDAE	ŽOLNE		
		<i>Dendrocopos major canariensis</i>	
		<i>Dendrocopos major thanneri</i>	
		<i>Dendrocopos syriacus</i>	sirijski detel
PASSERIFORMES	PEVCI		
ALAUDIDAE	ŠKRJANCI		
		<i>Calandrella brachydactyla</i>	kratkoprsti škrjanček
		<i>Chersophilus duponti</i>	dupontov škrjanec
		<i>Galerida theklae</i>	španski škrjanec
		<i>Melanocorypha calandra</i>	laški škrjanec
TROGLODYTIDAE	STRŽKI		
		<i>Troglodytes troglodytes fridariensis</i>	
TURDIDAE	DROZGI		
		<i>Luscinia svecica</i>	modra taščica
		<i>Oenanthe cypriaca</i>	
		<i>Oenanthe leucura</i>	črni kupčar
		<i>Oenanthe pleschanka</i>	črnomorski kupčar
		<i>Saxicola dacotiae</i>	kanarska repaljščica
SYLVIIDAE	PENICE		
		<i>Acrocephalus melanopogon</i>	tamariskovka
		<i>Acrocephalus paludicola</i>	povodna trstnica
		<i>Hippolais olivetorum</i>	
		<i>Sylvia melanothorax</i>	
		<i>Sylvia rueppelli</i>	
		<i>Sylvia sarda</i>	
		<i>Sylvia undata</i>	
MUSCICAPIDAE	MUHARJI		
		<i>Ficedula semitorquata</i>	
PARIDAE	SINICE		
		<i>Parus ater cypriotes</i>	
SITTIDAE	BRGLEZI		
		<i>Sitta krueperi</i>	
		<i>Sitta whiteheadi</i>	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
CERTHIIDAE	DREVESNI PLEZALČKI		
		<i>Certhia brachydactyla dorotheae</i>	
LANIIDAE	SRAKOPERJI		
		<i>Lanius nubicus</i>	
CORVIDAE	VRANI		
		<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	planinska vrana
FRINGILLIDAE	ŠČINKAVCI		
		<i>Bucanetes githagineus</i>	
		<i>Fringilla coelebs ombriosa</i>	
		<i>Fringilla teydea</i>	kanarski ščinkavec
		<i>Loxia scotica</i>	škotski krivokljun
		<i>Pyrrhula murina</i>	
EMBERIZIDAE	STRNADI		
		<i>Emberiza caesia</i>	balkanski strnad
		<i>Emberiza cineracea</i>	turški strnad
REPTILIA	PLAZILCI		
TESTUDINES	ŽELVE		
TESTUDINIDAE	KORNJAČE		
		<i>Testudo graeca</i>	mavrska kornjača
		<i>Testudo hermanni</i>	grška kornjača
		<i>Testudo marginata</i>	
CHELONIIDAE	ORJAŠKE ČREPAHE, GLAVATE KARETE		
		<i>Chelonia mydas</i>	orjaška črepaha
EMYDIDAE	SKLEDNICE		
		<i>Mauremys caspica</i>	rečna sklednica
		<i>Mauremys leprosa</i>	
SAURIA	KUŠČARJI		
LACERTIDAE	KUŠČARICE		
		<i>Gallotia galloti insulanagae</i>	
		<i>Gallotia simonyi</i>	*
		<i>Lacerta bonnali</i>	
		<i>Lacerta monticola</i>	
		<i>Lacerta schreiberi</i>	španski zelenec
		<i>Podarcis lilfordi</i>	
		<i>Podarcis pityusensis</i>	
SCINCIDAE	SKINKI		
		<i>Chalcides simonyi</i>	
GEKKONIDAE	GEKONI		
		<i>Phyllodactylus europaeus</i>	listoprsti gekon
SERPENTES	KAČE		
COLUBRIDAE	GOŽI		
		<i>Coluber cypriensis</i>	*
		<i>Elaphe situla</i>	leopardovka
		<i>Natrix natrix cypriaca</i>	*
VIPERIDAE	GADI		
		<i>Macrovipera schweizeri</i>	*
		<i>Vipera ursinii</i>	mali gad

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		Vipera ursinii rakosiensis	*
AMPHIBIA	DVOŽIVKE		
CAUDATA	REPATI KRKONI		
SALAMANDRIDAE	MOČERADI		
		Chioglossa lusitanica	progasti močerad
		Mertensiella luschani	
		Salamandra aurorae	*
		Salamandrina terdigitata	naočar
		Triturus cristatus	
		Triturus dobrogicus	
		Triturus karelinii	
		Triturus montandoni	karpatski pupek
PLETHODONTIDAE			
		Hydromantes ambrosii	
		Hydromantes flavus	
		Hydromantes genei	
		Hydromantes imperialis	
		Hydromantes strinatii	
		Hydromantes supramontes	
ANURA	BREZREPCI, ŽABE		
DISCOGLOSSIDAE	KOLUTOJEZIČNICE		
		Alytes muletensis	*
		Discoglossus galganoi	
		Discoglossus montalentii	
		Discoglossus sardus	
PELOBATIDAE	ČESNOVKE		
		Pelobates fuscus insubricus	*
HYLIDAE	REGE		
		Hyla intermedia	italijanska rega
PISCES s.lat.	RIBE		
AGNATHA	BREZZOBKE		
PETROMYZONTIDAE	PIŠKURJI		
		Eudontomyzon spp.	
OSTEICHTHYES	KOSTNICE		
ACIPENSERIFORMES	JESETROVKE		
ACIPENSERIDAE	JESETRI		
		Acipenser naccarii	jadranski jeseter
		Acipenser sturio	atlantski jeseter
CLUPEIFORMES	SLEDI		
CLUPEIDAE	SLEDI		
		Alosa spp.	
SALMONIFORMES	LOSOSI		
SALMONIDAE	LOSOSI		
		Salmo macrostigma	
		Salmo salar	atlantski losos
COREGONIDAE			
		Coregonus oxyrhynchus	*
CYPRINIFORMES	KRAPOVCI		
CYPRINIDAE	KRAPOVCI		
		Anaecypris hispanica	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		<i>Barbus comiza</i>	
		<i>Chondrostoma lusitanicum</i>	
		<i>Chondrostoma polylepis</i>	
		<i>Chondrostoma toxostoma</i>	
		<i>Iberocypris palaciosi</i>	
		<i>Ladigesocypris ghigii</i>	*
		<i>Leuciscus lucumonis</i>	
		<i>Phoxinellus spp.</i>	
		<i>Phoxinus percnurus</i>	*
		<i>Rutilus alburnoides</i>	
		<i>Rutilus arcasii</i>	
		<i>Rutilus frisii meidingeri</i>	
		<i>Rutilus lemmingii</i>	
		<i>Rutilus macrolepidotus</i>	
		<i>Scardinius graecus</i>	
COBITIDAE	ČINKLJE		
		<i>Cobitis trichonica</i>	
		<i>Sabanejewia larvata</i>	
SILURIFORMES	SOMI		
SILURIDAE	SOMI		
		<i>Silurus aristotelis</i>	
ATHERINIFORMES			
CYPRINODONTIDAE	ZOBATI KRAPOVCI		
		<i>Aphanius iberus</i>	
		<i>Valencia hispanica</i>	*
		<i>Valencia letourneuxi</i>	*
PERCIFORMES	OSTRIŽNJAKI		
PERCIDAE	OSTRIŽI		
		<i>Zingel spp.</i>	
GOBIIDAE	GLAVOČI, KAPIČI		
		<i>Knipowitschia panizzae</i>	
		<i>Padogobius nigricans</i>	
		<i>Pomatoschistus canestrinii</i>	črnopisani glavaček
SCORPAENIFORMES			
COTTIDAE			
		<i>Cottus petiti</i>	
INSECTA	ŽUŽELKE		
COLEOPTERA	HROŠČI		
		<i>Agathidium pulchellum</i>	
		<i>Boros schneideri</i>	
		<i>Carabus hampei</i>	
		<i>Carabus hungaricus</i>	
		<i>Carabus olympiae</i>	*
		<i>Carabus zawadzkii</i>	
		<i>Corticaria planula</i>	
		<i>Duvalius gebhardti</i>	
		<i>Duvalius hungaricus</i>	
		<i>Dytiscus latissimus</i>	
		<i>Macropœla pubipennis</i>	
		<i>Mesosa myops</i>	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
		<i>Oxyporus mannerheimii</i>	
		<i>Pilemia tigrina</i>	
		<i>Probaticus subrugosus</i>	
		<i>Propomacrus cypriacus</i>	
		<i>Pseudogaurotina excellens</i>	*
		<i>Pseudoseriscus cameroni</i>	
		<i>Pytho kolwensis</i>	
		<i>Stephanopachys linearis</i>	
		<i>Xyletinus tremulicola</i>	
LEPIDOPTERA	METULJI		
		<i>Agriades glandon aquilo</i>	
		<i>Arytrura musculus</i>	
		<i>Catopta thrips</i>	
		<i>Chondrosoma fiduciarium</i>	
		<i>Clossiana improba</i>	
		<i>Cucullia mixta</i>	
		<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	
		<i>Erebia christi</i>	
		<i>Erebia medusa polaris</i>	
		<i>Glyphipteryx loricatella</i>	
		<i>Gortyna borellii lunata</i>	
		<i>Graellsia isabellae</i>	
		<i>Hesperia comma catena</i>	
		<i>Lignyoptera fumidaria</i>	
		<i>Lycaena helle</i>	
		<i>Melanargia arge</i>	
		<i>Papilio hospiton</i>	
		<i>Phyllometra culminaria</i>	
		<i>Plebicula golgus</i>	
		<i>Polymixis rufocincta isolata</i>	
		<i>Polyommatus eroides</i>	
		<i>Xestia borealis</i>	
		<i>Xestia brunneopicta</i>	
		<i>Xylomoia strix</i>	*
HETEROPTERA	STENICE		
		<i>Aradus angularis</i>	
ORTHOPTEROIDEA	RAVNOKRILCI		
MANTODEA	BOGOMOLKE		
		<i>Apteromantis aptera</i>	
ORTHOPTERA	KOBILICE		
		<i>Baetica ustulata</i>	
		<i>Brachytrupes megacephalus</i>	
		<i>Isophya costata</i>	
		<i>Isophya stysi</i>	
		<i>Myrmecophilus baronii</i>	
		<i>Odontopodisma rubripes</i>	
		<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	
		<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	
		<i>Stenobothrus eurasius</i>	

TAKSON		VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE	OPOMBE
(znanstveno ime)	(slovensko ime)		
ODONATA	KAČJI PASTIRJI		
		<i>Coenagrion hylas</i>	
		<i>Cordulegaster trinacriae</i>	
		<i>Gomphus graslinii</i>	
		<i>Macromia splendens</i>	
		<i>Oxygastra curtisii</i>	
ARACHNIDA	PAJKOVCI		
ARANEA	PAJKI		
		<i>Macrothele calpeiana</i>	
CRUSTACEA	RAKI		
ISOPODA	ENAKONOŽCI		
		<i>Armadillidium ghardalamensis</i>	*
MOLUSCA	MEHKUŽCI		
GASTROPODA	POLŽI		
		<i>Caseolus calculus</i>	
		<i>Caseolus commixta</i>	
		<i>Caseolus sphaerula</i>	
		<i>Chilostoma banaticum</i>	
		<i>Discula leacockiana</i>	
		<i>Discula tabellata</i>	
		<i>Discus guerinianus</i>	
		<i>Elona quimperiana</i>	
		<i>Geomalacus maculosus</i>	
		<i>Geomitra moniziana</i>	
		<i>Gibbula nivosa</i>	
		<i>Helicopsis striata austriaca</i>	*
		<i>Hygromia kovacsii</i>	
		<i>Idiomela subplicata</i>	
		<i>Lampedusa imitatrix</i>	
		<i>Lampedusa melitensis</i>	*
		<i>Leiostyla abbreviata</i>	
		<i>Leiostyla cassida</i>	
		<i>Leiostyla corneocostata</i>	
		<i>Leiostyla gibba</i>	
		<i>Leiostyla lamellosa</i>	
		<i>Paladilhia hungarica</i>	*
		<i>Sadleriana pannonica</i>	
		<i>Theodoxus transversalis</i>	
		<i>Vertigo genesii</i>	
		<i>Vertigo mouliniana</i>	
BIVALVIA	ŠKOLJKE		
UNIONOIDA			
		<i>Margaritifera durovensis</i>	
		<i>Margaritifera margaritifera</i>	

Opomba:

1.1. Vrste, vključene v prilogu 2 se navajajo:

- a) z imenom vrste; ali
- b) kot vse na območju Slovenije (poglavlje A) oz. Evropske unije (poglavlje B) domorodne vrste višjega taksona ali določen del njegovih vrst.

1.2. Okrajšava 'spp.' v stolpcu »VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE« se uporablja v poglavju A za označevanje vseh na območju Slovenije domorodnih vrst višjega taksona, v poglavju B pa vseh na območju Evropske unije domorodnih vrst višjega taksona.

1.3. Druga navajanja sistematskih enot v stolpcu »TAKSON« so le informativna ali za namene klasifikacije.

1.4. Znak '*' ob imenu vrste ali višjega ali nižjega taksona v stolpcu »OPOMBE« pomeni, da je ta vrsta prednostna v skladu s Prilogo 2 DIREKTIVE SVETA 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prostozivečih živalskih in rastlinskih vrst.

PRILOGA 3**PREPOVEDANI NAČINI IN SREDSTVA ZA UJETJE IN UBITJE TER PREPOVEDANA PREVOZNA SREDSTVA PRI LOVU IN RIBOLOVU****1. Neselektivna sredstva****SESALCI**

- Slepé ali pohabljene živali, uporabljene kot žive vabe
- Magnetofoni
- Električne in elektronske naprave, s katerimi je mogoče ubijanje ali omamljanje
- Umetni viri svetlobe
- Ogledala in druge zaslepljevalne naprave
- Naprave za osvetljevanje ciljev
- Merilne naprave za nočno streljanje, ki vsebujejo elektronski povečevalec slike ali pretvornik slike
- Razstreliva
- Mreže, ki so glede na delovanje ali pogoje uporabe neselektivne
- Pasti, ki so glede na delovanje ali pogoje uporabe neselektivne
- Samostreli
- Strupi in zastrupljene vabe ali vabe za omamljanje
- Izganjanje s plinom ali dimom
- Polavtomatsko ali avtomatsko orožje z nabojnikom, v katerem sta lahko več kot dva naboja

PTICE

- Zanke, limanice, kavlji, slepe ali pohabljene žive ptice, uporabljene kot vaba, magnetofoni, električne naprave za ubijanje ali omamljanje.
- Umetni viri svetlobe, ogledala, naprave za osvetljevanje ciljev, merilne naprave za nočno streljanje, ki vsebujejo elektronski povečevalec slike ali pretvornik slike.
- Eksplozivi.
- Mreže, pasti, zastrupljena vaba, vaba za omamljanje.
- Polavtomatsko ali avtomatsko orožje z nabojnikom, v katerem sta lahko več kot dva naboja.

RIBE

- Strup
- Razstreliva

2. Prevozna sredstva**SESALCI, PTICE in RIBE**

- Zrakoplovi
- Premikajoča se motorna vozila

PTICE

- Čolni, ki se vozijo s hitrostjo, večjo od 5 kilometrov na uro.

PRILOGA 4

Varstveni cilji za ohranjanje specifičnih lastnosti habitatov zavarovane vrste in naravnih procesov ali ustreznih rabe so:

1. ohranjanje v ugodnem stanju tistih habitatnih tipov, ki so bistveni za ohranjanje zavarovane vrste v ugodnem stanju, v skladu z varstvenimi cilji iz predpisa, ki ureja habitatne tipe,
2. ohranjanje raznolikosti habitatov zavarovane vrste, zlasti pa ohranjanje tistih mest v habitatu, ki so bistveni za najpomembnejše življenske faze zavarovane vrste (npr. mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje),
3. ohranjanje ustreznih ekoloških značilnosti habitatov zavarovane vrste, zlasti z ohranjanjem struktur, ki jih zavarovana vrsta v habitatnem tipu potrebuje za preživetje in uspešno razmnoževanje,
4. ohranjanje naravne sestave biocenoze, brez tujerodnih vrst ali podvrst in biotehnološko spremenjenih organizmov,
5. ohranjanje neonesnaženega zraka, vode in tal, v primeru onesnaževanja pa izboljševanja stanja,
6. ohranjanje celovitosti habitatov oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitatov nazaj v celoto,
7. odpravljanje motenj, ki neugodno vplivajo na zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti zavarovane vrste živali (primeroma hrup, množična ali pogostna prisotnosti ljudi, svetlobno onesnaževanje), zlasti na delu habitatov na motenje občutljive vrste.

PRILOGA 5**Raziskave in vsebine, ki so podlaga za zavarovanje ptičjih vrst**

1. Priprava nacionalnega seznama ptičjih vrst, ki jim grozi izumrtje ali vrst, ki so še posebej prizadete, upoštevajoč njihovo geografsko razširjenost.
2. Popis in ekološki opis območij, ki so posebej pomembna za selitvene vrste ptic na njihovih selitvenih poteh ter kot prezimovališča in gnezdišča.
3. Navedba podatkov o populacijskih nivojih selitvenih vrst ptic, ki so razvidni iz obročanja.
4. Ocena vpliva načinov odvzema ptic na populacijske nivoje.
5. Razvoj ali izboljšava ekoloških načinov za preprečevanje škode, ki jo povzročajo ptice.
6. Določitev vloge, ki jo imajo nekatere vrste ptic kot pokazatelji onesnaženosti.
7. Preučitev škodljivih vplivov kemičnega onesnaževanja na populacijske nivoje vrst ptic.

2217. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o obsegu izdaje, sestavinah, apoenih in glavnih znamenjih priložnostnih kovancev ob 1000-letnici prve pisne omembe Bleda

Na podlagi 5. člena Zakona o priložnostnih kovancih (Uradni list RS, št. 7/93) in v skladu z Uredbo o določitvi dogodkov, ob katerih se v letu 2004 izdajajo priložnostni kovanci (Uradni list RS, št. 100/03) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o spremembah in dopolnitvah Uredbe o obsegu izdaje, sestavinah, apoenih in glavnih znamenjih priložnostnih kovancev ob 1000-letnici prve pisne omembe Bleda

1. člen

V Uredbi o obsegu izdaje, sestavinah, apoenih in glavnih znamenjih priložnostnih kovancev ob 1000-letnici prve pisne omembe Bleda (Uradni list RS, št. 1/04), se v 2. členu prva in druga alinea spremenita tako, da se glasita:

»– zlatnike z nominalno vrednostjo 25.000 tolarjev, v prvem kovanju v količini 300 kovancev in v skupni nominalni vrednosti 7.500.000 tolarjev in v drugem kovanju v količini 500 kovancev in v skupni nominalni vrednosti 12.500.000 tolarjev in

– srebrnike z nominalno vrednostjo 5.000 tolarjev, v prvem kovanju v količini 1.500 kovancev in v skupni nominalni vrednosti 7.500.000 tolarjev in v drugem kovanju v količini 1.000 kovancev in v skupni nominalni vrednosti 5.500.000 tolarjev.«

2. člen

V 6. členu se za piko doda nov stavek, ki se glasi:

»Prvo in drugo kovanje se razlikujeta po številu zarez po obodu.«

3. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 448-02/2001-4
Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
EVA 2004-1611-0107

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop
Predsednik

2218. Uredba o izvajanju nadzora izvoza blaga z dvojno rabo

Na podlagi drugega odstavka 4. člena, prvega odstavka 9. člena in 15. člena Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 37/04) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o izvajanju nadzora izvoza blaga z dvojno rabo

1. člen

Ta uredba določa vsebino zahtevka za izdajo individualnega dovoljenja za izvoz blaga z dvojno rabo ali za prenos blaga z dvojno rabo znotraj Evropske skupnosti (v nadaljnjem

besedilu: dovoljenje), sestavo in naloge komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo in seznam blaga z dvojno rabo.

2. člen

(1) Seznam blaga z dvojno rabo, za izvoz katerega je potrebno dovoljenje ministrstva, pristojnega za gospodarstvo (v nadalnjem besedilu: ministrstvo), je določen v Prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Dovoljenje ministrstva ni potrebno za izvoz tistega blaga z dvojno rabo iz prejšnjega odstavka in v tiste države, za katere je dano splošno dovoljenje Skupnosti v skladu s prvim odstavkom 6. člena Uredbe Sveta (ES) št. 1334/2000 z dne 22. junija 2000 o vzpostaviti režima Skupnosti za nadzor izvoza blaga in tehnologije z dvojno rabo (UL L 159, 30. 6. 2000) s spremembami (v nadalnjem besedilu: uredba Sveta).

(3) Dovoljenje ministrstva za prenos blaga z dvojno rabo znotraj Evropske skupnosti (v nadalnjem besedilu: skupnost) je potrebno za blago, navedeno v Prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe.

3. člen

(1) Zahtevek za izdajo dovoljenja za izvoz blaga z dvojno rabo in zahtevek za prenos blaga z dvojno rabo znotraj skupnosti se vloži pri ministrstvu. Zahtevek se vloži na obrazcu, ki je določen v Prilogi 3, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Zahtevku je treba priložiti izjave končnih uporabnikov blaga, da bo blago uporabljeno za namene, ki so navedeni v zahtevku in da ne bo ponovno izvoženo v tretjo državo brez soglasja ministrstva ter dokazila, ki so potrebna za preverjanje podatkov, navedenih v zahtevku.

4. člen

Dovoljenje za izvoz blaga z dvojno rabo in dovoljenje za prenos blaga z dvojno rabo znotraj skupnosti izda ministrstvo na podlagi predhodnega mnjenja komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (v nadalnjem besedilu: komisija).

5. člen

(1) Dovoljenje za izvoz blaga z dvojno rabo se izda v treh izvodih, pri čemer prejmeta po en izvod izvoznik in Carinska uprava Republike Slovenije, en izvod pa hrani ministrstvo.

(2) Dovoljenje za prenos blaga z dvojno rabo znotraj skupnosti se izda v dveh izvodih, pri čemer en izvod prejme izvoznik, en izvod pa hrani ministrstvo.

6. člen

(1) Komisijo iz 4. člena te uredbe sestavljajo po en predstavnik ministrstva, Ministrstva za zunanje zadeve, Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za obrambo, Uprave za jedrsko varnost, Urada za kemikalije, Carinske uprave in Slovenske obveščevalno-varnostne agencije.

(2) Vlada imenuje člane komisije in njihove namestnike.

(3) Komisija dela in odloča na sejah. Komisijo sklicuje in vodi predstavnik ministrstva. Svojo organizacijo in način dela komisija podrobneje uredi v poslovniku o delu komisije.

(4) Naloge komisije so:

- izmenjava informacij, pomembnih za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo ter prenosa blaga z dvojno rabo znotraj skupnosti,

- koordinacija pristojnih organov pri izvajanju Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 37/04; v nadalnjem besedilu: zakon),

- spremljanje izvajanja zakona,

- sodelovanje pri nadzoru izvoza,

- sprejem ustreznih ukrepov za vzpostavitev neposrednega sodelovanja in izmenjave podatkov med pristojnimi organi drugih držav,

– izvedba potrebnih ukrepov za vzpostavitev neposrednega sodelovanja in izmenjave podatkov med pristojnimi organi o občutljivih končnih uporabnikih in

– dajanje predhodnega mnenja k izdaji dovoljenja za izvoz blaga z dvojno rabo in dovoljenja za prenos blaga z dvojno rabo znotraj skupnosti.

(5) Komisija o svojem delu letno poroča Vladi Republike Slovenije.

7. člen

(1) Izvoznik mora v petnajstih dneh po vsakem opravljenem izvozu blaga z dvojno rabo obvestiti ministrstvo o izvedbi izvoznega posla z navedbo številke dovoljenja, na podlagi katerega je bil izvoz opravljen.

(2) Določba prejšnjega odstavka velja smiselno tudi za izvoznika blaga, ki v skladu z drugim odstavkom 2. člena te uredbe ne potrebuje dovoljenja ministrstva in za dobavitelja blaga z dvojno rabo znotraj skupnosti.

8. člen

Ta uredba začne veljati 1. maja 2004.

Št. 332-13/2004-1
Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
EVA 2004-2111-0069

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

PRILOGA I**SEZNAM BLAGA Z DVOJNO RABO**

Ta seznam izvaja mednarodno dogovorjen nadzor nad blagom z dvojno rabo, vključno z Wassenaarskim sporazumom, Režimom kontrole raketne tehnologije (MTCR), Skupino držav dobaviteljic jedrskega blaga (NSG) in Avstralsko skupino.

SPLOŠNE OPOMBE

1. Za nadzor blaga, ki je izdelano ali prirejeno za vojaško rabo, glej ustrezni seznam oziroma sezname za nadzor vojaškega blaga, ki jih vodijo posamezne države članice. Napotila v tej Prilogi z navedbo "GLEJ TUDI NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA", se nanašajo prav na te sezname.
2. Predmet nadzora iz te Priloge ne sme biti izvožen v obliki nenadzorovanega blaga (vključno s postroji), ki vsebuje eno ali več nadzorovanih komponent, kadar je nadzorovana komponenta oziroma kadar so nadzorovane komponente osnovni elementi tega blaga in jo oziroma jih je mogoče fizično odstraniti in porabiti za druge namene.

NAPOTILO: *Pri presoji, ali naj se nadzorovana komponenta oziroma komponente obravnavajo kot osnovni element, je treba upoštevati dejavnike količine, vrednosti, potrebnega tehnološkega vložka in druge posebne okoliščine, ki lahko določijo, da je ena ali več nadzorovanih komponent osnovni element blaga, ki se pošilja.*

3. Blago, našteto v tej Prilogi, se nanaša tako na novo kot na rabljeno blago.

OPOMBA O JEDRSKI TEHNOLOGIJI (OJT)

(upoštevati v povezavi z oddelkom E skupine 0)

"Tehnologija", ki je v neposredni povezavi z blagom iz skupine 0, je predmet nadzora v skladu z določbami skupine 0.

"Tehnologija" za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" nadzorovanega blaga ostane pod nadzorom tudi, če jo je mogoče uporabljati za nenadzorovano blago.

Odobritev izvoza blaga pomeni tudi dovoljenje, da se istemu končnemu uporabniku izvozi tudi toliko "tehnologije", kot je je najmanj potrebne za vgradnjo, delovanje, vzdrževanje in popravilo blaga.

Nadzor nad prenosom "tehnologije" se ne izvaja pri podatkih "v splošni rabi", oziroma za "temeljne znanstvene raziskave".

SPLOŠNA OPOMBA O TEHNOLOGIJI (SOT)

(upoštevati v povezavi z oddelkom E skupin 1 do 9)

Izvoz "tehnologije", ki je "potrebna" za "razvoj", "proizvodnjo" ali za "uporabo" blaga pod nadzorom iz skupin 1 do 9, se nadzoruje v skladu z določbami skupin 1 do 9.

"Tehnologija", "potrebna" za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" blaga pod nadzorom, ostane pod nadzorom tudi, če jo je mogoče uporabiti za nenadzorovano blago.

Nadzor se ne nanaša na minimum "tehnologije", potrebne za vgradnjo, delovanje, vzdrževanje (preverjanje) in popravila blaga, ki ni predmet nadzora ali katerega izvoz je bil dovoljen.

NAPOTILO: *To ne odvezuje "tehnologije", podane v 1E002.e., 1E002.f., 8E002.a. in 8E002.b. Nadzor nad prenosom "tehnologije" se ne izvaja za informacije, "v splošni rabi", za "temeljne znanstvene raziskave" oziroma za najnujnejše minimalne informacije, potrebne za prijavo patenta.*

SPLOŠNA OPOMBA O PROGRAMSKI OPREMI (SOPO)

(ta opomba ima prednost pred katerim koli nadzorom v okviru oddelka D skupin 0 do 9)

Blago iz skupin 0 do 9 tega seznama ni predmet nadzora, če gre za "programske opreme", ki je bodisi:

a. splošno dostopna javnosti, ker:

1. se brez omejitev prodaja iz zaloge na prodajnih mestih za prodajo na drobno preko:
  - a. proste prodaje;
  - b. naročil po pošti; ali
  - c. naročil po telefonu; in

2. namenjena za vgradnjo brez nadaljnje pomoči dobavitelja; ali

NAPOTILO: *Točka a. Splošne opombe o programski opremi ne velja za "programske opreme" iz skupine 5 – del 2 ("Varnost podatkov").*

b. je "v splošni rabi".

DEFINICIJE POJMOV V SEZNAMU

"Natančnost" (2 6), ki se običajno meri s pojmi nenatančnosti, pomeni največji pozitivni ali negativni odklon določene vrednosti od pričakovane standardne ali dejanske vrednosti.

"Aktivni sistemi kontrole letenja" (7) so sistemi, katerih naloga je preprečiti nezaželeno gibanje "letala", projektila ali strukturne obremenitve s pomočjo avtomatske obdelave izhodnih podatkov večvrstnih senzorjev ter kasnejših nujnih zaščitnih ukazov avtomatske kontrole.

"Aktivni piksel" (6 8) je en (posamezni) element polvodniškega zaporedja, ki ima, kadar je izpostavljen svetlobnemu (elektromagnetskemu) sevanju, vlogo fotoelektričnega prenosnika.

"Prilagojeno za uporabo v vojni" (1) pomeni vse spremembe ali izločanje (kakor so spremembe čistosti, roka uporabe, strupenosti, lastnosti širjenja ali odpornost proti UV sevanju), ki so zasnovani za povečanje učinkovitosti pri povzročanju smrtnih primerov med ljudmi in živalmi, škodi na opremi ali pridelkih oziroma v okolju.

"Prilagodilno krmiljenje" (2) pomeni krmilni sistem, ki prilagaja reakcije na pogoje med operacijo (v zvezi z ISO 2806-1980).

"Zrakoplov" (1 7 9) pomeni napravo s stalno pritrjenimi krili, z zasukljivimi krili, z rotacijskimi krili (helikopter), z nagibnim rotorjem ali s premakljivimi krili, ki se lahko obdrži v atmosferi.

NAPOTILO: Glej tudi "civilne zrakoplove".

"Z vsemi možnimi kompenzacijami" (2) pomeni, da so upoštevane vse proizvajalcu razpoložljive meritve za zmanjšanje vseh sistemskih položajnih napak določenega modela strojnega orodja.

"Dodeljeno po ITU" (3 5) pomeni dodelitev frekvenčnih pasov v skladu z ITU Radio Regulations (izdaja iz leta 1998) za primarne, dovoljene in sekundarne radijske službe.

NAPOTILO: Dodatne in alternativne dodelitve niso vključene.

"Kotni zamik" (2) pomeni največjo razliko med dejanskim kotnim položajem in primernim kotnim položajem, ki se izmeri zelo natančno, potem ko se okvir za obdelovanec premakne iz prvotnega položaja (gl. VDI/VDE 2617, Osnutek: 'Vrtljive mize strojev za merjenje koordinat').

"Asimetrični algoritem" (5) je kriptografski algoritem, ki uporablja različne matematične ključe za enkripcijo in dekripcijo.

NAPOTILO: Splošna rada "asimetričnih algoritmov" je ključno upravljanje.

"Način asinhronega prenosa" ("ATM") (5) pomeni način prenosa, pri katerem so informacije organizirane po celicah; prenos je asinhron v smislu, da je ponovni nastop celic odvisen od želene ali trenutne bitne stopnje.

"ATM" je enako "Načinu asinhronega prenosa".

"Avtomatsko iskanje cilja" (6) pomeni tehniko obdelave, ki (kot output) avtomatsko in realno časovno določa in zagotavlja ocenjene vrednosti najverjetnejšega položaja cilja.

"Časovni zamik propagacije osnovnega logičnega vezja" (3) pomeni časovno vrednost zakasnitve propagacije, ki je lastna osnovnemu logičnemu vezju znotraj 'družine' "monolitskih integriranih vezij". Kasnitev je lahko določena za 'družino' "monolitskih integriranih vezij" bodisi kot kasnitev propagacije tipičnega osnovnega logičnega vezja v okviru dane 'družine', bodisi kot tipična kasnitev propagacije osnovnega logičnega vezja v dani "družini".

NAPOTILO 1: *"Časovni zamik propagacije osnovnega logičnega vezja" ne smemo zamenjevati z vhodno/izhodno kasnitvijo kompleksnih "monolitskih integriranih vezij".*

NAPOTILO 2: *'Družina' pomeni skupino integriranih vezij, za katere se, glede na proizvodno metodologijo in specifikacijo, uporablja vse naslednje:*

- a. ista programska in strojna oprema;
- b. isto oblikovanje in procesna tehnologija; in
- c. iste osnovne značilnosti.

"Temeljne znanstvene raziskave" (SOT, OJT) pomeni eksperimentalno ali teoretično delo, katerega izključni namen je pridobivanje novih spoznanj temeljnih principov pojavov ali opazovanih dejstev, in ki ni prvenstveno usmerjeno v specifičen praktični namen ali cilj.

"Osnovna nastavitev" (merilec pospeška) (7) je izhodni podatek meritca pospeška, kadar merjenega pospeška ni.

"Odklon hoda" (2) pomeni aksialni zasuk pri enem obratu delovnega vretena, izmerjen pravokotno na čelno stran vretena v bližini oboda čelne strani (sklic: ISO 230/1 1986, odstavek 5.63).

"Predoblike ogljikovih vlaken" (1) so urejene oblike neprevlečenih ali prevlečenih ogljikovih vlaken, ki predstavljajo okvir za vstavljanje "matriksa", da nastane "kompozit".

"IE" je ekvivalent "izračunskemu elementu".

"KEV" (krog enake vrednosti) (7) je merilo natančnosti; je premer kroga, usmerjenega na cilj, v katerem zadene 50 % polnjenja.

"Kemični laser" (6) pomeni "laser", v katerem nastajajo vzbujene vrste na podlagi energije, sprošcene pri kemični reakciji.

"Mešanica kemikalij" (1) pomeni trd, tekoč ali plinasti proizvod, sestavljen iz dveh ali več komponent, ki pod pogoji, v katerih se mešanica hrani, med seboj ne reagirajo.

"Cirkulacijsko krmiljeni protivrtilni ali cirkulacijsko krmiljeni sistemi za vodenje smeri" (7) so sistemi, ki izkoriščajo tok zraka preko aerodinamičnih površin za povečanje nadzora nad močmi, ki jih proizvajajo površine.

"Civilni zrakoplovi" (1 7 9) so tisti "zrakoplovi", ki se z njihovimi oznakami vnesejo v sezname plovnostnih certifikatov, ki jih objavljajo civilne letalske oblasti zaradi izvajanja komercialnega civilnega zračnega prevoza na notranjih in zunanjih letalskih progah ali zaradi legalizacije njihove uporabe za civilno zasebno ali poslovno rabo.

NAPOTILO: Glej tudi "zrakoplovi".

"Mešano vlakno" (1) pomeni mešanico filamentov (izmenjaje) termoplastičnih vlaken in ojačitvenih vlaken z namenom proizvesti ojačitveno mešanico "matriks".

"Komunicija" (1) je postopek redukcije materiala na delce z drobljenjem ali mletjem.

"Signalizacija po skupnem kanalu" (5) je način signaliziranja, pri katerem en sam kanal s pomočjo označenih sporočil posreduje informacije v odvisnosti od številčnosti povezav, klicev in drugih informacij, kot se to uporablja pri upravljanju mreže.

"Krmilnik komunikacijskega kanala" (4) je fizični vmesnik, ki krmili tok sinhronih ali asinhronih digitalnih informacij. Je naprava, ki jo je mogoče vgraditi v računalnik ali telekomunikacijsko opremo z namenom pridobitve komunikacijskega pristopa.

"Kompozit" (1 2 6 8 9) pomeni "matriks" in dodatno ali dodatne faze iz delcev, laskov, vlaken ali katere koli njihove kombinacije, dodanih za specifičen namen ali namene.

"Skupna teoretična zmogljivost" ("STZ") (3 4) pomeni merilo za ocenjeno zmogljivost v enem milijonu teoretičnih operacij v sekundi, ob predpostavki agregacije "izračunskih elementov" ("IE").

NAPOTILO: Glej skupino 4, Tehnično opombo.

"Sestavljeni vrtljiva miza" (2) je miza, ki omogoča obdelovalcu, da se vrti in niha okoli dveh nevzporednih osi, ki ju je mogoče simultano koordinirati s "krmiljenjem konture".

"Izračunski element" ("IE") (4) je najmanjša izračunska enota, ki še daje aritmetični ali logični rezultat.

"Krmiljenje konture" (2) sestoji iz dveh ali več "številčno krmiljenih" pogonov, ki delujejo v skladu z navodili, ki določajo naslednji željeni položaj in željeno stopnjo napajanja v tem položaju. Stopnje napajanja variirajo v medsebojnem razmerju tako, da se dobi željena kontura oziroma oblika (v zvezi z ISO/DIS 2806-1980).

"Kritična temperatura" (1 3 6) (včasih navedena tudi kot temperatura prehoda) posameznega "superprevodniškega" materiala je temperatura, pri kateri material izgubi vso odpornost proti enosmernemu električnemu toku.

"Kriptografija" (5) je disciplina načel, sredstev in metod preoblikovanja podatkov z namenom zakrivanja vsebovane informacije, zaščite pred spremembami skrite informacije ali pred nje nepooblaščeno rabo. "Kriptografija" se omejuje na preoblikovanje podatkov s pomočjo enega ali več 'tajnih parametrov' (t.j. kriptospremenljivk) ali s pomočjo vgrajenega ključa.

NAPOTILO: 'Tajni parameter': konstanta ali ključ, ki ni znan drugim oziroma ki je znan le znotraj skupine.

"STZ" je ekvivalent "sestavljeni teoretične zmogljivosti" (composite theoretical performance).

"Stopnja signalnega podatka" (5) je stopnja, kot je določena v priporočilu ITU 53-36, upoštevajoč dejstvo, da pri binarni modulaciji baud (enota za hitrost prenosa informacij) in bit (enota za vsebino informacij) nista enaka. Všetki je treba bite za kodirne, preverbene in sinhronizacijske funkcije.

NAPOTILO 1: Pri določanju "stopnje signalnega podatka" se izvzemajo servisni in upravljaljski kanali.

NAPOTILO 2: Je maksimalna enosmerna stopnja, t.j. maksimalna stopnja bodisi sprejema bodisi oddaje.

"Prilagajoča se (adaptivna) zrcala" (6) (znana tudi kot prilagodljiva optična ogledala) pomeni zrcala, ki imajo:

- a. eno enovito optično odbojno ploskev, ki je dinamično deformirana z uporabo posamičnih vrtilnih momentov ali sil z namenom, da se optično kompenzira dogodek pred zrcalom; ali
- b. številne optično odbojne elemente, ki so lahko posamično in dinamično razmeščeni po površini z uporabo vrtilnih momentov ali sil z namenom, da se optično kompenzira dogodek pred zrcalom.

"Osiromašeni uran" (0) je uran, z zmanjšano koncentracijo urana 235 pod vrednost njegove naravne koncentracije.

"Razvoj" (SOT, OJT, povsod) se nanaša na vse faze pred serijsko proizvodnjo, kot so: oblikovanje, razvoj oblike, oblikovalska analiza, oblikovalski koncept, sestava in testiranje prototipa, sheme pilotske proizvodnje, podatki o obliki, postopek preoblikovanja podatkov o obliki v obliko izdelka, oblika konfiguracije, integralna oblika, izgled.

"Difuzijska vezava" (1 2 9) je molekularna združitev najmanj dveh ločenih kovin v en kos s trdnostjo, ki je enaka trdnosti najšibkejšega materiala.

"Digitalni računalnik" (4 5) je naprava, ki lahko v obliki ene ali več nepovezanih spremenljivk:

- a. sprejema podatke;
- b. shranjuje podatke ali navodila v stalnih ali zamenljivih pomnilnikih;
- c. obdeluje podatke v smislu shranjenih zaporedij navodil, ki so spremenljiva; in
- d. zagotavlja izhodne podatke.

NAPOTILO: *Spremembe shranjenih zaporedij navodil vključujejo zamenjavo stalnih pomnilnikov, vendar ne tudi fizične menjave v vezjih ali medvezjih.*

"Stopnja digitalnega prenosa" (5) je skupna bitna stopnja informacije, ki je neposredno posredovana na katerikoli vrsti medija.

NAPOTILO: *Glej tudi "skupna stopnja digitalnega prenosa".*

"Neposredno hidravlično stiskanje" (2) je postopek deformiranja s pomočjo mehurja, napoljenega s tekočino, ki deluje neposredno na obdelovanca.

"Stopnja zdrsa" (žiroskopi) (7) je časovna stopnja izhodnega odklona od želenega. Sestoji iz spremenljivih in sistemskih komponent in se izraža kot ekvivalent vhodnemu kotnemu zamiku na časovno enoto ob upoštevanju prostora.

"Dinamično prirejeno usmerjanje" (5) pomeni avtomatično preusmerjanje prometa na podlagi zaznave in analize tekočih omrežnih pogojev.

NAPOTILO: *Tovrstne odločitve na podlagi prednastavljenih informacij so izključene.*

"Dinamični analizatorji signalov" (3) so "analizatorji signalov", ki uporabljajo tehniko digitalnega vzorčenja in preoblikovanja pri tvorbi Fourierjevega spektralnega prikaza danih valovnih oblik, vključno z informacijami o amplitudi in fazi.

NAPOTILO: *Glej tudi "signalni analizatorji".*

"Efektivni gram" (0 1) "posebnega fizijskega materiala" pomeni:

- a. pri plutonijevih izotopih in uranu 233 masa izotopa v gramih;
- b. pri uranu, obogatenem za 1 odstotek ali več z izotopom urana 235 masa elementa v gramih, pomnožena s kvadratom njegove bogatitve, izražene kot decimalna utežnostna frakcija;
- c. pri uranu, obogatenem za manj kot 1 odstotek z izotopom urana 235 masa elementa v gramih, pomnožena z 0,0001.

"Elektronska naprava" (3 4 5) pomeni več elektronskih komponent (t.j. 'elementov vezja', 'nepovezanih komponent', integriranih vezij itn.), ki so med seboj povezane z namenom, da izvajajo specifično funkcijo oziroma specifične funkcije in so kot celota zamenljive in jih je mogoče razstaviti.

NAPOTILO 1: '*Element vezja*': je posamezni aktivni ali pasivni funkcionalni del elektronskega vezja, kot npr. ena dioda, en tranzistor, en upor, en kondenzator itn.

NAPOTILO 2: '*Nepovezana komponenta*': je ločen pakirani '*element vezja*' z lastnimi zunanjimi povezavami.

"Elektronsko vodljiv fazni antenski niz" (5 6) je antena, ki oblikuje žarke s pomočjo združevanja faz, t.j. tako, da smer žarka krmili koeficient nemagnetenja radiacijskih elementov in smeri, od katere se lahko žarek razlikuje tako po njegovem azimutu kot po višini; pri prenosu in sprejemu uporablja električni signal.

"Končni efektorji" (2) vključujejo prijemače, 'aktivne orodne enote' in druga orodja, pritrjena na osnovno ploščo na koncu roke "robotskega" manipulatorja.

NAPOTILO: '*Aktivna orodna enota*': je naprava za prenos gibalne sile, procesne energije ali smeri na obdelovanca.

"Ekvivalentna gostota" (6) je masa optičnega na enoto optične površine, projeciranega na optično ploskev.

"Ekspertni sistemi" (4 7) so sistemi, ki dajejo rezultate z uporabo pravil in podatkov, ki so shranjeni neodvisno od "programov" in ki lahko:

- a. avtomatsko spremenijo "izvorno kodo", ki jo poda uporabnik;
- b. dajejo na razpolago spoznanja o vrsti problema v skoraj naravnih govorici; ali
- c. pridobivajo znanje, potrebno za njihov razvoj (simbolni trening).

"FADEC" pomeni "popolno digitalno krmiljenje motorja" (full authority digital engine control).

"Tolaranca napak" (4) je zmožnost računalniškega sistema, da po kakršnikoli napaki katerekoli strojne ali "programske" komponente deluje še naprej brez človekovega posega, in sicer na dani ravni, ki zagotavlja: nadaljevanje delovanja, integriteto podatkov in oživitev funkcije v danem času.

"Vlakneni ali nitasti materiali" (0 1 8) vključujejo:

- a. kontinualne "monofilamente";
- b. kontinualno "prejo" in "rovinge";
- c. "trakove", tkanine, neurenjene štrene in kite;
- d. razcepljena vlakna, speta vlakna in koherentne vlaknene prevleke;
- e. monokristalinske ali polikristalinske lase kakršnekoli dolžine;
- f. aromatsko poliamidno pulpo.

"Plastna integrirana vezja" (3) pomenijo niz 'elementov vezja' in kovinskih vmesnih povezav, oblikovani pa so z depozicijo debelega ali tankega filma na izolirno "podlago".

NAPOTILO: *'Element vezja' je posamezni aktivni ali pasivni funkcionalni del elektronskega vezja, kot je npr. ena dioda, en tranzistor, en upor, en kondenzator itn.*

"Nespremenljiv" (5) pomeni, da kodirni ali kompresivni algoritem ne more spremeniti parametrov od zunaj (t.j. kriptografskih ali ključnih spremenljivk) in ga uporabnik ne more spremeniti.

"Niz optičnih senzorjev za kontrolo letenja" (7) je mreža razpostavljenih optičnih senzorjev z "laserskimi" žarki, ki zagotavlja realno časovne podatke kontrole letenja za potrebe njihove obdelave na krovu.

"Optimizacija poti leta" (7) je postopek zmanjšanja odklonov od željene štiridimensonalne (prostor in čas) smeri, ki temelji na maksimiranju zmogljivosti ali učinkovitosti naloge misije.

"Večelementni detektorji" (6) so linearne ali dvodimensionalne ravninske plasti ali kombinacija ravninskih plasti posamičnih detektorskih elementov, ki delujejo na žariščni ravni, z ali brez elektronike za branje podatkov.

NAPOTILO: *Ta definicija ne vključuje plastne razporeditve posamičnih detektorskih elementov ali poljubnih detektorjev z dvema, tremi ali štirimi elementi, če ne delujejo po načelu časovne zakasnitve in integracije.*

"Delna pasovna širina" (3) pomeni "trenutno pasovno širino", deljeno s središčno frekvenco, izraženo v odstotkih.

"Frekvenčni skoki" (5) pomeni obliko "razširjenega spektra", kjer se prenosna frekvanca posameznega komunikacijskega kanala spremeni z naključnim ali pseudonaključnim soslednjem nepovezanih korakov.

"Preklopni čas frekvenc" (3 5) je maksimalni čas (časovni zamik), ki ga porabi signal za preklop z ene izbrane izhodne frekvence na drugo izbrano izhodno frekvenco, s ciljem:

- a. da se doseže frekvanca znotraj 100 Hz končne frekvence; ali
- b. da se doseže izhodna raven znotraj 1 dB končne izhodne ravni.

"Frekvenčni sintezator" (3) pomeni katero koli vrsto frekvenčnega vira ali generatorja signalov, ne glede na uporabljeni tehniko, ki proizvaja številne simultane ali izmenične izhodne frekvence iz enega ali več izhodov, krmiljenih, izhajajočih ali urejenih iz manjšega števila standardnih frekvenc.

"Popolno digitalno krmiljenje stroja" (Full Authority Digital Engine Control - FADEC) (7 9) je elektronski krmilni sistem plinskih turbin ali strojev s kombiniranim ciklom, ki izkorišča digitalni računalnik za krmiljenje spremenljivih, z namenom regulacije osne ali potisne moči stroja od pričetka dovajanja goriva do zaprtja dovoda goriva.

"Plinska atomizacija" (1) je postopek redukcije toka staljene kovinske zlitine na drobce premora 500 mikrometra ali manj s pomočjo curka plina pod visokim pritiskom.

"Geografsko razpršen" (6) pomeni, da so lokacije med seboj oddaljene več kot 1500 m v vseh smereh. Šteje se, da so mobilni senzorji vedno "geografsko razpršeni".

"Globalni zastojni čas" (4) pomeni čas, ki ga računalniški sistem porabi, da prepozna prekinitve zaradi nekega dogodka, prekinitve odpravi in opravi preklop v alternativni program za obdelavo te prekinitve.

"Usmerjevalni sklop" (7) je sistem, ki združuje postopek merjenja in računalniške obdelave položaja in hitrosti vozila (t.j. navigacije) s sistemom računalniške obdelave in prenosa ukazov sistemu kontrole letenja vozila s ciljem, da se popravi pot leta.

"Vroča izostatična denzifikacija" (2) je postopek izpostavljanja odlitka pritisku pri temperaturah nad 375 K (102 °C) v zaprti kletki s pomočjo različnih medijev (plina, tekočine, trdnih delcev itn.) z namenom vzpostaviti enake sile v vseh smereh, da bi s tem zmanjšali notranje praznine v odlitku.

"Hibridni računalnik" (4) pomeni aparat, ki lahko:

- a. sprejema podatke;
- b. obdeluje podatke tako v analogni kot digitalni oblikih; **in**
- c. daje na voljo izhodne podatke.

"Hibridno integrirano vezje" (3) pomeni katerokoli kombinacijo integriranega vezja ali vezij, integriranega vezja in 'elementov vezja' ali 'nepovezanih komponent', ki je združena z namenom opravljati specifično funkcijo ali funkcije, in ki ima vse naslednje značilnosti:

- a. ima najmanj eno nezaščiteno napravo;
- b. je povezana s pomočjo tipičnih metod IC proizvodnje;
- c. je zamenljiva kot celota; **in**
- d. je običajno ni mogoče razstaviti.

NAPOTILO 1: *'Element vezja': je posamezni aktivni ali pasivni funkcionalni del elektronskega vezja, kot npr. ena dioda, en tranzistor, en upor, en kondenzator itn.*

NAPOTILO 2: *'Nepovezana komponenta': je ločen pakirani 'element vezja' z lastnimi zunanjimi povezavami.*

"Izboljšava slike" (4) pomeni obdelavo dospele slike - nosilke informacij z algoritmi, kot so časovna kompresija, filtriranje, ekstrakcija, selekcija, korelacija, konvolucija ali preoblikovanje med področji (npr. Fourierjeva transformacija ali Walsheva transformacija). To ne vključuje algoritmov, ki uporabljo samo linearo ali rotacijsko transformacijo ene same slike, kot so prevod, izvleček posamičnih znamenj, zajetje slike ali napačna koloracija.

"Imunotoksin" (1) je izpeljanka enoceličnega monoklonalnega protitelesa in "toksina" ali "podenote toksina", ki selektivno prizadene okužene celice.

"Dostopno javnosti" (SOT, OJT, SOPO) v smislu tega besedila pomeni "tehnologijo" ali "programsко opremo", ki je dostopna brez kakrsnihkoli omejitev njene nadaljnje distribucije (avtorske omejitve ne pomenijo, da ta "tehnologija" oziroma "programska oprema" ne bi bila "dostopna javnosti").

"Informacijska varnost" (4 5) pomeni vsa sredstva in načine, katerih namen je zagotoviti določeno dostopnost, tajnost ali celovitost informacij ali komunikacij, razen sredstev in načinov varovanja pred napakami. Sem sodi "kriptografija", 'kriptoanaliza', zaščita pred ogrožajočimi hlapi in računalniška zaščita.

NAPOTILO: *'Kriptoanaliza': je analiza kriptografskega sistema ali njegovih inputov ali outputov z namenom odkriti tajne spremenljivke ali občutljive podatke, vključno z jasnim besedilom.*

"Trenutna pasovna širina" (3 5 7) je širina frekvenčnega pasu, preko katerega ostane izhodna moč konstantna znotraj 3 dB brez prilagajanja drugih operativnih parametrov.

"Opravilni obseg" (6) je določeno nedvoumno prikazovalno področje radarja.

"Izolacija" (9) se nanaša na komponente raketnih motorjev, t.j. ohišje, dulec, vstavke, zapirala ohišja, in vključuje vulkaniziran ali polvulkaniziran vezni material iz gume, med katerim je vložen izolacijski ali refrakcijski material. Lahko služi tudi kot blažilec napetosti.

"Medsebojno povezani radarski senzorji" (6) sta dva ali več radarskih senzorjev, ki so med seboj povezani, kadar si med seboj realno časovno izmenjujejo podatke.

"Notranja izolacija" (9) je primerna za zvezo med trdnim gorivom in ohišjem ali izolacijskim slojem. Običajno razpršijo ali nanesajo po notranjih stenah ohišja disperzijo ali refrakcijo na osnovi tekočih polimerov, ali pa izolirni material, kot je z ogljikom polnjeni HTPB ali drugi polimer z dodanimi vulkanizatorji.

"Lastni magnetni gradiometer" (6) je en sam, na magnetno polje občutljivi element, ki stopenjsko zazna magnetno polje in je združen v elektronskem sklopu, katerega rezultat je stopenjska meritev magnetnega polja.

NAPOTILO: Glej tudi "magnetni gradiometer".

"Izolirane žive kulture" (1) vključujejo kulture živih mikroorganizmov v mirujočem stanju in v suhih preparatih.

"Izostatične stiskalnice" (2) so naprave, ki delujejo na obdelovanca ali material v zaprtih kletkah s pritiskom preko različnih medijev (plina, tekočine, trdnih delcev itn.), s čimer vzpostavljajo enak pritisk v vseh smereh na obdelovanca ali material.

"Laser" (0 2 3 5 6 7 8 9) je sklop komponent, ki proizvaja tako prostorsko kot časovno koherentno svetlobo, ojačeno z vzbujeno radiacijo.

NAPOTILO: Glej tudi: "Kemični laser";

"Laser s preklopom Q";

"Visokozmogljivostni laser";

"Transferni laser".

"Linearnost" (2) (običajno merjena s pojmi nelinearnosti) pomeni maksimalni pozitivni ali negativni odklon od dejanskih značilnosti (povprečja odčitavanja navzgor in navzdol) od ravne črte, ki je pozicionirana tako, da naj bi izravnala in minimizirala maksimalne odklone.

"Lokalno omrežje" (4) je sistem podatkovne komunikacije, ki:

- a. omogoča neposredno medsebojno komunikacijo poljubnega števila neodvisnih 'podatkovnih naprav'; in
- b. je nameščena na geografskem območju zmerne razsežnosti (t.j. upravna zgradba, obrat, tabor, skladишče).

NAPOTILO: 'Podatkovna naprava' je naprava, sposobna posredovati ali sprejemati sekvence digitalnih informacij.

"Magnetni gradiometri" (6) so instrumenti za odkrivanje magnetnih sprememb v prostoru zaradi virov izven instrumenta. Sestoje iz številnih "magnetometrov" in elektronskega sklopa, katerega rezultat je stopenjska meritev magnetnega polja.

NAPOTILO: Glej tudi "lastni magnetni gradiometer".

"Magnetometri" (6) so instrumenti za odkrivanje magnetnega polja, povzročenega zaradi vira izven instrumenta. Sestoje iz enega samega elementa, občutljivega na magnetno polje in elektronskega sklopa, katerega rezultat je stopenjska meritev magnetnega polja.

"Glavni pomnilnik" (4) pomeni primerni shranjevalnik podatkov ali navodil za hitri dostop preko osrednje obdelovalne enote. Sestoji iz notranjega shranjevalnika "digitalnega računalnika" in katere koli vrste hierarhične razširitve, kot npr. dodatni spomin ali razširjeni spomin za brezstopenjski dostop.

"Materiali, odporni proti koroziji z UF_6 " (0) so lahko: baker, nerjaveče jeklo, aluminij, aluminijev oksid, aluminijeve zlitine, nikelj ali zlitine, ki vsebujejo 60 utežnih procentovali več niklja, ter fluorirani ogljikovodikovi polimeri, odporni proti UF_6 , glede na način postopka ločevanja.

"Matrika" (1 2 8 9) je snovno polnilo, ki zapolnjuje prostor med delci, laski ali vlakni.

"Merilna napaka" (2) je značilni parameter, ki določa, v katerem obsegu izhodne vrednosti se nahaja prava vrednost merjene spremenljivke s 95-odstotno zanesljivostjo. Upošteva nepopravljene sistemske odklone, nepopravljen mrtvi tek in odklone zaradi slučajnosti (v zvezi z ISO 10360-2 ali VDI/VDE 2617).

"Mehansko zlitje" (1) pomeni postopek mešanja, ki je rezultat mehanske vezave, lomljenja in ponovne vezave prahu elementov in osnovne zlitine. Nekovinske delce je mogoče dodati z dodatkom ustreznegra prahu.

"Ekstrakcija s taljenjem" (1) je postopek 'hitrega strjevanja' in ekstrakcije zlitine v obliki traku s pomočjo vstavitve kratkega kosa vrtečega se in ohlajenega bloka v kad s staljeno kovinsko zlitino.

NAPOTILO: *'Hitro strjevanje': je strjevanje staljenega materiala s hitrostjo ohlajevanja več kot 1000 K/s.*

"Predenje s taljenjem" (1) je postopek 'hitrega strjevanja' tako, da se preko vrtečega se in ohlajenega bloka usmeri curek staljene kovine, pri čemer nastane proizvod tipa luskin, trakov ali palic.

NAPOTILO: *'Hitro strjevanje': je strjevanje staljenega materiala s hitrostjo ohlajevanja več kot 1000 K/s.*

"Mikroračunalniško mikrovezje" (3) pomeni "monolitno integrirano vezje" ali "vezje z več čipi", ki vsebuje aritmetično logično enoto (ALU), sposobno izvajati navodila splošnega namena iz notranjega shranjevalnika glede podatkov, shranjenih v notranjem shranjevalniku.

NAPOTILO: *Notranji shranjevalnik je lahko povečan z zunanjim.*

"Mikroprocesno mikrovezje" (3) pomeni "monolitno integrirano vezje" ali "vezje z več čipi", ki vsebuje aritmetično logično enoto (ALU), sposobno izvajati navodila splošnega namena iz zunanjega shranjevalnika glede podatkov.

NAPOTILO 1: *"Mikroprocesno mikrovezje" običajno nima integralnega shranjevalnika, dostopnega uporabniku, čeprav se lahko shranjevalnik na čipu uporablja za izvajanje njegovih logičnih funkcij.*

NAPOTILO 2: *Vključeni so tudi nizi čipov, namenjeni za skupno delovanje pri zagotavljanju funkcij "mikroprocesnega mikrovezja".*

"Mikroorganizmi" (1 2) pomenijo bakterije, viruse, mikroplazme, rahitizije, chlamydiae ali gobe, naravne, gojene ali modificirane, bodisi v obliki izoliranih živih kultur, bodisi v obliki materiala, ki vsebuje žive kulture, namerno cepljene ali okužene s takšnimi kulturami.

"Projektili" (1 3 5 6 7 9) pomenijo kompletne raketne sisteme in zrakoplovne sisteme brez posadke, ki lahko nosijo najmanj 500 kg tovora in imajo doseg najmanj 300 km.

"Monofilament" (1) ali filament je najmanjši prirastek vlakna, katerega premer je običajno več mikrometrov.

"Monolitna integrirana vezja" (3) so kombinacija pasivnih ali aktivnih 'elementov vezja' ali obojega, ki:

- a. so izdelani s pomočjo razprševanja, vsajevanja ali nanašanja v en ali na en sam kos polprevodniškega materiala, tako imenovan 'čip';
- b. jih je mogoče šteti za neločljivo sestavljeni; in
- c. opravljajo funkcijo ali funkcije vezja.

NAPOTILO: 'Element vezja' je posamezni aktivni ali pasivni funkcionalni del elektronskega vezja, kot je npr. ena dioda, en tranzistor, en upor, en kondenzator itn.

"Monospektralni slikovni senzorji" (6) imajo sposobnost pridobivanja podatkov iz enega posameznega spektralnega pasu.

"Veččipno integrirano vezje" (3) pomeni dva ali več "monolitnih integriranih vezij", povezanih v skupno "podlago".

"Obdelava večpodatkovnega toka" (4) pomeni 'mikroprogram' ali tehniko zgradbe naprave, ki omogoča simultano obdelavo dveh ali več zaporedij pod nadzorom enega ali več zaporedij navodil, v smislu:

- a. zgradbe za obdelavo več podatkov z enim navodilom (SIMD), kot so npr. vektorski ali področni procesorji;
- b. zgradbe za obdelavo več podatkov z več posameznimi navodili (MSIMD);
- c. zgradbe za obdelavo več podatkov z več navodili (MIMD), vključno tiste, ki so v tesnih sklopih, bližnjih sklopih ali ohlapnih sklopih; ali
- d. strukturiranih nizov procesnih elementov, vključno sistolične nize.

NAPOTILO: 'Mikroprogram' pomeni zaporedje osnovnih navodil, shranjenih v posebnem shranjevalniku, katerih izvrševanje povzroči vpis njihovega sklica v register navodil.

"Večnivojska zaščita" (5) pomeni vrsto sistema, ki vsebuje informacije različne občutljivosti, ki omogočajo simultan dostop uporabnikov z različnimi varnostnimi stopnjami pristopa in dostopa do podatkov, ki pa preprečuje uporabnikom dostop do informacij, za katere niso pooblaščeni.

NAPOTILO: "Večnivojska zaščita" je zaščita računalnika in ne zanesljivost računalnika v primerjavi z napakami naprave ali človeškimi napakami.

"Multispektralni slikovni senzorji" (6) so sposobni simultanega ali zaporednega zbiranja slikovnih podatkov iz dveh ali več nepovezanih spektralnih trakov. Senzorji, ki imajo več kot 20 nepovezanih spektralnih trakov, so včasih v povezavi s hiperspektralnimi senzorji.

"Naravni uran" (0) pomeni uran, ki vsebuje mešanice izotopov, ki se pojavljajo v naravi.

"Krmilnik za dostop do omrežja" (4) pomeni fizični vmesnik v preklopнем omrežju. Uporablja navadni medij, ki deluje vseskozi na isti "stopnji digitalnega prenosa", pri tem pa za prenos uporablja presojo (t.j. med znakom ali nosilcem). Neodvisno od vseh drugih izbira pakete podatkov ali skupine podatkov (t.j. IEEE 802), naslovljene nanj. Je naprava, ki jo je mogoče vgraditi v računalnik ali telekomunikacijsko opremo z namenom pridobitve komunikacijskega dostopa.

"Nevronski računalnik" (4) je računalniška naprava, namenjena ali preoblikovana za oponašanje nevronov ali skupine nevronov, t.j. računalniška naprava, za katero je značilna hardwarska sposobnost modulacije teže in števila medpovezav in številnih računalniških komponent na podlagi predhodnih podatkov.

"Šumni nivo" (6) pomeni električni signal, podan z izrazi moči spektralne gostote. Razmerje med "šumnim nivojem", izraženega s pomočjo pozitivne in negativne največje vrednosti, je $S_{pp}^2 = 8N_0(f_2-f_1)$, pri čemer je S_{pp} maksimalna vrednost signala (t.j. nanotesla), N_0 je moč spektralne gostote (t.j. $(\text{nanotesla})^2/\text{Hz}$), (f_2-f_1) pa zadevni frekvenčni pas.

"Jedrski reaktor" (0) pomeni predmete ki so znotraj reaktorske posode ali neposredno pritrjene na reaktorsko posodo naprave, ki nadzirajo moč v reaktorski sredici, in komponente, ki vsebujejo primarno hladilo sredice reaktorja, hladilo nadzorujejo ali ki prihajajo v neposredni stik z njim.

"Numerično krmiljenje" (2) pomeni avtomatsko krmiljenje postopka, ki ga izvaja naprava tako, da uporabi numerične podatke, običajno vnešene med postopkom (v zvezi z ISO 2382).

"Objektna koda" (9) pomeni o

premo, ki predstavlja konvencionalno obliko enega ali več procesov ("izvorna koda" (izvorni jezik)), ki je bila računalniško konvertirana.

"Optično ojačenje" (5) v optičnih komunikacijah je tehnika ojačevanja, ki uporablja izkoristek optičnih signalov, proizvedenih v različnih optičnih virih, brez pretvorbe v električne signale, t.j. z uporabo polprevodniških optičnih ojačevalnikov ali ojačevalnikov luminiscenčnih optičnih vlaken.

"Optični računalnik" (4) pomeni računalnik, namenjen ali predelan za izrabo svetlobe pri predstavitevi podatkov, katerega računalniški logični elementi temeljijo na neposredno povezanih optičnih napravah.

"Optično integrirano vezje" (3) je "monolitsko integrirano vezje" ali "hibridno integrirano vezje", ki vsebuje enega ali več delov, izdelanih tako, da delujejo kot svetlobni senzorji ali svetlobni oddajniki, ali pa opravljajo optično ali elektrooptično funkcijo oziroma funkcije.

"Optični preklop" (5) pomeni izklop ali preusmeritev signala v optični obliki brez pretvorbe v električni signal.

"Celotna tokovna gostota" (3) pomeni skupno število amperskih obratov v tuljavi (t.j. vsoto obratov, pomnoženo z maksimalnim tokom, nošenim z vsakim obratom), deljenega s skupnim številom presekov tuljave (vključno s superprevodniškimi filamenti, kovinskim matriksom, v katerem so superprevodniški filamenti, zapornim materialom, hladilnimi kanali itn.).

"Sodelujoča država" (7 9) je država članica Wassenaarskega sporazuma (glej www.wassenaar.org).

"Maksimalna moč" (6) je energija na en impulz v joulih, deljena s trajanjem impulza v sekundah.

"Personalizirana pametna kartica" (5) je pametna kartica (smart card) z mikrovezjem, ki je programirano za posebno aplikacijo in ga uporabnik ne more programirati za druge aplikacije.

"Upravljanje moči" (7) pomeni spremembo posredovane moči višinomerovega signala tako, da je prejeta moč na višini "letala" vedno na minimumu, zadostnemu za določanje višine.

"Tlačni pretvorniki" (2) so naprave, ki pretvarjajo tlačne mere v električne signale.

"Predhodno ločen" (0 1) se navezuje na uporabo katerega koli postopka, katerega namen je povečati koncentracijo nadzorovanega izotopa.

"Primarno krmiljenje leta" (7) so krmilne enote za stabilizacijo ali manevriranje "letala", ki uporablja trenutne generatorje moči, t.j. aerodinamične krmilne površine ali vektorsko krmiljenje propulzivnega potiska.

"Osnovni element" (4), kot se uporablja v skupini 4, je "osnovni element", če je njegova nadomestna vrednost več kot 35 % celotne vrednosti sistema, katerega element je. Vrednost elementa je cena, ki jo za element plača proizvajalec sistema ali sestavljač sistem. Celotna vrednost je običajna mednarodna prodajna cena, ki velja za nepovezane stranke v kraju proizvodnje ali integracije dobave.

"Proizvodnja" (SOT, OJT, povsod) pomeni vse proizvodne faze, kot so: načrtovanje, proizvodni inženiring, izdelava, integracija, sestavljanje (montaža), nadzor, testiranje, zagotavljanje kakovosti.

"Proizvodna oprema" (1 9) pomeni orodje, šablone, vpenjalne glave, vpenjalne osi stružnic, kalupe, matrice, utrjevalce, zlagalne mehanizme, testno opremo, druge stroje in njihove komponente, vendar se omejuje na tiste, ki so posebej izdelani ali predelani za "razvoj" ali za eno ali več faz "proizvodnje".

"Proizvodni pripomočki" (9) pomenijo opremo in posebej zanjo razvito programsko opremo, integrirano v instalacije za "razvoj" ali za eno ali več faz "proizvodnje".

"Program" (2 6) je sosledje navodil za izvedbo procesa, ki ima takšno obliko oziroma se ga lahko konvertira v takšno obliko, da ga lahko izvrši računalnik.

"Kompresija impulzov" (6) je kodiranje in obdelava dolgega impulza radarskega signala v impulz kratke časovne dolžine ob ohranitvi prednosti visoke impulzne energije.

"Trajanje impulza" (6) je trajanje "laserskega" impulza, merjeno po lestvici Full Width Half Intensity (FWHI).

"Laser s preklopom Q" (6) je "laser", v katerem je shranjena energija v populacijski inverziji ali v optičnem resonatorju ter se občasno sprošča v impulzih.

"Agičnost radarske frekvence" (6) pomeni katero koli tehniko, ki na podlagi lažne slučajnosti spreminja nosilne frekvence pulzirajočega radarskega prenosnika med impulzi ali skupinami impulzov s pomočjo vsote, ki je enaka ali večja kot pasovna širina radarskega impulza.

"Širjenje radarskega spektra" (6) pomeni katero koli spremenjevalno tehniko širjenja energije, ki izvira iz signala z razmeroma ozkim frekvenčnim pasom, preko veliko širšega frekvenčnega pasu s pomočjo slučajnega ali lažnega slučajnega kodiranja.

"Realno časovna pasovna širina" (3) za "dinamične analizatorje signalov" je najširši frekvenčni obseg, ki ga lahko analizator predstavi na prikazovalniku ali shrani v shranjevalnik, ne da bi pri tem povzročil prekinitev analize vhodnih podatkov. Za analizatorje z več kot enim kanalom se za izračun uporabi konfiguracija kanala, ki dopušča najširšo "realno časovno pasovno širino".

"Realno časovna obdelava" (2 4 6 7) pomeni obdelavo podatkov z računalniškim sistemom z zagotovitvijo zahtevane ravni storitve, kot funkcijo razpoložljivih virov v okviru zagotovljenega odzivnega časa, ne glede na obremenitev sistema, kadar je stimuliran od zunaj.

"Potrebno" (SOT 1-9), kot se uporablja v zvezi s "tehnologijo" ali "programske opreme", se nanaša samo na tisti delež "tehnologije" ali "programske opreme", ki je posebej nujen za doseganje ali izboljšanje zmogljivosti, značilnosti ali funkcij, ki so predmet nadzora. Takšna "potrebna" "tehnologija" ali "programska oprema" sta lahko porazdeljeni na različno blago.

"Ločljivost" (2) pomeni najmanj pomembni rezultat merilne naprave; pri digitalnih instrumentih je to najmanj pomembni bit (v zvezi z ANSI B-89.1.12).

"Robot" (2 8) je manipulacijski mehanizem za stalne ali sporadične delovne operacije, ki lahko uporablja senzorje in ki:

- a. je mnogofunkcionalen;
- b. je sposoben nameščanja ali usmerjanja materiala, delov, orodij ali posebnih naprav s pomočjo različnih gibov v tridimenzionalnem prostoru;
- c. vsebuje tri ali več servo naprav z zaprto ali odprto zanko, ki lahko vključujejo tudi stopenske motorje; in
- d. ima "uporabniku pristopno programirljivost" v smislu metode pokažem-ponovi ali v smislu elektronskega računalnika, ki je lahko tudi logični krmilnik z možnostjo programiranja, t.j. z možnostjo programiranja brez mehanskih posegov.

NAPOTILO: Zgornja definicija ne zajema naslednjih naprav:

1. Manipulacijskih mehanizmov, ki se nadzorujejo le ročno/preko teleoperaterja;
2. Manipulacijskih mehanizmov za izvajanje stalnih korakov, ki so avtomatsko gibajoče se naprave, ki delujejo v skladu z mehansko določenimi programiranimi gibi. Program je mehansko omejen z vnaprej določenimi ustavitvami, kot so npr. zatiči ali naperki. Sosledje gibov in izbor poti ali kotov niso spremenljivi ali zamenljivi z mehanskimi, elektronskimi ali električnimi sredstvi;
3. Mehansko krmiljenih manipulacijskih mehanizmov za izvajanje različnih korakov, ki so avtomatsko gibajoče se naprave, ki delujejo v skladu z mehansko določenimi programiranimi gibi. Program je mehansko omejen z vnaprej določenimi, vendar prilagodljivimi ustavitvami, kot so npr. zatiči ali naperki. Sosledje gibov in izbor poti ali kotov so spremenljivi v okviru

- fiksiranega programiranega vzorca. Spremembe ali modifikacije programiranega vzorca (npr. menjave zatičev ali naperkov) na eni ali več osi gibanja se izvajajo le preko mehanskih operacij;
4. Manipulacijskih mehanizmov brez servo nadzora za izvajanje različnih korakov, ki so avtomatsko gibajoče se naprave, ki delujejo v skladu z mehansko fiksiranimi programiranimi gibi. Program je spremenljiv, vendar si koraki sledijo le po binarnem signalu iz mehansko fiksiranih električnih binarnih naprav ali prilagodljivih ustavitev;
  5. Nakladalnih žerjavov, opredeljenih kot Kartezijski koordinatni manipulacijski sistemi, proizvedeni kot integralni del navpičnega sklopa skladiščnih košar, in ki omogočajo doseg blaga v tistih skladiščnih košarah, ki so pripravljene za skladiščenje ali nadomestitev.

"Rotacijska atomizacija" (1) pomeni postopek redukcije curka ali bazena staljene kovine na drobce s premerom 50 mikrometrov ali manj s pomočjo centrifugalne sile.

"Roving" (1) je povez (običajno 12-120) približno vzporednih 'konopcev'.

NAPOTILO: 'Konopec' je povez "monofilamentov" (običajno več kot 200), urejenih približno vzporedno.

"Odklon krožnega teka" (2) (out-of-true running) pomeni krožni odmak med enim obratom glavne gredi, merjen na ploskvi, pravokotni na os gredi na točki na zunanjji ali notranji obračajoči se ploskvi, ki je predmet testiranja (v zvezi z ISO 230/1 1986, odstavek 5.61).

"Faktor lestvice" (žirometra ali merilnika pospeška) (7) pomeni razmerje med izhodno in vhodno spremembo, ki je predmet meritve. Faktor lestvice se običajno ocenjuje po nagibu ravne črte, ki jo je mogoče potegniti po metodi najmanjšega kota na podlagi vhodnih-izhodnih podatkov, dobljenih s cikličnim spremenjanjem vhodnega podatka preko obsega vhodnih podatkov.

"Čas umirjanja" (3) pomeni čas, potreben za bližajočo se oddajo električne energije znotraj polovice končne vrednosti, kadar gre za preklop med dvema stopnjama pretvornika.

"SHPL" pomeni "visokozmogljivostni laser".

"Analizatorji signalov" (3) so aparati za merjenje in prikazovanje osnovnih lastnosti enofrekvenčnih komponent mnogofrekvenčnih signalov.

"Obdelava signala" (3) pomeni postopek obdelave od zunaj pridobljenih signalov - nosilcev informacij z algoritmi, kot so časovna kompresija, filtriranje, ekstrakcija, selekcija, korelacija, konvolucija ali preoblikovanje med področji (npr. Fourierjeva transformacija ali Walsheva transformacija).

"Programska oprema" (SOPO, povsod) je zbirka enega ali več "programov" ali 'mikroprogramov', nameščenih na katerem koli otpljivem izraznem mediju.

NAPOTILO: 'Mikroprogram' pomeni zaporedje osnovnih navodil, shranjenih v posebnem shranjevalniku, katerih izvrševanje povzroči vpis njihovega sklica v register navodil.

"Izvorna koda" (ali izvorni jezik) (4 5 6 7 9) je dogovorjen izraz za enega ali več postopkov, ki ga programski sistem lahko pretvori v obliko, ki jo oprema lahko izvrši ("objektna koda" (ali objektni jezik)).

"Vesoljsko plovilo" (7 9) so aktivni in pasivni sateliti in vesoljske sonde.

"Primerni za vesolje" (3 6) se nanaša na proizvode, ki so zasnovani, izdelani in preizkušeni za izpolnjevanje posebnih električnih, mehanskih ali okoljskih pogojev in ki se uporablajo za lansiranje in razvoj satelitov ali letečih sistemov za velike višine (100 km ali več).

"Posebni fisijski materiali" (0) pomenijo: plutonij 239, uran 233, "uran, obogaten z izotopom urana 235 ali urana 233", in kateri koli material, ki vsebuje prej navedena materiala.

"Specifični modul" (0 1) je Youngov modul v pascalih, ekvivalent N/m², deljeno s specifično maso v N/m³, merjeno pri temperaturi (296 ± 2) K ((23 ± 2) °C) in pri relativni vlažnosti (50 ± 5) %.

"Specifična natezna trdnost" (0 1) je skrajna natezna trdnost v pascalih, ekvivalent N/m², deljeno s specifično maso v N/m³, merjeno pri temperaturi (296 ± 2) K ((23 ± 2) °C) in pri relativni vlažnosti (50 ± 5) %.

"Hlajenje curka" (1) pomeni postopek 'hitrega strjevanja' curka staljene kovine preko ohlajenega bloka, pri čemer nastane proizvod tipa luskin.

NAPOTILO: *'Hitro strjevanje' je strjevanje staljenega materiala s hitrostjo preko 1000 K/s.*

"Razširjeni spekter" (5) je tehnika, pri kateri se usmerja energijo razmeroma ozkega pasu komunikacijskega kanala preko veliko širšega energijskega spektra.

Radar "razširjenega spektra" (6) - glej "širjenje radarskega spektra".

"Stabilnost" (7) pomeni standardni odklon (1 sigma) variacije posameznega parametra od njegove kalibrirane vrednosti, umerjene v stabilnih temperturnih pogojih. Lahko je izražena kot funkcija časa.

"Države, ki (ni)so članice Konvencije o kemičnem orožju" (1) so tiste države, za katere je (ozioroma ni) Konvencija o prepovedi razvoja, proizvodnje, kopiranja in uporabe kemičnega orožja začela veljati (glej www.opcw.org).

"Krmiljen s shranjenim programom" (2 3 5) pomeni krmiljeno s pomočjo uporabe navodil, shranjenih v elektronskem shranjevalniku, ki jih lahko procesor izvršuje z namenom usmerjanja izvajanja prednastavljenih funkcij.

NAPOTILO: *Naprava je lahko "krmiljena s shranjenim programom" ne glede na to, ali ima interni elektronski shranjevalnik, ali pa elektronski shranjevalnik ni del naprave.*

"Podlaga" (3) pomeni plast osnovnega materiala z medpovezanimi oblikami ali brez njih, na ali v katerem so nameščene 'nepovezane komponente', integrirana vezja ali oboje.

NAPOTILO 1: *'Nepovezana komponenta': je ločen pakirani 'element vezja' z lastnimi zunanjimi povezavami.*

NAPOTILO 2: 'Element vezja': je posamezni aktivni ali pasivni funkcionalni del elektronskega vezja, kot npr. ena dioda, en tranzistor, en upor, en kondenzator itn.

"Surovi substrati" (6) so monolitske komponente dimenzijs, primernih za proizvodnjo optičnih elementov, kot so ogledala ali optična okna.

"Pod enota toksina" (1) je strukturno in funkcionalno posamična komponenta celotnega "toksina".

"Superzlitine" (2 9) so zlitine na osnovi niklja, kobalta ali železa, katerih trdnost presega katero koli zlitino iz serije AISI 300, in sicer pri temperaturah nad 922 K (649 °C) v hudih okoljskih in delovnih pogojih.

"Superprevodni" (1 3 6 8) so materiali, t.j. kovine, zlitine ali spojine, ki lahko izgubijo vso električno upornost - to pomeni, da lahko ohranijo neomejeno elektroprevodnost in prevajajo zelo velike električne tokove, ne da bi pri tem prišlo do joulskega ogrevanja.

NAPOTILO: "Superprevodniško" stanje materiala se v posamičnih primerih označuje s "kritično temperaturo", s kritičnim magnetnim poljem, ki je funkcija temperature, in s kritično tokovno gostoto, ki je pravzaprav funkcija magnetnega polja in temperature.

"Visokozmogljivostni laser" ("SHPL") (6) pomeni "laser", sposoben oddajati (v celoti ali po poljubno velikih količinskih delih) izhodno energijo preko 1 kJ znotraj razdalje 50 m, ali ki ima povprečno ali CW moč preko 20 kW.

"Superplastično oblikovanje" (1 2) pomeni postopek deformiranja, ki uporablja segrevanje za kovine, za katere je običajno značilna nizka stopnja raztezanja (manj kot 20 %) kot točka lomljivosti pri sobni temperaturi pri običajnih preskusih razteznosti, namen česar je doseči podaljšanja, ki so vsaj za dvakrat večja od prej navedenih vrednosti.

"Simetrični algoritem" (5) je kriptografski algoritem, ki uporablja isti ključ tako za enkripcijo kot za dekripcijo.

NAPOTILO: Običajna uporaba "simetričnih algoritmov" je zaupnost podatkov.

"Sistemske sledi" (6) so obdelana, medsebojno povezana (združitev radarskih podatkov cilja in položaja po načrtu letenja) in ažurirana poročila o položaju letala med letenjem, ki so na razpolago kontrolorjem centrov za kontrolo letenja.

"Računalnik s sistoličnimi zaporedji" (4) je računalnik, pri katerem lahko uporabnik tok in modifikacijo podatkov dinamično nadzoruje na ravni integriranega vezja.

"Trak" (1) je material iz prepletenih ali neusmerjenih "monofilamentov", 'vlaken', "rovingov", "pramenov" ali "prej" itn., običajno prevlečenih s smolo.

NAPOTILO: 'Konopec' je povez "monofilamentov" (običajno več kot 200), urejenih približno vzporedno.

"Tehnologija" (SOT, OJT, povsod) pomeni specifične informacije, potrebne za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" blaga. Te informacije imajo obliko 'tehničnih podatkov' ali 'tehnične pomoči'.

NAPOTILO 1: 'Tehnična pomoč' lahko nastopa v obliki storitev uvajanja, tečajev, usposabljanja, prenašanja delovnih izkušenj in svetovanja in lahko vsebuje tudi prenos "tehničnih podatkov".

NAPOTILO 2: 'Tehnični podatki' so lahko v obliki skic, načrtov, diagramov, modelov, formul, tabel, inženirskega oblikovanja in specifikacij, priročnikov ali navodil, natisnjениh ali posnetih na druge medije ali naprave, kot so diskete, trakovi, spomini samo za branje.

"Tridimenzionalna vektorska hitrost" (4) je število produciranih 10-pikselnih večlinijskih vektorjev v eni sekundi, ki so naključno orientirani, pri čemer je vrednost stopnje lahko opredeljena v celih številih ali s točko koordinatnega sistema X-Y-Z (odvisno od tega, katera daje največjo vrednost).

"Nihajno vreteno" (2) pomeni vreteno, ki je nosilec orodja in ki med strojnimi postopkoma spreminja kotni položaj njenega središča glede na druge osi.

"Časovna konstanta" (6) je čas, ki ga rahlo vzbujeno sredstvo potrebuje, da doseže izkoristek 1 - 1/e kratno višino končne vrednosti (t.j. 63 % končne vrednosti).

"Celovito vodenje leta" (7) je avtomatska kontrola spremenljivk stanja "letala" in smeri letenja, katere namen je uskladiti cilje misije z realno časovnimi spremembami podatkov glede ciljev, tveganj ali drugih "letal".

"Skupna stopnja digitalnega prenosa" (5) pomeni skupno število binarnih znakov (bitov), vključno s kodiranjem linije, v časovni enoti, ki preteče med ustrezno napravo in sistemom za digitalni prenos.

NAPOTILO: Glej tudi "stopnja digitalnega prenosa".

"Pramen" (1) je običajno približno vzporeden povez "monofilamentov".

"Toksini" (1 2) pomenijo toksine v obliki nasilno izoliranih preparatov ali mešanic, ne glede na način njihove proizvodnje, razen toksinov v kontaminantih drugih materialov, kot so npr. patološki vzorci, pridelki, živila ali semena "mikroorganizmov".

"Transferni laser" (6) pomeni "laser", pri katerem se laserske vrste spodbudijo s pomočjo prenosa energije s kolizijo nelaserskih vrst atomov ali molekul in laserskih vrst atomov ali molekul.

"Nastavlјiv" (6) pomeni zmožnost "laserja", da deluje neprekinjeno na vseh valovnih dolžinah preko obsega več "laserskih" prehodov. "Laser", ki lahko ustvarja različne izbirne linije z nepovezanimi valovnimi dolžinami v sklopu enega "laserskega" prehoda, se ne šteje za "nastavlјivega".

"Uran, obogaten z izotopom 235 ali 233" (0) pomeni uran, ki vsebuje izotop urana 235, urana 233 ali oba, in sicer v tolikšni količini, da je obogatitveno razmerje med vsoto omenjenih izotopov in izotopa urana 238 večje od razmerja med izotopom urana 235 in izotopom urana 238, kot se pojavlja v naravnem stanju (izotopsko razmerje 0,72-odstotno).

"Uporaba" (SOT, OJT, povsod) pomeni opravilo, vgradnjo (vključno z vgradnjo na licu mesta), vzdrževanje (preverjanje), popravilo, tehnični pregled in obnavljanje.

"Uporabniku dostopna programirljivost" (4 5 6) pomeni lastnost, ki omogoča uporabniku vstaviti, modificirati ali nadomestiti "programe", razen v smislu:

- a. fizične spremembe vezja ali medpovezav; ali
- b. namestitve funkcionalnih nadzorov, vključno z vnosom parametrov.

"Vakcina" (1) je medicinski proizvod, katerega namen je simulirati zaščitne imunološke odzive človeka in živali v smislu odpornosti proti okužbam.

"Vakumska atomizacija" (1) je postopek redukcije curka staljene kovine na drobce premera 500 mikrometrov ali manj s pomočjo hitre sprostitev plina, izpostavljenega vakuumu.

"Spremenljiva geometrija aerodinamičnega profila" (7) se nanaša na uporabo spuščanja in dvigovanja koničnih loput ali jezičkov, ali vodenja koničnih reber ali nosnega stožera, katerih položaj je mogoče med letom krmiliti.

"Preja" (1) je povez zavitih 'konopcev'.

NAPOTILO: 'Konopec' je povez "monofilamentov" (običajno več kot 200), urejenih približno vzporedno.

ZAČETNICE IN OKRAJŠAVE, UPORABLJENE V TEM SEZNAMU

Začetnico ali okrajšavo, uporabljeno kot opredeljen pojem, je mogoče najti v besedilu »Definicije pojmov v seznamu«.

Začetnica ali okrajšava	Pomen
ABEC	Annular Bearing Engineers Committee - Inženirski komite za kroglicne ležaje
AGMA	American Gear Manufacturers' Association - Združenje ameriških proizvajalcev manjalnikov
AHRS	Attitude and heading reference systems - referenčni sistemi za višino in smer
AISI	American Iron and Steel Institute - Ameriški inštitut za železo in jeklo
ALU	Arithmetic logic unit – aritmetična logicna enota
ANSI	American National Standards Institute - Ameriški državni inštitut za standarde
ASTM	The American Society for Testing and Materials - Ameriško združenje za testiranje in materiale
ATC	Air traffic control - nadzor zracnega prometa
AVLIS	Atomic vapour laser isotope separation - lasersko locevanje izotopov v atomski pari
CAD	Computer-aided-design – racunalniško podprtvo nacrtovanje
CAS	Chemical Abstracts Service – Služba za kemično destilacijo
CCITT	International Telegraph and Telephone Consultative Committee – Mednarodni posvetovalni komite za vprašanja telegrafije in telefonije
CDU	Control and display unit – krmilna in prikazovalna enota
CEP	Circular error probable – verjetnost cirkularne napake
CNTD	Controlled nucleation thermal deposition - termalno nanašanje s krmiljeno nukleacijo
CRISLA	Chemical reaction by isotope selective laser activation - postopek laserskega vzbujanja kemične reakcije
CVD	Chemical vapour deposition – nanašanje s kemičnim naparjevanjem
CW	Chemical warfare - kemična bojna sredstva
CW (pri laserjih)	Continuous wave - trajno valovanje
DME	Distance measuring equipment – oprema za merjenje razdalje
DS	Directionally solidified – smerno strjeni
EB-PVD	Electron beam physical vapour deposition - fizicno nanašanje z naparjevanjem s pomočjo elektronskega žarka
EBU	European Broadcasting Union – Evropska radiodifuzna mreža
ECM	Electro-chemical machining – elektrokemična strojna izdelava
ECR	Electron cyclotron resonance – elektronska ciklotronska resonanca
EDM	Electrical discharge machines – stroji na električno praznjenje

Začetnica ali okrajšava	Pomen
EEPROMS	Electrically erasable programmable read only memory - elektricno izbrisljiv in programirljiv bralni spomin
EIA	Electronic Industries Association – Združenje elektronske industrije
EMC	Electromagnetic compatibility – elektromagnetna kompatibilnost
FFT	Fast Fourier Transform - hitra Fourierjeva transformacija
GLONASS	Global navigation satellite system - sistem za globalno satelitsko navigacijo
GPS	Global positioning system – globalni sistem za določanje položaja
HBT	Hetero-bipolar transistors – heterobipolarni tranzistorji
HDDR	High density digital recording – digitalno snemanje velike gostote
HEMT	High electron mobility transistors – tranzistorji z visoko mobilnostjo elektronov
ICAO	International Civil Aviation Organisation - Mednarodna organizacija za civilno letalstvo
IEC	International Electro-technical Commission - Mednarodna komisija za elektrotehniko
IEEE	Institute of Electrical and Electronic Engineers - Inštitut elektroinženirjev in inženirjev elektronike
IFOV	Instantaneous-field-of-view – trenutno polje opazovanja
ILS	Instrument landing system - sistem za slepo pristajanje
IRIG	Inter-range instrumentation group - skupina meritev z razlicnih razdalj
ISAR	Inverse synthetic aperture radar – obratno sintetično odprtinski radar
ISO	International Organisation for Standardisation - Mednarodna organizacija za standarde
ITU	International Telecommunication Union - Mednarodna telekomunikacijska zveza
JIS	Japanese Industrial Standard – Japonski industrijski standard
JT	Joule-Thomson - Joule-Thomson
LIDAR	Light detection and ranging – zaznavanje in določevanje svetlobe
LRU	Line replaceable unit - zamenljiva okvarjena enota
MAC	Message authentication code - šifra za ugotavljanje avtenticnosti sporocila
Mach	Ratio of speed of an object to speed of sound (after Ernst Mach) – razmerje med hitrostjo objekta in hitrostjo zvoka (po Ernstu Machu)
MLIS	Lasersko locevanje izotopov v molekularni pari
MLS	Microwave landing systems – mikrovalovni pristajalni sistemi
MOCVD	Metal organic chemical vapour deposition - nanašanje kovin s kemicnim naparjevanjem
MRI	Magnetic resonance imaging – slikanje s pomočjo magnetne rezonance
MTBF	Mean-time-between-failures – povprečni čas med napakami

Začetnica ali okrajšava	Pomen
Mtops	Million theoretical operations per second - milijon teoretičnih operacij na sekundo
MTTF	Mean-time-to-failure - povprečni čas do napake
NBC	Nuclear, Biological and Chemical - jedrski, biološki in kemični
NDT	Non-destructive test - test brez unicenja
PAR	Precision approach radar - radar za natančno približevanje
PIN	Personal identification number – osebna identifikacijska številka
Ppm	Parts per million - delov na milijon
PSD	Power spectral density - moc spektralne gostote
QAM	Quadrature-amplitude-modulation - kvadraturna amplitudna modulacija
RF	Radio frequency - radijska frekvenca
SACMA	Suppliers of Advanced Composite Materials Association - Zveza dobaviteljev sodobnih kompozitnih materialov
SAR	Synthetic aperture radar - sintetično odprtinski radar
SC	Single crystal - posamezni kristal
SLAR	Sidelooking airborne radar - zracni stranski radar
SMPTE	Society of Motion Picture and Television Engineers - Društvo filmskih in televizijskih tehnikov
SRA	Shop replaceable assembly – nadomestljiv sklop
SRAM	Static random access memory – staticni pomnilnik za branje in pisanje
SRM	SACMA Recommended Methods - postopki, ki jih priznava zveza dobaviteljev sodobnih kompozitnih materialov
SSB	Single sideband - posamezni stranski pas
SSR	Secondary surveillance radar – radar za sekundarni nadzor
TCSEC	Trusted computer system evaluation criteria - merila za ocenjevanje stopnje zaupanja v racunalniške sisteme
TIR	Total indicated reading – popolnoma enoznacno odbiranje
UV	Ultraviolet – ultravijolicno
UTS	Ultimate tensile strength - skrajna natezna trdnost
VOR	Very high frequency omni-directional range - zelo visokofrekvenčni vecsmerni obseg
YAG	Yttrium/aluminum garnet - itrij-aluminijev granat

SKUPINA 0

JEDRSKI MATERIALI, OBJEKTI IN OPREMA

0A Sistemi, oprema in sestavni deli

0A001 "Jedrski reaktorji" in posebej izdelana ali izdelana oprema ter sestavni deli zanjo:

- a. "jedrski reaktorji", ki so zmožni vzdrževati nadzorovano, samovzdrževano verižno cepitveno jedrsko reakcijo;
- b. kovinske posode ali njihovi glavni tovarniško izdelani deli, ki so posebej izdelani ali izdelani tako, da lahko vsebujejo sredico "jedrskega reaktorja", vključno z glavo reaktorske tlačne posode;
- c. oprema, ki je posebej konstruirana ali izdelana za vstavljanje ali premeščanje goriva v "jedrskem reaktorju";
- d. kontrolne palice, ki so posebej konstruirane ali izdelane za nadzor cepitvenega procesa v "jedrskem reaktorju", vključno s podpornimi in obesnimi deli ter pogonskimi mehanizmi in vodili za kontrolne palice;
- e. tlačne cevi, ki so posebej konstruirane ali izdelane za vstavitev gorivnih elementov in primarnega hladila v "jedrskem reaktorju" pri delovnem tlaku nad 5,1 MPa;
- f. kovinski cirkonij in cirkonij v zlitinah, v obliki cevi ali snopov cevi, kjer je masno razmerje med hafnijem in cirkonijem manjše od 1:500, in ki so posebej konstruirane ali izdelane za uporabo v "jedrskih reaktorjih";
- g. črpalke, ki so posebej konstruirane ali izdelane za kroženje primarnega hladila v "jedrskih reaktorjih";
- h. 'notranji deli jedrskega reaktorja', ki so posebej konstruirani ali izdelani za uporabo v "jedrskih reaktorjih", vključno z nosilnimi stebri za sredico, gorilnimi kanali, termičnimi ščiti, loputami, mrežnimi podpornimi ploščami sredice reaktorja in mešalnimi ploščami;

Opomba: Pojem 'notranji deli jedrskega reaktorja' v točki 0A001.h. pomeni kateri koli glavni element znotraj reaktorske posode, ki ima eno ali več pomožnih nalog, kakor je na primer podpora sredice, vzdrževanje položaja gorivnih elementov, usmerjanje toka primarnega hladila, zagotavljanje radiacijske zaščite za reaktorsko posodo in omogočanje postavitve merilnih instrumentov v sredici.

- i. toplotni izmenjevalniki (uparjalniki), ki so posebej konstruirani ali izdelani za uporabo v primarnem hladilnem sredstvu "jedrskega reaktorja";
- j. instrumenti za detekcijo nevronov in merilni instrumenti, ki so posebej konstruirani ali izdelani za določanje toka nevtronskega ????? v sredici "jedrskega reaktorja".

OB**Oprema za testiranje, pregled in proizvodnjo**

0B001 Obrat za ločevanje izotopov "naravnega urana", "osiromašenega urana" in "posebnih cepljivih materialov" in posebej konstruirana ali izdelana oprema in njeni sestavni deli:

a. obrati, ki so posebej izdelani ali izdelani za ločevanje izotopov "naravnega urana", "osiromašenega urana" in "posebnih cepljivih materialov", so:

1. obrat za ločevanje s plinsko centrifugo;
2. obrat za ločevanje s plinsko difuzijo;
3. obrat za aerodinamično ločevanje;
4. obrat za ločevanje s kemično izmenjavo;
5. obrat za ločevanje z ionsko izmenjavo;
6. obrat za "lasersko" ločevanje izotopov v atomski pari (AVLIS);
7. obrat za "lasersko" ločevanje izotopov v molekularni pari (MLIS);
8. obrat za ločevanje s plazmo;
9. obrat za elektromagnetno ločevanje;

b. plinske centrifuge ter sklopi in sestavni deli, ki so posebej konstruirani ali izdelani za postopke ločevanja v plinskih centrifugah, so:

Opomba: Pojem 'materiali z velikim razmerjem med trdnostjo in gostoto' v točki OB001.b pomeni katerega koli od naslednjih materialov:

- a. martenzitno jeklo z natezno trdnostjo najmanj 2050 MPa ali več;
- b. aluminijeve zlitine z natezno trdnostjo najmanj 460 MPa ali več; ali
- c. "vlaknene ali nitaste materiale" s "specifičnim modulom" več kakor $3,18 \times 10^6$ m in s "specifično natezno trdnostjo" več kakor $76,2 \times 10^3$ m;

1. plinske centrifuge;
2. celoviti sklopi rotorjev;
3. cevi za rotorje, ki so posebej izdelani tankostenski valji debeline 12 mm ali manj, s premerom od 75 do 400 mm, ki so izdelani iz 'materialov z visokim razmerjem med trdnostjo in gostoto';
4. obroči ali spojke z debelino stene do 3 mm in s premerom od 75 mm do 400 mm, ki so izdelani za lokalno podporo rotorskih cevi ali za zaporedno povezavo več rotorskih cevi in so izdelani iz 'materialov z visokim razmerjem med trdnostjo in gostoto';
5. lopute s premerom od 75 do 400 mm, ki se vgrajujejo v notranjost rotorskih cevi in so izdelane iz 'materialov z visokim razmerjem med trdnostjo in gostoto';

6. končniki s premerom od 75 do 400 mm, ki so izdelani za tesnjenje obeh koncev rotorskih cevi in so iz "materialov z visokim razmerjem med trdnostjo in gostoto";
7. magnetni viseči ležaji iz obročastega magneta, ki visi v ohišju z dušilnim sredstvom, pri čemer je ohišje zaščiteno ali izdelano iz "materialov, odpornih proti koroziji z UF_6 ", magnet pa je spojen z osjo ali drugim magnetom, pritrjenim na zgornji končnik rotorske cevi;
8. posebej izdelani centrirni skodeličasti ležaji, ki so pritrjeni na dušilne elemente blažilnika;
9. molekularne črpalke, ki so sestavljene iz valjev z notranje strojno obdelanimi ali izvrtnimi spiralnimi utori in notranje strojno obdelanimi izvrtinami;
10. obročasti statorji motorjev za večfazne AC histerezne (ali magnetno uporovne) motorje, ki sinhronizirano delujejo v vakuumu, v frekvenčnem območju od 600 do 2000 Hz in z razponom moči od 50 do 1000 VA;
11. ohišja in sprejemni deli centrifug za vgradnjo cevi rotorjev plinskih centrifug, ki sestojijo iz togega valja z debelino stene do 30 mm in z zelo natančno obdelavo obeh koncev in so izdelani iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ";
12. odvodne cevi z notranjim premerom do 12 mm, za odvajanje plina UF_6 iz rotorske cevi centrifuge, ki delujejo po principu Pitotove cevi in so izdelane iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ", ;
13. frekvenčni pretvorniki (konverterji ali inverterji), posebej konstruirani ali izdelani za oskrbovanje statorjev elektromotorjev, ki se uporabljajo pri procesu obogatitve s plinskim centrifugami, in tudi sestavni deli takšnih pretvornikov, ki imajo vse naslednje značilnosti:
  - a. večfazni izhod s frekvencami od 600 do 2000 Hz;
  - b. frekvenčno krmiljenje boljše od 0,1 %,
  - c. harmonično popačenje manj kakor 2 %; in
  - d. izkoristek nad 80 %;
- c. oprema in sestavni deli, posebej izdelani in pripravljeni za postopek ločevanja s plinsko difuzijo:
  1. pregrade za difuzijo plinov, narejene iz porognega kovinskega, polimernega ali keramičnega "materiala, odpornega proti koroziji z UF_6 ", in z velikostjo por od 10 do 100 nm, debeline največ 5 mm, cevaste oblike in s premerom največ 25 mm;
  2. ohišja difuzorjev plina, izdelana iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ";

3. kompresorji (izpodrivni, centrifugalni in aksialni) ali puhala s sesalno z zmogljivostjo najmanj $1 \text{ m}^3 \text{ UF}_6/\text{min}$ in izotopnim tlakom do 666,7 kPa, izdelani iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ";
  4. tesnila rotacijskih gredi, namenjena za kompresorje ali puhala, ki so navedeni v točki 0B001.c.3. in izdelani tako, da v notranjost kompresorja ne vdre več kakor 1000 cm^3 vmesnega plina na minuto;
  5. topotni izmenjevalniki, izdelani iz aluminija, bakra, niklja ali zlitin z najmanj 60 utežnih odstotkov niklja ali s kombinacijo teh kovin za obloge cevi, izdelani za delovanje v področju pod atmosferskim tlakom, pri čemer je tlačna izguba zaradi puščanja manjša od 10 Pa/h pod tlačno razliko 100 kPa;
  6. posebni zaporni in regulacijski ventili, ki so izdelani iz "materialov, odpornih proti koroziji z UF_6 ", ali z njimi zaščiteni, s premerom od 40 do 1500 mm;
- d. oprema in sestavni deli, posebej izdelani ali pripravljeni za postopek aerodinamičnega ločevanja, so:
1. ločevalne šobe, ki imajo režasto ukrivljene kanale s krivinskim polmerom, manjšim od 1 mm, in so odporne proti koroziji z UF_6 ter imajo pri izstopu iz šobe ostro rezilo, ki razdeli izstopajoči plina na dva tokova;
  2. valjaste ali konične cevi s tangencialnim vstopom medija (vrtinčne cevi), ki so izdelane iz "materialov, odpornih proti koroziji z UF_6 ", ali so z njimi zaščitene, s premerom od 0,5 do 4 cm ter razmerjem med dolžino in premerom 20 : 1 ali manj, z eno ali več tangencialnimi vstopnimi odprtinami;
  3. kompresorji (izpodrivni, centrifugalni in aksialni) ali puhala z sesalno zmogljivostjo najmanj $2 \text{ m}^3 \text{ UF}_6/\text{min}$, so izdelani iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ", vključno z osnimi tesnili;
  4. topotni izmenjevalniki, izdelani iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ";
  5. ohišja elementov za aerodinamično ločevanje, izdelana iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ", v katera se vgrajujejo vrtinčne (vortex) cevi ali ločevalne šobe;
  6. Ventili z mehom, izdelani iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ", s premerom od 40 do 1500 mm;
  7. procesni sistemi za ločevanje UF_6 od nosilnega plina (vodik ali helij) do deleža UF_6 na manj kakor 1 ppm, ki vključujejo:
    - a. kriogene topotne izmenjevalnike in kriogene ločevalnike za temperature 153 K (-120°C) ali manj;
    - b. kriogene hladilne enote za temperature 153 K (-120°C) ali manj;

- c. ločevalne šobe ali vrtinčne cevi za ločevanje UF_6 od nosilnega plina;
- d. hladne plasti za UF_6 za temperature 253 K (-20°C) ali manj;
- e. oprema in sestavni deli, ki so posebej izdelani ali pripravljeni za postopek ločevanja s kemično izmenjavo, in so:
1. pulzne kolone za hitro izmenjavo v sistemu tekoče-tekoče, v katerih se raztopine zadržujejo do 30 sekund in so odporne proti koncentrirani solni kislini (izdelane ali zaščitene so npr. iz primernih plastičnih materialov, kakor so polimeri na osnovi fluorogljikov ali steklo);
  2. centrifugalni kontaktorji za hitro izmenjavo v istemu tekoče-tekoče, v katerih se raztopine zadržujejo do 30 sekund in so odporne proti koncentrirani solni kislini (izdelani ali zaščiteni so npr. iz primernih plastičnih materialov, kakor so polimeri na osnovi fluorogljikov ali steklo);
  3. celice za elektrokemično redukcijo, ki so odporne proti koncentrirani solni kislini in so namenjene za redukcijo urana iz enega v drugo valentno stanje;
  4. oprema za preskrbovanje elektrokemičnih redukcijskih celic z U^{+4} iz organske faze, ki je izdelana ali zaščitena s primernim materialom (steklo, polimeri fluorogljika, polifenilsulfat, polietersulfon in s smolo impregnirani grafit), in deli, ki prihajajo v stik z medijem;
  5. sistemi za pripravo vhodnih komponent za proizvodnjo raztopine uranovega klorida visoke čistote, ki so sestavljeni iz opreme za raztopljanje, solventno ekstrakcijo in/ali iz opreme za ionsko izmenjavo v procesu čiščenja in iz elektrolitskih celic za redukcijo urana U^{+6} ali U^{+4} v U^{+3} ;
  6. sistemi za oksidacijo urana iz U^{+3} v U^{+4} ;
- f. oprema in sestavni deli, posebej izdelani ali pripravljeni za postopek ločevanja z ionsko izmenjavo:
1. visokoaktivne smole ionsko-izmenjalne smole, zrnate ali porozne makromrežaste smole, v katerih so aktivne skupine za kemično izmenjavo omejene na površino neaktivne porozne nosilne strukture, druge kompozitne strukture v kakršni koli primerni obliki, vključno z delci ali vlakni premera 0,2 mm ali manj, ki so odporne proti koncentrirani solni kislini in so pripravljene tako, da imajo razpolovni čas izmenjave manjši kakor 10 sekund, in so primerne za delo pri temperaturah od 373 K (100°C) do 473 K (200°C);
  2. kolone za ionsko izmenjavo (valjaste) s premerom nad 1000 mm, ki so izdelane iz materialov, odpornih proti koncentrirani solni kislini (npr. titan ali fluorogljikova plastika), ali so zaščitene z njimi, in so primerne za delo pri temperaturah od 373 K (100°C) do 473 K (200°C) in tlakih nad 0,7 MPa;
  3. povratni sistemi osnovani na ionski izmenjavi (kemični ali elektrokemični oksidacijski ali redukcijski sistemi) za regeneriranje redukcijskih ali

oksidacijskih snovi, ki se uporabljajo v posameznih stopnjah obogatitve urana z ionsko izmenjavo;

g. oprema in sestavni deli, posebej konstruirani ali izdelani za "lasersko" ločevanje v atomski pari (AVLIS):

1. pasovne ali skenirne elektronske puške , ki oddajajo elektronske curke z močjo, ki znaša na tarči več kakor 2,5 kW/cm, namenjene za uporabo v sistemih za uparjevanja urana;

2. sistemi za ravnjanje s staljenim kovinskim uranom ali s talinami njegovih zlitin, sestavljeni iz talilnih loncev, izdelanih iz primerih materialov, odpornih proti koroziji in visokim temperaturam (npr. tantal, grafit s prevleko iz itrija, grafit s prevleko iz oksidov redkih zemelj ali njihovih zmesi), ali zaščitenih z njimi, in iz opreme za hlajenje talilnih loncev;

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2A225.

3. sistemi za zbiranje obogatenega in osiromašenega urana, izdelani ali obloženi z materiali, odpornimi proti visokim temperaturam in koroziji z uparjenim ali tekočim kovinskim uranom, kakor sta na primer grafit s prevleko iz itrija ali tantal;

4. ohišja ločevalnikov (valjaste ali pravokotne posode) za namestitev izvora uparjenega kovinskega urana, elektronskega topa in sistema za zbiranje obogatenega in osiromašenega urana;

5. "laserji" ali "laserski" sistemi za ločevanje uranovih izotopov s stabilizatorjem frekvenčnega spektra, za delovanje v daljšem časovnem obdobju;

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKI 6A005 IN 6A205.

h. oprema in sestavni deli, posebej izdelani ali pripravljeni za molekularno "lasersko" izotopsko ločevanje (MLIS) ali za kemijske reakcije z izotopsko selektivno lasersko aktivacijo (CRISLA), so:

1. nadzvočne ekspanzijske šobe, ki so namenjene za hlajenje mešanice UF_6 in nosilnega plina do temperature 150 K (-123 °C) ali manj ter so izdelane iz "materialov, odpornih proti koroziji z UF_6 ";

2. zbiralniki produktov uranovega pentafluorida (UF_5), ki so sestavljeni iz filtra, udarnega ali ciklonskega zbiralnika ali iz kombinacije obeh in so izdelani iz "materialov, odpornih proti koroziji z UF_5/UF_6 ";

3. kompresorji, ki so izdelani iz "materialov, odpornih proti koroziji z UF_6 ", ali zaščiteni z njimi, in osna tesnila ;

4. oprema za fluoriranje trdnega UF_5 v plinasti UF_6 ;

5. sistemi za ločevanje UF_6 od nosilnega plina (npr. dušik ali argon), ki vključujejo:

a. kriogene topotne izmenjevalnike in kriogene ločevalnike za temperature 153 K (-120 °C) ali manj;

b. kriogene hladilne enote za temperature 153 K (-120 °C) ali manj;

c. hladne pasti za UF₆ za temperature 253 K (-20 °C) ali manj;

6. "laserji" ali "laserski" sistemi za ločevanje uranovih izotopov sstabilizatorjem frekvenčnega spektra, za delovanje v daljšem časovnem obdobju;

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKI 6A005 IN 6A205.

i. oprema in sestavni deli, posebej izdelani ali pripravljeni za ločevanje s plazmo:

1. generatorji mikrovalov in antene za ustvarjanje ali pospeševanje ionov, z izhodno frekvenco nad 30 GHz in s povprečno izhodno močjo nad 50 kW;

2. radiofrekvenčne tuljave za vzbujanje ionov pri frekvencah nad 100 kHz, ki delujejo s povprečno močjo nad 40 kW;

3. sistemi za generiranje uranove plazme;

4. sistemi za ravnanje s staljenim kovinskim uranom ali s uranovimi zlitinami, sestavljeni iz talilnih loncev, ki so izdelani iz primerih materialov, odpornih proti koroziji in visokim temperaturam (npr. tantal, grafit s prevleko iz itrija, grafit s prevleko iz oksidov redkih zemelj ali njihove zmesi), ali zaščiteni z njimi, in iz opreme za hlajenje talilnih loncev;

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2A225.

5. zbiralniki obogatenega in osiromašenega urana, izdelani iz materialov, odpornih proti visokim temperaturam in koroziji z uparjenim uranom, kakor sta na primer grafit s prevleko iz itrija ali tantal, ali zaščiteni z njimi;

6. ohišja ločevalnikov (valjasti), izdelana iz primernega nemagnetnega materiala (npr. nerjavno jeklo), v katere se namestijo izvor plazme, radiofrekvenčna tuljava in zbiralniki obogatenega in osiromašenega urana;

j. oprema in sestavni deli, posebej izdelani ali pripravljeni za elektromagnetno ločevanje:

1. enojni ali večkratni izvori ionov, ki so sestavljeni iz izvora pare, ionizatorja in pospeševalnika ionskega curka in izdelani iz primernih nemagnetnih materialov (npr. grafit, nerjavno jeklo ali baker) ter so sposobni zagotavljati ionski curek s tokom najmanj 50 mA;

2. zbiralne plošče z dvema ali več zarezami in žepi, namenjene za zbiranje ionskih curkov obogatenega ali osiromašenega urana in izdelane iz primernih nemagnetnih materialov (npr. grafit ali nerjavno jeklo);

3. vakuumska ohišja elektromagnetnih ločevalnikov urana, izdelana iz primernih nemagnetnih materialov (npr. nerjavno jeklo) in izdelana za obratovanje pri tlaku 0,1 Pa ali manj;
4. magneti s premerom nad 2 m;
5. viri visoke napetosti za izvore ionov, ki izpolnjujejo vse naslednje lastnosti:
  - a. sposobnost neprekinjenega delovanja;
  - b. izhodna napetost najmanj 20.000 V;
  - c. jakost izhodnega toka najmanj 1 A; in
  - d. regulacija napetosti, ki je boljša kakor 0,01 % v časovnem obdobju 8 ur.
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 3A227.
6. viri napajanja magnetov (generatorji enosmernega toka z veliko močjo) z vsemi naslednjimi lastnostmi:
  - a. neprekinjeno proizvajanje izhodnega toka najmanj 500 A, pri napetosti najmanj 100 V; in
  - b. regulacijo napetosti ali toka, boljšo od 0,01 % v časovnem obdobju 8 ur.
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 3A226.

- 0B002 Pomožni sistemi, oprema in sestavni deli, ki so posebej izdelani ali pripravljeni za obrat za ločevanje izotopov, ki je opisan v točki 0B001, in so izdelani iz "materialov, odpornih ali zaščitenih proti koroziji z UF_6 ", so:
- a. napajalni avtoklavi, peči ali sistemi, za napajanje procesa obogativitve z UF_6 ;
  - b. desublimatorji ali hladne pasti za odstranjevanje UF_6 iz procesa obogativitve za nadaljnjo obdelavo po segrevanju;
  - c. postaje za shranjevanje obogatenega ali osiromašenega UF_6 v vsebnike;
  - d. postaje za utekočinjenje ali strjevanje, ki se uporabljam za odstranjevanje UF_6 iz procesa obogativitve s stiskanjem, ohlajanjem in pretvorbo UF_6 v tekoče ali trdno stanje;
  - e. cevni sistemi in zbiralni sistemi, ki so posebej izdelani za delo z UF_6 znotraj plinsko difuzijskih, centrifugalnih ali aerodinamičnih kaskad;
  - f. 1. vakuumski zbiralniki-razvodniki ali vakuumske glave s sesalnim pretokom 5 m^3/min ali več; ali
    2. vakuumske črpalke, ki so posebej izdelane za delovanje v atmosferi, ki vsebuje UF_6 ;

g. UF_6 masni spektrometri/ionski izvori, ki so posebej konstruirani ali izdelani za neposredno vzorčenje iz plinastega pretoka vstopnega, obogatenega ali osiromašenega UF_6 in imajo vse naslednje lastnosti:

1. enotno ločljivost za atomske mase nad 320;
2. ionske izvore, ki so izdelani iz nikroma ali monela ali z njima prevlečeni ali ponikljani;
3. ionizacijske izvore na principu elektronskega obstreljevanja; in
4. zbiralni sistem, ki je primeren za izotopske analize.

0B003 Obrat za pretvorbo urana in oprema, ki je posebej konstruirana ali izdelana v ta namen:

- a. sistemi za pretvorbo koncentrata uranove rude v UO_3 ;
- b. sistemi za pretvorbo UO_3 v UF_6 ;
- c. sistemi za pretvorbo UO_3 v UO_2 ;
- d. sistemi za pretvorbo UO_2 v UF_4 ;
- e. sistemi za pretvorbo UF_4 v UF_6 ;
- f. sistemi za pretvorbo UF_4 v kovinski uran;
- g. sistemi za pretvorbo UF_6 v UO_2 ;
- h. sistemi za pretvorbo UF_6 v UF_4 ;
- i. sistemi za pretvorbo UO_2 v UCl_4 .

0B004 Obrat za pridobivanje ali koncentriranje težke vode, devterija in devterijevih spojin ter posebej konstruirana ali izdelana oprema in sestavni deli zanj:

a. obrat za proizvodnjo težke vode, devterija ali devterijevih spojin:

1. obrat na principu izmenjave voda - vodikov sulfid;
2. obrat na principu izmenjave amonijak - vodik;

b. oprema in sestavni deli so:

1. stolpi za izmenjavo voda - vodikov sulfid, ki so izdelani iz kakovostnega ogljikovega jekla (kakor je npr. ASTM A516), s premerom od 6 do 9 m, za obratovanje pri tlakih, ki so večji ali enaki 2 Mpa, in z dopustno korozijo 6 mm ali več;

2. nizkotlačna (tj. 0,2 MPa) enostopenjska centrifugalna puhala ali kompresorji za kroženje vodikovega sulfida (tj. plina z več kakor 70 % H₂S), z zmogljivostjo pretoka, večjega ali enakega 56 m³/sekundo, pri delovnem tlaku, večjem ali enakem 1,8 Mpa, in tesnili za obratovanje v okolju z mokrim H₂S;
3. stolpi za izmenjavo amonijak - vodik, ki so visoki vsaj 35 m, s premerom od 1,5 do 2,5 m, za obratovanje pri tlakih nad 15 MPa;
4. notranji deli stolpov, vključno s stopenjskimi kontaktorji in stopenjskimi črpalkami, vključno s potopnimi, za pridobivanje težke vode z izmenjevalnim postopkom amonijak - vodik;
5. razgrajevalniki amonijaka, z delovnim tlakom vsaj 3 MPa za pridobivanje težke vode z izmenjevalnim postopkom amonijak - vodik;
6. infrardeči absorpcijski analizatorji za neposredno analizo razmerja med vodikom in devterijem pri koncentracijah devterija najmanj 90 %;
7. katalitski gorilniki za pretvorbo obogatenega plinastega devterija v težko vodo z izmenjevalnim postopkom amonijak - vodik;
8. celotni sistemi nadgradnje ali kolone za nadgradnjo za proces obogatitve težke vode na koncentracijo devterija, ki se uporablja v reaktorjih.

0B005 Obrat, posebej konstruiran za proizvodnjo gorivnih elementov za "jedrske reaktorje" in posebej izdelana ali pripravljena oprema zanj.

Opomba: Obrat za proizvajanje gorivnih elementov za "jedrske reaktorje" vključuje opremo, ki:

- a. navadno prihaja v neposredni stik s proizvodnjo jedrskega materiala ali pa ga neposredno krmili;
- b. neprodušno zatesni jedrske materiale v oblogo (srajčko) ;
- c. preverja integriteto oblog (srajčk) zvara; ali
- d. preverja končno stanje zatesnjenega goriva.

0B006 Obrat za predelavo obsevanih gorivnih elementov iz "jedrskih reaktorjev" IN posebej konstruirana ali izdelana oprema zanj.

Opomba: Točka 0B006 vključuje:

- a. obrat za predelavo obsevanih gorivnih elementov iz "jedrskih reaktorjev", vključno z opremo, pa tudi sestavnimi deli, ki navadno pridejo v neposredni stik z obsevanim gorivom, večjo količino jedrskega materiala in cepitvenimi produkti in jih neposredno krmilijo;
- b. stroje za sekanje in drobljenje gorivnih elementov, ki so daljinsko upravljeni in so namenjeni za rezanje, sekanje in drobljenje obsevanih gorivnih elementov, svežnjev ali palic iz "jedrskih reaktorjev";
- c. kritičnovarne posode za raztapljanje (npr. posode majhnega premera, okrogle ali ploščaste oblike), posebej konstruirane ali izdelane za raztapljanje obsevanega goriva iz "jedrskih reaktorjev", ki so odporne proti vročim, močno korozivnim tekočinam in omogočajo polnjenje in vzdrževanje na daljavo;
- d. solventne protitočne ekstraktorje in opremo za postopek ionske izmenjave, ki se uporabljajo v obratih za predelavo obsevanega "naravnega urana", "osiromašenega urana" ali "posebnih cepljivih materialov";

e. posode za shranjevanje kemikalij, ki so varne pred kritičnostjo in so odporne proti koroziji z dušikovo kislino;

Opomba: Posode za shranjevanje imajo lahko naslednje lastnosti:

1. stene ali notranje dele zo najmanj 2 odstotkoma borovega ekvivalenta (računano na vse sestavne elemente, kakor so opredeljeni v opombi k točki 0C004);
2. največji premer 175 mm za valjaste oblike; ali
3. največja širina 75 mm za ploščate ali okrogle oblike.

f. Instrumentacija za nadzor procesov, ki je posebej konstruirana ali izdelana za nadzor in kontrolo v obratih za predelavo obsevanega "naravnega urana", "osiromašenega urana" ali "posebnih fizijskih materialov".

0B007 Obrat za pretvorbo plutonija in pripadajoča oprema, ki je posebej izdelana ali pripravljena v ta namen:

- a. sistemi za pretvorbo plutonijevega nitrata v plutonijev oksid;
- b. sistemi za pridobivanje kovinskega plutonija.

0C Materiali

0C001 "Naravni uran" ali "osiromašeni uran" ali torij v obliki kovine, zlitine, kemičnih spojin ali koncentratov in kateri koli drug material, ki vsebuje enega ali več prej naštetih materialov;

Opomba: Predmet nadzora v točki 0C001 niso:

- a. štirje grami ali manj "naravnega urana" ali "osiromašenega urana", ki je v senzorjih merilnih instrumentov;
- b. "osiromašeni uran", proizveden posebej za naslednje civilne nejedrske namene:
  1. zaščito pred sevanjem;
  2. embalažo;
  3. obtežitev, pri čemer masa ni večja kakor 100 kg;
  4. protiuteži, pri čemer masa ni večja kakor 100 kg;
- c. zlitine, ki vsebujejo manj kakor 5 % torija;
- d. keramični proizvodi, ki vsebujejo torij in ki niso bili izdelani za jedrsko uporabo.

0C002 "Posebni cepljivi materiali"

Opomba: Če masa materiala, uporabljenega v senzorjih merilnih instrumentov, znaša 4 "efektivne grame" ali manj, material ni predmet nadzora v točki 0C002.

0C003 Devterij, težka voda (devterijev oksid) in druge devterijeve spojine ter mešanice in raztopine, ki vsebujejo devterij in v katerih je izotopsko razmerje med devterijem in vodikom večje od 1 : 5000.

0C004 Grafit jedrske kakovosti, s čistoto manj kakor 5 ppm 'ekvivalentov bora' in z gostoto nad 1,5 g/cm³.

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1C107.

Opomba 1: Predmet nadzora v točki 0C004 niso:

- a. izdelki iz grafita z maso manj kakor 1 kg, razen tistih, ki so posebej konstruirani ali izdelani za uporabo v jedrskih reaktorjih;
- b. grafitni prah.

Opomba 2: V smislu točke 0C004 je določen 'ekvivalent bora' (BE) kot vsota $BE_{Z\text{ za nečistoče}}$ (razen BE_{ogljik} , ker ogljik ne velja za nečistoto), pri čemer je:
 $BE_Z \text{ (ppm)} = CF \times \text{koncentracija elementa } Z \text{ v ppm}$;
pri čemer je CF pretvorbeni faktor $= (\sigma_Z \times A_B) / (\sigma_B \times A_Z)$
in sta σ_B in σ_Z reakcijska preseka za zajetje termičnih nevronov (v barnih) naravnega bora in elementa Z ; A_B in A_Z sta atomski masi naravnega bora in elementa Z .

0C005 Posebej izdelane spojine ali praškaste snovi za proizvodnjo plinskih difuzijskih pregrad, ki so odporne proti koroziji z UF_6 (npr. nikelj ali zlitine, z vsaj 60 % utežnega deleža niklja, aluminijev oksid in popolnoma fluorirani polimeri ogljikovodika), s čistoto vsaj 99,9 % utežnih odstotkov in povprečno velikostjo delcev manjšo od 10 mikrometrov, merjeno v skladu z ASTM standardom B330 (American Society for Testing and Materials), in visoko stopnjo enakomerne zrnatosti.

0D Programska oprema

0D001 "Programska oprema" je posebej napisana ali prirejena "razvoju", "proizvodnji" ali "uporabi" blaga iz te Skupine.

0E Tehnologija

E001 "Tehnologija" je v skladu z Opombo o jedrski tehnologiji v zvezi z "razvojem", "proizvodnjo" ali "uporabo" blaga iz te Skupine.

SKUPINA 1**MATERIALI, KEMIKALIJE, "MIKROORGANIZMI" IN "TOKSINI"**

- 1A**   **Sistemi, oprema in komponente**
1A001   Komponente, izdelane iz spojin s fluoridom:
- a. sifoni, tesnila, tesnilne mase ali opne za gorivo, posebej izdelani za "letalsko" ali vesoljsko rabo, izdelani iz več kakor 50 % katerega koli od materialov, naštetih v točkah 1C009.b ali 1C009.c;
  - b. piezoelektrični polimeri in kopolimeri iz viniliden fluorida iz točke 1C009.a:
    1. v obliki listov ali filma; in
    2. debeline več kakor 200 µm;
  - c. sifoni, tesnila, ležišča valjev, opne ali membrane iz fluoroelastomerov, ki vsebujejo najmanj en monomer viniletra in ki so posebej izdelani za "letalsko", vesoljsko uporabo ali za uporabo v 'projektilih'.

Opomba: 'Projektili' v točki 1A001.c pomenijo kompletни raketni sistem in zrakoplovni sistem brez posadke.

- 1A002**   "Kompozitne" strukture ali laminati, s katero koli od naslednjih značilnosti:
NAPOTILO: GLEJ TUDI 1A202, 9A010 IN 9A110.

- a. imajo organsko "matriko" in so iz materialov, določenih v 1C010.c, 1C010.d ali 1C010.e; ali
  - b. imajo kovinsko ali ogljikovo "matriko" in so iz:
    1. ogljikovih "vlaknenih ali nitastih materialov" s:
      - a. "specifičnim modulom", večjim od $10,15 \times 10^6$ m; in
      - b. "specifično natezno" trdnostjo, večjo od $17,7 \times 10^4$ m; ali
    2. materialov, ki so določeni v točki 1C010.c.

Opomba 1: Predmet nadzora v točki 1A002 niso kompozitne strukture ali laminati, ki so izdelani iz ogljikovih "vlaknenih ali nitastih materialov", impregnirani z epoksi smolo, in ki so namenjeni za popravila delov na zračnih plovilih ali laminatov, pod pogojem, da njihova površina ne presega 1 m^2 .

Opomba 2: Predmet nadzora v točki 1A002 niso končni izdelki ali polizdelki, ki so posebej izdelani za predmete za civilno uporabo:

- a. za športne izdelke;
- b. za avtomobilsko industrijo;
- c. za industrijo strojnega orodja;
- d. za uporabo v medicini.

1A003 Proizvodi iz polimernih snovi brez fluorina, našteti v 1C008.a.3, v obliki filmov, listov, trakov ali pasov, ki imajo katero koli od naslednjih lastnosti:

- a. debelino več kakor 0,254 mm; ali
- b. prekriti ali laminirani so z ogljikom, grafitom, kovinami ali magnetnimi snovmi.

Opomba: Predmet nadzora v točki 1A003 niso proizvodi, ki so prevlečeni ali laminirani z bakrom in ki so izdelani za proizvodnjo plošč elektronskih tiskanih vezij.

1A004 Zaščitna in opozorilna oprema in sestavni deli, razen tistih, ki so navedeni v okviru nadzora vojaškega blaga:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKI 2B351 IN 2B352.

a. plinske maske, filtri in oprema za dekontaminacijo, posebej izdelana ali prirejena za zaščito pred biološkimi agensi, radioaktivnimi snovmi, "prirejenimi za vojno rabo", ali pred kemičnimi bojnimi sredstvi (CW) in posebej zanje izdelani sestavni deli;

b. zaščitna oblačila, rokavice in čevlji, posebej izdelani ali prirejeni za zaščito pred biološkimi agensi, radioaktivnimi snovmi, "prirejenimi za vojno rabo", ali pred kemičnimi bojnimi sredstvi (CW);

c. jedrska, biološka in kemična (JBK) opozorilna oprema, posebej izdelana ali prirejena za ugotavljanje ali odkrivanje bioloških agensov ali radiokativnih snov, "prirejenih za vojno rabo", ali kemičnih bojnih sredstev (CW) in posebej izdelani sestavni deli zanje.

Opomba: Predmet nadzora v točki 1A004 niso:

- a. dozimetri za merjenje sevanja za osebno rabo;*
- b. oprema, katere funkcija ali konstrukcija jo omejuje na zaščito proti tveganjem, značilnim za civilno industrijo, kakor na primer v rudarstvu, kamnolomih, kmetijstvu, farmacevtski industriji, v medicini, veterini, pri ravnanju z okoljem in odpadki ali v prehrambeni industriji.*

1A005 Neprebojni jopiči in posebej zanje izdelani sestavni deli, ki ne ustrezajo vojaškim standardom ali specifikacijam ali njim odgovarjajočim zahtevam.

NAPOTILO: GLEJ TUDI NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA.

Opomba 1: Točka 1A005 se ne nanaša na posamezne zaščitne jopiče in na pribor zanje, če so namenjeni za osebno varnost njihovih uporabnikov.

Opomba 2: Točka 1A005 se ne nanaša na neprebojne jopiče, namenjene za frontalno zaščito pred drobci in potisnimi valovi izstrelkov nevojaškega izvora.

1A102 Ponovno nasičeni pirolizirani ogljiko-ogljikovi sestavni deli, izdelani za vesoljska plovila iz točke 9A004 ali za sondirne rakete iz točke 9A104.

- 1A202 Kompozitne strukture, razen tistih, ki so določene v točki 1A002, v obliki cevi in z obema od naslednjih značilnosti:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKI 9A010 IN 9A110.
- imajo notranji premer od 75 do 400 mm; in
  - izdelane so iz "vlaknenih ali nitastih materialov", ki so določeni v točki 1C010.a ali b ali 1C210.a, ali iz z ogljikom ojačenih materialov, ki so določeni v točki 1C210.c.
- 1A225 Platinizirani katalizatorji, ki so posebej izdelani ali pripravljeni za pospeševanje reakcije izmenjave vodikovega izotopa med vodikom in vodo, pri pridobivanju tritia iz težke vode ali za pridobivanje težke vode.
- 1A226 Posebna embalaža, ki se uporablja pri ločevanju težke vode od navadne vode, ki ima obe od naslednjih značilnosti:
- izdelana je iz fosforjevega brona, ki je kemično obdelan v smislu izboljšave vpojnosti; in
  - izdelana je za uporabo v stolpih za vakuumsko destilacijo.
- 1A227 Okna za zaščito pred sevanjem iz materiala z visoko gostoto (iz svinčevega stekla ali druge), ki imajo vse naslednje značilnosti, in posebej izdelani okviri zanke:
- 'hladno površino', večjo od $0,09 \text{ m}^2$;
  - gostoto materiala, večjo od 3 g/cm^3 ; in
  - debelino, ki znaša 100 mm ali več.

Tehnična opomba: 'Hladna površina' iz točke 1A227 pomeni vidno površino okna, ki je za predvideno uporabo izpostavljena najnižji stopnji sevanja.

- 1B**
- 1B001 Oprema za proizvodnjo vlaken, prepregov, predoblik ali "kompozitov", naštetih v točki 1A002 ali 1C010, in posebej izdelani sestavni deli in pribor zanke, kakor so:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKI 1B101 IN 1B201.

- stroji za navijanje niti, katerih gibi pozicioniranja, ovijanja in navijanja so koordinirani in programirani v treh ali več oseh in ki so posebej izdelani za proizvodnjo "kompozitnih" struktur ali laminatov iz "vlaknenih ali nitastih materialov";
- stroji za polaganje trakov ali nameščanje preje, katerih gibi pozicioniranja ali polaganja trakov, preje ali listov so koordinirani in programirani v dveh ali več oseh in ki so posebej izdelani za proizvodnjo "kompozitnih" struktur letalskih okvirjev ali 'projektilov';

Opomba: V smislu točke 1B001.b pomeni pojem 'projektil' kompletни raketni sistem in zrakoplovni sistem brez posadke.

- mnogosmerni, mnogodimenzionalni tkalski ali prepletni stroji, vključno z

opremo za adaptacijo ali modifikacijo za tkanje, prepletanje ali vpletanje vlaken pri proizvodnji "kompozitnih" struktur;

Tehnična opomba:

Za namene 1B001.c. je pletenje vključeno v tehniko prepletanja.

Opomba: Predmet nadzora v točki 1B001.c niso tekstilni stroji, ki niso priznani za zgoraj opisano končno uporabo.

d. oprema, posebej izdelana ali priznana za proizvodnjo ojačanih vlaken:

1. oprema za spremembo polimernih vlaken (kakor so poliakrilnitrilna, rejonska, smolna ali polikarbosilanska) v ogljikova ali silicijkarbidna vlakna, vključno s posebnimi napravami za usmerjanje vlaken med toplotno obdelavo;

2. oprema za nanašanje elementov ali spojin s kemičnim naparjevanjem na ogrete nitaste podlage za proizvodnjo silicijkarbidnih vlaken;

3. oprema za mokro izpredanje keramike, odporne proti visokim temperaturam (npr. aluminijevega oksida);

4. oprema za spremiščanje predoblik vlaken z vsebnostjo aluminija s toplotno obdelavo v vlakna aluminijevega oksida;

e. oprema za izdelavo prepregov iz točke 1C010.e po termoplastičnem postopku;

f. oprema za nemoteno tridimenzionalno ugotavljanje napak z uporabo ultrazvočne ali rentgenske tomografije, posebej izdelana za "kompozitne" materiale.

1B002 Oprema za izdelovanje kovinskih zlitin, prahu kovinskih zlitin ali legiranih materialov, posebej izdelana za preprečevanje kontaminacije in za uporabo v enem od postopkov iz točke 1C002.c.2.

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1B102.

1B003 Orodje, šablone, kalupi ali utrjevalci za "superplastično oblikovanje" ali za "difuzijsko vezavo" titana ali aluminija ali njunih zlitin, posebej izdelani za proizvodnjo:

a. struktur za letalsko ali vesoljsko plovbo;

b. motorjev za "zrakoplove" ali vesoljska plovila; ali

c. posebej izdelanih sestavnih delov za takšne strukture ali motorje.

1B101 Oprema, ki ni zajeta v točki 1B001, za "proizvodnjo" strukturnih kompozitov in posebej zanje izdelanih sestavnih delov in pribora:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1B201.

Opomba: Sestavni deli in pribor iz točke 1B101 vključujejo kalupe, stružnice, matrice, utrjevalce in orodje za stiskanje, vulkanizacijo, vlivanje, sintranje ali lepljenje kompozitnih struktur, laminatov in njegovih izdelkov.

- a. stroji za navijanje niti, katerih gibi pozicioniranja, ovijanja in navijanja so koordinirani in programirani v treh ali več oseh in ki so posebej izdelani za proizvodnjo kompozitnih struktur ali laminatov iz vlaknenih ali nitastih materialov, in nadzor koordiniranja in programiranja;
- b. stroji za polaganje trakov, katerih gibi pozicioniranja in polaganja trakov in listov so koordinirani in programirani v dveh ali več oseh in ki so posebej izdelani za proizvodnjo kompozitnih struktur letalskih okvirjev in "projektilov";
- c. oprema, izdelana ali prirejena za "proizvodnjo" "vlaknenih ali nitastih materialov":
  1. oprema za spremjanje polimernih vlaken (kakor npr. poliakrilonitrilnih, rejonskih ali polikarbosilanskih), vključno s posebnimi napravami za usmerjanje vlaken med toplotno obdelavo;
  2. oprema za nanašanje elementov ali spojin s kemičnim naparjevanjem na ogrete nitaste podlage;
  3. oprema za mokro izpredanje keramike, odporne proti visokim temperaturam (kakor npr. aluminijev oksid);
- d. oprema, izdelana ali prirejena za posebno površinsko obdelavo ali za proizvodnjo prepregov iz točke 9C110.

Opomba: Oprema iz točke 1B101.d vključuje naprave za zvijanje, polaganje, prevlekanje in šablone za izrezovanje oblik.

1B102 "Oprema za proizvodnjo" kovinskega prahu, razen tiste iz točke 1B002, in sestavni deli:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1B115.b.

a. "oprema za proizvodnjo" kovinskega prahu, ki se uporablja za "proizvodnjo" sferičnih ali atomiziranih materialov (v nadzorovanem okolju) iz točk 1C011.a, 1C011.b, 1C111.a.1, 1C111.a.2 ali iz okvira o Nadzoru vojaškega blaga;

b. posebej izdelani sestavni deli za "opremo za proizvodnjo" iz točke 1B002 ali 1B102.a.

Opomba: Točka 1B102 zajema:

- a. generatorje plazme (visokofrekvenčni reaktivni lok), ki so uporabni za pridobivanje tankoplastno razpršenega ali sferičnega kovinskega prahu v okolju mešanice argon-voda;
- b. opremo za električno odcepljanje, ki se uporablja za pridobivanje tankoplastno razpršenega ali sferičnega kovinskega prahu v okolju mešanice argon-voda;
- c. opremo, uporabno za "proizvodnjo" sferičnega aluminijevega prahu s spremenjanjem taline v inertnem mediju (npr. v dušiku).

1B115 Oprema, razen tiste iz točke 1B002 ali 1B102, za proizvodnjo pogonskih goriv in njihovih sestavin in posebej zanjo izdelani sestavni deli:

a. "oprema za proizvodnjo", ki se uporablja pri "proizvodnji", rokovaju ali testiranju ustreznosti tekočih pogonskih sredstev ali njihovih sestavin iz točk 1C011.a, 1C011.b, 1C111 ali iz okvira Nadzora vojaškega blaga;

b. "oprema za proizvodnjo", ki se uporablja pri "proizvodnji", rokovaju, mešanju, vulkanizaciji, vlivanju, stiskanju, strojni izdelavi, izvlekanju ali testiranju ustreznosti trdnih pogonskih goriv ali njihovih sestavin iz točk 1C011.a, 1C011.b, 1C111 ali iz okvira Nadzora vojaškega blaga;

Opomba: Predmet nadzora v točki 1B115.b niso vsadni mešalniki, kontinualni mešalniki ali mešalniki na napajalno energijo. Glede nadzora nad vsadnimi mešalniki, kontinualnimi mešalniki in mešalniki na napajalno energijo glej točke 1B117, 1B118 in 1B119.

Opomba 1: Glede opreme, posebej izdelane za proizvodnjo vojaškega blaga, glej Nadzor vojaškega blaga.

Opomba 2: Predmet nadzora točke 1B115 ni oprema za "proizvodnjo", rokovanje in testiranje ustreznosti borovega karbida.

1B116 Dulci, posebej izdelani za proizvodnjo pirolitsko dobljenih materialov, oblikovanih v kalupih, napeljavah ali drugih podlagah iz predhodnikov plinov, ki se razgrajujejo pri temperaturah med 1573 K (1300 °C) in 3173 K (2900 °C) pri pritisku od 130 Pa do 20 kPa.

1B117 Vsadni mešalniki z zmožnostjo v vakuumu v obsegu od 0 do 13,326 kPa in z zmožnostjo temperaturnega nadzora mešalne komore in ki imajo vse naslednje značilnosti, IN posebej izdelani sestavni deli zanje:

- a. skupno volumetrično zmogljivost 110 litrov ali več; in
- b. najmanj eno mešalno/gnetno gred, vgrajeno zunaj centra.
- 1B118 Kontinualni mešalniki z zmožnostjo mešanja v vakuumu v obsegu od 0 do 13,326 kPa in z zmožnostjo temperaturnega nadzora mešalne komore in ki imajo vse naslednje značilnosti ter posebej izdelani sestavni deli zanje:
- a. dva ali več mešalnih/gnetnih gredi; in
- b. zmožnost odpiranja mešalne komore.
- 1B119 Mešalniki na napajalno energijo, ki se uporabljam za drobljenje ali mletje materialov iz točk 1C011.a, 1C011.b, 1C111 ali iz okvira Nadzora vojaškega blaga, in posebej izdelani sestavni deli zanje.
- 1B201 Stroji za navijanje niti, razen tistih iz 1B001 ali 1B101, in oprema zanje:
- a. stroji za navijanje niti, ki imajo vse naslednje značilnosti:
1. njihovi gibi pozicioniranja, ovijanja in navijanja so koordinirani in programirani v dveh ali več oseh;
  2. posebej so izdelani za proizvodnjo kompozitnih struktur ali laminatov iz "vlaknenih ali nitastih materialov"; in
  3. primerni so za navijanje valjastih rotorjev s premerom od 75 do 400 mm in dolžine 600 mm ali več;
- b. naprave za koordiniranje in programiranje strojev za navijanje niti iz točke 1B201.a;
- c. precizni pomožni oporni elementi za stroje za navijanje niti iz točke 1B201.a.
- 1B225 Elektrolitske celice za pridobivanje fluora s proizvodno zmogljivostjo nad 250 g fluora na uro.
- 1B226 Elektromagnetni ločevalniki izotopov, ki so izdelani ali opremljeni z enim ali več ionskimi viri z zmogljivostjo skupnega toka ionskega curka 50 mA ali več.
- Opomba: Točka 1B226 zajema ločevalnike, ki:*
- a. lahko obogatijo stabilne izotope;*
  - b. imajo ionski vir in tudi kolektorje v magnetnem polju, njihova zgradba pa je takšna, da so sami zunaj polja.*
- 1B227 Pretvorniki za sintezo amonijaka ali enote za sintezo amonijaka, v katerih izstopa plin (dušik in vodik) iz visokotlačnega izmenjevalnega stolpa za amonijak/vodik pod visokim pritiskom, sintetizirani amonijak pa se vrne v ta stolp.
- 1B228 Stolpi za kriogeno destilacijo vodika, ki imajo vse naslednje značilnosti:
- a. izdelani so za delovanje pri notranjih temperaturah 35 K (-238 °C) ali manj;
  - b. izdelani so za delovanje pri notranjem tlaku od 0,5 do 5 MPa;
  - c. izdelani so iz:

1. nerjavečega jekla serije 300 z nizko vsebnostjo žvepla, ki ima avstenitno ASTM (ali enakovreden standard) število velikosti zrna najmanj 5; ali
2. enakovrednih materialov, ki so tako kriogeni kot tudi združljivi s H₂; in
- d. njihov notranji premer je najmanj 1 m, efektivna dolžina pa najmanj 5 m.
- 1B229 Stolpi s predeli za izmenjavo voda-vodikov sulfid in 'notranji kontraktorji':
- Opomba:* Za stolpe, ki so posebej izdelani ali pripravljeni za proizvodnjo težke vode, glej točko 0B004.
- a. stolpi s predeli za izmenjavo voda-vodikov sulfid, ki imajo vse naslednje značilnosti:
1. lahko delujejo pri tlakih najmanj 2 MPa;
  2. izdelani so iz ogljikovega jekla, ki ima avstenitno ASTM (ali enakovreden standard) število velikosti zrna najmanj 5; in
  3. s premerom najmanj 1,8 m;
- b. 'notranji kontraktorji' v stolpih za izmenjavo vode in vodikovega sulfida, ki so opisani v točki 1B229.a.
- Tehnična opomba:
- 'Notranji kontraktorji' v stolpih so ločeni predelki, ki imajo efektivni skupni premer najmanj 1,8 m in so izdelani tako, da olajšajo protitočno gibanje, izdelani pa so iz nerjavnega jekla, ki ima delež ogljika največ 0,03 %. To so lahko rešetni vložki, zapiralni vložki, vložki z destilacijskim pokrovom ali vložki s turbinsko rešetko.*
- 1B230 Črpalke za kroženje raztopin koncentriranega ali razredčenega katalizatorja - kalijevega amida v tekočem amonijaku (KNH₂/NH₃), ki imajo vse naslednje značilnosti:
- a. so nepredušno zaprte (tj. hermetično zatesnjene);
  - b. imajo zmogljivost, večjo od 8,5 m³/h; in
  - c. eno od naslednjih značilnosti:
    1. pri koncentrirani raztopini kalijevega amida (1 % ali več) je njihov delovni tlak od 1,5 do 60 MPa; ali
    2. pri razredčeni raztopini kalijevega amida (manj kakor 1 %) je njihov delovni tlak od 20 do 60 MPa;
- 1B231 Objekti ali obrati za ravnanje s tritijem in oprema zanje:
- a. objekti ali obrati za proizvodnjo, rekuperacijo, ekstrakcijo, koncentracijo tritija ali za druge načine ravnanja z njim;

b. oprema za objekte ali obrate za ravnanje s tritijem:

1. vodikove ali helijeve hladilne enote z zmogljivostjo hlajenja na 23 K (-250°C) ali manj, z zmogljivostjo odvajanja toplote več kot 150 W;
2. sistemi za shranjevanje ali čiščenje vodikovega izotopa, ki uporabljajo kovinske hidride kot medij za shranjevanje ali čiščenje.

1B232 Turboekspanderji ali skupine turboekspanzijskih kompresorjev, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. izdelani so za delovanje pri izhodnih temperaturah 35 K (-238°C) ali manj; in
- b. izdelani so za pretok plinastega vodika 1000 kg/uro ali več.

1B233 Objekti ali obrati za ločevanje litijevih izotopov in oprema zanke:

- a. objekti ali obrati za ločevanje litijevih izotopov;
- b. oprema za ločevanje litijevih izotopov:
  1. posebno razvrščeni stolpi za izmenjavo med tekočinama, ki so posebej izdelani za litijeve amalgame;
  2. črpalke za živo srebro ali litijev amalgam;
  3. celice za elektrolizo litijevega amalgama;
  4. uparjalniki za koncentrirane raztopine litijevega hidroksida.

1C

Materiali

Tehnična opomba:

Kovine in zlitine:

Če določbe ne opredeljujejo drugače, obsegata izraza 'kovine' in 'zlitine' v točkah od 1C001 do 1C012 naslednje neobdelane in napol obdelane oblike:

Surove oblike:

anode, kepe, palice (vključno s palicami z zarezami in žičniškimi palicami), klade, bloki, grude, briketi, pogace, katode, kristali, kubusi, kocke, zrna, kroglice, ingoti, plošče, peleti, šibike, prah, koluti, sekanci, krajniki, nepravilni koščki, gobe, palčice;

napol obdelane oblike (prevlečene, prekrite, navrtane, naluknjane ali ne):

a. kovani ali obdelani materiali, izdelani z valjanjem, vlečenjem, ekstrudiranjem, kovanjem, nabojnim ekstrudiranjem, stiskanjem, drobljenjem, atomiziranjem in s struženjem: profili, kanali, krogi, diski, prah, kosmiči, folije in listi, kovani predmeti, plošče, prah, stiskanine in tiskanine, trakovi, obroči, palice (vključno s taljenimi palicami, žičniškimi palicami in valjano žico), odrezki, oblike, listi, trakovi, cevi in črevesa (vključno s krogi, kvadrati in odprtinami za cevi), vlečena ali ekstrudirana žica;

b. livarski materiali, dobljeni z litjem v pesku, šablonah, kovini, štukaturi ali v drugih vrstah kalupov, vključno z odlitki, dobljenimi pri visokem pritisku,

sintriranimi oblikami in oblikami, dobljenimi z metalurgijo prahu.

Predmet nadzora ostaja blago, izvoženo v oblikah, ki niso zajete v seznamu in so deklarirane kot dokončani proizvod, vendar v resnici pomenijo surove ali napol obdelane oblike.

1C001

Materiali, izdelani posebej kot absorbenti elektromagnetskih valov, ali intrinšično prevodni polimeri:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1C101.

a. materiali za absorpcijo frekvenc, večjih od 2×10^8 Hz, vendar manjših od 3×10^{12} Hz;

Opomba 1: Predmet nadzora točke 1C001.a niso:

- a. absorberji tipa las, ki so izdelani iz naravnih ali umetnih vlaken, pri katerih omogoča absorpcijo nemagnetni naboje;
- b. absorberji brez izgube magnetnosti, katerih naključni videz je nedvodimenzionalna oblika, vključno s piramidasto, stožčasto, klinasto in gubasto;
- c. dvodimensonalni absorberji z vsemi naslednjimi značilnostmi:

1. izdelani so iz:

a. penastih plastičnih materialov (gibkih ali negibkih) z ogljikovim nabojem ali iz organskih materialov, vključno z vezivi, ki dajejo več kakor 5 % odmeva v primerjavi s kovino prek frekvenčnega pasu, ki je za 15 % širši ali ožji od osrednje frekvence incidentalne energije, in ti absorberji ne morejo prenesti temperatur, višjih od 450 K (177°C); ali

b. keramičnih materialov, ki dajejo več kakor 20 % odmeva v primerjavi s kovino prek pasovne širine, ki je za 15 % širša ali ožja od osrednje frekvence incidentalne energije, in ti absorberji ne morejo prenesti temperatur, višjih od 800 K (527°C);

Tehnična opomba:

Vzorci blaga za absorpcijo iz točke 1C001.a, opomba št. 1.c.1, morajo biti kvadrati s stranico najmanj petih valovnih dolžin osrednje frekvence in nameščeni v oddaljenem polju sevajočega elementa.

2. imajo natezno trdnost manj kakor $7 \times 10^6 \text{ N/m}^2$; in

3. imajo tlačno trdnost manj kakor $14 \times 10^6 \text{ N/m}^2$;

d. dvodimensonalni absorberji, izdelani iz sintriranih feritov, ki imajo:

1. specifično težo več kakor 4,4; in

2. največjo delovno temperaturo 548 K (275°C).

Opomba 2: Opomba 1 k točki 1C001.a zajema tudi magnetne materiale, ki se uporabljajo za absorpcijo in jih vsebujejo barve.

b. materiali za absorpcijo frekvenc, večjih od $1,5 \times 10^{14}$ Hz, vendar manjših od $3,7 \times 10^{14}$ Hz in nepropustnih za vidno svetlobo;

c. intrinšično prevodni polimerni materiali s 'skupno elektroprevodnostjo' prek 10.000 S/m (Siemensov na meter) ali s 'površinsko upornostjo' manj kakor 100 ohmov/kvadrat, katerih osnova so naslednji polimeri:

1. polianilin;
2. polipirol;
3. politiofen;
4. polifenilen-vinilen; ali
5. politienilen-vinilen.

Tehnična opomba:

'Skupna elektroprevodnost' in 'površinska upornost' se določata z uporabo ASTM D-257 ali enakovrednih nacionalnih standardov.

1C002 Kovinske zlitine, praškaste kovinske zlitine in legirani materiali:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1C202.

Opomba: Predmet nadzora po točki 1C002 niso kovinske zlitine, prah kovinskih zlitin ali zlitinski materiali za podlage za izdelavo prevlek.

Tehnične opombe:

1. Kovinske zlitine v točki 1C002 so tiste, ki vsebujejo večji utežnostni odstotek navedene kovine od katerega koli drugega elementa.
2. Odpornost proti stalni temperaturi in pritisku se mora meriti v skladu s standardom E-193 ASTM ali v skladu z enakovrednimi nacionalnimi standardi.
3. Odpornost proti občasni obremenitvi s temperaturo in pritiskom se mora meriti v skladu s standardom E-606 ASTM 'Recommended Practice for Constant-Amplitude Low-Cycle Fatigue Testing' ali enakovrednimi nacionalnimi standardi. Testiranje mora biti osno s povprečnim razmerjem pritiska, enakim 1, in s faktorjem koncentracije pritiska (K_t), enakim 1. Povprečni pritisk je določen kot razlika med največjim in najmanjšim pritiskom, deljena z največjim pritiskom.

a. aluminidi:

1. nikljev aluminid, v katerem je najmanj 15 ut. % aluminija, največ 38 ut. % aluminija in vsaj en dodaten legirni element;
2. titanov aluminid, v katerem je 10 ut. % ali več aluminija in vsaj en dodatni primešani element;

b. kovinske zlitine, izdelane iz materiala iz točke 1C002.c.:

1. nikljeve zlitine:

- a. z odpornostjo proti stalni temperaturi in pritisku v obsegu 10.000 ur ali več pri 923 K (650 °C) pod pritiskom 676 MPa; ali
- b. z odpornostjo proti občasni temperaturi in pritisku v obsegu 10.000 ciklusov ali več pri 823 K (550 °C) in pod maksimalnim pritiskom 1095 MPa;

2. niobijkeve zlitine:

a. z odpornostjo proti stalni temperaturi in pritisku v obsegu 10.000 ur ali več pri 1073 K (800 °C) pod pritiskom 400 MPa; ali

b. z odpornostjo proti občasni temperaturi in pritisku v obsegu 10.000 ciklusov ali več pri 973 K (700 °C) in pod maksimalnim pritiskom 700 MPa;

3. titanove zlitine:

a. z odpornostjo proti stalni temperaturi in pritisku v obsegu 10.000 ur ali več pri 723 K (450 °C) pod pritiskom 200 MPa; ali

b. z odpornostjo proti občasni temperaturi in pritisku v obsegu 10.000 ciklusov ali več pri 723 K (450 °C) in pod maksimalnim pritiskom 400 MPa;

4. aluminijeve zlitine z natezno trdnostjo:

a. 240 MPa ali več pri 473 K (200 °C); ali

b. 415 MPa ali več pri 298 K (25 °C);

5. magnezijeve zlitine z:

a. natezno trdnostjo 345 MPa ali več; in

b. Korozjsko stopnjo manj kakor 1 mm/leto v 3-odstotni vodni raztopini natrijevega klorida, merjeno v skladu s standardom G-31 ASTM ali enakovrednimi nacionalnimi standardi;

c. prah kovinskih zlitin ali drobci za material, ki ima vse naslednje značilnosti:

1. izdelani so iz katerega koli od naslednjih sestavnih sistemov:

Tehnična opomba:

V enačbah v nadaljevanju pomeni X enega ali več legirnih elementov.

a. nikljeve zlitine (Ni-Al-X, Ni-X-Al), namenjene za dele ali komponente turbinskih motorjev, to je z manj kakor tremi nekovinskimi delci (ki se vnašajo med proizvodnim postopkom), večjimi od 100 µm v 10^9 delcih zlitine;

b. niobijkeve zlitine (Nb-Al-X ali Nb-X-Al, Nb-Si-X ali Nb-X-Si, Nb-Ti-X ali Nb-X-Ti);

c. titanove zlitine (Ti-Al-X ali Ti-X-Al);

d. aluminijeve zlitine (Al-Mg-X ali Al-X-Mg, Al-Zn-X ali Al-X-Zn, Al-Fe-X ali Al-X-Fe); ali

e. magnezijeve zlitine (Mg-Al-X ali Mg-X-Al);

2. proizvedeni v nadziranem okolju po katerem koli od naslednjih postopkov:

- a. z "vakuumsko atomizacijo";
  - b. s "plinsko atomizacijo";
  - c. z "rotacijsko atomizacijo";
  - d. s "hlajenjem curka";
  - e. s "predenjem s taljenjem" in "kominucijo";
  - f. z "ekstrakcijo s taljenjem" in "kominucijo"; ali
  - g. z "mehanskim zlitjem"; in
3. ki lahko tvorijo materiale iz točke 1C002.a ali 1C002.b.
- d. legirni materiali z naslednjimi značilnostmi:
1. izdelani iz katerega koli sestavnega sistema iz točke 1C002.c.1;
  2. v obliku nezmletih lusk, trakov ali tankih palčk;
  3. proizvedeni v nadziranem okolju po katerem koli od naslednjih postopkov:
    - a. s "hlajenjem curka";
    - b. s "predenjem s taljenjem"; ali
    - c. z "ekstrakcijo s taljenjem".
- 1C003 Magnetne kovine kakršnih koli vrst ali oblik, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:
- a. začetno relativno prepustnost 120.000 ali več in debelino 0,05 mm ali manj;
  - Tehnična opomba:
Meritev začetne prepustnosti se mora opraviti na popolnoma razbeljenem materialu.

    - d. so magnetostriktne zlitine z naslednjimi značilnostmi:
      1. magnetostrikcijo nasičenosti več kakor 5×10^{-4} ; ali
      2. magnetomehanski vezni faktor (k) več kakor 0,8; ali
    - c. so amorfni ali 'nanokristalinski' trakovi zlitin, ki imajo naslednje značilnosti:
      1. sestoje iz najmanj 75 ut. % železa, kobalta ali niklja;
      2. imajo nasičeno magnetno indukcijo (Bs) 1,6 T ali več; in

3. imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

- a. debelino trakov $0,02\text{ mm}$ ali manj; ali
- b. elektroupornost $2 \times 10^{-4}\text{ ohm cm}$ ali več.

Tehnična opomba:

'Nanokristalinski' materiali iz točke 1C003.c so tisti, ki imajo velikost kristalnih zrnc 50 nm ali manj, kakor je določeno z uporabo rentgenske difrakcije.

1C004 Zlitine urana in titana ali volframove zlitine z "matriko" na osnoci železa, niklja ali bakra, ki imajo naslednje značilnosti:

- a. gostoto več kakor $17,5\text{ g/cm}^3$;
- b. mejo elastičnosti več kakor 880 MPa ;
- c. skrajno natezno trdnost več kakor 1270 MPa ; in
- d. elongacijo več kakor 8% .

1C005 "Superprevodni" "kompozitni" prevodniki, katerih dolžina presega 100 m ali imajo maso, ki presega 100 gi :

- a. mnogofilamentni "superprevodni" "kompozitni" vodniki, ki vsebujejo enega ali več niobij-titanovih filamentov:
  1. vstavljeni v "matriko", razen v baker ali v mešano "matriko", na osnovi bakra; ali
  2. s ploščino preseka manj kakor $0,28 \times 10^{-4}\text{ mm}^2$ (oziora premera $6\text{ }\mu\text{m}$ v primeru krožnih filamentov);
- b. "superprevodni" "kompozitni" prevodniki, ki vsebujejo enega ali več "superprevodnih" filamentov, razen niobij-titanovih, ki imajo vse naslednje značilnosti:
  1. "kritično temperaturo" pri ničti magnetni indukciji, ki presega $9,85\text{ K}$ ($-263,31\text{ }^\circ\text{C}$), vendar je manjša od 24 K ($-249,16\text{ }^\circ\text{C}$);
  2. ploščino preseka manj kakor $0,28 \times 10^{-4}\text{ mm}^2$; in
  3. ostanejo v "superprevodnem" stanju pri temperaturi $4,2\text{ K}$ ($-268,96\text{ }^\circ\text{C}$), kadar so izpostavljeni magnetnemu polju, ustrezajočemu stopnji magnetne indukcije 12 T .

1C006 Tekočine in maziva:

a. hidravlične tekočine, katerih osnovna sestavina je katera koli od naslednjih spojin ali materialov:

1. sintetična silikoogljikova olja z vsemi naslednjimi značilnostmi:

Tehnična opomba:

V smislu točke 1C006.a.1 vsebujejo silikoogljikova olja samo silicij, vodik in ogljik.

a. plamenišče nad 477 K (204 °C);

b. točka litja pri 239 K (-34 °C) ali manj;

c. indeks viskoznosti 75 ali več; in

d. termično stabilnostjo pri 616 K (343 °C); ali

2. klorofluorkarbonati z vsemi naslednjimi značilnostmi:

Tehnična opomba:

V smislu točke 1C006.a.2 vsebujejo klorofluorkarbonati izključno ogljik, fluor in klor.

a. brez plamenišča;

b. z vnetiščem nad 977 K (704 °C);

c. s točko litja pri 219 K (-54 °C) ali manj;

d. z indeksom viskoznosti 80 ali več; in

e. z vreliščem pri 473 K (200 °C) ali več;

b. maziva, katerih osnovna sestavina je katera koli od naslednjih spojin ali materialov:

1. fenilenovi ali alkilfenilenovi estri ali tioetri ali njihove mešanice, ki vsebujejo več kakor dve etrski ali tioetrski funkciji ali njune mešanice; ali

2. tekočine iz fluoriranih silikonov s kinematično viskoznostjo manj kakor 5000 mm²/s, merjeno pri 298 K (25 °C);

c. tekočine za dušenje ali flotacijo s čistoto več kakor 99,8 %, ki vsebujejo manj kot 25 delcev, velikih 200 µm ali večjih na 100 ml, in ki sestoje iz najmanj 85 % katere koli od naslednjih spojin ali materialov:

1. dibromotetrafluoretana;

2. poliklortrifluoretilena (samo oljnih ali voskastih modifikacij); ali

3. polibromtrifluoretilena;
- d. fluoroogljikove elektronske hladilne tekočine, ki imajo vse naslednje značilnosti:
  1. vsebujejo 85 ut. % ali več katere koli od naslednjih sestavin ali njihovih mešanic:
    - a. monomernih oblik polifluoro-poliakrileter-triazinov ali perfluoralifatskih etrov;
    - b. perfluoroalkiminov;
    - c. perfluorocikloalkanov; ali
    - d. perfluoroalkanov;
  2. njihova gostota pri 298 K (25 °C) je 1,5 g/ml ali več;
  3. pri 273 K (0 °C) so v tekočem stanju; in
  4. vsebujejo 60 ut. % ali več fluora.

Tehnična opomba:

V smislu točke IC006 se določa:

- a. plamenišče z uporabo metode *Cleveland Open Cup*, opisane v *ASTM D-92*, ali enakovrednih nacionalnih metod;
- b. točka litja z uporabo metode, opisane v *ASTM D-97*, ali enakovrednih nacionalnih metod;
- c. indeks viskoznosti z uporabo metode, opisane v *ASTM D-2270*, ali enakovrednih nacionalnih metod;
- d. termična stabilnost z naslednjim preizkusom ali enakovrednimi nacionalnimi preizkusi:

20 ml preizkušane tekočine zlijemo v 46-mililitrsko komoro iz nerjavnega jekla tipa 317, v kateri so tri kroglice, vse tri z (nominalnim) premerom 12,5 mm: prva je iz orodnega jekla M-10, druga iz jekla 52100 in tretja iz ladijske bronce (60 % Cu, 39 % Zn, 0,75 % Sn);

Komoro očistimo z duškom, zapremo pri atmosferskem tlaku, temperaturo pa povečujemo do 644 ± 6 K (371 ± 6 °C) in ohranjamo šest ur pri tej temperaturi; Vzorec imamo lahko za termično stabilenega, če po izvedenem postopku izpolnjuje naslednje pogoje:

1. izguba mase vsake kroglice je manjša od 10 mg/mm^2 njene površine;
2. spremembu izvorne viskoznosti, kakor je določena pri 311 K (38 °C), je manjša od 25 %; in
3. skupno kislinsko ali bazično število je manjše od 0,40;
- e. temperatura samovžiga se določi z uporabo metode, opisane v *ASTM E-659*, ali z uporabo enakovrednih nacionalnih metod;

1C007

Keramični osnovni materiali, "nekompozitni" keramični materiali, "sestavljeni" materiali s keramično "matriko" in njihove predhodne sestavine:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1C107.

a. osnovni materiali iz samostojnih ali kompleksnih boridov titana, katerih skupna nečistota (brez namenoma dodatnih dodatkov) je manj kakor 5000 ppm, povprečna velikost delcev enaka ali manjša od petih mikrometrov in pri katerih ni več kakor 10 % delcev večjih od 10 mikrometrov;

b. "nekompozitni" keramični materiali v surovi ali polpredelani obliki, sestavljeni iz boridov titana z gostoto 98 % ali več teoretične gostote;

Opomba: Predmet nadzora iz točke 1C007.b niso abrazivi.

c. keramično-keramični "kompozitni" materiali s stekleno ali oksidno "matriko" in ojačeni z vlakni, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. izdelani so iz katerega koli od naslednjih materialov:

a. Si-N;

b. Si-C;

c. Si-Al-O-N; ali

d. Si-O-N; in

2. s specifično natezno trdnostjo, večjo od $12,7 \times 10^3$ m;

d. keramično-keramični "kompozitni" materiali z nepretrgano kovinsko fazo ali brez nje, ki vsebujejo delce, laske ali vlakna, pri katerih tvorijo "matriks" silicijevi karbidi ali nitridi, cirkonij ali bor;

e. predhodniki materialov (tj. posebej zanje namenjeni polimerni ali kovinoorganski materiali) za proizvodnjo katere koli faze ali faz materialov, naštetih v točki 1C007.c:

1. polidiorganosilani (za proizvodnjo silicijevega karbida);

2. polisilazani (za proizvodnjo silicijevega nitrida);

3. polikarbosilani (za proizvodnjo keramike s silicijevimi, ogljikovimi in dušikovimi komponentami);

f. keramično-keramični "kompozitni" materiali s kisikovo ali stekleno "matriko", ki so ojačeni s kontinuiranimi vlakni iz enega od naslednjih sistemov:

1. Al_2O_3 ; ali

2. Si-C-N.

Opomba: Točka 1C007.f ne zajema "kompozitov", v katerih imajo filamenti teh sistemov natezno trdnost manjšo od 700 MPa pri 1273 K (1000 °C) ali ki imajo trajno natezno trdnost večjo od 1 % razteza pri obremenitvi 100 MPa in pri temperaturi 1273 K (1000 °C) v časovnem obsegu 100 ur.

1C008 Nefluorirane polimerne snovi:

- a. 1. bis-maleimidi;
2. aromatski poliamid-imidi;
3. aromatski poliamidi;
4. aromatski polieterimidi s točko posteklenitve (Tg), višjo od 513 K (240 °C), merjeno po suhem postopku, opisanem v ASTM D 3418;

Opomba: Predmet nadzora po točki 1C008.a niso netaljivi talilni prahi ali talilne oblike.

b. termoplastični polimeri tekočih kristalov s točko temperaturne deformacije nad 523 K (250 °C), merjeno po metodi A po ASTM D-648 ali po enakovrednih nacionalnih metodah, in z mehanično upornostjo 1,82 N/mm², ki so sestavljeni:

1. iz:
  - a. fenilena, bifenilena ali naftalena; ali
  - b. metila, iz fenilena s substituiranim terciarnim butilom ali fenilom, iz bifenilena ali naftalena; in
2. iz katere koli od naslednjih kislin:
  - a. tereftalne kisline;
  - b. 6-hidroksi-2-naftojske kisline; ali
  - c. 4-hidroksibenzojske kisline;
  - c. polarilen-eter ketoni:
    1. polieter-eter-keton (PEEK);
    2. polieter-keton-keton (PEKK);
    3. polieter-keton (PEK);
    4. polieter-keton-eter-keton-keton (PEKEKK);
  - d. polarilen ketoni;

- e. poliarilen sulfidi, pri katerih je arilenska skupina bifenil, trifenil ali njuna kombinacija;
- f. polibifenileneter sulfoni.

Tehnična opomba:

Točka posteklenitve (Tg) pri materialih iz točke 1C008 se določa z uporabo suhe metode, opisane v ASTM D 3418.

1C009 Nepredelane fluorirane spojine:

- a. kopolimeri viniliden fluorida, ki vsebujejo 75 % ali več beta kristalinske strukture v neraztegnjenem stanju;
- b. fluorirani poliamidi, ki vsebujejo 10 ut. % ali več kombiniranega fluora;
- c. fluorirani elastomeri fosfazena, ki vsebujejo 30 ut. % ali več kombiniranega fluora.

1C010 "Vlakneni ali nitasti materiali", ki se lahko uporabijo v "kompozitnih" strukturah organske "matrike", kovinske "matrike" ali ogljikove "matrike" ali v laminatih:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1C210.

- a. organski "vlakneni ali nitasti materiali", ki imajo vse naslednje značilnosti:
  - 1. "specifični modul", večji od $12,7 \times 10^6$ m; in
  - 2. "specifično natezno trdnost", večjo od $23,5 \times 10^4$ m;

Opomba: Predmet nadzora iz točke 1C010.a. ni polietilen.

- b. ogljikovi "vlakneni ali nitasti materiali", ki imajo vse naslednje značilnosti:
  - 1. "specifični modul", večji od $12,7 \times 10^6$ m; in
  - 2. "specifično natezno trdnost", večjo od $23,5 \times 10^4$ m;

Opomba: Predmet nadzora iz točke 1C010.b niso izdelki, izdelani iz "vlaknenih ali nitastih materialov", ki se uporablja pri popravilu delov zračnih plovil ali laminatov, če velikost posamezne plošče ne presega 50 cm × 90 cm.

Tehnična opomba:

Značilnosti materialov, opisanih v točki 1C010.b, se določajo z uporabo metod z oznakami SRM 12 do 17, ki jih priporoča "Suppliers Advance Composite Materials Association" (SACMA), ali z uporabo enakovrednih nacionalnih nateznih preskusov, kakor so "Japanese Industrial Standard" JIS-R-7601, odstavek 6.6.2, ki temeljijo na povprečju velikega števila vzorcev.

- c. anorganski "vlakneni ali nitasti materiali", ki imajo vse naslednje značilnosti:
  - 1. "specifični modul", večji od $2,54 \times 10^6$ m; in

2. tališče, točko razgraditve ali sublimišče nad 1922 K (1649 °C) v inertnem okolju;

Opomba: Predmet nadzora točke 1C010.c niso:

1. nekontinuirana, mnogofazna, polikristalinska aluminijeva vlakna, narezana ali v naključnem prepletu, ki vsebujejo 3 ut. % ali več silicija, in katerih "specifični modul" je manj kakor 10×10^6 m;
2. molibdenska vlakna ali vlakna njegovih zlitin;
3. borova vlakna;
4. nekontinuirana keramična vlakna s tališčem, točko razgraditve ali sublimiščem pod 2043 K (1770 °C) v inertnem okolju.

d. "vlakneni ali nitasti materiali":

1. ki so sestavljeni iz katerega koli od naslednjih materialov:

a. iz polieterimidov, naštetih v točki 1C008.a; ali

b. iz materialov, naštetih v točkah 1C008.b do 1C008.f; ali

2. ki so sestavljeni iz materialov, naštetih v točki 1C010.d.1.a ali 1C010.d.1.b, in "vmešani" z drugimi vlakni, naštetimi v točkah 1C010.a, 1C010.b ali 1C010.c;

e. vlakna, ki so impregnirana z umetnimi ali naravnimi smolami (prepregi), vlakna, prevlečena s kovino ali ogljikom (predoblike), ali "predoblike ogljikovih vlaken":

1. iz "vlaknenih ali nitastih materialov", ki so določeni v točkah 1C010.a, 1C010.b ali 1C010.c;

2. iz organskih ali ogljikovih "vlaknenih ali nitastih materialov":

a. s "specifično natezno trdnostjo", večjo od $17,7 \times 10^4$ m;

b. s "specifičnim modulom", večjim od $10,15 \times 10^6$ m;

c. ki niso določeni v točkah 1C010.a ali 1C010.b; in

d. imajo, kadar so impregnirani z materiali, določenimi v 1C008 ali 1C009.b, točko posteklenitve (Tg) višjo od 383 K (110 °C), kadar pa so impregnirani s fenolnimi ali epoksi smolami, imajo točko posteklenitve (Tg) enako ali višjo od 418 K (145 °C).

Opomba: Predmet nadzora točke 1C010.e niso:

- a. "vlakneni ali nitasti materiali", impregnirani z "matriko" epoksi smol (prepregi) ki se uporabljajo pri popravilu delov zračnih plovil ali laminatov, če velikost posamezne plošče ne presega 50 cm × 90 cm;
- b. prepregi, če so impregnirani s fenolnimi ali epoksi smolami, ki imajo točko posteklenitve (Tg) pod 433 K (160 °C) in temperaturo procesa pod točko posteklenitve.

Tehnična opomba:

Temperaturna točka posteklenitve (T_g) pri materialih iz točke 1C010.e se določa z uporabo suhe metode, opisane v ASTM D 3418. Temperaturna točka posteklenitve je za fenolne in epoksi smole določena z uporabo suhega postopka, ki je opisan v ASTM D 4065, pri frekvenci 1 Hz in hitrosti segrevanja 2 K ($^{\circ}$ C) na minuto.

1C011

Kovine in spojine:

NAPOTILO: GLEJ TUDI NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA in TOČKO 1C111.

a. kovine z velikostjo delcev manj kakor 60 μ m, bodisi sferične, atomizirane, sferoidne, v kosmičih ali drobljene, izdelane iz materiala, ki vsebuje 99 % ali več cirkonija, magnezija ali njunih zlitin;

Tehnična opomba:

Naravna vsebnost hafnija v cirkoniju (značilna je od 2 % do 7 %) se šteje skupaj s cirkonijem.

Opomba: Kovine ali zlitine iz točke 1C011.a so predmet nadzora ne glede na to, ali so kovine ali zlitine vdelane v aluminij, magnezij, cirkonij ali berilij ali ne.

b. bor ali borov karbid čistoto 85 % ali več in z delci velikosti 60 μ m ali manj;

Opomba: Kovine ali zlitine iz točke 1C011.b so predmet nadzora ne glede na to, ali so kovine ali zlitine vdelane v aluminij, magnezij, cirkonij ali berilij ali ne.

c. gvanidin nitrat;

d. nitrogvanidin nitrat (NQ) (CAS 556-88-7).

1C012

Materiali:

Tehnična opomba:

Ti materiali se navadno uporabljajo kot jedrski topotni viri.

a. plutonij v kateri koli obliki, v katerem je več kakor 50 ut. % deleža plutonija z izotopskim številom 238;

Opomba: Predmet nadzora točke 1C012.a niso:

1C101

a. dobave, ki vsebujejo 1 g ali manj plutonija;

b. dobave s tremi "efektivnimi gramii" ali manj plutonija, kadar jih vsebujejo senzorji merilnih instrumentov.

b. "predhodno ločeni" neptunij 237 v kateri koli obliki.

Opomba: Predmet nadzora točke 1C012.b niso dobave, ki vsebujejo 1 g ali manj neptunija 237.

Materiali in naprave za zmanjšano opaznost, kakor je radarska odbojnost, ultravijolični/infrardeči znaki in zvočni znaki, razen tistih iz točke 1C001, ki se uporablajo v "projektilih" in njihovih podsistemih.

Opomba 1: Točka 1C101 vključuje:

- a. strukturne materiale in prevleke, izdelane posebej za zmanjševanje radarske odbojnosti;
- b. prevleke, vključno z barvami, izdelane posebej za zmanjševanje ali prikrojevanje odbojnosti ali oddajnosti v mikrovalovnem, infrardečem ali ultravijoličnem področju elektromagnetnega spektra.

Opomba 2: Točka 1C101 ne vključuje prevlek, kadar se uporablajo za toplotni nadzor satelitov.

1C102 Ponovno nasičeni pirolizirani ogljiko-ogljkovi materiali, izdelani za vesoljska plovila iz točke 9A004 ali za sondirne rakete iz točke 9A104.

1C107 Grafit in keramični materiali, razen tistih iz točke 1C007:

- a. drobnozrnati rekristalizirani grafit z gostoto $1,72 \text{ g/cm}^3$ ali več, merjeno pri 288 K (15°C), katerega delci merijo 100 mikrometrov ali manj, uporabni za "projektilne" dulce in obloge konic letal, ki se vračajo v ozračje, kakor sledi:

1. Valji premera 120 mm ali več in dolžine 50 mm ali več;
2. Cevi z notranjim premerom 65 mm ali več in debelino stene 25 mm ali več, dolge 50 mm ali več;
3. Kocke velikosti $120 \text{ mm} \times 120 \text{ mm} \times 50 \text{ mm}$ ali več; Opomba: Glej tudi točko 0C004.

- b. pirolitsko ali z vlakni ojačenI grafit, uporaben za "projektilne" dulce in obloge konic letal, ki se vračajo v ozračje;

Opomba: Glej tudi točko 0C004.

- c. keramični kompozitni materiali (z dielektrično konstanto manj kakor 6 pri frekvencah od 100 Hz do 10.000 MHz), uporabni za ohišja "projektilov";

- d. keramika, ki je v masi ojačena s silicij-ogljkovimi vlakni, uporabna za konice "projektilov".

1C111 Goriva in sestavine goriv, razen tistih iz točke 1C011:

- a. pogonske snovi:

1. sferični aluminijev prah, razen tistega, ki je zajet v Nadzoru vojaškega blaga, z delci enakega premera, manjšega od $200 \mu\text{m}$, in z vsebnostjo aluminija 97 ut. % ali več, če vsaj 10 ut. % celotne mase pomenijo delci s premerom, manjšim od $63 \mu\text{m}$, v skladu z ISO 2591:1988 ali enakovrednim nacionalnim standardom;

Tehnična opomba:

Velikost delcev $63 \mu\text{m}$ (ISO R-565) ustreza 250 meshem (Tyler) ali 230 meshem

(standard ASTM E-11).

2. kovinska goriva, razen tistih, ki so zajeta v nadzoru vojaškega blaga, z delci velikosti manj kakor $60 \mu\text{m}$, bodisi sferičnimi, atomiziranimi, sferoidalnimi, v luskinah ali zmletimi, ki vsebujejo 97 ut. % ali več katere koli od naslednjih snovi:

- a. cirkonija;
- b. berilija;
- c. magnezija; ali
- d. zlitin kovin iz zgornjih podtočk a. do c.;

Tehnična opomba:

Naravna vsebnost hafnija v cirkoniju (značilna je od 2 % do 7 %) se šteje skupaj s cirkonijem.

3. tekoči oksidanti, kot so:

- a. didušikov trioksid;
- b. dušikov dioksid/didušikov tetraoksid;
- c. didušikov pentoksid;
- d. mešani dušikovi oksidi (MON);

Tehnična opomba:

Mešani dušikovi oksidi (MON) so raztopine dušikovega oksida (NO) v didušikovem tetraoksidu/dušikovem dioksidu ($\text{N}_2\text{O}_4/\text{NO}_2$), ki se lahko uporablajo v raketenih sistemih. Obstaja vrsta koncentracij, ki se označijo kot MON_i ali MON_j , kjer sta i in j celi števili, ki predstavljata odstotek dušikovega oksida v mešanici (npr. MON_3 vsebuje 3 % dušikovega oksida, MON_{25} pa 25 % dušikovega oksida. Zgornja meja je MON_{40} , 40 mas.%).

- e. GLEJ NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA ZA inhibirano rdečo kadečo dušikovo kislino (IRFNA)
- f. GLEJ NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA IN 1C238 ZA spojine iz fluora in enega ali več drugih halogenov, kisika ali dušika
- b. polimerne snovi:
  - 1. karboksi-terminirani polibutadien (CTPB);
  - 2. hidroksi-terminirani polibutadien (HTPB), razen tistega, ki je zajet v Nadzoru vojaškega blaga;
  - 3. polibutadien-akrilna kislina (PBAA);

4. polibutadien-akrilnokislinski akrilonitril (PBAN);
  - c. drugi pogonski aditivi in agenti:
    - 1. GLEJ NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA ZA butacen;**
    2. trietilen-glikol dinitrat (TEGDN);
    3. 2-nitrodifenilamin;
    4. trimetiloletan trinitrat (TMETN);
    5. dietilen-glikol dinitrat (DEGDN);
    6. derivati ferocena, razen tistih, ki so zajeti v Nadzoru vojaškega blaga.
- Opomba:* Glede goriv in sestavin goriv, ki niso zajeti v točki 1C111, glej Nadzor vojaškega blaga.
- 1C116 Martenzitna jekla (jekla, na splošno določena z visokim deležem niklja, zelo nizkim deležem ogljika in uporabo nadomestnih elementov ali usedlin, ki omogočajo utrjevanje s staranjem) z natezno trdnostjo najmanj 1500 MPa ali več, merjeno pri 293 K (20 °C), in so v obliki pločevine, plošče ali cevi z debelino 5 mm ali manj.
- NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1C216.**
- 1C117 Volfram, molbiden in njune zlitine v obliki enakih sferičnih ali atomiziranih delcev premera 500 mikrometrov ali manj, čistote 97 % ali več, ki se uporablajo za izdelavo elementov motorjev za "rakete", to je za toplotne ščite, podlage za dulce, vratove dulcev in površine, ki se uporablajo za krmiljenje potiska.
- 1C118 Dvojno nerjaveče jeklo, stabilizirano s titanom (Ti-DSS):
  - a. ki ima vse naslednje značilnosti:
    1. vsebuje 17,0 do 23,0 ut. % kroma in 4,5 do 7,0 ut. % niklja;
    2. vsebuje več kakor 0,1 ut. % titana; in
    3. ima feritno-avstenitno mikrostrukturo (imenovano tudi dvofazna mikrostruktura), ki je najmanj 10 vol. % avstenitna (merjeno po ASTM E-1181-87 ali enakovrednem nacionalnem postopku); in
  - b. ki ima katero koli od naslednjih oblik:
    1. ingoti ali palice, pri katerih je vsaka dimenzija enaka ali večja 100 mm;
    2. listi širine 600 mm ali več in debeline 3 mm ali manj; ali
    3. cevi z zunanjim premerom 600 mm ali več in debelino sten 3 mm ali manj.

1C202

Naslednje zlitine, razen tistih, določenih v točki 1C002.b.3. ali b.4:

a. aluminijeve zlitine, ki imajo obe naslednji značilnosti:

1. natezno trdnost 460 MPa ali več pri 293 K (20 °C); in
2. obliko cevi ali trdno valjasto obliko (vključno z odkovki) z zunanjim premerom, ki je večji od 75 mm;

b. titanove zlitine, ki imajo obe naslednji značilnosti:

1. natezno trdnost 900 MPa ali več pri 293 K (20 °C); in
2. obliko cevi ali trdno valjasto obliko (vključno z odkovki) z zunanjim premerom, ki je večji od 75 mm;

Tehnična opomba:

Zgoraj navedene zlitine se nanašajo na zlitine pred topotno obdelavo ali po njej.

1C210

'Vlakneni ali nitasti materiali' ali prepregi, razen tistih, ki so določeni v točkah 1C010.a, b ali e:

a. ogljikovi ali aramidni 'vlakneni ali nitasti materiali', ki imajo eno od naslednjih značilnosti:

1. "specifični modul" $12,7 \times 10^6$ m ali več; ali
2. "specifično natezno trdnost", 235×10^3 m ali več;

Opomba: Točka 1C210.a ne zajema aramidnih "vlaknenih ali nitastih materialov", v katerih je masni delež na estrih baziranih sredstev za površinsko spremembo vlaken 0,25 % ali več;

b. stekleni "vlakneni ali nitasti materiali", ki imajo obe naslednji značilnosti:

1. "specifični modul" $3,18 \times 10^6$ m ali več; in
2. "specifično natezno trdnost", $76,2 \times 10^3$ m ali več;

c. neskončne "preje", "rovingi", "niti" ali "trakovi", impregnirani s smolo, ki so široki 15 mm ali manj (prepregi), izdelani iz ogljikovih ali steklenih "vlaknenih ali nitastih materialov", določenih v točki 1C210.a ali b.

Tehnična opomba:

Smola sestavlja matriko kompozita.

Opomba: V točki 1C210 so "vlakneni ali nitasti materiali" omejeni na neskončne "monofilamente", "preje", "rovinge", "niti" ali "trakove".

1C216 Martenzitno jeklo, razen tistega, ki je določeno v točki 1C116, z natezno trdnostjo 2050 MPa ali več pri 293 K (20 °C).

Opomba: Točka 1C216 ne zajema oblik, pri katerih so linearne dimenzije 75 mm ali manj.

Tehnična opomba:

Izraz martenzitno jeklo z natezno trdnostjo zajema martenzitno jeklo pred toplotno obdelavo ali po njej.

1C225 Bor, obogaten z izotopom bor 10 (^{10}B) nad vrednostmi v naravi: elementarni bor, njegove spojine, mešanice, ki vsebujejo bor, izdelki iz teh materialov, odpadki ali ostanki navedenih materialov.

Opomba: Mešanice iz točke 1C225, ki vsebujejo bor, vključujejo tudi materiale z vsebnostjo bora.

Tehnična opomba:

Masni delež izotopa bor 10 v naravi znaša približno 18,5 ut. % (20 at. %).

1C226 Volfram, volframov karbid in zlitine z masnim deležem volframa nad 90 % in obema naslednjima značilnostma:

a. v obliki votle valjaste simetrije (vključno z valjastimi deli) z notranjim premerom od 100 mm do 300 mm; in

b. maso nad 20 kg.

Opomba: Točka 1C226 ne zajema delov, ki so posebej izdelani kot uteži ali kolimatorji za žarke gama.

1C227 Kalcij, ki ima obe naslednji značilnosti:

a. vsebuje manj kakor 1000 ppm kovinskih nečistot, razen magnezija; in

b. vsebuje manj kakor 10 ppm bora.

1C228 Magnezij, ki ima obe naslednji značilnosti:

a. vsebuje manj kakor 200 ppm kovinskih nečistot, razen kalcija; in

b. vsebuje manj kakor 10 ppm bora.

1C229 Bizmut, ki ima obe naslednji značilnosti:

a. čistoto nad 99,99 % ali več; in

b. vsebuje manj kakor 10 ppm srebra.

1C230 Kovinski berilij, zlitine, pri katerih je masni delež berilija nad 50 %, berilijeve spojine in njihovi izdelki ter odpadki in ostanki navedenih materialov.

Opomba: Predmet nadzora v točki 1C230 niso:

a. kovinska okna za rentgenske aparate ali naprave za vrtanje;

b. mešanice oksidov v izdelkih ali polizdelkih, ki so oblikovani posebej za dele elektronskih komponent ali kot podlage za elektronska vezja;

c. beril (berilijev ali aluminijev silikat) v obliki smaragdov ali akvamarinov.

- 1C231 Kovinski hafnij, zlitine, pri katerih je masni delež hafnija, hafnijevih spojin nad 60 %, njihovi izdelki ter odpadki in ostanki navedenih materialov.
- 1C232 Helij-3 (^3He), mešanice, ki vsebujejo helij-3, in izdelki ali naprave, ki vsebujejo prej navedene snovi.
Opomba: Predmet nadzora točke 1C232 ni izdelek ali naprava, ki vsebuje manj kakor 1 g helija-3.
- 1C233 Litij, obogaten z izotopom litij-6 (^6Li) nad vrednostmi v naravi, in izdelki ali naprave, ki vsebujejo obogateni litij: elementarni litij, zlitine, spojine, mešanice, ki vsebujejo litij, izdelki iz teh materialov, odpadki ali ostanki navedenih materialov.
Opomba: Točka 1C233 ne zajema termoluminescenčnih dozimetrov.
Tehnična opomba:
Masni delež izotopa litij-6 v naravi znaša približno 6,5 ut. % (7,5 at. %).
- 1C234 Cirkonij, pri katerem je razmerje med masnim deležem hafnija in cirkonija manjše od 1 : 500: kovinski cirkonij, zlitine, pri katerih je masni delež cirkonija nad 50 %, spojine, njihovi izdelki ter odpadki in ostanki navedenih materialov.
Opomba: 1C234 ne zajema cirkonija v obliki folije z debelino 0,10 mm ali manj.
- 1C235 Tritij, tritijeve spojine, mešanice, ki vsebujejo tritij, v katerih je razmerje med tritijevimi in vodikovimi atomi večje od 1 : 1000, in izdelki ali naprave, ki vsebujejo prej navedene snovi.
Opomba: 1C235 ne zajema izdelkov ali naprav, ki vsebujejo manj kakor $1,48 \times 10^3 \text{ GBq}$ (40 Ci) tritija.
- 1C236 Sevalci alfa z razpolovno dobo 10 dni ali več, vendar manj kakor 200 let, in so v naslednjih oblikah:
a. elementarni;
b. spojine, ki imajo specifično aktivnost alfa sevalcev 37 GBq/kg (1 Ci/kg) ali več;
c. mešanice, ki imajo skupno aktivnost alfa sevalcev 37 GBq/kg (1 Ci/kg) ali več;
d. izdelki ali naprave, ki vsebujejo prej navedene materiale.
Opomba: Točka 1C236 ne zajema izdelkov ali naprav, ki vsebujejo manj kakor 3,7 GBq (100 mCi) sevalcev alfa.
- 1C237 Radij-226 (226Ra), zlitine radija-226, spojine radija-226, mešanice, ki vsebujejo radij-226, njihovi izdelki in izdelki ali naprave, ki vsebujejo prej navedene materiale.
Opomba: Točka 1C237 ne zajema:
a. medicinskih pripomočkov;
b. proizvoda ali naprave, ki vsebuje manj kakor 0,37 GBq (10 mCi) radija-226.
- 1C238 Klorov trifluorid (ClF_3).
- 1C239 Močni eksplozivi, razen tistih, ki so zajeti v Nadzoru vojaškega blaga, ali snovi ali mešanice, kjer je masni delež takšnih eksplozivov večji od 2 % in katerih kristalna gostota je večja od $1,8 \text{ g/cm}^3$, hitrost detonacije pa večja od 8000 m/s.
- 1C240 Nikelj v prahu in porozni kovinski nikelj, razen tistega, ki je naveden v 0C005:
a. nikelj v prahu, ki ima obe naslednji značilnosti:
1. čistoto nad 99,0 % ali več; in
2. povprečno velikost delcev, ki je manjša od 10 mikrometrov, merjeno po standardu ASTM B330;

b. porozni kovinski nikelj, ki je pridobljen iz materialov, določenih v točki 1C240.a.

Opomba: Točka 1C240 ne zajema:

- a. vlaknenega nikljevega prahu;
- b. posameznih poroznih nikljevih plošč, ki imajo površino 1000 cm² ali manj.

Tehnična opomba:

Točka 1C240.b. se nanaša na porozno kovino, ki se oblikuje s stiskanjem ali sintranjem materialov iz točke 1C240.a, da nastane kovinski material z drobnimi porami, ki so enakomerno porazdeljene po vsem volumnu.

1C350 Kemikalije, ki se lahko uporabijo kot predhodniki toksičnih kemičnih agentov, in "kemične mešanice", ki vsebujejo eno ali več navedenih:
NAPOTILO: GLEJ TUDI NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA in TOČKO 1C450.

1. 3-hidroksi-1-metilpiperidin (3554-74-3);
2. kalijev fluorid (7789-23-3);
3. 2-kloretanol (107-07-3);
4. dimetilamin (124-40-3);
5. dietil-N,N-dimetilfosforamidat (2404-03-7);
6. dimetilamin-hidroklorid (506-59-2);
7. vodikov fluorid (7664-39-3);
8. metilbenzilat (76-89-1);
9. 3-kinuklidon (3731-38-2);
10. pinakolon (75-97-8);
11. kalijev cianid (151-50-8);
12. kalijev difluorid (7789-29-9);
13. amonijev vodikov fluorid (1341-49-7);
14. natrijiev fluorid (7681-49-4);
15. natrijiev difluorid (1333-83-1);
16. natrijiev cianid (143-33-9);
17. fosforjev pentasulfid (1314-80-3);
18. diizopropilamin (108-18-9);

19. dietilaminoetanol (100-37-8);
20. natrijev sulfid (1313-82-2);
21. trietanolamin-hidroklorid (637-39-8).

Opomba 1:

Za izvoz v "države, ki niso članice Konvencije o kemičnem orožju", predmet nadzora točke 1C350 niso "mešanice kemikalij", ki vsebujejo ene ali več kemikalij, določenih v točki 1C350.5, v katerih nobena posamično določena kemikalija ne pomeni več kakor 10 ut. % mešanice.

Opomba 2:

Za izvoz v "države, ki so članice Konvencije o kemičnem orožju", predmet nadzora točke 1C350 niso "mešanice kemikalij", ki vsebujejo ene ali več kemikalij, določenih v točki 1C350.5, v katerih nobena posamično določena kemikalija ne pomeni več kakor 30 ut. % mešanice.

Opomba 3:

Predmet nadzora točke 1C350 niso "mešanice kemikalij", ki vsebujejo eno ali več kemikalij, določenih v točkah 1C350.1, .2, .3, .4, .6, .7, .8, .9, .10, .11, .12, .13, .14, .15, .16, .17, .18, .19, .20 in .21, v katerih nobena posamično določena kemikalija ne pomeni več kakor 30 ut. % mešanice.

Opomba 4:

Predmet nadzora točke 1C350 niso izdelki, ki se štejejo za potrošniško blago, pakirano za prodajo na drobno za osebno rabo ali pakirano za individualno rabo.

1C351

Človeški patogeni, zoonoze in "toksini":

a. virusi, naravni, gojeni ali spremenjeni, v obliku "izoliranih živih kultur" ali v obliku materialov, ki vsebuje živi material, namerno cepljen ali okužen s takšnimi kulturami:

1. chikungunjski virus;
2. kongoško-krimski virus hemoragične mrzlice;
3. virus mrzlice "dengue";
4. orientalski virus konjskega encefalitisa (vnetja možganske opne);
5. virus ebole;
6. virus hantana;
7. virus junine;
8. virus mrzlice "lassa";

9. virus limfocitnega koriomeningitisa;
  10. virus "machupo";
  11. marburški virus;
  12. virus opičjih koz;
  13. virus mrzlice "Rift Valley";
  14. virus klopnega encefalitisa (virus ruskega pomladno-poletnega encefalitisa);
  15. virus variola;
  16. venezuelski virus konjskega encefalitisa (vnetja možganske opne);
  17. zahodni virus konjskega encefalitisa (vnetja možganske opne);
  18. bele koze;
  19. virus rumene mrzlice;
  20. virus japonskega encefalitisa (vnetja možganske opne);
- b. rahitizije, naravne, gojene ali spremenjene, v obliki "izoliranih živih kultur" ali v obliki materialov, ki vsebuje živi material, namerno cepljen ali okužen s takšnimi kulturami:
1. *Coxiella burnetii*;
  2. rahitizija quintana (*Rochalimaea quintana*, *Rickettsia quintana*);
  3. rahitizija prowasecki;
  4. rahitizija rahitis;
- c. bakterije, naravne, gojene ali spremenjene, v obliki "izoliranih živih kultur" ali v obliki materialov, ki vsebuje živi material, namerno cepljen ali okužen s takšnimi kulturami:
1. *Bacillus anthracis*;
  2. *Brucella abortus*;
  3. *Brucella melitensis*;
  4. *Brucella suis*;
  5. *Chlamydia psittaci*;
  6. *Clostridium botulinum*;

7. Francisella tularensis;
8. Burkholderia mallei (pseudomonas mallei);
9. Burkholderia pseudomallei (pseudomonas pseudomallei);
10. Salmonella typhi;
11. Shigella dysenteriae;
12. Vibrio cholerae;
13. Yersinia pestis;

d. "toksini" in "sestavine toksinov":

1. botulinotoksin;

Opomba: Predmet nadzora v točki 1C351.d.1 niso botulinotoksi (toksini botulizma) v obliki izdelkov, če ti ustrezano vsem naslednjim pogojem:

1. da so farmacevtski pripravki, izdelani za zdravljenje ljudi z ustreznimi bolezenskimi znamenji;
2. da so vnaprej pakirani za distribucijo kot medicinski izdelki;
3. da jih državne oblasti potrjujejo kot medicinske izdelke.

2. Clostridium perfringen;
3. conotoksin;
4. shiga-toksin;
5. Stafilococcus aureus (zlatenični toksini);
6. tetrodotoksin;
7. verotoksin;
8. mikrocistin (cyanotoxins);
9. aflatoksi;
10. abrin;
11. kolera toksin;
12. Diacetoksiscirpenol toksin;
13. T-2 toksin;
14. HT-2 toksin;

15. modeccin;
16. volkensin;
17. viscum album lektin 1 (viskumin).

Opomba: Predmet nadzora točke 1C351 niso "vakcine" ali "imunotoksini".
1C352 Živalski patogeni:

a. virusi, naravni, gojeni ali spremenjeni, v obliki "izoliranih živih kultur" ali v obliki materialov, ki vsebujejo živi material, namerno cepljen ali okužen s takšnimi kulturami:

1. virus afriške svinjske mrzlice;

2. virusi kokošje kuge, kakor so:

a. neokarakterizirani; ali

b. opredeljeni v Direktivi 92/40/EGS (UL L 167, 22.6.1992, p. 1) z visoko stopnjo patogenosti:

1. virusi tipa A z indeksom intravenozne patogenosti v šest tednov starih piščancih več kakor 1,2; ali

2. virusi podtipov H5 ali H7, pri katerih verige nukleotidov vzbujajo multiple aminokisline v hemaglutininu;

3. virus plavice;

4. virus slinavke in parkljevke;

5. virus kozjih koz;

6. virus aujeszkyjeve bolezni (neprave stekline);

7. virus svinjske mrzlice (svinjske kolere);

8. virus stekline (Lyssa virus);

9. virus newcastlske bolezni;

10. virus kuge prežvekovalcev;

11. svinjski enterovirus tipa 9;

12. virus goveje kuge;

13. virus ovčjih koz;

14. virus tešinske bolezni prašičev;
  15. virus vezikularnega stomatitisa;
- b. mikroplazma miocidov, naravna, gojena ali spremenjena, v obliki "izoliranih živih kultur" ali v obliki materiala, ki vsebuje živi material, namerno cepljen ali okužen s takšnimi kulturami.

Opomba: Predmet nadzora točke 1C352 niso "vakcini".

1C353

Genetski elementi in genetsko modificirani "organizmi":

- a. genetsko modificirani mikroorganizmi ali genetski elementi, ki vsebujejo verige nukleinske kisline, povezane s patogenostjo organizmov, naštetih v točkah 1C351.a do c ali 1C352 ali 1C354;
- b. genetsko modificirani mikroorganizmi ali genetski elementi, ki vsebujejo verige nukleinske kisline, kodirane za katerega koli od "toksinov" ali »sestavin tokсинов«, naštetih v točki 1C351.d.

Tehnična opomba:

Genetski elementi med drugim vključujejo kromosome, genome, plazmide, transpozone in vektorje, ki so genetsko modificirani ali ne.

1C354

Rastlinski patogeni:

- a. bakterije, naravne, gojene ali spremenjene, v obliki "izoliranih živih kultur" ali v obliki materiala, ki je bil namerno cepljen ali okužen s takšnimi kulturami:
  1. Xanthomonas albilineans;
  2. Xanthomonas campestris pv. citri, vključno z vrstami iz rodu Xanthomonas campestris pv. citri tipov A,B,C,D,E ali vrst, ki so kako drugače klasificirane kot Xanthomonas citri, Xanthomonas campestris pv. aurantifolia ali Xanthomonas campestris pv. citrumelo;
- b. gobe, naravne, gojene ali spremenjene, v obliki "izoliranih živih kultur" ali v obliki materiala, ki je bil namerno cepljen ali okužen s takšnimi kulturami:
  1. Colletotrichum coffeatum var. virulans (Colletotrichum kahawae);
  2. Cochliobolus miyabeanus (Helminthosporium oryzae);
  3. Microcyclus ulei (syn. Dothidella ulei);
  4. Puccinia graminis (syn. Puccinia graminis f. sp. tritici);
  5. Puccinia striiformis (syn. Puccinia glumarum);
  6. Magnaporthe grisea (pyricularia grisea/pyricularia oryzae).

1D**Programska oprema**

- 1D001 "Programska oprema" je posebej napisana ali prirejena "razvoju", "proizvodnji" ali "uporabi" opreme iz točk 1B001 do 1B003.
- 1D002 "Programska oprema" za "razvoj" organskih laminatov "matrik", kovinskih "matrik" ali ogljikovih "matrik" ali "kompozitov".
- 1D101 "Programska oprema", pripravljena posebej za "uporabo" blaga iz 1B101, 1B102, 1B115, 1B117, 1B118 ali 1B119.
- 1D103 "Programska oprema", pripravljena posebej za analizo zmanjšane opaznosti, kakor je zmanjšanje radarske odbojnosti, zmanjšanih ultravijoličnih/infrardečih in akustičnih podpisov.
- 1D201 "Programska oprema", ki je posebej napisana za "uporabo" blaga, ki je določemo v točki 1B201.

1E**Tehnologija**

- 1E001 "Tehnologija" v skladu s Splošno opombo o tehnologiji, namenjena za "razvoj" ali "proizvodnjo" opreme ali materialov iz točk 1A001.b, 1A001.c, 1A002 do 1A005, 1B ali 1C.
- 1E002 *Druga "tehnologija":*
- a. "tehnologija" za "razvoj" ali "proizvodnjo" polibenzotiazolov ali polibenzoksazolov:
  - b. "tehnologija za "razvoj" ali "proizvodnjo" fluoroelastomernih spojin, ki vsebujejo najmanj en veniletrov monomer;
  - c. "tehnologija" za zasnovno ali "proizvodnjo" naslednjih osnovnih materialov ali "nekompozitnih" keramičnih materialov:
    1. osnovni materiali, ki imajo vse naslednje značilnosti:
      - a. imajo katero koli od naslednjih sestav:
        1. enojni ali kompleksni cirkonijevi oksidi in kompleksni silicijevi ali aluminijevi oksidi;
        2. enojni borovi nitridi (kubne kristalinske oblike);
        3. enojni ali kompleksni silicijevi ali borovi karbidi; ali
        4. enojni ali kompleksni silicijevi nitridi;
      - b. imajo skupno vsebnost kovinskih nečitot, razen namenoma dodanih, manjšo od:
        1. 1000 ppm za enojne okside ali karbide; ali
        2. 5000 ppm za kompleksne ali enojne nitride; in
      - c. so eno od naslednjih:
        1. cirkonij s povprečno velikostjo delcev 1 µm ali manj, pri čemer je največ 10 % delcev večjih od 5 µm;
        2. drug navaden material s povprečno velikostjo delcev 5 µm ali manj, pri čemer je največ 10 % delcev večjih od 10 µm; ali
        3. ima vse naslednje značilnosti:
          - a. je v obliki ploščic z razmerjem med njihovo dolžino in debelino več kakor 5;

- b. je v obliki luskin z razmerjem med njihovo dolžino in premerom več kakor 10 pri premerih manj kakor 2 µm; in
- c. je v obliki kontinuiranih ali narezanih vlaken premera manj kakor 10 µm;
2. "nekompozitni" keramični materiali, ki sestoje iz materialov, opisanih v točki 1E002.c.1;
- Opomba:* Predmet nadzora točke 1E002.c.2 ne vključuje "tehnologije" za oblikovanje ali proizvodnjo abrazivov.
- d. "tehnologija" za "proizvodnjo" aromatskih poliamidnih vlaken;
- e. "tehnologija" za vgradnjo, vzdrževanje ali popravilo materialov, določenih v točki 1C001;
- f. "tehnologija" za popravilo "kompozitnih" struktur, laminatov ali materialov, določenih v točkah 1A002, 1C007.c ali 1C007.d.

Opomba: Predmet nadzora točke 1E002.f ni "tehnologija" za popravilo ogrodij "civilnih zrakoplovov", pri katerih se uporablja ogljikovi "vlakneni ali nitasti materiali" in epoksi smole, ki so navedene v proizvajalčevih priročnikih.

- 1E101 "Tehnologija" v skladu s Splošno opombo o tehnologiji za "uporabo" blaga, določenega v točkah 1A102, 1B001, 1B101, 1B102, 1B115 do 1B119, 1C001, 1C101, 1C107, 1C111 do 1C117, 1D101 ali 1D103.
- 1E102 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" "programske opreme" iz točke 1D001, 1D101 ali 1D103.
- 1E103 "Tehnologija" za uravnavanje temperature, pritiska ali okolja v avtoklavih ali hidroklavih, kadar se uporablja za "proizvodnjo" "kompozitov" ali delno obdelanih "kompozitov".
- 1E104 "Tehnologija", ki je povezana s "proizvodnjo" pirolitsko dobljenih materialov, oblikovanih v kalupih, na vretenu ali drugih podlagah iz plinov predhodnikov, ki se razgrajujejo pri temperaturah med 1573 K (1300 °C) in 3173 K (2900 °C) pri pritisku od 130 Pa do 20 kPa.

Opomba: Predmet nadzora točke 1E104 vključuje "tehnologijo" za sestavo kontrolnih shem in parametrov plinov predhodnikov, stopnje pretoka in nadzora.

- 1E201 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" blaga, določenega v točkah 1A002, 1A202, 1A225 do 1A227, 1B201, 1B225 do 1B233, 1C002.a.2.c ali d, 1C010.b, 1C202, 1C210, 1C216, 1C225 do 1C240 ali 1D201.
- 1E202 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" ali "proizvodnjo" blaga iz točke 1A202 ali 1A225 do 1A227.
- 1E203 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" "programske opreme" iz točke 1D201.

SKUPINA 2**OBDELAVA MATERIALOV****2A Sistemi, oprema in komponente**

NAPOTILO: Za brezšumne ležaje glej Nadzor vojaškega blaga

Ležaji brez trenja in uležajeni sistemi in komponente zanje:

Opomba: Predmet nadzora v točki 2A001 niso tolerančne kroglice, ki so po proizvajalčevih specifikacijah v skladu s standardom ISO 3290 stopnje 5 ali slabše.

a. kroglični ležaji in valjčni ležaji, ki imajo vse tolerance po proizvajalčevih specifikacijah, ki so v skladu s standardom ISO 492 razreda 4 ali boljše (ali s standardi ANSI/ABMA 20 razreda ABEC-7 ali RBEC-7 ali drugimi enakovrednimi nacionalnimi standardi), in imajo oba obroča in vrtljive elemente (ISO 5593) iz monela ali berilija;

Opomba: Predmet nadzora v točki 2A001.a niso končni valjčni ležaji.

b. drugi kroglični ali trdni valjčni ležaji, ki imajo vse tolerance po proizvajalčevih specifikacijah, ki so v skladu s standardom ISO 492 razreda 2, ali boljše (ali s standardi ANSI/ABMA 20 razreda ABEC-9 ali RBEC-9 ali drugimi enakovrednimi nacionalnimi standardi);

Opomba: Predmet nadzora v točki 2A001.b niso končni valjčni ležaji.

c. aktivni magnetni ležajni sistemi, ki uporabljajo kar koli od naštetega:

1. materiale z gostoto magnetnega pretoka 2 T ali več in z mejo plastičnosti več kot 414 MPa;

2. elektromagnetne 3D homopolarne materiale za zaganjalnike; ali

3. visokotemperurne (450 K (177 °C) in več) pozicijske senzorje.

2A225 Kokili, ki so izdelani iz materiala, odpornega na tekoče svetlobno občutljive kovine:

a. kolili, ki imajo obe naslednji značilnosti:

1. prostornino od 150 cm³ do 8000 cm³; in

2. izdelani so iz katerega koli od naslednjih materialov, z masnim deležem 98 % ali več, ali so z njim prevlečeni:

a. kalcijev fluorid (CaF₂);

b. kalcij-cirkonijev oksid (metacirkonat) (CaZrO₃);

c. cerijev sulfid (Ce₂S₃);

- d. erbijev oksid (erbia) (Er_2O_3);
- e. hafnijev oksid (hafnia) (HfO_2);
- f. magnezijev oksid (MgO);
- g. nitrirane niobj, titan in volframove zlitine (približno 50 % Nb, 30 % Ti, 20 % W);
- h. itrijev oksid (yttria) (Y_2O_3); ali
- i. cirkonijev oksid (zirconia) (ZrO_2);
- b. kokili, ki imajo obe naslednji značilnosti:
  - 1. prostornino od 50 cm^3 do 2000 cm^3 ; in
  - 2. izdelani so iz tantala z masnim deležem 99,9 % ali več ali so z njim obrobljeni;
- c. kokili, ki imajo obe naslednji značilnosti:
  - 1. prostornino od 50 cm^3 do 2000 cm^3 ;
  - 2. izdelani so iz tantala z masnim deležem 98 % ali več ali so z njim obrobljeni; in
  - 3. prevlečeni so s tantalovim karbidom, nitridom, boridom ali kombinacijo prej navedenega.

2A226

Ventili, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. 'nominalna velikost' 5 mm ali več;
- b. imajo meh kot tesnilo; in
- c. izdelani so iz aluminija, aluminijevih zlitin, niklja ali nikljevih zlitin, v katerih je masni delež niklja večji kakor 60 %, ali so z njim obrobljeni.

Tehnična opomba:

Za ventile, pri katerih sta premera vstopne in izstopne odprtine različna, se 'nominalna velikost' v točki 2A226 nanaša na manjši premer.

2B

Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo Tehnične opombe:

1. Sekundarne osi (tj. osi tipa "W" na vodoravnih vrtalnih strojih ali sekundarne rotacijske osi, katerih središčnica je vzporedna s primarno rotacijsko osjo) se ne štejejo med skupno število obdelovalnih osi. Za rotacijske osi ni potrebno da se vrtijo več kakor 360° . Rotacijsko os lahko poganja linearna naprava (tj. navojne ali ozobljene palice).
2. V smislu točke 2B je število osi, ki lahko hkrati obdelujejo obdelovanec, tisto število osi, ki vpliva na relativne premike med katerim koli obdelovancem in orodjem, odrezovalno glavo ali brusilnim kolutom, ki reže ali odstranjuje material z obdelovanca. To ne vključuje nobenih dodatnih osi, ki vplivajo na relativne premike znotraj stroja. Takšne osi zajemajo:
  - a. sisteme za profiliranje brusov;
  - b. vzporedne rotacijske osi, oblikovane za pričvrstitev posameznih obdelovancev;
  - c. kolinearne rotacijske osi, oblikovane za obdelovanje istega obdelovanca z več strani z vpetjem v natezno podlogo.

3. Poimenovanje osi mora biti v skladu z mednarodnim standardom ISO 841, 'Numerično krmiljeni stroji - Nomenklatura osi in gibanj'.

4. V smislu točk 2B001 do 2B009 se "nagibno vreteno" šteje za rotacijsko os.
5. Deklarirane stopnje natančnosti pozicioniranja, ki izhajajo iz meritev na osnovi ISO 230/2 (1988) (1) ali z enakovrednim nacionalnim standardom, se lahko pojmajo kot meritve stroja namesto meritve dejanskega stroja. Uradna vrednost položajne natančnosti je tista vrednost, ki se določi pristojnim oblastem države članice, v kateri ima izvoznik svoj sedež, kot reprezentativna pri določanju natančnosti strojnega modela.

Določanje uradnih vrednosti

- a. Izbor petih strojev modela, ki ga boste ocenili;
- b. meritev linearne osne natančnosti glede na ISO 230/2 (1988) (2);
- c. določitev vrednosti A za vsako os vsakega stroja. Metoda izračuna vrednosti A je opisan v standardih ISO;
- d. določitev srednje vrednosti vrednosti A vseh osi. Izračunana srednja vrednost predstavlja uradno vrednost za vsako os modela ($\bar{A}_x \bar{A}_y \dots$);
- e. ker se seznam v Skupini 2 nanaša na vsako linearne os, velja za vsako linearne os ustrezna uradna vrednost;
- f. Če je uradna vrednost modela stroja, ki ga točke 2B001.a do 2B001.c ali 2B201 ne zajemajo, 6 mikronov za rezkalne stroje in 8 mikronov za stružne in rotirajoče stroje ali boljša, mora proizvajalec vsakih 18 mesecev potrditi te vrednosti.

2B001

Strojna oprema in katera koli njihova kombinacija za obdelovanje (ali odrezovanje) kovin, keramike ali "kompozitov", ki so po proizvajalčevih specifikacijah lahko opremljeni z elektronsko napravo za "numerično kontrolo": **NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2B201.**

Opomba 1: Predmet nadzora točke 2B001 ni posebna strojna oprema, katere uporaba je omejena na proizvajalce prenosov. Za tovrstno strojno opremo glej točko 2B003.

Opomba 2: Predmet nadzora točke 2B001 ni posebna strojna oprema, katere

uporaba je omejena na obdelovanje katerega koli od naslednjih delov:

- a. pogonske ali odmične gredi;*
- b. orodja ali rezila;*
- c. ekstruzijski polži;*
- d. gravirani ali brušeni zlatarski deli.*

a. Strojna orodja za struženje, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. pozicijska natančnost z "vsemi kompenzacijskimi možnostmi", enakimi ali manjšimi (boljšimi) od $6 \mu\text{m}$ po ISO 230/2 (1988)(1) ali po enakovrednih nacionalnih standardih vzdolž katere koli linearne osi; in

2. dve ali več osi, ki jih je mogoče simultano nadzirati glede "oblikovne kontrole";

Opomba: Predmet nadzora v točki 2B001.a niso stroji za struženje, izdelani posebej za proizvodnjo kontaktnih leč.

b. Strojna orodja za struženje, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. imajo vse naslednje značilnosti:

a. pozicijsko natančnost z "vsemi kompenzacijskimi možnostmi", enakimi ali manjšimi (boljšimi) od $6 \mu\text{m}$ po ISO 230/2 (1988)(1) ali po enakovrednih nacionalnih standardih vzdolž katere koli linearne osi; in

b. tri linearne osi in eno rotacijsko os, ki jih je mogoče simultano koordinirati zaradi "oblikovne kontrole";

2. pet ali več osi, ki jih je mogoče simultano koordinirati glede "oblikovne kontrole"; ali

3. pozicijska natančnost z "vsemi kompenzacijskimi možnostmi", enakimi ali manjšimi (boljšimi) od $4 \mu\text{m}$ po ISO 230/2 (1988)(1) ali po enakovrednih nacionalnih standardih vzdolž katere koli linearne osi;

4. enorezalni rezkalni stroji, ki imajo katerokoli od naslednjih značilnosti:

a. opletanje manjše (boljše) od $0,0004 \text{ mm TIR}$; in

b. kotni pogrešek prečnega pomika (čeljust, korak in zasuk) manjši (boljši) od 2 sekund na prehod TIR po več kakor 300 mm tekalnega hoda;

c. strojna oprema za brušenje, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. imajo vse naslednje značilnosti:

a. pozicijska natančnost z "vsemi kompenzacijskimi možnostmi", enakimi ali manjšimi (boljšimi) od $4 \mu\text{m}$ po ISO 230/2 (1988)(1) ali po enakovrednih nacionalnih standardih vzdolž katere koli linearne osi; in

b. tri ali več osi, ki jih je mogoče simultano koordinirati zaradi "oblikovne kontrole"; ali

2. pet ali več osi, ki jih je mogoče simultano koordinirati zaradi "oblikovne kontrole";

Opomba: Predmet nadzora v točki 2B001.c niso brusilni stroji:

1. cilindrični zunanji, notranje in zunanje-notranji površinski brusilni stroji, ki imajo vse naslednje značilnosti:

a. omejeni so na cilindrično brušenje; in

b. omejeni so na največji zunanji premer ali zunanjo mero obdelovanca 150 mm.

2. stroji, ki so izdelani posebej za koordinatno brušenje in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. os C se uporablja za vzdrževanje vretena brusilnega stroja pravokotno na delovno površino stroja; ali

b. os A je namenjena kontroli notranjega brušenja.

3. Orodja za oblikovno brušenje.

d. obdelovalni stroji s principom praznjenja električneganaboja (EDM = Electric Discharge Machines) brezzičnega tipa, z dvema ali več rotirajočih osi, ki jih je mogoče hkrati nadzirati glede "oblikovne kontrole";

e. orodja za odnašanje kovine, keramike ali "kompozitov", ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. material odstranjujejo s katerim koli od naslednjih sredstev:

a. z vodnim ali drugim tekočinskim curkom, vključno s stroji, ki uporabljajo abrazivne dodatke;

b. z elektronskim žarkom; ali

c. z "laserskim" žarkom; in

2. ki imajo dve ali več rotirajočih osi:

a. ki jih je mogoče simultano nadzirati glede "oblikovne kontrole"; in

b. ki imajo pozicijsko natančnost manjšo od (boljšo kakor) 0,003 °;

f. stroji za globoko vrtanje in stružnice, prirejene za globoko vrtanje z največjo možno globino izvrtine več kakor 5000 mm in posebej zanje izdelano orodje.

"Numerično krmiljena" ali ročna strojna orodja, ki so posebej izdelana za posnemanje, končno obdelavo, brušenje ali honanje kaljenih ($R_c = 40$ ali več) cilindričnih poševno ali dvojno poševno ozobljenih zobnikov s premerom konice več kakor 1250 mm in s širino zoba 15 % delilnega premera zobnika ali več, dodelana do kvalitete AGMA 14 ali boljše (ekvivalent ISO 1328, razred 3).

- 2B004 "Izostatične stiskalnice" za delo v vročem stanju, ki imajo vse naslednje in posebej izdelane komponente in pribor:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKI 2B104 in 2B204.
- a. nadzorovano topotno okolico znotraj zaprte komore z notranjim premerom 406 mm ali več; in
  - b. katero koli od naslednjih značilnosti:
    1. največji delovni tlak nad 207 MPa;
    2. nadzorovano delovno temperaturo nad 1773 K (1500 °C); ali
    3. napravo za hidrokarbonsko impregnacijo in odstranitev odpadnih plinastih produktov.
- Tehnična opomba:**
Notranja širina komore se nanaša na komoro, v kateri se dosegata delovna temperatura in delovni tlak in ne vključuje prijemal. Za to dimenzijo se upošteva manjši premer: bodisi notranji premer tlačne posode ali izolirane talilne posode, kar je odvisno od tega, katera izmed komor je nameščena znotraj druge.
- NAPOTILO:** Pri posebej izdelanih utopnih orodjih, kalupih in opremi glej točki 1B003, 9B009 in Nadzor vojaškega blaga.
- 2B005 Oprema, izdelana posebej za dodajanje, obdelavo in postopkovni nadzor anorganskih nanosov, premazov in površinskih nanosov, za ioniziranemedije, po postopkih, ki jih prikazuje Tabela s pripadajočimi opombami, prikazana takoj za točko 2E003.f, in posebej zanjo izdelane komponente za avtomatsko ravnjanje, nameščanje in ravnanje:
- a. oprema za programsko nadzirane kemične postopke nanašanja (Chemical Vapour Deposition/CVD), ki je "krmiljena s shranjenim programom" in ima vse naslednje značilnosti:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2B105.
    1. postopek, prirejen za enega od naslednjih načinov:
      - a. pulzirajoča CVD;
      - b. kontrolirano termično nanašanje delcev (CNTD); ali
      - c. za CVD ob vzpodbudi ali pomoči plazme; in
    2. ima katero koli od naslednjih značilnosti:
      - a. vgrajeni vrteči se delci v visokem vakuumu (0,01 Pa ali manj); ali
      - b. vgrajen nadzor nad debelino prevleke;
      - b. oprema za »kontrolirane postopke« ionskega nanašanja s tokovnimi sunki 5 mA ali več;

c. oprema zakontrolirane postopke s fizičnim nanašanjem prek elektronskega curka (EB-PVD), ki je "krmiljena s shranjenim programom" in ima napajalne sisteme z močjo nad 80 kW ter katero koli od naslednjih značilnosti:

1. sistem s tekočinskim nivojem "laserja", ki natančno uravnava nivo napajanja ingotov; ali

2. vgrajen monitor za računalniško voden nadzor stopnje nanašanja prevleke iz dveh ali več elementov, pri čemer deluje postopek po načelu foto-luminiscence ioniziranih atomov v oblaku pare;

d. »kontrolirana oprema« za razprševanje plazme, ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:

1. deluje v nadzorovanem okolju zmanjšanega tlaka (10 kPa ali manj, merjeno nad razdaljo in znotraj razdalje 300 mm od izhodnega dulca) v vakuumski posodi sposobni podtlaka do 0,01 Pa pred postopkom nanašanja; ali

2. ima vgrajen nadzor nad debelino prevleke izdekov;

e. »kontrolirana oprema« za nanašanje z brizganjem, ki je zmožna tokovne gostote 0,1 mA/mm² ali več pri stopnji nanašanja 15 µm/h ali več;

f. »kontrolirana oprema« za nanašanje katodnega curka elektronov, opremljena z mrežo elektromagnetov za krmiljenje točke nanašanja v katodi;

g. »kontrolirana oprema« na osnovi ionske plošče, ki omogoča merjenje naslednjih parametrov v sami napravi:

1. debeline prevleke na podlagi in hitrosti nanašanja; ali

2. optičnih lastnosti.

Opomba: Predmet nadzora v točki 2B005 ni oprema za kemično nanašanje s katodnim curkom, pršenjem, opremo za ionsko ploščo ali ostali ionski postopki nanašanja, posebej pirejeni za odrezovalne ali obdelovalne stroje.

2B006

Sistemi in oprema za pregledovanje dimenzijskih ali merilnega sistema:

a. računalniško kontrolirani, "numerično kontrolirani" ali "samodejno kontrolirana" koordinatna merilna oprema (CMM) s tridimenzionalnim (volumensko) največjim dovoljenim pogreškom (MPEE) (maximum permissible error of indication) na katerikoli točki dosega stroja (t.j. po dolžini osi), ki je enaka ali manjša (boljša) od $(1,7 + L/1000) \mu\text{m}$ (L je merjena dolžina v mm), preizkušeno v skladu s standardom ISO 10360-2 (2001);

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2B206.

b. naprave za merjenje linearne in kotne napake:

1. naprave za merjenje linearne napake, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

Tehnična opomba:

Za namene iz točke 2B006.b.1. "linearna napaka" pomeni spremembo razdalje med merilno sondijo in merjenim predmetom.

a. brezkontaktni merilni sistem z "resolucijo", ki je enaka ali manjša (boljša) od $0,2 \mu\text{m}$ v merilnem območju do 0,2 mm;

b. linearni diferenčni pretvorniki, ki ima vse naslednje značilnosti:

1. "linearnost", ki je enaka ali manjša (boljša) od 0,1 % v merilnem dosegu do 5 mm; in

2. lezenje, ki je enako ali manjše (boljši) od 0,1 % na dan pri standardni temperaturi okolja v preskusnem prostoru $\pm 1 \text{ K}$; ali

c. merilni sistemi, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. vsebujejo "laser"; in

2. vsaj 12 ur vzdržujejo pri standardni temperaturi v območju $\pm 1 \text{ K}$ in pri standardnem tlaku naslednji značilnosti:

a. "resolucijo" na celotnem merilnem območju, enako ali manjšo (boljšo) od $0,1 \mu\text{m}$; in

b. "merilno negotovost", enako ali manjšo (boljšo) od $(0,2 + L/2000) \mu\text{m}$ (L je merjena dolžina v mm);

Opomba: Predmet nadzora v točki 2B006.b.1 niso merilni kompenzacijski sistemi brez zaprte ali odprte zanke, ki vsebujejo "laser" za merjenje napake pomika orodja brez pregledovanja dimenzij ali podobne opreme.

2. kotni merilniki napak pomika s kotnim zamikom, ki je enak ali manjši (boljši) od $0,00025^\circ$;

Opomba: Predmet nadzora v točki 2B006.b.2 niso optični merilni instrumenti, kakor so avtokolimatorji, ki uporabljajo kolinearno svetlobo za odkrivanje kotnega pomika zrcal.

c. oprema za merjenje površinskih nepravilnosti, ki delujejo na podlagi optičnih odbojev kot funkcije kota in katerih občutljivost je 0,5 nm ali manjša (boljša).

Opomba: Obdelovalni stroji, ki se lahko uporabljajo kot merilni stroji, so predmet nadzora, če ustrezajo kriterijem ali presegajo kriterije, določene za funkcije obdelovalnega ali merilnega stroja.

- 2B007 "Roboti", ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti, in posebej zanje izdelanimi kontrolnimi enotami in "enotami za končno obdelavo":
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2B207.
- a. sposobni so realnočasovne obdelave popolne tridimenzionalne podobe ali 'analize scene vidnega polja' in pri tem pridobivati ali popravljati obdelane "programe" ali pa prodobivati ali popravljati podatke numeričnega programa;
- Tehnična opomba:*
Omejitev glede 'analize scene' ne vključuje predvidevanja tretje dimenzije na podlagi pogleda pod danim kotom in omejene interpretacije lestvice sivih tonov pri zaznavanju globine ali sestave tkiva za odobrene naloge (21/2 D).
- b. posebej so izdelani za izpolnjevanje nacionalnih varnostnih standardov za eksplozivno okolje;
- c. posebej so izdelani ali prilagojeni kot sevalno odporni, tako da so sposobni delovanja pri skupnih dozah, ki so višje od 5×10^3 Gy (silicij), ne da bi prišlo do tehničnih napak; ali
- Tehnična opomba:*
Izraz Gy (silicij) se nanaša na sevalno energijo v J/kg, ki jo absorbira nezaščiteni vzorec silicija, izpostavljen ionizirajočemu sevanju.
- d. posebej so izdelani za delovanje na višinah nad 30.000 m.
- 2B008 Naprave ali deli, posebej izdelane za strojna orodja, kontrolo dimenzij ali merilnih sistemov in opreme:
- a. linearne pozicijske enote s povratno zanko (npr. indukcijske enote, stopenjske skale, infrardeči sistemi ali "laserski" sistemi), katerih povprečna "natančnost" je manjša (boljša) od $(800 + (600 \times L \times 10^{-3}))$ nm (L je učinkovita dolžina v mm);
NAPOTILO: Glede "laserskih" sistemov glej tudi opombo k točki 2B006.b.1.
- b. rotacijske povratno pozicijske enote (tj. indukcijske enote, stopenjske skale, infrardeči sistemi ali "laserski" sistemi) z "natančnostjo", manjšo (boljšo) od 0,00025 °;
NAPOTILO: Glede "laserskih" sistemov glej tudi opombo k točki 2B006.b.1.
- c. "sestavljene vrtljive mize" in "nagibna vretena" z zmožnostjo nadgradnje, po proizvajalčevi specifikaciji, strojna orodja, ki dosegajo ali presegajo mejne vrednosti iz točke 2B.
- 2B009 Stroji za potisno valjanje in stroji za potisno oblikovanje, ki so po proizvajalčevih tehničnih specifikacijah lahko opremljeni z enotami za "numerično krmiljenje" ali z računalniškim krmiljenjem in imajo vse naslednje značilnosti:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKI 2B109 IN 2B209.
- a. dve ali več kontroliranih osi, od katerih sta lahko vsaj dve koordinirani sočasno glede "oblikovne kontrole"; in

b. pritisno silo valjev nad 60 kN.

Tehnična opomba:

Za namene iz točke 2B009 se štejejo stroji, ki vključujejo potisno valjanje, pa tudi potisno oblikovanje, za stroje za potisno oblikovanje.

2B104 "Izostatične stiskalnice", razen tistih iz točke 2B004, z vsemi naslednjimi značilnostmi:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2B204.

a. maksimalni delovni tlak 69 MPa ali več;

b. izdelane so za doseganje in vzdrževanje kontroliranega toplotnega okolja temperature 873 K (600 °C) ali več; in

c. imajo komoro z notranjim premerom 254 mm ali več.

2B105 CVD tališča, razen tistih iz točke 2B005.a, izdelani ali prirejeni za učvrščevanje z ogljik-ogljkovimi kompoziti.

2B109 Potisno oblikovalni stroji, razen tistih iz točke 2B009, in posebej zanje izdelani sestavni deli:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2B209.

a. potisno oblikovalni stroji, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. po proizvajalčevih tehničnih specifikacijah so lahko opremljeni z enotami za "numerično" ali računalniško kontrolo, tudi če ob dostavi s temi enotami niso opremljeni; in

2. imajo več kakor dve kontrolirani osi, ki jih je mogoče sočasno koordinirati glede "oblikovne kontrole".

b. Posebej izdelani sestavni deli za stroje za potisno oblikovanje iz točke 2B009 ali 2B109.a.

Opomba: 2B109 ne vključuje strojev, ki se ne uporabljajo pri proizvodnji pogonskih sestavnih delov in opreme (npr. ohišja motorjev) za sisteme, ki so določeni v točkah 9A005, 9A007.a ali 9A105.a.

Tehnična opomba:

Za namene iz točke 2B109 se štejejo stroji, ki vključujejo potisno valjanje, pa tudi potisno oblikovanje, za potisno oblikovalne stroje.

2B116 Sistemi za testiranje tresljajev, oprema in sestavni deli zanje:

a. sistemi za vibracijsko testiranje, ki delujejo podlagi zaprte povratne zanke in digitalne kontrolne enote, kar omogoča vibriranje sistema na 10 g rms ali več znotraj celotnega frekvenčnega pasu 20 Hz do 2000 Hz, pri vsiljeni sili 50 kN ali več, merjeno na brez zunanjih vplivov';

b. digitalne kontrolne enote, ki so kombinirani s posebej izdelano programsko opremo za testiranje vibracij, z "realnočasovno pasovno širino ", ki je večja od 5 kHz, in so namenjeni za uporabo skupaj s sistemi za vibracijsko testiranje iz točke 2B116.a.;

- c. pogonske vibratorske enote s pripadajočimi ojačevalci ali brez teh ojačevalcev, z možnostjo vsiljene sile na sistem nad 50 kN ali več, merjeno 'brez zunanjih vplivov', in se uporabljajo v sistemih za vibracijsko testiranje iz točke 2B116.a;
- d. oprema za testiranje vibracij in elektronske enote, izdelane za združevanje več vibracijskih enot v sistem, z možnostjo efektivne kombinirane vsiljene sile na sistem nad 50 kN ali več, merjeno 'brez zunanjih vplivov', in se uporabljajo v sistemih za vibracijsko testiranje iz točke 2B116.a.

Tehnična opomba:

Za namene točke 2B116 pomeni 'brez zunanjih vplivov' ravno miza ali površina brez pritrditev ali drugih pripomočkov.

- 2B117 Oprema in naprave za nadzor postopkov, razen tistih iz točk 2B004, 2B005.a, 2B104 ali 2B105, izdelane ali prilagojene za denzifikacijo in pirolizo kompozitnih struktur raketnih dulcev in konic letal, ki ponovno vstopajo v ozračje.
- 2B119 Balansirni stroji in sorodna oprema:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2B219.

- a. balansirni stroji, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. ne morejo uravnotežiti rotorjev/sklopov z maso več kakor 3 kg;
2. lahko uravnotežijo rotorje/sklope pri hitrostih nad 12.500 vrt/min;
3. lahko odpravljajo neuravnoteženost v dveh ali več ravninah; in
4. imajo zmožnost uravnoteženja nebalansiranih rotarirajočih mas reda 0,2 g mm na kg;

Opomba: Predmet nadzora v točki 2B119.a niso balansirni stroji, izdelani ali prirejeni za zobozdravniško ali drugo medicinsko rabo.

- b. meritve sonde, izdelane ali prirejene za uporabo s stroji iz točke 2B119.a.

Tehnična opomba:

Meritve sonde se včasih pojavljajo tudi pod nazivom instrumenti za uravnoteženje.

- 2B120 Simulatorji premika ali meritve mize, ki imajo vse naslednje značilnosti:
- a. dve ali več osi;
  - b. drsne obroče s sposobnostjo prenosa električnega toka in/ali signala; in
  - c. katero koli od naslednjih značilnosti:
    1. za vsako os velja naslednje:
      - a. ima sposobnost hitrostnih navojev 400 stopinj/s ali več ali 30 stopinj/s ali manj; in

- b. nivo občutljivosti enak ali manjši kot 6 stopinj/s ali manj in natančnost 0,6 stopinj/s ali manj;
2. najslabši nivo stabilnosti, povprečno enako ali boljšo (manjšo) od 0,05 % na 10 stopinj ali več; ali
3. pozicijsko natančnost 5 kotnih stopinj ali boljšo.

Opomba: Predmet nadzora v točki 2B120 niso rotacijske mize, izdelane ali prirejene za strojna orodja ali za medicinsko opremo. Glede nadzora nad rotacijskimi mizami za strojno orodje glej točko 2B008.

2B121 Pozicijske mize (oprema z zmožnostjo natančnih premikov v vseh oseh), razen tistih iz točke 2B120, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. dve ali več osi; in
- b. položajno natančnost 5 kotnih stopinj ali boljšo.

Opomba: Predmet nadzora v točki 2B121 niso rotacijske mize, izdelane ali prirejene za strojna orodja ali za medicinsko opremo. Glede nadzora nad strojnimi rotacijskimi mizami glej točko 2B008.

2B122 Centrifuge z zmožnostjo pospeševanja nad 100 g in z odjemnimi enotami z zmožnostjo prenosa električnega toka in signalov.

2B201 Strojna orodja, razen tistih iz točke 2B001, za odstranjevanje ali odrezovanje kovin, keramike ali "kompozitov", ki so po proizvajalčevih tehničnih specifikacijah lahko opremljena z elektronskimi enotami za sočasno "oblikovno kontrolo" v dveh ali več oseh:

- a. strojna orodja za rezkanje, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:
1. pozicijska natančnost z "vsemi kompenzacijskimi možnostmi", enakimi ali manjšimi (boljšimi) od 6 µm po ISO 230/2 (1988)(7), ali po enakovrednih nacionalnih standardih vzdolž katere koli linearne osi; ali
2. dve ali več rotirajočih osi;

Opomba: 2B201.a ne vključuje rezkalnih strojev, ki imajo naslednji značilnosti:

- a. pomik osi X, ki je večji od 2 m; in
- b. splošno natančnost prek cele osi X, ki je večja (slabša) od 30 µm.
- b. strojna orodja za brušenje, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. pozicijsko natančnost z "vsemi kompenzacijskimi možnostmi", enakimi ali manjšimi (boljšimi) od 4 µm po ISO 230/2 (1988)(8), ali po enakovrednih nacionalnih standardih vzdolž katere koli linearne osi; ali

2. dve ali več rotirajočih osi.

Opomba: 2B201.b ne vključuje naslednjih strojev za brušenje:

- a. brusilnih strojev za cilindrično zunanje, notranje in zunanje-notranje brušenje, ki imajo vse naslednje značilnosti:
1. omejeni so le na cilindrično brušenje;

2. največji zunanjji premer obdelovanca ali njegova dolžina je 150 mm;
3. imajo največ dve osi, ki ju je mogoče sočasno koordinirati za "krmiljenje konture"; in
4. nimajo oblikovne osi C;
  - b. orodje za koordinirano brušenje površin z limitiranimi osmi X, Y, C in A, pri čemer se os C uporablja za ohranjanje pravokotnega položaja brusilnega orodja glede na delovno površino in je os prirejena za brušenje prijemalnih glav;
  - c. stroji za brušenje orodij ali rezil, ki so opremljeni s "programske opremo", posebej izdelano za orodja ali rezila; ali
  - d. brusilni stroji za pogonske in odmične gredi.

2B204 "Izostatične stiskalnice", razen tistih iz točke 2B004 ali 2B104, in oprema zanje:

- a. "izostatične stiskalnice", ki imajo obe naslednji značilnosti:
  1. sposobne so dosegati maksimalni delovni tlak 69 MPa ali več; in
  2. imajo komoro z notranjim premerom nad 152 mm;
- b. orodja, kokili in oprema zanje, posebej izdelani za "izostatične stiskalnice", določene v točki 2B204.a.

Tehnična opomba:

V točki 2B204 se notranja širina komore nanaša na komoro, v kateri se dosegata delovna temperatura in delovni tlak in brez kakršnih koli dodatkov. Za to dimenzijo se upošteva manjši premer: bodisi notranji premer tlačne komore ali izolirane talilne komore, kar je odvisno od tega, katera izmed komor je nameščena znotraj druge.

2B206 Merilni stroji, deli ali oprema za pregledovanje dimenzijs, razen tistih iz točke 2B006:

- a. merilni stroji z računalniško ali numerično podporo za pregledovanje dimenzijs, ki imajo obe naslednji značilnosti:
  1. dve ali več osi; in
  2. „merilna negotovost“ enodimensijske mere, ki je enaka ali manjša (boljša) od $(1,25 + L/1000) \mu\text{m}$, merjeno s sondjo "merilno negotovostjo", ki je manjša (boljša) od $0,2 \mu\text{m}$ (L je merjena dolžina v mm) (sklic: VDI/VDE 2617, dela 1 in 2);
- b. meirlni sistemi za simultano meritev polovično zaprtih površin, ki imajo obe naslednji značilnosti:
  1. "merilno negotovost" na vsaki linearni osi, ki je enaka ali manjša (boljša) od $3,5 \mu\text{m}$ na 5 mm; in
  2. "občutljivost nastavitve kota", ki je enak ali manjši od $0,02^\circ$.

Opomba 1: Obdelovalni stroji, ki se lahko uporabljajo kot merilni stroji, so predmet nadzora, če ustrezajo kriterijem ali presegajo tiste, določene za funkcije obdelovalnega stroja ali funkcije merilnih obdelovalnih strojev.

Opomba 2: Stroj, ki je naveden v točki 2B206, je predmet nadzora, če presega prag evidentiranja kjer koli znotraj merilnega območja.

Tehnične opombe:

1. Merilna sonda, ki se uporablja pri določanju merilne negotovosti sistema za pregledovanje dimenzij, ustreza pogojem, ki so določeni v VDI/VDE 2617, deli 2, 3 in 4.

2. Vsi merjeni parametri iz točke 2B206 dopuščajo pozitivni, pa tudi negativni odmik.

2B207 "Roboti", "končne enote" in kontrolne enote, razen tistih iz točke 2B007:

a. "roboti" ali "končni efektorji", posebej izdelani za izpolnjevanje nacionalnih varnostnih standardov, ki se uporabljajo za ravnanje z močnimi eksplozivi (npr. upoštevanje električnih karakteristik pri delu z visoko eksplozivnimi sredstvi);

b. kontrolne enote, ki so posebej izdelane za katere koli "robote" ali "končne enote" iz točke 2B207.a.

2B209 Stroji za potisno valjanje, stroji z vreteni z možnostjo potisnega oblikovanja, ki nudijo tudi funkcije potisnega valjanja, razen tistih iz točke 2B009 ali 2B109, in vretena:

a. stroji imajo obe naslednji značilnosti:

1. tri valje ali več (aktivni ali gonilni); in

2. po proizvajalčevih tehničnih specifikacijah se lahko opremijo z "numeričnimi" ali računalniškimi kontrolnimi enotami;

b. rotacijsko oblikovni koluti, namenjeni izdelavi cilindričnih rotorjev z notranjim premerom od 75 mm do 400 mm.

Opomba: Točka 2B209.a vključuje stroje z enojnim valjem za preoblikovanje kovine in dva pomožna valja, ki podpirata vpenjalno osem, vendar ne sodelujeta neposredno pri procesu preoblikovanja.

2B219 Centrifugalni večosni balansirni stroji, nepremični ali prenosni, horizontalni ali vertikalni:

a. centrifugalni balansirni stroji, namenjeni za uravnoteženje gibkih rotorjev dolžine 600 mm ali več, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. amplituda ekscentričnosti ali premer rotarirajočega dela več kakor 75 mm;

2. masno območje od 0,9 do 23 kg; in

3. zmožnost uravnoteženja pri vrtilni hitrosti več kakor 5000 rpm;

b. centrifugalni balansirni stroji, namenjeni za uravnoteženje votlih cilindričnih rotorskih komponent in imajo vse naslednje značilnosti:

1. premer nihala več kakor 75 mm;

2. masno območje od 0,9 do 23 kg;
3. zmožnost uravnoteženja nebalansiranih rotarirajočih mas do rezidualne neuravnoteženosti $0,01 \text{ kg} \times \text{mm/kg}$ na posamezno os ali manj; in
4. prenos moči prek klinastega jermena.
- 2B225 Daljinske enote, ki omogočajo delovanje na daljavo pri radiokemičnem ločevanju ali v toplotnih celicah in imajo eno od naslednjih značilnosti:
- a. sposobnost penetriranja 0,6 m ali več globoko v steno toplotne celice (delovanje skozi steno); ali
  - b. sposobnost premostitve preko meje toplotne celice debeline 0,6 m ali več (delovanje čez steno).
- Tehnična opomba:
Daljinske enote omogočajo prenos človekovih dejanj z daljinsko upravljanjo roko in stalno povezavo. Lahko so tipa 'delovanje na ukaz' ali pa delujejo z uporabo krmilne palice ali računalniške miške.
- 2B226 Indukcijske peči s kontrolirano atmosfero (z vakuumom ali inertnim plinom kot zaščito) in njihovo napajanje:
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 3B.
- a. peči, ki imajo vse naslednje značilnosti:
    1. sposobnost delovanja nad temperaturo 1123 K (850 °C);
    2. vsebujejo induksijske tuljave s premerom 600 mm ali manj; in
    3. izdelane so za napajanje z vhodno močjo vsaj 5 kW;
  - b. napajalne enote s predpisano izhodno močjo 5 kW ali več, posebej izdelane za peči, določene v točki 2B226.a.
- Opomba: Točka 2B226.a ne vključuje peči, ki so izdelane za obdelavo polprevodniških elementov.
- 2B227 Vakumske ali druge metalurške talilne peči in peči za vlivanje s kontrolirano atmosfero in oprema, povezana z njimi:
- a. ponovno taljenje ingota in postopek litja v peči, ki imajo obe naslednji značilnosti:
    1. uporabljive elektrode z zmogljivostjo od 1000 cm^3 do 20000 cm^3 in
    2. sposobnost delovanja pri delovnih temperaturah nad 1973 K (1700 °C);
  - b. peči za taljenje z uporabo elektronskega žarka in plazemske atomizacije, ki imajo obe naslednji značilnosti:
    1. moč 50 kW ali več; in

2. sposobnost delovanja pri talilnih temperaturah nad 1473 K (1.200 °C).
- c. Sistemi za računalniški nadzor in spremljanje, ki so posebej prilagojeni za peči, določene v točki 2B227.a ali b.
- 2B228 Oprema za izdelavo in sestavljanje rotorjev, za ravnanje, rotorjev, ekspanzijskih oblikovnih kolutov ter gravur:
- a. oprema za sestavljanje cilindričnih delov plinskih centrifug, filtrirnih delov in končnih kap;
- Opomba:* Točka 2B228.a vključuje stroje za precizne oblikovne kolute, spone ter orodje za tesno tolerančno vpenjanje.
- b. oprema za pričvrstitev in poravnavo delov za plinske valjaste centrifuge s skupno osjo;
- Tehnična opomba:*
V točki 2B228.b takšna oprema navadno sestoji iz precizijskih merilnih sond, ki so povezane z računalnikom, ki zaporedno beleži premike, na primer pnevmatskega bata, ki služi za poravnavo delov rotorja.
- c. ekspanzijski oblikovni koluti in orodja za izdelavo preprostih enojnih konvolutnih spojk.
- Tehnična opomba:*
V točki 2B228.c imajo spojke vse naslednje značilnosti:
1. notranji premer od 75 mm do 400 mm;
2. dolžino enako ali večjo 12,7 mm;
3. razlika amplitud oblik večja od 2 mm; in
4. izdelane so iz visokotrdnih aluminijevih zlitin, martenzitnega jekla ali "vlaknenih ali nitastih materialov" z visoko trdnostjo.
- 2B230 "Tlačni merilniki", ki omogočajo merjenja absolutnih tlakov kjer koli v območju med 0 in 13 kPa in imajo obe naslednji značilnosti:
- a. elementi tlačnih senzorjev so izdelani iz aluminija, aluminijevih zlitin, niklja ali nikljevih zlitin, v katerih je masni delež niklja večji od 60 %, ali so z njimi zaščiteni; in
- b. imajo eno od naslednjih značilnosti:
1. merilno območje, ki je manjše od 13 kPa, in 'natančnost', ki je boljša od $\pm 1\%$ na celotnem merilnem območju; ali
  2. merilno območje, ki je enako 13 kPa ali več, in 'natančnost', ki je boljša od ± 130 Pa.

Tehnična opomba:

Za namene točke 2B230 pomeni 'natančnost' nelinearnost, histerezis in sposobnost ponovljivosti pri temperaturi okolja.

2B231 Vakuumske črpalke, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. premer vhoda je enak ali večji od 380 mm;
- b. pretok je enak ali večji od $15 \text{ m}^3/\text{s}$; in
- c. sposobnost ustvarjanja absolutnega vakuma, boljšega od 13 mPa.

Tehnične opombe:

1. Sesalna zmogljivost se določa na merilni točki s plinastim dušikom ali zrakom.

2. Absolutni vakuum se določa pri zaprti sesalni strani črpalke.

2B232 Večstopenjske strelne naprave ali drugi zelo hitri sistemi topov (tuljavni, elektromagnetni, elektrotermalni in drugi razviti sistemi), z možnostjo izstrelitve naboja s hitrostjo, ki je enaka ali večja od 2 km/s.

2B350 Pripomočki, oprema in sestavnici deli za kemično proizvodnjo:

a. reakcijske posode ali reaktorji, z mešali ali brez njih, s skupno notranjo (geometrično) prostornino več kakor $0,1 \text{ m}^3$ (100 litrov) in manj kakor 20 m^3 (20.000 litrov), pri katerih so vse površine, ki prihajajo v neposredni stik z reagentom, ki se obdelujejo ali shranjujejo, iz katerega koli od naslednjih materialov:

1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;

2. fluoropolimerov;

3. stekla (tudi če je prevlečeno s stekлом ali emajlirano);

4. niklja ali zlitin z več kakor 40 ut. % niklja;

5. tantal ali tantalovih zlitin;

6. titana ali titanovih zlitin; ali

7. cirkonija ali cirkonijevih zlitin;

b. mešala, ki se uporabljajo v reakcijskih posodah ali reaktorjih, navedenih v 2B350.a.; ter lopatice ali jaški za taka mešala, kjer so vse površine, s katerimi prihaja mešalo v neposredni stik z reagentom, ki se obdelujejo ali shranjujejo, iz katerega koli od naslednjih materialov:

1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;

2. fluoropolimerov;

3. stekla (tudi če je prevlečeno s stekлом ali emajlirano);

4. niklja ali zlitin z več kakor 40 ut. % niklja;

5. tantal ali tantalovih zlitin;

6. titana ali titanovih zlitin; ali
7. cirkonija ali cirkonijevih zlitin;
- c. rezervoarji za hranjenje, kontejnerji ali sprejemniki s skupno notranjo (geometrično) prostornino več kakor $0,1 \text{ m}^3$ (100 litrov), pri kateri so vse površine, prihajajoče v neposredni stik s kemikalijami, ki se obdelujejo ali shranjujejo, iz katerega koli od naslednjih materialov:
  1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;
  2. fluoropolimerov;
  3. stekla (tudi če je prevlečeno s stekлом ali emajlirano);
  4. niklja ali zlitin z več kakor 40 ut. % niklja;
  5. tantala ali tantalovih zlitin;
  6. titana ali titanovih zlitin; ali
  7. cirkonija ali cirkonijevih zlitin;
- d. topotni izmenjalniki ali kondenzatorji s površino za topotno izmenjavo, večjo od $0,15 \text{ m}^2$ in manjšo od 20 m^2 , ter valji, plošče, navitja ali bloki (jedra), načrtovani za take topotne izmenjevalnike ali kondenzatorje, pri katerih so vse površine, prihajajoče v neposredni stik z reagentom, iz katerega koli od naslednjih materialov:
  1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;
  2. fluoropolimerov;
  3. stekla (tudi če je prevlečeno s stekлом ali emajlirano);
  4. grafita ali 'ogljik-grafita';
  5. niklja ali zlitin z več kakor 40 ut. % niklja;
  6. tantala ali tantalovih zlitin;
  7. titana ali titanovih zlitin;
  8. cirkonija ali cirkonijevih zlitin;
  9. silicijevega karbida; ali
  10. titanovega karbida;

e. destilacijski ali absorpcijski stolpi z notranjim premerom več kakor 0,1 m; ter tekočinski ločevalniki, parni ločevalniki ali tekočinski zbiralniki, načrtovani za take destilacijske ali absorpcijske stolpe pri katerih so vse površine, prihajajoče v neposredni stik z reagentom, iz katerega koli od naslednjih materialov:

1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;
2. fluoropolimerov;
3. stekla (tudi če je prevlečeno s stekлом ali emajlirano);
4. grafita ali 'ogljik-grafita';
5. niklja ali zlitin z več kot 40 ut. % niklja;
6. tantal ali tantalovih zlitin;
7. titana ali titanovih zlitin; ali
8. cirkonija ali cirkonijevih zlitin;

f. polnilna oprema na daljinsko upravljanje, pri kateri so vse površine, prihajajoče v neposredni stik z reagentom, iz katerega koli od naslednjih materialov:

1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma; ali
  2. niklja ali zlitin z več kakor 40 ut. % niklja;
- g. Ventili nominalnih velikosti nad 10 mm, pri katerih so vse površine, prihajajoče v neposredni stik z reagentom, iz katerega koli od naslednjih materialov:
1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;
  2. fluoropolimerov;
  3. stekla (tudi če je prevlečeno s stekлом ali emajlirano);
  4. niklja ali zlitin z več kakor 40 ut. % niklja;
  5. tantal ali tantalovih zlitin;
  6. titana ali titanovih zlitin; ali
  7. cirkonija ali cirkonijevih zlitin;

h. večstenska cevna napeljava z vgrajenimi vrati za detekcijo puščanja, pri kateri so vse površine, prihajajoče v neposredni stik z reagentom, ki se obdelujejo ali shranjujejo, iz katerega koli od naslednjih materialov:

1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;
2. fluoropolimerov;
3. stekla (tudi če je prevlečeno s stekлом ali emajlirano);
4. grafita ali 'ogljik-grafita';
5. niklja ali zlitin z več kakor 40 ut. % niklja;
6. tantal ali tantalovih zlitin;
7. titana ali titanovih zlitin; ali
8. cirkonija ali cirkonijevih zlitin;
  - i. večkratno tesnjene, mehansko ali magnetno gnane črpalke na osnovi neha ali opne, katerih maksimalna pretočnost je po proizvajalčevi specifikaciji večja od $0,6 \text{ m}^3/\text{uro}$, ali vakuumski črpalki z maksimalno pretočnostjo, po proizvajalčevi specifikaciji večjo od $5 \text{ m}^3/\text{uro}$ (pri standardni temperaturi (273 K (0 °C)) in standardnem tlaku (101,3 kPa)); in puše (ohišja črpalk), oblikovalne zamenljive puše, impelerji, rotorji ali šobe brizgalnih črpalk, načrtovani za take črpalke, pri katerih so vse površine, ki prihajajo v neposredni stik z reagentom, iz katerega koli od naslednjih materialov:
    1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;
    2. keramike;
    3. ferosilicija;
    4. fluoropolimerov;
    5. stekla (tudi če je prevlečeno s stekлом ali emajlirano);
    6. grafita ali 'ogljik-grafita';
    7. niklja ali zlitin z več kot 40 ut. % niklja;
    8. tantal ali tantalovih zlitin;
    9. titana ali titanovih zlitin; ali
  10. cirkonija ali cirkonijevih zlitin;
- j. sežigalne peči, izdelane za uničevanje kemikalij, naštetih v točki 1C350, ki imajo posebej izdelan sistem za dovajanje odpadkov, sistemi za vodenje in izgorevalne komore s povprečno temperaturo višjo od 1273 K (1000 °C), pri katerih so vse površine v sistemu za dostavo odpadkov, prihajajoče v neposredni stiki z odpadki, iz katerega koli od naslednjih materialov ali so z njim obložene:

1. zlitin z več kakor 25 ut. % niklja in 20 ut. % kroma;
2. keramike; ali
3. niklja ali zlitin z več kot 40 ut. % niklja.

Tehnična opomba:

"Ogljik-grafit" je zlitina amorfnega ogljika in grafita, ki vsebuje 8 ut. % ali več grafita.

2B351 Nadzorni sistemi za toksične pline in njim pripadajoči detektorji:

- a. izdelani za neprekinjeno delovanje in uporabni za odkrivanje kemičnih bojnihstrupov ali kemikalij, naštetih v točki 1C350, pri koncentracijah, manjših od 0,3 mg/m³; ali

- b. izdelani za odkrivanje kolinearnih aktivnosti.

2B352 Oprema za ravnanje z biološkimi materiali:

- a. obrati za celotno biološko shranjevanje pri nivojih P3, P4 biološke vsebnosti;

Tehnična opomba:

P3 ali P4 (BL3, BL4, L3, L4) so nivoji biološke vsebnosti, opredeljeni v WHO Laboratory Biosafety manual (2. izdaja, Ženeva, 1993).

- b. kvasila z zmožnostjo vzgoje patogenih "mikroorganizmov", virusov ali z zmožnostjo proizvajanja toksinov brez aerosolske vzpodbude, s kapaciteto 20 litrov ali več;

Tehnična opomba:

Kvasila vključujejo bioreaktorje, kemostate in tekočinske sisteme.

- c. centrifugalni separatorji z zmožnostjo neprekinjene separacije brez širjenja aerosolov, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. pretočnost več kakor 100 litrov na uro;

2. komponente iz poliranega nerjavnega jekla ali iz titana;

3. enega ali več tesnilnih mest v predelu s paro; in

4. zmožnost parne sterilizacije na licu mesta v zaprtem stanju;

Tehnična opomba:

Centrifugalni separatorji vključujejo vsedlinske posode.

- d. oprema za prečno (tangentno) filtracijo, z zmožnostjo neprekinjene separacije brez širjenja aerosolov, ki ima obe naslednji značilnosti:

1. je enaka ali večja od 5 m²; in

2. ima zmožnost sterilizacije na licu mesta;
- e. oprema za sterilizacijo na osnovi zmrzovanja suhe pare, s kapaciteto kondenzatorja več kakor 10 kg ledu v 24 urah in manj kakor 1000 kg ledu v 24 urah;
- f. naslednja zaščitna oprema in prostori:
1. zaščitne celotne ali delne obleke, ali dihalne maske preko katerih zrak priteka preko zunanje zaloge zraka pri normalnem tlaku;

Opomba:

2B352.f.1. ne ureja zaščitnih oblek z aparati za samostojno dihanje.

2. biološko varne kabine razreda III ali izolatorji s podobnim učinkom;

Opomba: *Izolatorji iz točke 2B352.f.2 vključujejo upogljive izolatorje, suhe komore, anaerobične komore, rokavične komore in laminarne varovalne pokrove (zaprte z vertikalnim tokom).*

- g. komore, izdelane za testiranje ustreznosti razpršil s patogenimi "mikroorganizmi", virusi ali "toksini", s kapaciteto 1 m³ ali več.

2C

Materiali

Jih ni.

2D

Programska oprema

2D001

"Programska oprema", razen tiste iz točke 2D002, je posebej napisana ali prirejena "razvoju", "proizvodnji" ali "uporabi" opreme iz točk 2A001 ali 2B001 do 2B009.

2D002

"Programska oprema" za elektronske naprave, tudi če je v elektronski napravi ali sistemu, da bi tem napravam ali sistemom omogočala funkcijo »numeričnih« enot, z zmožnostjo sočasne koordinacije več kakor štirih osi.

Opomba: *Točka 2D002 ne vključuje "programske opreme", posebej napisane ali prirejene za delovanje strojnega orodja, ki ni predmet nadzora v Skupini 2.*

2D101

"Programska oprema", pripravljena ali prirejena posebej za "uporabo" opreme iz točk 2B104, 2B105, 2B109, 2B116, 2B117 ali 2B119 do 2B122.

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 9D004.

2D201

"Programska oprema", izdelana posebej za "uporabo" opreme iz točk 2B204, 2B206, 2B207, 2B209, 2B219 ali 2B227.

2D202

"Programska oprema", posebej napisana ali prirejena "razvoju", "proizvodnji" ali "uporabi" opreme iz točke 2B201.

2E

Tehnologija

2E001

"Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" opreme ali "programske opreme" iz točk 2A, 2B, ali 2D.

2E002

"Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "proizvodnjo" opreme iz točk 2A ali 2B.

2E003 Druga "tehnologija":

a. "tehnologija" za "razvoj" interaktivnih grafičnih enot kot integriranega dela v »numeričnih« enotah za pripravo ali predelavo delov programov;

b. "tehnologija" za postopke v kovinarstvu:

1. "tehnologija" za izdelovanje orodja, orodij ali napeljave, izdelana posebej za naslednje postopke:

a. za "superplastično oblikovanje";

b. za "difuzijsko spajanje"; ali

c. za "neposredno hidravlično stiskanje";

2. tehnični podatki, sestoječi iz spodaj naštetih postopkovnih metod ali parametrov, ki se uporablajo za krmiljenje naslednjih postopkov:

a. "superplastičnega oblikovanja" aluminijevih, titanovih zlitin ali "superzlitin":

1. površinske priprave;

2. novoja raztezanja;

3. temperature;

4. tlaka;

b. "difuzijske vezave" "superzlitin" ali titanovih zlitin:

1. površinske priprave;

2. temperature;

3. tlaka;

c. "neposrednega hidravličnega stiskanja" aluminijevih zlitin ali titanovih zlitin:

1. tlaka;

2. časovnega cikla;

d. "vroče izostatično zgoščevanje" titanovih zlitin, aluminijevih zlitin ali "superzlitin":

1. temperature;

2. tlaka;

3. časovnega cikla;

- c. "tehnologija" za "razvoj" ali "proizvodnjo" hidravlično preoblikovanih strojev in orodij zanje, ki se uporablja pri proizvodnji letalskih konstrukcij;
- d. "tehnologija" za "razvoj" generatorjev za izdelavo krmiljenja orodnih strojev (npr. delni programi) iz konstrukcijskih podatkov v okviru enot za "numeričnih enot";
- e. "tehnologija" za "razvoj" "programske opreme" za vgradnjo v sisteme za izboljšan nadzor premikalnih sistemov prek »numeričnih kontrolnih enot«;
- f. "tehnologija" za nanašanje anorganskih prevlek ali anorganskih prevlek za spremjanje površin (naštetih v stolpcu 3 naslednje tabele) na neelektronske podlage (naštete v stolpcu 2 naslednje tabele), in to po postopkih, naštetih v stolpcu 1 naslednje tabele in opisanih v tehnični opombi.

Opomba: Tabela in tehnična opomba sledita točki 2E301.

2E101	"Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji, namenjena za "uporabo" opreme ali "programske opreme" iz točke 2B004, 2B009, 2B104, 2B109, 2B116, 2B119 do 2B122 ali 2D101.
2E201	"Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji, namenjena za "uporabo" opreme ali "programske opreme" iz točke 2A225, 2A226, 2B001, 2B006, 2B007.b, 2B007.c, 2B008, 2B009, 2B201, 2B204, 2B206, 2B207, 2B209, 2B225 do 2B232, 2D201 ali 2D202.
2E301	"Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji, namenjena za "uporabo" blaga iz točk 2B350 do 2B352.

Tabela
Tehnike nanašanja

1. Postopek nanašanja prevleke (1) (*)	2. Podlaga	3. Dobljena prevleka
A. Nanašanje s pomočjo kemičnih hlapov (CVD)	"superzlitine"	aluminidi za notranjo uporabo
	keramični materiali (19) in stekla z majhnim raztezkom (14)	silicidi karbidi dielektrični nanosi (15) diamant diamantni ogljik (17)
	ogljik-ogljikove, keramične in kovinske "matriks"- "sestavine"	silicidi karbidi refrakcijske kovine njihove mešanice (4) dielektrični sloji (15) aluminidi zlitinski aluminidi (2) borov nitrid
	utrjeni volframov karbid (16), silicijev karbid (18)	karbidi volfram njune mešanice (4) dielektrični nanosi (15)
	molbiden in njegove zlitine	dielektrični nanosi (15)
	berilij in njegove zlitine	dielektrični sloji (15) diamant diamantni ogljik (17)
	materiali za senzorska okna (9)	dielektrični sloji (15) diamant diamantni ogljik (17)
B. Termični in fizično plinski postopki nanašanja (TE-PVD)		
B.1. Fizično nanašanje s pomočjo hlapov (PVD): z elektronskim žarkom (EB-PVD)	"superzlitine"	zlitinski silicidi zlitinski aluminidi (2) MCrAlX (5) modificirani cirkonij (12) silicidi aluminidi njihove mešanice (4)

(*) Številke v oklepajih pomenijo številke opomb na koncu tabele.

1. Postopek nanašanja prevleke (1) (*)	2. Podlaga	3. Dobljena prevleka
B.1. (<i>nadaljevanje</i>)	keramični materiali (19) in stekla z majhno razteznostjo (14)	dielektrični nanosi (15)
	nerjaveče jeklo (7)	MCrAlX (5) modificirani cirkonij (12) njune mešanice (4)
	ogljiko-ogljikove, keramične in kovinske "matriks"- "sestavine"	silicidi karbidi refrakcijske kovine njihove mešanice (4) dielektrični nanosi (15) borov nitrid
	cementni volframov karbid (16), silicijev karbid (18)	karbidi volfram njune mešanice (4) dielektrični nanosi (15)
	molbiden in njegove zlitine	dielektrični nanosi (15)
	materiali za senzorska okna (9)	dielektrični nanosi (15)
	titanove zlitine (13)	boridi nitridi
B.2. Fizično plinski, termično odporni postopki nanašanja (PVD) s pomočjo ionov (ionske plošče)	keramični materiali (19) in stekla z majhno razteznostjo (14)	dielektrični nanosi (15) diamantni ogljik (17)
	ogljiko-ogljikove, keramične in kovinske "matriks"- "sestavine"	dielektrični nanosi (15)
	cementni volframov karbid (16), silicijev karbid	dielektrični nanosi (15)
	molbiden in njegove zlitine	dielektrični nanosi (15)
	berilij in njegove zlitine	dielektrični nanosi (15)
	materiali za senzorska okna (9)	dielektrični nanosi (15) diamantni ogljik (17)

1. Postopek nanašanja prevleke (1) (*)	2. Podlaga	3. Dobljena prevleka
B.3. Fizično plinski postopki nanašanja (PVD); lasersko oslojevanje	keramični materiali (19) in stekla z majhno razteznostjo (14)	silicidi dielektrični nanosi (15) diamantni ogljik (17)
	ogljiko-ogljikove, keramične in kovinske "matriks"- "sestavine"	dielektrični nanosi (15)
	cementni volframov karbid (16), silicijev karbid	dielektrični nanosi (15)
	molbiden in njegove zlitine	dielektrični nanosi (15)
	berilij in njegove zlitine	dielektrični nanosi (15)
	materiali za senzorska okna (9)	dielektrični nanosi (15) diamantni ogljik

B.4. fizično plinski postopki nanašanja (PVD): praznenje naboja prek katodnega loka	"superzlitine"	diamantni ogljik zlitinski silicidi zlitinski aluminidi (2)
		MCrAlX (5)
	polimeri (11) in organski "matriks"- "kompoziti"	boridi karbidi
		nitridi
		diamantni ogljik (17)

C. utrjevanje z zasipanjem (o cementaciji brez zasipanja glej gornjo točko A) (10)	ogljiko-ogljikove, keramični in kovinski "matriks"- "kompoziti"	silicidi karbidi njihove mešanice (4)
	titanove zlitine (13)	silicidi
		aluminidi
		zlitinski aluminidi (2)
	refrakcijske kovine in zlitine (8)	silicidi
		oksidi
D. nanašanje s plazmo	"superzlitine"	MCrAlX (5) modificirani cirkonij (12) njune zlitine (4) brusni nikelj-grafit brusni materiali ki vsebujejo Ni-Cr-Al brusni Al-Si-poliester zlitinski aluminidi (2)
1. Postopek nanašanja prevleke (1) (*)	2. Podlaga	3. Dobljena prevleka
	aluminijeve zlitine (6)	MCrAlX (5) modificirani cirkonij (12) silicidi njihove mešanice (4)
	refrakcijske kovine in zlitine (8)	aluminidi
		silicidi
		karbidi
	nerjaveče jeklo (7)	MCrAlX (5) modificirani cirkonij (12) njune mešanice (4)
	titanove zlitine (13)	karbidi
		aluminidi
		silicidi
		zlitinski aluminidi (2)
		brusni nikelj-grafit
		brusni materiali
		ki vsebujejo Ni-Cr-Al
		brusni Al-Si-poliester
E. redko nanašanje	refrakcijske kovine in zlitine (8)	zlti silicidi
		zlti aluminidi, razen ostankov ogrevalnih elementov
	ogljiko-ogljikovi, keramični in kovinski	silicidi
	"matriks"- "kompoziti"	karbidi
		njune mešanice (4)

F. nanašanje redkih nanosov	"superzlitine"	zlitinski silicidi zlitinski aluminidi (2) aluminidi, modificirani s plemenitimi kovinami (3) MCrAlX (5) modificirani cirkonij (12) platina njihove mešanice (4)
	keramični materiali in stekla z majhno razteznostjo (14)	silicidi platina
		njihove mešanice (4)
		dielektrični sloji (15)
		diamantni ogljik (17)

1. Postopek nanašanja prevleke (1) (*)	2. Podlaga	3. Dobljena prevleka
	titanove zlitine (13)	boridi nitridi oksiidi silicidi aluminidi zlitinski aluminidi (2) karbidi silicidi
	ogljiko-ogljikovi, keramični in kovinski "matriks"- "kompoziti"	karbidi refrakcijske kovine njihove mešanice (4) dielektrični sloji (15) borov nitrid
	cementni volframov karbid (16), silicijev karbid (18)	karbidi volfram
	molbiden in njegove zlitine berilij in njegove zlitine	njihove mešanice (4) dielektrični sloji (15) borov nitrid dielektrični sloji (15)
	materiali za senzorska okna (9)	boridi dielektrični sloji (15) berilij dielektrični sloji (15)
	refrakcijske kovine in zlitine (8)	diamantni ogljik (17) aluminidi
		silicidi oksiidi karbidi

G. ionska implantacija	Visoko temperturna ležajna jekla titanove zlitine (13) berilij in njegove zlitine utrjen volframov karbid (16)	dodatki kroma, tantala ali niobija (kolombij) boridi nitridi boridi karbidi nitridi
------------------------	---	--

Opombe

1. Izraz 'postopek nanašanja' vključuje popravilo ali obnovo prevleke, pa tudi prvotno nanašanje.
2. Izraz 'nanosi z aluminijevimi zlitinami' vključuje stopenjske nanose, pri katerih je element oziroma pri katerem so elementi naneseni pred ali med nanosom aluminija, tudi če so ti elementi naneseni z drugim postopkom nanašanja prevleke. Vendar pa ne vključuje večkratnega stopenjskega postopka utrjevanja, ki ima za posledico aluminijeve zlitine.
3. Izraz 'za nanos modificiranega aluminija z žlahtnimi kovinami' vključuje večstopenjske nanose, pri katerih se plemenita kovina ali plemenite kovine nanašajo z drugimi postopki nanosa kot predhodno.
4. Izraz 'njihove mešanice' vključuje nefoltrirane materiale, stopenjske zlitine, dodatne nanose in večstopenjske nanose in dobijo se z enim ali več postopki nanašanja prevleke, naštetih v tabeli.
5. 'MCrAlX' se nanaša na nanose zlitin, pri kateri označuje črka M kobalt, železo, nikelj ali njihovo kombinacijo, črka X pa hafnij, itrij, silicij, tantal v kakršni koli količini ali druge namerne dodatke v količini več kakor 0,01 ut. %, v različnih razmerjih in kombinacijah, razen:
  - a. CoCrAlY - nanosi, ki vsebujejo manj kakor 22 ut. % kroma, manj kakor 7 ut. % aluminija in manj kakor 2 ut. % itrija;
  - b. CoCrAlY - nanosi, ki vsebujejo manj od 22 do 24 ut. % kroma, 10 do 12 ut. % aluminija in 0,5 do 0,7 ut. % itrija; ali
  - c. NiCrAlY - nanosi, ki vsebujejo manj od 21 do 23 ut. % kroma, 10 do 12 ut. % aluminija in 0,9 do 1,1 ut. % itrija.
6. Izraz 'aluminijeve zlitine' se nanaša na zlitine s skrajno natezno trdnostjo 190 MPa ali več, merjeno pri 293 K (20 °C).
7. Izraz 'nerjavna jekla' se nanaša na serijo 300 AISI (American Iron and Steel Institute/Ameriški inštitut za železo in jeklo) ali njene ekvivalente po nacionalnih standardih.
8. 'Utrjene kovine in zlitine' vključujejo naslednje kovine in njihove zlitine: niobij (kolumbij), molbiden, volfram in tantal.
9. 'Senzorski materiali': aluminijev oksid, silikon, germanij, cinkov sulfid, cinkov selenid, galijev arzenid, diamant, galijev fosfid, safir in naslednji kovinski halidi: senzorski materiali premera več kakor 40 mm za cirkonijev fluorid in hafnijev fluorid.

10. 'Tehnologija' za stopenjsko utrjevanje trdnih objektov ni navedena v Skupini 2.
11. 'Polimeri': polamid, poliester, polisulfid, polikarbonati in poliuretani.
12. 'Modificirani cirkonij' se nanaša na dodatke drugih kovinskih oksidov cirkoniju (npr. kalcijevih, magnezijevih, itrijevih, hafnijevih, redki zemeljski oksidi), katerih namen je stabilizacija določenih kristalografskih faz in faznih zgradb. Prevleke s toplotno pregrado iz cirkonija, modificiranega s kalcijem ali magnezijem z mešanjem ali taljenjem, niso predmet nadzora.
13. Izraz 'titanove zlitine' se nanaša na zrakoplovne zlitine s skrajno napetostno trdnostjo 900 MPa ali več, merjeno pri 293 K (20 °C).
14. 'Steklo z majhno razteznostjo' se nanaša na stekla s koeficientom toplotnega raztezanja $1 \times 10^{-7} \text{ K}^{-1}$ ali manj, merjeno pri 293 K (20 °C).
15. 'Dielektrični nanosi' so nanosi iz večslojnih izolacijskih materialov, v katerih služijo interferenčne lastnosti slojevitega nanosa, ki ga tvorijo materiali z različnimi lastnostmi refrakcije, odboju, oddaji ali absorpciji pasov različnih valovnih dolžin. Dielektrični nanosi se nanašajo na tiste z več kakor štirimi dielektričnimi plastmi ali dielektričnimi/kovinskimi "kompozitnimi" plastmi.
16. 'Utrjen volframov karbid' ne vključuje strojnega orodja za odrezavanje in obdelovanje na osnovi volframovega karbida/(kobalta, niklja), titanovega karbida/(kobalta, niklja), kromovega karbida/nikelj-kroma in kromovega karbida/niklja.
17. Predmet nadzora ni 'tehnologija', posebej zasnovana za nanašanje diamantnega ogljika na katero koli od naslednjih podlag: trdi diskini glave trdih diskov, oprema za izdelavo izdelkov za enkratno uporabo, ventili za pipe, membrane za zvočnike, deli avtomobilskih motorjev, strojno orodje, orodje za kovanje in stiskanje, oprema za pisarniške avtomate, mikrofoni ali medicinska oprema.
18. 'Silicijev karbid' ne vključuje strojev.
19. Keramični nanosi v smislu navedbe v tabeli ne zajemajo keramičnih materialov, v katerih je posamična ali skupna vsebnost gline ali veziv 5 ut. % ali več.

Postopki, našteti v stolcu 1 tabele, so opredeljeni na naslednji način:

a. Kemijski postopek nanašanja (Chemical Vapour Deposition, CVD) je postopek nanašanja dodatnih nanosov ali modifikacije osnovnega materiala, kjer so osnova nanosov kovine, zlitine, "kompozita", dielektričnega ali keramičnega materiala na razgreti podlago. Plinski reaktanti se razgradijo ali se med seboj kombinirajo v neposredni bližini podlage, kar ima za posledico odlaganje želenega elementarnega, zlitinskega ali sestavljenega materiala na podlago. Energijo za ta postopek razgradnje ali kemične reakcije lahko zagotavlja toplota podlage, sevanje plazme ali pa "laserska" sevanja.

Napotilo 1 CVD vključuje naslednje postopke: nanašanje prek direktnega plinskega curka, nanašanje (elementarno nadzirane) s pomočjo termične energije, s plazmo vzbujeni ali s plazmo gnani postopki nanašanja.

Napotilo 2 Zasipanje pomeni potopitev podlage v mešanico prahov.

Napotilo 3 Reaktanti v plinskem stanju, ki se uporablajo v postopku brez zasipanja, nastajajo ob uporabi istih osnovnih reakcij in parametrov kakor postopek cementacije z zasipanjem, le da podlaga, ki se prekriva, ni v stiku z mešanico prahov.

b. Fizično plinsko nanašanje prek termičnega izgorevanja (Thermal Evaporation-Physical Vapour Deposition, TE-PVD) je postopek nanašanja prevleke na površino, ki poteka v vakuumu pod tlakom manj kakor 0,1 Pa in pri katerem vir toplotne energije služi za izhlapevanje nanosnega materiala. Postopek ima za posledico izhlapevanje ali nanašanje hlapljivih snovi na pravilno nameščene podlage.

Dodajanje plinov v vakuumsko komoro med postopkom nanašanja za sintetiziranje sestavljenega nanosa je običajna modifikacija tega postopka.

Tudi uporaba ionskega ali elektronskega žarka ali plazme za aktiviranje ali prispevek k postopku nanašanja je običajna modifikacija tega postopka. Prav tako lahko postopek vključuje tudi monitorje za izvajanje meritev med potekom postopka.

Posamezni postopki TE-PVD so:

1. Fizično plinsko nanašanje s pomočjo elektronskega žarka, ki za segrevanje in izhlapevanje materiala, oblikuječega nanos, izkorišča elektronski žarek;
2. fizično plinsko nanašanje z uporabo elektrouporniškega gretja, ki izkorišča vire elektrouporniškega gretja z zmožnostjo proizvajanja nadzorovanega in enakomernega toka nanosnega materiala;
3. "lasersko" oslojevanje izkorišča bodisi impulzne "laserske" žarke bodisi neprekinjene "laserske" žarke za uparjevanje materiala, ki oblikuje nanos;
4. nanašanje s katodnim lokom izkorišča sprejemno katodo materiala, ki oblikuje nanos, in ob trenutnem stiku z ozemljeno vžigalno elektrodo pride na površini katode do praznjenja loka. Nadzorovano gibanje loka razjeda površino katode in ustvarja visokoionizirano plazmo. Anoda je lahko stožec ali konus, pritrjen na obrobju katode, z izolatorjem, ali pa komora. Polarizacija podlage se uporablja za nanašanje zunaj vidne linije.

Napotilo Ta opredelitev ne zajema nanašanja z naključnim katodnim lokom z nepolariziranimi podlagami.

5. Ionsko nanašanje je posebna oblika splošnega postopka TE-PVD, v kateri se za ioniziranje nanosnega materiala izkorišča vir plazme ali vir ionov, in negativni polarizirani material se uporablja za podlage zaradi lažje ekstrakcije nanosnih materialov iz plazme. Uporaba reaktivnih elementov, evaporizacije trdnih delcev v komori, v kateri poteka postopek, in uporaba monitorjev za meritve optičnih značilnosti in debeline prevlek med potekom postopka so običajne modifikacije postopka.

c. Utrjevanje je površinska modifikacija ali površinska plast, kjer je substrat potopljen v mešanico prahov, ki sestoji iz:

1. nanosnih kovinskih prahov (navadno aluminij, krom, silicij ali njihova kombinacija);
2. aktivatorja (navadno soli halidov); in
3. inertnega prahu, najpogosteje aluminijev obksit.

Substrat in mešanica prahov sta v retorti, ogreti na temperaturo med 1030 K (757 °C) in 1375 K (1102 °C), za čas, ki zadošča za nanos prevleke.

d. Pršenje s plazmo je postopek nanašanja prevleke na površino, pri katerem razpršilka oblikuje in krmili plazmo, praškaste ali nitkaste nanosne materiale, jih tali in vrtinči proti podlagi, na kateri se oblikuje integralno povezan nanos. Pršenje s plazmo je možno prek plazme z nizkim ali visokim tlakom pršenja.

Napotilo 1: Nizkotlačna plazma pomeni plazmo tlaka, nižjega od atmosferskega.

Napotilo 2: Plazma velike hitrosti se nanaša na hitrosti plina iz dulca prek 750 m/s, računano pri 293 K (20 °C) in pri 0,1 MPa.

e. Redko nanašanje je postopek nanašanja prevleke zaradi spreminjanja površine ali postopek nanašanja prevleke na površino, pri katerem se kovinski ali keramični prah z organskim vezivom suspendira v tekočino in se nato nanese na podlago bodisi z razprševanjem, kopeljo ali barvanjem, čemur sledi sušenje v pečici in toplotna obdelava, potrebna za to, da se želeni nanos obdrži.

f. Nanašanje z brizganjem je nanašanje prevleke na površino, ki temelji na principu visokega podtlaka in prehoda delcev, kjer so pozitivni ioni pospešeni z elektronskim poljem v smeri sustrata. Kinetična energija ionov, ki se zaletijo v substrat, je tako velika, da se atomi na površini nanosnega materiala sprostijo in nanesejo na primerno nameščeno podlago.

Napotilo 1: Tabela se nanaša samo na triodno, magnetronsko ali reakcijsko nanašanje z brizganjem, ki se uporablja za zvišanje sprejemljivosti nanosa in nivoja, in na povečano nanašanje z brizganjem z uporabo radijskih frekvenc (RF), ki se uporablja za omogočanje uparjevanja nekovinskih nanosnih materialov.

Napotilo 2: Za sprožitev nanašanja se lahko uporablajo nizkoenergijski ionski žarki (manj kakor 5 keV).

g. Ionska implantacija je postopek nanašanja prevleke zaradi spreminjanja površine, pri katerem se element, predviden za zlitino, ionizira, pospešuje skozi potencialni padec in vsadi v površino podlage. Ta postopek vključuje postopek, pri katerem potekata istočasno ionska implantacija in fizično plinska metoda nanašanja s pomočjo elektronskega žarka ali visokega podtlaka.

SKUPINA 3

ELEKTRONIKA

3A Sistemi, oprema in komponente

Opomba 1: Nadzorni status opreme, naprav in komponent, opisanih v točkah 3A001 ali 3A002 (razen tistih iz točk od 3A001.a.3 do 3A001.a.10 ali iz točke 3A001 a.12), ki so posebej izdelane za drugo opremo in imajo iste funkcionalne značilnosti kakor druga oprema, je določen z nadzornim statusom druge opreme.

Opomba 2: Nadzorni status integriranih vezij iz točk od 3A001.a.3 do 3A001.a.9 ali iz točke 3A001.a.12, ki so nespremenljivo programirana ali izdelana za specifično funkcijo za drugo opremo, je določen z nadzornim statusom druge opreme.

NAPOTILO: Če proizvajalec ali uporabnik ne more določiti nadzornega statusa druge opreme, je nadzorni status integriranih vezij določen v točkah od 3A001.a.3 do 3A001.a.9 in v točki 3A001.a.12. Če je integrirano vezje "mikroracaunalniško mikrovezje" na podlagi silicija ali mikrokrmlniško mikrovezje, opisano v točki 3A001.a.3, in če je dolžina njegovega podatka za obdelavo 8 bitov ali manj, je nadzorni status integriranega vezja določen v točki 3A001.a.3.

Elektronske komponente:

3A001

a. integrirana vezja za splošno rabo:

Opomba 1: Nadzorni status rezin (izdelanih ali neizdelanih) z določeno funkcijo se določa v skladu s parametri iz točke 3A001.a.

Opomba 2: Integrirana vezja vključujejo naslednje tipe:

- "monolitna integrirana vezja";
- "hibridna integrirana vezja";
- "veččipna integrirana vezja";
- "plastna integrirana vezja", vključno z integriranimi vezji tipa silicij na safirju;
- "optična integrirana vezja".

1. integrirana vezja, izdelana ali označena kot odporna proti sevanju, ki lahko prenesejo:

a. skupno dozo 5×10^3 Gy (silicij) ali več;

b. določeno stalno dozo 5×10^6 Gy (silicij)/s ali več; ali

c. tok (integrirani tok) nevronov (ekvivalent 1 MeV) 5×10^{13} n/cm² ali več za silicij ali ekvivalentne vrednosti za druge materiale;

Opomba:

3A001.a.1.c. se ne uporablja za strukture kovina-izolator-polprevodnik (MIS)

2. "mikroprocesorska mikrovezja", "mikroracaunalniška mikrovezja", mikrokrmlniška mikrovezja, shranjevalna integrirana vezja, izdelana iz sestavljenih polprevodnikov, analogno-digitalni pretvorniki, digitalno-

analogni pretvorniki, elektro-optična ali "optična integrirana vezja", izdelana za "obdelavo signalov", logična vezja s programirljivim poljem, nevronska mrežna integrirana vezja, integrirana vezja po meri, katerih funkcija je neznana ali če je neznan nadzorni status opreme, v kateri bodo ta vezja uporabljena, procesorji s hitro Fourierovo transformacijo (FFT), električni izbrisljivi in programirljivi bralni spomin (EPROM), bliskovni spomini ali statični pomnilnik za branje in pisanje (SRAM), ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

- a. so prirejeni za delovanje pri temperaturi okolja nad 398 K (125 °C);
- b. so prirejeni za delovanje pri temperaturi okolja pod 218 K (-55 °C); ali
- c. so prirejeni za delovanje pri temperaturi okolja od 218 K (-55 °C) do 398 K (125 °C);

Opomba: Točka 3A001.a.2. se ne uporablja za integrirana vezja za civilne avtomobile ali za naprave za železniške vlake.

3. "mikroprocesorska mikrovezja", "mikroračunalniška mikrovezja" in mikrokrmilniška mikrovezja, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

Opomba: Točka 3A001.a.3 vključuje procesorje digitalnih signalov, procesorje digitalnih nizov in digitalne koprocесorje.

- a. se ne uporablja;
- b. izdelani so iz sestavljenega polprevodnika in delujejo na urni frekvenci, večji od 40 MHz; ali
- c. več kakor eno podatkovno ali ukazno vodilo ali zaporedna komunikacijska vrata za zunanj medsebojno povezavo med paralelnimi "mikroprocesorskimi mikrovezji" s stopnjo prenosa več kakor 150 Mbajtov/s;

4. shranjevalna integrirana vezja, izdelana iz sestavljenega polprevodnika;

5. analogno-digitalna in digitalno-analogna pretvorniška integrirana vezja:

a. analogno-digitalni pretvorniki, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 3A101.

1. 8-bitno ločljivost ali več, vendar manj kakor 12 bitov, in "skupni čas pretvorbe" manj kakor 5 ns;
2. 12-bitno ločljivost in 'skupni čas pretvorbe' manj kakor 20 ns;

3. več kakor 12-bitna ločljivost, vendar enaka ali pod 14 in s 'skupnim časom pretvorbe' manj kakor 200 ns;

4. več kakor 14-bitna ločljivost s 'skupnim časom pretvorbe' manj kakor 1 μ s;

b. digitalno-analogni pretvorniki z ločljivostjo 12 bitov ali več in s 'časom pretvorbe' manj kakor 10 ns;

Tehnični opombi:

1. Ločljivost n bitov ustreza kvantizaciji 2^n stopenj.

2. 'Skupni čas pretvorbe' je inverzija stopnje vzorca.

6. elektrooptična ali "optična integrirana vezja" za "obdelavo signalov", ki imajo naslednje značilnosti:

a. eno ali več notranjih "laserskih" diod;

b. enega ali več notranjih elementov za zaznavanje svetlobe; in

c. optični valovod;

7. logična vezja s programirljivim poljem, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. ekvivalentno uporabno število vrat 30.000 ali več (2 vhodni vrati);

b. tipična "zakasnitev razširjenega signala" manj kakor 0,4 ns; ali

c. delovno frekvenco več kakor 133 MHz;

Opomba: Točka 3A001.a.7 zajema:

- preproste programirljive logična vezja (SPLD),
- CPLD (kompleksne programirljive logične vezje),
- FPGA (programirljiva mreža vrat),
- FPLA (programirljiva mreža logičnih nizov),
- FPIC (programirljiv mreža medpovezav).

NAPOTILO: Programljiva logična vezja so znana tudi kot programirljive mreže vrat ali programirljive logične mreže.

8. se ne uporabljujo;

9. nevronska mrežna integrirana vezja;

10. naročniška integrirana vezja, katerih funkcija je neznana ali pa je proizvajalcu neznan nadzorni status opreme, v kateri se bodo uporabila ta integrirana vezja, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. več kakor 1000 terminalov;

b. tipični "časovni zamik propagacije osnovnih vrat" manj kakor 0,1 ns; ali

c. delovno frekvenco več kakor 3 Ghz;

11. digitalna integrirana vezja, razen opisanih v točkah od 3A001.a.3 do 3A001.a.10 in v točki 3A001.a.12, na podlagi katerega koli sestavljenega polprevodnika in ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. ekvivalentno število vrat nad 3000 (dve vhodni vрати); ali

b. preklopno frekvenco več kakor 1,2 GHz;

12. procesorji s hitro Fourierovo transformacijo (FFT), katerih izvršni čas kompleksne FFT z N podatki je manjši od $(N \log_2 N)/20\ 480$ ms, pri čemer je N število podatkov;

Tehnična opomba:

Če je N enako 1024 točk, dobimo s formulo v točki 3A001.a.12 izvršni čas 500 μs.

b. mikrovalovne naprave ali naprave z milimetrskimi valovi:

1. elektronske vakuumskie elektronke in katode:

Opomba 1: Točka 3A001.b.1 se ne nanaša na elektronke, izdelane ali prirejene za frekvenčni pas, ki ima vse naslednje lastnosti:

a. ne presega 31 GHz; in

b. je "dodeljen po ITU" za storitve radijske komunikacije, ne pa za radijsko določanje.

Opomba 2: 3A001.b.1. se ne nanaša na "za vesoljsko uporabo neprimerne" elektronke, ki imajo vse naslednje lastnosti:

a. Povprečna izhodna moč 50 W ali manj; in

b. izdelane ali prirejene za frekvenčni pas, ki ima vse naslednje lastnosti:

1. presega 31 GHz, vendar ne 43,5 GHz; in

2. je "dodeljen po ITU" za storitve radijske komunikacije, ne pa za radijsko določanje.

a. elektronke na potupoče valove, impulzne ali zvezno delujoče:

1. ki delujejo na frekvencah, višjih od 31 Ghz;

2. ki imajo katodni grelni element z vklopnim časom do nazivne moči RF manj kakor tri sekunde;

3. elektronke s sklopljeno votlino ali njihovi derivati z "delno pasovno širino", večjo od 7%, ali z maksimalno močjo, večjo od 2,5 kW;

4. vijačne elektronke ali njihovi derivati, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. njihova "trenutna pasovna širina" je več kakor oktava, povprečna moč (izražena v kW), pomnožena s frekvenco (izraženo v Ghz), pa več kakor 0,5;

b. njihova "trenutna pasovna širina" je ena oktava ali manj, povprečna moč (izražena v kW), pomnožena s frekvenco (izraženo v Ghz), pa več kakor 1; ali

c. so "primerne za vesolje";

b. ojačevalne elektronke z navzkrižnim poljem in z ojačenjem, večjim od 17 dB;

c. impregnirane katode, izdelane za elektronke, ki proizvajajo neprekinjeno gostoto toka več kakor 5 A/cm^2 v nazivnih pogojih delovanja;

2. mikrovalovna integrirana vezja ali moduli, ki imajo vse naslednje značilnosti:

a. vsebujejo "monolitna integrirana vezja" z enim ali več aktivnih elementov vezja; in

b. delujejo na frekvencah, višjih od 3 Ghz;

Opomba 1: Točka 3A001.b.2 ne ureja vezij ali modulov za opremo, izdelano ali prirejeno za delovanje na frekvenčnih pasovih, ki imajo naslednje značilnosti:

a. ne presegajo 31 GHz; in

b. so "dodeljeni po ITU" za storitve radijske komunikacije, ne pa za radijsko določanje.

Opomba 2: Točka 3A001.b.2 ne ureja opreme za radiodifuzijske satelite, izdelane ali prirejene za delovanje v frekvenčnem pasu od 40,5 GHz do 42,5 GHz.

3. mikrovalovni tranzistorji, prirejeni za delovanje na frekvencah več kakor 31 Ghz;

4. mikrovalovni polprevodniški ojačevalniki:

a. ki delujejo na frekvencah več kakor 10,5 Ghz in katerih "trenutna pasovna širina" je večja od polovice oktave; ali

b. ki delujejo na frekvencah, višjih od 31 Ghz;

5. elektronsko ali magnetno nastavljeni filtri za prepuščanje ali zaustavljanje pasov, ki imajo več kakor pet nastavljenih rezonatorjev z zmožnostjo nastavitev v frekvenčnem pasu 1,5 : 1 (f max / f min) v manj kakor 10 mikrosekundah in imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

a. pasovno širino za prepuščanje frekvenčnega pasu več kakor 0,5 % centralne frekvence; ali

b. pasovno širino za zaustavitev frekvenčnega pasu pod 0,5 % od centralne frekvence;

6. mikrovalovni sklopi z zmožnostjo delovanja na frekvencah prek 31 Ghz;

7. mešalci in prevorniki, namenjeni za širjenje frekvenčnega obsega opreme, opisane v točkah 3A002.c, 3A002.e ali 3A002.f, nad tam navedenimi mejami;

8. mikrovalovni ojačevalniki z elektronkami, naštetimi v točki 3A001.b, ki imajo vse naslednje značilnosti:

a. delovna frekvenca je višja od 3 Ghz;

b. njihova povprečna gostota izhodne moči presega 80W/kg; in

c. njihova prostornina je manjša od 400 cm³;

Opomba: Točka 3A001.b.8 ne ureja opreme, ki je izdelana ali namenjena za delovanje v katerem koli frekvenčnem pasu, "dodeljenem po ITU" za storitve radijske komunikacije, ne pa za radijsko določanje.

c. zvočnovalovne naprave in posebej zanje izdelane komponente:

1. površinske zvočnovalovne naprave in zvočnovalnovne naprave za površinsko posnemanje (plitvo posnemanje) (tj. naprave za "obdelavo signalov", ki izkoriščajo elastične valove v materialih), ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. nosilno frekvenco več kakor 2,5 GHz;

b. nosilno frekvenco več kakor 1 GHz, vendar največ 2,5 GHz, in katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. bočno dušilnost več kakor 55 dB;

2. zmnožek največjega zaostanka in pasovne širine (čas v mikrosekundah, pomnožen s pasovno širino v MHz) več kakor 100;

3. pasovno širino, večjo od 250 MHz; ali

4. disperzivni zaostanek več kakor 10 mikrosekund; ali

c. nosilno frekvenco 1 Ghz ali manj, ki ima katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. zmnožek največjega zaostanka in pasovne širine (čas v mikrosekundah, pomnožen s pasovno širino v MHz) več kakor 100;
  2. razpršenost zakasnitve večja kakor 10 mikrosekund; ali
  3. bočno dušilnost več kakor 55 dB in s pasovno širino več kakor 50 MHz;
2. prostorske zvočnovalovne naprave (tj. naprave za "obdelavo signalov", ki izkoriščajo elastične valove), ki omogočajo neposredno obdelavo signalov frekvenc več kakor 1 Ghz;
  3. zvočno-optične naprave "za obdelavo signalov", ki izkoriščajo interakcijo med zvočnimi (velikimi ali površinskimi) in svetlobnimi valovi, kar omogoča neposredno obdelavo signalov ali podob, vključno s spektralno analizo, korelacijo in konvolucijo;
- d. elektronske naprave ali vezja, ki vsebujejo komponente iz "superprevodniških" materialov, od katerih je najmanj en sestavni del posebej izdelan za delovanje pri temperaturah pod "kritično temperaturo", in ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:
    1. tokovno preklapljanje za digitalna vezja s "superprevodniškimi" vrti, pri katerih je zmnožek zakasnitve na ena vrata (v sekundah) in izgube moči na vrata (v vatih) manjši od 10^{-14} J; ali
    2. frekvenčni izbor na vseh frekvenčnih področjih je izvedena z resonančnimi vezji kvalitete Q, ki presegajo 10.000;

e. visokoenergijske naprave:

1. baterije in fotonapetostni sklopi:

Opomba: Točka 3A001.e.1 ne ureja baterij, katerih prostornina je 27 cm^3 ali manj (tj. standardnih C-celic ali baterij R14).

a. primarne celice in baterije z 'energetsko gostoto' več kakor 480 Wh/kg, izdelane in namenjene za delovanje v temperaturnem obsegu med manj kakor 243 K (-30°C) in več kakor 343 K (70°C);

b. celice in baterije z zmožnostjo ponovnega polnjenja, ki imajo 'energetsko gostoto' 150 Wh/kg po 75 ciklih polnjenja in praznjenja pri toku praznjenja, ki je enak C/5 ur (C je nazivna zmogljivost v amper urah), če delujejo v temperaturnem obsegu med manj kakor 253 K (-20°C) in več kakor 333 K (60°C);

Tehnična opomba:

'Energetska gostota' se dobi z množenjem povprečne moči v vatih (povprečna napetost v voltih, pomnožena s povprečnim tokom v

amperih) s trajanjem praznjenja v urah (praznjenja do 75% napetosti odprtega vezja), deljenim s skupno maso celice (ali baterije) v kilogramih.

c. fotonapetostni sklopi, "primerni za vesolje" in odporni proti sevanju, katerih specifična moč je večja od 160 W/m^2 pri delovni temperaturi 301 K (28°C) in pri osvetlitvi z volframovo svetlobo 1 kW/m^2 pri 2800 K (2527°C);

2. visokoenergijski pomnilni kondenzatorji:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 3A201.a.

a. kondenzatorji s korakom ponovitve, ki je manjši od 10 Hz ("single shot capacitors"), in imajo vse naslednje značilnosti:

1. nazivno napetost, ki je enaka ali večja od 5 kV;
2. gostoto energije, ki je enaka ali večja od 250 J/kg; in
3. skupno energijo, ki je enaka ali večja od 25 kJ;

b. kondenzatorji s hitrostjo ponavljanja, ki je enaka ali večja od 10 Hz ("kondenzatorji s ponovljivimi cikli polnjenja in praznjenja"), in imajo vse naslednje značilnosti:

1. nazivno napetost, ki je enaka ali večja od 5 kV;
2. gostoto energije, ki je enaka ali večja od 50 J/kg;
3. skupno energijo, ki je enaka ali večja od 100 J; in
4. življenjsko dobo za polnjenje in praznjenje 10.000 ciklov ali več;

3. "superprevodni" elektromagneti in solenoidi, ki so posebej izdelani tako, da omogočajo popolno polnjenje in izpraznjenje v manj kakor eni sekundi, in imajo vse naslednje značilnosti:

NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 3A201.b.

Opomba: Točka 3A001.e.3 ne ureja "superprevodniških" elektromagnetov ali solenoidov, ki so posebej izdelani za slikanje z uporabo magnetne rezonance ("Magnetic Resonance Imaging" - MRI).

- a. oddano energijo, večjo od 10 kJ v prvi sekundi praznjenja;
- b. notranji premer navitij, ki prenašajo tok, večji od 250 mm; in
- c. narejeni za gostote magnetnega polja večje od 8 T ali za "skupno tokovno gostoto" v navitju, ki je večja od 300 A/mm^2 ;

f. naprave za kodiranje absolutnega položaja osi z vrtljivim vhodom, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. ločljivost boljšo od 265.000 (18 bitna ločljivost) v celotni lestvici; ali

2. natančnost boljšo od $\pm 2,5$ sekunde loka.

3A002 Elektronska oprema za splošno rabo:

a. oprema za snemanje in posebej zanjo izdelani testni trakovi:

1. analogni snemalniki z magnetnim trakom, vključno s snemalniki, ki omogočajo snemanje digitalnih signalov (npr. digitalni magneti z veliko močjo zapisa - moduli HDDR), ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. pasovna širina več kakor 4 MHz na en elektronski kanal ali sled;

b. pasovna širina več kakor 2 Mhz na en elektronski kanal ali sled in več kakor 42 kanalov ali

c. napaka časovnega odklona, merjena po postopkih Inter Range Instrumentation Group (IRIG) ali Electronic Industry Association (EIA), ki je manjša od $\pm 0,1$ mikrosekunde;

Opomba: Analogni snemalniki z magnetnim trakom, ki so izdelani posebej za civilne namene video snemanja, ne štejejo za merilne snemalnike.

2. digitalni snemalniki z video magnetnim trakom, ki imajo maksimalno hitrost prenosa digitalnih podatkov večjo kakor 360 Mbit/s;

Opomba: Točka 3A002.a.2 ne ureja digitalnih video snemalnikov z magnetnim trakom, ki so izdelani posebej za snemanje signala z uporabo formata signala, ki lahko vključuje kompresirani format signala, ki ga standardizirajo ali priporočajo ITU, IEC, SMPTE, EBU, ETSI ali IEEE za potrebe civilne televizije.

3. digitalni snemalniki podatkov z magnetnim trakom, ki izkoriščajo tehniko s poševnimi sledmi ali tehniko z nepremičnimi glavami in ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. maksimalno hitrost prenosa digitalnih podatkov večjo kakor 175 Mbitov/s ali

c. so "primerni za vesolje";

Opomba: Točka 3A002.a.3 ne ureja analognih snemalnikov, opremljenih z elektroniko za pretvorbo HDDR, katerih zgradba ustreza snemanju samo digitalnih podatkov.

4. oprema z maksimalno hitrostjo prenosa digitalnih podatkov večjo kakor 175 Mbitov/s, izdelana za spremjanje digitalnih snemalnikov z magnetnim trakom v digitalne instrumentacijske snemalnike podatkov;

5. naprave za digitizacijo oblik valov in prehodni snemalniki, ki imajo obe naslednji značilnosti:

a. hitrost digitalizacije enaka ali večja od 200 milijonov vzorcev na sekundo in ločljivost 10 bitov ali več in

b. neprekinjeno prepustnost 2 Gbitov na sekundo ali več;

Tehnična opomba:

Pri instrumentih z vzporedno zgradbo vodila je hitrost neprekinjenega prenosa zmnožek najvišje hitrosti prenosa besed in števila bitov v besedi.

Hitrost neprekinjenega prenosa pomeni najhitrejšo podatkovno stopnjo, ki jo lahko instrument prenese v masni pomnilnik, ne da bi se pri tem izgubili podatki pri obstoječi hitrosti vzorčenja in analogno-digitalne pretvorbe.

6. digitalni snemalniki podatkov, ki izkoriščajo tehniko shranjevanja na magnetni disk, ki imajo vse naslednje značilnosti:

a. stopnjo digitiranja enako ali večjo od 100 milijonov vzorcev na sekundo in ločljivost 8 bitov ali več; in

b. neprekinjeno prepustnost 1 Gbita na sekundo ali več;

c. "elektronski sklopi" "frekvenčnih sintetizatorjev", katerih "preklopni čas frekvenc" z ene izbrane frekvence na drugo je krajši od 1 ms;

d. "analizatorji signalov" radijskih frekvenc:

1. "analizatorji signalov" z zmožnostjo analiziranja frekvenc nad 31,8 GHz vendar pod 37,5 GHz ali nad 43,5 GHz;

2. "dinamični analizatorji signalov" z "realnočasovno pasovno širino" več kakor 500 kHz;

Opomba: Točka 3A002.c.2 ne ureja tistih "dinamičnih analizatorjev signalov", ki uporabljajo samo filtre za filtriranje pasovnih širin po konstantnem odstotku (znanih tudi kot oktavni ali trenutni oktavni filtri).

d. generatorji sintetiziranih frekvenčnih signalov, ki proizvajajo izhodne frekvence, katerih točnost ter kratkotrajna in dolgotrajna stabilnost so krmiljeni, in ki izhajajo iz notranje glavne frekvence ali jih ta uravnava, ter imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. maksimalna sintetizirana frekvenca presega 31,8 GHz;

2. njihov "preklopni čas frekvenc" z ene izbrane frekvence na drugo je krajši od 1 ms ali

3. šum posamezne faze stranskega pasu (SSB) je boljši od $-(126 + 20 \log_{10}F - 20 \log_{10}f)$, izražen v dBc/Hz, pri čemer je F regulacijsko odstopanje od delovne frekvence v Hz in f delovna frekvenca v MHz;

Opomba: Točka 3A002.d ne ureja opreme, pri kateri se izhodna frekvenca proizvaja bodisi z dodajanjem ali odvzemanjem dveh ali več frekvenc kristalnega oscilatorja bodisi z dodajanjem ali odvzemanjem, ki mu sledi množenje rezultata.

e. omrežni analizatorji z maksimalno delovno frekvenco nad 43,5 GHz;

f. mikrovalovni testni sprejemniki, ki imajo obe naslednji značilnosti:

1. maksimalno delovno frekvenco več kakor 43,5 GHz; in

2. zmožnost hkratnega merjenja amplitude in faze;

g. standardi atomskih frekvenc, ki imajo eno od naslednjih značilnosti:

1. dolgotrajno stabilnost (staranje) manj kakor (boljšo od) 1×10^{-11} /mesec ali

2. so "primerni za vesolje".

Opomba: Točka 3A002.g.1 ne ureja rubidijevih frekvenčnih norm, ki niso "primerni za vesolje".

3A101 Elektronska oprema, naprave in komponente, razen tistih iz točke 3A001:

a. analogno-digitalni pretvorniki, uporabni v "projektilih", ki so izdelani v skladu z vojaškimi specifikacijami za bojno opremo;

b. pospeševalniki z zmožnostjo sproščanja elektromagnetnega sevanja, ki ga ustvarja zavorno sevanje pospešenih elektronov z 2 MeV ali več in sistemi, ki vsebujejo te pospeševalnike.

Opomba: Točka 3A101.b ne določa opreme, izdelane posebej za medicinsko uporabo.

3A201 Elektronske komponente, razen tistih iz točke 3A001:

a. kondenzatorji, ki imajo eno od naslednjih skupin značilnosti:

1. a. nazivno napetost nad 1,4 kV;

b. količino akumulirane energije nad 10 J;

c. kapacitivnost nad $0,5 \mu\text{F}$; in

d. zaporedno induktivnost, manjšo od 50 nH; ali

2.
  - a. nazivno napetost nad 750 V;
  - b. kapacitivnost nad $0,25 \mu\text{F}$; in
  - c. zaporedno induktivnost, manjšo od 10 nH;
- b. superprevodniški solenoidni elektromagneti, ki imajo vse naslednje značilnosti:
  1. zmožnost ustvarjanja magnetnih polj, večjih od 2 T;
  2. razmerje med njihovo dolžino in notranjim premerom je večje od 2;
  3. notranji premer, večji od 300 mm; in
  4. enakomernost magnetnega polja, boljša od 1 % vzdolž osrednjih 50 % notranje prostornine.

Opomba: Točka 3A201.b ne ureja magnetov, ki so posebej izdelani in izvoženi 'kot deli' medicinskih sistemov za slikanje z uporabo jedrske magnetne rezonance ("NMR"). Pojem 'kot del' ne pomeni nujno tudi fizičnega dela iste pošiljke; ločene pošiljke iz različnih virov so dovoljene pod pogojem, da pripadajoči izvozni dokumenti nedvoumno izkazujejo, da so pošiljke dobavljene 'kot del' celotnega sistema za slikanje.

- c. generatorji rentgenskih žarkov ali impulzni pospeševalniki elektronov, ki imajo eno od naslednjih skupin značilnosti:

1.
  - a. maksimalno energijo pospešenih elektronov, ki je enaka ali večja od 500 MeV, toda manjša kakor 25 MeV; in
  - b. 'izkoristek' (K), ki je enak ali večji od 0,25; ali
2.
  - a. maksimalno energijo elektronov, ki je enaka ali večja od 25 MeV; in
  - b. 'maksimalno moč' nad 50 MW.

Opomba: Točka 3A201.c ne ureja pospeševalnikov, sestavnih delov naprav, ki niso izdelane za obsevanje z elektronskimi ali rentgenskimi žarki (npr. elektronska mikroskopija), niti tistih, ki so izdelani za uporabo v medicini.

Tehnične opombe:

1. 'Izkoristek' K je določen kot:

$$K = 1,7 \times 10^3 V^{2,65} Q$$

V je maksimalna energija elektronov v milijonih elektron volтов.
Če je trajanje impulza snopa pospeševalnika enako ali manjše od 1 μs , potem je Q celotni pospešeni naboj v kulonih. Če je trajanje impulza snopa pospeševalnika večje od 1 μs , potem je Q maksimalni pospešeni naboj v 1 μs .

Q je enak integralu i glede na t, v manj kakor 1 μs ali v času trajanja impulza snopa (Q = $\int \text{int } J \text{ dt}$), pri čemer je i žarkovni tok v amperih in t čas v sekundah.

2. 'Maksimalna moč' = (vrednost maksimalnega potenciala v voltih) x (vrednost maksimalnega žarkovnega toka v amperih).
3. V strojih, ki temeljijo na pospeševanju mikrovalov, je čas trajanja impulza snopa krajši od 1 μ s oziroma trajanje zaporednih snopov, ki izhajajo iz posameznega mikrovalovnega impulza modulatorja.
  4. V strojih, ki temeljijo na pospeševanju mikrovalov, je vrednost maksimalnega žarkovnega toka povprečni tok, dosežen v času trajanja zaporednih snopov.
- 3A225 Frekvenčni pretvorniki ali generatorji, razen tistih, ki so določeni v točki 0B001.b.13, in ki imajo vse naslednje značilnosti:
- a. večfazni izhod, ki omogoča moč 40 W ali več;
  - b. sposobnost delovanja v frekvenčnem območju od 600 do 2000 Hz;
  - c. skupno harmonično popačenje, boljše (manjše) od 10 %; in
  - d. regulacijo frekvence, boljšo (manjšo) od 0,1 %.
- Tehnična opomba:
- Frekvenčni pretvorniki iz točke 3A225 so poznani tudi pod imenom konverterji ali inverterji.*
- 3A226 Močnostni enosmerni napajaniki, razen tistih, ki so določene v točki 0B001.j.6, in ki imajo obe naslednji značilnosti:
- a. sposobnost neprekinjenega proizvajanja toka jakosti 500 A ali več, v časovnem obdobju osmih ur, z napetostjo 100 V ali več; in
- 3A227 b. stabilnost toka ali napetosti, boljšo od 0,1 %, v časovnem obdobju osmih ur.
- Visokonapetostni enosmerni napajaniki, razen tistih, ki so določene v točki 0B001.j.6, in ki imajo obe naslednji značilnosti:
- a. sposobnost neprekinjenega proizvajanja toka jakosti 1 A ali več, v časovnem obdobju osmih ur, z napetostjo 20 kV ali več; in
  - b. stabilnost toka ali napetosti, boljšo od 0,1 %, v časovnem obdobju osmih ur.
- 3A228 Preklopne naprave:
- a. elektronke s hladno katodo, polnjene s plinom ali brez, ki delujejo podobno kakor iskrilo in imajo vse naslednje značilnosti:
    1. vsebujejo tri elektrode ali več;
    2. maksimalno vrednost anodne napetosti, ki je enaka ali večja od 2,5 kV;
    3. maksimalno vrednost anodnega toka, ki je enaka ali večja od 100 A; in
    4. zakasnitveni čas na anodi, ki je enak ali krajši od 10 μ s;

Opomba: Točka 3A228 vključuje plinske kritronske in vakuumski spritronske elektronke.

- b. prožilno vezana iskrila, ki imajo obe naslednji značilnosti:
1. zakasnitveni čas na anodi, ki je enak ali krajši od $15 \mu\text{s}$; in
  2. maksimalno vrednost anodnega toka, ki je enaka ali večja od 500 A;
- c. moduli ali sklopi za hitro preklapljanje, ki imajo vse naslednje značilnosti:
1. maksimalno vrednost anodne napetosti, ki je večja od 2 kV;
  2. maksimalno vrednost anodnega toka, ki je enaka ali večja od 500 A; in
  3. vklopni čas, ki je enak ali krajši od $1 \mu\text{s}$.

3A229

Vžigalni kompleti in enakovredni generatorji impulzov z visokotokovno jakostjo:
NAPOTILO: GLEJ TUDI NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA.

- a. vžigalni sistemi za detonatorje, ki so izdelani tako, da sprožijo krmiljene detonatorje, določene v točki 3A232;
- b. modularni električno-impulzni generatorji ("pulzerji"), ki imajo vse naslednje značilnosti:
  1. izdelani so kot prenosni, mobilni ali kot robustni in odporni na izredne razmere;
  2. so v zaprtem ohišju, ki preprečuje vstop prašnim delcem;
  3. imajo sposobnost sproščanja lastne energije v manj kakor $15 \mu\text{s}$;
  4. imajo izhodno jakost, ki je večja od 100 A;
  5. 'čas naraščanja toka', manjši od $10 \mu\text{s}$, ko je v tokokrog vključen tudi upor, ki ima upornost, manjšo od 40 omov;
  6. nobena njihova mera ne presega 254 mm;
  7. tehtajo manj kakor 25 kg; in
  8. namenjeni so za uporabo v razširjenem temperaturnem območju, in to od 223 K (-50°C) do 373 K (100°C), ali primerni za uporabo v zračnih plovilih.

Opomba: Točka 3A229.b vključuje tudi krmilnike za ksenonove bliskovke.

Tehnična opomba:

V točki 3A229.b.5 je 'časovni porast' opredeljen kot časovni interval od 10 % do 90 % amplitudo toka, ko je v tokokrog vključen tudi upor.

3A230

Hitri generatorji impulzov, ki imajo obe naslednji značilnosti:

- a. izhodno napetost nad 6 V, ko je v tokokrog vključen tudi upor, ki ima upornost manjšo od 55 omov; in
- b. 'čas prehoda impulza', ki je krajši od 500 ps.

Tehnična opomba:

V točki 3A230 je 'čas prehoda impulza' opredeljen kot časovni interval med 10 % in 90 % amplitude napetosti.

- 3A231 Nevtronski generatorski sistemi, vključno z elektronkami, ki imajo obe naslednji značilnosti:
- izdelani so za delovanje brez prisotnosti zunanjega vakuumskega sistema; in
  - izkoriščajo elektrostatični pospešek za sprožanje jedrske reakcije med tritijem in devterijem.
- 3A232 Detonatorji in večtočkovni vžigalni sistemi:
NAPOTILO: GLEJ TUDI NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA.
- električno krmiljeni detonatorji:
    - mostični vžigalnik (EB);
    - mostični vžigalnik z žico (EBW);
    - vžigalnik "slapper";
    - vžigalnik s folijo (EFI);
  - naprave, ki uporabljajo en sam detonator ali več, ki so izdelane za praktično istočasni vžig večjih eksplozivnih površin (več kakor 5000 mm²) z enim samim vžigalnim signalom, pri čemer je maksimalno časovno odstopanje od prvotnega vžigalnega signala na celotni površini manjše od 2,5 µs.

Opomba: Točka 3A232 ne ureja detonatorjev, ki uporabljajo samo inicialne eksplozive, kakor na primer svinčev azid.

Tehnična opomba:

Detonatorji, ki so navedeni v točki 3A232, izkoriščajo majhen električni vodnik (most, žico za premoščanje ali folijo), ki se eksplozivno uparja, ko skoznje steče električni visoko-tokovni impulz. V vseh vrstah detonatorjev, razen "slapper" vžigalnikov, sproži kemično detonacijo eksplozivni vodnik, ko pride v stik z močno eksplozivnim materialom, kakor je na primer PETN (pentaeritritol-tetranitrat). Posebno udarjalo povzroči pri "slapper" detonatorjih eksplozivno uparjanje električnega vodnika, ko udari na eksploziv in s tem povzroči kemično detonacijo. V nekaterih primerih požene navedeno udarjalo magnetna sila. Izraz "vžigalnik s folijo" se lahko nanaša na mostični vžigalnik, pa tudi na "slapper" vžigalnik. Prav tako se lahko pojme "vžigalnik" včasih uporablja namesto besede "detonator".

- 3A233 Masni spektrometri, razen tistih, ki so določeni v točki 0B002.g, ki so zmožni merjenja ionov z atomsko maso 230 ali več, z ločljivostjo, ki je boljša od dveh delov v 230, in ionski viri zanke:
- masni spektrometri z induktivno sklopljeno plazmo (ICP/MS);
  - masni spektrometri z žarilnim praznjenjem (GDMS);
  - masni spektrometri s termično ionizacijo (TIMS);

d. masni spektrometri za obstreljevanje z elektroni, ki imajo komoro z viri izdelano iz materialov, odpornih proti UF_6 , ali pa je komora s takšnimi materiali prevlečena ali prekrita;

e. masni spektrometri z molekularnim snopom, ki imajo eno od naslednjih značilnosti:

1. komora z viri je izdelana iz nerjavnega jekla ali molibdena ali je prevlečena ali prekrita z njima in opremljena s hladilno pastjo, ki omogoča ohlajanje do temperature 193 K (-80°C) ali manj; ali

2. komora z viri je izdelana iz materialov, ki so odporni na UF_6 , ali je prevlečena ali prekrita z njimi;

f. masni spektrometri, opremljeni z ionskim virom, ki omogoča mikrofluoriranje, in izdelani za aktinoide ali fluoride aktinoidov.

3B Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo

3B001 Oprema za proizvodnjo ali preizkušanje polprevodniških naprav ali materialov in posebej izdelane komponente in pribor zanjo:

a. oprema za epitaksialno rast, "krmiljena s shranjenim programom":

1. oprema z zmožnostjo proizvajanja enakomerne debeline plasti do manj kakor $\pm 2,5\%$ na razdalji 75 mm ali več;

2. reaktorji za nanašanje kovin s kemičnim naparjevanjem (MOCVD), izdelani posebej za razvoj kristalov sestavljenih polprevodnikov z uporabo kemične reakcije med materiali iz točke 3C003 ali 3C004;

3. oprema za epitaksijsko rast z molekularnim snopom, ki uporablja plinske ali trdne vire.

b. oprema, "krmiljena s shranjenim programom", izdelana za implantacijo ionov, ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:

1. energijo žarka (napetost pospeševanja) več kakor 1 MeV;

2. izdelana in prirejena je za delovanje pri energiji žarka (napetosti pospeševanja) manj kakor 2 keV;

3. zmožnost neposrednega zapisa ali

4. zmožnost visokoenergetske oksidacije v ogreto "podlago" iz polprevodniškega materiala.

c. oprema, "krmiljena s shranjenim programom" za suho jedkanje z uporabo anizotropske plazme:

1. oprema, delujoča na način "od kasete do kasete" in z uravnavanjem

obremenitve, in ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:

a. je izdelana ali prirejena za proizvodnjo kritičnih dimenzij $0,3 \mu\text{m}$ ali manj z natančnostjo $\pm 5\%$ za razpršenost 3 sigma; ali

b. je izdelana za generiranje manj kakor $0,04 \text{ delcev/cm}^2$ z izmerljivo velikostjo delcev, večjih od $0,1 \mu\text{m}$ v premeru;

2. oprema, izdelana posebej za opremo iz točke 3B001.e, ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:

a. je izdelana ali prirejena za proizvodnjo kritičnih dimenzij $0,3 \mu\text{m}$ ali manj z natančnostjo $\pm 5\%$ za razpršenost 3 sigma; ali

b. je izdelana za generiranje manj kakor $0,04 \text{ delcev/cm}^2$ z izmerljivo velikostjo delcev, večjih od $0,1 \mu\text{m}$ v premeru;

d. oprema, "krmiljena s shranjenim programom", za nanašanje CVD z uporabo plazme:

1. ki deluje na način "od kasete do kasete" in z uravnavanjem obremenitve in ima katero koli od naslednjih značilnosti:

a. je izdelana v skladu s specifikacijami proizvajalca ali prirejena za proizvodnjo kritičnih dimenzij $0,3 \mu\text{m}$ ali manj z natančnostjo $\pm 5\%$ za razpršenost 3 sigma; ali

b. je izdelana za generiranje manj kakor $0,04 \text{ delcev/cm}^2$ z izmerljivo velikostjo delcev, večjih od $0,1 \mu\text{m}$ v premeru;

2. oprema, izdelana posebej za opremo iz točke 3B001.e, ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:

a. je izdelana v skladu s specifikacijami proizvajalca ali prirejena za proizvodnjo kritičnih dimenzij $0,3 \mu\text{m}$ ali manj z natančnostjo $\pm 5\%$ za razpršenost 3 sigma; ali

b. je izdelana za generiranje manj kakor $0,04 \text{ delcev/cm}^2$ z izmerljivo velikostjo delcev, večjih od $0,1 \mu\text{m}$ v premeru;

e. večkomorni centralni sistemi, "krmiljeni s shranjenim programom", z avtomatskim polnjenjem, za obdelavo rezin, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. vmesniki za polnjenje in praznjenje rezin, na katere je treba priključiti več kakor dve napravi za obdelavo polprevodnikov; in

2. izdelani so za oblikovanje integralnega sistema v vakuumskem okolju za sekvenčno multiplo obdelavo rezin.

Opomba: Točka 3B001.e ne ureja avtomatskih robotskih sistemov za obdelavo rezin, ki niso namenjeni za delovanje v vakuumu.

f. litografska oprema, "krmiljena s shranjenim programom":

1. oprema za razporejanje in izpostavljanje rezin v enem ali ponavljajočih se korakih, ki uporablja fotooptične metode ali metode z rentgenskimi žarki in ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:

- a. vir svetlobe valovne dolžine manj kakor 350 nm; ali
- b. zmožnost proizvajanja oblike z 'minimalno razločljivo potezo' 0,35 mikrometra ali manj;

Tehnična opomba:

'Minimalna razločljiva poteza' se izračuna po naslednjem obrazcu:

$MRF = (\text{valovna dolžina vira svetlobe, kateri je rezina izpostavljena v } \mu\text{m}) \times (\text{faktor } K) / (\text{številčna reža})$

pri čemer je faktor $K = 0,7$

$MRF = \text{minimalna razločljiva poteza}$

2. oprema, izdelana posebej za obdelavo naprav za izdelavo mask ali naprav za obdelavo polprevodniških naprav, ki uporabljajo elektronski žarek z odklonjenim fokusom, ionski ali "laserski" žarek in ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

- a. točko, manjšo od 0,2 μm ;
  - b. zmožnost izdelave vzorca s potezami, manjšimi od 1 μm ; ali
  - c. površinsko natančnost boljšo od $\pm 0,20 \mu\text{m}$ (3 sigme);
- g. maske in mrežice, izdelane za integrirana vezja iz točke 3A001;
- h. večplastne maske s faznimi premičnimi plastmi.

3B002 Oprema za testiranje, "krmiljena s shranjenim programom", izdelana posebej za testiranje izdelanih in neizdelanih polprevodniških naprav in posebej zanjo izdelane komponente in pribor:

- a. za testiranje parametrov S tranzistorskih naprav pri frekvencah nad 31 GHz;
- b. za testiranje integriranih vezij z zmožnostjo izvajanja funkcionalnih preizkusov pri 'hitrosti vzorčenja' več kakor 333 MHz;

Opomba: Točka 3B002.b ne ureja opreme, izdelane posebej za testiranje:

1. "elektronskih sklopov" in razreda "elektronskih sklopov" za domačo rabo in prosti čas;
2. nekrmiljenih elektronskih komponent, "elektronskih sklopov" ali integriranih vezij;
3. spominov.

Tehnična opomba:

Za namen te točke je 'hitrosti vzorčenja' opredeljena kot maksimalna frekvenca digitalnih operacij testne naprave. Zato je to ekvivalent največji podatkovni hitrosti prenosa, ki jo lahko zagotavlja testna naprava v nemultipleksnem načinu. Nanaša se tudi na hitrost testnega postopka, največjo digitalno frekvenco in največjo digitalno hitrost.

- c. za testiranje mikrovalovnih integriranih vezij iz točke 3A001.b.2.

3C Materiali

3C001 Heteroepitaksialni materiali, sestavljeni iz "podlage" z naloženimi plastmi, pridobljeni z epitaksialno rastjo, iz naslednjih materialov:

- a. silicija;
- b. germanija;
- c. silicijevega karbida; ali
- d. III/V spojin galija ali indija.

Tehnična opomba:

III/V spojine so polikristalni ali binarni oziroma kompleksni monokristalni izdelki, ki vsebujejo elemente iz skupin IIIA in VA Mendelejevega periodnega sistema kemičnih elementov (galijev arzenid, galij-aluminijev arzenid, indijev fosfid itd.).

3C002 Uporniški materiali in "podlage", prevlečene s krmiljenimi uporniki:

- a. pozitivni uporniki za polprevodniško litografijo, ki so posebej prirejeni za uporabo na valovnih dolžinah pod 350 nm;
- b. vsi uporniki za uporabo z elektronskimi ali ionskimi žarki, z občutljivostjo 0,01 mikrokolumba/mm² ali boljšo;
- c. vsi uporabniki za uporabo z rentgenskimi žarki, z občutljivostjo 2,5 mJ/mm² ali boljšo;
- d. vsi uporniki, prirejeni za tehniko površinske preslikave, skupaj s 'siliciranimi' uporniki.

Tehnična opomba:

Tehnike 'siliciranja' so opredeljene kot postopki, ki vključujejo oksidacijo površine upornika zaradi izboljšanja lastnosti pri mokri in suhi obdelavi.

3C003 *Organsko-anorganske spojine:*

- a. organsko-kovinske spojine aluminija, galija ali indija, katerih čistota (kovinske osnove) je več kakor 99,999 %;
- b. organsko-arzenove, organsko-antimonove in organsko-fosforjeve spojine, katerih čistota (anorganske osnove) je več kakor 99,999 %.

Opomba: Točka 3C003 ureja samo spojine, v katerih je kovinski, delno kovinski ali nekovinski element neposredno vezan na ogljik iz organskega dela molekule.

3C004 Hidridi fosforja, arzena ali antimona, katerih čistota je več kakor 99,999%, tudi če so razredčeni v nevtralnih plinih ali vodiku.

Opomba: Točka 3C004 ne ureja hidridov, ki vsebujejo 20 molarnih odstotkov ali več inertnih plinov ali vodika.

3D Programska oprema

3D001 "Programska oprema", izdelana posebej za "razvoj" ali "proizvodnjo" opreme iz točk od 3A001.b do 3A002.g ali iz točke 3B.

3D002 "Programska oprema", izdelana posebej za "uporabo" opreme, "krmiljene s shranjenim programom" iz točke 3B.

3D003 "Programska oprema" za računalniško podprto načrtovanje (CAD), ki ima vse naslednje lastnosti:

a. izdelana je za "razvoj" polprevodniških naprav ali integriranih vezij; in

b. izdelana je za naslednja opravila ali za uporabo naslednjega:

1. načrtovalska pravila ali pravila verifikacije vezij;

2. simulacijo topologije vezij ali

3. 'simulatorje litografske obdelave' načrtanega vezja.

Tehnična opomba:

'Simulator litografske obdelave' je "programska oprema", ki se uporablja v fazi oblikovanja za določanje zaporedja korakov litografije, jedkanja in nanašanja pri preslikavanju vzorcev iz mask v specifične topografske vzorce vodnikov, dielektrikov ali polprevodniških materialov.

Opomba 1: Točka 3D003 ne ureja "programske opreme", izdelane posebej za vnašanje schem, za logično simulacijo, nameščanje ali usmerjanje, za verifikacijo slojev ali ustvarjanje vzorcev.

Opomba 2: Knjižnice, atributi oblik ali sorodni podatki za proizvodnjo polprevodniških naprav se pojmujejo kot "tehnologija".

3D101 "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za "uporabo" opreme iz točke 3A101.b.

3E Tehnologija

3E001 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" ali "proizvodnjo" opreme ali materialov iz točk 3A, 3B ali 3C;

Opomba: Točka 3E001 ne ureja "tehnologije" za "razvoj" ali "proizvodnjo" pri:

a. mikrovalovnih tranzistorjih, ki delujejo s frekvencami pod 31 GHz;

b. integriranih vezjih, ki so določena v točkah od 3A001.a.3 do 3A001.a.12 in imajo obe naslednji značilnosti:

1. uporablja "tehnologijo" $0,5 \mu\text{m}$ ali več in
2. ne vključujejo 'večplastnih struktur'.

Tehnična opomba:

Izraz 'večplastna struktura' v opombi b.2 k točki 3E001 ne vključuje naprav, ki so sestavljene iz največ treh kovinskih plasti in treh plasti polisilicija.

3E002 "Tehnologija" v skladu s Splošno opombo o tehnologiji, razen tiste iz točke 3E001, za "razvoj" ali "proizvodnjo" "mikroprocesorskih mikrovezij", "mikroracunalniških mikrovezij" in mikrokrmilniških mikrovezij s "sestavljeni teoretično zmogljivostjo" ("STZ") 530 milijonov teoretičnih operacij na sekundo (Mtops) ali več in aritmetično logično enoto z 32-bitno širino dostopa ali več.

Opomba: Opomba o izvzetju iz nadzora k 3E001 se uporablja tudi za točko 3E002.

3E003 Druga "tehnologija" za "razvoj" ali "proizvodnjo":

- a. vakuumskih mikroelektronskih naprav;
- b. elementov z raznovrstnimi polprevodniškimi sktrukturami, kakor so na primer tranzistorji z visoko mobilnostjo elektronov (HEMT), hetero-bipolarni tranzistorji (HBT), elementi s kvantnimi potencialnimi jamami in elementi s superkristalno mrežo;
- c. "superprevodniških" elektronskih naprav;
- d. podlag z diamantnimi filmi za elektronske komponente;
- e. podlag iz silicija na izolatorju (SOI) za integrirana vezja, pri katerih je izolator silicijev dioksid;
- f. podlag iz silicijevega karbida za elektronske komponente;
- g. Vakumske elektronke, ki delujejo na frekvencah 31 GHz ali višje.

3E101 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" opreme ali "programske opreme" iz točke 3A001.a.1 ali 3A001.e.2, 3A101 ali 3D101.

3E102 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" "programske opreme" iz točke 3D101.

3E201 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" opreme iz točk 3A001.e.2, 3A001.e.3, 3A201, 3A225 do 3A233.

SKUPINA 4**RAČUNALNIKI**

Opomba 1: Računalnike, računalniško opremo in "programske opreme", povezano z izvajanjem telekomunikacijskih funkcij ali funkcij "lokalnega omrežja", je treba obravnavati v primerjavi z delovnimi značilnostmi Skupine 5, del 1 (Telekomunikacije).

Opomba 2: Krmilne enote, ki neposredno medsebojno povezujejo vodila ali kanale osrednjih procesnih enot, "glavni shranjevalniki" ali krmilniki diskov ne veljajo za telekomunikacijsko opremo, opisano v Skupini 5, del 1 (Telekomunikacije).

NAPOTILO: Glede nadzornega statusa "programske opreme", izdelane posebej za paketno preklapljanje, glej točko 5D001.

Opomba 3: Računalnike, računalniško opremo in "programske opreme" za izvajanje kriptografskih in kriptoanalitičnih funkcij z izvajanjem funkcij varnosti na več ravneh z ugotovljivostjo ali funkcijami izolacije ugotovljivega uporabnika ali ki tiste, omejujejo elektromagnetno kompatibilnost (EMC), je treba prav tako obravnavati v primerjavi z delovnimi značilnostmi iz Skupine 5, del 2 ("Informacijska varnost").

4A Sistemi, oprema in komponente

4A001 Elektronski računalniki in sorodna oprema in "elektronski sklopi" ter posebej izdelane komponente zanje:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 4A101.

a. posebej izdelani, da imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. primernost za delovanje pri temperaturah okolja pod 228 K (-45 °C) ali nad 358 K (85 °C);

Opomba: Točka 4A00.a.1 se ne uporablja za računalnike, izdelane posebej za osebne avtomobile ali naprave za železniške vlake.

2. utrjenost proti sevanju, tako da prenesejo naslednje doze:

a. skupno dozo..... 5×10^3 Gy (silicij)

b. stalno dozo..... 5×10^6 Gy (silicij)/s; ali

c. posamezne sunke..... 1×10^{-7} napak/bit/dan;

b. z značilnostmi ali zmožnostmi izvajanja funkcij, ki presegajo meje iz Skupine 5, del 2 ("Informacijska varnost").

Opomba: Točka 4A001.b ne ureja elektronskih računalnikov in računalniške opreme, kadar spremljajo uporabnika za njegovo osebno uporabo.

4A002 "Hibridni računalniki" in "elektronski sklopi" ter posebej zanje izdelane komponente:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 4A102.

a. ki vsebujejo "digitalne računalnike" iz točke 4A003;

b. ki vsebujejo analogno-digitalne pretvornike z vsemi naslednjimi značilnostmi:

1. 32 kanalov ali več; in

2. ločljivost 14 bitov (brez znakovnega bita) ali več pri hitrosti 200.000 pretvorb na sekundo ali več.

4A003 "Digitalni računalniki", "elektronski sklopi" in sorodna oprema ter posebej izdelane komponente zanje:

Opomba 1: Točka 4A003 zajema:

- a. vektorske procesorje;
- b. matrične procesorje;
- c. procesorje digitalnih signalov;
- d. logične procesorje;
- e. opremo za "izboljšavo slike";
- f. opremo za "obdelavo signala".

Opomba 2: Nadzorni status "digitalnih računalnikov" in sorodne opreme, opisanih v točki 4A003, je določen z nadzornim statusom druge opreme ali sistemov, pod pogojem:

- a. da so "digitalni računalniki" ali sorodna oprema bistveni za delovanje druge opreme ali sistemov;
- b. da "digitalni računalniki" in sorodna oprema niso "osnovni element" druge opreme ali sistemov in

NAPOTILO 1: Nadzorni status opreme za "obdelavo signalov" ali "izboljšave slike", ki je posebej izdelana za drugo opremo, katerih funkcija je omejena na funkcije, dovoljene drugi opremi, je določen z nadzornim statusom druge opreme, tudi če presega kriterije "osnovnega elementa".

NAPOTILO 2: Glede nadzornega statusa "digitalnih računalnikov" in sorodne opreme za telekomunikacijsko opremo glej Skupino 5, del 1 (Telekomunikacije).

c. da je "tehnologija" za "digitalne računalnike" in sorodna oprema opisana v točki 4E.

a. Izdelani ali prirejeni za "toleranco napak".

Opomba: V smislu točke 4A003.a "digitalni računalniki" in sorodna oprema ne veljajo kot izdelani ali prirejeni za "toleranco napak":

- 1. če za odkrivanje ali popravljanje napak uporabljajo algoritme v "glavnem shranjevalniku";

2. če uporabljo medsebojno povezavo dveh "digitalnih računalnikov", tako da lahko takrat, ko odpove osrednja procesna enota, nadaljuje delovanje sistema mirujoča, vendar zrcalna osrednja procesna enota;
3. če uporabljo medsebojno povezavo dveh osrednjih procesnih enot z uporabo podatkovnih kanalov ali deljenega shranjevanja, kar omogoča eni osrednji procesni enoti izvajanje drugih opravil v času, ko druga procesna enota ne deluje, med tem časom pa prva procesna enota omogoča delovanje sistema; ali
4. če zagotavlja sinhronizacijo dveh osrednjih procesnih enot "programska oprema", pri čemer ena osrednja procesna enota zazna okvaro druge in obudi ukaze okvarjene enote.

b. "digitalni računalniki" s "sestavljeni teoretično zmogljivostjo" ("STZ") več kakor 190.000 milijonov teoretičnih operacij na sekundo (Mtops);

c. "elektronski sklopi", izdelani ali prirejeni posebej za izboljšanje zmogljivosti s kopičenjem "izračunskih elementov" ("IE"), nad mejo "STZ" iz točke 4A003.b;

Opomba 1: Točka 4A003.c se uporablja samo za "elektronske sklope" in programirljive medsebojne povezave, ki ne presegajo meje iz točke 4A003.b, kadar so dobavljeni kot nevdelani "elektronski sklopi". Ne uporablja se za "elektronske sklope", ki so po svoji naravi namenjeni za uporabo z računalniško opremo iz točk 4A003.d ali 4A003.e.

Opomba 2: Točka 4A003.c ne ureja "elektronskih sklopov", izdelanih posebej za izdelke ali družine izdelkov, katerih maksimalna konfiguracija ne presega meje iz točke 4A003.b.

d. neuporabljena;

e. oprema za izvajanje analogno-digitalnih pretvorb, ki presegajo meje iz točke 3A001.a.5;

f. neuporabljena;

g. oprema, izdelana posebej za zagotavljanje zunanjih medsebojnih povezav "digitalnih računalnikov", in pripadajoča oprema, ki omogoča komunikacijo pri podatkovnih hitrostih nad 1,25 Gbajtov na sekundo.

Opomba: Točka 4A003.g ne ureja opreme za interne medsebojne povezave (npr. hrbtnne plošče, vodila), opreme za pasivne medsebojne povezave, "krmilnikov za dostop do omrežja" ali "krmilnikov za komunikacijske kanale".

4A004 Računalniki in posebej izdelana računalniška oprema, "elektronski sklopi" in posebej izdelane komponente zanje:

a. "računalniki s sistoličnimi zaporedji",

b. "nevronske računalnike";

c. "optični računalniki".

4A101 Analogni računalniki, "digitalni računalniki" ali diferencialni digitalni analizatorji, razen tistih iz točke 4A001.a.1, ki so izdelani ali prirejeni za uporabo v nosilnih raketah iz točke 9A004 ali sondirnih raketah iz točke 9A104.

4A102 "Hibridni računalniki", izdelani posebej za izdelovanje modelov, simulacijo ali sestavljanje oblike nosilnih raket iz točke 9A004 ali sondirnih raket iz točke 9A104.

Opomba: Ta nadzor se uporablja le, kadar se oprema dobavlja skupaj s "programsko opremo" iz točke 7D103 ali 9D103.

4B Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo

Je ni.

4C Materiali

Jih ni.

4D Programska oprema

Opomba: Nadzorni status "programske opreme" za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" opreme, opisane v drugih skupinah, se obravnava znotraj ustreznih skupin. Nadzorni status "programske opreme" za opremo iz te Skupine se obravnava v tej skupini.

4D001 a. "Programska oprema", izdelana ali prirejena posebej za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" opreme ali "programske opreme" iz točk 4A001 do 4A004 ali točke 4D.

b. "Programska oprema", ki ni določena v 4D001.a., izdelana ali prilagojena posebej za "razvoj" ali "proizvodnjo":

1. "digitalnih računalnikov" s "sestavljeni teoretično zmogljivostjo" ("STZ") več kakor 28.000 milijonov teoretičnih operacij na sekundo (Mtops); ali
2. "elektronskih sklopov", izdelanih ali prirejenih posebej za izboljšanje zmogljivosti s kopičenjem "izračunskih elementov" ("IE"), nad mejo "STZ" iz točke 4D001.b.1.;

4D002 "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za podporo "tehnologiji" iz točke 4E.

4D003 Posebna "programska oprema":

a. "programska oprema" za operacijske sisteme, razvojna orodja in kompilatorji za "programske opreme", izdelani posebej za opremo za "obdelavo večpodatkovnega toka", v "izvorni kodi";

b. neuporabljena;

c. "programska oprema" z značilnostmi ali zmožnostmi izvajanja funkcij, ki presegajo meje iz Skupine 5, del 2 ("Informacijska varnost")

Opomba: Točka 4D003.c ne ureja "programske opreme", ki spremijava uporabnika za njegovo osebno uporabo.

4E Tehnologija

4E001 a. "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" opreme ali "programske opreme" iz točk 4A ali 4D.

b. "Tehnologija", ki ni določena v 4E001.a., izdelana ali prilagojena posebej za "razvoj" ali "proizvodnjo":

1. "digitalnih računalnikov" s "sestavljeni teoretično zmogljivostjo" ("STZ") več kakor 28.000 milijonov teoretičnih operacij na sekundo (Mtops); ali
2. "elektronskih sklopov", izdelanih ali prirejenih posebej za izboljšanje zmogljivosti s kopičenjem "izračunskih elementov" ("IE"), nad mejo "STZ" iz točke 4E001.b.1.;

Tehnična opomba o "sestavljeni teoretični zmogljivosti" ("STZ")

Okrajšave, uporabljene v tej tehnični opombi

"IE"	"izračunski element" (tipično aritmetična logična enota)
PV	premična vejica
NP	nepremična vejica
t	izvajalni čas
XOR	ekskluzivni OR
CPE	centralna procesna enota
TZ	teoretična zmogljivost (posameznega izračunskega elementa)
"STZ"	"sestavljena teoretična zmogljivost" (več izračunskih elementov)
R	stopnja kalkulacijske učinkovitosti
DB	dolžina besede
L	nastavitev dolžine besede
×	pomnoženo z – čas izvedbe 't' je izražen v mikrosekundah, TZ in "STZ" sta izražena v milijonih teoretičnih operacij na sekundo (Mtops) in DB je izražena v bitih.

Opis metode izračuna "STZ"

"STZ" je mera za izračunsko zmogljivost, prikazana v Mtops. Pri izračunavanju "STZ" skupka izračunskih elementov je treba uporabiti naslednje tri korake:

1. izračun stopnje kalkulacijske učinkovitosti R za vsak izračunski element "IE";
2. prilagoditev dolžine besed (L) stopnji kalkulacijske učinkovitosti (R), kar prikaže teoretično zmogljivost (TZ) za vsak izračunski element "IE";
3. če obstaja več izračunskih elementov "IE", se kombinirajo teoretične zmogljivosti, kar prikaže sestavljene teoretične zmogljivosti "STZ".

Podrobnosti naštetih korakov so prikazane v naslednjih odstavkih.

Opomba 1: Pri skupih več izračunskih elementov, ki imajo skupne in ločene spominske podsisteme, se izračun "STZ" izvaja hierarhično v dveh korakih: najprej se sestavijo skupine izračunskih elementov, ki imajo skupen spomin; nato se izračuna "STZ" skupin z uporabo izračunske metode za večkratne izračunske elemente z ločenimi spomini.

Opomba 2: Izračunski elementi, katerih funkcije so omejene na vhodne, izhodne in periferne (npr. diskovni pogon, krmilniki komunikacijskih in video prikazovalnikov), niso vključeni v izračun "STZ".

Naslednja tabela prikazuje metodo za izračun kalkulacijske učinkovitosti R za vsak izračunski element "IE":

1. korak: Stopnja kalkulacijske učinkovitosti R

Za uporabo izračunskih elementov "IE": <i>Opomba: Vsak "IE" se obravnava posebej.</i>	R stopnja kalkulacijske učinkovitosti
samo NV	$R_{NV} = 1 / (3 * t_{NV \text{ add}})$ če ni uporabljen seštevek, uporabi: $R_{NV} = 1 / t_{NV \text{ mult}}$ če ni uporabljen ne seštevek ne zmnožek, uporabi zadnjo razpoložljivo aritmetično operacijo: $R_{NV} = 1 / (3 * t_{NV \text{ add}})$ glej opombi X in Z
samo PV	$R_{PV} = \max(1/tZ_V \text{ add}, 1/tZ_V \text{ mult})$ glej opombi X in Y
PV in NV (R)	Izračunaj oboje R_{NV}, R_{PV}
za preproste logične procesorje brez specifičnih aritmetičnih operacij	$R = 1 / (3 * t_{\log})$ pri čemer je $t_{\log}$ čas izvedbe XOR ozziroma najhitrejša preprosta logična operacija pri logični strojni opremi, ki ne uporablja XOR glej opombi X in Z
za posebne logične procesorje, ki ne uporabljajo nobene specificirane aritmetične ali logične operacije	$R = R' * DB / 64$ R' je število rezultatov na sekundo, DB je število bitov, na katerih poteka logična operacija, 64 pa je faktor prevedbe na 64-bitno operacijo

Opomba W:

Za cevovodni "IE" z zmožnostjo izvedbe do ene aritmetične ali logične operacije v ritmičnih ciklih, potem ko je cevovod poln, je mogoče določiti cevovodno stopnjo. Stopnja izračunske učinkovitosti (R) za takšen "IE" je hitrejša od cevovodne stopnje ali necevovodne izvedbene stopnje.

Opomba X:

Pri "IE", ki izvaja večkratne operacije specifičnega tipa znotraj enega cikla (npr. dva seštevka na cikel ali dve enaki logični operaciji na cikel), se čas izvedbe t izračuna po formuli:

$$t = \text{čas cikla} / \text{število enakih operacij na cikel stroja}$$

Izračunski elementi "IE", ki izvajajo različne tipe aritmetičnih ali logičnih operacij v enem ciklu stroja, se obravnavajo kot večkratni ločeni "IE", ki simultano izvajajo operacije (npr. "IE", ki izvaja eno seštevanje in eno množenje v enem ciklu, se obravnavata kot dva "IE", prvi izvaja seštevanje v enem ciklu, drugi pa množenje v enem ciklu).

Če ima en "IE" skalarno, pa tudi vektorsko funkcijo, se uporabi krajši čas izvedbe.

Opomba Y:

Pri "IE", ki ne uporablja seštevanja s PV ali množenja s PV, vendar izvaja deljenje s PV:

$$R_{PV} = 1 / TZ_{divide}$$

Če "IE" uporablja recipročnost s PV, ne pa seštevanja, množenja ali deljenja s PV, je formula

$$R_{PV} = 1 / TZ_{reciprocal}$$

Če se ne izvaja noben navedeni ukaz, je stopnja učinkovitosti PV enaka 0.

Opomba Z:

Pri preprostih logičnih operacijah pomeni posamezni ukaz posamezno logično manipulacijo največ dveh operandov dane dolžine.

Pri kompleksnih logičnih operacijah pomeni posamezni ukaz večkratne logične manipulacije, katerih izdelek je en ali več rezultatorov dveh ali več operandov.

Stopnje se izračunajo za vse podprte dolžine operandov, z upoštevanjem cevovodnih operacij (če so podprte), pa tudi necevovodnih operacij, z uporabo najhitrejšega izvedbenega ukaza za vsako dolžino operanda na podlagi:

1. Cevovodne operacije ali operacije tipa register-register.

Izklučijo se izjemno kratki izvedbeni časi za operacije na vnaprej določenemu operandu ali operandih (na primer množenje z 0 ali z 1). Če operacije register-register niso uporabljeni, se nadaljuje pri točki (2).

2. Hitrejša od operacij register-spomin ali spomin-register; če tudi teh operacij ni, se nadaljuje pri točki (3).

3. Spomin-spomin.

V vsakem od gornjih primerov se uporabi najkrajši čas, ki ga navaja proizvajalec.

2. korak: TZ za vsako podprto dolžino operanda DB

Nastavi stopnjo učinkovitosti R (ali R') z nastavljivo dolžine besede L:

$$TZ = R \times L$$

$$\text{pri čemer je } L = (1/3 + DB/96)$$

Opomba: Dolžina besede DB, ki se uporablja v teh izračunih, je dolžina operanda v bitih. (Če operacija uporablja operande različnih dolžin, izberi najdaljše besede.)

Pri izračunu "STZ" se šteje, da je kombinacija decimalnega dela in eksponenta ALU v procesorjih ali enotah s premično vejico en "IE" z dolžino besede (DB), ki je enaka številu bitov v podatkovni predstavitvi (navadno 32 ali 64).

Ta prilagoditev se ne uporablja za specializirane logične procesorje, ki ne uporabljajo ukazov XOR. V tem primeru je TZ enaka R.

Izberi maksimalno izračunano vrednost TZ za:

- vsak "IE" samo z NV (R_{NV});
- vsak "IE" samo s PV (R_{PV});
- vsak "IE" s kombinacijo PV in NV (R);
- vsak preprost logični procesor brez katere koli specifične aritmetične operacije; in
- vsak poseben logični procesor brez katere koli specifične aritmetične ali logične operacije.

3. korak: "STZ" za skupke izračunskih elementov "IE", skupaj s CPE
Za CPE z enim "IE"

$$\text{"STZ"} = \text{TZ}$$

(za "IEs", ki uporabljajo nepremično, pa tudi premično vejico
 $\text{TZ} = \max(\text{TZ}_{PV}; \text{TZ}_{NV})$).

"STZ" za skupke večkratnih "IE", ki delujejo simultano, se izračuna:

Opomba 1: Pri skupkih, ki ne dopuščajo hkratnega delovanja vseh "IE", se uporablja možna kombinacija "IE", ki zagotavlja največjo "STZ". TZ vsakega izmed sodelujočih "IE" se izračuna pri največji teoretično mogoči vrednosti, pred izračunom "STZ" kombinacije .

Napotilo Pri določanju možnih kombinacij hkratno delujočih "IE" oblikuj zaporedje navodil za začetek operacij v večkratnih "IE", tako da začneš z najpočasnejšim "IE" (ki za dokončanje operacije potrebuje največje število ciklov), končaš pa z najhitrejšim "IE". Možna kombinacija je kombinacija "IE", ki delujejo znotraj vsakega cikla zaporedja. Zaporedje navodil mora upoštevati vse omejitve strojne opreme in zgradbe na prekrivajoče operacije.

Opomba 2: Tudi posamezni čip ali plošča z integriranim vezjem lahko vsebuje večkratne "IE".

Opomba 3: Predpostavlja se, da simultane operacije obstajajo, če proizvajalec v navodilih za uporabo računalnika navaja istočasne, paralelne ali simultane operacije ali izvajanja.

Opomba 4: Vrednosti "STZ" se ne seštevajo pri kombinacijah "IE", ki jih (medsebojno) povezujejo "lokalno omrežje", prostrano omrežje, skupne vhodno-izhodne povezave/naprave, vhodno-izhodni krmilniki in kakršne koli programske komunikacijske povezave.

Opomba 5: Vrednosti "STZ" se združujejo za večkratne "IE", ki so posebej izdelani za povečanje zmogljivosti z združevanjem, simultanim delovanjem in skupnim spominom ali s kombinacijo večkratnega spomina in "IE", ki deluje hkrati in uporablja posebej izdelano strojno opremo.

To združevanje se ne uporablja za "elektronske sklope" iz točke 4A003.c.

$$\text{"STZ"} = \text{TZ}_1 + C_2 \times \text{TZ}_2 + \dots + C_n \times \text{TZ}_n,$$

pri čemer so TZ urejene glede na vrednost, tako da je TZ₁ najvišja vrednost, TZ₂ je druga, ..., TZ_n pa najmanjša. C_i je koeficient, določen z močjo medpovezave med posameznimi "IE": Za večkratne "IE", ki delujejo simultano in imajo skupen spomin:

$$C_2 = C_3 = C_4 = \dots = C_n = 0,75$$

Opomba 1: Kadar tako izračunana "STZ" ne presega 194 Mtops, se za izračun Ci lahko uporabi naslednja formula:

$C_i = 0,75 / ?m$

pri čemer je: m = število "IE" ali skupin "IE", ki si delijo pristop,
pod pogojem, da:

1. TZ_i vsakega "IE" ali skupine "IE" ne presega 30 Mtops;
2. "IE" ali skupin "IE" si delijo pristop do glavnega spomina (razen predpomnilnika) prek enega samega kanala; in
3. samo en "IE" ali skupine "IE" lahko uporablja kanal ob istem času.

Napotilo: To se ne uporablja za predmete, ki jih ureja Skupina 3.

Opomba 2: "IE" imajo skupen spomin, če imajo dostop do skupnega dela polprevodniškega spomina. Takšen spomin lahko vključuje predpomnilnik, glavni spomin ali druge notranje spomine. Periferne spominske enote, kakor so diskovni pogoni, tračni pogoni ali RAM disk, niso vključeni.

Opomba: Za večkratne "IE" ali skupine "IE", ki nimajo skupnega spomina in so povezane z enim ali več podatkovnih kanalov:

$$C_i = 0,75 \times k_i \quad (i = 2, \dots, 32) \quad (\text{glej opombo spodaj})$$

$$= 0,60 \times k_i \quad (i = 33, \dots, 64)$$

$$= 0,45 \times k_i \quad (i = 65, \dots, 256)$$

$$= 0,30 \times k_i \quad (i > 256)$$

Vrednost C_i temelji na številu "IE", ne pa na številu vozlišč.

pri čemer je:

$$k_i = \min(S_i/K_r, 1); \quad \underline{\text{in}}$$

K_r = normalizacijski faktor za 20 Mbajtov/s

S_i = vsota maksimalnih podatkovnih hitrosti (v Mbajtih/s) za vse podatkovne kanale, ki so povezani z i-tim "IE" ali skupino "IE"-jev s skupnim spominom.

Pri izračunu C_i za skupino "IE" določa število prvega "IE" v skupini mejo C_i . V sklopu skupin, ki jih sestavljajo po trije "IE", bo na primer 22. skupina vsebovala "IE"₆₄, "IE"₆₅, in "IE"₆₆. Meja za C_i te skupine je 0,60.

Sklop ("IE" ali skupin "IE") mora biti od najhitrejših do najpočasnejših, to pomeni:

$$TZ_1 \geq TZ_2 \geq \dots \geq TZ_n, \quad \text{in}$$

pri $TZ_i = TZ_i + 1$ od največjih do najmanjših, to pomeni:

$$C_i \geq C_{i+1}$$

Opomba: Faktor, ki se ne uporablja za "IE" od 2 do 12, če je TZ_i "IE" ali skupine "IE" več kakor 50 Mtops; to je, če C_i za "IE" od 2 do 12 znaša 0,75.

SKUPINA 5**TELEKOMUNIKACIJE IN "INFORMACIJSKA VARNOST"****DEL 1
TELEKOMUNIKACIJE**

Opomba 1: V Skupini 5, del 1, je določen nadzorni status komponent, "laserjev", opreme za testiranje in "proizvodnjo" ter »programske opreme« za to opremo, ki je posebej izdelana za telekomunikacijsko opremo ali sisteme.

Opomba 2: Če so "digitalni računalniki", računalniška ali programska oprema bistveni za delovanje in podporo telekomunikacijske opreme iz te Skupine, veljajo za posebej izdelane komponente pod pogojem, da gre za standardne modele, ki jih dobavlja proizvajalec. To vključuje operacijske, upravne, vzdrževalne, inženirske ali računske računalniške sisteme.

5A1 Sistemi, oprema in komponente

5A001 a. Kakršna koli vrsta telekomunikacijske opreme, ki ima katero koli od naslednjih značilnosti, funkcij ali lastnosti:

1. je posebej izdelana tako, da prenese prehodne elektronske učinke ali elektromagnetne impulze, ki nastanejo pri jedrski eksploziji;
2. je posebej utrjena proti gama, nevronskemu ali ionskemu sevanju; ali
3. je posebej izdelana za delovanje zunaj temperaturnega obsega od 218 K (-55°C) do 397 K (124°C).

Opomba: Točka 5A001.a.3 se uporablja le za elektronsko opremo.

Opomba: Točki 5A001.a.2 in 5A001.a.3 ne urejata opreme, ki je izdelana ali pritegnjena za uporabo na satelitih.

b. Oprema ali sistemi za telekomunikacijski prenos in posebej izdelane komponente in pribor zanje, ki imajo katero koli od naslednji značilnosti, funkcij ali lastnosti:

1. so podvodni komunikacijski sistemi s katero koli izmed naslednjih značilnosti:
  - a. imajo akustično nosilno frekvenco zunaj obsega od 20 kHz do 60 kHz;
  - b. uporabljajo elektromagnetno nosilno frekvenco pod 30 kHz; ali
  - c. uporabljajo tehnike vodenja z elektronskim žarkom;
2. so radijska oprema, ki deluje v frekvenčnem pasu od 1,5 MHz do 87,5 MHz in ima katero koli izmed naslednjih značilnosti:
  - a. vsebuje prilagodilne tehnike, ki zagotavljajo več kakor 15 dB potlačenja motečega signala; ali

b. ima vse naslednje značilnosti:

1. avtomatsko predvidevanje in izbor frekvenc ter "skupno hitrostjo digitalnega prenosa" na kanal za optimizacijo prenosa; in
2. ima konfiguracijo linearnega ojačevalnika moči z zmožnostjo hkratne podpore več signalov pri izhodni moči 1 kW ali več v frekvenčnem pasu od 1,5 MHz ali več, vendar pod 30 MHz ali pa 250 W ali več v frekvenčnem pasu od 30 MHz ali več, vendar ne preko 87,5 MHz, nad "trenutno pasovno širino" ene oktave ali več in z izhodno harmonsko in popačeno vsebino, boljšo od - 80 dB;

3. so radijska oprema, ki uporablja tehnike "razširjenega spektra", vključno s tehnikami "frekvenčnih skokov", ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:

- a. uporablja kode razširjanja, ki jih lahko programira uporabnik; ali
- b. skupna oddana pasovna širina je 100 ali večkrat večja od pasovne širine katerega koli informacijskega kanala nad 50 kHz;

Opomba: Točka 5A001.b.3.b ne ureja radijske opreme, izdelane posebej za uporabo v civilnih celičnih sistemih radijske komunikacije.

Opomba: Točka 5A001.b.3 ne ureja nadzorne opreme, izdelane za delovanje pri izhodni moči 1 W ali manj.

4. so radijska oprema, ki uporablja tehnike "časovno moduliranega ultra širokega pasu", in ima kode za kanaliziranje ali premešavo, ki jih lahko programira uporabnik;

5. so digitalno krmiljen radijski sprejemnik, ki ima vse naslednje značilnosti:

- a. več kakor 1000 kanalov;
- b. "preklopni čas frekvenc" je manj kakor 1 ms;
- c. možnost avtomatskega iskanja ali skeniranja dela elektromagnetskega spektra; in
- d. zmožnost prepoznavanja sprejetih signalov ali tipa oddajnika; ali

Opomba: Točka 5A001.b.5 ne ureja radijske opreme, izdelane posebej za uporabo v civilnih celičnih sistemih radijske komunikacije.

6. izkoriščajo funkcije digitalne "obdelave signalov" za kodiranje govora na izhodne podatkovne hitrosti manj kakor 2400 bit/s.

Tehnična opomba:

Pri spremenljivih hitrostih kodiranja govora 5A001.b.6. velja za kodiranje nepretrganega govora.

c. Optični komunikacijski kabli, optična vlakna in pribor:

1. optična vlakna dolžine več kakor 500 m, za katera proizvajalec navaja, da vzdržijo preizkus natezne obremenitve $2 \times 10^9 \text{ N/m}^2$ ali več;

Tehnična opomba:

Preizkus: sprotno ali ločeno testiranje, ki dinamično uporablja predpisano natezno obremenitev na vlaknu dolžine 0,5 do 3 m pri hitrosti 2 do 5 m/s, medtem ko vlakno teče med vitli premora približno 150 mm. Temperatura okolja je 293 K (20 °C) in relativna vlažnost 40 %. Za izvedbo testa je mogoče uporabiti enakovredne nacionalne standarde.

2. optični kabli in pribor, izdelani za podvodno uporabo.

Opomba: Točka 5A001.c.2 ne ureja standardnih civilnih telekomunikacijskih kablov in pribora.

NAPOTILO 1: Glede centralnih podvodnih kablov in priključkov zanje glej 8A002.a.3.

NAPOTILO 2: Glede optičnih prežem ladijskih trupov ali priključkov glej točko 8A002.c.

d. "Elektronsko vodljivi fazni antenski nizi", ki delujejo nad 31 GHz.

Opomba: Točka 5A001.d ne ureja "elektronsko vodljivih faznih antenskih nizov" za pristajalne sisteme z instrumenti, ki ustrezajo standardom ICAO glede mikrovalovnih pristajalnih sistemov (MLS).

5A101 Oprema za daljinsko merjenje in vodenje, ki se lahko uporablja za "projektile".

Opomba: Točka 5A101 ne ureja opreme, izdelane posebej za uporabo pri daljinskem vodenju modelov letal, čolnov ali vozi, in katere moč električnega polja ni večja od 200 mikrovoltov na razdalji 500 metrov.

5B1 Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo

5B001 a. Oprema in posebej zanjo izdelane komponente in pribor, posebej izdelani za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" opreme, funkcij ali lastnosti, navedenih v točkah 5A001, 5B001, 5D001 ali 5E001.

Opomba: Točka 5B001.a ne ureja optične opreme za karakterizacijo.

b. Oprema in posebej zanjo izdelane komponente alin pribor, izdelani posebej za "razvoj" katere koli izmed naslednjih telekomunikacijskih oddajnih sistemov ali preklopnih sistemov "krmiljenih s shranjenim programom":

1. oprema, ki uporablja digitalne tehnike, vključno z "asinhronim prenosnim načinom" ("NAP"), izdelanim za delovanje s "skupno hitrostjo digitalnega prenosa" več kakor 1,5 Gbitov/s;
2. oprema, ki uporablja "laser" in ima katero koli od naslednjih značilnosti:
  - a. valovno dolžino oddaje več kakor 1750 nm;
  - b. možnost "optičnega ojačanja";
  - c. uporablja tehnike koherentnega optičnega prenosa ali koherentnega optičnega prepoznavanja (imenovane tudi optične heterodinske ali homodinske tehnike); ali
  - d. uporablja analogne tehnike in ima pasovno širino več kakor 2,5 GHz;

Opomba: Točka 5B001.b.2.d ne ureja nadzorne opreme, izdelane posebej za "razvoj" komercialnih televizijskih sistemov.

3. oprema z "optičnim preklopom";
4. radijska oprema, ki uporablja tehnike kvadraturne amplitudne modulacije (QAM) nad ravnjo 256; ali
5. oprema, ki uporablja "signalizacijo po skupnem kanalu" in ki deluje v nepovezanem načinu.

5C1 Materiali

Jih ni.

5D1 Programska oprema

5D001 a. "Programska oprema", izdelana ali prirejena posebej za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" opreme, funkcij ali značilnosti iz točk 5A001 ali 5B001.

- b. "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za podporo "tehnologiji" iz točke 5E001.
- c. Posebna "programska oprema":

1. "programska oprema", izdelana ali prirejena posebej tako, da ima značilnosti, funkcije ali lastnosti opreme iz točk 5A001 ali 5B001;
2. se ne uporablja;

3. "programska oprema", razen tiste v strojno izvršljivi obliku, posebej izdelana za "dinamično adaptivno usmerjanje".

d. "Programska oprema", izdelana ali prirejena posebej za "razvoj" katere koli izmed naslednjih vrst opreme za telekomunikacijske prenose ali preklopne opreme, "krmiljene s shranjenim programom":

1. oprema, ki uporablja digitalne tehnike, vključno z "načinom asinhronega prenosa" ("NAP"), izdelanim za delovanje s "skupno hitrostjo digitalnega prenosa" več kakor 1,5 Gbitov/s;

2. oprema, ki uporablja "laser" in ima katero koli od naslednjih značilnosti:

a. valovno dolžino oddaje več kakor 1750 nm; ali

b. uporablja analogne tehnike in ima pasovno širino več kakor 2,5 GHz;

Opomba: Točka 5D001.d.2.b ne ureja "programske opreme", izdelane ali prirejene posebej za "razvoj" komercialnih televizijskih sistemov.

3. oprema z "optičnim preklopom"; ali

4. radijska oprema, ki uporablja tehnike kvadraturne amplitudne modulacije (QAM) nad ravnjo 256.

5D101 "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za "uporabo" opreme iz točke 5A101.

5E1 Tehnologija

5E001

a. "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" (razen delovanja) opreme, funkcij ali značilnosti ali "programska oprema" iz točk 5A001, 5B001 ali 5D001.

b. Posebne "tehnologije":

1. "potrebna" "tehnologija" za "razvoj" ali "proizvodnjo" telekomunikacijske opreme, izdelane posebej za uporabo v satelitih;

2. "tehnologija" za "razvoj" ali "uporabo" "laserskih" komunikacijskih tehnik z zmožnostjo avtomatske izsleditve in sledenja signalov ter vzdrževanja komunikacij skozi zunajatmosferski ali pod površinski (vodni) medij;

3. "tehnologija" za "razvoj" digitalnih prenosnih radijskih sprejemnih naprav osnovne postaje, kateri se lahko s spremembou "programske opreme" spremeni sposobnost sprejemanja, ki omogoča večpasovno, večkanalno, multimodalno, multiprotokolno delovanje ali delovanje z algoritmom večkratnega kodiranja;;

4. "tehnologija" za "razvoj" tehnik "razširjenega spektra", vključno s tehnikami "frekvenčnih skokov".
- c. "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" ali "proizvodnjo" katere koli izmed naslednjih vrst opreme za telekomunikacijske prenose ali preklopne opreme, "krmiljene s shranjenim programom", funkcij ali lastnosti:

1. oprema, ki uporablja digitalne tehnike, vključno z "načinom asinhronega prenosa" ("NAP"), izdelanim za delovanje s "skupno hitrostjo digitalnega prenosa" več kakor 1,5 Gbitov/s;
2. oprema, ki uporablja "laser" in ima katero koli od naslednjih značilnosti:
  - a. valovno dolžino oddaje več kakor 1750 nm;
  - b. izvajanje "optičnega ojačanja" z uporabo s prazeodimom ojačenih fluoridnih optičnih ojačevalnikov (PDFFA);
  - c. uporablja tehnike koherentnega optičnega prenosa ali koherentnega optičnega prepoznavanja (imenovane tudi optične heterodinske ali homodinske tehnike);
  - d. uporablja tehnike multipleksne delitve valovnih dolžin z več kakor 8 optičnimi nosilci v posameznem optičnem oknu; ali
- e. *uporablja analogne tehnike in ima pasovno širino več kakor 2,5 GHz;*

Opomba: Točka 5E001.c.2.e ne ureja "tehnologije" za "razvoj" ali "proizvodnje" komercialnih televizijskih sistemov.

3. oprema z "optičnim preklopom";
4. radijska oprema s katero koli izmed naslednjih značilnosti:
  - a. tehnike kvadraturne amplitudne modulacije (QAM) nad ravnjo 256; ali
  - b. deluje pri vhodnih ali izhodnih frekvencah nad 31 GHz; ali

Opomba: Točka 5E001.c.4.b ne ureja "tehnologije" za "razvoj" ali "proizvodnjo" opreme, izdelane ali prirejene za delovanje v katerem koli frekvenčnem pasu, ki je "dodeljen po ITU" za storitve radijske komunikacije, ne pa za radijsko določanje.

5. oprema, ki uporablja "signalizacijo po skupnem kanalu" in ki deluje v nepovezanem načinu.
"Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" opreme iz točke 5A101.

DEL 2
INFORMACIJSKA VARNOST

Opomba 1: Nadzorni status opreme za "informacijska varnost", "programske opreme", sistemov, "elektronskih sklopov" za določene aplikacije, modulov, integriranih vezij, komponent ali funkcij je določen v Skupini 5, del 2, tudi če gre za komponente ali "elektronske sklope" druge opreme.

Opomba 2: Skupina 5, del 2, ne ureja izdelkov, kadar spremljajo uporabnika za njegovo osebno uporabo.

Opomba 3: Opomba o kriptografiji

Točki 5A002 in 5D002 ne urejata izdelkov, ki izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

a. so splošno dostopni javnosti prek prodaje brez omejitev na mestih za grosistično prodajo ali maloprodajo na naslednje načine:

1. prosta prodaja;
2. prodaja po pošti;
3. elektronska prodaja; ali
4. telefonska prodaja;

b. uporabnik ne more zlahka spremeniti njihove kriptografske funkcije;

c. so namenjeni za vgradnjo brez nadaljnje pomoči dobavitelja; in

d. po potrebi so posamezni deli proizvoda dostopni in se na zahtevo dobavijo pristojnim organom države članice, v kateri je izvoznik registriran, zaradi ugotavljanja, ali izpolnjujejo pogoje, opisane v odstavkih od a. do c. zgoraj.

Tehnična opomba:

V Skupini 5, del 2, parnostni biti niso vključeni v dolžino ključa.

5A2   Sistemi, oprema in komponente

5A002   a. Sistemi, oprema, "elektronski sklopi" za določene aplikacije, moduli in integrirana vezja za "informacijska varnost" ter druge posebej zanje izdelane komponente:

NAPOTILO: Glede nadzora opreme za sprejem v sistemih za globalno satelitsko navigacijo, ki vsebuje ali uporablja dešifriranje (tj. GPS ali GLONASS), glej točko 7A005.

1. izdelani ali prirejeni za uporabo "kriptografije", ki uporablja digitalne tehnike za izvajanje katere koli kriptografske funkcije, razen prepoznavanja in digitalnega podpisa, in ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

Tehnične opombe:

1. Funkcije prepoznavanja in digitalnega podpisa vključujejo funkcijo upravljanja njihovega ključa.

2. Prepoznavanje vključuje vse vidike kontrole pristopa, kadar ne obstaja enkripcija datotek ali besedila, razen tistih, ki se navezujejo na varovanje gesel, osebnih identifikacijskih številk (PIN) ali podobnih podatkov za preprečevanje nepooblaščenega pristopa.

3. "Kriptografija" ne vključuje "nespremenljivega" stiskanja podatkov ali tehnik kodiranja.

Opomba: Točka 5A002.a.1 vključuje opremo, izdelano ali prirejeno za uporabo "kriptografije", ki uporablja analogne principe, če je uporabljena skupaj z digitalno tehniko.

- a. "simetrični algoritmom" z dolžino ključa več kakor 56 bitov; ali
- b. "asimetrični algoritmom", pri katerem varnost algoritma temelji na:
  1. faktorizaciji celih števil nad 512 bitov (npr. RSA);
  2. izračunu skritih logaritmov v multiplikativni skupini končnega polja, večjega od 512 bitov (npr. Diffie-Hellman nad Z/pZ); ali
  3. skritih logaritmih v skupini, razen tistih iz točke 5A002.a.1.b.2 nad 112 bitov (npr. Diffie-Hellman nad eliptično krivuljo);
2. izdelani ali prirejeni za izvajanje kriptoanalitičnih funkcij;
3. se ne uporablja;
4. posebej izdelani ali prirejeni za zmanjševanje nevarnih emanacij signalov, ki nosijo podatke v meri, večji od potrebne za zdravstvene in varnostne standarde ter standarde elektromagnetne interference;
5. izdelani ali prirejeni za uporabo kriptografskih tehnik za izdelavo kode za razširjanje "razprostrtnih" sistemov, vključno s skočno kodo za sisteme "frekvenčnih skokov";
6. izdelani ali prirejeni za uporabo kriptografskih tehnik za izdelavo kod za kanaliziranje ali premešavo za "časovno modulirane ultra širokopasovne" sisteme;
7. izdelani ali prirejeni za zagotavljanje potrjene ali overljive "večnivojske varnosti" ali osamitve uporabnika na ravni, ki presega razred B2 Meril za ocenjevanje stopnje zaupanja v računalniške sisteme (TCSEC) ali enakovrednih meril;
8. komunikacijski kabelski sistemi, izdelani ali prirejeni za uporabo mehanskih, električnih ali elektronskih sredstev za odkrivanje tajnih vodorov.

Opomba: Točka 5A002 ne ureja:

- a. "Personaliziranih pametnih kartic":
  1. katerih kriptografska zmožnost je omejena na uporabo v opremi ali sistemih, ki so izključeni iz nadzora po točkah od b. do f. te opombe; ali
  2. programov za splošno javno uporabo, kjer kriptografska

zmožnost ni dostopna uporabnikom, je pa posebej izdelana in omejena, tako da omogoča varovanje osebnih podatkov, ki jih vsebuje.

NAPOTILO: Če ima "personalizirana pametna kartica" več funkcij, se nadzorni status vsake funkcije ugotavlja posebej;

b. opreme za sprejem radijskih oddaj, naročniške televizije ali podobnih oddaj za omejeni krog gledalcev, brez digitalne enkripcije, razen tiste, ki se uporablja izključno za pošiljanje računov ali podatkov v zvezi s programi nazaj ponudniku oddaj;

c. opreme, pri kateri kriptografske zmožnosti uporabniku niso dostopne in ki je posebej izdelana in omejena na katerega koli od naslednjih primerov:

- 1. uničenje proti kopiranju zaščitene "programske opreme";*
- 2. dostop do:*

a. proti kopiranju zaščitenih vsebin na nosilcih, ki omogočajo samo branje; ali

b. podatkov, shranjenih v kodirani obliki na nosilcu (npr. v zvezi z varstvom pravic intelektualne lastnine), če je nosilec v javni prodaji v enakih izvodih; ali

3. enkratno kopiranje avtorsko zaščitenih avdio in video podatkov.

d. kriptografske opreme, ki je posebej izdelana in omejena za bančno rabo ali za "denarne transakcije";

Tehnična opomba:

"Denarne transakcije" iz opombe d v točki 5A002 vključujejo zbiranje in poravnavanje voznin ali kreditnih funkcij.

e. prenosnih ali mobilnih radiotelefonov za civilno rabo (npr. za uporabo v komercialnih celičnih sistemih radijske komunikacije), ki ne zmorejo enkripcije med koncema;

f. opreme za brezvrvične telefone, ki ne zmorejo enkripcije med koncema, če je po specifikaciji proizvajalca največji domet neojačane brezvrvične operacije (tj. posameznega skoka med terminalom in domačo bazno postajo) manjši od 400 metrov.

5B2 Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo
5B002 a. Oprema, izdelana posebej za:

1. "razvoj" opreme ali funkcij iz točk 5A002, 5B002, 5D002 ali 5E002, vključno z opremo za merjenje ali testiranje;

2. "proizvodnjo" opreme ali funkcij iz točk 5A002, 5B002, 5D002 ali 5E002, vključno z opremo za merjenje, testiranje, popravilo ali proizvodnjo;

b. merilna oprema, izdelana posebej za merjenje in vrednotenje funkcij "varnosti podatkov" iz točke 5A002 ali 5D002.

5C2 Materiali

Jih ni.

5D2 Programska oprema

5D002 a. "Programska oprema", izdelana ali prirejena posebej za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" opreme ali "programske opreme" iz točk 5A002, 5B002 ali 5D002;

b. "programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za podporo "tehnologiji" iz točke 5E002;

c. posebna "programska oprema":

1. "programska oprema" z lastnostmi ali ki izvaja ali simulira funkcije opreme iz točke 5A002 ali 5B002;
"programska oprema" za preverjanje "programske opreme" iz točke 5D002.c.1.

Opomba: Točka 5D002 ne ureja:

- a. "programske opreme", potrebne za "uporabo" opreme, izključene iz nadzora na podlagi opombe k točki 5A002;
- b. "programske opreme", ki omogoča katero koli od funkcij opreme, izključeno iz nadzora na podlagi opombe k točki 5A002.

5E2 Tehnologija

5E002 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" opreme ali "programske opreme" iz točk 5A002, 5B002 ali 5D002.

SKUPINA 6**SENZORJI IN LASERJI****6A Sistemi, oprema in komponente**

6A001 Akustika:

a. Pomorski akustični sistemi, oprema ali posebej izdelane komponente zanje:

1. aktivni sistemi (za prenos ali prenos in sprejem), oprema in posebej izdelane komponente zanje:

Opomba: Točka 6A001.a.1 ne ureja:

- a. globinskih sond, ki delujejo navpično pod aparatom, razen izvajanja skenirnih funkcij, ki presegajo $\pm 20^\circ$, in katerih delovanje je omejeno na merjenje globine vode, oddaljenosti potopljenih ali zakopanih predmetov ali na iskanje ribjih jat;
- b. zvočnih signalov:
  - 1. zvočnih signalov za nujne primere;
  - 2. brenčačev, izdelanih posebej za določanje položaja ali vračanje v podvodni položaj.

a. batimetrični sistemi za pregledovanje širokih področij za izdelavo topografskih kart morskega dna z vsemi naslednjimi lastnostmi:

- 1. izdelani za meritve pod kotom več kakor 20° od navpičnega položaja;
- 2. izdelani za merjenje globin, večjih od 600 m pod vodno gladino; in
- 3. imajo katero koli od naslednjih značilnosti:
  - a. vsebujejo več žarkov, od katerih ima vsak manj kakor $1,9^\circ$; ali
  - b. natančnost podatkov je boljša od 0,3 % vodne globine v povprečju posameznih meritev;
- b. sistemi za odkrivanje ali določanje položaja objektov s katero koli izmed naslednjih značilnosti:
  - 1. oddajno frekvenco pod 10 kHz;
  - 2. raven zvočnega tlaka več kakor 224 dB (referenca 1 μPa v 1 m) za opremo z delovno frekvenco v pasu od 10 kHz do vključno 24 kHz;

3. raven zvočnega tlaka več kakor 235 dB (referenca 1 µPa v 1 m) za opremo z delovno frekvenco v pasu med 24 kHz in 30 kHz;

4. oblikujejo snope z manj kakor 1 ° glede na osi, njihova delovna frekvanca pa je manj kakor 100 kHz;

5. so izdelani za delovanje z nedvoumnim zaslonskim pasom več kakor 5120 m; ali

6. so izdelani tako, da med normalnim delovanjem prenesejo pritisk na globinah več kakor 1000 m in imajo pretvornike:

a. z dinamično tlačno kompenzacijo; ali

b. s pretvorniškim elementom, ki ni svinčev cirkonat-titanat;

c. zvočni projektorji, vključno s pretvorniki, vsebujočimi piezoelektrične, magnetostriktijske, elektrostriktijske, elektrodinamične ali hidravlične elemente, ki delujejo posamezno ali v izdelani kombinaciji, in ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

Opomba 1: Nadzorni status zvočnih projektorjev, vključno s pretvorniki, izdelanih posebej za drugo opremo, je določen z nadzornim statusom druge opreme.

Opomba 2: Točka 6A001.a.1.c ne ureja elektronskih virov, ki zvok usmerjajo samo navpično, mehanskih virov (npr. zračne ali plinske puške) ali kemičnih virov (npr. eksplozivi).

1. trenutno sevajočo 'gostoto moči zvoka' več kakor 0,01 mW/mm²/Hz pri napravah, ki delujejo na frekvencah pod 10 kHz;

2. trajno sevajočo 'gostoto moči zvoka' več kakor 0,001 mW/mm²/Hz pri napravah, ki delujejo na frekvencah pod 10 kHz; ali

Tehnična opomba:

'Gostota moči zvoka' se izračuna tako, da se izhodna jakost zvoka deli z zmnožkom med ploščino sevajoče površine in delovno frekvenco.

3. bočno potlačenje več kakor 22 dB;

d. zvočni sistemi, oprema in posebej izdelane komponente zanje za določanje položaja površinskih plovil ali podvodnih vozil in ki so izdelani za delovanje v obsegu več kakor 1000 m z natančnostjo

določanja položaja manj kakor 10 m rms (efektivna vrednost), merjeno v obsegu 1000 m;

Opomba: Točka 6A001.a.1.d vključuje:

a. opremo, ki uporablja koherentno "obdelavo signalov" med dvema ali več signali in hidrofonsko enoto na površinskem plovilu ali v podvodnem vozilu;

b. opremo, ki ima zmožnost avtomatskih popravkov napak zaradi hitrosti zvoka pri izračunavanju točke.

2. pasivni sistemi (za sprejem, ne glede na to, ali so v svoji normalni funkciji primerni tudi za ločevanje aktivnih komponent), oprema in posebej izdelane komponente zanje:

a. hidrofoni s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

Opomba: Nadzorni status hidrofonov, izdelanih posebej za drugo opremo, je določen z nadzornim statusom druge opreme.

1. imajo kontinuirane gibke senzorje ali sklope ločenih senzorskih elementov dolžine ali širine manj kakor 20 mm in z razdaljo med posameznimi senzorji manj kakor 20 mm;

2. imajo katerega koli od naslednjih senzornih elementov:

a. optična vlakna; ali

b. gibke piezoelektrične keramične materiale;

3. 'občutljivost hidrofona' je boljša od - 180 dB v kateri koli globini brez kompenzacije pospeška;

4. če so izdelani za delovanje v globinah nad 35 m, s kompenzacijo pospeška; ali

5. so izdelani za delovanje v globinah nad 1000 m;

Tehnična opomba:

'Občutljivost hidrofona' je določena kot dvajsetkratnik logaritma na osnovo 10 razmerja izhodne napetosti rms in referenco 1 V rms, kadar je senzor hidrofona (brez predajače evalnika) nameščen v zvočno polje ravninskega vala s pritiskom rms $1 \mu\text{Pa}$. Primer: hidrofon z -160 dB (referenca 1 V na mikropascal) bi v takšnem polju dal izhodno napetost 10^{-8} V , medtem ko bi hidrofon občutljivosti -180 dB dal izhodno napetost samo 10^{-9} V . Torej je -160 dB bolje kakor -180 dB.

b. vlečena zaporedja akustičnih hidrofonov, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. razmik med skupinami hidrofonov manj kakor 12,5 m;

2. so izdelani ali jih je 'mogoče prirediti' za delovanje v globinah več kakor 35 m;

Tehnična opomba:

Izraz 'mogoče jih je prirediti' iz točke 6A001.a.2.b.2 pomeni, da dovoljujejo spremembo žičja ali medpovezav in s tem spremembo razmika med skupinami hidrofonov ali pa spremembo meja delovne globine. To omogočajo: rezervno žičje, ki presega 10 % števila žic, bloki za prilagoditev razmika med skupinami hidrofonov in interne naprave za omejevanje globine, ki jih je mogoče prilagajati ali ki krmilijo več kakor eno skupino hidrofonov.

3. čelne senzorje iz točke 6A001.a.2.d;

4. vzdolžno ojačane cevi zaporedij;

5. sestavljeni zaporedje z manj kakor 40 mm v premeru;

6. multipleksne signale skupin hidrofonov, prirejene za delovanje na globinah nad 35 m ali ki imajo prilagodljivo ali odstranljivo napravo za določanje globine, da bi lahko delovale na globinah nad 35 m; ali

7. značilnosti hidrofonov iz točke 6A001.a.2.a;

c. oprema za obdelavo, izdelana posebej za vlečena zaporedja akustičnih hidrofonov, ki imajo "uporabniku dostopno programirljivost" in obdelavo in povezovanje časovnih ali frekvenčnih kategorij, vključno s spektralno analizo, digitalnim filtriranjem in oblikovanjem snopa z uporabo hitre Fouriereve ali druge transformacije ali procesa;

d. čelni senzorji, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. natančnost boljšo od $\pm 0.5^\circ$; in

2. so izdelani za delovanje na globinah nad 35 m ali imajo prilagodljivo ali odstranljivo napravo za določanje globine, da lahko delujejo v globinah nad 35 m;

e. talni ali obalni kabelski sistemi, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. vsebujejo hidrofone iz točke 6A001.a.2.a.; ali

2. vsebujejo multipleksne signalne module skupin hidrofonov, ki imajo vse naslednje značilnosti:

a. so izdelani za delovanje na globinah nad 35 m ali imajo prilagodljivo ali odstranjivo napravo za določanje globine, da lahko delujejo v globinah nad 35 m; in

b. jih je mogoče zamenjati z moduli vlečenih zaporedij akustičnih hidrofonov;

f. oprema za obdelavo, izdelana posebej za sisteme talnih ali obalnih kablov, ki imajo "uporabniku dostopno programljivost" in obdelavo in povezovanje časovnih ali frekvenčnih kategorij, vključno s spektralno analizo, digitalnim filtriranjem in oblikovanjem snopa z uporabo hitre Fouriereve ali druge transformacije ali procesa;

b. oprema za zapise sonarja na podlagi vzajemnih hitrosti, izdelana za merjenje vodoravne hitrosti nosilca opreme glede na morsko dno na razdaljah več kakor 500 m med nosilcem opreme in morskim dnom.

6A002

Optični senzorji

NAPOTILO: GLEJ TUDI 6A102.

a. Optični detektorji:

Opomba: Točka 6A002.a ne ureja svetlobnih naprav z germanijem ali silicijem.

1. polprevodniški detektorji, "primerni za vesolje":

a. polprevodniški detektorji, "primerni za vesolje", ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. maksimalno odzivnost pri valovnih dolžinah več kakor 10 nm, vendar največ 300 nm; in

2. odzivnost, manjšo od 0,1 % maksimalne odzivnosti pri valovnih dolžinah več kakor 400 nm;

b. polprevodniški detektorji, "primerni za vesolje", ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. maksimalno odzivnost pri valovnih dolžinah več kakor 900 nm, vendar največ 1200 nm; in

2. "časovno konstanto" odzivnosti 95 ns ali manj;

c. polprevodniški detektorji, "primerni za vesolje", ki imajo maksimalno odzivnost pri valovnih dolžinah več kakor 1200 nm, vendar največ 30.000 nm;

2. elektronke za ojačenje slike in posebej zanje izdelane komponente:

a. elektronke za ojačenje slike, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. maksimalno odzivnost pri valovnih dolžinah več kakor 400 nm, vendar največ 1050 nm;
2. mikrokanalno ploščo za ojačanje elektronske slike z nagibom odprtin (razmikom med središči) manj kakor 12 μm ali manj; in
3. katerokoli izmed naslednjih fotokatod:

- a. fotokatode S-20, S-25 ali multialkalne s svetlobno občutljivostjo več kakor 350 $\mu\text{A/lm}$;
- b. fotokatode GaAs ali GaInAs; ali
- c. druge sestavljeni polprevodniške fotokatode skupin III-V;

Opomba: Točka 6A002.a.2.a.3.c ne velja za sestavljeni polprevodniški fotokatodi z največjo sevalno občutljivostjo 10 mA/W ali manj.

- b. posebej izdelane komponente:
  1. mikrokanalne plošče z nagibom odprtin (razmikom med središči) 15 μm ali manj;
  2. fotokatode GaAs ali GaInAs;
  3. druge sestavljeni polprevodniške fotokatode skupin III-V;

Opomba: Točka 6A002.a.2.b.3 ne ureja sestavljenih polprevodniških fotokatod z največjo sevalno občutljivostjo 10 mA/W ali manj.

3. "žariščnoravninski detektorski nizi", ki niso "primerni za vesolje":

Tehnični opombi:

1. Linearni ali dvodimensionalni večelementni detektorski nizi se obravnavajo kot "žariščnoravninski detektorski nizi";
2. Za namene 6A002.a.3. je 'prečna smer skeniranja' opredeljena kot os, ki je vzporedna z linearnim nizom detektorskih elementov, 'smer skeniranja' pa je opredeljena z osjo, ki je pravokotna na linearni niz detektorskih elementov.

Opomba 1: Točka 6A002.a.3 vključuje fotokonduksijske in fotonapetostne detektorske nize.

Opomba 2: Točka 6A002.a.3 ne ureja:

- a. silicijevih "žariščnoravninskih detektorskih nizov";
- b. večelementnih (največ 16 elementov) zapečatenih fotoinduktivnih celic, ki uporabljajo bodisi svinčev sulfid ali svinčev selenid;
- c. piroelektričnih detektorjev, ki uporabljajo katero koli izmed naslednjih snovi:
  - 1. triglicerin-sulfat in variante;
  - 2. svinec-lantan-cirkonijev titanat in variante;
  - 3. litijev tantalat;
  - 4. poliviniliden-fluorid in variante; ali
  - 5. stroncij-barijev niobijat in variante.

a. "žariščnoravninski detektorski nizi" ki niso "primerni za vesolje" in imajo obe naslednji značilnosti:

- 1. posamezne elemente z maksimalno odzivnostjo pri valovnih dolžinah nad 900 nm, vendar ne več kakor 1050 nm; in
- 2. "časovno konstanto" odzivnosti manj kakor 0,5 ns;

b. "žariščnoravninski detektorski nizi", ki niso "primerni za vesolje" in imajo obe naslednji značilnosti:

- 1. posamezne elemente z maksimalno odzivnostjo pri valovnih dolžinah nad 1050 nm, vendar ne več kakor 1200 nm; in

- 2. "časovno konstanto" odzivnosti 95 ns ali manj;

c. nelinearni (2-dimenzionalni) "žariščnoravninski detektorski nizi", ki niso "primerni za vesolje" in imajo posamezne elemente z maksimalno odzivnostjo pri valovnih dolžinah nad 1200 nm, vendar ne več kakor 30.000 nm.

d. linearni (1-dimenzionalni) "žariščnoravninski detektorski nizi", ki niso "primerni za vesolje", ki imajo vse naslednje značilnosti:

- 1. posamezne elemente z maksimalno odzivnostjo pri valovnih dolžinah nad 1200 nm, vendar ne več kakor 2500 nm; in

2. katerokoli od naslednjih značilnosti:

- a) razmerje med velikostjo detektorskih elementov v smeri skeniranja in velikostjo detektorskih elementov v prečni smeri skeniranja pod 3,8; ali

- b) obdelavo signalov v elementu (SPRITE);

e) linearni (1-dimenzionalni) "žariščnoravninski detektorski nizi", ki niso "primerni za vesolje", ki imajo posamezne elemente z maksimalno odzivnostjo pri valovnih dolžinah nad 2500 nm, vendar ne več kakor 30.000 nm.b. "monospektralni slikovni senzorji" in "večspektralni slikovni senzorji", izdelani za naprave za daljinsko zaznavo, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. trenutno polje opazovanja (IFOV) manj kakor 200 µrad (mikroradianov); ali
2. so namenjeni za delovanje na valovnih dolžinah več kakor 400 nm, vendar ne pri več kakor 30.000 nm in:
  - a. dajejo slikovne podatke v digitalnem formatu; in
  - b. imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:
    1. so "primerni za vesolje"; ali
    2. so izdelani za delovanje iz zraka in uporabljajo detektorje razen silicijevih in imajo trenutno polje opazovanja (IFOV) manj kakor 2,5 mrad (miliradiana).
- c. oprema za snemanje z 'neposrednim opazovanjem', ki deluje v vidnem ali infrardečem spektru in ki ima kar koli od naslednjega:
  1. elektronke za ojačenje slike iz točke 6A002.a.2; ali
  2. "žariščnoravninske detektorske nize" iz točke 6A002.a.3.

Tehnična opomba:

Izraz 'neposredno opazovanje' se nanaša na opremo za snemanje, ki deluje v vidnem ali infrardečem spektru in ki človeku ustvari vidno sliko brez pretvorbe slike v elektronski signal za prikaz na televizijskem ekranu in te slike ni mogoče shraniti ali posneti ne fotografsko, ne elektronsko in ne na kateri koli drug način.

Opomba: Točka 6A002.c ne ureja naslednje opreme s fotokatodami, razen GaAs ali GaInAs:

- a. industrijskih ali zasebnih protivlomnih alarmov ter nadzornih sistemov in sistemov za štetje v prometu ali industriji;
- b. medicinske opreme;
- c. industrijske opreme za pregled, razvrščanje ali analizo lastnosti materialov;
- d. detektorjev plamena v industrijskih pečeh;
- e. opreme, izdelane posebej za laboratorijsko rabo.

d. posebne podporne komponente za optične senzorje:

1. kriogenske hladilne naprave, ki so "primerne za vesolje";
2. kriogenske hladilne naprave, ki niso "primerne za vesolje" in katerih ohlajevalna temperatura je pod 218 K (-55 °C):

- a. z zaprtim ciklom in z nazivnim časom do prve napake (MTTF) ali med dvema napakama (MTBF) več kakor 2500 ur;
- b. Joule-Thomsonove (JT) samonastavljive mini hladilne naprave s premerom (zunanjim) odprtin manj kakor 8 mm;
- 3. optično občutljiva vlakna s posebno sestavo ali strukturo ali spremenjena s prevleko v zvočno, toplotno, inertno, elektromagnetno občutljiva ali občutljiva za jedrsko sevanje.

e. "žariščnoravninski detektorski nizi", "primerni za vesolje", ki imajo več kakor 2048 elementov na niz in maksimalno odzivnost pri valovnih dolžinah več kakor 300 nm, vendar največ 900 nm.

6A003

Kamere

NAPOTILO: GLEJ TUDI 6A203.

NAPOTILO: Za kamere, ki so posebej izdelane ali prilagojene za podvodno rabo, glej točki 8A002.d in 8A002.e.

a. Instrumentacijske kamere in posebej zanje izdelani sestavni deli:

Opomba: Instrumentacijske kamere iz točk 6A003.a.3 do 6A003.a.5 z modularno zgradbo morajo biti pregledane glede na maksimalne sposobnosti z uporabo priključkov, ki so na voljo v skladu z navodili proizvajalca.

1. hitro tekoče kinematografske snemalne kamere, ki uporabljajo film s formatom od 8 mm do vključno 16 mm in v katerih se film neprekinjeno premika med snemanjem in so sposobne posneti več kakor 13.150 posameznih slik na sekundo;

Opomba: Točka 6A003.a.1 ne ureja kinematografskih snemalnih kamer za običajno civilno rabo.

2. hitro tekoče mehanske kamere, v katerih se film ne premika in ki imajo sposobnost snemanja 1.000.000 posameznih slik na sekundo ob polni višini slike 35-milimetrskega filma oziroma sorazmerno večje snemalne hitrosti za manjše višine slik in nasprotno;

3. mehanske ali elektronske "streak" kamere, katerih hitrost zapisa presega 10 mm/ μ s;

4. elektronske filmske kamere s hitrostjo snemanja 1.000.000 slik/s;

5. elektronske kamere, ki imajo obe naslednji značilnosti:

a. hitrost elektronskega zaklopa (hitrost aktiviranja) manj kakor 1 μ s za celotno sliko; in

b. snemalni čas, ki omogoča hitrost snemanja več kakor 125 celotnih slik na sekundo;

6. priključki, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. so posebej izdelani za instrumentacijske kamere z modularnimi strukturami, ki so navedene v točki 6A003.a.; in
- b. zaradi njih te kamere ustrezajo značilnostim, navedenim v točkah 6A003.a.3, 6A003.a.4, ali 6A003.a.5, v skladu s specifikacijami proizvajalca.

b. Filmske kamere:

Opomba: Točka 6A003.b ne ureja televizijskih ali video kamer, ki so posebej izdelane za televizijsko predvajanje.

1. video kamere s polprevodniškimi senzorji, ki imajo maksimalno odzivnost pri valovnih dolžinah nad 10 nm, vendar ne več kakor 30.000 nm in katero koli od naslednjih značilnosti:

- a. več kakor 4×10^6 "aktivnih slikovnih pik" na polprevodniško zaporedje v primeru monokromatskih (črno-belih) kamer;
- b. več kakor 4×10^6 "aktivnih slikovnih pik" na polprevodniško zaporedje pri barvnih kamerah, ki vsebujejo tri polprevodniška zaporedja; ali
- c. več kakor 12×10^6 "aktivnih slikovnih pik" na polprevodniško zaporedje pri barvnih kamerah, ki vsebujejo eno polprevodniško zaporedje;

Tehnična opomba:

Za namen te točke se digitalne video kamere obravnavajo glede na maksimalno število "aktivnih slikovnih pik", uporabljenih za snemanje gibljive slike.

2. kamere in sistemi kamer za skeniranje, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. maksimalno odzivnost pri valovnih dolžinah nad 10 nm, vendar ne več kakor 30.000 nm;
- b. linearni detektorski niz z več kakor 8192 elementi na niz; in
- c. mehansko skeniranje v eno smer;

3. filmske kamere, ki vsebujejo elektronke za ojačenje slike, določene v točki 6A002.a.2.a;

4. filmske kamere, ki vsebujejo "žariščnoravninske detektorske nize", določene v točki 6A002.a.3.

Opomba: Točka 6A003.b.4 ne ureja filmskih kamer, ki vsebujejo linearne "žariščnoravninske detektorske nize" z dvanajstimi elementi ali manj, ki ne uporablajo zakasnitve in integracije znotraj elementov in so izdelani za katerega koli izmed naslednjih namenov:

- a. za industrijske ali civilne protivlomne alarme ter nadzorne sisteme in sisteme za štetje v prometu ali industriji;
- b. za industrijsko opremo, ki se uporablja za spremljanje ali nadzor toplotnih tokov v zgradbah, opremi ali industrijskih procesih;
- c. za industrijsko opremo za pregled, razvrščanje ali analizo lastnosti materialov;
- d. za opremo, ki je izdelana posebej za laboratorijsko uporabo; ali
- e. za medicinsko opremo.

6A004 Optika

a. Optična zrcala (reflektorji):

1. "zrcala s popačeno sliko" s kontinualno ali sestavljenou površino in posebej izdelane komponente zanke, z zmožnostjo dinamičnega premeščanja delov površine zrcala s hitrostjo več kakor 100 Hz;
2. lahka monolitna zrcala s povprečno "ekvivalentno gostoto" manj kakor 30 kg/m^2 in s skupno maso nad 10 kg;
3. lahke "kompozitne" ali penaste zrcalne strukture s povprečno "ekvivalentno gostoto" manj kakor 30 kg/m^2 in s skupno maso nad 2 kg;
4. zrcala za usmerjanje žarkov s premerom ali dolžino glavne osi več kakor 100 mm, katerih ploskost je lambda/2 ali boljša (lambda = 633 nm), kontrolna pasovna širina pa več kakor 100 Hz.

b. Optične komponente iz cinkovega selenida (ZnSe) ali cinkovega sulfida (ZnS) s prenosnostjo pri valovnih dolžinah več kakor 3.000 nm, vendar ne pri več kakor 25.000 nm, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. njihova prostornina presega 100 cm^3 ; ali
2. njihov premer ali dolžina glavne osi presega 80 mm, debelina (globina) pa 20 mm.

c. Komponente za optične sisteme, "primerne za vesolje":

1. katerih teža je zmanjšana na manj kakor 20 % "ekvivalentne gostote" v primerjavi z masivno izdelkom z enako odprtino in debelino;
2. neobdelane podlage, obdelane podlage s površinskimi prevlekami (enoplastnimi ali večplastnimi, kovinskimi ali dielektričnimi, prevodniškimi, polprevodniškimi ali izolirnimi) ali z zaščitnimi filmi;
3. segmenti ali sklopi zrcal, izdelani za sestavljanje v vesolju v optični

sistem z zbirno odprtino, ki ima posamezno optiko s premerom 1 m ali več;

4. izdelani iz "kompozitnih" materialov s koeficientom linearne topotne razteznosti, enakim ali manjšim od 5×10^{-6} , v kateri koli koordinatni smeri.

d. Oprema za optični nadzor:

1. posebej izdelana za vzdrževanje površinske podobe ali smeri komponent, "primernih za vesolje", iz točk 6A004.c.1 ali 6A004.c.3;

2. s pasovnimi širinami za krmarjenje, sledenje, stabilizacijo ali poravnavo resonatorja 100 Hz ali več in natančnostjo 10 µrad (mikroradianov) ali manj;

3. kardansko obešenje, ki ima vse naslednje značilnosti:

a. možnost obračanja za največ 5 °;

b. pasovno širino 100 Hz ali več;

c. napake kotnega točkanja 200 µrad (mikroradianov) ali manj; in

d. ima katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. premer ali dolžina glavne osi je več kakor 0,15 m vendar največ 1 m in ima zmožnost kotnega pospeška več kakor 2 rad (radiana)/s²; ali

2. premer ali dolžina glavne osi je več kakor 1 m in ima zmožnost kotnega pospeška več kakor 0,5 rad (radiana)/s²;

4. posebej izdelano z vzdrževanje zaporedja sistema faznih nizov ali segmentov zrcal, sestavljenih iz zrcal s premerom segmenta ali dolžino glavne osi 1 m ali več.

e. 'Asferični optični elementi', ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. največjo dimenzijo optične odprtine več kakor 400 mm;

2. površinsko hrapavost manj kakor 1 nm (rms) za vzorčenje dolžine 1 mm ali več; in

3. koeficient absolutne magnitude linearne topotne razteznosti je manj kakor $3 \times 10^{-6}/K$ pri 25 °C.

Tehnične opombe:

1. 'Asferični optični element' je kateri koli element, uporabljen v optičnem sistemu, katerega slikovna površina je izdelana tako, da odstopa od idealne krogle.

2. Proizvajalci niso dolžni meriti površinske hrapavosti iz točke 6A004.e.2, razen če je optični element zasnovan ali izdelan, da bi ustrezal kontrolnemu parametru ali ga presegal.

Opomba: Točka 6A004.e ne ureja asferičnih optičnih elementov, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

- a. največja dimenzija optične odprtine je manjša od 1 m, razmerje med žariščno razdaljo in odprtino je $4,5 : 1$ ali večje;
- b. največja dimenzija optične odprtine je enaka ali večja od 1 m, razmerje med žariščno razdaljo in odprtino je enako ali večje od 7: 1;
- c. izdelan je kot Fressnelov optični element, kot povratno oko, trak, prizma ali difrakcijski optični elementi;
- d. izdelan je iz borsilicijevega stekla s koeficientom linearne toplotne razteznosti več kakor $2,5 \times 10^{-6} / K$ pri $25^\circ C$; ali
- e. je rentgenski optični element z notranjimi zrcalnimi zmožnostmi (npr. cevna zrcala).

NAPOTILO: Glede asferičnih optičnih elementov, izdelanih posebej za litografsko opremo, glej točko 3B001.

6A005 "Laserji", razen tistih iz točk 0B001.g.5 ali 0B001.h.6, sestavni deli in optična oprema:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 6A205.

Opomba 1: Impulzni "laserji" vključujejo laserje, ki delujejo s trajnim valovanjem (način CW) s superponiranimi impulzi.

Opomba 2: Z impulzi vzbujeni "laserji" vključujejo tiste, ki delujejo neprekinjeno vzbujeno s superponiranim vzbujanjem impulzov.

Opomba 3: Nadzorni status Ramanovih "laserjev" določajo parametri "laserjev" s črpalnim virom. "Laserji" s črpalnim virom so lahko kateri koli izmed spodaj opisanih.

a. Plinski "laserji":

1. "laserji" "excimer", ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. izhodno valovno dolžino, ki ne presega 150 nm, in katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo večjo od 50 mJ na impulz; ali

2. povprečno izhodno moč več kakor 1 W;

b. izhodno valovno dolžino več kakor 150 nm, vendar največ 190 nm, in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo večjo od 1,5 J na impulz; ali

2. povprečno izhodno moč več kakor 120 W;

c. izhodno valovno dolžino več kakor 190 nm, vendar največ 360 nm, in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo večjo od 10 J na impulz; ali

2. povprečno izhodno moč več kakor 500 W; ali

d. izhodno valovno dolžino večjo od 360 nm in katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo večjo od 1,5 J na impulz; ali

2. povprečno izhodno moč več kakor 30 W;

Opomba: Glede "laserjev" "excimer", posebej izdelanih za litografsko opremo, glej točko 3B001.

2. "laserji" s kovinsko paro:

a. bakrovi (Cu) "laserji" s povprečno izhodno močjo več kakor 20 W;

b. zlati (Au) "laserji" s povprečno izhodno močjo več kakor 5 W;

c. natrijevi (Na) "laserji" z izhodno močjo več kakor 5 W;

d. barijevi (Ba) "laserji" s povprečno izhodno močjo več kakor 2 W;

3. ogljikov-monoksidni (CO) "laserji" s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

a. izhodno energijo več kakor 2 J na impulz in "maksimalno močjo" impulza več kakor 5 kW; ali

b. povprečno ali CW izhodno močjo več kakor 5 kW;

4. ogljikov-dioksidni (CO₂) "laserji" s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

a. izhodno močjo CW več kakor 15 kW;

b. impulzno izhodno veličino s "trajanjem impulza" več kakor 10 µs in s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. povprečno izhodno močjo več kakor 10 kW; ali

2. impulzno "maksimalno močjo" več kakor 100 kW; ali

c. impulzno izhodno veličino s "trajanjem impulza" 10 µs ali manj in s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. energijo impulza več kakor 5 J na impulz; ali

2. povprečno izhodno močjo več kakor 2,5 kW;

5. "kemični laserji":

a. vodikov-fluoridni (HF) "laserji":

b. devterij-fluoridni (DF) "laserji";

c. "prenosni laserji":

1. kisik-jodinski (O₂-I) "laserji";

2. devterij fluorid ogljikov-dioksidni (DF-CO₂) "laserji";

6. "laserji" z ioni kriptona ali argona, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

a. izhodno energijo več kakor 1,5 J na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 50 W; ali

b. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 50 W;

7. drugi plinski "laserji", ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

Opomba: Točka 6A005.a.7 ne ureja dušikovih "laserjev".

a. izhodno valovno dolžino, ki ne presega 150 nm, in katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo več kakor 50 mJ na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 1 W; ali

2. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1 W;

b. izhodno valovno dolžino več kakor 150 nm, vendar največ 800 nm, in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo več kakor 1,5 J na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 30 W; ali

2. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 30 W;

c. izhodno valovno dolžino več kakor 800 nm, vendar največ 1400

nm, in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo več kakor 0,25 J na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 10 W; ali

2. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 10 W; ali

d. izhodno valovno dolžino več kakor 1400 nm in povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1 W.

b. Polprevodniški "laserji":

1. posamezni transverzalni polprevodniški "laserji" z vsemi naslednjimi značilnostmi:

a. valovno dolžino enako ali manjšo od 1510 nm in povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1,5 W;

b. valovno dolžino nad 1510 nm in povprečno ali CW izhodno moč več kakor 500 mW;

2. posamezni večtransverzalni polprevodniški "laserji" z vsemi naslednjimi značilnostmi:

a. valovno dolžino manj kakor 950 nm ali več kakor 2000 nm; in

b. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 10 W;

3. posamezni nizi polprevodniških "laserjev" z vsemi naslednjimi značilnostmi:

a. valovno dolžino manj kakor 950 nm in povprečno ali CW izhodno močjo več kakor 60 W; ali

b. valovno dolžino 2000 nm ali več in povprečno ali CW izhodno močjo več kakor 10 W;

Tehnična opomba:

Polprevodniške "laserje" navadno imenujemo "laserske" diode.

Opomba 1: Točka 6A005.b vključuje polprevodniške "laserje" z optičnimi izhodnimi konektorji (npr. jezički iz optičnih vlaken).

Opomba 2: Nadzorni status polprevodniških "laserjev", izdelanih posebej za drugo opremo, je določen z nadzornim statusom druge opreme.

c. trdni "laserji":

1. "nastavljeni" "laserji", ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

Opomba: Točka 6A005.c.1 vključuje titan-safirske (Ti: Al_2O_3), tulij - YAGove (Tm: YAG), tulij - YSGG (Tm: YSGG), aleksandritske (Cr: $BeAl_2O_4$) in barvne "laserje".

a. izhodno valovno dolžino manj kakor 600 nm in katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo več kakor 50 mJ na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 1 W; ali

2. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1 W;

b. izhodno valovno dolžino 600 nm ali več, vendar največ 1400 nm, in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo več kakor 1 J na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 20 W; ali

2. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 20 W; ali

c. izhodno valovno dolžino večjo od 1400 nm in katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izhodno energijo več kakor 50 mJ na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 1 W; ali

2. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1 W;

2. "nenastavljeni" "laserji":

Opomba: Točka 6A005.c.2 vključuje trdne "laserje" s tranzicijo atomov.

a. "laserji" z neodijevim steklom:

1. "laserji s preklopom Q", ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. izhodno energijo več kakor 20 J, vendar največ 50 J na impulz, in povprečno izhodno moč več kakor 10 W; ali

b. izhodno energijo več kakor 50 J na impulz;

2. "laserji brez preklopa Q", ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. izhodno energijo več kakor 50 J, vendar največ 100 J na impulz, in povprečno izhodno moč več kakor 20 W; ali

b. izhodno energijo več kakor 100 J na impulz;

b. neodijevi (razen stekla) "laserji", ki imajo izhodno valovno dolžino več kakor 1000 nm, vendar največ 1100 nm:

Opomba: Glede neodijevih (razen stekla) "laserjev", ki imajo izhodno valovno dolžino manj kakor 1000 nm ali več kakor 1100 nm, glej točko 6A005.c.2.c.

1. "laserji s preklopom Q" z impulznim vzbujanjem, s "trajanjem pulza" manj kakor 1 ns, in ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

- a. z "maksimalno močjo" več kakor 5 GW;
- b. s povprečno izhodno močjo več kakor 10 W; ali
- c. z impulzno energijo več kakor 0,1 J;

2. "laserji s preklopom Q" z impulznim vzbujanjem, s "trajanjem impulza" več kakor 1 ns, in ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

- a. posamezen transverzalni način izhoda z:
  1. "maksimalno močjo" več kakor 100 MW;
  2. povprečno izhodno močjo več kakor 20 W; ali
  3. impulzno energijo več kakor 2 J; ali

b. večtransverzalni način izhoda z:

1. "maksimalno močjo" več kakor 400 MW;
2. povprečno izhodno močjo več kakor 2 kW; ali
3. impulzno energijo več kakor 2 J;

3. "laserji brez preklopa Q" z impulznim vzbujanjem s:

a. posameznim transverzalnim načinom izhoda z:

1. "maksimalno močjo" več kakor 500 kW; ali
2. povprečno izhodno močjo več kakor 150 W; ali

b. večtransverzalnim načinom izhoda z:

1. "maksimalno močjo" več kakor 1 MW; ali

2. povprečno izhodno močjo več kakor 2 kW;

4. neprekinjeno vzbujani "laserji" s:

a. posameznim transverzalnim načinom izhoda z:

1. "maksimalno močjo" več kakor 500 kW; ali

2. povprečno ali CW izhodno močjo več kakor 150 W; ali

b. večtransverzalnim načinom izhoda z:

1. "maksimalno močjo" več kakor 1 MW; ali

2. povprečno ali CW izhodno močjo več kakor 2 kW;

c. drugi "nenastavljeni" "laserji" s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. valovno dolžino manj kakor 150 nm in katero koli od naslednjih značilnosti:

a. izhodno energijo več kakor 50 mJ na impulz in "maksimalno močjo" impulza več kakor 1 W; ali

b. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1 W;

2. valovno dolžino 150 nm ali več, vendar največ 800 nm, in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. izhodno energijo več kakor 1,5 J na impulz in "maksimalno močjo" impulza več kakor 30 W; ali

b. povprečno ali CW izhodno močjo več kakor 30 W;

3. valovno dolžino nad 800 nm, vendar največ 1400 nm:

a. "laserji s preklopom Q", ki imajo:

1. izhodno energijo več kakor 0,5 J na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 50 W; ali

2. povprečno izhodno moč več kakor:

a. 10 W za "laserje" s posameznim transverzalnim načinom;

b. 30 W za "laserje" z večtransverzalnim načinom;

b. "laserji brez preklopa Q", ki imajo:

1. izhodno energijo več kakor 2 J na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 50 W; ali

2. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 50 W; ali

4. valovno dolžino več kakor 1400 nm in katero koli od naslednjih značilnosti:

a. izhodno energijo več kakor 100 mJ na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 1 W; ali

b. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1 W;

d. barvni in drugi tekočinski "laserji" s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. valovno dolžino manj kakor 150 nm in:

a. izhodno energijo več kakor 50 mJ na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 1 W; ali

b. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1 W;

2. valovno dolžino 150 nm ali več, vendar največ 800 nm, in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. izhodno energijo več kakor 1,5 J na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 20 W;

b. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 20 W; ali

c. oscilator posamičnih longitudinalnih impulzov s povprečno izhodno močjo več kakor 1 W in s hitrostjo ponavljanja nad 1 kHz, če je "trajanje impulza" krajše od 100 ns;

3. valovno dolžino več kakor 800 nm, vendar največ 1400 nm, in katero koli izmed naslednjih značilnosti:

- a. izhodno energijo več kakor 0,5 J na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 10 W; ali
- b. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 10 W; ali

4. valovno dolžino več kakor 1400 nm in katero koli od naslednjih značilnosti:

- a. izhodno energijo več kakor 100 mJ na impulz in "maksimalno moč" impulza več kakor 1 W; ali
- b. povprečno ali CW izhodno moč več kakor 1 W;

e. sestavni deli:

1. zrcala, hlajena z 'aktivnim hlajenjem' ali s hlajenim toplovodom;

Tehnična opomba:

'Aktivno hlajenje' je tehnika ohlajevanja optičnih komponent z uporabo tekočin pod površino optičnih komponent (navadno manj kakor 1 mm pod površino) za odvajanje toplotne.

2. optična zrcala ali prenosniške ali delno prenosniške optične ali elektrooptične komponente, izdelane posebej za uporabo z nadzorovanimi "laserji";

f. optična oprema:

Opomba: Za optične elemente s souporabniško odprtino, ki lahko delujejo v napravah z "visokozmogljivostnimi laserji" ("SHPL"), glej Sezname vojaškega blaga.

1. oprema za dinamično merjenje čelnega vala /faze) z zmožnostjo kartografiranja najmanj 50 položajev čelnega vala žarka, ki ima katero koli izmed naslednjih značilnosti:

- a. hitrost slikanja 100 Hz ali več in razločljivost faze najmanj 5 % valovne dolžine žarka; ali
- b. hitrost slikanja 1000 Hz ali več in razločljivost faze žarka vsaj 20 % valovne dolžine žarka;

2. "laserska" diagnostična oprema z zmožnostjo merjenja napak kotnega usmerjenega žarka sistemov "SHPL", ki so enake 10 µrad ali manjše;

3. optična oprema in komponente, izdelane posebej za sistem faznih nizov "SHPL" za koherentne kombinacije žarkov, katerih natančnost je lambda/10 pri določeni valovni dolžini ali $0,1 \mu\text{m}$, kar je manjše;
4. projekcijski teleskopi, izdelani posebej za uporabo s sistemi "SHPL".
6A006 "Magnetometri", "magnetni gradiometri", "lastni magnetni gradiometri" in kompenzacijski sistemi ter posebej izdelane komponente zanje:
- Opomba: Točka 6A006 ne ureja instrumentov, izdelanih posebej za biomagnetna merjenja za potrebe medicinske diagnostike.*
- a. "Magnetometri", ki uporabljajo "superprevodnike", "tehnologijo" optičnega črpanja ali jedrske precesije (proton/Overhauser), s "šumnim nivojem" (občutljivostjo), nižji (boljši) od $0,05 \text{ nT rms}$ na kvadratni koren Hz;
  - b. "magnetometri" z indukcijsko tuljavo, katerih "šumni nivo" (občutljivost) je nižji (boljši) od:
    1. $0,05 \text{ nT rms}/\text{kvadratni koren Hz}$ pri frekvencah manj kakor 1 Hz ;
    2. $1 \times 10^{-3} \text{ nT rms}/\text{kvadratni koren Hz}$ pri frekvencah 1 Hz ali več, vendar največ 10 Hz ; ali
    3. $1 \times 10^{-4} \text{ nT rms}/\text{kvadratni koren Hz}$ pri frekvencah več kakor 10 Hz ;
  - c. "magnetometri" z optičnimi vlakni, katerih "šumni nivo" (občutljivost) je nižji (boljši) od 1 nT rms na kvadratni koren Hz;
  - d. "magnetni gradiometri", ki uporabljajo večkratne "magnetometre" iz točk 6A006.a, 6A006.b ali 6A006.c;
  - e. "lastni magnetni gradiometri" z optičnimi vlakni, katerih "šumni nivo" (občutljivost) je nižji (boljši) od $0,3 \text{ nT/m rms}$ na kvadratni koren Hz;
  - f. "lastni magnetni gradiometri", ki ne uporabljajo "tehnologije" optičnih vlaken in imajo "šumni nivo" (občutljivost) magnetnega polja nižji (boljši) od $0,015 \text{ nT/m rms}$ na kvadratni koren Hz;
  - g. magnetni kompenzacijski sistemi za magnetne senzorje, izdelani za delovanje na premičnih ploščadih;
  - h. "superprevodniški" elektromagnetni senzorji, ki vsebujejo komponente, izdelane iz "superprevodniških" materialov in imajo vse naslednje značilnosti:
    1. vsaj eden od njihovih "superprevodniških" sestavnih delov je izdelan za delovanje pri temperaturah pod "kritično temperaturo" (vključno z napravami na Josephsonov efekt ali superprevodnimi napravami za merjenje kvantne interference (SQUID));

2. so izdelane za zaznavanje sprememb elektromagnetnega polja pri frekvencah 1 kHz ali manj; in:

3. imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

a. imajo tankoplastne SQUID-e z najmanjšo stranico manj kakor 2 μm in povezana vhodna in izhodna sklopna vezja;

b. izdelane so za delovanje s hitrostjo spremembe izhodne napetosti magnetnega polja več kakor 1×10^6 kvantov magnetnega pretoka na sekundo;

c. izdelane so za delovanje v Zemljinem magnetnem polju brez magnetnega ščita; ali

d. imajo temperaturni koeficient manj (manjši) od 0,1 kvanta magnetnega pretoka/K.

6A007 Gravimetri in gravitacijski gradiometri:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 6A107.

a. Gravimetri, izdelani ali prirejeni za talno uporabo s statično natančnostjo manj (boljšo) kakor 10 μgal ;

Opomba: Točka 6A007.a ne ureja talnih gravimetrov s kvarčnimi elementi (Worden).

b. gravimetri za premične ploščadi z vsemi naslednjimi značilnostmi:

1. s statično natančnostjo manj (boljšo) kakor 0,7 mgal; in

2. z operativno natančnostjo manj (boljšo) kakor 0,7 mgal s časom umirjanja manj kakor 2 minuti pri kateri koli kombinaciji spremljajočih korelacijskih kompenzacij in gibalnih vplivov;

c. gravitacijski gradiometri.

6A008 Radarski sistemi, oprema in naprave, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti, in posebej zanje izdelane komponente:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 6A108.

Opomba: Točka 6A008 ne ureja:

a. radarjev za sekundarni nadzor (SSR);

b. avtomobilskih radarjev za preprečevanje trčenja;

c. prikazovalnikov ali monitorjev za nadzor zračnega prometa (ATC), ki nimajo več kakor 12 razločevalnih elementov na mm;

d. meteoroloških (vremenskih) radarjev.

a. Delujejo na frekvencah od 40 GHz do 230 GHz in imajo povprečno izhodno moč več kakor 100 mW;

b. imajo nastavljivo pasovno širino za več kakor $\pm 6,25$ % 'osrednje delovne frekvence';

Tehnična opomba:

'Osrednja delovna frekvenca' je enaka polovici vsote najvišjih in najnižjih navedenih delovnih frekvenc.

- c. imajo zmožnost hkratnega delovanja na več kakor dveh nosilnih frekvenca;
- d. imajo zmožnost delovanja kot sintetično odprtinski radar (SAR), nasprotno sintetično odprtinski radar (ISAR) ali zračni stranski radar (SLAR);
- e. vsebujejo "elektronsko krmiljeni fazni antenski niz";
- f. so zmožni iskanja višine nesodelujočih ciljev;

Opomba: Točka 6A008.f ne ureja opreme radarja za natančno približevanje (PAR), ki izpoljuje standarde ICAO.

- g. so posebej izdelani za uporabo v zraku (vgrajeni v balone ali letala) in z Dopplerjevo "obdelavo podatkov" za odkrivanje premičnih ciljev;
- h. z uporabo obdelave radarskih signalov s:
  - 1. tehnikami "širjenja radarskega spektra"; ali
  - 2. tehnikami "agilnosti radarskih frekvenc";
- i. omogočajo talno delovanje z največjim možnim "opravilnim obsegom", ki presega 185 km;

Opomba: Točka 6A008.i ne ureja:

- a. radarjev za nadzor ribolovnih območij;
- b. zemeljske radarske opreme, izdelane posebej za nadzor zračnega prometa, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
  - 1. ima maksimalni "opravilni obseg" 500 km ali manj;
  - 2. je nastavljen tako, da je mogoče radarske ciljne podatke prenašati samo enosmerno od položaja radarja do enega ali več centrov za nadzor zračnega prometa;
  - 3. nima možnosti daljinskega upravljanja stopnje radarskega skeniranja iz centra za nadzor zračnega prometa; in
  - 4. mora biti trajno nameščen;
- c. radarjev za sledenje vremenskim balonom.

j. so "laserski" radarji ali oprema za zaznavanje in določevanje svetlobe (LIDAR), s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

- 1. je "primerna za vesolje"; ali
- 2. uporablja heterodinske ali homodinske tehnike odkrivanja in ima kotno ločljivost manj (boljšo) kakor 20 µrad (mikroradianov);

Opomba: Točka 6A008.j ne ureja opreme LIDAR, ki je posebej izdelana za zemljemerstvo ali za meteorološka opazovanja.

k. ima podsistem za "obdelavo signalov", ki uporablja "kompresijo impulzov", in kar koli od naslednjega:

1. stopnjo "kompresije impulza" več kakor 150; ali

2. širino impulza manj kakor 200 ns; ali

l. ima podsisteme za obdelavo podatkov, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. "avtomatsko iskanje cilja", ki ob kakršni koli rotaciji antene daje predvideni položaj cilja v času pred naslednjim prehodom antenskega žarka;

Opomba: Točka 6A008.l.1 ne ureja zmožnosti konfliktnega alarmata sistemov za nadzor zračnega prometa ali pomorskih ali luških radarjev.

2. izračunavanje hitrosti cilja na podlagi primarnega radarja z neperiodičnimi (spremenljivimi) skenirnimi hitrostmi;

3. obdelavo avtomatskega prepoznavanja oblik (ekstrakcija oblik) in primerjavo z bazami podatkov o značilnostih (oblike valov ali podobe) za identifikacijo ali razvrščanje ciljev; ali

4. superpozicijo in korelacijo ali združevanje podatkov o cilju iz dveh ali več "geografsko razpršenih" in "medsebojno povezanih radarskih senzorjev" za povečavo ali razločevanje ciljev.

Opomba: Točka 6A008.l.4 ne ureja nadzornih sistemov, opreme in naprav, ki se uporabljajo za nadzor pomorskega prometa.

6A102

'Detektorji', odporni proti sevanju, razen tistih iz točke 6A002, posebej izdelani ali prirejeni za zaščito pred jedrskimi učinki (npr. elektromagnetnimi impulzi (EMP), rentgenskimi žarki, kombiniranim učinkom sunkov in toplotne), ki se uporabljajo v "projektilih" in so izdelani ali prirejeni tako, da vzdržijo stopnje sevanja, ki ustrezajo skupni dozi sevanja 5×10^5 radov (silicij) ali jo presegajo.

Tehnična opomba:

V točki 6A102 je 'detektor', opredeljen kot mehanska, električna, optična ali kemična naprava, ki avtomatsko prepoznavata in zapiše ali pa zazna pojave, kakor so na primer sprememb pritiska ali temperature v okolju, električni ali elektromagnetni signal ali sevanje iz radioaktivnega materiala. To vključuje naprave, ki zaznavajo z enkratno operacijo ali napako.

6A107

Gravimetri ali komponente zanke in gravitacijski gradiometri:

a. gravimetri, razen tistih iz točke 6A007.b, izdelani ali prirejeni za uporabo v zraku ali v pomorstvu, s statično in operativno natančnostjo 7×10^{-6} m/s² (0,7 miligala) ali manj (boljšo) in ki imajo zmožnost registracije v času 2 minuti ali manj;

b. komponente, izdelane posebej za gravimetre iz točke 6A007.b ali 6A107.a in za gravitacijske gradiometre iz točke 6A007.c.

6A108 Radarski sistemi in sistemi za slednje, razen tistih iz točke 6A008:

a. radarski sistemi in sistemi laserskih radarjev, izdelani ali prirejeni posebej za uporabo v nosilnih raketah iz točke 9A004 ali sondirnih raketah iz točke 9A104;

Opomba: Točka 6A108.a vključuje naslednje:

- a. opremo za kartiranje obrazov ozemlja;
- b. opremo za slikovne senzorje;
- c. opremo za kartiranje in korelacijo zemljišč (digitalno in analogno);
- d. opremo za Dopplerjev navigacijski radar;

b. sistemi za natančno sledenje, uporabni v "projektilih":

1. sistemi za sledenje, ki uporabljo kodnega prevajalca v povezavi bodisi z značilnostmi površja ali zraka bodisi v povezavi s sistemi navigacijskih satelitov in katerih namen so realnočasovne meritve položaja in hitrosti med letom;

2. radarji za merjenje razdalj, vključno s pripadajočimi optičnimi/infrardečimi sledilci, ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. kotno ločljivost boljšo od treh miliradianov (0,5 milov);
- b. doseg 30 km ali več z ločljivostjo obsega, boljšo od 10 m rms;

c. ločljivost hitrosti boljšo od 3 m/s.

6A202 Fotopomnoževalne elektronke, ki imajo obe naslednji značilnosti:

a. površino fotokatode večjo od 20 cm^2 ; in

b. vzponski čas impulza anode manj kakor 1 ns.

6A203 Kamere in komponente, razen tistih iz točke 6A003:

a. mehanske kamere z vrtljivim zrcalom in posebej zanje izdelani sestavni deli:

1. slikovne kamere, ki imajo hitrost snemanja nad 225.000 posameznih slik na sekundo;

2. "streak" kamere, ki imajo hitrost zapisa nad 0,5 mm na mikrosekundo;

Opomba: V točki 6A203.a sestavni deli takšnih kamer vključujejo tudi elektroniko za sinhronizacijo in sklope rotorjev, ki so sestavljeni iz turbin, zrcal in ležajev.

b. elektronske "streak" kamere, elektronske slikovne kamere, elektronke in oprema:

1. elektronske "streak" kamere s časovno ločljivostjo 50 ns ali manj;
2. "streak" elektronke za kamere iz točke 6A203.b.1;
3. elektronske (ali z elektronskim zaklopom) slikovne kamere, pri katerih je čas osvetlitve slik 50 ns ali manj;
4. slikovne elektronke in polprevodniške slikovne naprave za uporabo v kamerah iz točke 6A203.b.3:
  - a. elektronke za ojačenje slike na majhni razdalji, ki imajo fotokatodo s prozorno prevodno oblogo, da zmanjšajo površinski upor fotokatode;
  - b. elektronke za ojačenje z uporabo silicijevega logičnega sklopa (SIT), pri katerih hitri sistem zagotavlja prehod fotoelektronov iz fotokatode, preden ti dosežejo ploščo SIT;
  - c. elektrooptični zaklopi Kerrove ali Pockelsove celice;
  - d. druge slikovne elektronke in polprevodniške slikovne naprave, ki imajo čas osvetlitve slik 50 ns ali manj in so posebej izdelane za kamere iz točke 6A203.b.3;
- c. TV kamere in posebej izdelane leče, ki se v njih uporabljam, posebej izdelane ali prilagojene na sevanje, tako da so sposobne delovanja pri dozah nad 50×10^3 Gy (silicij) (5×10^6 radov (silicij)), ne da bi prišlo do tehničnih napak.

Tehnična opomba:

Izraz Gy (silicij) se nanaša na energijo v J/kg, ki jo absorbira nezaščiteni vzorec silicija, ki je izpostavljen ionizirajočemu sevanju.

6A205 "Laserji", "laserski" ojačevalniki in oscilatorji, razen tistih iz točk 0B001.g.5, 0B001.h.6 in 6A005:

- a. "Laserji" z ioni argona, ki imajo obe naslednji značilnosti:
  1. delujejo na valovnih dolžinah med 400 nm in 515 nm; in
  2. njihova povprečna izhodna moč je večja od 40 W;
- b. oscilatorji z enonastavljivim impulznim načinom, ki uporabljajo laser z barvilom kot aktivnim sredstvom in imajo vse naslednje značilnosti:
  1. delujejo na valovnih dolžinah med 300 nm in 800 nm;
  2. njihova povprečna izhodna moč je večja od 1 W;
  3. imajo korak ponovitve nad 1 kHz; in
  4. njihova impulzna širina je manjša od 100 ns;

c. ojačevalniki in oscilatorji z nastavljenim impulznim načinom, ki uporabljajo laser z barvilo kot aktivnim sredstvom in imajo vse naslednje značilnosti:

1. delujejo na valovnih dolžinah med 300 nm in 800 nm;
2. njihova povprečna izhodna moč je večja od 30 W;
3. imajo korak ponovitve nad 1 kHz; in
4. njihova impulzna širina je manjša od 100 ns;

Opomba: Točka 6A205.c ne ureja oscilatorjev, ki delujejo le v enem načinu.

d. impulzni "laserji" z ogljikovim dioksidom, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. delujejo na valovnih dolžinah med 9000 nm in 11000 nm;
2. imajo korak ponovitve nad 250 Hz;
3. njihova povprečna izhodna moč je večja od 500 W; in
4. njihova impulzna širina je manjša od 200 ns;

e. paravodikovi Ramanovi preklopni, ki so izdelani za delovanje pri izhodni valovni dolžini 16 mikrometrov in imajo korak ponovitve nad 250 Hz;

f. "laserji" z impulznim vzbujanjem s preklopom Q z neodimom (razen stekla), ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. izhodna valovna dolžina je večja od 1000 nm, vendar ne presega 1100 nm;
2. trajanje impulza je enako ali večje od 1 ns; in

3. imajo večkanalni transverzalni izhod s povprečno izhodno močjo več kakor 50 W.

6A225 Interferometri za merjenje hitrosti, večje od 1 km/s v časovnih intervalih, krajsih od 10 mikrosekund.

Opomba: Točka 6A225 vključuje interferometre, kakor so VISAR (Velocity interferometer systems for any reflector) in DLI (Doppler laser interferometer).

6A226 Tlačni senzorji:

- a. manganinovi merilniki za tlake nad 10 GPa;
- b. kvarčni tlačni pretvorniki za tlake nad 10 GPa.

6B Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo

6B004 Optična oprema:

- a. oprema za merjenje absolutne odbojnosti z natančnostjo $\pm 0,1\%$ odbojne vrednosti;
- b. oprema, razen opreme za merjenje površinske optične razpršenosti, z nezakrito odprtino, večjo od 10 cm, izdelana posebej za brezkontaktno optično primerjalno meritev neravninskih oblik optičnih površin (obrisov) z natančnostjo 2 nm ali manj (boljšo) v razmerju do želenega obrisa.

Opomba: Točka 6B004 ne ureja mikroskopov.

6B007 Oprema za izdelavo, usklajevanje in kalibriranje gravimetrov na zemeljski površini s statično natančnostjo, boljšo od 0,1 miligala.

6B008 Sistemi za meritve preseka impulznega radarja, ki imajo širino prenesenega impulza 100 ns ali manj, in posebej zanje izdelane komponente.

NAPOTILO: GLEJ TUDI 6B108.

6B108 Sistemi, razen tistih iz točke 6B008, izdelani posebej za meritve radarskega preseka, ki se uporabljam v "projektilih" in njihovih podsistemi.

6C Materiali

6C002 Materiali za optične senzorje:

- a. naravni telur (Te) čistote 99,9995 % ali več;
- b. posamični kristali (vključno z epitaksialnimi rezinami) naslednjih materialov:
  1. kadmijev cink telurid (CdZnTe) z vsebnostjo cinka manj kakor 6 % 'molske frakcije';
  2. kadmijev telurid (CdTe) katere koli čistote; ali
  3. živosrebrov kadmijev telurid (HgCdTe) katere koli čistote.

Tehnična opomba:

'Molska frakcija' je razmerje med moli ZnTe in vsoto molov CdTe in ZnTe v kristalu.

6C004 Optični materiali:

a. "polproizvedene podlage" cinkovega selenida (ZnSe) in cinkovega sulfida (ZnS), izdelane s postopkom kemičnega naparjevanja, s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. s prostornino, večjo od 100 cm^3 ; ali

2. s premerom, večjim od 80 mm in debelino 20 mm ali več;

b. kosi naslednjih elektrooptičnih materialov:

1. kalijev titanil-arzenat (KTA);
  2. srebro-galijev selenid (AgGaSe_2);
  3. talij-arzenov selenid (Tl_3AsSe_3 , znan tudi kot TAS);
- c. nelinearni optični materiali, ki imajo vse naslednje značilnosti:
1. občutljivost tretjega reda (chi 3) $10^{-6} \text{ m}^2/\text{V}^2$ ali več; in
  2. odzivni čas krajši od 1 ms;
- d. "polproizvedene podlage" z nanosi iz silicijevega karbida ali berilijevega berilija (Be/Be), katerih premer ali dolžina glavne osi presega 300 mm;
- e. steklo, vključno s kremenovim stekлом, fosfatnim stekлом, fluorofosfatnim stekлом, cirkonijevim fluoridom (ZrF_4) in hafnijevim fluoridom (HfF_4), z vsemi naslednjimi značilnostmi:
1. koncentracijo hidroksilnih ionov (OH^-), manjšo od 5 ppm;
  2. integrirano kovinsko, čistoto manjšo od 1 ppm; in
  3. visoko homogenostjo (indeks refrakcijske spremembe), manjšo od 5×10^{-6} ,
- f. sintetično proizvedeni diamantni materialni z absorpcijo manj kakor 10^{-5} cm^{-1} pri valovnih dolžinah nad 200 nm, vendar ne več kakor 14000 nm.
- 6C005 Materiali za "laserje" s sintetičnimi kristali v nedokončani obliki:
- a. s titanijem dopirani safir;
  - b. aleksandrit.
- 6D Programska oprema**
- 6D001 "Programska oprema", izdelana posebej za "razvoj" ali "proizvodnjo" opreme iz točk 6A004, 6A005, 6A008 ali 6B008.
- 6D002 "Programska oprema", izdelana posebej za "uporabo" opreme iz točk 6A002.b, 6A008 ali 6B008.
- 6D003 Druga "programska oprema":
- a.
    1. "programska oprema", izdelana posebej za oblikovanje zvočnega snopa pri "realnočasovni obdelavi" akustičnih podatkov za pasivni sprejem pri uporabi vlečenih zaporedij akustičnih hidrofonov;
    2. "izvorna koda" za "realnočasovno obdelavo" akustičnih podatkov za pasivni sprejem z uporabo vlečenih zaporedij akustičnih hidrofonov;
    3. "programska oprema", izdelana posebej za oblikovanje zvočnega snopa pri "realnočasovni obdelavi" akustičnih podatkov za pasivni sprejem z uporabo talnih ali obalnih kabelskih sistemov;

4. "izvorna koda" za "realnočasovno obdelavo" akustičnih podatkov za pasivni sprejem z uporabo talnih ali obalnih kabelskih sistemov;
- b. 1. "programska oprema", izdelana posebej za sisteme za magnetno kompenzacijo za magnetne senzorje, izdelane za delovanje na premičnih ploščadih;
2. "programska oprema", izdelana posebej za odkrivanje magnetnih anomalij na premičnih ploščadih;
- c. "programska oprema", izdelana posebej za izvajanje popravkov zaradi vpliva gibanja pri gravimetrih ali gravitacijskih gradiometrih;
- d. 1. aplikacije "programske opreme" za potrebe nadzora zračnega prometa, ki so nameščene na računalnikih za splošno uporabo v centrih za nadzor zračnega prometa in ki imajo naslednje zmožnosti:
- a. obdelava in prikazovanja več kakor 150 simultanih "sistemskej sledi"; ali
- b. sprejem podatkov o radarskem cilju iz več kakor štirih glavnih radarjev;
2. "programska oprema" za oblikovanje ali "proizvodnjo" kupol radarskih anten, ki:
- a. so izdelane posebej za zaščito "elektronsko vodljivega faznega antenskega niza" iz točke 6A008.e; in
- b. dajejo antenski vzorec s 'povprečno stransko stopnjo' več kakor 40 dB pod maksimalno vrednostjo glavnega snopa.

Tehnična opomba:

'Povprečna stranska stopnja' iz točke 6D003.d.2.b se meri prek celotnega niza, razen kotne površine glavnega žarka in prvih dveh stranic na vsaki strani glavnega snopa.

- 6D102 "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za "uporabo" opreme iz točke 6A108.
- 6D103 "Programska oprema" za obdelavo posnetih podatkov po poletu in ki omogoča določanje položaja letala na celotni poti poleta, posebej izdelana ali prirejena za "projektile".
- 6E Tehnologija**
- 6E001 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" opreme, materialov ali "programske opreme" iz točk 6A, 6B, 6C ali 6D.
- 6E002 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "proizvodnjo" opreme ali materialov iz točk 6A, 6B ali 6C.

6E003 Druga "tehnologija":

- a. 1. "tehnologija" prevlekanja in obdelave optičnih površin do enotne stopnje 99,5 % ali več pri optičnih prevlekah premera ali dolžine glavne osi 500 mm ali več in celotno izgubo (absorpcija in razprševanje) manj kakor 5×10^{-3} **NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 2E003.f.**
2. "tehnologija", ki uporablja tehniko enotočkovnega brušenja diamantov, katere namen je oblikovanje površine s končno natančnostjo, boljšo od 10 nm rms na neravni površini, katere ploščina je večja od $0,5 \text{ m}^2$;
- b. "tehnologija", "potrebna" za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" posebej izdelanih diagnostičnih instrumentov ali ciljev za potrebe testiranja "SHPL" ali za potrebe testiranja ali vrednotenja materialov, ožarčenih s žarki "SHPL";
- c. "tehnologija", "potrebna" za "razvoj" ali "proizvodnjo" pretočnih "magnetometrov" ali sistemov pretočnih "magnetometrov", ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:
  1. "šumni nivo" manjši kakor 0,05 nT rms na kvadratni koren Hz pri frekvencah manj kakor 1 Hz; ali
  2. "šumni nivo" manjši kakor 1×10^{-3} nT rms na kvadratni koren Hz pri frekvencah Hz ali več.

6E101 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" opreme ali "programske opreme" iz točk 6A002, 6A007.b in c, 6A008, 6A102, 6A107, 6A108, 6B108, 6D102 ali 6D103.

Opomba: Točka 6E101 določa "tehnologijo" za opremo iz točke 6A008 le, če je namenjena za naprave za uporabo v zraku in če je uporabna v "projektilih".

6E201 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" opreme iz točk 6A003, 6A005.a.1.c, 6A005.a.2.a, 6A005.c.1.b, 6A005.c.2.c.2, 6A005.c.2.d.2.b, 6A202, 6A203, 6A205, 6A225 ali 6A226.

SKUPINA 7**NAVIGACIJA IN LETALSKA ELEKTRONIKA****7A Sistemi, oprema in komponente**

Opomba 1: Glede avtomatskih pilotov za podvodna vozila glej Skupino 8.
Glede radarjev glej Skupino 6.

Opomba 2: Glede inertne navigacijske opreme za ladje ali podmornice glej Nadzor vojaškega blaga.

7A001 Linearni meritci pospeška, izdelani za uporabo v inertnih navigacijskih sistemih ali sistemih za vodenje, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti, in posebej izdelane komponente zanje:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 7A101. Glede kotnih ali rotacijskih meritcev pospeška glej 7A002.

- a. "stabilnost" "prednapetosti" manj (boljša) kakor 130 mikro g glede na stalno kalibrirno vrednost v času enega leta;
- b. "stabilnost" "faktorja lestvice" manj (boljša) kakor 130 mikro g glede na stalno kalibrirno vrednost v času enega leta; ali
- c. namenjeni za delovanje pri linearnih pospeških več kakor 100 g.

7A002 Žiroskopi, kotni ali rotacijski meritci pospeška, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti, in posebej zanje izdelane komponente:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 7A102.

a. "stabilnost" "stopnje zdrsa z delovne točke", merjena v 1 g okolja v času treh mesecev, z upoštevanjem stalne kalibrirne vrednosti:

1. manj (boljša) kakor $0,1^\circ$ na uro, kadar so namenjeni za delovanje pri linearinem pospešku pod 10 g; ali

2. manj (boljša) kakor $0,5^\circ$ na uro, kadar so namenjeni za delovanje pri linearinem pospešku med 10 g in vključno 100 g; ali

b. namenjeni za delovanje pri linearnih pospeških več kakor 100 g.

7A003 Inertni navigacijski sistemi (INS) in naslednje posebej zanje izdelane komponente:
NAPOTILO: GLEJ TUDI 7A103.

a. Inertni navigacijski sistemi (s kardanskim obešenjem ali mostom) in inertna oprema za "letala", kopenska vozila ali "vesoljska plovila", za lego, vodenje ali nadzor, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti, in posebej zanje izdelane komponente:

1. navigacijska napaka (brez inercije) po normalni poravnavi znaša 0,8 morske milje na uro (nm/hr) 'verjetne cirkularne napake' (CEP) ali manj (boljša); ali

2. namenjeni so za delovanje pri linearnih pospeških več kakor 10 g;

b. Hibridni inertni navigacijski sistemi integrirani z globalnimi satelitskimi navigacijskimi sistemi (GNSS) ali s sistemi "navigacije na podlagi podatkovnih baz" ("DBRN") za lego, vodenje ali nadzor, po normalni poravnavi, ki imajo ob izgubi GNSS ali "DBRN" za čas do štirih minut natančnost navigacijskega položaja INS manjšo (boljšo) od 10 metrov 'verjetne cirkularne napake' (CEP).

Opomba 1: Parametri iz točke 7A003.a. in 7A003.b. se uporabljajo v katerem koli od naslednjih okolij:

1. vhodna naključna vibracija s celotno magnitudo 7,7 g rms v prve pol ure in celotno trajanje preizkusa eno uro ali eno uro in pol po osi v vsaki od treh navpičnih osi, če imajo naključne vibracije naslednje značilnosti:
  - a. stalno gostoto spektralne moči (PSD) $0,04 \text{ g}^2/\text{Hz}$ v frekvenčnem intervalu med 15 in 1000 Hz; in
  - b. dušenje PSD s frekvenco od $0,04 \text{ g}^2/\text{Hz}$ do $0,01 \text{ g}^2/\text{Hz}$ v frekvenčnem intervalu od 1000 do 2000 Hz;
2. stopnja nagibanja in nihanja je enaka ali večja od $+2,62 \text{ radiana/s}$ (150 deg/s); ali
3. v skladu z nacionalnimi standardi enakovredna točkama 1 in 2 zgoraj.

Opomba 2: Točka 7A003 ne ureja inertnih navigacijskih sistemov, ki so jih civilne oblasti "sodelujoče države" potrdile za uporabo na "civilnih letalih".

Tehnični opombi:

1. 7A003.b. se nanaša na sisteme, ki imajo INS in druga neodvisna navigacijska pomagala vgrajene (integrirane) v eno enoto, s čimer se doseže boljše delovanje.
  2. 'Verjetna cirkularna napaka' (CEP) - pri normalni krožni porazdelitvi, polmer kroga, v katerem je bilo opravljenih 50 % posamičnih meritev, ali polmer kroga, v katerem je verjetnost obstoja 50 %.
- 7A004 Žiro-astro kompasi in druge naprave, ki dajejo položaj ali orientacijo z uporabo avtomatskega sledenja nebesnih teles ali satelitov in katerih azimutna natančnost je enaka ali manjša od (boljša kakor) 5 kotnih sekund.
NAPOTILO: GLEJ TUDI 7A104.

- 7A005 Oprema za sprejem za sisteme za globalno satelitsko navigacijo (npr. GPS ali GLONASS) s katero koli izmed naslednjih značilnosti in posebej zanjo izdelane komponente:
NAPOTILO: GLEJ TUDI 7A105.

a. ki uporablja dekripcijo; ali

b. ima anteno, upravljanje z uporabo ničle.

- 7A006 Višinomeri za uporabo v zraku, ki ne delujejo na frekvencah od 4,2 do vključno 4,4 GHz in imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:
NAPOTILO: GLEJ TUDI 7A106.

a. "upravljanje moči"; ali

b. uporablja modulacijo s premikom faze.

- 7A007 Oprema za iskanje smeri, ki deluje pri frekvencah nad 30 MHz in ki ima vse naslednje značilnosti, in posebej zanje izdelane komponente:
- a. "trenutno pasovno širino" 1 MHz ali več;
  - b. vzporedno obdelavo več kakor 100 frekvenčnih kanalov; in
  - c. hitrost obdelave več kakor 1000 rezultatov iskanih smeri na sekundo in na frekvenčni kanal.
- 7A101 Merilci pospeška, razen tistih iz točke 7A001, in posebej zanje izdelane komponente:
- a. meritci pospeška s pragom 0,05 g ali manj ali napako linearnosti v mejah 0,25 % celotne skale ali oboje, ki so izdelani za uporabo v inertnih navigacijskih sistemih ali sistemih za vodenje vseh vrst;
- Opomba: Točka 7A101.a ne določa meritcev pospeškov, ki so posebej izdelani in razviti kot MWD (Measurement While Drilling - merjenje med vrtanjem) senzorji za uporabo pri delu v jaških.*
- b. meritci pospeškov z neprekinjenim delovanjem, izdelani za delovanje pri pospeških, ki presegajo 100 g.
- 7A102 Vse vrste žiroskopov, razen tistih iz točke 7A002, ki se uporabljajo v "projektilih", katerih nazivna "stabilnost" "stopnja zdrsa z delovne točke" znaša manj kakor 0,5 °/h (1 sigma ali rms) v okolju 1 g, in posebej zanje izdelane komponente.
- 7A103 Oprema in sistemi za meritve in navigacijo, razen tistih iz točke 7A003, in posebej zanje izdelane komponente:
- a. inertna ali druga oprema, ki uporablja meritce pospeška iz točk 7A001 ali 7A101 ali žiroskope iz točk 7A002 ali 7A102, in sistemi, ki vsebujejo takšno opremo;
- Opomba: Točka 7A103.a ne določa opreme, ki vsebuje meritce pospeška iz točke 7A001, če so posebej prirejeni in razviti kot MWD (merjenje med vrtanjem) senzorji za uporabo pri delu v jaških.*
- b. integrirani sistemi instrumentov za letenje, ki vključujejo žirostabilizatorje ali avtomatske pilote, izdelane ali prirejene za uporabo v nosilnih raketah iz točke 9A004, v zračnih plovilih brez posadke iz točke 9A012 ali sondirnih raketah iz točke 9A104;
  - c. 'integrirani navigacijski sistemi', izdelani ali prilagojeni za nosilne rakete iz točke 9A004, za zračna plovila brez posadke iz točke 9A012 ali sondirne rakete iz točke 9A104, ki imajo lahko natančnost navigacije 200 m CEP (Circle of Equal Probability) ali manj.

Tehnična opomba:

Za 'integrirani navigacijski sistem' je značilno, da je sestavljen iz naslednjih sestavnih delov:

1. inertne meritve naprave (npr. referenčnega sistema za lego in smer, inertne referenčne enote ali inertnega navigacijskega sistema);
2. enega ali več zunanjih senzorjev za občasno ali stalno osveževanje položaja in/ali hitrosti skozi celoten polet (npr. satelitski navigacijski sprejemnik, radarski višinomer in/ali Dopplerjev radar); in
3. integracijske strojne in programske opreme.

- 7A104 Žiro-astro kompasi in druge naprave, razen tistih iz točke 7A004, ki dajejo položaj ali orientacijo z uporabo avtomatskega sledenja nebesnih teles ali satelitov, in posebej zanje izdelane komponente.
- 7A105 Oprema za sprejem za globalne satelitske navigacijske sisteme (GNSS; npr. GPS GLONASS ali Galileo), ki ima katerokoli od naslednjih značilnosti, in posebej zanje izdelane komponente:
- a. izdelana ali prirejena je za uporabo v nosilnih raketah iz točke 9A004, v zračnih plovilih brez posadke iz točke 9A012 ali sondirnih raketah iz točke 9A104; ali
  - b. izdelana ali prirejena je za uporabo v zraku in ima katerokoli od naslednjih značilnosti:
    1. lahko daje navigacijske podatke pri hitrostih nad 600 m/s; (1165 navtičnih milj/uro);
    2. za dostop do zavarovanih signalov/podatkov GNSS, uporablja dekripcijo, izdelano ali prilagojeno za vojaške ali vladne službe; ali
    3. je posebej izdelana za izkoriščanje protimotilnih naprav (npr. antena, upravljana z uporabo ničle, ali elektronsko krmiljena antena) za delovanje v okolju aktivnih in pasivnih protiukrepov.

Opomba:

7A105.b.2. in 7A105.b.3. se ne nanašata na opremo, izdelano za služenje komercialnim, civilnim ali življenjsko-varnostnim (npr. integriteta podatkov, varnost letenja) namenom GNSS.

- 7A106 Višinomeri, razen tistih iz točke 7A006, radarskega tipa ali tipa laserskega radarja, izdelani ali prirejeni za uporabo v nosilnih raketah iz točke 9A004 ali sondirnih raketah iz točke 9A104.
- 7A115 Pasivni senzorji za določanje usmerjanja na določen elektromagnetni vir (oprema za iskanje smeri) ali na določeno značilnost terena, ki so izdelani ali prirejeni za uporabo v nosilnih raketah iz točke 9A004 ali sondirnih raketah iz točke 9A104.

Opomba: Točka 7A115 zajema senzorje za naslednjo opremo:

- a. oprema za kartiranje obrisov ozemlja;
- b. oprema za slikovne senzorje (aktivne in pasivne);
- c. oprema za pasivne interferometre.

- 7A116 Sistemi za krmarjenje leta in servo ventili, izdelani ali pritejeni za uporabo v nosilnih raketah iz točke 9A004 ali sondirnih raketah iz točke 9A104.
- a. hidravlični, mehanski, elektrooptični ali elektromehanski sistemi za krmarjenje leta (vključno s krmarjenjem z uporabo računalnika);
  - b. oprema za stabilizacijo in krmiljenje lege v prostoru;
  - c. Servo ventili za krmarjenje leta, izdelani ali pritejeni za sisteme, navedene v 7A116.a. ali 7A116.b., in izdelani ali pritejeni za delovanje v tresočem okolju z več kot 10 g rms znotraj celotnega frekvenčnega pasu med 20 Hz in 2 kHz.
- 7A117 "Krmilni sistemi", uporabni v "projektilih", z zmožnostjo doseganja sistemsko natančnosti 3,33 % ali manj obsega (npr. "CEP" 10 km ali manj v obsegu 300 km).

7B Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo

- 7B001 Oprema za testiranje, kalibracijo ali poravnavo, izdelana posebej za opremo iz točke 7A.

Opomba: Točka 7B001 ne ureja opreme za testiranje, kalibracijo ali poravnavo za 1. ali 2. stopnjo vzdrževanja.

Tehnične opombe:

1. stopnja vzdrževanja I

Napaka enote za inertno navigacijo se v letalu odkrije na podlagi znakov iz krmilne in prikazovalne enote (CDU) ali s statusom sporočila iz ustreznega podsistema. Z upoštevanjem proizvajalčevih navodil je mogoče lokalizirati razlog okvare na ravni zamenljive okvarjene enote (LRU). Nato operater odstrani to enoto in jo zamenja z rezervno.

2. stopnja vzdrževanja II

Okvarjena enota se pošlje v popravilo v delavnico (proizvajalčevu ali v delavnico operatorja, ki je pooblaščen za II. stopnjo vzdrževanja). V delavnici se okvarjena enota testira na razne ustrezne načine in tako ugotovi in lokalizira nadomestljiv modulski sklop (SRA), ki je povzročil napako. Ta se odstrani in nadomesti z rezervnim. Okvarjeni modul (ali po možnosti celotna okvarjena enota) se pošlje proizvajalcu.

Opomba: Stopnja vzdrževanja II ne vključuje odstranitve meritcev pospeška ali žirosenzorjev iz modula.

- 7B002 Oprema, posebej izdelana za označevanje zrcal pri žiroskopih z obročnim "laserjem":
NAPOTILO: GLEJ TUDI 7B102.
- a. meritci razpršljivosti z meritno natančnostjo 10 ppm ali manj (boljšo);
  - b. meritci profilov z meritno natančnostjo 0,5 nm (5 angstromov) ali manj (boljšo).

7B003 Oprema, izdelana posebej za "proizvodnjo" opreme iz točke 7A.

Opomba: Točka 7B003 vključuje:

- a. testne postaje za nastavitev žiroskopov;
- b. postaje za uravnoteženje dinamičnih žiroskopov;
- c. postaje za testiranje zagona in motorjev žiroskopov;
- d. postaje za evakuacijo in polnjenje žiroskopov;
- e. napeljavo centrifug za ležaje žiroskopov;
- f. postaje za nastavitev osi meritve pospeška.

7B102 Reflektometri, izdelani posebej za označevanje zrcal laserskih žiroskopov, katerih merilna natančnost je 50 ppm ali manj (boljša).

7B103 "Proizvodne zmogljivosti" in "proizvodna oprema":

- a. " proizvodne zmogljivosti ", izdelane posebej za opremo iz točke 7A117;
- b. proizvodna oprema in druga oprema za testiranje, kalibracijo in poravnava, razen tiste iz točk od 7B001 do 7B003, ki je namenjena ali prirejena za uporabo z opremo iz točke 7A.

7C Materiali

Jih ni.

7D Programska oprema

7D001 "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za "razvoj" ali "proizvodnjo" opreme iz točke 7A ali 7B.

7D002 "Izvorna koda" za "uporabo" katere koli inertne navigacijske opreme, skupaj z inertno opremo, ki je ne urejata točki 7A003 ali 7A004, ali referenčnih sistemov za lego in smer (AHRS).

Opomba: Točka 7D002 ne ureja "izvorne kode" za "uporabo" AHRS s kardanskim obešenjem.

Tehnična opomba:

AHRS se navadno razlikuje od inertnih navigacijskih sistemov (INS), saj AHRS daje podatke o legi in smeri in navadno ne daje podatkov o pospešku, hitrosti in položaju, ki so povezani s sistemi INS.

7D003 Druga "programska oprema":

- a. "programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za izboljšanje operativnih lastnosti ali za zmanjšanje sistemskih navigacijskih napak na stopnje, navedene v točkah 7A003 ali 7A004;

- b. "izvorna koda" hibridnih integriranih sistemov, ki izboljšujejo operativne zmogljivosti ali zmanjšujejo navigacijske napake sistemov na stopnjo iz točke 7A003 z uporabo neprekinjenega kombiniranja inertnih podatkov s katerim koli od naslednjih:

1. podatki o hitrosti Dopplerjevega radarja;
  2. referenčnimi podatki sistemov za globalno satelitsko navigacijo (GPS ali GLONASS), ali
    3. podatki iz sistemov "navigacije na podlagi podatkovnih baz" ("DBRN");
    - c. "izvorna koda" za integrirane sisteme letalske elektronike ali nalog, ki kombinirajo podatke senzorjev in izkoriščajo "ekspertne sisteme";
    - d. "izvorna koda" za "razvoj":
      1. digitalnih sistemov za upravljanje leta za "celovito krmarjenje leta";
      2. integriranih pogonskih sistemov in sistemov za krmarjenje leta;
      3. kontrolnih sistemov krmarjenja letala z uporabo računalnika ali z uporabo svetlobe;
      4. "aktivnih sistemov za krmarjenje leta", ki preskakujejo napake ali pa imajo zmožnost ponovne samokonfiguracije;
      5. opreme za avtomatsko iskanje smeri v zraku;
      6. sistemov podatkov iz zraka na podlagi statičnih podatkov površja; ali
      7. rastrirnih ali tridimenzionalnih prikazovalnikov;
    - e. "programska oprema" za računalniško podprto načrtovanje (CAD), izdelana posebej za "razvoj" "aktivnih sistemov za krmarjenje leta", helikopterskih večosnih krmilnikov za krmarjenje leta z uporabo računalnika ali svetlobe ali helikopterskih "cirkulacijsko krmiljenih protivtilnih ali cirkulacijsko krmiljenih smernih nadzornih sistemov", katerih "tehnologija" je določena v točkah 7E004.b, 7E004.c.1 ali 7E004.c.2.
- 7D101 "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za "uporabo" opreme iz točk 7A001 do 7A006, 7A101 do 7A106, 7A115, 7A116.a, 7A116.b, 7B001, 7B002, 7B003, 7B102 ali 7B103.
- 7D102 Integracijska "programska oprema":
  - a. integracijska "programska oprema" za opremo iz točke 7A103.b;
  - b. integracijska "programska oprema", izdelana posebej za opremo iz točk 7A003 ali 7A103.a.
  - c. integracijska "programska oprema", izdelana ali prilagojena za opremo, navedeno v 7A103.c.

Opomba:

Običajna oblika integracijske "programske opreme" izkorišča Kalmanovo filtriranje.

- 7D103 "Programska oprema", izdelana posebej za upodabljanje ali simulacijo "krmilnih sistemov" iz točke 7A117 ali za njihovo konstrukcijsko integracijo v nosilne rakete iz točke 9A004 ali sondirne rakete iz točke 9A104.

Opomba: "Programska oprema" iz točke 7D103 se še naprej ureja, če je kombinirana s posebej izdelano strojno opremo iz točke 4A102.

7E Tehnologija

- 7E001 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" opreme ali "programske opreme" iz točk 7A, 7B, ali 7D.
- 7E002 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "proizvodnjo" opreme iz točk 7A ali 7B.
- 7E003 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za popravilo, obnovo ali remont opreme iz točk 7A001 do 7A004.

Opomba: Točka 7E003 ne ureja vzdrževalne "tehnologije", ki je neposredno povezana s kalibracijo, odstranjevanjem ali zamenjavo poškodovanih ali nepopravljivih enot LRU in SRA v "civilnem letalu", kakor je opisano v stopnji I ali II vzdrževanja.

Opomba: Glej tehnične opombe k točki 7B001.

- 7E004 Druga "tehnologija":
- a. "tehnologija" za "razvoj" ali "proizvodnjo":
    1. opreme za avtomatsko iskanje smeri v zraku, ki deluje na frekvencah več kakor 5 MHz;
    2. sistemov podatkov iz zraka, ki temeljijo samo na statičnih podatkih površja in ne potrebujejo konvencionalnih zračnih sond;
    3. rastrirnih ali tridimenzionalnih prikazovalnikov za "letala";
    4. inertnih navigacijskih sistemov ali žiro-astro kompasov, ki vsebujejo meritve pospeška ali žiroskope iz točk 7A001 ali 7A002;
    5. električnih prožil (to je elektromehanskih, elektrohidrostatičnih in integriranih prožilnih paketov), izdelanih posebej za "primarno krmiljenje leta";
    6. "nizov optičnih senzorjev za krmiljenje leta", izdelanih posebej za uporabo "aktivnih sistemov za krmiljenje leta";

b. "razvojna" "tehnologija" za "aktivne sisteme za krmiljenje leta" (vključno s krmiljenjem letala z uporabo računalnika ali svetlobe):

1. oblikovanje konfiguracije za medpovezavo elektronskih obdelovalnih elementov (računalniki na krovu), za doseganje "realnočasovne obdelave" za izvajanje zakonov o kontroli;

2. kompenzacija zakonov o kontroli za upoštevanje lokacije senzorjev ali dinamične obremenitve letalskega ogrodja, to je kompenzacija za senzorske vibracije ali za spremembe položaja senzorjev od težišča;

3. elektronsko upravljanje redundance podatkov ali redundance sistemov za odkrivanje napak, toleranco napak, osamitev napak in za rekonfiguracijo;

Opomba: Točka 7E004.b.3 ne ureja "tehnologije" za oblikovanje fizične redundance.

4. sistemi za krmiljenje leta, ki med letom omogočajo rekonfiguracijo sile in trenutne kontrole za realnočasovno samostojno krmiljenje zrakoplova;

5. integracija kontrolnih podatkov digitalnega krmiljenja leta, navigacije in pogona v digitalni sistem upravljanja leta za "celovito krmiljenje leta";

Opomba: Točka 7E004.b.5 ne ureja:

- a. "razvojne" "tehnologije" za integracijo kontrolnih podatkov digitalnega krmiljenja leta, navigacije in pogona v digitalni sistem upravljanja leta za "optimizacijo poti leta";
- b. "razvojne" "tehnologije" za "letalske" sisteme instrumentov za letenje, integriranih samo za navigacijo ali pristope VOR, DME, ILS ali MLS.

6. popolno digitalno krmiljenje leta ali sistemi za upravljanje multisenzorskih nalog, ki uporabljajo "ekspertne sisteme";

Opomba: Glede "tehnologije" za popolno digitalno krmiljenje motorja (Full Authority Digital Engine Control - "PDKM"), glej točko 9E003.a.9.

c. "tehnologija" za "razvoj" helikopterskih sistemov:

1. večosni računalniški ali svetlobni krmilniki, ki združujejo funkcije vsaj dveh izmed naslednjih v en kontrolni element:

- a. spreminjanje skupnega osnovnega koraka rotorja;
- b. ciklično spreminjanje kraka rotorja;
- c. krmiljenje nihanja;

2. "cirkulacijsko krmiljeni protivtilni ali cirkulacijsko krmiljeni smerni nadzorni sistemi";

3. kraki rotorja s "spremenljivo geometrijo aerodinamičnega profila" za uporabo v sistemih, ki krmilijo posamezne krake.

- 7E101 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" opreme iz točk od 7A001 do 7A006, 7A101 do 7A106, 7A115 do 7A117, 7B001, 7B002, 7B003, 7B102, 7B103, 7D101 do 7D103.
- 7E102 "Tehnologija" za varovanje letalske elektronike in električnih podsistemov pred nevarnostjo elektromagnetskih impulzov (EMP) in elektromagnetne interference (EMI) iz zunanjih virov:
- "tehnologija" za konstrukcijo zaščitnih sistemov;
  - "tehnologija" za konfiguracijo odpornih električnih vezij in podsistemov;
  - "tehnologija" za določanje kriterijev odpornosti iz točk 7E102.a in 7E102.b.
- 7E104 "Tehnologija" za integracijo podatkov o krmarjenju leta, vodenju in pogonu v sistem upravljanja leta za optimizacijo tirnice raketnega sistema.

SKUPINA 8**POMORSTVO****8A Sistemi, oprema in komponente**

8A001 Podvodna vozila in površinska plovila:

Opomba: Glede nadzornega statusa opreme za podvodna plovila glej:
Skupino 5, del 2, "Informacijska varnost" za šifrirano komunikacijsko
opremo;
Skupino 6 za senzorje;
Skupini 7 in 8 za navigacijsko opremo;
Skupino 8A za podvodno opremo.

a. podvodna plovila s posadko, pripeta, namenjena za delovanje v globinah več kakor 1000 m;

b. podvodna plovila s posadko, prosta, s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. izdelana za 'samostojno delovanje' in katerih dvižna zmogljivost je:

a. 10 % ali več njihove teže v zraku; in

b. 15 kN ali več;

2. izdelana za delovanje v globinah več kakor 1000 m; ali

3. imajo vse naslednje značilnosti:

a. so izdelana za prevoz 4 članov posadke ali več;

b. so izdelana za 'samostojno delovanje' 10 ur ali več;

c. imajo 'doseg' 25 morskih milj ali več; in

d. so dolga 21 m ali več;

Tehnične opombe:

1. Za namene točke 8A001.b 'samostojno delovanje' pomeni popolnoma pod vodno gladino, brez cevi za zrak, delovanje vseh sistemov in križarjenje pri minimalni hitrosti, pri čemer lahko podvodno vozilo varno uravnava globino samo z uporabo globinskih načrtov, brez potrebe po podpori ladje ali podporne baze na vodni površini, morskem dnu ali na obali, in z uporabo pogonskega sistema za podvodno ali površinsko uporabo.

2. Za namene točke 8A001.b 'doseg' pomeni polovico največje razdalje, ki jo lahko prevozi podmornica.

c. podvodna vozila brez posadke, pripeta, namenjena za delovanje v globinah več kakor 1000 m, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. izdelana za manevre z lastnim pogonom z uporabo pogonskih ali odrivnih motorjev iz točke 8A002.a.2; ali

2. imajo podatkovno povezavo z optičnimi vlakni;

d. podvodna vozila brez posadke, prosta, s katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. izdelana za določanje smeri glede na katero koli geografsko danost brez realnočasovne človeške pomoči;

2. imajo akustično povezavo za izmenjavo podatkov ali ukazov; ali

3. imajo optično povezavo za izmenjavo podatkov ali ukazov nad 1000 m;

e. sistemi za reševanje iz oceana z dvižno zmogljivostjo več kakor 5 MN, ki se uporabljajo za reševanje objektov iz globin več kakor 250 m in ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. imajo dinamični sistem določanja položaja z zmožnostjo vzdrževanja položaja v krogu 20 m od točke, ki jo prikaže navigacijski sistem; ali

2. imajo sisteme navigacije z uporabo morskega dna in integracijske navigacijske sisteme za globine več kakor 1000 m z natančnostjo določitve položaja do 10 m od vnaprej določene točke;

f. vozila za delovanje na vodni površini (popolnoma opremljene s ščitniki), z vsemi naslednjimi značilnostmi:

1. maksimalna hitrost pri polni obremenitvi presega 30 vozlov pri značilni višini valov 1,25 m (stanje morja 3) ali več;

2. tlak zračne blazine več kakor 3830 Pa; in

3. razmerje izriva med prazno in polno natovorjeno ladjo manj kakor 0,70;

g. vozila za delovanje na vodni površini (trdne stranske stene) z maksimalno hitrostjo pri polni obremenitvi več kakor 40 vozlov pri značilni višini valov 3,25 m (stanje morja 5) ali več;

h. hidrokrilna plovila z aktivnimi sistemi za avtomatsko krmiljenje sistemov kril in z maksimalno hitrostjo pri polni obremenitvi 40 vozlov ali več pri značilni višini valov 3,25 (stanje morja 5) ali več;

i. 'plovila z zmanjšano vodno linijo' s katero koli od naslednjih značilnosti:

1. izriv pri polni obremenitvi več kakor 500 ton in maksimalna hitrost pri polni obremenitvi več kakor 35 vozlov pri značilni višini valov 3,25 (stanje morja 5) ali več; ali

2. izriv pri polni obremenitvi več kakor 1500 ton in maksimalna hitrost pri polni obremenitvi več kakor 25 vozlov pri značilni višini valov 4 m (stanje morja 6) ali več.

Tehnična opomba:

'Plovilo z zmanjšano vodno linijo' je opredeljeno: plovna površina z ugrezom, kakor je predviden v operativnem načrtu, manj kakor $2 \times$ (spodriv pri ugrezu iz operativnega načrta) 2/3.

8A002 Sistemi in oprema:

Opomba: Glede podvodnih komunikacijskih sistemov glej Skupino 5, del 1 - Telekomunikacije.

a. sistemi in oprema, izdelana ali prirejena posebej za podvodna plovila, ki so namenjena za delovanje v globinah več kakor 1000 m:

1. tlačna ohišja ali tlačne komore z največjim notranjim premerom več kakor 1,5 m;

2. pogonski motorji na enosmerni tok ali odrivni motorji;

3. centralni kabli s konektorji, ki uporabljajo optična vlakna in imajo členke sintetične trdnosti;

b. sistemi, izdelani ali prirejeni posebej za avtomatsko kontrolo gibanja podvodnih vozil iz točke 8A001, ki uporabljajo navigacijske podatke in ki imajo servokontrole z zaprto zanko:

1. da omogočijo plovilu, da se giblje znotraj 10 m od prej določene točke v vodnem stolpu;

2. za vzdrževanje položaja plovila znotraj 10 m od prej določene točke v vodnem stolpu; ali

3. za vzdrževanje položaja plovila znotraj 10 m med sledenjem kabla na morskem dnu ali pod njim;

c. penetratorji ali konektorji iz optičnih vlaken za komore;

d. sistemi za podvodno gledanje:

1. televizijski sistemi in televizijske kamere:

a. televizijski sistemi (s kamero ter opremo za nadzor in prenos signalov) z mejno ločljivostjo (merjeno na zraku) več kakor 800 črt, ki so posebej izdelani ali prirejeni za daljinsko vodeno delovanje s podvodnim plovilom;

b. podvodne televizijske kamere z mejno ločljivostjo (merjeno na zraku) več kakor 1100 črt;

c. televizijske kamere za snemanje pri šibki svetlobi, izdelane ali pritejene posebej za podvodno uporabo, ki imajo:

1. elektronke za ojačenje slike iz točke 6A002.a.2.a; in

2. več kakor 150.000 "aktivnih pik" na površinski polprevodniški niz;

Tehnična opomba:

Mejna ločljivost pri televiziji je mera horizontalne ločljivosti, ki se navadno izraža z maksimalnim številom črt na višino slike, ki se meri na testni tabeli z uporabo standarda IEEE 208/1960 ali drugega enakovrednega standarda.

2. sistemi, izdelani ali pritejeni posebej za daljinsko vodenje delovanja podvodnega plovila, ki uporabljajo tehnike za minimizacijo učinka razprševanja, vključno z iluminatorji z omejenim dosegom ali laserskimi sistemimi;

e. fotografске kamere, posebej izdelane ali pritejene za podvodno uporabo v globinah nad 150 m, s formatom filma 35 mm ali več, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. pisanje označb na film z uporabo podatkov iz zunanjega vira;

2. avtomatska korekcija žariščne razdalje; ali

3. avtomatsko krmiljena kompenzacija, izdelana posebej tako, da omogoča uporabo ohišja podvodne kamere v globinah več kakor 1000 m;

f. sistemi za elektronsko slikanje, izdelani ali pritejeni posebej za podvodno rabo, z zmožnostjo digitalnega shranjevanja več kakor 50 eksponiranih slik;

g. sistemi za osvetljevanje, izdelani ali pritejeni posebej za podvodno rabo:

1. stroboskopski sistem osvetljevanja z zmožnostjo izhodne svetlobne energije več kakor 300 J na blisk in s hitrostjo ponavljanja bliskov več kakor 5 na sekundo;

2. sistem za osvetljevanje z uporabo argonskega loka, izdelan posebej za uporabo v globinah nad 1000 m;

h. "roboti", izdelani posebej za podvodno rabo, krmiljeni z uporabo namenskega računalnika, "krmiljenega s shranjenim programom", ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

1. sisteme za krmiljenje "robita", ki uporabljajo podatke senzorjev, ki merijo silo ali vrtlni moment, uporabljen na zunanjem objektu, razdaljo od zunanjega objekta ali občutek tipa med "robotom" in zunanjim objektom; ali

2. imajo zmožnost produkcije sile 250 N ali več in vrtilnega momenta 250 Nm ali več, njihove strukture pa vsebujejo zlitine na podlagi titana ali "vlaknaste ali filamentne" "kompozitne" materiale;

i. daljinsko voden artikulirani manipulatorji, posebej izdelani ali prirejeni za uporabo s podvodnimi vozili, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. sisteme za krmiljenje manipulatorja z uporabo podatkov iz senzorjev, ki merijo vrtilni moment sile, uporabljene na zunanjem objektu, ali občutek tipa med manipulatorjem in zunanjim objektom; ali

2. so krmiljeni z uporabo sorazmernih nadrejeno-podrejenih tehnik ali z uporabo posebnega računalnika, "krmiljenega s shranjenim programom", in imajo možnost svobode gibanja 5 stopinj ali več;

Opomba:

Pri določanju stopinj svobode gibanja veljajo samo funkcije s sorazmernim krmiljenjem z uporabo povratnih podatkov o položaju ali z uporabo posebnega računalnika, "krmiljenega s shranjenim programom".

j. pogonski sistemi, ki ne potrebujejo zraka, izdelani posebej za podvodno uporabo:

1. Braytonovi ali Rankinovi ciklični pogonski sistemi, neodvisni od zraka, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

a. sisteme za kemično odstranjevanje ali absorpcijo, izdelane posebej za odstranjevanje ogljikovega dioksida, ogljikovega monoksida in delcev iz obtočnega izpuha motorja;

b. sisteme, izdelane posebej za uporabo monoatomskega plina;

c. naprave ali sklope, izdelane posebej za zmanjševanje podvodnega hrupa pri frekvencah pod 10 kHz, ali posebne naprave na blaženje sunkov; ali

d. sisteme, izdelane posebej za:

1. stiskanje izdelkov reakcije ali za rafinacijo goriva;

2. shranjevanje izdelkov reakcije; in

3. odvajanje izdelkov reakcije pod pritiskom 100 kPa ali več;

2. sistemi z dizelskim cikličnim motorjem, neodvisnim od zraka, z vsemi naslednjimi značilnostmi:

a. sistemi za kemično odstranjevanje ali absorpcijo, izdelani posebej za odstranjevanje ogljikovega dioksida, ogljikovega monoksida in delcev iz obtočnega izpuha motorja;

b. sistemi, izdelani posebej za uporabo monoatomskega plina;

c. naprave ali sklopi, izdelani posebej za zmanjševanje podvodnega hrupa pri frekvencah pod 10 kHz, ali posebne naprave za blaženje sunkov; in

d. posebej izdelani izpušni sistemi, ki izdelkov izgorevanja ne odvajajo neprekinjeno;

3. pogonski sistemi z gorivnimi celicami, neodvisni od zraka, z izhodno močjo več kakor 2 kW, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

a. naprave ali sklope, izdelane posebej za zmanjševanje podvodnega hrupa pri frekvencah pod 10 kHz, ali posebne naprave na blaženje sunkov; ali

b. sisteme, izdelane posebej za:

1. stiskanje izdelkov reakcije ali za rafinacijo goriva;
2. shranjevanje izdelkov reakcije; in
3. odvajanje izdelkov reakcije pod pritiskom 100 kPa ali več;

4. pogonski sistemi s Stirlingovim cikličnim motorjem, neodvisnim od zraka, ki imajo vse naslednje značilnosti

a. naprave ali sklope, izdelane posebej za zmanjševanje podvodnega hrupa pri frekvencah pod 10 kHz, ali posebne naprave na blaženje sunkov; in

b. posebej izdelane izpušne sisteme, ki odvajajo izdelke zgorevanja pod pritiskom 100 kPa ali več;

k. letve, tesnila in ščiti, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. izdelani za tlak zračne blazine 3830 Pa ali več, ki delujejo pri značilni višini valov 1,25 m (stanje morja 3) ali več in so posebej izdelani za delovanje na vodni površini (popolnoma opremljeni s ščitniki) iz točke 8A001.f; ali

2. izdelani za tlak zračne blazine 6224 Pa ali več, ki delujejo pri značilni višini valov 3,25 m (stanje morja 5) ali več in so posebej izdelani za delovanje na vodni površini (trdne stranske stene) iz točke 8A001.g; ali

l. dvižni ventilatorji nazivne moči več kakor 400 kW, posebej izdelani za vozila, ki delujejo na vodni površini iz točk 8A001.f ali 8A001.g;

m. popolnoma potopljena nadkavitacijska ali podkavitacijska krila, izdelana posebej za plovila iz točka 8A001.h;

n. aktivni sistemi, posebej izdelani ali prirejeni za avtomatsko krmiljenje nad samogibanjem vozil ali plovil iz točk 8A001.f, 8A001.g, 8A001.h ali 8A001.i;

o. propelerjev, sistemov za prenos moči, za proizvodnjo energije in za zmanjševanje hrupa:

1. vijačni propeler ali sistemi za prenos moči, posebej izdelani za plovila, ki delujejo na površini (popolnoma opremljena s ščitniki ali s trdnimi stranskimi stenami), hidrokrilna plovila ali plovila z zmanjšano vodno linijo iz točk 8A001.f, 8A001.g, 8A001.h ali 8A001.i:

- a. nadkavitacijski, superventilirani, delno potopljeni propelerji ali propelerji, ki režejo gladino, nazivne moči več kakor 7,5 MW;
- b. sistemi nasprotnosmerno vrtečih se propelerjev nazivne moči več kakor 15 MW;
- c. sistemi, ki uporabljajo tehnike predvrtinčenja ali povrtinčenja za umirjanje toka, preden se usmeri v propeler;
- d. lahka redukcijska sklopka visokih zmogljivosti (s faktorjem K več kakor 300);
- e. sistem prenosa moči, v katerem so komponente iz "kompozitnih" materialov z zmožnostjo prenosa več kakor 1 MW moči;

2. vijačni propeler, sistemi za proizvodnjo energije ali sistemi za prenos moči, izdelani za uporabo na plovilih:

- a. propelerski sistemi s krmiljenim nagibom in sistemi pest z več kakor 30 MW;
- b. notranje s tekočino hljeni električni pogonski stroji z izhodno močjo več kakor 2,5 MW;
- c. "superprevodniški" pogonski stroji ali motorji s trajnim magnetom z izhodno močjo več kakor 0,1 MW;
- d. sistem prenosa moči, v katerem so komponente iz "kompozitnih" materialov z zmožnostjo prenosa več kakor 2 MW močii;
- e. ventilitrani propelerski sistemi ali sistemi z ventilitirano osnovno z nazivno močjo več kakor 2,5 MW;

3. sistemi za zmanjšanje hrupa, ki se uporabljajo v plovilih z bruto tonažo 1000 ali več:

- a. sistemi, ki zmanjšujejo podvodni hrup pri frekvencah pod 500 Hz in so sestavljeni iz sestavljenih akustičnih okvirjev za akustično izolacijo dizelskih motorjev, sklopov dizelskih generatorjev, plinskih turbin, sklopov plinskoturbinskih generatorjev, pogonskih motorjev ali redukcijskih pogonskih sklopov, ki so izdelani posebej za zvočno ali vibracijsko izolacijo, in imajo vmesno maso več kakor 30 % mase opreme za vgradnjo;

- b. sistemi za aktivno zmanjševanje ali popolno dušenje hrupa ali magnetni ležaji, izdelani posebej za sisteme za prenos moči, in ki vsebujejo sisteme elektronskega krmiljenja z zmožnostjo aktivnega zmanjšanja vibracij opreme z ustvarjanjem protizvočnih ali protivibracijskih signalov neposredno na vire;
- p. pogonski sistemi z reaktivnim črpanjem z izhodno močjo več kakor 2,5 MW, ki uporabljajo tehniko razširjajočih se šob in usmerjanja pretoka z lopatami za izboljšanje pogonskega učinka ali zmanjšanje podvodnega hrupa, ki ga povzroča pogon;
- q. aparati za potapljanje in podvodno plavanje z zaprtim ali polzaprtim krogom.

Opomba: Točka 8A002.q ne ureja posameznih naprav za osebno uporabo, kadar spremljajo uporabnika.

8B Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo

8B001 Vodni tuneli z lastnim šumom manj kakor 100 dB (glede na 1 μPa, 1 Hz), v frekvenčnem obsegu od 0 do 500 Hz, izdelani za merjenje zvočnega polja, ki ga ustvarja tok vode okoli modelov pogonskih sistemov.

8C Materiali

8C001 'Sintaktična pena' za podvodno uporabo, z vsemi naslednjimi značilnostmi:

- a. izdelana za morske globine nad 1000 m; in
- b. gostote manj kakor 561 kg/m³.

Tehnična opomba:

'Sintaktična pena' je sestavljena iz votlih kroglic iz plastike ali stekla v smolni matrici.

8D Programska oprema

8D001 "Programska oprema", posebej napisana ali prirejena "razvoju", "proizvodnji" ali "uporabi" opreme ali materialov iz točk 8A, 8B ali 8C.

8D002 Posebna "programska oprema", izdelana ali prirejena posebej za "razvoj", "proizvodnjo", popravilo, obnovo ali remont propelerjev, izdelanih posebej za zmanjševanje podvodnega hrupa.

8E Tehnologija

8E001 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" ali "proizvodnjo" opreme ali materialov iz točk 8A, 8B ali 8C;

8E002 Druga "tehnologija":

- a. "tehnologija" za "razvoj", "proizvodnjo", popravilo, obnovo ali remont propelerjev, izdelanih posebej za zmanjševanje podvodnega hrupa;
- b. "tehnologija" za obnovo ali remont opreme iz točk 8A001, 8A002.b, 8A002.j, 8A002.o ali 8A002.p.

SKUPINA 9**POGONSKI SISTEMI, VESOLJSKA PLOVILA IN SORODNA OPREMA****9A Sistemi, oprema in komponente**

NAPOTILO: Glede pogonskih sistemov, izdelanih ali pritejenih tako, da vzdržijo prehodno ionizirajoče sevanje, glej Nadzor vojaškega blaga.

- 9A001 Letalski plinskoturbinski motorji, ki vsebujejo katero koli "tehnologijo" iz točke 9E003.a:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A101.

- a. ki niso odobreni za rabo v specifičnem "civilnem letalu", za katero so namenjeni;
- b. ki nimajo potrdila letalskih oblasti za uporabo v civilnem letalstvu v "sodelujoči državi";
- c. ki so izdelani za potovalne hitrosti nad 1,2 macha, ki trajajo več kakor trideset minut.

- 9A002 'Pomorski plinskoturbinski motorji', katerih neprekinjena nazivna moč po standardu ISO je 24.245 kW ali več in katerih specifična poraba goriva ne presega 0,219 kg/kWh na kateri koli točki med 35 in 100 % moči, in posebej zanje izdelane naprave in komponente.

Opomba: Izraz 'pomorski plinskoturbinski motorji' zajema tiste plinskoturbinske motorje z izvorom v industriji ali letalstvu, ki so pritejeni za pogon plovil ali proizvodnjo krovne energije.

- 9A003 Posebej izdelane naprave in komponente, ki vsebujejo katero koli "tehnologijo" iz točke 9E003.a, za naslednje sisteme plinskoturbinskih motorjev:

- a. iz točke 9A001;
- b. katerih izvor izdelave ali proizvodnje je iz "nesodelujočih držav" ali pa proizvajalcu neznan.

- 9A004 *Nosilne rakete in "vesoljska plovila".*
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A104.

Opomba: Točka 9A004 ne ureja tovora.

NAPOTILO: Glede nadzornega statusa blaga, ki sestavlja tovor "vesoljskega plovila", glej ustrezne skupine.

- 9A005 Pogonski sistemi z raketami na tekoče-kapljevitom gorivo, ki vsebujejo kateri koli sistem ali komponente iz točke 9A006.
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A105 in 9A119.

9A006 Sistemi in komponente, izdelani posebej za pogonske sisteme z raketami na tekoče gorivo:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A106 in 9A108.

- a. kriogenski hladilniki, Dewarjeve tovorne posode, kriogenski toplovođi ali kriogenski sistemi, izdelani posebej za uporabo v vesoljskih plovilih in z zmožnostjo omejevanja izgube kriogenske tekočine na manj kakor 30 % na leto;
- b. kriogenski kontejnerji ali zaprti hladilni sistemi z zmožnostjo hlajenja na temperature 100 K (-173°C) ali manj za "zrakoplove", ki zmorejo zdržema leteti s hitrostjo več kakor 3 mache, nosilne rakete ali "vesoljska plovila";
- c. sistemi za shranjevanje ali prenos tekočega vodika;
- d. visokotlačne turbočrpalki (več kakor 17,5 MPa), komponente teh črpalk in pripadajoči plinski generatorji ali ekspanzijski ciklični turbinski sistemi;
- e. visokotlačne potisne komore (več kakor 10,6 MPa) in šobe zanje;
- f. sistemi za shranjevanje goriva, ki uporabljajo princip kapilarnega zadrževanja ali pozitivnega brizganja (tj. z gibkimi mehovi);
- g. injektorji za tekoča goriva s premerom odprtine 0,381 mm ali manj (površina $1,14 \times 10^{-3} \text{ cm}^2$ ali manj pri odprtinah, ki niso okrogle), izdelani posebej za raketne motorje na tekoče-kapljevitoto gorivo;
- h. ogljik-ogljikove potisne komore v enem kosu in izhodni stožci iz ogljik-ogljika v enem kosu z gostoto več kakor $1,4 \text{ g/cm}^3$ in z natezno trdnostjo več kakor 48 MPa.

9A007 Pogonski sistemi z raketami na trdo gorivo, ki imajo katero koli od naslednjih lastnosti:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A119.

- a. skupno impulzno zmogljivost več kakor 1,1 MNs;
- b. specifični impulz 2,4 kNs/kg ali več, če je tok šobe razširjen na pogoje na nadmorski višini 0 na prilagojeni tlak komore 7 MPa;
- c. stopenjsko masno frakcijo več kakor 88 % in tovor trdnega goriva več kakor 86 %;
- d. katero koli izmed komponent iz točke 9A008; ali
- e. sistem izolacije in vezave goriva, ki uporablja zasnovno neposredne vezave motorja za vzpostavitev 'trdne mehanske vez' ali prepreke za kemične premike med trdnim gorivom in izolacijo ohišja motorja.

Tehnična opomba:

Za namene točke 9A007.e 'trdna mehanska vez' pomeni moč vez, ki je enaka ali večja od moči goriva.

9A008 Komponente, izdelane posebej za pogonske sisteme z raketami na trdo gorivo:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A108.

a. sistem izolacije in vezave goriva, ki uporablja zaščitne obloge za vzpostavitev 'trdne mehanske vezi' ali prepreke za kemične premike med trdim gorivom in izolacijo ohišja motorja;

Tehnična opomba:

Za namene točke 9A008.a 'trdna mehanska vez' pomeni moč vezi, ki je enaka ali večja od moči goriva.

b. ohišja motorjev iz filamentnih "kompozitov" s premerov več kakor 0,61 m ali z 'razmerjem strukturne učinkovitosti (PV/W)' več kakor 25 km;

Tehnična opomba:

'Razmerje strukturne učinkovitosti (PV/W)' je tlak eksplozije (P), pomnožen s prostornino plovila (V), deljeno s skupno tlačno maso plovila (W).

c. šobe s stopnjami izriva več kakor 45 kN ali šobe s hitrostjo erozije vrata manj kakor 0,075 mm/s;

d. premične šobe ali sistemi za krmiljenje potiska s sekundarnim vbrizgom tekočine s katero koli izmed naslednjih lastnosti:

1. gibanje po vseh oseh za več kakor $\pm 5^\circ$;

2. kotne vektorske rotacije $20^\circ/\text{s}$ ali več; ali

3. kotni vektorski pospeški $40^\circ/\text{s}^2$ ali več.

9A009 Hibridni raketni pogonski sistemi s:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A109 in 9A119.

a. skupno impulzno zmogljivost več kakor 1,1 MNs; ali

b. z izrivno stopnjo več kakor 220 kN pri izrivu v vakuumsko okolje.

9A010 Posebej izdelane komponente, sistemi in strukture za nosilne rakete, pogonske sisteme nosilnih raket ali "vesoljska plovila":

NAPOTILO: GLEJ TUDI 1A002 IN 9A110.

a. komponente in strukture, katerih mase presegajo 10 kg, posebej izdelane za nosilne rakete z uporabo kovinskih "matrik", "kompozitov", organskih "kompozitov", keramičnih "matriksov" ali intermetalnih ojačenih materialov iz točk 1C007 ali 1C010;

Opomba: Omejitev mase se ne nanaša na raketne konice.

b. komponente in strukture, izdelane posebej za pogonske sisteme nosilnih raket iz točk 9A005 do 9A009, izdelane iz kovinskih matrik, kompozitov, organskih kompozitov, keramičnih matrik ali intermetalnih ojačenih materialov iz točk 1C007 ali 1C010;

- c. strukturne komponente in izolacijski sistemi, izdelani posebej za aktivni nadzor nad dinamičnim odzivom ali distorzijo struktur "vesoljskih plovil";
- d. impulzni raketni motorji na tekoče gorivo z razmerjem potisne moči glede na maso, ki je enako ali večje od 1 kN/kg, in z odzivnim časom (časom, ki je potreben, da se doseže 90 % celotne nizivne potisne moči od zagona) manj kakor 30 ms.

9A011 Ramjet, scramjet ali kombinirani ciklični motorji in posebej zanje izdelane komponente.

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A111 in 9A118.

9A012 Zračna plovila brez posadke, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:

a. zmožnost samostojnega nadzora poleta in navigacije (npr., avtomatski pilot s sistemom inertne navigacije); ali

b. zmožnost nadzorovanja poleta zunaj neposrednega vidnega območja s pomočjo upravljalca (npr. televizualni daljinski nadzor).

9A101 Lahki turboreaktivni in turboventilacijski motorji (vključno z motorji s turbokomponentami), ki so uporabni v "projektilih", razen tistih iz točke 9A001;

a. motorji, ki imajo obe naslednji značilnosti:

1. maksimalno potisno vrednost več kakor 400 N (doseženo na nevgrajenem motorju), razen motorjev z dovoljenjem za civilno rabo z maksimalno potisno vrednostjo več kakor 8890 N (doseženo na nevgrajenem motorju), in

2. specifično porabo goriva 0,15 kg/N/uro ali manj (pri največji neprekinjeni moči v statičnih in standardnih pogojih nadmorske višine 0);

b. motorji, izdelani ali prirejeni za uporabo v "projektilih".

9A104 Sondirne rakete z dosegom najmanj 300 km.

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A004.

9A105 Raketni motorji na tekoče gorivo:

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A119.

a. raketni motorji na tekoče-kapljevito gorivo, uporabni v "projektilih", razen tistih iz točke 9A005, s skupno impulzno zmogljivostjo 1,1 MNs ali več;

b. raketni motorji na tekoče gorivo, uporabni v celotnih raketnih sistemih ali v zračnih plovilih brez posadke, z dosegom 300 km, razen tistih iz točk 9A005 ali 9A105.a, s skupno impulzno zmogljivostjo 0,841 MNs ali več.

9A106 Sistemi in komponente, razen tistih iz točke 9A006, uporabnih v "projektilih", ki so izdelani posebej za pogonske sisteme z raketami na tekoče-kapljevito gorivo:

a. ablativne zaščitne obloge v pogonskih izgorevalnih komorah;

b. raketne šobe;

c. podsistemi krmiljenja potiska;

Tehnična opomba:

Primeri načinov doseganja krmiljenja potiska iz točke 9A106.c so:

1. gibljiva šoba;
2. vbrizgavanje tekočin ali sekundarnih plinov;
3. premični motor ali šoba;
4. odklanjanje toka izpušnih plinov (krila ali sonde); ali
5. potisne zanke.

d. krmilni sistemi za tekoča ali gosta goriva (vključno z oksidanti) in posebej zanje izdelane komponente, izdelani ali prirejeni za delovanje v okolju vibracij, večjih od 10 g rms, med 20 Hz in 2000 Hz.

Opomba: Edini servo ventili in črpalki iz točke 9A106.d so naslednji:

- a. servo ventili, izdelani za pretok 24 litrov na minuto ali več, katerih absolutni tlak je 7 MPa ali več, ki imajo aktivacijski odzivni čas kraši od 100 ms;
- b. črpalki za tekoča goriva s hitrostjo gredi, enako ali večjo od 8000 rpm, ali s tlakom praznjenja, enakim ali večjim od 7 MPa.

9A107 Raketni motorji na trdo gorivo, uporabni v celotnih raketnih sistemih ali v zračnih plovilih brez posadke, z dosegom 300 km, razen tistih iz točke 9A007, s skupno impulzno zmogljivostjo 0,841 MNs ali več.

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A119.

9A108 Komponente, razen tistih iz točke 9A008, uporabnih v "projektilih", ki so izdelane posebej za pogonske sisteme z raketami na trdo gorivo:

- a. ohišja raketnih motorjev, "notranje obloge" in "izolacija" zanje;
- b. raketne šobe;
- c. podsistemi krmiljenja potiska.

Tehnična opomba:

Primeri načinov doseganja krmiljenja potiska iz točke 9A108.c so:

1. gibljiva šoba;
2. vbrizgavanje tekočin ali sekundarnih plinov;
3. premičen motor ali šoba;
4. odklanjanje toka izpušnih plinov (krila ali sonde); ali
5. potisne zanke.

9A109 Hibridni raketni motorji, uporabni v "projektilih", razen tistih iz točke 9A009, in posebej zanje izdelane komponente.

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A119.

9A110 Kompozitne strukture, laminati in proizvodi iz njih, razen tistih iz točke 9A010, ki so izdelani posebej za uporabo v nosilnih raketah iz točke 9A004 ali sondirnih raketah iz točke 9A104 ali podsistemih iz točk 9A005, 9A007, 9A105.a, 9A106 do 9A108, 9A116 ali 9A119.

NAPOTILO: GLEJ TUDI 1A002.

9A111 Impulzni reaktivni motorji, uporabni v "projektilih", in posebej zanje izdelane komponente.

NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A011 in 9A118.

9A115 Oprema za izstrelitev, izdelana ali prirejena za nosilne rakete iz točke 9A004 ali sondirne rakete iz točke 9A104:

a. aparati in naprave za upravljanje, nadzor, sproženje ali izstrelitev;

b. vozila za prevoz, premikanje, nadzor, sproženje ali izstrelitev.

9A116 Povratna vozila, uporabna v "projektilih", in zanje izdelana ali prirejena oprema:

a. povratna vozila;

b. topotni ščiti in komponente zanje iz keramike ali ablativnega materiala;

c. topotni odvodi in komponente zanje, izdelani iz luhkih materialov z veliko topotno kapaciteto;

d. elektronska oprema, izdelana posebej za povratna vozila.

9A117 Mehanizmi za združevanje in razdruževanje ter medstopnje, uporabni v "projektilih".

9A118 Naprave za uravnavanje izgorevanja, uporabne v motorjih, ki so uporabni v "projektilih" iz točke 9A011 ali 9A111.

9A119 Posamezne raketne stopnje, uporabne v kompletnih raketnih sistemih ali v zračnih plovilih brez posadke, z dosegom 300 km, razen tistih iz točk 9A005, 9A007, 9A009, 9A105, 9A107 in 9A109.

9B Oprema za testiranje, pregledovanje in proizvodnjo

9B001 Oprema, orodje in pribor, izdelana posebej za proizvodnjo lopatic plinskih turbin, kril ali za vlivanje okovja:

a. oprema za vlivanje z usmerjenim ali monokristalnim strjevanjem;

b. keramična jedra ali lupine;

9B002 Realnočasovni kontrolni sistemi, meritne naprave (vključno s senzorji) ali oprema za avtomatsko pridobivanje in obdelavo podatkov, izdelana posebej za "razvoj" plinskturbinskih motorjev, naprav ali komponent, ki vsebujejo tehnologije iz točke 9E003.a.

- 9B003 Oprema, izdelana posebej za "proizvodnjo" ali testiranje krtačnih tesnil plinskih turbin, izdelanih za delovanje pri hitrosti nad 335 m/s in temperaturi nad 773 K (500 °C), ter posebej izdelane komponente in pribor zanje.
- 9B004 Orodja, matrice in naprave za spajanje v trdnem stanju "superzlitinskih", titanovih ali intermetalnih kombinacij kril in diskov iz točk 9E003.a.3 ali 9E003.a.6 za plinske turbine.
- 9B005 Realnočasovni kontrolni sistemi, meritne naprave (vključno s senzorji) ali oprema za avtomatsko pridobivanje in obdelavo podatkov, izdelana posebej za uporabo v naslednjih vetrovnikih ali napravah:
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9B105.
- a. vetrovni, izdelani za hitrosti 1,2 macha ali več, razen tistih, ki so izdelani za izobraževalne namene in katerih 'velikost testnega dela' (merjena bočno) je manjša od 250 mm;
- Tehnična opomba:***
'Velikost testnega dela' iz točke 9B005.a pomeni premer kroga ali stranice kvadrata, ali daljše stranice pravokotnika na najširšem koncu testnega dela.
- b. naprave za simulacijo okolja tokov za hitrosti nad 5 machov, vključno s tuneli za vroče brizganje, tuneli s plazemskim lokom, cevmi za sunke, tuneli za sunke, plinskimi tuneli in topovi na lahki plin; ali
- c. vetrovni ali vetrovne naprave, razen dvodimenzionalnih delov, ki lahko simulirajo Reynoldsovo število toka nad 25×10^6 .
- 9B006 Oprema za testiranje zvočnih vibracij z zmožnostjo vzpostavite zvočnega tlaka 160 dB ali več (glede na 20 µPa), z nazivno izhodno močjo 4 kW ali več pri temperaturi testne celice nad 1273 K (1000 °C), in posebej zanje izdelani kvarčni grelci.
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9B106.
- 9B007 Oprema, izdelana posebej za pregled celovitosti raketnih motorjev in ki uporablja nedestruktivne tehnike testiranja (NDT), razen planarnih analiz z rentgenskimi žarki ali osnovnih fizikalnih ali kemičnih analiz.
- 9B008 Pretvorniki, izdelani posebej za neposredne meritve trenja zunanje plasti stene testnega toka s stagnacijsko temperaturo več kakor 833 K (560 °C).
- 9B009 Obdelovalni postopki, namenjeni posebej za metalurgijo prahu za rotorske komponente turbinskih motorjev, katerih delovanje je odporno proti sunkom stopnje 60 % skrajne natezne trdnosti (UTS) in temperaturam kovine 873 K (600 °C) ali več.
- 9B105 Vetrovni za hitrosti 0,9 macha ali več, uporabni za "projektile" in njihove podsisteme.
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 9B005.

9B106 Okolske in gluhe sobe:

a. okolske sobe z zmožnostjo simulacije naslednjih pogojev leta:

1. vibracij 10 g rms ali več med 20 Hz in 2000 Hz in sile 5 kN ali več; in

2. višine 15000 m ali več; ali

3. temperatur od najmanj 223 K (-50°C) do 398 K ($+125^{\circ}\text{C}$);

b. gluhe sobe z zmožnostjo simulacije naslednjih pogojev leta:

1. zvočnega okolja s splošnim zvočnim tlakom 140 dB ali več (glede na 20 μPa) ali z nazivno izhodno močjo 4 kW ali več; in

2. višine 15000 m ali več; ali

3. temperatur od najmanj 223 K (-50°C) do 398 K ($+125^{\circ}\text{C}$).

9B115 Posebej izdelana "proizvodna oprema" za sisteme, podsisteme in komponente iz točk od 9A005 do 9A009, 9A011, 9A101, 9A105 do 9A109, 9A111, 9A116 do 9A119.

9B116 Posebej izdelane "proizvodne zmogljivosti" za nosilne rakete iz točke 9A004 ali sisteme, podsisteme in komponente iz točk 9A005 do 9A009, 9A011, 9A101, 9A104 do 9A109, 9A111 ali 9A116 do 9A119.

9B117 Testne mize ali stojala za rakete ali raketne motorje na tekoča-kapljevita ali trda goriva, ki imajo katero koli od naslednjih lastnosti:

a. zmogljivost obvladovanja več kakor 90 kN potiska; ali

b. zmožnost hkratnega merjenja treh aksialnih izravnih komponent.

9C Materiali

9C110 S smolo impregnirani vlakneni prepregi in s kovino prevlečene predoblike vlaken zanje, za kompozitne strukture, laminate in izdelke iz točke 9A110, izdelani iz organske ali kovinske matrike z uporabo vlaknenih ali filamentnih ojačitev s "specifično natezno trdnostjo" več kakor $7,62 \times 10^4$ m in s "specifičnim modulom" več kakor $3,18 \times 10^6$ m.

NAPOTILO: GLEJ TUDI 1C010 in 1C210.

Opomba: Edini s smolo impregnirani prepregi, ki jih določa točka 9C110, so tisti, ki uporabljajo smole s točko steklenitve (T_g), po vulkanizaciji, ki je višja od 418 K (145°C), merjeno po metodi ASTM D4065 ali po drugi ekvivalentni metodi.

9D Programska oprema

9D001 "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za "razvoj" opreme ali "tehnologije" iz točke 9A, 9B ali 9E003.

9D002 "Programska oprema", posebej izdelana ali prirejena za proizvodnjo" opreme iz točke 9A ali 9B.

- 9D003 "Programska oprema" izdelana ali prirejena posebej za "uporabo" "popolnega digitalnega krmiljenja motorja" ("PDKM") za pogonski sistem iz točke 9A ali opremo iz točke 9B:
- "programska oprema" v digitalnih elektronskih kontrolah pogonskih sistemov, v zmogljivostih za vesoljsko testiranje ali za testiranje motorjev za vsesavanje zraka;
  - "programska oprema" za preskakovanje napak, ki se uporablja v sistemu PDKM za pogonske sisteme in pripadajoče testne zmogljivosti.
- 9D004 Druga "programska oprema":
- "programska oprema" za dvodimenzionalni ali tridimenzionalni viskozni tok, preverjena v vetrovnikih ali s podatki testnih letov, potrebna za natančno uprizarjanje toka motorja;
  - "programska oprema" za testiranje zračnih plinskoturbinskih motorjev, naprav ali komponent, izdelana posebej za realnočasovno zbiranje, redukcijo in analizo podatkov in z zmožnostjo povratnega krmiljenja, vključno z dinamičnimi prilagoditvami testiranega predmeta ali testnih pogojev med testiranjem;
  - "programska oprema", izdelana posebej za nadzor nad smernim strjevanjem ali vlivanjem posameznih kristalov;
  - "programska oprema" v "izvorni kodi", "objektni kodi" ali strojni kodi, potrebna za "uporabo" sistema aktivne kompenzacije pri krmiljenju lopatic rotorja.
- Opomba: Točka 9D004.d ne ureja "programske opreme", vgrajene v opremi, ki ni zajeta ali ki je potrebna za vzdrževalne dejavnosti v zvezi s kalibracijo ali popravilom ali posodabljanjem sistemov aktivne kompenzacije krmiljenja.*
- 9D101 "Programska oprema", napisana ali prirejena posebej za "uporabo" blaga iz točke 9B105, 9B106, 9B116 ali 9B117.
- 9D103 "Programska oprema", napisana posebej za oblikovanje, simuliranje ali integracijo konstrukcije nosilnih raket iz točke 9A004 ali sondirnih raket iz točke 9A104 ali podsistemov iz točke 9A005, 9A007, 9A105.a, 9A106, 9A108, 9A116 ali 9A119.
- Opomba: "Programska oprema" iz točke 9D103 se še naprej ureja, če je kombinirana s posebej izdelano strojno opremo iz točke 4A102.*
- 9D104 "Programska oprema", posebej napisana ali prirejena za "uporabo" blaga iz točke 9A001, 9A005, 9A006.d, 9A006.g, 9A007.a, 9A008.d, 9A009.a, 9A010.d, 9A011, 9A101, 9A105, 9A106.c, 9A106.d, 9A107, 9A108.c, 9A109, 9A111, 9A115.a, 9A116.d, 9A117 ali 9A118.

9E Tehnologija

Opomba: "Razvojna" ali "proizvodna" "tehnologije" iz točk 9E001 do 9E003 za plinskoturbinske motorje se še naprej ureja, če se uporablja za popravila, obnovo ali remont. Iz nadzora so izvzeti: tehnični podatki, skice ali dokumentacija za vzdrževanje, ki je v neposredni povezavi s kalibriranjem, odstranitvijo ali zamenjavo poškodovane ali nepopravljive enote, vključno z zamenjavo kompletnega motorja ali njegovega modula.

9E001 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" opreme ali "programske opreme" iz točke 9A001.c, 9A004 do 9A011, 9B ali 9D.

9E002 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "proizvodnjo" opreme iz točke 9A001.c, 9A004 do 9A011 ali 9B.
NAPOTILO: Glede "tehnologije" za popravila struktur, laminatov ali materialov, ki so predmet nadzora, glej točko 1E002.f.

9E003 Druga "tehnologija":

a. "Tehnologija", "potrebna" za "razvoj" ali "proizvodnjo" naslednjih komponent ali sistemov plinskoturbinskih motorjev:

1. lopatic plinskih turbin, kril ali konic iz smerno strjenih (DS) ali enokristalnih (SC) zlitin, ki imajo življenjsko dobo (smer Millerjevega indeksa 001) več kakor 400 ur obremenitve pri temperaturi 1273 K (1000 °C) in napetosti 200 MPa, na podlagi povprečnih vrednosti lastnosti;

2. gorilnikov z več kupolami, ki delujejo pri povprečni izhodni temperaturi gorilnika več kakor 1813 K (1540 °C), ali gorilnikov, ki vsebujejo topotno ločene zgorevalne obloge, nekovinske obloge ali nekovinske lupine;

3. komponent, izdelanih iz:

a. organskih "kompozitnih" materialov, izdelanih za delovanje nad 588 K (315 °C);

b. kovinske "matrike", "kompozitov", keramične "matrike", intermetalnih ali ojačenih intermetalnih materialov iz točke 1C007; ali

c. "kompozitnih" materialov iz točke 1C010 in proizvedenih s smolami iz točke 1C008.

4. nehlajenih lopatic turbin, kril, konic ali drugih komponent, izdelanih za delovanje pri temperaturah plinskega toka 1323 K (1050 °C) ali več;

5. hlajenih turbinskih lopatic, kril ali konic, razen tistih iz točke 9E003.a.1, izpostavljenih temperaturam plinskega toka 1643 K (1370 °C) ali več;

6. lopatic s kombinacijo kril in diskov z uporabo spajanja v trdnem stanju;

7. komponent plinskoturbinskih motorjev s "tehnologijo" "difuzijske vezave" iz točke 2E003.b;

8. rotacijskih komponent plinskoturbinskih motorjev, odpornih na poškodbe, iz materialov metalurgije prahov iz točke 1C002.b;

9. "PDKM" za plinskoturbinske motorje in motorje s kombiniranim ciklom in sorodnih diagnostičnih komponent, senzorjev in posebej izdelanih komponent;

10. nastavljive geometrije iztoka in pripadajočih krmilnih sistemov za:

a. turbine plinskega generatorja;

b. ventilatorske ali napajalne turbine;

c. pogonske šobe;

Opomba 1: Nastavljiva geometrija iztoka in pripadajoči krmilni sistemi iz točke 9E003.a.10 ne vključujejo kril na vstopnih vodilih, ventilatorjev s spremenljivim nagibom, spremenljivih statorjev ali odjemnih ventilov za kompresorje.

Opomba 2: Točka 9E003.a.10 ne ureja "razvojne" ali "proizvodne" "tehnologije" za nastavljivo geometrijo iztoka za povratne sunke.

11. votlih širokih lopatic ventilatorjev brez opore;

b. "tehnologija", "potrebna" za "razvoj" ali "proizvodnjo":

1. aeromodelov za vetrovnlke, opremljenih z neintruzivnimi senzorji z zmožnostjo prenosa podatkov od senzorjev v sistem za pridobivanje podatkov; ali

2. lopatic propelerjev ali propelerskih ventilatorjev iz "kompozitov" z zmožnostjo absorpcije več kakor 2000 kW pri hitrosti leta več kakor 0,55 machov;

c. "tehnologija", "potrebna" za "razvoj" ali "proizvodnjo" komponent plinskoturbinskih motorjev pri vrtanju z "laserjem", vodnim snopom ali s postopkom ECM ali EDM za vrtanje lukenj:

1. z vsemi naslednjimi značilnostmi:

a. globina je več kakor štirikrat večja od premera;

b. premer je manj kakor 0,76 mm; in

c. vpadni koti so enaki ali manjši kakor 25 °; ali

2. z vsemi naslednjimi značilnostmi:

- a. globina je več kakor petkrat večja od premera;
- b. premer je manj kakor 0,4 mm; in
- c. vpadni koti so večji od 25 °;

Tehnična opomba:

Za namene točke 9E003.c se vpadi kot meri iz ravnine, ki je tangencialna površini krila na točki, kjer os luknje vstopa v površino krila.

- d. "tehnologija", "potrebna" za "razvoj" ali "proizvodnjo" helikopterskih sistemov za prenos moči ali sistemov prenosa moči nihajočega rotorja ali nihajočega krila pri "zrakoplovih";
- e. "tehnologija" za "razvoj" ali "proizvodnjo" pogonskih sistemov vzajemnega pogona dizelskih motorjev kopenskih vozil, ki imajo vse naslednje lastnosti:

1. 'prostornino' 1,2 m³ ali manj;
2. skupno izhodno moč več kakor 750 kW glede na 80/1269/EEC, ISO 2534 ali enakovredni domači standard; in
3. gostoto moči več kakor 700 kW/m³ 'prostornine';

Tehnična opomba:

'Prostornina' v točki 9E003.e. pomeni zmnožek treh pravokotnih dimenzij, izmerjenih na naslednji način:

dolžina: dolžina ročične gredi od prednje prirobnice do sprednje strani vztrajnika;

širina: najširša od naslednjih:

- a. zunanja dimenzija med pokrovi ventilov;*
- b. dimenzijske zunanjih robov glavnega cilindra; ali*
- c. premer ohišja vztrajnika;*

višina: najdaljša od naslednjih:

- a. velikost središnice ročične gredi do najvišje ravnine pokrova ventila (ali glave cilindra) plus dvakratni takt; ali*
- b. premer ohišja vztrajnika.*

- f. "tehnologija", "potrebna" za "proizvodnjo" posebej izdelanih komponent, za dizelske motorje visokih zmogljivosti:

1. "tehnologija", "potrebna" za "proizvodnjo" sistemov motorjev z vsemi naslednjimi komponentami iz keramičnih materialov iz točke 1C007:

- a. obloge cilindra;
- b. bati;

c. glave cilindra; in

d. ena ali več komponent (skupaj z izpušnimi ventili, turbopolnilniki, vodili ventilov, sklopi ventilov ali izoliranimi vbrizgalniki goriva);

2. "tehnologija", "potrebna" za "proizvodnjo" turbopolnilniških sistemov z enostopenjskimi kompresorji, ki imajo vse naslednje lastnosti:

a. delujejo pri razmerju tlaka 4 : 1 ali več;

b. masni tok v razredu od 30 do 130 kg na minuto; in

c. zmožnost spremenljive površine toka v kompresorju ali v turbinskih delih;

3. "tehnologija", "potrebna" za "proizvodnjo" sistemov za vbrizg goriva, posebej prilagojenih za različna goriva (npr. dizel ali reaktivno gorivo), z viskoznostjo od dizelskega goriva (2,5 cSt pri 310,8 K (37,8 °C)) do bencina g (0,5 cSt pri 310,8 K (37,8 °C)), ki ima obe naslednji značilnosti:

a. količino vbrizga večjo od 230 mm³ na vbrizg na cilinder; in

b. posebej izdelane lastnosti elektronskega krmiljenja za avtomatsko preklapljanje regulatorja glede na lastnosti goriva, da je mogoče zagotoviti enak vrtilni moment za uporabo primernih senzorjev;

g. "tehnologija", "potrebna" za "razvoj" ali "proizvodnjo" dizelskih motorjev visokih zmogljivosti za mazanje sten cilindrov s trdim, plinastim ali tekočim filmom (ali njihovo kombinacijo), ki omogoča delovanje pri temperaturah nad 723 K (450 °C), merjenih na steni cilindra na skrajni točki poti zgornjega obroča bata.

Tehnična opomba:

Dizelski motorji visokih zmogljivosti: dizelski motorji z določenim povprečnim efektivnim tlakom zavore 1,8 MPa ali več pri hitrosti 2300 rpm, če je nazivna hitrost 2300 rpm ali več.

9E101 "Tehnologija" v skladu s Splošno opombo o tehnologiji za "razvoj" ali "proizvodnjo" blaga iz točke 9A101, 9A104 do 9A111 ali 9A115 do 9A119.

9E102 "Tehnologija" v skladu s Splošno opombo o tehnologiji za "uporabo" nosilnih raket iz točke 9A004 ali blaga iz točke 9A005 do 9A011, 9A101, 9A104 do 9A111, 9A115 do 9A119, 9B105, 9B106, 9B115, 9B116, 9B117, 9D101 ali 9D103.

(1) Proizvajalci, ki izračunavajo natančnost nastavitev v skladu s standardom ISO 230/2 (1997), se morajo posvetovati s pristojnimi organi v državi članici, v kateri so registrirani.

PRLOGA 2

**SEZNAM BLAGA Z DVOJNO RABO, ZA KATEREGA PRENOS ZNOTRAJ
SKUPNOSTI JE POTREBNO DOVOLJENJE MINISTRSTVA**

Blago prikrite tehnologije

- 1C001 Materiali, posebej izdelani za uporabo kot absorbenti elektromagnetnih valov ali intrinsično prevodni polimeri.
NAPOTILO: GLEJ TUDI TOČKO 1C101.
- 1C101 Materiali ali naprave za zmanjšano opaznost, kakor je radarska odbojnost, ultravijolični/infrardeči znaki in zvočni znaki, razen tistih iz točke 1C001, ki se uporablja v "projektilih" in njihovih podsistemi;
- 1D103 "Programska oprema", pripravljena posebej za analizo zmanjšane opaznosti, kakor je radarska odbojnost, ultravijolični/infrardeči in akustični znaki;
- 1E101 'Tehnologija', ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za 'uporabo' blaga iz točk 1C101 ali 1D103.
- 1E102 'Tehnologija', ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za 'razvoj' 'programske opreme' iz točke 1D103.
- 6B008 Impulzivni radarski sistemi za merjenje preseka (prečnega prereza) s širino oddajnega impulza 100 ns ali manj in posebej zanje izdelane komponente;
NAPOTILO: GLEJ TUDI 6B108.
- 6B108 Sistemi, izdelani posebej za radarsko merjenje preseka, ki se uporabljajo v "projektilih", in njihovi podsistemi;

Blago strateškega nadzora Skupnosti

- 1C239 Močni eksplozivi, razen tistih, ki so zajeti v nadzoru vojaškega blaga, ali snovi ali mešanice z masnim deležem takšnih eksplozivov, večim od 2 %, in katerih kristalna gostota je večja od 1,8 g/cm³, hitrost detonacije pa večja od 8000 m/s.
- 1E201 "Tehnologija" v skladu s Splošno opombo o tehnologiji za "uporabo" blaga iz 1C239.
- 3A229 Vžigalni kompleti in enakovredni visokotokovni generatorji impulzov ...
NAPOTILO: GLEJ TUDI NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA.
- 3A232 Detonatorji in večtočkovni vžigalni sistemi ...
NAPOTILO: GLEJ TUDI NADZOR VOJAŠKEGA BLAGA.
- 3E201 "Tehnologija" v skladu s Splošno opombo o tehnologiji za "uporabo" opreme iz 3A229 ali 3A232.
- 6A001 Naslednje blago s področja akustike:
- 6A001.a.1.b Sistemi za odkrivanje ali določanje položaja objektov s katero koli izmed naslednjih značilnosti:
1. oddajno frekvenco **pod 5 kHz**;
  6. izdelani so tako, da prenesejo ...;
- 6A001.a.2.a.1 Hidrofoni ... ki vsebujejo ...
- 6A001.a.2.a.2 Hidrofoni ... ki imajo ...
- 6A001.a.2.a.5 Hidrofoni ... izdelani za ...
- 6A001.a.2.b Vlečena zaporedja akustičnih hidrofonov ...

- 6A001.a.2.c Procesna oprema, izdelana posebej za **realnočasovne aplikacije** z vlečenimi večelementnimi akustičnimi hidrofoni, ki imajo "uporabniku dostopno programirljivost" ter možnost procesiranja in koreliranja v časovnem ali frekvenčnem prostoru, vključno s spektralno analizo, digitalnim filtriranjem in oblikovanjem snopa z uporabo hitre Fouriereve ali druge transformacije ali procesa;
- 6A001.a.2.e Podmorski kabelski sistemi, ki imajo katero koli od naslednjih značilnosti:
1. vsebujejo hidrofone ... ali
  2. vsebujejo multipleksne signalne module skupin hidrofonov ...;
- 6A001.a.2.f Procesna oprema, izdelana posebej za **realnočasovne aplikacije** s podmorskimi kabelskimi sistemi, ki imajo "uporabniku dostopno programirljivost" ter možnost procesiranja in koreliranja v časovnem ali frekvenčnem prostoru, vključno s spektralno analizo, digitalnim filtriranjem in oblikovanjem snopa z uporabo hitre Fouriereve ali druge transformacije ali procesa;
- 6D003.a 'Programska oprema' za 'realnočasovno obdelavo' akustičnih podatkov;
- 8A002.o.3 Sistemi za zmanjšanje hrupa, ki se uporablajo v plovilih z bruto tonažo 1000 ali več:
- b) sistemi za aktivno zmanjševanje ali popolno dušenje hrupa ali magnetni ležaji, ki so izdelani posebej za sisteme za prenos moči in vsebujejo sisteme elektronskega krmiljenja z zmožnostjo aktivnega zmanjšanja vibracij opreme z ustvarjanjem protizvočnih ali protivibracijskih signalov neposredno na vire;
- 8E002.a "Tehnologija" za "razvoj", "proizvodnjo", popravilo, obnovo ali remont propelerjev, izdelanih posebej za zmanjševanje podvodnega hrupa.

Blago strateškega nadzora Skupnosti - Kriptografija - Skupina 5, del 2

- 5A002.a.2 Oprema, izdelana ali prirejena za izvajanje kriptoanalitičnih funkcij.
- 5D002.c.1 Samo programska oprema, ki ima značilnosti ali opravlja ali simulira funkcije opreme iz točke 5A002.a.2.
- 5E002 Samo "tehnologija" za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" blaga iz točke 5A002.a.2 ali 5D002.c.1 zgoraj.

Blago tehnologije MTCR

- 7A117 "Usmerjevalni sklopi", za uporabo v "projektilih" z zmožnostjo doseganja sistemsko natančnosti 3,33 % ali manj dosega (npr. "CEP" 10 km ali manj v dosegu 300 km), *razen "usmerjevalnih sklopov", izdelanih za projektile z dosegom pod 300 km ali zrakoplove s posadko.*
- 7B001 Oprema za testiranje, kalibracijo ali priagoditev, načrtovana posebej za opremo iz točke **7A117 zgoraj**.
Opomba: Točka 7B001 ne ureja opreme za testiranje, kalibracijo ali prilagoditev za stopnjo1 ali 2 vzdrževanja.
- 7B003 Oprema, načrtovana posebej za "proizvodnjo" opreme iz točke **7A117 zgoraj**.
- 7B103 "Proizvodne zmogljivosti", načrtovana posebej za opremo iz točke **7A117 zgoraj**.
- 7D101 "Programska oprema", načrtovana posebej za "uporabo" opreme iz točk 7B003 ali **7B103 zgoraj**.
- 7E001 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" opreme ali "programske opreme" iz točk 7A117, 7B003, 7B103 ali **7D101 zgoraj**.
- 7E002 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "proizvodnjo" opreme iz točk 7A117, 7B003 in **7B103 zgoraj**.
- 7E101 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" opreme iz točk 7A117, 7B003, 7B103 in **7D101 zgoraj**.

- 9A004 Vesoljska plovila z *zmogljivostjo prenosa vsaj 500 kg tovora najmanj 300 km daleč*.
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A104.
Opomba 1: Točka 9A004 ne ureja tovora.
- 9A005 Pogonski sistemi z raketami na tekoče-kapljevit gorivo, vsebujoči katere koli sisteme ali komponente iz točke 9A006, *ki se lahko uporabljam za vesoljska plovila iz točke 9A004 zgoraj ali za sondirne rakete iz točke 9A104 spodaj*.
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A105 in 9A119.
- 9A007.a Pogonski sistemi z raketami na trdo gorivo, *ki se lahko uporabljam za nosilne rakete iz točke 9A004 zgoraj ali za sondirne rakete iz točke 9A104 spodaj*, s katero koli izmed naslednjih značilnosti:
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A119.
- a. skupna impulzna zmogljivost več kakor 1,1 MNs.
- 9A008.d Komponente, izdelane posebej za pogonske sisteme z raketami na trdo gorivo:
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A108.c.
- d. premične šobe ali sistemi za krmiljenje potiska s sekundarnim vbrizgom tekočine, *ki se lahko uporabljam za nosilne rakete iz točke 9A004 zgoraj ali za sondirne rakete iz točke 9A104 spodaj*, ki imajo naslednje zmogljivosti:
    1. gibanje po vseh oseh za več kakor $\pm 5^\circ$;
    2. kotne vektorske rotacije $20^\circ/\text{s}$ ali več; ali
    3. kotni vektorski pospeški $40^\circ/\text{s}^2$ ali več.
- 9A104 Sondirne rakete z *zmogljivostjo prenosa vsaj 500 kg tovora najmanj 300 km daleč*.
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A004.
- 9A105.a Raketni motorji na tekoče-kapljevit gorivo:
NAPOTILO: GLEJ TUDI 9A119.
- a. Raketni motorji na tekoče-kapljevit gorivo, ki se lahko uporabljam v "projektilih", razen tistih iz točke 9A005, ki imajo skupno impulzno zmogljivost 1,1 MNs ali več; *razen apogejskih motorjev na tekoče-kapljevit gorivo, ki so izdelani ali prirejeni za satelitsko uporabo in imajo vse naslednje značilnosti:*
    1. premer vratu šob 20 mm ali manj; in
    2. tlak v izgorevalni komori 15 barov ali manj.
- 9A106.c Sistemi in komponente, razen tistih iz točke 9A006, ki so uporabni v "projektilih", izdelanih posebej za sisteme raketnega pogona na tekoče-kapljevit gorivo:
 c. podsistemi krmiljenja potiska, *razen tistih, ki so izdelani za raketne sisteme brez zmožnosti prenosa vsaj 500 kg tovora vsaj 300 km daleč*.
- Tehnična opomba:
Primeri načinov doseganja krmiljenja potiska iz točke 9A106.c so:
- 1. gibljiva šoba;
  - 2. vbrizgavanje tekočin ali sekundarnih plinov;
  - 3. premični motor ali šoba;
  - 4. odklanjanje toka izpušnih plinov (krila ali sonde); ali
  - 5. potisne zanke.
- 9A108.c Komponente, razen tistih iz točke 9A008, ki so uporabne v "projektilih", izdelanih posebej za pogonske sisteme z raketami na trdo gorivo:
 c. podsistemi krmiljenja potiska, *razen tistih, ki so izdelani za raketne sisteme brez zmožnosti prenosa vsaj 500 kg tovora vsaj 300 km daleč*.
- Tehnična opomba:
Primeri načinov doseganja krmiljenja potiska iz točke 9A108.c so:
- 1. gibljiva šoba;
  - 2. vbrizgavanje tekočin ali sekundarnih plinov;
  - 3. premični motor ali šoba;

4. *odklanjanje toka izpušnih plinov (krila ali sonde); ali*
5. *potisne zanke.*
- 9A116 Povratna vozila, ki se lahko uporabljajo v "projektilih", in zanje izdelana ali prirejena oprema, **razen povratnih vozil, izdelanih za tovor, ki ni orožje:**
- a. povratna vozila;
  - b. topotni ščiti in komponente zanje iz keramike ali ablativnih materialov;
  - c. topotni odvodi in komponente zanje, izdelani iz lahkih materialov z veliko topotno kapaciteto;
  - d. elektronska oprema, izdelana posebej za povratna vozila.
- 9A119 Posamezne raketne stopnje, uporabne v kompletnih raketnih sistemih ali v zračnih plovilih brez posadke, z zmogljivostjo **prenosa vsaj 500 kg tovora** 300 km daleč, razen tistih iz točk 9A005 ali 9A007.a **zgoraj.**
- 9B115 Posebej izdelana "proizvodna oprema" za sisteme, podsisteme in komponente iz točke 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9A105.a, 9A106.c, 9A108.c, 9A116 ali 9A119 **zgoraj.**
- 9B116 Posebej izdelane "proizvodne zmogljivosti" za nosilne rakete iz točke 9A004 ali sistemi, podsistemi in komponente iz točke 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9A104, 9A105.a, 9A106.c, 9A108.c, 9A116 ali 9A119 **zgoraj.**
- 9D101 "Programska oprema", ki je posebej napisana za "uporabo" blaga iz točke 9B116 **zgoraj.**
- 9E001 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" opreme ali "programske opreme" iz točke 9A004, 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9B115, 9B116 ali 9D101 **zgoraj.**
- 9E002 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "proizvodnjo" opreme iz točke: 9A004, 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9B115 ali 9B116 **zgoraj.**
- Opomba: Glede "tehnologije" za popravila struktur, laminatov ali materialov, ki so predmet nadzora, glej točko 1E002.f.*
- 9E101 "Tehnologija" v skladu s Splošno opombo o tehnologiji za "razvoj" ali "proizvodnjo" blaga iz točke 9A104, 9A105.a, 9A106.c, 9A108.c, 9A116 ali 9A119 **zgoraj.**
- 9E102 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" vesoljskih plovil iz točke 9A004, 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9A104, 9A105.a, 9A106.c, 9A108.c, 9A116, 9A119, 9B115, 9B116 ali 9D101 **zgoraj.**

Izjeme:

Priloga IV ne ureja naslednjega blaga tehnologije MTCR:

- (1) ki se prenašajo na podlagi naročil, ki jih v okviru pogodbenega odnosa izdaja Evropska vesoljska agencija (ESA), ali ki jih prenaša ESA pri izvajanju svojih uradnih nalog;
- (2) ki se prenašajo na podlagi naročil, ki jih v okviru pogodbenega odnosa izdaja nacionalna vesoljska organizacija države članice, ali ki jih takšna organizacija prenaša pri izvajanju svojih uradnih nalog;
- (3) ki se prenašajo na podlagi naročil, ki se v okviru pogodbenega odnosa izdajo v zvezi z razvojem in proizvodnim programom za vesoljske izstrelitve Skupnosti, ki ga podpišeta dve ali več evropskih vlad;
- (4) ki se prenašajo na vesoljsko izstrelisce pod nadzorom države, ki je v državi članici, razen če država članica nadzira takšen prenos v skladu s to uredbo.

Blago tehnologije NSG

Celotna Skupina 0 Priloge I je vključena v Prilogo IV, pod naslednjimi pogoji:

- OC001: to blago ni vključeno v Prilogo IV.
- OC002: to blago ni vključeno v Prilogo IV, razen posebnih fisijskih materialov:
  - a. ločeni plutonij;
  - b. "uran, obogaten v izotopa 233 ali 235" na več kakor 20 %.
- OD001 (programska oprema) je vključena v Prilogo IV, razen če se nanaša na točko OC001 ali na tiste proizvode iz točke OC002, ki so izključeni iz Priloge IV.
- OE001 (tehnologija) je vključena v Prilogo IV, razen če se nanaša na točko OC001 ali na tiste proizvode iz točke OC002, ki so izključeni iz Priloge IV.

NAPOTILO: Za točki **OC003** in **OC004**, samo če je za uporabo v "jedrskem reaktorju" (v okviru točke 0A001.a).

1B226 Elektromagnetni ločevalniki izotopov, ki so izdelani za ali opremljeni z enim ali več ionskimi viri z zmogljivostjo skupnega toka ionskega curka 50 mA ali več.

Opomba: 1B226 zajema ločevalnike, ki:

- a. lahko obogatijo stabilne izotope;
- b. imajo tako ionski vir kot kolektorje v magnetnem polju, njihova zgradba pa je takšna, da so sami zunaj polja.

1C012 Materiali:

Tehnična opomba:

Ti materiali se navadno uporabljajo kot jedrski toplotni viri.

- b. "predhodno ločeni" neptunij 237 v kateri koli obliki.

Opomba: Točka 1C012.b ne ureja pošiljk, ki vsebujejo 1 g ali manj neptunija 237.

1B231 Objekti ali obrati za ravnanje s tritijem in oprema zanje:

- a. objekti ali obrati za proizvodnjo, rekuperacijo, ekstrakcijo, koncentracijo tritija ali

za druge načine ravnanja z njim;

- b. oprema za objekte ali obrate za ravnanje s tritijem:

1. vodikove ali helijeve hladilne enote z zmogljivostjo hlajenja na 23 K (-250 °C) ali manj, z zmogljivostjo odvajanja toplotne več kakor 150 W;
2. sistemi za shranjevanje ali čiščenje vodikovega izotopa, ki uporabljajo kovinske hidride kot medij za shranjevanje ali čiščenje.

1B233 Objekti ali obrati za ločevanje litijevih izotopov in oprema zanje:

- a. objekti ali obrati za ločevanje litijevih izotopov;

- b. oprema za ločevanje litijevih izotopov:

1. posebno razvršcene kolone za izmenjavo med tekočinama, ki so posebej izdelani za litijeve amalgame;
2. črpalke za živo srebro ali litijev amalgam;
3. celice za elektrolizo litijevega amalgama;
4. uparjalniki za koncentrirane raztopine litijevega hidroksida.

1C233 Litij, obogaten z izotopom litij-6 (^6Li) nad vrednostmi v naravi in izdelki ali naprave, ki vsebujejo obogateni litij: elementarni litij, zlitine, spojine, mešanice, ki vsebujejo litij, izdelki iz teh materialov, odpadki ali ostanki navedenih materialov.

Opomba: Točka 1C233 ne ureja termoluminescenčnih dozimetrov.

Tehnična opomba:

Masni delež izotopa litij-6 v naravi znaša približno 6,5 ut. % (7,5 at. odstotka).

- 1C235 Tritij, tritijeve spojine, mešanice, ki vsebujejo tritij, v katerih je razmerje med tritijevimi in vodikovimi atomi večje od 1 : 1000, in proizvodi ali naprave, ki vsebujejo prej navedene snovi.
Opomba: 1C235 ne ureja izdelkov ali naprav, ki vsebujejo manj kakor $1,48 \times 10^3$ GBq (40 Ci) tritija.
- 1E001 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "razvoj" ali "proizvodnjo" opreme ali materialov iz točke 1C012.b.
- 1E201 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" blaga iz točk 1B226, 1B231, 1B233, 1C233 ali 1C235.
- 3A228 Preklopne naprave:
a. cevi s hladno katodo, polnjene s plinom ali ne, ki delujejo podobno kakor iskrilo in imajo vse naslednje značilnosti:
1. vsebujejo tri elektrode ali več;
2. maksimalno vrednost anodne napetosti, ki je enaka ali večja od 2,5 kV;
3. maksimalno vrednost anodnega toka, ki je enaka ali večja od 100 A; in
4. zakasnitveni čas na anodi, ki je enak ali krajši od 10 µs;
Opomba: Točka 3A228 ureja plinske kritronske in vakuumski spritronske elektronke.
- b. prožilno vezana iskrila, ki imajo obe naslednji značilnosti:
1. zakasnitveni čas na anodi, ki je enak ali krajši od 15 µs; in
2. maksimalno vrednost anodnega toka, ki je enaka ali večja od 500 A.
- 3A231 Nevtronski generatorski sistemi, vključno z elektronkami, ki imajo obe naslednji značilnosti:
a. izdelani so za delovanje brez navzočnosti zunanjega vakuumskega sistema; in
b. izkoriščajo elektrostatični pospešek za sprožanje jedrske reakcije med tritijem in devterijem.
- 3E201 "Tehnologija", ki je v skladu s Splošno opombo o tehnologiji namenjena za "uporabo" opreme iz točk 3A228.a., 3A228.b. ali 3A231.
- 6A203 Kamere in komponente, razen tistih iz točke 6A003:
Mehanske kamere z vrtljivim zrcalom in posebej zanje izdelani sestavni deli:
1. slikovne kamere, ki imajo hitrost snemanja nad 225.000 posameznih slik na sekundo;
2. "streak" kamere, ki imajo hitrost zapisa nad 0,5 mm na mikrosekundo;
Opomba: V točki 6A203.a sestavni deli takšnih kamer vključujejo tudi elektroniko za sinhronizacijo in sklope rotorjev, ki so sestavljeni iz turbin, zrcal in ležajev.
- 6A225 Interferometri za merjenje hitrosti, večje od 1 km/s v časovnih intervalih, krajših od 10 mikrosekund.
Opomba: Točka 6A225 vključuje interferometre, kakor so VISAR (Velocity interferometer systems for any reflector) in DLI (Doppler laser interferometer).
- 6A226 Senzorji tlaka:
a. manganinovi merilniki za tlake nad 10 GPa;
b. kvarčni tlačni pretvorniki za tlake nad 10 GPa.

PRILOGA 3

**ZAHTEVEK ZA IZDAJO DOVOLJENJA
ZA IZVOZ / PRENOS BLAGA Z DVOJNO RABO ZNOTRAJ SKUPNOSTI**

(prvi odstavek 3. člena Uredbe o izvajjanju nadzora izvoza blaga z dvojno rabo)

1. Izvoznik	2. Identifikacijska številka	3. Rok predvidenega izvoza / prenosa
	4. Kontaktna oseba (<i>ime, priimek, telefon, fax</i>)	
5. Prejemnik	REPUBLIKA SLOVENIJA Ministrstvo za gospodarstvo Kotnikova 5 1000 Ljubljana	
7. Agent/zastopnik (<i>če se razlikuje od izvoznika</i>)	8. Država porekla (<i>če je znana</i>)	Oznaka države
	9. Država prejema	Oznaka države
10. Končni uporabnik (<i>če se razlikuje od prejemnika</i>)	11. Država članica, v kateri se blago trenutno nahaja ali se bo nahajalo v prihodnje	Oznaka države
	12. Država članica, v kateri se namerava začeti izvajati izvozni carinski postopek	Oznaka države
	13. Država končnega cilja	Oznaka države

14. Poimenovanje blaga	15. Tarifna oznaka	16. Oznaka blaga po seznamu blaga z dvojno rabo
	17. Valuta in vrednost	18. Količina blaga
19. Namen končne uporabe	20. Datum pogodbe	21. (<i>obkroži</i>) A - izvoz blaga B - prenos blaga znotraj skupnosti
22. Dodatni podatki/informacije o blagu		
23. Spodaj podpisana odgovorna oseba pri izvozniku vlagam zahtevek za izdajo dovoljenja za izvoz / prenos blaga z dvojno rabo in hkrati zagotavljam, da so vsi podatki v tem zahtevku in prilogah resnični.		
<hr/> <i>(kraj in datum)</i>		
<hr/> <i>(ime in priimek ter podpis odgovorne osebe)</i>		<i>Žig</i>

2219. Uredba o določitvi zneska trošarine za energente in električno energijo

Na podlagi 66. člena Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo in 42/04) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
**o določitvi zneska trošarine za energente
in električno energijo**

1. člen

Trošarina se v zneskih, določenih s to uredbo, plačuje:

	tolarjev
1. od motornega bencina iz tarifnih oznak 2710 11 31, 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 in 2710 11 59 (za 1.000 litrov), in sicer za:	
1.1. letalski bencin	99.124
1.2. osvinčeni bencin z vsebnostjo svinca nad 0,013 g/l	99.124
1.3. neosvinčeni bencin z vsebnostjo svinca do 0,013 g/l in z oktanskim številom (RON) do manj kot 98	85.207
1.4. neosvinčeni bencin z vsebnostjo svinca do 0,013 g/l in z oktanskim številom (RON) 98 ali več	85.207
2. od plinskega olja iz tarifnih oznak od 2710 19 41 do 2710 19 49 (za 1.000 litrov), in sicer:	
2.1. za pogonski namen	72.276
2.2. za gorivo za ogrevanje	7.068
3. od utekočinjenega naftnega plina iz tarifnih oznak od 2711 12 11 do 2711 19 00 (za 1.000 kilogramov), in sicer:	
3.1. za pogonski namen	32.200
3.2. za gorivo za ogrevanje	0
4. od metana iz tarifne oznake 2711 29 00 (za 1.000 kilogramov), in sicer:	
4.1. za pogonski namen	32.200
4.2. za gorivo za ogrevanje	0
5. od naravnega plina (tarifni oznaki 2711 11 00 in 2711 21 00) (za en kubični meter)	
5.1. za pogonski namen	1,50
5.2. za gorivo za ogrevanje	1,50
6. od kerozina iz tarifnih oznak iz tarifnih oznak 2710 19 21 in 2710 19 25 (za 1.000 litrov), in sicer:	
6.1. za pogonski namen	71.106
6.2. za gorivo za ogrevanje	5.000
7. od kurilnega olja iz tarifnih oznak od 2710 19 61 do 2710 19 69 (za 1.000 kilogramov)	3.600
8. od električne energije iz tarifne oznake 2716 (za 1 megavatno uro)	0
9. od trdih goriv iz tarifnih oznak 2701, 2702 in 2704 (za 1 gigajoul kalorične vrednosti)	70,6

2. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o določitvi zneska trošarin za mineralna olja in plin (Uradni list RS, št. 38/01, 47/01, 57/01, 61/01, 81/01, 85/01, 5/02, 1/03, 6/03, 12/03, 16/03, 22/03, 32/03, 39/03, 44/03, 55/03, 71/03, 81/03, 86/03, 90/03, 93/03, 98/03, 104/03, 109/03, 121/03, 129/03, 4/04, 9/04, 15/04, 19/04, 24/04, 30/04, 36/04 in 43/04).

3. člen

Ta uredba začne veljati 1. maja 2004.

Št. 421-16/2004-1
Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
EVA 2004-1611-0106

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop I. r.
Predsednik

2220. Uredba o izvajanju ukrepov v zvezi s skupno ureditvijo trga za žita

Na podlagi 5., 6., 8. člena ter v zvezi z 21., 26. in 126. členom Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00, 52/02 – ZDU-1 in 58/02 – ZMR-1) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
**o izvajanju ukrepov v zvezi s skupno ureditvijo
trga za žita**

1. člen
(vsebina)

(1) Ta uredba določa način izvajanja ukrepov, ki so na podlagi pravnih aktov Sveta in Komisije Evropskih Skupnosti s področja skupne ureditve trga za žita, določeni:

1. na notranjem trgu:
  - intervencijski odkup;
  - 2. na trgu s tretjimi državami:
    - izdaja uvozno izvoznih dovoljenj,
    - izvozna nadomestila za žita,
    - delitev tarifnih kvot za žita.

(2) Pravni akti iz prejšnjega odstavka so:

– uredbe Sveta Evropskih Skupnosti o skupni ureditvi trga za žita, s spremembami,
– uredbe Komisije Evropskih Skupnosti o skupnih podrobnih pravilih za uporabo uredb Sveta, s spremembami.

2. člen
(pristojni organ)

Za izvajanje ukrepov iz prejšnjega člena je pristojna Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska cesta 160, Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: agencija).

3. člen
(intervencijska cena)

(1) Agencija v tržnem letu 2004/2005 odkupuje pšenico, ječmen ali koruzo po intervencijski ceni, ki znaša za pšenico, ječmen in koruzzo 101, 31 EUR/t, preračunano v nacionalno valuto, na način določen iz drugega odstavka tega člena.

(2) Končna intervencijska cena se obračuna glede na dejanski mesec prevzema, količino ter kakovost prevzete pšenice, ječmena ali koruze v skladu z Uredbo Sveta št. 1784/03 (UL L 270, 21. 10. 2003) s spremembami ter Uredbo Komisije št. 824/00 (UL L 100, 20. 4. 2000) s spremembami.

(3) Končna intervencijska cena ne vključuje DDV.

4. člen
(pogoji za uvedbo)

(1) V roku iz tretjega odstavka tega člena, lahko lastnik pšenice, ječmena ali koruze homogene kakovosti, pridelane na območju Evropske unije, (v nadaljnjem besedilu: ponudnik) ponudi agenciji pšenico, ječmen ali koruzzo v intervencijski odkup. Vse ponudnikove količine pšenice, ječmena in

koruze morajo biti v času ponudbe skladiščene na območju Republike Slovenije.

(2) Ponudbe morajo biti v skladu s 5. členom te uredbe, zlasti pa mora ponujena pšenica, ječmen ali koruza ustrezzati pogojem glede kakovosti iz Uredbe Komisije št. 824/00 (UL L 100, 20. 4. 2000) s spremembami.

(3) Intervencijski odkup se izvaja od 1. novembra tekočega leta do 31. maja naslednjega leta.

(4) Najmanjša ponujena količina, ki je lahko predmet intervencijskega odkupa, znaša 90 ton za pšenico, ječmen in koruzo.

5. člen

(ponudba)

(1) Ponudniki iz prvega odstavka prejšnjega člena ponudijo agenciji v intervencijski odkup pšenico, ječmen ali koruzo v roku iz tretjega odstavka prejšnjega člena na obrazcu »Ponudba za intervencijski odkup žita«, iz Priloge 1, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Ponudnik lahko predlaga prevzem ponujene pšenice, ječmena ali koruze v skladišču, v katerem je bilo žito shranjeno v času ponudbe. Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ponudnik v tem primeru vloži ponudbo žita v intervencijski odkup (»in-situ«) na obrazcu »Ponudba za intervencijski odkup žita »in situ«, iz Priloge 2, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Ponudniki posredujejo agenciji ponudbe po pošti ali jih vložijo neposredno na agencijo.

(4) Če je ponudba ustrezena, agencija izda odločbo o sprejemljivosti ponudbe.

(5) O odstopu od ponudbe mora biti agencija obveščena najpozneje tri delovne dni pred potekom datuma prevzema, ki je naveden v odločbi o sprejemljivosti ponudbe.

6. člen

(intervencijska skladišča)

Agencija izbere na podlagi javnega razpisa intervencijska skladišča oziroma izvajalce skladiščenja pšenice, ječmena in koruze, ki morajo izpolnjevati pogoje določene s predpisi Evropske Skupnosti, ki urejajo to področje.

7. člen

(prevzem žit v intervencijskem skladišču)

Ponudnik lahko dostavi količino pšenice, ječmena ali koruze, ki je enaka, manjša oziroma večja za 10% od količine, ki je določena z odločbo agencije iz četrtega odstavka 5. člena te uredbe.

8. člen

(potrdilo o odkupu)

Na podlagi zapisnika o prevzemu, agencija potrdi intervencijski odkup pšenice, ječmena ali koruze. Ponudnik na podlagi potrdila agencije pripravi račun z obračunskim listom. Če pa je ponudnik fizična oseba, agencija ponudniku plača na podlagi sklenjene pogodbe o intervencijskem odkupu žita.

9. člen

(intervencijska prodaja)

Intervencijska prodaja pšenice, ječmena ali koruze se izvaja v skladu z Uredbo Komisije št. 2131/93 (UL L 191, 31. 7. 1993) s spremembami.

10. člen

(neodvisna kontrolna institucija)

(1) Agencija na podlagi javnega razpisa izbere neodvisno kontrolno institucijo za opravljanje vzorčenja in izvajanje analiz kakovosti pšenice, ječmena ali koruze pri prevzemu, med skladiščenjem ter pri prodaji.

(2) Podrobnejše pogoje za izbor neodvisne kontrolne institucije določi agencija z javnim razpisom.

11. člen

(nadzor v intervencijskih skladiščih)

Nadzor v intervencijskih skladiščih izvaja agencija v skladu z Uredbo Komisije št. 2148/96 (UL L 288, 9. 11. 1996) s spremembami.

12. člen

(obveščanje)

Agencija je dolžna posredovati vse podatke v zvezi z izvajanjem ukrepov iz te uredbe Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvu za gospodarstvo.

13. člen

(predpisi, ki se prenehajo uporabljati)

Z začetkom uporabe te uredbe se prenehajo uporabljati določbe III. Poglavlja: Intervencijska cena, IV. Poglavlja: Intervencijski nakup in prodaja pšenice, rži, ječmena in koruze, V. Poglavlja: Kakost pšenice, rži, ječmena in koruze, ki so predmet intervencijskega nakupa, VI. Poglavlja: Nadzor nad izvajanjem intervencijskega nakupa in prodaje Uredbe o ureditvi trga z žitom (Uradni list RS, št. 34/02, 44/02, 64/02, 27/03 in 68/03).

14. člen

(uvajavitev)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. maja 2004.

Št. 331-09/2001-12
Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
EVA 2004-2311- 0032

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop I. r.
Predsednik

PRILOGA 1

**PONUDBA ZA INTERVENCIJSKI ODKUP ŽITA
(Uredba Komisije št. 824/2000 (UL L 100, 20.4. 2000))**

PODATKI O PONUDNIKU

Priimek in ime ali naziv ponudnika								
Popoln naslov ponudnika (Ulica in hišna št., poštna št., občina, kraj)								
Kontaktna oseba in tel.								
Matična št. / EMŠO (obkrožite)								
Št. faksa								
Davčna št.								
Naziv banke pri kateri ima ponudnik odprt račun								
Številka bančnega računa								

PODATKI O PONUJENEM ŽITU

VRSTA PONUJENEGA ŽITA (PŠENICA / JEČMEN / KORUZA)								
PONUJENA KOLIČINA (najmanj 90t)								
ŽITO PRIDELANO V *								
LETO ŽETVE								
GLAVNE ZNAČILNOSTI	HL**		W %***		Primesi****			

* v primeru žita, ki je ponujeno za nakup pod posebnimi pogoji glede na področje pridelave, vpišite podrobnosti o področju pridelave

** hektolitrská masa

*** vsebnost vlage

****odstotek snovi, ki ne predstavljajo osnovnega žita neoporečne kakovosti

PODATKI O SKLADIŠČENJU V ČASU PONUDBE

NAZIV IN NASLOV SKLADIŠČA V KATEREM SE SKLADIŠČI V ČASU PONUDBE	
INTERVENCIJSKO SKLADIŠČE (Intervencijsko skladišče, ki je najbližje skladišču v katerem se žito hrani v času ponudbe)	
KAPACITETA PREVOZNEGA SREDSTVA (ov) S KATERIM (i) NAMERAVAMO PRIPELJATI ŽITO (T)	

Izjavljam(o), da

- sem (smo) seznanjen(i) z Uredbo Sveta (ES) št. 1784/2003 (UL L 270, 21. 10. 2003) s spremembami ter Uredbo Komisije (ES) št. 824/00 (UL L 100, 20.4. 2004), ki ureja postopke za odkup žit s strani agencij in določa metode za ugotavljanje kakovosti žit;
- da ponujeno žito izhaja iz območja Evropske Unije in da je v času ponudbe skladiščeno na območju Republike Slovenije;
- ponujeno žito ustreza minimalnim kakovostnim zahtevam (v primeru, da žito ne ustreza, se žito zavrne in zaračuna vse stroške, ki so nastali v zvezi s pripeljanim žitom).

Datum	Žig in podpis ponudnika
-------	-------------------------

Zahlevku je potrebno priložiti:

- Potrdilo banke o veljavnem računu

IZPOLNI AGENCIJA

Žig z datumom prejema:	Odposlano:
	Prejel:
	Vnesel:

ID PONUDNIKA	
--------------	--

PRILOGA 2

PONUDBA ZA INTERVENCIJSKI ODKUP ŽITA »IN SITU¹«
(Uredba Komisije št.824/2000(UL L 100, 20.4. 2000))

PODATKI O PONUDNIKU

Priimek in ime ali naziv ponudnika								
Popoln naslov ponudnika (Ulica in hišna št., poštna št., občina, kraj)								
Kontaktna oseba in tel.								
Št. faksa								
Matična št. / EMŠO (obkrožite)								
Davčna št.								
Naziv banke pri kateri ima ponudnik odprt račun								
Številka bančnega računa								

PODATKI O PONUJENEM ŽITU

VRSTA PONUJENEGA ŽITA (PŠENICA / JEČMEN / KORUZA)					
PONUJENA KOLIČINA (iz podatkov o zalogah)			PRILAGOJENA TEŽA		
LETO ŽETVE					
GLAVNE ZNACILNOSTI OB TEHTANJU (povprečje)	HL*		w % **		Primesi***
ŠT. DOSTAV					

* hektolitrská masa

**vsebnost vlage

***odstotek snovi, ki ne predstavljajo osnovnega žita neoporečne kakovosti

¹ prevzem žit v skladišču kjer so bila hranjena v času ponudbe

PODATKI O SKLADIŠČENJU V ČASU PONUDBE

NAZIV IN NASLOV SKLADIŠČA V KATEREM SE SKLADIŠČI V ČASU PONUDBE	
INTERVENCIJSKO SKLADIŠČE ZA KATEREGA JE NAREJENA PONUDBA (Intervencijsko skladišče, ki je najbližje skladišču v katerem se žito hrani v času ponudbe)	

Izjavljam(o), da

- sem (smo) seznanjen(i) z Uredbo Sveta št. 1784/03 (UL L270, 21. 10.2003) s spremembami ter Uredbo Komisije št. 824/00 (UL L 100, 20. 4. 2000) s spremembami, ki ureja postopke za odkup žit s strani agencij in določa metode za ugotavljanje kakovosti žit
- da ponujeno žito izhaja iz območja Evropske Unije in da je v času ponudbe skladiščeno na območju Republike Slovenije;
- ponujeno žito ustreza minimalnim kakovostnim zahtevam (v primeru, da žito ne ustreza, se žito zavrne in zaračuna vse stroške, ki so nastali v zvezi s pripeljanim žitom)

Datum	Žig in podpis stranke

Zahtevku je potrebno priložiti:

- Fotokopijo podatkov o zalogah za ponujeno žito
- Izjavo izvajalca skladiščenja o istovetnosti ponujenega žita
- Potrdilo banke o veljavnem računu

IZPOLNI AGENCIJA

Žig z datumom prejema:	Odpostano:
	Prejel:
	Vnesel:

ID PONUDNIKA	

2221. Uredba o izvajanju ukrepov zasebnega skladiščenja in intervencije za goveje in prašičje ter ovče in kozje meso

Na podlagi 5., 6. in 18. člena v zvezi s 126. členom Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00, 52/02 – ZDU-1 in 58/02 – ZMR-1) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o izvajanju ukrepov zasebnega skladiščenja in intervencije za goveje in prašičje ter ovče in kozje meso

1. člen

(vsebina)

Ta uredba določa način izvajanja intervencijskih ukrepov zasebnega skladiščenja govejega, prašičjega, ovčjega in kozjega mesa ter izvajanje ukrepa intervencijskega nakupa in prodaje govejega in prašičjega mesa na podlagi uredb Sveta in Komisije Evropskih skupnosti s področja skupnih tržnih ureditev govejega, prašičjega, ovčjega in kozjega mesa.

2. člen

(pristojni organi)

Pristojni organ za izvajanje ukrepov iz prejšnjega člena je Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska 160, Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: agencija).

3. člen

(poročanje in obveščanje)

(1) Agencija poroča Komisiji Evropskih skupnosti (v nadalnjem besedilu: Komisija).

(2) Agencija je dolžna posredovati vse podatke v zvezi z izvajanjem ukrepov iz te uredbe Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvu za gospodarstvo.

4. člen

(intervencijski centri)

Agencija izbere na podlagi javnega razpisa intervencijske centre oziroma intervencijska skladišča, ki izpolnjujejo pogoje po Uredbi Komisije (ES) št. 562/2000 (UL L 68, 16. 3. 2000) s spremembami ter Uredbe Komisije (ES) št. 391/1968 (UL L 80, 2. 4. 1968).

5. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z začetkom uporabe te uredbe prenehajo veljati določbe III. Poglavlja: podpora skladiščenju govejega mesa, IV. Poglavlja: Intervencijski odkup govejega mesa in V. Poglavlja: Prodaja intervencijskih zalog govejega mesa Uredbe o ureditvi trga za goveje meso (Uradni list RS, št. 27/03, 90/03, 23/04 in 35/04), ter prenehajo veljati določbe III. Poglavlja: Intervencijski ukrep podpore skladiščenju trupov in polovic in drugih kosov jagnjet, Uredbe o ureditvi trga za ovče in kozje meso (Uradni list RS, št. 27/03 in 23/04) in preneha veljati Uredba o ureditvi trga za prašičje meso (Uradni list RS, št. 93/02).

6. člen

(uvejavitev)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. maja 2004.

Št. 331-12/2001-3

Ljubljana, dne 29. aprila 2004.

EVA 2004-2311-0024

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

2222. Uredba o izvajanju ukrepov v zvezi s skupno ureditvijo trga za goveje in teleče meso na področju posebnih izvoznih nadomestil

Na podlagi 5., 6. in 8. člena ter v zvezi z 21., 26. in 126. členom Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00, 52/02 – ZDU-1 in 58/02 – ZMR-1) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o izvajanju ukrepov v zvezi s skupno ureditvijo trga za goveje in teleče meso na področju posebnih izvoznih nadomestil

1. člen

(področje uporabe)

Ta uredba določa način izvrševanja pravnih aktov Svetega Komisije Evropskih Skupnosti s področja skupne ureditve trga za goveje in teleče meso za področje posebnih izvoznih nadomestil, in sicer

– Uredbe Sveta (ES) št. 1254/1999 o skupni tržni ureditvi za goveje in teleče meso (UL L 160, 1999), z vsemi spremembami (v nadalnjem besedilu: Uredba 1254/1999),

– Uredbe Komisije (EGS) št. 32/82 o določitvi pogojev za dodeljevanje posebnih izvoznih nadomestil za goveje in teleče meso (UL L 4, 1982), z vsemi spremembami (v nadalnjem besedilu: Uredba 32/82),

– Uredbe Komisije (EGS) št. 1964/82 o določitvi pogojev za dodelitev posebnih izvoznih nadomestil za nekatere kose odkoščenega govejega mesa (UL L 212, 1982), z vsemi spremembami (v nadalnjem besedilu: Uredba 1964/82),

– Uredbe Komisije (EGS) št. 3846/87 o vzpostavitev nomenklature kmetijskih proizvodov za izvozna nadomestila (UL L 366, 1987), z vsemi spremembami.

2. člen

(pristojni organ)

(1) Za izvajanje predpisov iz prejšnjega člena je pristojna Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadalnjem besedilu: agencija), Dunajska cesta 160, Ljubljana.

(2) Za namen izdajanja potrdil:

- za goveje meso odraslega moškega goveda in
- za odkoščeno meso odraslih moških govedi

ter preverjanja proizvodov v skladu z Uredbo 32/82, in za nadzor na kraju odkostitve v skladu z Uredbo 1964/82, minister, pristojen za kmetijstvo in prehrano (v nadalnjem besedilu: minister), v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, na podlagi javnega razpisa imenuje organizacijo za ugotavljanje skladnosti (v nadalnjem besedilu: kontrolna organizacija), ki bo v skladu s to uredbo izdajala potrdila in izvajala nadzor.

3. člen

(preverjanje in nadzor)

(1) Kontrolna organizacija zagotovi sledljivost in istovetnost trupov, polovic, četrti, kosov ter kartonskih škatel (sledljivost) z uporabo:

- plomb za četrti;
- neizbrisnih žigov kontrolne organizacije za odkoščene kose;
- neizbrisnih žigov za škatle, vse dokler proizvodi ne zapustijo ozemlje Republike Slovenije.

(2) Za namen izdaje potrdila za goveje meso odraslega moškega goveda iz Priloge I te uredbe oziroma iz Priloge k Uredbi 32/82, zainteresirana stranka predloži zahtevek kontrolni organizaciji po pošti ali po faxu. Kontrolna organizacija nato ugotovi ali gre za proizvode odraslega moškega goveda, četrti ustrezno označi s plombami ter izda potrdilo.

(3) Za namen odkoščenja sprednjih in zadnjih četrti mora zainteresirana stranka najkasneje delovni dan pred odkoščenjem, posredovati kontrolni organizaciji izjavo iz Priloge IV oziroma Priloge V te uredbe, ki jo kontrolna organizacija potrdi ter prevzame nadzor nad odkoščevanjem. Odkostitev se mora izvesti v 10 delovnih dneh od potrditve izjave, razen v primeru višje sile.

(4) Za namen izvajanja in nadzora odkoščevanja kontrolna organizacija ob prevzemu v obratu za odkoščevanje izpolni obrazec iz Priloge VI te uredbe ter po odkoščenju še obrazec iz Priloge VII oziroma Priloge VIII v treh izvodih.

(5) Vse kose pridobljene z odkoščevanjem se označi z žigom kontrolne organizacije in se jih nato posamično zapakira v kartonaste škatle.

(6) Kartonaste škatle morajo pred polnjenjem kosov biti tarirane skupaj z vso embalažo (trak za zavijanje škatel, polivinil vrečka, folija in nalepka). Postopek tehtanja se ponovi ob dokončnem zapakiraju kartonastih škatel.

(7) Škatla s kosi mora biti opremljena z etiketo, ki mora vsebovati:

- neto maso,
- vrsto kosov,
- število kosov,
- tekočo številko škatle,
- številko potrdila po Uredbi 32/82.

(8) Zapakirane in zapečatene kartonaste škatle se na dveh mestih označijo z žigom kontrolne organizacije ter prelepijo z lepilnim trakom, da se pri odstranitvi traku

s škatle izbriše odtis žiga, iz česar je razvidno, da je bila škatla odprta.

4. člen
(izdajanje potrdil)

Po opravljenih postopkih iz predhodnega člena kontrolna organizacija izda potrdilo iz Priloge II oziroma Priloge III te uredbe oziroma Priloge I oziroma Priloge II v skladu z Uredbo 1964/82.

5. člen
(poročanje in obveščanje)

(1) Za poročanje Komisiji Evropske unije v skladu z Uredbo 1964/82 je pristojna agencija.

(2) Agencija je dolžna posredovati vse podatke v zvezi z izvajanjem ukrepov iz te uredbe Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvu za gospodarstvo.

6. člen
(prehodna določba)

Do imenovanja kontrolne organizacije po tej uredbi opravlja naloge kontrolne organizacije Inspect d.d., Ljubljana, Jakšičeva 5, 1000 Ljubljana.

7. člen
(končna določba)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 335-02/2004-1
Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
EVA 2004-2311-0260

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop I. r.
Predsednik

PRILOGA I**EVROPSKA SKUPNOST**

<u>1. Izvoznik ali vlagatelj</u>	POTRDILO <u>za meso odraslega moškega goveda</u> <u>Št. ....</u> <u>Uredba (EGS) št. 32/82</u>
<u>2. Naslovnik¹</u>	<u>3. Organ izdaje</u>

OPOMBEA. Meso je treba opisati v skladu z nomenklaturo, ki se uporablja za izvozna nadomestila.

<u>4. Prevozno sredstvo¹</u>	<u>B. To potrdilo je treba predložiti carinskemu uradu, ko se zaključijo carinske formalnosti za izvoz ali hrambo v carinskem skladišču ali prosti coni.</u> <u>C. Zadevni carinski urad mora to potrdilo po overitvi poslati agenciji, pristojni za izplačilo izvoznih nadomestil.</u>	
<u>5. Oznake, številke¹ in število kosov, opis mesa: – z drogovino² – brez drogovine²</u>	<u>6. Podštevilka kombinirane nomenklature</u>	<u>7. Neto masa (kg)³</u>
<u>8. Število kosov z besedo</u>		
<u>9. Posebne opombe</u>		
<u>10. IZJAVA ORGANA IZDAJE</u> <u>Podpisani izjavljjam, da zgoraj opisano meso izvira iz odraslega moškega goveda.</u> <u>Uporabljena sredstva identifikacije:</u>		
<u>11. CARINSKA OVERITEV</u> <u>Carinske formalnosti za izvoz ali hrambo zgoraj opisanega mesa v carinskem skladišču ali prosti coni so zaključene.</u> <u>Carinski dokument:</u> <u>Vrsta:</u> <u>Številka:</u> <u>Datum:</u> <u>(Podpis)</u>	<u>Kraj:</u> <u>Datum:</u>	<u>(Podpis) (Žig ali natisnjeni pečat)</u>

¹ Neobvezno.² Črtati, kjer ni primerno.³ Po odbitku fiksne mase drogovine, če se ta drži trupa ali nerazkosane zadnje četrti.

PRILOGA II
EVROPSKA SKUPNOST

Izvoznik (polno ime in naslov)	POTRDILO za meso brez kosti iz zadnjih četrти odraslih moških govedi št. Uredba (EGS) št. 1964/82
	2. ORGAN IZDAJATELJ

OPOMBE

- A. Poimenovanje mesa mora ustrezati nomenklaturi, ki se uporablja za izvozna nadomestila, in vsak kos mesa mora biti posebej zavit.
- B. To potrdilo se predloži v odpis carinskemu uradu, ki za vsako pošiljko opravi carinske formalnosti za izvoz ali deponiranje v skladišču ali prosti coni.
- C. Carinski urad mora po vsakem delno opravljenem odpisu vrniti potrdilo izvozniku ali njegovemu predstavniku in poslati organu za izvozna nadomestila, potem ko opravi celoten odpis.

3. Prevozno sredstvo (po izbiri)		
4. Število zavitkov – poimenovanje mesa	5. Podštevilka iz kombinirane nomenklature	6. Neto masa (kg)
7. Številke in datumi potrdil za goveje meso odraslih moških govedi		
8. POTRDILO ORGANA IZDAJATELJA Podpisani izjavljjam, da tu poimenovano meso izvira iz zadnjih četrти odraslih moških govedi. Uporabljene zaščitne oznake ali zalivke: številka: _____ označe: _____ Serijske številke zavitkov: Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____ Pečat ali tiskani pečat: _____		
9. IZPOLNI CARINSKI URAD, KI OPRAVLJA FORMALNOSTI ZA IZVOZ ALI DEPONIRANJE V SKLADIŠČE ALI PROSTO CONO		
10. Količine mesa	11. Številka in datum carinskega dokumenta in, kjer je primerno, izjava o plačilu: Podpis in pečat carinskega urada	
A. Skupna količina		
B. Odpis		

Nadaljevanje na drugi strani

10. Količine mesa	11. Številka in datum carinskega dokumenta in, kjer je primerno, izjava o plačilu: Podpis in pečat carinskega urada
A.Stanje	
B.Odpis	
A. Stanje	
B. Odpis	
A. Stanje	
B. Odpis	
A. Stanje	
B. Odpis	
A. Stanje	
B. Odpis	
A. Stanje	
B. Odpis	

PRILOGA III
EVROPSKA SKUPNOST

Izvoznik (polno ime in naslov)	POTRDILO za meso brez kosti iz prednjih četrti odraslih moških govedi št. Uredba (EGS) št. 1964/82 2. ORGAN IZDAJATELJ
--------------------------------	--

OPOMBE

- A. Poimenovanje mesa mora ustrezati nomenklaturi, ki se uporablja za izvozna nadomestila, in vsak kos mesa mora biti posebej zavit.
- B. To potrdilo se predloži v odpis carinskemu uradu, ki za vsako pošiljko opravi carinske formalnosti za izvoz ali deponiranje v skladišču ali prosti coni.
- C. Carinski urad mora po vsakem delno opravljenem odpisu potrdilo vrniti izvozniku ali njegovemu predstavniku in poslati organu za izvozna nadomestila, potem ko opravi celoten odpis.

3. Prevozno sredstvo (po izbiri)			
4. Število ovitkov – poimenovanje mesa	5. Podštevilka kombinirane nomenklature	6. Neto masa (kg)	
7. Številke in datumi potrdil za goveje meso odraslih moških govedi			
8. POTRDILO ORGANA IZDAJATELJA			
Podpisani izjavljjam, da tu poimenovano meso izvira iz sprednjih četrti odraslih moških govedi.			
Uporabljene zaščitne oznake ali zalivke: številka:		oznake:	
Serijske številke zavitkov:			
Kraj:	Datum:	Podpis:	Pečat ali tiskani pečat:
9. IZPOLNI CARINSKI URAD, KI OPRAVLJA FORMALNOSTI ZA IZVOZ ALI DEPONIRANJE V SKLADIŠČE ALI PROSTO CONO			
10. Količine mesa	11. Številka in datum carinske listine in, če je treba, izjava o plačilu: Podpis in pečat carinskega urada		
A. Skupna količina			
B. Odpis			

Nadaljevanje na drugi strani

Priloga IV:

IZJAVA
za posebno izvozno nadomestilo za goveje meso za
zadnje četrti

Firma (naziv firme in naslov):

Ijavljamo, da bomo _____ kosov zadnjih četrti kategorije (A/B/C)* (ustrezno obkroži), za katere je bilo izdano potrdilo po prilogi Uredbe 32/82, št. _____, izkoristili v skladu s pogoji Uredbe 1964/82 v veljavni različici in

(ustrezno označite)

- 100%
- najmanj 95%
- najmanj 85% in manj kot 95%

vseh tako pridobljenih kosov posamezno zapakirali in jih izvozili v tretjo državo.

Carinske obveznosti morajo biti opravljene v 10-ih delovnih dneh od dne od dne, ko kontrolna organizacija potrdi prejem te izjave. Zadnje četrti odraslega moškega goveda je zadnji del trupa z vsemi kostmi, stegnom in ledjem, vključno s filejem (pljučno pečenko), z najmanj tremi pari celih ali rezanih reber, z zadnjim bočnikom ali brez njega in s potrebušino ali brez nje (opomba 1A, črka f) in g) drugega poglavja Kombinirane nomenklature (KN)); ravnim rezom / 'Pištola' rez (ustrezno obkroži) med _____ in _____ rebrom.

Odkoščeni kosi morajo skupaj vsebovati povprečno 55% ali več pustega mesa.

Zavezujemo se, da bomo poravnali stroške nadzora, ki ga bo izvedla kontrolna organizacija.

Dan razseka: _____

Razsekovalnica: _____

Kraj

Datum

Podpis in žig podjetja

PREJEM:

Potrjujemo prejem izjave.

Datum

Podpis in žig kontrolne organizacije

---

*A-biki do štiriindvajset mesecev
B-biki nad 24 mesecev
C-voli

PRILOGA V

IZJAVA
za posebno izvozno nadomestilo za goveje meso za
sprednje četrti

Firma (naziv firme in naslov):

Izjavljamo, da bomo _____ kosov sprednjih četrti kategorije (A/B/C)* (ustrezno obkroži), za katere je bilo izdano potrdilo po prilogi Uredbe 32/82, št. _____, odkoristili v skladu s pogoji Uredbe 1964/82 v veljavni različici in vse tako pridobljene kose posamezno zapakirali in jih izvozili v tretjo državo.

Carinske obveznosti morajo biti opravljene v 10-ih delovnih dneh od dne, ko kontrolna organizacija potrdi prejem te izjave. Sprednje četrti odraslega moškega goveda so sprednji deli trupa z vsemi kostmi in kitami, vratom in plečetom, z najmanj štirimi in največ desetimi pari reber (prvi štirje pari reber morajo biti celi, drugi so lahko rezani) s potrebušino ali brez nje (opomba 1A, črka d) in e) drugega poglavja v KN); ravni rez / 'Pištola' rez (ustrezno obkroži) med _____ in _____ rebrom.

Odkoščeni kosi morajo skupaj vsebovati povprečno 55% ali več pustega mesa.
Zavezujemo se, da bomo poravnali stroške nadzora, ki ga bo izvedla kontrolna organizacija.

Dan razseka: _____

Razsekovalnica: _____

Kraj

Datum

Podpis in žig podjetja

PREJEM:

Potrjujemo prejem izjave.

Datum

Podpis in žig kontrolne organizacije

---

*A-biki do štiriindvajset mesecev
B-biki nad 24 mesecev
C-voli

PRILOGA VI:

POTRDILO

št._____

za zadnje/sprednje četrti*
odraslega moškega goveda za posebno izvozno nadomestilo za goveje meso

Izjava kontrolne organizacije:

Izjavljam, da so bile pravilno zaščitene zadnje/sprednje četrti*, za katere je bilo v skladu s prilogo Uredbe 32/82 izdano potrdilo št._____, pod mojim nadzorom popolnoma odkošcene in razkosane, iz njih pridobljeni kosi so bili označeni z neizbrisnim žigom in posamezno zapakirani v kartonaste škatle s številkami:

škatle so bile nato stehtane in žigosane. Sledljivost/istovetnost mesa je zagotovljena.

Vsi kosi mesa se izvozijo/ne izvozijo*.

Kosi, namenjeni za trženje v Evropski uniji, niso označeni.

Masa zadnjih/sprednjih četrti* s kostmi	kg
Masa odkoščenega mesa	kg
Masa kosov, namenjena za izvoz	kg
Število škatev	kosov

Kraj

Datum

Podpis in žig kontrolne organizacije

---

*ustrezno obkroži

PRILOGA VII

POPIS
odkoščevanja zadnjih četrti za posebno izvozno nadomestilo

Naziv obrata v katerem se je dkoščevanje vršilo:

Kontrolna organizacija je izjavo prejela
dne: _____

Potrdilo številka _____ v skladu z Uredbo 32/82

_____ kosov zadnjih četrti odraslega moškega goveda

v skupni masi _____ kg,

je bilo odkoščenih dne _____.

Vsi kosi se izvozijo/ne izvozijo*.

Vrsta kosa	Število škatel	Identifikacijske št. škatel	Neto masa kosov v kg	Izplen (%)
Goveje meso zadnjih četrti				
Kosi za izvoz				
Kosi za trženje znotraj Evropske unije				
Kosti, hrustanec, kite				
Meso in deli maščobe				
Izguba pri hlajenju in odkoščenju				
SKUPNA masa odkoščenih četrti				100

Datum, žig in podpis (razsekovalnica)

Podpis in žig kontrolne organizacije

---

*ustrezno obkroži

PRILOGA VIII:

POPIS
odkoščevanja sprednjih četrti za posebno izvozno nadomestilo

Naziv obrata v katerem se je odkoščevanje vršilo:

Kontrolna organizacija je izjavo prejela
dne: _____

Potrdilo številka _____ v skladu z Uredbo 32/82

_____ kosov sprednjih četrti odraslega moškega goveda
v skupni masi _____ kg,
je bilo odkoščenih dne _____.

Vrsta kosa	Število škatev	Identifikacijske št. škatev	Neto masa kosov v kg	Izplen (%)
Goveje meso sprednjih četrti				
Kosi za izvoz				
Kosti, hrustanec, kite				
Meso in deli maščobe				
Izguba pri hlajenju in odkoščenju				
SKUPNA masa razkosanih četrti				100

Datum, žig in podpis (razsekovalnica)

podpis in žig kontrolne organizacije

2223. Uredba o prenehanju veljavnosti Uredbe o cestni taksi za motorna in priklopna vozila registrirana izven Republike Slovenije, s katerimi se opravlja prevoz potnikov in blaga po javnih cestah v Republiki Sloveniji

Na podlagi drugega odstavka 11. člena Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 29/97, 18/02 in 50/02 – odl. US) ter v zvezi s 95. in 96. členom Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 113/03 – prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o prenehanju veljavnosti Uredbe o cestni taksi za motorna in priklopna vozila registrirana izven Republike Slovenije, s katerimi se opravlja prevoz potnikov in blaga po javnih cestah v Republiki Sloveniji

1. člen

Uredba o cestni taksi za motorna vozila in priklopna vozila registrirana izven Republike Slovenije, s katerimi se opravlja prevoz potnikov in blaga po javnih cestah v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 63/02, 16/03 in 65/03) preneha veljati.

2. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 423-18/2002-4

Ljubljana, dne 29. aprila 2004

EVA 2004-2411-0031

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

2224. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o taksi na obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil

Na podlagi 80. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 44/95 – odl. US, 1/96, 9/99 – odl. US, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS, 67/02 – ZV-1 in 10/04 – odl. US) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o spremembah in dopolnitvah Uredbe o taksi na obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil

1. člen

V uredbi o taksi na obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil (Uradni list RS, št. 13/03) se besedilo 4. člena spremeni tako, da se glasi:

»(1) Obveznost plačila takse nastane, ko je motorno vozilo (v nadalnjem besedilu: vozilo) dano prvič v promet oziroma ob uvozu, če gre za uvoz vozil.

(2) Zavezanec za obračunavanje in plačevanje takse je:

- proizvajalec vozil,

- oseba, ki zaradi izvajanja svoje dejavnosti pridobi vozila v drugi državi članici Evropske unije in jih vnese na ozemlje Republike Slovenije (v nadalnjem besedilu: pridobitelj vozil),

– uvoznik,

– fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik, ki uvozi vozilo ali pridobi vozilo v drugi državi članici Evropske unije in ga vnese na ozemlje Republike Slovenije.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se taksa ne plačuje za vozila, ki jih je proizvajalec sam ali druga oseba za njegov račun izvozila ali iznesla iz Republike Slovenije v druge države članice Evropske unije.

(4) Uvoz po tej uredbi je sprostitev blaga v prost promet ali katerikoli drug carinski postopek ali dejanje, pri katerem nastane carinski dolg v skladu s carinskimi predpisi.

(5) Če je vozilo uvoženo na ozemlje Republike Slovenije iz tretje države ali tretjega ozemlja, določenega skladno s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost, in je namenjeno v drugo državo članico Evropske unije, je tak uvoz oproščen plačila takse«.

2. člen

Prvi odstavek 6. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Proizvajalec in pridobitelj vozil, ki dajeta vozila v promet zaradi opravljanja dejavnosti, morata obračunati obveznost plačila takse za koledarski mesec.«

V drugem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata beseda »ozioroma pridobitelj«.

V tretjem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata beseda »ozioroma pridobitelj«.

V četrtem odstavku se pred besedilo »izvozik« doda besedilo »kot proizvajalec vozil«.

Peti odstavek se črta.

V petem, šestem, sedmem in osmem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »ozioroma pridobitelj«.

3. člen

Za 6. členom se doda nov 6.a člen, ki se glasi:

»6.a člen

(1) Fizični osebi, ki ni samostojni podjetnik posameznik, ki pridobi v drugi državi članici Evropske unije vozilo in ga vnese na ozemlje Republike Slovenije, odmeri takso pristojni davčni organ.

(2) Davčni organ iz prejšnjega odstavka odmeri takso na podlagi prijave o pridobitvi vozila, ki jo fizična oseba iz prejšnjega odstavka predloži najkasneje v roku 15 dni od dneva vnosa vozila na ozemlje Republike Slovenije na obrazcu 3 TAKSA – pridobitev, ki je kot priloga sestavni del te uredbe.

(3) Brez predložitve obrazca 3 TAKSA – pridobitev, ki ga potrdi davčni organ, fizična oseba iz prvega odstavka tega člena motornega vozila, ki je pridobljeno iz druge države članice Evropske unije, ne sme registrirati.«

4. člen

V 8. členu se besedilo »5. členom ali 159. do 164. členom carinskega zakona« nadomesti z besedilom »carinskimi predpisi«.

5. člen

V 9. členu se za besedilom »postopka prisilne izterjave« doda vejico in besedo »zastaranja«.

6. člen

V prvem odstavku 10. člena se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »ozioroma pridobitelj«, za besedo »dejavnost« pa besedilo »trgovine z vozili«.

V drugem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »ozioroma pridobitelj«, besedilo »proizvodnje vozil« pa se nadomesti z besedilom »izvajanja dejavnosti«.

V tretjem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »ozioroma pridobitelj«.

V četrtem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »ozioroma pridobitelj«.

7. člen

V 11. členu se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »ozziroma pridobitelj«, za besedo »proizvajalca« pa besedi »ozziroma pridobitelja«.

8. člen

V prvem odstavku 12. člena se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »in pridobiteljev«.

V drugem odstavku se v prvi alinei za besedo »proizvajalca« dodata besedi »ozziroma pridobitelja«.

9. člen

Besedilo 13. člena se spremeni, tako da se glasi:

»(1) Do vračila takse je upravičen proizvajalec, pridobitelj ali uvoznik vozil, če k zahtevku za vračilo takse priloži dokumente, ki dokazujejo, da je bila za vozilo plačana taksa in je bilo vozilo dejansko iznešeno iz območja Republike Slovenije.

(2) Vlogo za vračilo takse iz prejšnjega odstavka vlagatelj predloži ministrstvu pristojnemu za okolje, v roku 30 dni po nastanku vzroka za vračilo takse. Vlogi mora vlagatelj predložiti kopije dokumentov, ki dokazujejo upravičenost do vračila takse, kot so dokazilo o vplačili takse, račun, ki ga je izstavil kupcu vozila in prevozno listino, iz katere sta razvidna ime in naslov prejemnika vozila, ali izvozno carinsko deklaracijo, če gre za izvoz. Ministrstvo vrne takso v 30 dneh po prejemu popolne vloge za vračilo.«.

10. člen

V drugem odstavku 15. člena se v napovednem stavku za besedo »proizvajalec« dodata besedi »ali pridobitelj«.

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Z denarno kaznijo od 100.000 do 250.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik, če za vozilo iz uvoza ali vnosa iz druge države članice EU ni plačala takse.«.

11. člen

V 18. členu se na začetku doda oznaka »(1)« in nov drugi odstavek, ki se glasi:

(2) »Pridobitelj vozil, ki je opravljal dejavnost trgovine do 1. maja 2004, mora pri davčnem organu prijaviti dejavnost najkasneje do 15. maja 2004.«.

12. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. maja 2004.

Št. 423-19/2002-2

Ljubljana, dne 29. aprila 2004.

EVA 2004-2511-0102

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop I. r.

Predsednik

Obrazec 3: TAKSA - pridobitev

**PRIJAVA PRIDOBITVE MOTORNEGA VOZILA IZ DRUGE DRŽAVE ČLANICE EU, KI JO
OPRAVI FIZIČNA OSEBA**

Podatki o pridobitelju

Ime in priimek oziroma firma

Naslov

Telefonska številka

Podatki o dobavitelju iz druge države članice EU

Ime in priimek oziroma firma

Naslov

Podatki o motornem vozilu

Vrsta motornega vozila

Datum pridobitve

Vrsta vozila

Znamka

Tip in izvedenka vozila

Številka šasije

Masa vozila (v kg)

Prostornina in moč motorja

Leto proizvodnje motornega vozila

Potrjujem resničnost podatkov.

V/Na _____

Podpis

Ime in priimek

Datum

2225. Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin

Na podlagi 80. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 44/95 – odl. US, 1/96, 9/99 – odl. US, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS, 67/02 – ZV-1 in 10/04 odl. US) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
o spremembah in dopolnitvah Uredbe o taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin

1. člen

V Uredbi o taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin (Uradni list RS, št. 2/02 in 20/02) se v 3. členu doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Oprostitev iz drugega odstavka tega člena se dokazuje z izjavo proizvajalca o biološki razgradljivosti ali z ustreznim certifikatom.«.

2. člen

Besedilo 4. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Obveznost plačila takse nastane, ko je mazalno olje dano prvič v promet oziroma ob uvozu, če gre za uvoz mazalnih olj.«

(2) Zavezanc za obračunavanje in plačevanje takse je:

- proizvajalec mazalnih olj,
- oseba, ki zaradi izvajanja svoje dejavnosti pridobi mazalna olja v drugi državi članici Evropske unije in jih vnesе na ozemlje Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: pridobitelj mazalnih olj),
- uvoznik mazalnih olj.

(3) Uvoz po tej uredbi je sprostitev blaga v prost promet ali katerikoli drug carinski postopek ali dejanje, pri katerem nastane carinski dolg v skladu s carinskimi predpisi.

(4) Če so mazalna olja uvožena na ozemlje Republike Slovenije iz tretje države ali tretjega ozemlja, določenega skladno s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost, in so namenjena v drugo državo članico Evropske unije, je tak uvoz oproščen plačila takse.«.

3. člen

V prvem odstavku 5. člena se za besedo »proizvedene« doda vejica in besedilo »pridobljene v drugi državi članici Evropske unije«.

4. člen

Prvi odstavek 6. člena se spremeni, tako da se glasi:

»(1) Proizvajalec in pridobitelj mazalnih olj, ki dajeta mazalna olja v promet zaradi opravljanja dejavnosti, morata obračunati obveznost plačila takse za koledarski mesec.«.

Drugi odstavek se črta.

V tretjem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »in pridobitelj«, beseda »mora« se nadomesti z besedo »morata«, besedilo »obračunava in plačuje« se nadomesti z besedilom »obračunata in plačujeta«, besedilo »ali za katere je oproščen plačila takse« pa se črta.

V četrtem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »oziora pridobitelj«.

Peti odstavek se črta.

V šestem, sedmem in osmem odstavku se za besedo »proizvajalec« dodata besedi »oziora pridobitelj«.

5. člen

V prvem odstavku 7. člena se besedi »prejšnjega člena« nadomestita z besedilom »4. člena te uredbe«.

V tretjem odstavku se besedilo »5. členom ali 159. do 164. členom carinskega zakona (Uradni list RS, št. 1/95, 28/95, 32/99, 40/99, 13/01 in 62/01) « nadomesti z besedama »carinskimi predpisi«.

6. člen

V 8. členu se za besedilom »postopka prisilne izterjave« doda vejico in besedo »zastaranja«.

7. člen

V prvem odstavku 9. člena se za besedo »proizvajalec« doda besedilo »oziora pridobitelj mazalnih olj«, za besedo »dejavnost« pa besedilo »trgovine z mazalnimi olji«.

V drugem, tretjem in četrtem odstavku se za besedo »proizvajalec« doda besedilo »oziora pridobitelj mazalnih olj«.

8. člen

V 10. členu se za besedo »proizvajalec« doda besedilo »oziora pridobitelj mazalnih olj«, za besedo »proizvajalca« pa besedilo »oziora pridobitelja mazalnih olj«.

9. člen

V prvem odstavku 11. člena se za besedo »proizvajalec« doda besedilo »oziora pridobiteljev mazalnih olj«.

V drugem odstavku se v prvi alineii za besedo »proizvajalca« doda besedilo »oziora pridobitelja mazalnih olj«.

10. člen

Za 11. členom se doda nov 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen

(1) Do vračila takse je upravičen proizvajalec, pridobitelj ali uvoznik mazalnih olj za mazalna olja, ki jih iznese v države članice EU ali izvozi, če k zahtevku za vračilo takse priloži dokumente, ki dokazujojo, da je bila taksa za mazalna olja plačana in, da je bilo blago iznešeno iz območja Republike Slovenije.

(2) Vlogo za vračilo takse iz prejšnjega odstavka vlagatelj predloži ministrstvu pristojnemu za okolje, v roku 30 dni po nastanku vzroka za vračilo takse. Vlogi mora vlagatelj predložiti kopije dokumentov, ki dokazujojo upravičenost do vračila takse, kot so dokazilo o vplačilu takse, račun, ki ga je izstavil kupcu mazalnih olj in prevozno listino, iz katere sta razvidna ime in naslov prejemnika mazalnih olj, ali izvozno carinsko deklaracijo, če gre za izvoz. Ministrstvo vrne takso v 30 dneh po prejemu popolne vloge za vračilo.«.

11. člen

V drugem odstavku 13. člena se v napovednem stavku za besedo »proizvajalec« doda besedilo »oziora pridobitelj mazalnih olj«.

12. člen

V 14. členu se na začetku doda oznaka »(1)« in nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Določbe 11.a člena te uredbe se začno uporabljati 1. januarja 2005.«.

13. člen

V 14.a členu se na začetku doda oznaka »(1)« in nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Pridobitelj mazalnih olj, ki je opravljal dejavnost trgovine z mazalnimi olji do 1. maja 2004 mora pri davčnem organu prijaviti dejavnost trgovine z mazalnimi olji najkasneje do 15. maja 2004.«.

14. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 423-16/2001-4
 Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
 EVA 2004-2511-0103

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
 Predsednik

2226. Uredba o spremembah Uredbe o emisiji snovi pri odvajjanju odpadne vode iz naprav za čiščenje odpadnih plinov sežigalnice odpadkov in pri sosežigu odpadkov

Na podlagi prvega odstavka 27. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 44/95 – odl. US, 1/96, 9/99 – odl. US, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS, 67/02 – ZV-1 in 10/04- odl. US) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o spremembah Uredbe o emisiji snovi pri odvajjanju odpadne vode iz naprav za čiščenje odpadnih plinov sežigalnice odpadkov in pri sosežigu odpadkov

1. člen

V Uredbi o emisiji snovi pri odvajjanju odpadne vode iz naprav za čiščenje odpadnih plinov sežigalnice odpadkov in pri sosežigu odpadkov (Uradni list RS, št. 51/01, 56/02 in 84/02) se v prilogi 2 z naslovom »Mjene vrednosti parametrov odpadne vode« v tretjem stolpcu »Enota« na vseh mestih oznaka »Mg/l« nadomesti z oznako »mg/l«, razen v zadnji vrstici »Dioksini in furani (a)«, ko se oznaka »Mg/l« nadomesti z oznako »ng/l«.

2. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 353-33/2001-4
 Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
 EVA 2004-2511-0112

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
 Predsednik

2227. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o taksi za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida

Na podlagi 80. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 44/95 – odl. US, 1/96, 9/99 – odl. US, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS, 67/02 – ZV-1 in 10/04 odl. US) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o spremembah in dopolnitvah Uredbe o taksi za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida

1. člen

V Uredbi o taksi za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (Uradni list RS, št. 91/02, 8/03 in 67/03)

se v 4. točki 2. člena za besedama »v promet« doda besedilo »v drugi državi članici Evropske unije pridobljenega,«.

2. člen

V prvem odstavku 6. člena pri navedbi Uradnega lista se za oznako »99/01« doda vejica in besedilo »5/02, 126/03, 20/04 in 42/04«.

Drugi odstavek se črta.

3. člen

V 8. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Če je gorivo uvoženo na ozemlje Republike Slovenije iz tretje države ali tretjega ozemlja, določenega skladno s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost, in je namenjeno v drugo državo članico Evropske unije, je tak uvoz oproščen plačila takse.«

4. člen

Besedilo 9. člena se črta.

5. člen

V prvem odstavku 10. člena se beseda »prejšnjega« nadomesti s številko »6.«.

6. člen

Besedilo drugega odstavka 18. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Do vračila takse je upravičen tudi trošarinski zavezanec za izvoženo ali v druge države članice Evropske unije iznešeno gorivo, če k zahtevku za vračilo takse priloži dokumente, ki dokazujojo, da je bilo gorivo dejansko iznešeno.«.

V tretjem odstavku se v prvem stavku črtata besedi »ter zavezanc«, beseda »predložijo« pa se nadomesti z besedo »predložita«.

V četrtem odstavku se v tretji alinei črta besedilo:

»če gre za uvoz goriva za znanega končnega porabnika ali za izvoz goriva,«.

7. člen

V prvem odstavku 30. člena se črta besedilo druge alinee.

8. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 423-01/2000-5

Ljubljana, dne 29. aprila 2004.

EVA 2004-2511-0114

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
 Predsednik

2228. Sklep o razveljavitvi Sklepa o načinu objavljanja določenih predpisov vlade in ministrov v Uradnem listu Republike Slovenije

Na podlagi tretjega odstavka 9. člena Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 57/96) je Vlada Republike Slovenije na 72. redni seji dne 29. 4. 2004 sprejela

S K L E P**o razveljavitvi Sklepa o načinu objavljanja določenih predpisov vlade in ministrov v Uradnem listu Republike Slovenije**

I

Sklep o načinu objavljanja določenih predpisov vlade in ministrov v Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 72/00) preneha veljati.

II

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 005-00/2001-9
Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
EVA 2004-1517-0004

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

2229. Sklep o spremembji Sklepa o spremembji seznama kmetijskih proizvodov iz Zakona o popisu zaloga kmetijskih proizvodov in dajatvi na presežne zaloge določenih kmetijskih proizvodov

V skladu s tretjim odstavkom 2. člena Zakona o popisu zaloga in dajatvi na presežne zaloge določenih kmetijskih proizvodov (Uradni list RS, št. 42/04 in 45/04) izdaja Vlada Republike Slovenije

S K L E P**o spremembji Sklepa o spremembji seznama kmetijskih proizvodov iz Zakona o popisu zaloga kmetijskih proizvodov in dajatvi na presežne zaloge določenih kmetijskih proizvodov**

I

V Sklepu o spremembji seznama kmetijskih proizvodov iz Zakona o popisu zaloga kmetijskih proizvodov in dajatvi na presežne zaloge določenih kmetijskih proizvodov (Uradni list RS, št. 43/04) se 1. člen spremeni, tako da se glasi:

»Seznam kmetijskih proizvodov iz priloge 1 k Zakonu o popisu zaloga in dajatvi na presežne zaloge določenih kmetijskih proizvodov (Uradni list RS, št. 42/04 in 45/04) se spremeni, tako da se:

- črtata tarifni oznaki: 0408 11 80 in 0408 91 80;
- dodajo tarifne oznake: 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 50 in 2009 49.«

II

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 422-29/2004-3
Ljubljana, dne 29. aprila 2004.
EVA 2004-1611-0111

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

OBČINE

AJDOVŠČINA

2230. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o turistični taksi v Občini Ajdovščina

V skladu z zakonom o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) in 33. členom statuta Občine Ajdovščina (Uradno glasilo št. 7/99 in Uradni list RS, št. 2/02) je Občinski svet občine Ajdovščina na seji dne 15. 4. 2004 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah odloka o turistični taksi v Občini Ajdovščina

1. člen

Drugi odstavek 2. člena odloka o turistični taksi v Občini Ajdovščina (Uradno glasilo, št. 16/98) se spremeni tako, da se glasi: »Vrednost točke določa Vlada Republike Slovenije, v skladu z zakonom o spodbujanju razvoja turizma.«

2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi: »Turistična taksa je pavšalni znesek, ki ga plačujejo državljanji Republike Slovenije in tujci, ki v Občini Ajdovščina, izven svojega stalnega prebivališča, uporabljajo storitve prenočevanja (v nadaljevanju: turisti) v nastanitvenem objektu.

Turistično takso se plača skupaj s plačilom storitev prenočevanja.

Turist je dolžan plačati turistično takso tudi v primeru, ko je deležen brezplačnih storitev prenočevanja.«

3. člen

V 4. členu se besedilo »zakona o pospeševanju turizma« nadomesti z besedilom »zakona o spodbujanju razvoja turizma«.

4. člen

5. člen se spremeni tako, da se glasi: »Plaćila turistične takse so oproščeni turisti v skladu s 27. členom zakona o spodbujanju razvoja turizma.«

5. člen

V prvem odstavku 7. členu se črta peta alinea.

6. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 417-3/04

Ajdovščina, dne 16. aprila 2004.

Župan
Občine Ajdovščina
Marjan Poljšak I. r.

2231. Odlok o lokalni turistični vodniški službi v Občini Ajdovščina

V skladu z zakonom o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) in 33. člena statuta Občine Ajdovščina (Uradno glasilo, št. 7/99 in Uradni list RS, št. 2/02) je Občinski svet občine Ajdovščina na seji dne 15. 4. 2004 sprejel

O D L O K

o lokalni turistični vodniški službi v Občini Ajdovščina

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta odlok določa pogoje za izvajanje lokalne turistične vodniške službe, način pridobitve licence za opravljanje dejavnosti lokalnega turističnega vodnika na območju Občine Ajdovščina, nadzor nad izvajanjem odloka ter kazenske dolocbe za kršitve določil tega odloka.

2. člen

Izvajanje lokalne turistične vodniške službe po tem odloku pomeni spremljanje in vodenje domačih in tujih obiskovalcev, raziskovanje in strokovno pojasnjevanje naravnih znamenitosti, kulturnozgodovinskih spomenikov, pomembnih dogodkov, umetniških del, etnografskih in drugih znamenitosti na območju Občine Ajdovščina.

Lokalni turistični vodnik Vipavske doline (v nadaljevanju: vodnik) je oseba, ki opravlja dejavnost, navedeno v prejšnjem odstavku.

II. POGOJI ZA IZVAJANJE LOKALNE TURISTIČNE VODNIŠKE SLUŽBE

3. člen

Lokalno turistično vodniško službo lahko opravljajo osebe, ki izpolnjujejo pogoje, ki jih določa zakon o spodbujanju razvoja turizma in sicer: imajo najmanj srednjo strokovno izobrazbo in znanje vsaj enega tujega jezika za stopnjo najmanj srednje strokovne izobrazbe ter opravijo tečaj strokovne usposobljenosti za vodnika in se vpisajo v register lokalnih turističnih vodnikov, ki ga vodi Občina Ajdovščina v okviru Turistično informacijskega centra Ajdovščina (v nadaljevanju: TIC Ajdovščina).

Turistični vodnik, ki ima licenco Gospodarske zbornice Slovenije, lahko pridobi licenco za vodnika brez izpolnjevanja pogojev iz prvega odstavka tega člena z vpisom v register lokalnih turističnih vodnikov, ki ga vodi Občina Ajdovščina, TIC Ajdovščina.

Strokovni delavci v muzejih, galerijah in drugih objektih na območju Občine Ajdovščina, lahko opravljajo vodniško delo v okviru svojih službenih del in nalog.

Na območju Občine Ajdovščina lahko opravlja turistično vodenje le vodnik, ki je registriran v skladu z določili tega člena.

4. člen

Lokalna turistična vodenja se izvajajo v obliku rednih in občasnih ogledov in programov na območju Občine Ajdovščina. Naročila za vodenje sprejema TIC Ajdovščina.

Za svoje goste lahko naročila sprejemajo tudi turistične agencije in druge fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo s turizmom, angažirajo pa lahko samo vodnike iz registra lokalnih turističnih vodnikov Občine Ajdovščina.

5. člen

Vodnik mora v času izvajanja nalog turističnega vodnika nositi priponko, ki mu jo izda Občina Ajdovščina v okviru TIC Ajdovščina in mora biti primerno urejen in oblečen.

III. USPOABLJANJE ZA LOKALNO TURISTIČNO VODNIŠKO SLUŽBO

6. člen

Za izpolnjevanje pogoja strokovne usposobljenosti iz prvega odstavka 3. člena tega odloka, mora kandidat obiskovati tečaj, ki ga za usposabljanje vodnikov opravlja izobraževalna ustanova, registrirana za izobraževanje v turizmu in po opravljenem tečaju uspešno opraviti preizkus znanja.

Kandidat, ki preizkusa znanja ne opravi uspešno, lahko preizkus ponovi v roku 30 dni.

7. člen

Znanje tujega jezika se dokazuje s spričevalom zaključene najmanj srednje strokovne šole ali s potrdilom o uspešno zaključenem tečaju tujega jezika, ki ga izda pooblaščena organizacija za opravljanje tovrstnih izobraževanj.

IV. REGISTER LOKALNIH TURISTIČNIH VODNIKOV IN PODELITEV LICENCE

8. člen

Register lokalnih turističnih vodnikov vsebuje naslednje podatke:

- ime, priimek, telefonsko številko in naslov vodnika (morebitni elektronski naslov),
- kontaktne številke,
- zaporedno številko licence,
- davčno številko,
- podatek o znanju tujih jezikov,
- dokazila o strokovnem znanju in usposobljenosti,
- podatke o številu dni oziroma ur vodenja za preteklo leto.

Register lokalnih turističnih vodnikov vodi Občina Ajdovščina v okviru TIC Ajdovščina.

9. člen

Po vpisu v register lokalnih turističnih vodnikov, pridobi kandidat licenco za vodnika, ki jo izda Občina Ajdovščina za obdobje petih let.

Uprava Občine Ajdovščina o vpisu in izbrisu vodnika iz registra izda odločbo, na katero je možna pritožba na župana Občine Ajdovščina. Postopek ponovnega vpisa v register je enak postopku za prvi vpis.

Licenca vsebuje:

- ime, priimek in naslov vodnika,
- datum izdaje izkaznice, žig in podpis odgovorne osebe Občine Ajdovščina,
- rubrike za podaljšanje veljavnosti izkaznice (velja od – do).

10. člen

Licenca se vodniku avtomatsko podaljša, če je aktivna. Vodnik je aktivna, če v petih letih izvede vsaj deset vodenj. Kolikor v petih letih opravi manj vodenj ali sploh nobenega, se izbriše iz registra lokalnih turističnih vodnikov in nima več pravice vodenja na območju Občine Ajdovščina, dokler se ponovno ne vpisne v register.

Svojo aktivnost vodnik dokazuje s poročilom o opravljenih vodenjih, ki jih posreduje TIC Ajdovščina, in sicer najkasneje do 31. januarja tekočega leta za preteklo leto. Če vodnik poročila ne poda v predpisanim roku brez upravičenega razloga, se izbriše iz registra lokalnih turističnih vodnikov in nima več pravice vodenja na območju Občine Ajdovščina, dokler se ponovno ne vpisne v register.

Vodnik, ki v svojih poročilih navaja vodenja, ki jih ni izvedel, se izbriše iz registra lokalnih turističnih vodnikov in nima več pravice do vpisa v register.

V. NADZOR

11. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka izvaja pristojen občinski organ ter v skladu z zakonom o spodbujanju razvoja turizma, pristojen tržni inšpektor.

Vodnik se je pri opravljanju lokalne turistične vodniške službe dolžan predstaviti z veljavno vodniško izkaznico.

Pri izvajaju pooblastil iz prejšnjega odstavka so plačane kazni prihodek občinskega proračuna.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

12. člen

S kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki ni vpisana v register lokalnih turističnih vodnikov, ki ga vodi Občina Ajdovščina v okviru TIC Ajdovščina, in opravlja dejavnost turističnega vodnika na območju Občine Ajdovščina.

S kaznijo 50.000 tolarjev se kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ne zagotavlja turističnega vodnika, ki je vpisan v register lokalnih turističnih vodnikov, ki ga vodi Občina Ajdovščina v okviru TIC Ajdovščina in izvaja dejavnost vodenja na območju Občine Ajdovščina.

S kaznijo 20.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen

V roku 30 dni od uveljavitve tega odloka izvede TIC Ajdovščina naslednje naloge:

- določi obliko in vsebino izkaznice ter obliko pripomake za vodnike,
- po pooblastilu Občine Ajdovščina vzpostavi register vodnikov,
- pripravi obrazec za vodenje evidence o opravljenih turističnih vodenjih.

14. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 332-2/04

Ajdovščina, dne 16. aprila 2004.

Župan
Občine Ajdovščina
Marjan Poljšak l. r.

CELJE

2232. Program priprave za spremembe in dopolnitve prostorskih ureditvenih pogojev za območje Stegujev-Habjanov hrib

Na podlagi 27. člena zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in 17. člena statuta Mestne občine Celje (Uradni list RS, št. 41/95, 77/96, 37/97, 50/98, 28/99) je župan Mestne občine Celje sprejel

PROGRAM PRIPRAVE za spremembe in dopolnitve Prostorskih ureditvenih pogojev za območje Stegujev- Habjanov hrib

I. Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo prostorskih ureditvenih pogojev

Območje naselja Stegujevega hriba je v planskih aktih Mestne občine Celje opredeljeno za stanovanjsko in obrtno-stanovanjsko gradnjo. Območje Stegujevega hriba pokriva prostorski ureditveni pogoji za območje Stegujev-Habjanov hrib (projekt Razvojni center Celje št. 89/86, odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za območje Stegujev-Habjanov hrib ter Osenco je objavljen v Uradnem listu SRS, št. 36/88).

S tem programom priprave se opredelijo vsebina in obseg sprememb PUP, postopki in roki priprave ter sprejemanja, seznam pristojnih nosilcev urejanja prostora, ki sodelujejo v postopku načrtovanja, seznam potrebnih strokovnih podlag, obveznosti v zvezi s financiranjem in drugi pogoji potrebeni za izdelavo izvedbenega akta. V planskem aktu Mestne občine Celje je parcela 606/3 k.o. Zagrad opredeljena za gradnjo, v veljavnem PUP pa kmetijsko zemljišče. Za gradnjo na navedenih parcelah je potrebno uskladiti PUP s prostorskim planom.

II. Predmet in programska izhodišča izdelave prostorskih ureditvenih pogojev

Predmet izdelave sprememb in dopolnitve prostorskih ureditvenih pogojev se nanaša na gradnjo stanovanjske na parceli 606/3 k.o. Zagrad.

Prostorski ureditveni pogoji morajo biti izdelani v skladu s 24., 34., 43., 44., 73. in 139. členom ZUreP-1 ter pravilnikom o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave lokacijskih načrtov ter vrstah njihovih strokovnih podlag. Postopek se bo v skladu s 34. členom ZUreP izvajal po skrajšanem postopku – to pomeni, da ni potrebnih predhodnih strokovnih rešitev, prostorskih konferenc in variantnih rešitev predlagane prostorske ureditve. Torej mora PUP vsebovati naslednjo vsebino: prikaz ureditvenega območja, usmeritve načrtovane ureditve v prostoru s prikazom vplivov in povezav s sosednjimi območji; načrt parcelacije; zasnovno projektni rešitev prometne, energetske, vodovodne in druge komunalne infrastrukture z obveznimi priključevanji vanjo; morebitno etapnost izvedbe prostorskih ureditvenih pogojev; rešitve in ukrepe za varovanje okolja, ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter trajnostne rabe naravnih dobrin; rešitve in ukrepe za obrambo ter za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Poleg navedenega mora PUP vsebovati tudi naslednje obvezne priloge: izvleček iz strateškega prostorskega plana; obrazložitev in utemeljitev PUP; smernice in mnenje nosilcev urejanja prostora; seznam sprejetih aktov o zavarovanju in seznam sektorskih aktov in predpisov, ki so bili pri pripravi PUP upoštevani; oceno stroškov za izvedbo PUP; finančno konstrukcijo pri financiranju prostorske ureditve; povzetek za javnost; spis postopka priprave in sprejemanja PUP; program opremljanja zemljišč, oziroma stroškov komunalnega opremljanja. Načrtovalec predmetnega PUP mora predati pripravljavcu, to je Mestni občini Celje, dva izvoda akta. En izvod bo predan upravnemu, drugi izvod pa bo hranjen pri pristojni službi Mestne občine Celje za urejanje prostora, kjer bo akt na vpogled in dostopen javnosti. Obenem je potrebno celoten PUP s prilogami predati Mestni občini Celje v digitalni obliki in CD, tako tekstualni kot grafični del.

III. Okvirno ureditveno območje

Območje PUP zavzema parcelo 606/3, ki leži južno od kategorizirane javne poti št. 617/4 k.o. Zagrad in predstavlja nadaljevanje obstoječe pozidave na tem območju.

IV. Nosilci urejanja prostora, ki dajejo smernice in mnenja ter drugi udeleženci, ki sodelujejo pri pripravi zazidalnega načrta

Pobudnika sprememb in dopolnitve PUP Stegujev-Habjanov hrib sta Slavica in Jože Janežič iz Zagrada 124 v Celju, ki po sprejemu programa priprave in izbora načrtovalca po-

zovejo pristojne nosilce urejanja prostora, da podajo v roku 30 dni smernice za načrtovane prostorske ureditve.

V primeru, da nosilci urejanja prostora v 30 dneh ne bodo podali smernic, se bo v skladu z 29. členom ZUreP-1 štelo, da nimajo smernic.

Pristojni nosilci urejanja prostora za izdajo smernic in mnenj za izdelavo PUP so:

- RS Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, izpostava Celje, Dečkova 36, Celje,
- RS Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, območna enota Celje, Trg celjskih knezov 9, Celje,
- Mestna občina Celje, Oddelek za okolje in prostor ter komunalo, Sektor za promet, Trg Celjskih knezov 9, Celje,
- Telekom Slovenije, PE Celje, Lava 1, Celje,
- Elektro Celje, Javno podjetje za distribucijo električne energije, d.d., Vrunčeva 2 a, Celje,
- Energetika Celje, Javno podjetje d.o.o., Smrekarjeva 1, Celje,
- Javne naprave, Javno podjetje d.o.o., Teharska 49, Celje,
- Vodovod – kanalizacija, Javno podjetje Celje d.o.o., Lava 2 a, Celje.

V. Seznam potrebnih smernic podlag in druge obvezne vsebine

Pobudnik sprememb PUP, oziroma zanj izbrani načrtovalec mora upoštevati pogoje smernic, ki jih izdajo posamezni nosilci planiranja.

Pri izdelavi PUP je potrebno upoštevati obstoječe veljavne prostorske akte, to so: Prostorski ureditveni pogoji za območje Stegujev-Habjanov hrib.

VI. Pridobitev geodetskih podlag

Geodetske podlage za izdelavo PUP si je izbrani izdelovalec dolžan pridobiti sam.

VII. Roki za pripravo zazidalnega načrta

Pridobitev smernic za načrtovanje

Pobudnik izdelava PUP takoj po sprejetju programa priprave in pozove pristojne nosilce urejanja prostora kot so navedeni v IV. točki tega programa, da v roku 30 dni podajo svoje smernice za načrtovanje predvidene prostorske ureditve.

Izdelovalec PUP mora biti strokovna organizacija, ki je registrirana za opravljanje strokovnih nalog v zvezi z urbanističnim načrtovanjem v skladu z veljavno zakonodajo.

Pobudnik mora osnutek PUP predati Mestni občini Celje.

Javna razgrnitev, javna obravnava ter sprejem stališč do pripomb

Po sprejetju sklepa o javni razgrnitvi, ki ga sprejme župan Mestne občine Celje, se osnutek PUP javno razgrne za 15 dni.

V času javne razgrnitve se izvede javna obravnava osnutka PUP. Občani, organi in organizacije, krajevna skupnost ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko podajo v času javne razgrnitve svoje pisne pripombe. Stališča do pripomb se pripravijo do prve obravnave mestnega sveta, predlagatelj stališč do pripomb je župan Mestne občine Celje. Mestni svet mestne občine Celje se opredeli do pripomb.

Izdelava dopolnjenega predloga PUP in pridobitev mnenj

Na podlagi sprejetih stališč do pripomb izdelovalec izdelava dopolnjen predlog PUP, pobudnik pa pozove nosilce urejanja prostora, določene v IV. točki tega programa priprave, da v 30 dneh podajo mnenja.

Sprejem dopolnjenega predloga oziroma odloka prostorskih ureditvenih pogojev

S spretjetimi stališči do pripomb in pridobljenimi mnenji pristojnih nosilcev planiranja na predlog župana Mestni svet mestne občine Celje obravnava in sprejme usklajen in dopoljen predlog PUP oziroma odlok, ki se objavi v Uradnem listu RS.

Odlok mora biti izdelan kot spremembe in dopolnitve osnovnega odloka in pravno pravilno formuliran.

VIII. Obveznosti v zvezi s financiranjem sprememb in dopolnitvev PUP

Finančna sredstva za izdelavo prostorskih ureditvenih pogojev zagotovi ponudnik.

IX. Ta program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati naslednji dan po objavi.

Št. 35003-00168/2004 0009
Celje, dne 8. aprila 2004.

Župan
Mestne občine Celje
Bojan Šrot l. r.

ILIRSKA BISTRICA

2233. Odlok o lokacijskem načrtu za vetrno elektrarno Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110 kV povezovalni dolnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber

Na podlagi 12., 23. in 171. člena zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 in 58/03) je Občinski svet občine Ilirska Bistrica sprejel

ODLOK

o lokacijskem načrtu za vetrno elektrarno Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110 kV povezovalni dolnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(podlaga za lokacijski načrt)

S tem odlokom, se ob upoštevanju prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije za obdobje od leta 1986 do leta 2000 (Uradni list SRS, št. 1/86, 41/87, 12/89, Uradni list RS, št. 36/90, 27/91, 72/95, 13/96-kartografski del, 11/99 in 4/03), sprejme lokacijski načrt za vetrno elektrarno Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in povezovalni 110 kV povezovalni dolnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber (v nadaljnjem besedilu: lokacijski načrt). Lokacijski načrt je izdelalo podjetje Investbiro Koper d.d. pod številko projekta 0520-1 v avgustu 2003.

2. člen

(vsebina lokacijskega načrta)

Lokacijski načrt določa, mejo območja urejanja, funkcijo območja, lego, potek, zmogljivost ter velikost objektov in naprav, pogoje za urbanistično krajinsko in arhitekturno oblikovanje objektov, naprav in ureditev, pogoje za prometno in komunalno urejanje območja, okoljevarstvene ukrepe, dinamiko izvajanja posegov, obveznosti investitorja in izvajalcev, tolerance in nadzor nad izvajanjem odloka.

3. člen

(cestava lokacijskega načrta)

Lokacijski načrt iz 1. člena tega odloka vsebuje tekstuálni in grafični del.

Tekstuálni del lokacijskega načrta vsebuje:

a) odlok o lokacijskem načrtu;

b) obrazložitev lokacijskega načrta:

– povzetek usmeritev iz dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije za območje Občine Ilirska Bistrica,

– prostorski pogoji za realizacijo planskih odločitev in prostorske ureditve po posameznih področjih,

– opis obstoječega stanja,

– idejni projekt-dopolnitev 110 kV povezovalni dolnovod RTP II. Bistrica-RTP Volovja rebera RTP Ilirska Bistrica 110/20 kV do RTP Volovja reber 20/110 kV ter izdelava RTP Volovja reber 20/110 kV, Elita ib d.o.o., Sežana, marec 2004;

– križanja in približevanja infrastrukturnim napravam,

– prestavitev, rušitev in preureditev obstoječih objektov in naprav vodnogospodarske ureditve,

– varovanje in urejanje naravnih in kulturnih vrednot, krajinskih značilnosti, dobrin splošnega pomena in plodne zemlje,

– zasnova in ureditev zelenih površin,

– etapnost izvajanja načrta,

– tolerance,

– seznam sedanjih uporabnikov zemljišč v lokacijskem načrtu;

c) mnenja oziroma smernice pristojnih organov in organizacij

Grafični del lokacijskega načrta vsebuje:

– prikaz prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Ilirska Bistrica v merilu 1:5000,

– katastrski načrt v merilu 1:2000,

– topografski načrt v merilu 1:10000,

– katastrski načrt s prikazom posega v merilu 1:2000,

– ureditvena situacija-pregledna karta v merilu 1:5000,

– ureditvena situacija vetrnih polj v merilu 1:2000,

– geodetska-zazidalna situacija vetrnega polja v merilu 1:2000,

– idejne zaslove vetrne turbine,

– karakteristični prečni profil povezovalnih poti vetrnih polj v merilu 1:100,

– ureditvena situacija povezovalnega 110 kV dalnovoda v merilu 1:2000,

– karakteristični prerez povezovalnega 110kV dalnovoda v merilu 1:5000,

– ureditvena situacija RTP Volovja reber 20/110kV v merilu 1:500,

– katastrski načrt s predlogom parcelacije v merilu 1:2000.

II. OBSEG UREDITVENEGA OBMOČJA

4. člen

(ureditveno območje po parcelah)

Ureditveno območje lokacijskega načrta obsega parcele oziroma dele parcel po naslednjih katastrskih občinah:

a) Območje vetrnih turbin

3469/380, 3469/379, 3469/378, 3469/377, 3469/376,

3469/375, 3469/374, 3469/373, 3469/372, 3469/371,

3469/370, 3469/369, 3469/363, 3469/397, 3469/398,

3469/399, 3469/422, 3469/400, 3469/401, 3469/420,

3469/368, 3469/367, 3469/366, 3465, 3469/327, 3469/403

k.o. Knežak,

171/115, 171/114, 171/113, 171/112, 171/124, 171/100,

171/101, 171/102, 171/1, 171/111, 171/125, 171/110, 171/109

k.o. Koritnice,

1767, 1768, 1770, 1778, 1784, 1785/2, 1785/1, 1788/1,

1788/2, 1789/1, 1789/2, 1790/1, 1790/2, 1791/1, 1791/2,

1792, 1793, 1794, 1795, 1797/1, 2253, 1797/2, 1798/2, 1799/1, 1802/1, 1801, 1802/4, 1802/5, 1800, 1829/2, 1827/1, 1796, 1830/2 k.o. Šembije,
 1693/1, 1698, 1697, 1699, 1703/4 k.o. Trnovo,
 820/1, 823/4, 823/1, 823/2, 823/3 k.o. Ilirska Bistrica,
 1074/1, 1074/4, 1074/2, 1070/1, 1249, 1250/2, 1070/4,
 1068/1, 1069/1, 1068/2 k.o. Vrbovo,
 1326/2 k.o. Jablanica in
 2790, 2789, 1649/1 k.o. Trpčane.
 b) Območje povezovalnega 110 kV povezovalni doljnovod RTP II. Bistrica-RTP Volovja rebera RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber in povezovalnih poti
 171/103, 171/108 k.o. Koritnice,
 236/2, 390/11, 517/2, 518/2, 500, 501, 502, 503, 504, 513, 512, 511, 509, 508, 507, 931/1, 618/6, 617/3, 617/1, 618/3, 616/1, 616/2, 620/1, 621, 623, 622, 642/2, 630/1 k.o. Dobropolje,
 1141, 1144/1, 1144/2, 1144/3, 1143/2, 1144/1, 1146/1, 1131/21, 1131/24, 1146/2, 1131/22, 1131/18, 1131/20, 1131/19, 2047/4, 1131/17, 1131/16, 2047/1, 1117/35, 1117/36, 2047/3, *60, 1117/34, 1124, 1122/2, 1122/1, 1121/1, 1121/2, 1117/33, 1117/31, 1119/2, 1120/1, 1117/30, 1119/1, 2051/1 k.o. Zareče,
 1681, 1678, 1676/2, 1676/1, 1674, 1682, 1683, 1684, 1685, 1673, 1671/2, 1686/1, 1686/2, 1683/3, 1686/4, 1671/1, 1670, 1687/2, 1687/1, 1669/2, 1668, 1667, 1699/2, 1666/1, 1647/, 1648/2, 1648/1, 1646/1, 1646/2, 1649/1, 1620/5, 1620/1, 1619/1, 1617, 1618/1, 1588/2, 1588/1, 1587/2, 1587/1, 1586, 1584/2, 1577, 1578, 1701/1, 1207, 1208, 1226, 1227, 1221, 1225, 1233, 1233/2, 1234/1, 1220, 1234/2, 1241, 1246, 1247, 1250, 1240/2, 1257, 1259/1, 1251, 1252, 1254, 126/3, 1256/4, 1287/2, 1285, 1279/1, 1256/4, 1290, 1289, 1294, 1291, 1296, 1295, 1287/1, 1287/3, 1297, 1298, 1703, 1300, 1299, 1302, 1303, 1304/1, 1304/2, 1305/2, 1305/1, 1307, 1022, 1019, 1025, 1024, 1026, 998, 997, 995, 994, 0971, 1027/1, 1027/2, 1028, 1030/1, 1030/2, 1030/3, 1031/1, 1031/2, 1113, 1033, 1034, 1035, 1037, 1038, 1118, 1043/1, 1044/1, 972, 985, 978, 991, 1045/1, 1046/1, 1048/1, 1049/1, 1051/1, 1052/1, 1043/2, 1044/2, 1047, 1048/2, 1048/3, 1050/2, 1051/2, 1052/2, 0153, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1061, 1062, 1063, 1706, 878/2, 876/1, 1075/1, 875, 876/2, 1706/2, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 874, 843, 842, 841, 838, 831, 830, 832, 828/1, 828/2, 1143/22, 824, 825, 822/1, 821, 820, 811, 817, 815, 814, 802, 800, 1143/60, 1143/58, 1143/57, 1143/56, 1143/55, 1143/62, 1143/71, 1143/77, 1722, 1715/1, 1145/13, 1145/12, 1145/11, 1145/10, 1145/6, 1145/20, 1145/4, 1145/5, 1145/6, 1144/18, 1144/1, 1145/21, 1618/1, 1617, 1145/19, 1716/1 k.o. Topolc,
 1353/11, 1353/14, 1684/2, 1684/3, 1733/2, 1733/1, 1731, 1730, 1728/2, 1728/1, 1691/3, 1693/7, 1693/4, 2268, 1694/2, 1694/1, 1695/1, 1695/2, 1695/5, 1696/1, 1682/2, 1682/1, 1684/4, 1684/1, 2267, 1969/6, 1701, 1692/1, 1969/7 k.o. Trnovo,
 1753/4, 1746/2, 1746/1, 1746/4, 1746/3, 1753/1, 1855/1, 1762/1, 1845/1, 1761, 1760, 1743/1, ?1781, 1782, 1786, 1787, 1797/3, 1798/1, 1799/2, 1799/3, 1799/4, 1823, 1824, 1826, 1828/3, 1830/1, 1833, 1834, 1835/1, 1855/4, 1855/5 k.o. Šembije,
 815, 830/1, 830/2, 1204k.o. II. Bistrica,
 1070/2, 1072, 1073/1, 1320 k.o. Vrbovo.
 d) Območje RTP Volovja reber 20/110kV parc. št. 1696/1 k.o. Trnovo.

III. FUNKCIJA OBMOČJA

5. člen

(funkcija območja)

Ureditveno območje iz prejšnjega člena obsega:

– območje izključne rabe Vetrne elektrarne z vsemi ureditvami,

- območje prestavitev infrastrukturnih objektov in načinov,
- območje okoljevarstvenih ukrepov.

IV. TEHNIČNI POGOJI UREJANJA OBMOČJA

6. člen

(vetrne turbine)

Vetrna elektrarna Volovja reber bo imela 47 vetrnih turbin G52/850 premera 52 m in moči 850 kW, tako da bo njena inštalirana moč znašala 39.95 MW. Strojnica vetrne turbine je sestavljena iz menjalnika, generatorja in ostalih komponent, kar vse se nahaja na vrhu jeklenega stolpa z armiranobetoniskimi temelji. Višina pesta (osrednji del rotorja za pritridlev lopatic) je 55 m.

7. člen

(110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber)

a) Rekonstrukcija obstoječega DV polja 35(20) kV v RTP Ilirska Bistrica 110/20kV:

Obstoječe DV polje 35 (20) kV v RTP Ilirska Bistrica 110/20kV bo potrebno rekonstruirati za 110 kV nivo. Kompletno elektro opremo 35 kV bo potrebno demontirati vključno z nosilci opreme razen dovodnega portala. Vgrajena primarna in sekundarna oprema bo ustrezala opremi, ki bo vgrajena v 110 kV dislociranem transformatorskem polju RTP Volovja reber 20/110 kV.

b) Dislocirano transformatorsko polje RTP Volovja reber 20/110 kV:

Dislocirano transformatorsko polje RTP Volovja reber 20/110 kV bo razdeljeno na dva dela: 110 kV odprto stikalnišče – zunanjia izvedba na platoju in 20 kV notranje stikalnišče – zidan objekt.

c) 20 kV povezave vetrnic na lokaciji Volovja reber 20/110 kV:

Srednjepenetostne 20 KV povezave vetrnic so predvidene, da se iz RTP Volovja reber 20/110 kV napajajo štiri linije preko SN stikalnega bloka z vgrajenimi vakumskimi odklopniki iz izvražljivi izvedbi, numerični releji in transformatorsko celico za lastno porabo RTP Volovja reber 20/110 kV.

d) 110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber od RTP Ilirska Bistrica 110/20 kV do novega RTP Volovja reber 110/20 kV:

110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber bo potekal iz obstoječe RTP Ilirska Bistrica 110/20 kV, ki se nahaja ob zaselku Rečica in sicer ob obstoječem DV 110 kV RTP Pivka – RTP Ilirska Bistrica. Prečkal bo travnike in polja do vasi Topolc. Za vasjo Topolc se trasa priključnega doljnovoda odcepi v smeri Milanje. Doljnovod bo prečkal železniško progno Pivka–Ilirska Bistrica, lokalno cesto Ilirska Bistrica–Šembije ter doljnovod 20 kV KbV Mesto II.–DV Šembije.

Dolžina celotne trase doljnovoda znaša 10,5 km. Visokonapetostni doljnovod bo izveden prostozračno.

Potrebna širina koridorja za doljnovod znaša 30 m.

e) Osnovni podatki 110 kV povezovalnega doljnovoda RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber.

Naziv doljnovoda: 110kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber

Napetost: 110.000 V.

Dolžina trase: 10.500 m.

Tokovodniki: AlFe.

Zaščitna vrv: z vgrajenim optičnim kabom.

Izolacija: osnovne verige so sestavljene iz osmih členov steklenih izolatorjev U120 BS.

Tip stebrov: jeklena, predalčna vijačena konstrukcija sestavljena iz enakokrakih vročih valjanih profilov in zaščitenega proti koroziji z vročim cinkanjem višine od 21 m do 27 m.

Temelji: armiranobetonski.

– Stebri

Predvidena je izgradnja daljnovoda z novimi jeklenopredalčnimi stebri, oblika glave »sod« za obtežitev dva sistema vodnikov z eno zaščitno vrvijo obešeno na vrh stebra na dvosistemskem odseku.

Predvidena je izgradnja daljnovoda z novimi jeklenopredalčnimi stebri, oblika glave »jelka« za obtežitev enega sistema vodnikov z eno zaščitno vrvijo obešeno na vrh stebra na enosistemskem odseku.

Ocenjeno je število 45 stebrov in sicer na dvosistemskem odseku trase je predvidenih 10 stebrov, na enosistemskem odseku trase pa ostalih 35 stebrov.

– Temelji

Predvidena je izdelava temeljev, da je vsak glavni vertikalni nosilec jeklenopredalčnega stebra vbetoniran v poseben temeljni blok.

– Vodniki

Tipizirane rešitve za 110 kV napetostni nivo na daljnovodu predvidevajo Al/Fe vodnike nazivnega preseka 240/40 mm².

– Zaščitna vrv

Predvidena je zaščitna vrv z vgrajenimi optičnimi nitmi (OPGW), ki zadostujejo elektromehanskim zahtevam v smislu zaščite daljnovoda od atmosferskih praznitvev in sočasno prepreči negativne vplive pri prenosu.

– Dostopne poti do stojišč stebrov

Izgradnja in vzdrževanje 110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja rebera zahtevata očiščeno traso v širini 30 m, na kateri ne sme biti drevja ali drugih ovir, ki bi lahko kakorkoli poškodoval električne vode daljnovoda. Zato je s trase daljnovoda potreben odstraniti vse drevje in druge ovire, ki bi utegnile vode ali stebre daljnovoda poškodovati, ali se s traso daljnovoda takim oviram izogniti. Ob sami izgradnji daljnovoda bo potreben odstraniti vse drevje v predpisani širini trase ter zagotoviti dostop do tistih delov trase, kjer bodo zgrajeni stebri daljnovoda.

Dostopne poti bodo služile izgradnji stebrov in kasnejšemu vzdrževanju daljnovoda, zato je potreben pri projektiranju teh poti upoštevati sledeče elemente:

– širina poti z ustrezno nosilnostjo mora biti minimalno 3 m,

– vzdolžni nakloni naj ne presegajo 25%,

– krivinski radiji osi minimalno 6 m,

– odvodnjavanje urejeno s prečnim zemeljskimi jarki,

– ustrezna utrditev mehkejših delov poti z navozom grobega tampona,

– trase novogradnj naj se čim bolj vključujejo v traso daljnovoda, saj so ustrezni dostopi nujno potrebni tudi za vzdrževanje (čiščenje) trase,

– izkopne brežine v trdi hribini naj se izvedejo z naklonom 3:2, v mehki hribini pa 1:1,

– nasipne brežine naj se oblikujejo z naklonom 1:1 in humusirajo z napadlim humusom na trasi,

– izravnava mas naj se izvede na sami trasi brez dodatnih deponij.

8. člen

(RTP Volovja reber 20/110kV)

Izbrana je bila rešitev »ne tipske« RTP izvedbe, kjer so združeni 110 kV vodno in transformatorsko polje. Gre za izvedbo dislociranega transformatorja moči ca. 50 MVA. Transformator takšne moči je nestandardne izvedbe, tako da je možna tudi namestitev transformatorja standardne izvedbe 63 MVA, 110/20 kV.

Dislocirano transformatorsko polje RTP »Volovja reber« 20/110 kV bo razdeljeno na dva dela, in sicer:

– 110 kV odprto stikališče – zunanja izvedba na polju,
– 20 kV notranje stikališče v zadnjem objektu.

Za celotno dislocirano transformatorsko polje RTP »Volovja reber« 20/110 kV (110kV stikališče in zidan objekt)

ter povezavo z vetrnicami bo potreben zagotoviti kvaliteto ozemljitve in strelovodno zaščito.

110 kV stikališče, 20 kV stikališče in komandni del bodo celoti zavarovani pred nekontroliranim vstopom.

9. člen

(povezovalne poti)

– Vrsta in pomen prometnic

Petnajst projektiranih tras bo povezanih med seboj ali pa priključenih na gozdne ceste. Izjema so trase D1, D2, D3 in S2, ki bodo priključene na regionalne oziroma lokalne javne ceste. Vse projektirane trase bodo izvedene z enakimi gradbeno-tehničnimi elementi, ki ustrezajo tehničnim elementom gozdnih cest: utrjene enopasovne dvoosmerne ceste, namenjene za promet z dvoosnim kamionom s polprikolico in s skupno maso do 50 t. Ceste bodo nekategorizirane dostopne poti, ki jih bo vzdrževal upravljalec VE Volovja reber.

– Trasirni elementi

Računska hitrost je za obravnavane odseke 25 km/h.

Širina vozišča v premi in krivinah z radijem nad 30 m znaša 3 m. Širina bankine znaša 0,5 m, širina vozne koritnice pa znaša 0,5 m. Razširitve v krivinah s horizontalnim radijem pod 30 m znašajo 1 m. Svetli profil na trasi znaša vsaj 6 m (3 m na vsako stran). Jarek se izvede na odsekih, kjer bodo v cestno telo vgrajeni kablovodi vetrnega polja. Jarek je trapezne oblike, globine 0,9 m pod planumom in v dnu širok 50 cm. Minimalni horizontalni radij znaša 23 m. Maksimalni podolžni naklon vozišča je 12% izjemoma na odsekih do 50 m pa 14%. Prečni naklon vozišča je dvostranski strehasti z naklonom 3% na vsako stran. Prečni naklon morebitnih betonskih cevnih propustov premera 500 mm je 3-5%.

– Opis projektnih rešitev

– Trnovska bajta–Velika Milanja (TBVM),

– Bele ovce–Milanka (BOM),

– Duli (D),

– Štanga (S),

Trnovska bajta–Velika Milanja.

Območje Trnovska bajta–Velika Milanja zajema stojišča vetrnih turbin od 20 do 31. Priključevala se bodo na gozdno cesto za Trnovsko bajto.

Bele ovce–Milanka

Območje Bele ovce–Milanka zajema stojišča vetrnih turbin od 1 do 19. Priključevala se bodo na gozdno cesto Šembije–Trnovska bajta, kjer je potrebna rekonstrukcija že priključene stare vojaške poti.

Duli

Območje Duli zajema stojišča vetrnih turbin od 32 do 40. Za stojišči 32 in 33 gre le za krajsa odcep, ostala stojišča so postavljena na greben nad Mrzlim dolum.

Štanga

Območje Štanga zajema stojišča vetrnih turbin od 41 do 47. Navezovala se bodo na regionalno cesto Ilirska Bistrica–Sviščaki.

Povezava za RTP Volovja reber 20/110kV

Navezovala se bo na gozdno cesto Šembije–Trnovska bajta.

– Potek tras

Sistem povezovalnih cest vetrnega polja Volovja reber sestavlja 20 odsekov cest, ki merijo v skupni dolžini 9596,5 m. Od tega je 6591,1 m novogradjen in 3005,4 m rekonstrukcij starih poti in kolovozov.

– Tehnični elementi trase

Normalni prečni profil:

Vozni pas	2 x 3 m	= 6 m
-----------	---------	-------

Koritnica	1 x 0,5 m	= 0,50 m
-----------	-----------	----------

Bankina	1 x 0,5 m	= 0,50 m
---------	-----------	----------

Skupaj		= 7 m
--------	--	-------

– Odvodnjavanje

Za prečno odvodnjavanje vozišča se izvede dvostranski naklon 3% in vgradijo jekleni dražniki, ki se montirajo na odsekih s podolžnim naklonom cestišča nad 7%. Za vzdolžno

odvodnjavanje vode na nosilnih tleh je projektiran jarek v izkopani širini 30 cm in globini 20 cm, ki prvenstveno zagotavlja dreniranje zgornjega ustroja in zmanjšuje nabrekanje v času spomladanskih odjug. Za odvodnjavanje na daljših odsekih rekonstruiranih poti so predvideni tipski betonski propusti premera 500 mm.

– Prometna signalizacija in režimi rabe

Povezovalne ceste vetrnega polja Volovja reber bodo nekategorizirane v smislu zakona o cestah, zato cestna prometna signalizacija ni predvidena. Izjema bodo trase, ki se bodo priključile na javno cestno omrežje D1, D2, D3 in S2. Omejevanje dostopa se bo izvedlo s kovinskimi rampami na odsekih: Bele ovce–Milanka 1, Trnovska bajta–Velika Milanja 1, Štanga 2, Duli 3, Duli 2 in Duli 1. Ključi za uporabo projektiranih tras bodo dodeljeni: upravljalcu VE Volovja reber, Zavodu za gozdove Slovenije, protipožarnim službam, pristojni lovski družini, lastnikom zemljišč z na ceste vezanim posestvom in gasilskemu društvu.

V. POGOJI ZA URBANISTIČNO, ARHITEKTURNO IN KRAJINSKO OBLIKOVANJE

10. člen

(oblikovanje objektov in ureditev)

Izvedba objekta 20 kV stikališča bo armirano betonska konstrukcija. Objekt odgovarja svoji tehnološki funkciji in bo zasnovan kot pritličen, delno podkleten objekt v obliki kvadra tlorisnih gabaritov 23 m x 11 m z dvokapno streho slemenske višine 5 m. Višinski gabariti pa so kota praga na -0,10 m = 996,60 m, kota venca pa +3,10 m = 999,80 m. Objekt bo obložen z naravnim kamnom podobnim okoliškim kamnitim ruševinam. Območje RTP bo od okolice ločeno z ustrezno zaščitno ograjo.

Za vso komunalno ureditev so bila izdani pogoji in mnenja pristojnih organizacij:

– NN in TK omrežje

Objekt RTP Volovja reber 20/110kV, bo priključen na predvideno NN in TK omrežje skladno z idejnimi rešitvami in pogoji upravljalca.

– Vodovod

Na območju ni vodovodnega omrežja, predvidena je vodooskrba s kapnico.

– Meteorna in fekalna kanalizacija

Predvidena je greznica na praznjenje za fekalne vode in ponikovalnica za meteorne vode. Površinske vode z utrjenih in drugih površin se vodijo preko lovilca olj in maščob v ponikovalnico.

11. člen

(krajinsko oblikovanje)

Med gradnjo vetrnih elektrarn Volovja reber in 20kV kabelske povezave, se bo vegetacijo odstranilo samo tam, kjer bo to nujno potrebno. Osnovni izhodišči nove zasaditve morata biti zagotovitev čim večje vpetosti posega v prostor ter vzpostavitev prijetnega prostora. Oblikovanje vegetacije izhaja iz naravnih in ustvarjenih vegetacijskih značilnosti na območju obdelave, zato se bo usmerila predvsem na sanacijske zasaditve poškodovanih gozdnih površin v vzpostavljivo novih gozdnih robov ter sanacijo posameznih lokacij po končnih gradbenih posegih. Pri tem se bodo uporabile le avtohtone vrste, sadike domačih vrst iz neposredne okolice.

Na območju postavitve stebrov se po odstranitvi gozdov in gradbenem posegu predvidi sanacija območja z zatravljivo, nato pa se bo območje lahko prepustilo naravnim sukcесijam.

Relief bo oblikovan v skladu z naravnimi reliefnimi oblikami. Nasipne in vkopne brežine se bodo izvedle z zaokroženim iztekom v okoliški teren ter humusirale in zatravile ter zasadile z višjo vegetacijo.

VI. POGOJI ZA PROMETNO, KOMUNALNO IN ENERGETSKO UREJANJE

12. člen

(ceste)

110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber–RTP Reber križa:

- regionalno cesto,
- lokalno cesto.

Križanja bodo izvedena skladno s pravilnikom o tehničnih normativih za graditev nadzemnih elektroenergetskih vodov z nazivno napetostjo od 1 kV do 400 kV (Uradni list SFRJ, št. 65/88).

Pogoji upravljalca za glavne in regionalne ceste:

– Investitor oziroma izdelovalec mora v dokumentaciji za pridobitev gradbeno dovoljenje upoštevati vse smernice podane s strani Ministrstva za promet, Direkcija RS za ceste, izpostava Koper, z dne 4. 7. 2003 pod št. 347-09-4045/2003-4.

– Investitor oziroma izdelovalec mora v dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja, za priključevanje novih cestnih priključkov na regionalne ceste ter križanje s komunalnimi vodi, navesti s pravilno stacionažo ter jih tekstualno in grafično obdelati.

– Po dokončanju del mora investitor oziroma izvajalec del na državnih cestah vzpostaviti prvotno stanje na svoje oziroma investitorjeve stroške.

– Po dokončanju del oziroma pred izdajo uporabnega dovoljenja si mora investitor pridobiti pisno izjavo Direkcije RS za ceste o izpolnitvi pridobljenih smernic.

– Po dokončanju del je investitor dolžan v skladu z zakonom o graditvi objektov k tehničnemu pregledu pisno povabiti tudi predstavnika Direkcije RS za ceste, izpostava Koper.

13. člen

(železnišca)

110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber križa železniško progo:

Križanja bodo izvedena skladno s pravilnikom o tehničnih normativih za graditev nadzemnih elektroenergetskih vodov z nazivno napetostjo od 1 kV do 400 kV (Uradni list SFRJ, št. 65/88).

Pogoji upravljalca železniških prog:

– Daljnovod križa železniško progo Pivka–Reka. Glede višine nad gornjim robom tirnice in glede odmikov stebrov od osi proge, je potrebno upoštevati določbe pravilnika o graditvi gradbenih objektov ali drugih objektov v varovalnem progovnem pasu (Uradni list RS, št. 2/87) in zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 85/00).

– Varnostna višina daljnovoda mora biti minimalno 12 m nad tirom, stebri morajo biti oddaljeni minimalno 15 m od osi tira na vsako stran železniške proge.

14. člen

(vodovod in kanalizacija)

Na načrtovani lokaciji Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave ni komunalnih vodov vodo-voda in kanalizacije. Trasa daljnovoda – odsek 1 prečka trasi vodovoda Ilirska Bistrica-Dobropolje in Ilirska Bistrica-Topolc ter vodovodno omrežje v naselju Topolc. Trasa daljnovoda – odsek 1 prečka zbirni kanal »Z«, ki poteka ob desnem bregu reke Reke. Predviden daljnovod prečka obstoječe in projektirano kanalizacijsko omrežje v naselju Topolc.

Trase vetrnih elektrarn Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110kV povezovalni daljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber – odsek 3 in 4 potekajo v vodovarstvenem območju in sicer v vplivni vodovarstveni coni – cona III vodnih virov Bistrica, Podstenjšek in Knežak ter lokalnih vodnih virov od Jasna do Kuteževega.

Pogoji upravljalca:

– Investitor je dolžan naročiti skupen ogled mesta predvidene gradnje 110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber s posebnim poudarkom in točno lokacijo stebrov daljnovoda.

– Investitor je dolžan pred pričetkom del o tem obvestiti Komunalno podjetje, da bodo lahko izvajali strokovni nadzor in po potrebi določili še dodatne zaščitne ukrepe vodovoda ali kanalizacije.

– V neposredni bližini kanalizacije ali vodovoda ni dovoljen izvajanje miniranje terena.

– Investitor si je dolžan po končanih delih pridobiti od Komunalnega podjetja izjavo o izpolnjevanju pogojev tega soglasja.

– Stroške zaščite oziroma eventualne prestavitev komunalnih vodov, nadzora strokovnih služb, zakoličbe kanalizacije in vodovoda. Stroški morebitnih poškodb bremenijo investitorja.

15. člen

(elektroenergetsko omrežje)

110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber križa visokonapetostne in nizkonapetostne vode:

- 110 kV Pivka-Ilirska Bistrica,
- visokonapetostni vodi DV 10 (20) kV,
- nizkonapetostni vodi.

Križanja bodo izvedena skladno s pravilnikom o tehničnih normativih za graditev nadzemnih elektroenergetskih vodov z nazivno napetostjo od 1 kV do 400 kV (Uradni list SFRJ, št. 65/88, člen 96. do 186.) in za vode z nazivno napetostjo do 1 kV (Uradni list SFRJ, št. 51/73).

Za dograditev novega 110 kV polja v obstoječi RTP Ilirska Bistrica 110/20 kV je potrebno izdelati projektno dokumentacijo in pridobiti soglasje ELES d.o.o. Pri projektiraju 110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber je potrebno upoštevati predvideno rekonstrukcijo DV 110 kV Pivka-Ilirska Bistrica zaradi prehoda na dvosistemski daljnovod in s tem nove širine elektroenergetskega koridorja oziroma medsebojnega približevanja.

16. člen

(telekomunikacijsko omrežje)

110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber-RTP Reber križa telekomunikacijske nadzemne vode.

Križanja bodo izvedena skladno s pravilnikom o tehničnih normativih za graditev nadzemnih elektroenergetskih vodov z nazivno napetostjo od 1 kV do 400 kV (Uradni list SFRJ, št. 65/88).

17. člen

(varstvo zračnega prometa)

Pred izdajo gradbenega dovoljenja je potrebno dostaviti elaborat o vplivih predvidenega posega na okolje z vidika varnosti zračnega prometa, ki ga izdela pooblaščena projektna organizacija ob upoštevanju zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 18/01), veljavnih pravilnikov s področja letalskega prometa ter mednarodnih standardov in priporočil ICAO.

VII. OKOLJEVARSTVENI IN DRUGI POGOJI ZA IZVEDBO POSEGOV V PROSTOR

18. člen

(tla)

Posege v tla se bo izvajalo tako, da bodo prizadete čim manjše površine tal. Za začasne prometne in gradbene površine se bodo uporabile infrastrukturne površine in površine,

na katerih so tla manj kvalitetna. Pri gradnji se bodo uporabljala prevozna sredstva in gradbeni stroji, ki so tehnično brezhibni ter materiali, za katere obstajajo dokazila o njihovi neškodljivosti za okolje. S transportnih in gradbenih površin ter deponij gradbenih materialov bo treba preprečiti emisije prahu z vlaženjem teh površin ob sušnem in vetrovnem vremenu. S teh površin bo potrebno preprečiti tudi odtekanje vod na kmetijsko obdelovalne površine. Treba je predvideti nujne ukrepe za odstranitev in odlaganje materialov, ki vsebujejo škodljive snovi zaradi nezgod na tehnoloških površinah.

19. člen

(ureditve na območjih kmetijskih zemljišč)

Investitor je dolžan zagotoviti varovanje kmetijskih zemljišč s primerno organizirano gradnjo, zaščito zemljišč pred onesnaženjem v času gradnje in obratovanja Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave, nadomestitvijo prekinjenih poti in po potrebi s pridobitvijo nadomestnih kmetijskih zemljišč. Pri gradnji naj se omeji gibanje strojev na območje same trase (izključna raba). Za prevoz je treba čim manj uporabljati poljske poti. Začasne ureditve in objekti za potrebe gradbišča se ne smejo urejati na kako-vostnih kmetijskih zemljiščih, razen če ni drugih primernih rešitev. Investitor je dolžan vzpostaviti prekinjene dostope na kmetijska zemljišča v času izgradnje in po izgradnji Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave.

V sklopu izdelave projektne dokumentacije je potrebno izdelati projekt o ravnanju in uporabi rodovitnega dela prsti. Prst se odstrani in deponira ter uporabi za sanacijo devastiranih in degradiranih tal. Prst se odstrani in deponira na drugo lokacijo tako, da ne pride do onesnaženja s škodljivimi snovmi in manj kvalitetnim materialom. Med gradnjo se vodi evidenca o mestih in količinah odstranjene prsti in lokacijah za deponiranje ter nadaljnji uporabi za sanacijo.

20. člen

(vodnogospodarske ureditve in zaščitni ukrepi)

Zaradi gradnje Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja rebera se vodni režim, posebej režim odtoka visokih voda na vplivnem območju, ne sme poslabšati. Na celotnem odseku se v struge naravnih odvodnikov spušča le čista padavinska voda oziroma voda, ki po kvaliteti ustreza uredbi, ki ureja emisijo snovi in topote pri odvajjanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja. Vetrna elektrarna Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110 kV povezovalni doljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber ne smeta v ničemer poslabšati obstoječega stanja kvalitete podtalnice, kar je treba doseči z ustrezнимi gradbeno tehničnimi ukrepi, z ustreznim načinom gradnje ter po izgradnji z ustreznim načinom vzdrževanja.

Med gradnjo in v času obratovanja je potrebno predvideti naslednje ukrepe:

- utrjene površine (ploščadi na katerih se izvaja pretakevanje goriv in manjša popravila tehničnih naprav) naj se uredijo tako, da ni možno neposredno odtekanje odpadnih in izcednih vod na tla, podzemne vode. Izgradnja utrjene ploščadi, opremljene z začasnimi zbirnimi kanali in zbiralnikom vod ter koalescentnim lovilcem olj, naj bo predvidena že v okviru programa gradbenih del,

- komunalne in odpadne padavinske vode iz premičnih naprav je potrebno pred odvajanjem v vode očistiti tako, da stopnja onesnaženosti ne presegata mejnih vrednosti, opredeljenih v uredbi, ki ureja emisijo snovi in topote pri odvajjanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja,

- transport in gradbeni stroji, ki se bodo uporabljali na trasi, morajo biti tehnično brezhibni in ustrezno vzdrževani,

- za primere razlitja nevarnih tekocin je potrebno onesnaženi material preiskati v skladu s pravilnikom, ki ureja ravnanje z odpadki, za namenom da se opredeli pravilen

način deponiranja. Preiskavo lahko izvede le od Ministrstva za okolje, prostor in energijo pooblaščena organizacija,

– vzdrževalec mora imeti pripravljen načrt za takojšnjo učinkovito ukrepanje v primeru razlitij polutantov (goriva, maziva in druga za vse vodne vire škodljive suspenzije), ki ga potrdi ustrezna služba Ministrstva za okolje, prostor in energijo in Zdravstvenega inšpektorata RS, ločeno za čas gradnje in obratovanja. Načrt mora vključevati način obveščanja ustreznih strokovnih služb o morebitni nezgodi, predvidene ukrepe za preprečevanje vdora nevarnih snovi v podtalnico, ukrepe za odstranitev sedimenta in izbor lokacije za odlaganje kontaminiranega sedimenta. V času gradnje je treba voditi evidenco nevarnih snovi, ki se uporabljajo na gradbišču. Z gradbeno tehničnimi rešitvami mora investitor zagotoviti maksimalno zaščito pred izlitem polutantov.

21. člen

(varstvo naravnih vrednot)

Celotno območje predlagane lokacije Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110 kV povezovalnega daljnovidova RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber, ki ga obravnava lokacijski načrt, leži znotraj območij pričakovanih naravnih vrednot:

– Flišni rob: celotno flišno območje med desnim bregom Reke in južnim robom Snežniškega pogorja brez aluvija je območje potencialnih najdb sedimentnih tekstur in fosilov,

– karbonatne kamnine: na območju Snežnika je v karbonatnih kamninah možnost najdb brezen in jam.

Na območju predlagane lokacije Vetrne elektrarne in daljnovidova ni zavarovanih območij delov narave, območje leži na območju predlaganega regijskega parka Snežnik (obvezno republiško izhodišče):

– 199 – Snežniški regijski park (ohranjena naravna in kulturna krajina).

Območje visokih dinarskih kraških planot s številnimi geološkimi, geomorfološkimi naravnimi pojavi. Življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.

Na območju predlagane lokacije Vetrne elektrarne in daljnovidova ni delov narave predlaganih za naravne vrednote.

Območje predlagane Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110 kV povezovalnega daljnovidova RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber, sega v predlog treh ekološko pomembnih območij:

– 20 Snežnik in Javorniki-Pivka,

– dinarsko gozdno območje vzhodnega Visokega kraša in Zgornja Pivka,

– ohranjeni habitatni tipi: bukovo jelovi gozdovi, ruševje, submediteransko-ilirska suha travnišča, vlažni travniki...,

– osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri: medveda, risa volka,

– življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst kot napr. evropsko ogroženih vrst ptic: kotorna (*Alectoris graeca*), podhujka (*Caprimulgus europaeus*), pisana penica (*Sylvia nisoria*), hribski škrjanec (*Lullua arborea*), kosec (*Crex crex*), kozača (*Strix uralensis*), koconogi čuk (*Aegolius funereus*), ki so tudi kvalifikacijske vrste za uvrstitev območja med potencialna posebna varstvena območja Natura 2000. Po razpoložljivih podatkih sta med pomembnejšimi deli območja vrh Snežnika in Ždrocle ter obronki kraškega pogorja Snežnika z Volovjo rebrijo in Gurami.

– 5004 – Dolina Reke in Reka (Velika voda).

Kraška reka z izjemno hudourniškim odtočnim režimom. Priteka iz Snežniškega pogorja ter površinska Velika voda – Reka in teče po brkinskem flišu ter ponikne v matični Kras. Podzemeljski tek in vodne zveze niso v celoti znane. Območje zajema reko Reko (Veliko vodo) ter predvsem poplavne travnike (Mlake, Bukoviške Mlake in območje ob Trnovskem potoku). Območje je življenjski prostor ogroženih rastlinskih vrst kot napr. *Typha shuttleworthii* (R) in živalskih vrst zlasti

ptic kot napr. *Alcedo atthis* (E), *Merops apiaster* (E), *Crex crex* (E), *Emberiza calandra* (E), *Cinclus cinclus* (V), *Gallinago gallinago* (V), *Saxicola ruberta* (v) itd. ter nekaterih vrst nevretenčarjev napr. metulja *Maculinea teleius* (E), vrbnice *Perla illesi*. Območje je predvideno za vključitev v mrežo posebnih varstvenih območij Nature 2000.

– Trnovski gozd, Nanos, Hrušica, Javorniki, Snežnik in Kočevsko:

Osrednje območje rjavega medveda v Sloveniji.

Pri načrtovanju energetskih objektov in naprav morajo biti upoštevani kriteriji, usmeritve in pogoji, določeni v prostorskih sestavinah dolgoročnega in srednjoročnega družbenega plana Republike Slovenije, kjer je v podpoglavlju Energija v podtočki b na področju varstva narave med drugim navedeno, da je potrebno smiselnou upoštevati naslednje pogoje:

– varovati naravne kakovosti prostora, kar pomeni varovati naravo in naravne vrednote s tako razmestitvijo objektov in naprav, da naravne kakovosti prostora praviloma neposredno ne bodo prizadete, posredno pa v čim manjši možni meri; kolikor je poškodba neizogibna je treba tista posebno vredna stanja, ki jih je možno (napr. biotope), obnoviti v neposredni bližini ali prestaviti (napr. geomorfološke ali kulturne posebnosti), varovati območja z visoko stopnjo naravne ohranjenosti, predvsem vodnega in obvodnega prostora in gozdov;

– na zavarovanih območjih-narodnih parkov in ožjih območjih regijskih parkov ter ožjih zavarovanih območij (naravni spomeniki, strogi naravni rezervati in naravni rezervati) gradnja energetskih objektov in naprav z močjo do 1MW je možna, če je to v skladu z aktom o zavarovanju tega območja;

– na drugih zavarovanih območjih oziroma območjih predvidenih za zavarovanje, na območjih drugih naravnih vrednot, na ekološko pomembnih območjih so posegi možni pod pogojem, da se ne uničijo ali bistveno poškodujejo oziroma spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto oziroma, da se ohranja ugodno stanje habitatnih tipov in ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov;

– vzporedno oziroma sočasno z načrtovanjem energetskih koridorjev (objektov in naprav) upoštevati ekološko omrežje (naravna območja ne smejo ostati kot izolirani otoki brez medsebojne povezave – ostati morajo povezave med njimi).

V tekstualnem in grafičnem delu prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjoročnega družbenega plana Republike Slovenije je obravnavano območje opredeljeno kot območje ustrezno za proučevanje možnosti izgradnje in izgradnjo vetrnih elektrarn. Po smernicah Zavoda za varstvo narave, OE Nova Gorica, območje LN Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110 kV povezovalni doljnovid RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber leži znotraj predloga območja pričakovanih naravnih vrednot (flišni rob in karbonatne kamnine); na območju LN ni zavarovanih območij, območje LN sega v območje predloga regijskega parka Snežnik, na območju LN ni delov narave predlaganih za naravne vrednote, območje LN sega v predloge treh ekološko pomembnih območij (Snežnik in Javorniki-Pivka, Dolina Reke in Reka (Velika voda) in Trnovski gozd, Nanos, Hrušica, Javorniki, Snežnik in Kočevsko). Vsa navedena območja še niso zavarovana, obstajajo kot predlogi v smernicah Zavoda za varstvo narave Republike Slovenije oziroma predlog regijskega parka Snežnik je v prostorskih sestavinah dolgoročnega in srednjoročnega družbenega plana Republike Slovenije ter so brez aktov o zavarovanju.

22. člen

(gozdognogospodarska ureditev in varovanje gozdov)

Linija stolpov Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave, bo postavljena v povsem ohranjeno naravno krajino in bo z estetskega pogleda izjemno moteč

element, zato je potrebno, da bo barvna kombinacija samih stolpov in vetrnih turbin tako, da bo čim bolj skladna z okoljem in z večje razdalje sploh ne bo opazna.

Dovozne in servisne ceste bodo imele elemente gozdnih cest, zato bodo izvedene tako, da bodo vkopi in nasipi čim manjši in s tem manjši poseg v prostor. Poleg tega je potrebno zagotoviti stalno prevoznot in povezavo z ostalim omrežjem protipožarnih presek in gozdnih poti, ki se navezujejo na te dovozne in servisne ceste.

Za pas gozda ob vetrni elektrarni Volovja reber in 20 kV kabelske povezave, je potrebno pred posekom gozdnega drevja, drevje označiti in evidentirati. Posek in spravilo lesa je potrebno opraviti v skladu s pravilnikom o izvajjanju sečnje, ravnjanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94) in uredbo o varstvu pred požari v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 62/95).

23. člen

(varstvo kulturne dediščine)

V območju načrtovanih posegov ni razglašenih ali za razglasitev predvidenih objektov in območij kulturne dediščine.

Pri gradnji večjih infrastrukturnih objektov oziroma večjih posegih v prostor je potrebno zagotoviti arheološke raziskave po metodologiji SAAS na celotnem območju predvidenega posega.

Ker bodo posegi ob gradnji Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kv kabelske povezave in 110kV povezovalnega daljnovidova RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber, obsežni, bo spremeljevalni nadzor nujen:

– pred pričetkom gradbenih del ZVKDS, OE Nova Gorica izvede na celotnem območju predvidenega posega ekstenzivne in intenzivne arheološke raziskave po metodologiji SAAS

– da na osnovi rezultatov površinskih pregledov ZVKDS, OE Nova Gorica izdela posebne strokovne podlage.

Ekstenzivni pregled je možen šele po zakoličbi terena oziroma detajlnega lokacijskega načrta, medtem ko je za intenzivni pregled (testni jarki 50x50 cm) potrebno soglasje lastnika zemljišča.

24. člen

(varstvo pred hrupom)

Rezultati meritve ravni hrupa obstoječe obremenjenosti okolja s hrupom na lokaciji izgradnje Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kv kabelske povezave, so pokazali, da izmerjene ravni hrupa ustrezajo zahtevam uredbe o hrupu v naravnem in živiljenjskem okolju (Uradni list RS, št. 45/95 in 66/96) in da območje ni prekomerno obremenjeno s hrupom.

Rezultati meritve dnevnega hrupa so pokazali, da dnevna raven hrupa na merilnem mestu znaša 35 dBA. Dnevna raven hrupa na merilnem mestu ne bo prekoračila mejno dnevno raven hrupa za I. območje, ki znaša 50 dBA in ne bo prekoračila kritično dnevno raven hrupa za I. območje, ki znaša 57 dBA.

Rezultati meritve dnevnega hrupa so pokazali, da nočna raven hrupa na merilnem mestu znaša 33 dBA. Nočna raven hrupa na merilnem mestu ne bo prekoračila mejno nočno raven hrupa za I. območje, ki znaša 40 dBA in ne bo prekoračila kritično nočno raven hrupa za I. območje, ki znaša 47 dBA.

25. člen

(varstvo zraka)

V času gradnje je potrebno upoštevati predpise, ki urejajo emisijske norme za naprave, ki jih bodo med gradnjo uporabljali za pripravo gradbenega materiala. Potrebno je vlaženje sipkih materialov in nezaščitenih površin ter prepre-

čevanje raznosa materialov z gradbišča. Monitoring v času gradnje bo obsegal preverjanje skladnosti začasnih gradbenih obratov z uredbami, ki urejajo emisije.

26. člen

(varstvo pred elektromagnetnim sevanjem)

110 kV povezovalni daljnovod RTP Ilirska Bistrica - RTP Volovja reber, bo potekal po prostoru, ki je opredeljen s I. območjem I. stopnje varstva in II. območjem II. stopnje varstva pred elektromagnetnim sevanjem.

RTP Ilirska Bistrica 110/20 kV je s pripadajočimi daljnovodnimi izhodi obstoječi vir sevanja, zato ga je potrebno obravnavati na osnovi pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.

Za vsa I. območja I. stopnje varstva v vseh občinah je potrebno 110 kV povezovalni daljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber, projektirati tako, da bo oddaljenost faznih vodnikov zadovoljevala zahtevam uredbe 1. To pomeni, da je potrebno v prostorih stanovanjskih objektov, ki so v neposredni bližini 110 kV povezovalnega daljnovoda RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber, zagotoviti nižje sevanje od E<1.8 kV/m in B<15 μT. Daljnovodni stebri v I. območjih I. stopnje naj ne bi bili nižji od 16.80 m.

Za vsa II. območja II. stopnje varstva je potrebno 110 kV povezovalni daljnovod RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber, načrtovati skladno z zakonsko regulativo.

Kolikor bodo pri rekonstrukciji upoštevana napotila analize poročila in bodo izpolnjene zahteve o mejnih vrednostih, pričakovani vpliv DV 110 kV RTP Ilirska Bistrica 110/20 kV – RTP Volovja reber 20 /110 kV, s svojim nizkofrekvenčnim sevanjem ne bo presegel predpisane mejne vrednosti in je sprejemljiv za okolje.

27. člen

(odvzemi in deponije viškov materiala)

Nenosilni material, odstranjen med gradnjo, se bo prvenstveno uporabil oziroma trajno deponiral na naslednjih lokacijah: Obrtna cona Podgrad in zapuščeni kamnolom v Ilirske Bistrici.

Količina trajnega viška nevgradljivega izkopanega materiala bo znašala okoli 6900 m³.

28. člen

(varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

V skladu z 22. členom zakona o varstvu pred požarom (ZVPoz-A, Uradni list RS, št. 71/93 in 87/01) je potrebno upoštevati prostorske, gradbene in tehnične ukrepe, s katerimi bodo zagotovljeni:

- pogoji za varen umik ljudi in premoženja,
- potrebni odmiki med objekti oziroma ustrezna požarna ločitev objektov od naravnega okolja (požarne preseke), s čimer bodo zagotovljeni pogoji za omejevanje širjenja ognja ob požaru,
- prometne in delovne površine za intervencijska vozila (SIST DIN 14090, površine za gasilce na zemljišču),
- viri za zadostno oskrbo z vodo za gašenje požarov (Uradni list SFRJ, št. 30/91) oziroma ustrezni vodni zbiralnik za požarno vodo za gašenje v naravnem okolju.

Pri načrtovanju prostorskega akta se morajo upoštevati tudi požarna tveganja, ki so povezana:

– s povečano možnostjo nastanka požara zaradi uporabe požarno nevarnih snovi in tehnoloških postopkov, predvsem pa možnosti razširitve požara in naravnega okolja na objekte,

– z vplivi obstoječih in novih objektov in tehnoloških procesov z vidika varstva pred požarom in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na okolje.

VIII. ETAPNOST IZVEDBE

29. člen

(etapnost izvedbe)

Etapnost lokacijskega načrta ni predvidena, možna pa je fazna izvedba po sklopih ali v celoti, in sicer:

- gradnja povezovalnih poti,
- gradnja vetrnih elektrarn Volovja reber in 20 kV kabelske povezave,
- gradnja 110 kV povezovalnega dalnovoda RTP II. Bistrica-RTP Volovja reber.

IX. OBVEZNOSTI INVESTITORJA IN IZVAJALCEV

30. člen

(splošne obveznosti)

Poleg vseh obveznosti, navedenih v prejšnjih členih tega odloka, so obveznosti investitorja in izvajalcev v času gradnje in po izgradnji tudi:

- promet v času gradnje je treba organizirati tako, da ne bo prihajalo do večjih zastojev in zmanjšanja varnosti na obstoječem cestnem omrežju,
- omogočiti dostope do kmetijskih in gozdnih zemljišč in objektov v času gradnje in po končani gradnji, tudi tiste, ki v lokacijskem načrtu niso predvideni, bodo pa utemeljeno zahtevani v postopku zaslišanih prizadetih strank,
- vse ceste in poti, ki bi eventualno služile obvozu ali prevozu med gradnjo in pričetkom del ustrezno urediti in protipravno zaščititi, po izgradnji pa po potrebi obnoviti,
- zagotoviti zavarovanje gradbišča, tako da bosta zagotovljeni varnost in raba sosednjih objektov in zemljišč,
- v skladu s predpisi odpraviti v najkrajšem možnem času morebitne prekomerne negativne posledice, ki bi nastale zaradi graditve in obratovanja,
- zagotoviti nemoteno komunalno oskrbo objektov preko vseh obstoječih infrastrukturnih napeljav,
- v času gradnje zagotoviti vse potrebne varnostne ukrepe in organizacijo na gradbišču, da bo preprečeno onesnaženje tal, voda in zraka, ki bi nastalo zaradi prevoza, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in drugih škodljivih snovi oziroma v primeru nezgode zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev,
- zagotoviti naravovarstveni nadzor pri pripravljalnih delih in gradnji na območju naravnih vrednot in habitatov,
- v skladu s predpisi vzdrževati vse vodnogospodarske ureditve,
- reševati odkup zemljišč v sodelovanju z vsemi prizadetimi,
- začasno pridobljena zemljišča po izgradnji Vetrne elektrarne Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in spremljajočih ureditev povrniti v prvotno rabo,
- lastnikom zemljišč, ki jih bo namembnost spremenjena, zagotoviti nadomestna zemljišča ali ustrezno denarno nadomestilo.

Vsi navedeni ukrepi se morajo izvajati na podlagi ustreznih dovoljenj za poseg v prostor, pridobljenih pred pričetkom gradnje.

31. člen

(organizacija gradbišča)

Območje gradbišča naj se čim bolj omeji na širino trase 110 kV povezovalnega dalnovoda RTP Ilirska Bistrica-RTP Volovja reber in vetrnih polj. Za potrebe gradbišča naj se uporablajo že obstoječe komunikacije in ustvarja čim manj novih dovoznih poti.

X. TOLERANCE

32. člen

Vse stacionaže in dimenzijske navedene v tem odloku, se morajo natančneje določiti v projektni dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja. Pri realizaciji lokacijskega načrta so dopustna odstopanja od tehničnih rešitev, določenih s tem lokacijskim načrtom, če se pri nadaljnjem podrobnejšem proučevanju prometnih, geoloških, hidroloških, geomehaniskih in drugih razmer poiščejo tehnične rešitve, ki so primernejše z oblikovalskega vidika, ter rešitve, ki pomenijo manjše stroške izgradnje ob enakih tehničnih in varnostnih kriterijih, s katerimi pa se ne smejo poslabšati prostorske in okoljske razmere. Ta odstopanja ne smejo biti v nasprotju z javnimi interesmi in morajo z njimi soglašati organi in organizacije, ki jih ta odstopanja zadevajo.

XI. NADZOR

33. člen

Nadzor nad izvajanjem lokacijskega načrta ima Občina Ilirska Bistrica.

XI. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

34. člen

Lokacijski načrt je na vpogled na sedežu Občine Ilirska Bistrica.

35. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35001-05/03-231

Ilirska Bistrica, dne 29. aprila 2004.

Župan
Občine Ilirska Bistrica
Anton Šenkinc, univ.dipl. ek. l. r.

2234. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 2000 (Uradne objave PN, št. 30/87 in 36/90) in družbenega plana občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 1990 (Uradne objave PN, št. 30/87 in Uradni list RS, št. 7/99, 93/02) – dopolnjen 2003

Na podlagi 12., 23. in 171. člena zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 in 58/03) in 16. člena statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN, št. 18/95, 18/97, 30/98 in Uradni list RS, št. 31/99) je Občinski svet občine Ilirska Bistrica na seji dne 29. 4. 2004 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 2000 (Uradne objave PN, št. 30/87 in 36/90) in družbenega plana občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 1990 (Uradne objave PN, št. 30/87 in Uradni list RS, št. 7/99, 93/02) – dopolnjen 2003

1. člen

(uvodne določbe)

Ta odlok določa spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 2000 (Uradne objave PN, št. 30/87 in 36/90) in družbenega plana občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 1990 (Uradne objave PN, št. 30/87 in Uradni list RS, št. 7/99, 93/02) v nadaljnjem besedilu: prostorske sestavine dolgoročnega družbenega plana Občine Ilirska Bistrica. Spremembe in dopolnitve dolgoročnega in družbenega plana Občine Ilirska Bistrica je izdelalo podjetje Investbiro Koper d.d. pod številko 0520-1 v avgustu 2003.

2. člen

(spremembe in dopolnitve dolgoročnega plana)

V točki 6. se spremeni: NARAVNE VREDNOTE IN KULTURNA DEDIŠČINA

6.1 Naravne vrednote

Območja naravnih vrednot, ki so zavarovana z odlokom o naravovarstvenem spomeniskem redu v Občini Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 6/69) in odredbe o razglasitvi Notranjskega Snežnika za naravno znamenitost (Uradni list RS, št. 4/64), so prikazana v kartografskem delu prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Ilirska Bistrica. Območja varovanih delov narave, ki so spoznani za naravne vrednote, območja ožjih in širših zavarovanih območij, območja pričakovanih naravnih vrednot in območja ekološko pomembnih območij (Naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Ilirska Bistrica), ki so predlagana za zavarovanje, so prikazana v kartografskem delu prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Ilirska Bistrica.

Za področje naravnih vrednot sta pristojna Ministrstvo za okolje in prostor, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica in Občina Ilirska Bistrica.

Pregled zavarovanih območij, ki so obvezno republiško izhodišče:

- 184 Mašun: gozdni sestoji, manjše jase v severozahodnem delu snežniških gozdov,
- 293 Snežnik: širše območje Notranjskega Snežnika,
- 379 Novokrajska jama: občasno ponorna jama jugozahodno od vasi Novokračine,
- 2223 Kozja jama: občasno izvirna jama v Podtaborski steni, biospeleološko pomembna jama,

Pregled delov narave predvidenih za zavarovanje, ki so obvezno republiško izhodišče:

- 147 Kraški regijski park,
- 199 Snežniški regijski park,
- 337 Velika Padežnica-mrazišče: konta z mraziščem na Snežniku,
- 1017 Grda jama: globoko korozjsko brezno na Snežniku,
- 1256 Vala-mrazišče: udornica z mraziščem na Snežniku,
- 1297 Trnovo-flišni konglomerat: sedimentna tekstura, fliš, prodniki v flišnem peščenem laporju v cestnem useku,
- 2236 Knežak-tektonsko okno: tektonsko okno pri Knežaku,
- 2300 Podtaborska stena: narivna stena apnenca na fliše severozahodno od Šembij,
- 2877 Ločka Dana: slepa dolina na kontaktinem krasu Matarskega podolja,
- 2878 Ponikve v Potokah: ponorna jama potoka Golobnjak v slepi dolini Hrušiške ponikve v Matarskem podolju,
- 3260 Danca: slepa dolina pri Podgradu na kontaktinem krasu Matarskega podolja,
- 3297 Brdjanska Dana: najvhodnejša med vrsto slepih dolin kontaktnega krasa v Matarskem podolju,

- 2210 Cifre: globoko brezno na Snežniku,
- 2204 Brezno v Kislem žlebu: globoko korozjsko stopnjasto brezno na Snežniku,

- 2624 Mašun – rudistne trate: nahajališče fosilov pri Mašunu na Snežniku.

6.2 Kulturna dediščina

Območja in objekti kulturne dediščine, ki so zavarovani z odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Ilirska Bistrica (UO PRI št. 3/93-39), so prikazani v kartografskem delu dolgoročnega in družbenega plana Občine Ilirska Bistrica. Območja in objekti kulturne dediščine, ki so predlagani za razglasitev (Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine v Občini Ilirska Bistrica), so prikazana v kartografskem delu prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Ilirska Bistrica.

Za področje kulturne dediščine sta pristojna Ministrstvo za kulturo, Uprava za kulturno dediščino in Občina Ilirska Bistrica. Strokovna služba za področje kulturne dediščine je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica.

Strokovne zaslove za varstvo kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana za Občino Ilirska Bistrica so sestavni del planskih dokumentov občine.

Obvezne smernice za prostorsko obravnavo kulturne dediščine:

- zasnova varstva kulturne dediščine iz zbirnega registra varstva dediščine;
- načela celostnega varstva dediščine je potrebno upoštevati pri prostorskem planiranju in urbanističnem načrtovanju;
- načrtovanje posegov v prostor mora temeljiti na prehodni analizi naravnih in kulturnih značilnosti prostora;
- v največji možni meri varovati dediščino na mestu samem;
- načrtovati posege in dejavnosti v prostor na način, da ne prizadenejo varovalnih vrednot in materialne substance dediščine;
- posegi v prostor naj prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali povečanju njene vrednosti;
- ohranjati kulturno raznovrstnost in kulturno identiteto slovenskega nacionalnega prostora;
- na območju naravne in kulturne dediščine ima obnova in ohranjanje dediščine prednost pred novogradnjami.

Obvezne smernice za varstvo nedediščinskih prostorskih prvin:

Geosfera

Izogibati se posegom, ki povzročajo eksplozije in vibracije ter izkorščanje naravnih virov v ožjem vplivnem območju objektov in območij naravne in kulturne dediščine.

Hidrosfera:

upoštevati je potrebno izjemne, tipične in kompleksne naravno in kulturno pomembne oblike voda.

Antropogeno okolje:

poleg kulturne dediščine upoštevati tudi druge kako-vostne starejše grajene ali kako drugače ustvarjene prostorske prvine zaradi materialnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega pomena;

pospeševati kulturno adaptivno uporabo obstoječega antropogenega okolja in vzpodbujati programe celostne obnove in razvoja, posebno tiste za ohranitev vrednot in lokalnega prebivalstva;

po možnosti ohranjati pomembnejša arheološka najdišča (ki niso evidentirana kot dediščina), raziskovanja omejiti predvsem na nedestruktivne metode;

ohranjati značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo;

pospeševati dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot antropogenega okolja ter omejevati ali preprečevati tiste, ki jih načenajo;

– usmerjati izvajanje dejavnosti tako, da ustvarjajo in ohranjajo kvalitetna razmerja in strukture ter predstavljajo prostorsko in časovno kontinuiteto;

– na urbaniziranih površinah v čim večji meri ohranjati naravne prvine;

– za degradirana območja je treba izdelati sanacijske načrte in čim v večji možni meri izvajati sanacije.

Obvezna izhodišča na področju usmerjanja poselitve:

Usmerjati poselitve v ureditvena območja naselij in jih urejati z izkoriščanjem stavbnih zemljišč v naselju z aktivno prenovo obstoječega stavbnega fonda, s sanacijo degradiranih urbanih območij in z aktiviranjem nezadostno izkoriščenih stavbnih zemljišč ter sanacijo degradiranega prostora zaradi razpršene gradnje in funkcionalnim in morfološkim zgoščevanjem.

3. člen

PROGRAMSKE ZASNOVE PROSTORSKIH IZVEDBENIH NAČRTOV

Programske zasnove, ki so sestavni del tega plana so:

– lokacijski načrt vetrna elektrarna Volovja reber in povezovalni 110 kV daljnovid.

4. člen

PROGRAMSKA ZASNOVA ZA LOKACIJSKI NAČRT VETRNA ELEKTRARNA VOLOVJA REBER IN POVEZOVALNI 110 KV DALJNOVOD

1. Namen posega

Izraba vetra v energetske namene postaja v Evropi in svetu vedno bolj pomembna, napredek tehnologije pa omogoča hiter razvoj izrabe tega obnovljivega vira. Slovenija se zavzema, da s primernimi ukrepi zagotavlja prednost uporabe obnovljivih oblik energije ter energetskih virov, ki manj onesnažujejo okolje. Prednostna energetska izraba obnovljivih virov je tudi pomembna ekološka, ekonomska in socialna osnova za nadaljnji razvoj in prispevek k čistejšemu okolju. Z izgradnjo vetrnih elektrarn bomo prispevali k uresničevanju obveznosti Kyotskega protokola, po katerih mora Slovenija zmanjšati emisije toplogrednih plinov za 8% glede na izhodiščno leto 1986. Vključitev novih energetskih virov proizvodnje električne energije v energetski sistem pomeni tudi zagotavljanje večje stabilnosti slovenskega energetskega sistema.

Na Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, Urad za prostorsko planiranje, je bila v fazi izdelave strokovnih podlag za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Republike Slovenije izdelana študija z naslovom »Ustrezost prostora za gradnjo in delovanje vetrnih elektrarn na državnem nivoju«. Študija se nanaša le na območje Primorske in je opredelila le bolj ali manj ustrezna območja, na katerih je postavitev in delovanje vetrnih elektrarn močna iz prostorskega in okoljskega vidika.

Pri načrtovanju tovrstnih energetskih objektov in naprav morajo biti upoštevani kriteriji, usmeritve in pogoji, določeni v prostorskih sestavinah dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije:

– proučena naj bo možnost čim krajše navezave objektov za proizvodnjo električne energije na obstoječe javno omrežje,

– v zavarovana območja in območja, predlagana za zavarovanje se posega le izjemoma, posege pa se izvede tako, da se z uporabo dodatnih tehničnih rešitev izvedba posega v največji možni meri prilagaja naravnim danostim in značilnostim naravnega prostora,

– energetskih objektov in naprav se ne postavlja na območjih naravnih vrednot, ostali posegi na območjih naravnih vrednot se izvajajo tako, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto; na območju naravne vrednote (fosili, minerali, jame), izvajajo s posebno pozornostjo;

– na ekološko pomembnih območjih se posegi izvajajo izjemoma in to pod pogojem, da se ohranja ugodno stanje habitatnih tipov in ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov.

Pomembna značilnost Volovje reber so dokaj pogosti in relativno močni vetrovi. Za postavitev vsake posamezne vetrne turbine je sicer potrebna majhna površina zemljišča, vendar pa umestitev takega števila vetrnic na enem območju, kot je potrebno za vetrno elektrarno, predstavlja velik vpliv na vidne kakovosti, naravne prvine ter naravne in kulturne vrednote prostora. Poleg površin za vetrnice je treba upoštevati površine za dostopne ceste, razdelilno transformatorsko postajo in navezavo na obstoječe elektroenergetsko omrežje z daljnovidom 110 kV.

Varovati kulturne vrednote prostora, kar pomeni varovati kulturne krajine in dediščino s tako razmestitvijo objektov in naprav, da se kulturne vrednote prostora neposredno ne pri zadenejo ter upoštevati reliefne značilnosti in vegetacijo.

2. Območje lokacijskega načrta

Veriga vetrnih turbin naj bi potekala od pobočja Milanka na severnem robu, nato po Volovji reberi preko Milanje, zahodno od Mrzlega dola po vrhovih Devin, Župnica, Štanga, Mačkova glava za zaključnim členom verige v smeri sever-jug od Habrine do Jerajevega vrha.

Trasa daljnoveda 110 KV DV, ki bi napajala obstoječe omrežje z vetrno energijo, bi bila speljana od razdelilne transformatorske postaje RTP Reber do obstoječe RTP Ilirska Bistrica.

3. Strokovne podlage

– Geotehnično poročilo, GZL – Geoinženiring d.o.o., Dimičeva 14, 1001 Ljubljana, št. 7806,

– karakteristika in splošno obratovanje, G52-850 kW, Vetrna turbina, Gamesa Eolica, št. FT000101,

– 110 kV daljnovid RTP Ilirska Bistrica (110/20 kV do RTP Reber (110/20 kV ter izdelava RTP Reber 110/20 kV, ELITA IB d.o.o., št. 318/2003-ELITA,

– dostopne poti do stojišč stebrov 110 kV daljnoveda Topolc-Trnovska bajta,

– stavba 20 kV stikališča in 110 kV stikališče, Ines Bonutti u.d.i.a.,

– strokovne podlage o vplivih na okolje za lokacijski načrt za vetrno elektrarno in povezovalni 110 kV daljnovid na območju Volovje reberi – varstvo voda, elektromagnetno sevanje in hrup, E-NET d.o.o., Kajuhova 17, 1000 Ljubljana,

– strokovne podlage o vplivih na okolje za lokacijski načrt za vetrno elektrarno in povezovalni 110 kV daljnovid na območju Volovje reberi – segment narava, Aquarius d.o.o., Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana,

– strokovne podlage o vplivih na okolje za lokacijski načrt za vetrno elektrarno in povezovalni 110 kV daljnovid na območju Volovje reberi – ptice gnezditke na območju Volovje reberi, Aquarius d.o.o., Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana,

– emisije olj in maziv vetrne turbine G52-850, Energia Hidroelectrica de Navarra S.A.,

– makroekonomski učinki gradnje vetrne elektrarne Volovja reber, France Križanič, EIPF 2003,

– poročilo o raziskavi: Stališče prebivalcev Slovenije in prebivalcev Občine Ilirska Bistrica o gradnji vetrnih elektrarn v Sloveniji projekta »Vetrna elektrarna Volovja reber«, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Center za prostorsko sociologijo in Center za javno mnenje,

– skenirana karta TTN-5, ki je bila transformirana v Gaus-Kreugerjev koordinatni sistem, (transformacija je bila opravljena s programskim paketom RX Vector).

– Vidiki gradivne vetrnih elektrarn v Sloveniji – Strokovno mnenje, Elektroinštitut Milan Vidmar, Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo, Ljubljana Februar 2004,

– Poročilo o vplivih na okolje za izgradnjo vetrne elektrarne na območju Volovje reber in povezovalnega 110kV daljnovoda, Študija preletov ptic na območju Volovje reber in ocene vpliva morebitne izgradnje vetrnic ter povezovalnega 110kV daljnovoda na njihove populacije – vmesno poročilo, referat št. 1639, Elektroinštitut Milan Vidmar, Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo Ljubljana, Oddelek za elektrarne, Ljubljana 2004,

– Končno poročilo: Primerjava ustreznosti predlaganih lokacij na širšem območju Ilirske Bistrici za gradnjo in delovanje vetrnih elektrarn, Šifra dokumenta: 01/006-02por, ECO Consulting, Energija okolje ekonomija, Ljubljana maj 2001,

– Spremembe habitatnih tipov na območju VE Volovja reber nad Ilirska Bistrica, Aquarius, april 2004

– Referat št. 1657, EIMV, april 2004:

· Presoja vplivov na okolje za vetrovno elektrarno Volovji reber in povezovalni 110 kV daljnovod,

· Povzetek ocen vpliva na okolje za segment naravnega okolja.

4. Organizacija dejavnosti, zmogljivosti objektov in naprav

VE Volovja reber sestavljajo sledeči objekti in naprave:

- vetrovna elektrarna do 47 vetrnih turbin,
- daljnovod 110 kV DV,
- RTP Reber,
- dovozne ceste,
- začasni gradbiščni platoji.

4.1 Vetrovna elektrarna Volovja reber

Vetrovna elektrarna Volovja reber bo imela 47 vetrnih turbin G52/850 premera 52 m in moči 850 kW, tako da bo njena inštalirana moč znašala 39,95 MW. Ta oprema je tehnološko najmodernejsa in hkrati najbolj prilagodljiva posebnostim dane lokacije. Oprema je sestavljena iz menjalnika, generatorja in ostalih komponent, kar vse se nahaja na vrhu 53,24 metrskega jeklenega stolpa z železo betonskimi temelji. Višina pesta (osrednji del rotorja za pritrditev lopatic) je 55 m.

Vetrovna turbina

Rotor vetrovne turbine premera 52 m je usmerjen proti vetu, ima tri aerodinamične lopatic s spremenljivim nastavnim kotom, ki jih kontrolira mikroprocesor in sistem za obračanje strojnici. Rotor je preko menjalnika povezan s štiripolnim asinhronim generatorjem moči 850 kW. Vsa oprema se nahaja v strojnici na vrhu stolpa.

Rotor

Rotor je sestavljen iz treh aerodinamičnih lopatic, ki so narejene iz poliestrske smole ojačane s steklenimi vlakni.

Proizvedena količina električne energije se regulira s spremenjanjem nastavnega kota lopatic. Pri majhnih hitrostih veta pa se površina zmanjša s pomočjo sistema za obračanje strojnici.

Lopatice so privite na kovinsko podporno ploščo, ki se vrti okrog konusa s pomočjo hidravlične ojnice. Ta sistem omogoča samodejen zagon in manjše obremenitve materiala, tako med obratovanjem kot med zaustavljanjem rotorja. Še ena pozitivna stran tega sistema je, da se proizvedena količina električne energije lahko povečuje tako pri majhnih kot pri velikih hitrostih veta, za razliko od turbin s fiksнимi lopaticami.

Prenos in generator

Konus, ki nosi lopatice, je privit na glavno gred sistema, ki leži na dveh ležajih za prestrezanje aksialnih in radialnih sil rotorja. Vrtljni moment, ki ga razvije rotor, se na menjalnik prenaša preko tristopenjskega mehanizma. Izstopna gred menjalnika, na kateri je nameščen zavorni disk poganja generator. Štiripolni asinhroni generator ima moč 850 kW in napetost 690 V frekvence 50 Hz.

Zavorni sistem

Vetrovna turbina je opremljena z dvema neodvisnima sistemoma: aerodinamičnim in mehanskim. Oba delujeta na principu hidravlike in skupaj zaustavljata vetrovno turbino v vseh pogojih obratovanja.

Sistem za reguliranje nastavnega kota lopatic se uporablja za zaustavitev vetrovne turbine: ko se namreč lopatice vrtijo pod kotom 90 glede na svojo navpično os, je površina, ki jo rotor nastavlja vetrui nič.

Mehanski zavorni sistem obsega tudi hidravlični zavorni disk, ki je pritrjen na izstopno gred menjalnika in sestavljen iz enega diska in treh čeljustnih zavor.

4.2 Daljnovod 110 kV DV

Daljnovod 110 kV bo potekal od obstoječe razdelilne transformatorske postaje Ilirska Bistrica, ki se nahaja ob zaselku Rečica, v elektroenergetskem koridorju vzporedno z obstoječim DV 110 kV RTP Pivka – RTP Ilirska Bistrica do vasi Topolc. Za vasjo Topolc se bo trasa priključnega daljnovoda odcepila v smeri Milanje. Daljnovod bo prečkal železniško progo Pivka-Ilirska Bistrica, lokalno cesto Ilirska Bistrica-Šembije, daljnovod 20 kV KbV Mesto II.-DV Šembije ter več drugih komunalnih vodov.

Dolžna celotna trase daljnovoda znaša 10,5 km. Visokonapetostni daljnovod bo izведен prostozračno. Potrebna širina koridorja za daljnovod znaša 30 m.

Osnovni podatki daljnovoda DV 110 kV RTP Ilirska Bistrica – RTP VE Reber.

Naziv daljnovoda: DV 110 kV RTP Ilirska Bistrica – RTP VE Reber.

Napetost: 110.000 V.

Dolžina trase 10.500 m.

Tokovodniki: AlFe.

Zaščitna vrv: z vgrajenimi optičnimi kabli.

Izolacija: osnovne verige so sestavljene iz osmih členov steklenih izolatorjev U120 BS.

Tip stebrov: jeklena, predalčna vijačena konstrukcija sestavljena iz enakokrakih vroče valjanih profilov in zaščitenega proti koroziji z vročim cinkanjem višine od 21 m do 27 m.

Temelji: armirano betonski.

4.3 RTP Reber

Razdelilna transformatorska postaja 110/20 kV Reber bo obsegala zunanje visokonapetostno stikališče in zgradbo v kateri bo 20 kV stikališče, komandni prostor ter ostali prostori za potrebe osebja, ki bo zadolženo za vzdrževanje in upravljanje z vetrovno elektrarno.

Dislocirano transformatorsko polje RTP Reber 110/20 kV bo razdeljeno na dva dela in sicer:

- 110 kV odprto stikališče – zunanja izvedba na polju,
- 20 kV notranje stikališče v zadnjem objektu.

Za celotno dislocirano transformatorsko polje RTP Reber 110/20 kV (110kV stikališče in zidan objekt) ter povezano z vetrovnicami bo potrebno zagotoviti kvalitetno ozemljitev in strelovodno zaščito. 110 kV stikališče, 20 kV stikališče in komandni del bodo v celoti zavarovani pred nekontroliranimi vstopom.

Opomba: Vsi tehnični podatki so podani v približnih zmogljivostih in obsegu.

4.4 Dovozne ceste

Vse dovozne ceste bodo izvedene z enakimi gradbeno – tehničnimi elementi, ki ustrezajo tehničnim elementom gozdnih cest: utrije enopasovne dvosmerne ceste, namenjene za promet z dvoosnim kamionom s polprikelico in s skupno maso do 50 t. Računska hitrost bo za obravnavane odseke 25 km/h. Povezovalne ceste vetrnega polja Volovja reber bodo nekategorizirane v smislu zakona o cestah, zato cestna prometna signalizacija ni predvidena. Izjema bodo trase, ki se bodo priključile na javno cestno omrežje.

Širina vozišča v premi in krivinah z radijem nad 30 m bo znašala 3 m. Širina bankine znaša 0,5 m, širina vozne kostrnice pa znaša 0,5 m. Razširitve v krivinah s horizontalnim radijem pod 30 m pa bodo znašale 1 m. Svetli profil na trasi bo znašal vsaj 6 m. Minimalni horizontalni radij bo znašal 23 m. Maksimalni podolžni naklon vozišča bo 12% izjemoma na odsekih do 50 m pa 14%. Prečni naklon vozišča bo dvostranski strehasti z naklonom 3% na vsako stran. Prečni naklon morebitnih betonskih cevnih propustov premera 500 mm bo 3-5%.

V cestno telo bo položen električni kabel, ki bo povezoval posamezne vetrne turbine z RTP Reber.

Za prečno odvodnjavanje vozišča se izvede dvostranski naklon 3% in vgradijo jekleni dražniki, za vzdolžno odvodnjavanje vode na nosilnih tleh je predviden jarek, ki bo prvenstveno zagotavljal dreniranje zgornjega ustroja in zmanjševal nabrekanje v času spomladanskih odjug. Za odvodnjavanje na daljših odsekih so predvideni tipski betonski propusti premera 500 mm.

5. Tehnološki pogoji in omejitve

Pri trasiranju trase 110 KV daljnovidova se bo potrebno izogniti določenim naravnim oviram, zlasti zelo strmim severnim pobočjem nad dolino reke Reke, ki so za gradnjo manj primerna. Upoštevati je potrebno tudi vse omejitve, ki so opredeljene v občinskih prostorskih planih. Tu so mišljena območja arheoloških in naravnih spomenikov, območja naravnih vrednot in kulturne dediščine ter druga zavarovana območja.

Območje vetrne elektrarne Volovja reber in povezovalnega daljnovidova leži znotraj predloga območja pričakovanih naravnih vrednot (flišni rob in karbonatne kamnine); na območju LN ni zavarovanih območij, območje sega v območje predloga regijskega parka Snežnik, na območju LN ni delov narave predlaganih za naravne vrednote, območje LN sega v predloge treh ekološko pomembnih območij (Snežnik in Javorniki-Pivka, Dolina Reke in Reka (Velika voda) in Trnovski gozd, Nanos, Hrušica, Javorniki, Snežnik in Kočevsko). Vsa navedena območja še niso zavarovana, obstajajo kot predlogi v smernicah Zavoda za varstvo narave Republike Slovenije oziroma predlog regijskega parka Snežnik je v prostorskih sestavinah dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije ter so brez aktov o zavarovanju. V občinskih prostorskih planskih aktih je to območje opredeljeno kot krajinski park Snežnik.

Območje vetrne elektrarne in daljnovidova sega v vplivno vodovarstveno cono – cona III vodnih virov Bistrica, Podstenjšek in Knežak ter lokalnih vodnih virov od Jasna do Kuteževega.

6. Namenska raba površin

Osnutek lokacijskega načrta mora znotraj obodne meje v skladu z namensko rabo lokacijskega načrta podrobnejše opredeliti območja stavbnih zemljišč, ki bodo potrebna za obratovanje vetrne elektrarne.

Trajna sprememba namenske rabe površin: vetrna polja, daljnovid in dostopne ceste.

Začasna sprememba namenske rabe površin: začasne gradbiščne površine oziroma platoji za montažo, ki bodo po končani gradnji vzpostavljeni v prvotno stanje namenske rabe.

7. Zasnova infrastrukturnega omrežja objektov in naprav

Elektroprenosno omrežje

Vetrna elektrarna Volovja reber se bo priključevala na obstoječe elektroenergetske omrežje v RTP Ilirska Bistrica s povezovalnim 110 KV daljnovidom. Razdalja povezovalnega daljnovidova iz RTP Reber do RTP Ilirska Bistrica je približno 10,5 km. Pri predvidenem posegu bo potrebno dograditi novo 110 KV polje v obstoječi RTP Ilirska Bistrica in upoštevati

predvideno rekonstrukcijo DV 110 KV RTP Pivka – RTP Ilirska Bistrica zaradi prehoda na dvosistemski daljnovid in s tem nove širine elektroenergetskega koridorja.

Prometa infrastruktura

Zunanji transporti se bodo vršili preko javnih prometnic, ki jih bo potrebno predhodno razširiti in rekonstruirati.

Komunalna infrastruktura

RTP Reber, ker so predvidena občasna delovna mesta, bo priključena na bližnje obstoječe komunalne vode (nizkanapetostni elektrovod in telefonsko omrežje). Sanitarno pitna voda bo zagotovljena iz rezervoarja oziroma kapnice, odpadne vode se bodo zbirale v nepropustni greznici na izpraznjevanje.

Pri vetrnih turbinah niso predvidena delovna mesta in niso predvideni komunalni priključki.

8. Usmeritve za urbanistično, arhitektonsko in krajinsko oblikovanje

S postavljivijo vetrnih turbin je predvideno delno čiščenje visoke vegetacije na območju. Potreben bo tudi določen obseg zemeljskih del zaradi vkopa temeljev nosilnih stebrov vetrnih turbin, izvedbe povezovalnih dostopnih cest in vkopa visokonapetostnega kabla med vetrnimi turbinami. Dovozne in servisne ceste bodo imele elemente gozdnih cest, zato bodo izvedene tako, da bodo vkopi in nasipi čim manjši in s tem manjši poseg v prostor. Z gradnjo daljnovidova bo izvršen posek dreves v širini 30 m. Z rednim vzdrževanjem drevja in z ustrezeno barvno obdelavo stebrov bo daljnovid delno zakrit.

9. Usmeritve za varovanje in izboljšanje naravnega, bivalnega in delovnega okolja

Obstoječe stanje

Širše območje Volovje rebri predstavlja skrajni jugozahodni del obsežnega visoko kratkega območja, ki je geografsko omejeno s postojansko kotlino in cerkniško dolino na severu, dolino Pivke na zahodu in dolino reke Reke na jugu. Proti vzhodu se območje visokega kraša nadaljuje proti Kočevju in hrvaški državni meji. Za območja Brkinov in Krasa, ki leži na nadmorski višini med 500 in 700 m se visoko kraško območje od jugozahoda proti severovzhodu hitro dvigne na nadmorsko višino 900 do 1.100 m in se proti območju Snežnika še naprej dviga skoraj do 1.700 m nadmorske višine. Zato območje Volovje rebri s sosednjimi vrhovi Devin, Župnica, Štanga, Mačkova glava predstavlja relativno oster prehod med gričevnatim svetom Krasa in Brkinov ter hribovitim delom snežniškega visokega kraša.

Pomembna značilnost Volovje rebri so dokaj pogosti in relativno močni vetrovi. Veter ima velik vpliv na vegetacijo tega prostora. Predvsem na izpostavljenih mestih je rast drevja nizka, krošnje dreves pa so zaradi močnih vetrov nemalokrat asimetrične in zbite. V zimskem času prevladujejo močni severozahodni vetrovi, pred prehodi fronte pa od Jadranskega morja proti notranjosti pihajo močni jugozahodni vetrovi.

Za visokokraško dinarsko območje je značilna velika gozdnatost, saj se tu začenjajo strnjeni gozdovi porasli v glavnem z jelko in bukvijo. Obsežne površine snežniških gozdov se nadaljujejo proti Gorskemu Kotarju in skupaj s kočevskimi gozdovi veljajo za največji strnjeni gozdni kompleks v Evropi.

Na jugozahodnih pobočjih Volovje rebri se razprostirajo opuščeni pašniki in travniki ter z gozdom in grmovjem zaraščajoče se površine. Tu so bile v preteklosti obsežne pašne površine kmetov doline reke Reke in območja pivške kotline.

Strma pobočja doline nad reko Reko poraščajo v glavnem gozdovi črnega bora ter termofilni panjevci črnega gabra in malega jesena, ki se preko roba pobočja nadaljujejo

v notranjost proti Volovji rebri in sosednjim hribom. V zgornjem delu pobočja je v polnilnem sloju gozdov črnega bora že primešana tudi jelka, bukev in smreka, kar je že značilno za gozdove visokega kraša. Rastlinski svet je pester, kar je posledica vpliva različnih klimatskih tipov. Zaradi pestrosti rastlinske sestave je pester tudi živalski svet. Tu so stalno naseljene velike in male zveri od medveda, risa, kune, lisice.... Občasno tu srečamo tudi volka. Stalno je v tem prostoru prisotna parkljasta divjad (srnjad, jelenjad) in divji prašiči. Tu so prisotne tudi številne vrste ptic, različni glodalci, plazilci...

Celotni predel Volovje rebri je dobro odprt z gozdnimi cestami, ki so prvenstveno namenjene prevozu lesa. Veliko je tudi neutrjenih poti in kolovozov, po katerih se je moč peljati le s terenskimi vozili in traktorji.

Transport in deponiranje izkopanega materiala

Odvečni izkopni material se bo po odvajalo na začasno deponijo na gradbiščnem platoju ali pa se bo zaradi relativno majhnih količin odvečni izkopni material ustrezno razporedil po območju, tako da ne bo motilen v naravnem okolju oziroma bo primerno krajinsko oblikoval območje. Višek nevgradljivega materiala se bo deponiral v Obrtni coni Podgrad in v zapuščenem kamnolomu v Ilirske Bistrici.

Kmetijska zemljišča

Zaradi škode, ki bo nastala zaradi izgube kmetijskih zemljišč je potrebno izvesti sledeče ukrepe:

- živo zemljo, ki bo odstranjena pri gradbenem izkolu razporediti na kmetijska zemljišča, kjer so plitva humusna tla,
- omogočiti dostope do kmetijskih in gozdnih zemljišč ter objektov v času gradnje in po končani gradnji,
- začasno pridobljena zemljišča po izgradnji vetrne elektrarne in spremljajočih ureditev povrnil v prvotno rabo,
- lastnikom zemljišč, ki jim bo namembnost spremenjena, zagotoviti nadomestna zemljišča ali ustrezno denarno nadomestilo.

Zračni promet

Predlagana lokacija vetrne elektrarne in povezovalnega 110 kV daljnovidova zajema širše območje in je zato glede ocene vpliva predvidenih naprav za varnost zračnega prometa potrebna natančna analiza posamezne lokacije vetrnih turbin in stebrov daljnovidova (geografske koordinate, višine, potek daljnovidne trase). Izdelati je potrebno elaborat o vplivih predvidenega posega na okolje z vidika varnosti zračnega prometa.

Ozračje in klimatske razmere, obremenitev okolja z hrupom, vpliv na hidrologijo, vpliv na kopensko življensko okolje, vplivi na regionalni in urbani razvoj

Podatki glede navedenih vplivov pri obravnavanju vetrnih turbin na naravno in družbeno okolje so obdelani v strokovnih podlagah.

10. Usmeritve za varovanje naravnih vrednot in kulturne dediščine ter značilnih kakovostnih prvin kulturne krajine

Naravne vrednote

Celotno območje predlagane lokacije vetrne elektrarne in daljnovidova, ki ga obravnava lokacijski načrt, leži znotraj območij pričakovanih naravnih vrednot:

– Flišni rob: celotno flišno območje med desnim bregom Reke in južnim robom Snežniškega pogorja brez aluvija je območje potencialnih najdb sedimentnih tekstur in fosilov,

– karbonatne kamnine: na območju Snežnika je v karbonatnih kamninah možnost najdb brezen in jam.

Na območju predlagane lokacije vetrne elektrarne in daljnovidova ni zavarovanih območij delov narave, območje leži na območju predlaganega regijskega parka Snežnik (obvezno republiško izhodišče):

– 199 – Snežniški regijski park (ohranjena naravna in kulturna krajina).

Območje visokih dinarskih kraških planot s številnimi geološkimi, geomorfološkimi naravnimi pojavi. Življenski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.

Na območju predlagane lokacije vetrne elektrarne in daljnovidova ni delov narave predlaganih za naravne vrednote.

Območje predlagane vetrne elektrarne in daljnovidova sega v predlog treh ekološko pomembnih območij:

a) 20 – Snežnik in Javorniki-Pivka

– dinarsko gozdno območje vzhodnega Visokega kraša in Zgornja Pivka,

– ohranjeni habitati tipi: bukovo jelovi gozdovi, ruševje, submediteransko-ilirska suha travnišča, vlažni travniki...,

– osrednje območje življenskega prostora velikih zveri: medveda, risa, volka,

– življenski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst kot napr. evropsko ogroženih vrst ptic: kotorna (*Alectoris graeca*), podhujka (*Caprimulgus europaeus*), pisana penica (*Sylvia nisoria*), hribski škrjanec (*Lullua arborea*), kosec (*Crex crex*), kozača (*Strix uralensis*), koconogi čuk (*Aegolius funereus*), ki so tudi kvalifikacijske vrste za uvrstitev območja med potencialna posebna varstvena območja Natura 2000. Po razpoložljivih podatkih sta med pomembnejšimi deli območja vrh Snežnika in Ždrocle ter obronki kraškega pogorja Snežnika z Volovo rebrijo in Gurami.

b) 5004 – Dolina Reke in Reka (Velika voda)

Kraška reka z izjemno hudourniškim odtočnim režimom. Priteka iz Snežniškega pogorja ter površinska Velika voda – Reka in teče po brkinskem flisu ter ponikne v matični Kras. Podzemeljski tek in vodne zveze niso v celoti znane. Območje zajema reko Reko (Veliko vodo) ter predvsem poplavne travnike (Mlake, Bukoviške Mlake in območje ob Trnovskem potoku). Območje je življenski prostor ogroženih rastlinskih vrst kot napr. *Typha shuttleworthii* (R) in živalskih vrst zlasti ptic kot napr. *Alcedo atthis* (E), *Merops apiaster* (E), *Crex crex* (E), *Emberiza calandra* (E), *Cinclus cinclus* (V), *Gallinago gallinago* (V), *Saxicola ruberta* (v) itd. ter nekaterih vrst nevretenčarjev napr. *Metulja Maculinea teleius* (E), vrbnice *Perla illesi*. Območje je predvideno za vključitev v mrežo posebnih varstvenih območij Nature 2000.

c) Trnovski gozd, Nanos, Hrušica, Javorniki, Snežnik in Kočevsko:

Osrednje območje rjavega medveda v Sloveniji.

Pri načrtovanju energetskih objektov in naprav morajo biti upoštevani kriteriji, usmeritve in pogoji, določeni v prostorskih sestavinah dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije, na področju varstva narave med drugim navedeno, da je potrebno smiselnou upoštevati naslednje pogoje:

– varovati naravne kakovosti prostora, kar pomeni varovati naravo in naravne vrednote s tako razmestitvijo objektov in naprav, da naravne kakovosti prostora praviloma neposredno ne bodo prizadete, posredno pa v čim manjši možni meri; kolikor je poškodbam neizogibna je treba tista posebno vredna stanja, ki jih je možno (napr. biotope), obnoviti v neposredni bližini ali prestaviti (napr. geomorfološke ali kulturne posebnosti), varovati območja z visoko stopnjo naravne ohranjenosti, predvsem vodnega in obvodnega prostora in gozdov;

– na zavarovanih območjih-narodnih parkov in ožjih območjih regijskih parkov ter ožjih zavarovanih območjih (naravni spomeniki, strogi naravni rezervati in naravni rezervati) gradnja energetskih objektov in naprav z močjo do 1MW je možna, če je to v skladu z aktom o zavarovanju tega območja;

– na drugih zavarovanih območjih oziroma območjih predvidenih za zavarovanje, na območjih drugih naravnih vrednot, na ekološko pomembnih območjih so posegi možni pod pogojem, da se ne uničijo ali bistveno poškodujejo ozi-

roma spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredelen za naravno vrednoto oziroma, da se ohranja ugodno stanje habitatnih tipov in ugodno stanje rastiinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov;

– vzporedno oziroma sočasno z načrtovanjem energetskih koridorjev (objektov in naprav) upoštevati ekološko omrežje (naravna območja ne smejo ostati kot izolirani otoki brez medsebojne povezave – ostati morajo povezave med njimi).

Za omilitev negativnih vplivov na naravo iz živiljenjskega okolja v fazi izgradnje in obratovanja vetrne elektrarne in povezovalnega daljnovidova, je potrebno:

- omejiti število vetrnih turbin do 50,

- razmakniti vetrne turbine s prekinutijo linije kar zagotavlja dva koridorja za ca. 830 m in ca. 600 m zaradi prehajanja prosto živečih sesalcev in preleta ptic,

- opustiti prvotno predvidene betonske temelje za dvigala,

- izkrčiti gozd v minimalnem obsegu ob stojišču vetrne turbine in ne na celotni trasi,

- omogočiti renaturalizacijo večje površine od prvotno predvidene z zožitvijo varnostnega pasu okoli posamezne vetrne turbine,

- omejiti dolžino rekonstruiranih in novo zgrajenih povezovalnih cest do 10 km.

Kulturna dediščina

Na območju predlagane lokacije vetrne elektrarne in daljnovidova ni evidentirane kulturne dediščine. Po podanih Strokovnih podlagah za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana za Občino Ilirska Bistrica (ZVKDS – OE Nova Gorica) se na tem območju lahko pričakuje nova arheološka odkritja.

Varstvene usmeritve

- pri gradnji večjih infrastrukturnih objektov oziroma pri večjih posegih v prostor je potrebno zagotoviti arheološke raziskave po metodologiji SAAS na celotnem območju predvidenega posega (ekstenzivni in intenzivni površinski pregledi izvedeni pred pričetkom gradbenih del),

- na osnovi rezultatov površinskih pregledov bo ZVKDS – OE Nova Gorica izdelal posebne strokovne podlage.

Varovalni gozdovi

Območje vetrne elektrarne in povezovalnega daljnovidova ne sega v območje varovanih gozdov.

Vpliv na kulturno krajino

Posebne strokovne podlage za lokacijski načrt VE Volovja reber in povezovalni 110 kV daljnovid bo potrebno izdelati z rešitvami krajinske ureditve, ki bi tehniške elemente prikazala kot sestavine nove zanimive kulturne krajine. Varstvo vidnega okolja bo potrebno usmeriti predvsem na

izpostavljen pas vetrnih turbin, ki bodo razporejene ob robu vzpetine.

11. Usmeritve za zaščito

Vetrna elektrarna mora imeti izdelan sistem pravočasnega opazovanja in obveščanja pred naravnimi in drugimi nesrečami iz ogroženega področja v slučaju nevarnosti naravnih in drugih nesreč kot so: požar, morebitna porušitev vetrnih turbin...

Celotna okolica Volovje rebri z dolinami in pobočji, ki se raztezajo tako proti Knežaku in Šembijam, kot tudi proti Ilirske Bistrici in celoten zgornji del pobočja nad dolino reke Reke tja do Gomanc spada v področje velike požarne ogroženosti. Zaradi značilnosti vegetacije (gosta suha trava, borovi gozdovi z obilico suhega odpada, ki se zelo počasi razgrajuje) je vnetljivega materiala ob suhem in vetrovnem vremenu zelo veliko.

Skladno z zakonom o varstvu pred požarom je potrebno upoštevati prostorske, gradbene in tehnične ukrepe, s katerimi bodo zagotovljeni: pogoji za varen umik ljudi in premoženja, potreben odmik med objekti oziroma ustrezna požarna ločitev objektov od naravnega okolja, prometne in delovne površine za intervencijska vozila ter viri za zadostno oskrbo z vodo za gašenje požarov v naravnem okolju. Pri načrtovanju prostorskega akta se morajo upoštevati tudi požarna tveganja, ki so povezana s povečano možnostjo nastanka požara zaradi uporabe požarno nevarnih snovi in tehnoloških postopkov, predvsem pa možnosti razširitve požara in naravnega okolja na objekte ter z vplivi obstoječih in novih objektov in tehnoloških procesov z vidika varstva pred požarom in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na okolje.

5. člen

(prehodne in končne določbe)

Prostorski akt je na vpogled na sedežu Občine Ilirska Bistrica.

6. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35003-4/01-231

Ilirska Bistrica, dne 29. aprila 2004.

Župan
Občine Ilirska Bistrica
Anton Šenkinc, univ. dipl. ek. l. r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

2213. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o rudarstvu (ZRud-A)	5925
2214. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJV-B)	5929

VLADA

2215. Uredba o zavarovanih prosti živečih rastlinskih vrstah	5933
2216. Uredba o zavarovanih prosti živečih živalskih vrstah	5963
2217. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o obsegu izdaje, sestavinah, apoenih in glavnih znamenjih priložnostnih kovancev ob 1000-letnici prve pisne omembe Bleda	6017
2218. Uredba o izvajjanju nadzora izvoza blaga z dvojno rabo	6017
2219. Uredba o določitvi zneska trošarine za energente in električno energijo	6234
2220. Uredba o izvajjanju ukrepov v zvezi s skupno ureditvijo trga za žita	6234
2221. Uredba o izvajjanju ukrepov zasebnega skladanja in intervencije za goveje in prašičje ter ovčje in kozje meso	6240
2222. Uredba o izvajjanju ukrepov v zvezi s skupno ureditvijo trga za goveje in teleče meso na področju posebnih izvoznih nadomestil	6240
2223. Uredba o prenehanju veljavnosti Uredbe o cestni taksi za motorna in priklopna vozila registrirana izven Republike Slovenije, s katerimi se opravlja prevoz potnikov in blaga po javnih cestah v Republiki Sloveniji	6252
2224. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o taksi na obremenjevanje okolja zaradi nastanjanja izrabljениh motornih vozil	6252
2225. Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin	6255

2226. Uredba o spremembah Uredbe o emisiji snovi pri odvajjanju odpadne vode iz naprav za čiščenje odpadnih plinov sežigalnice odpadkov in pri sosežigu odpadkov	6256

2227. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o taksi za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida	6256
2228. Sklep o razveljavitvi Sklepa o načinu objavljanja določenih predpisov vlade in ministrov v Uradnem listu Republike Slovenije	6256
2229. Sklep o spremembah Sklepa o spremembah seznama kmetijskih proizvodov iz Zakona o popisu zalog kmetijskih proizvodov in dajatvi na presežne zaloge določenih kmetijskih proizvodov	6257

OBČINE

AJDOVŠČINA

2230. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o turistični taksi v Občini Ajdovščina	6258
2231. Odlok o lokalni turistični vodniški službi v Občini Ajdovščina	6258

CELJE

2232. Program priprave za spremembe in dopolnitve prostorskih ureditvenih pogojev za območje Stegujev–Habjanov hrib	6259

ILIRSKA BISTRICA

2233. Odlok o lokacijskem načrtu za vetrovno elektrarno Volovja reber in 20 kV kabelske povezave in 110 kV povezovalni dolgovod RTP Ilirska Bistrica–RTP Volovja reber	6261
2234. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 2000 (Uradne objave PN, št. 30/87 in 36/90) in družbenega plana občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 1990 (Uradne objave PN, št. 30/87 in Uradni list RS, št. 7/99, 93/02) – dopolnjen 2003	6268

PRIPOROČAMO

Predpisi o javnih naročilih

z uvodnimi pojasnili Igorja Šoltesa

Spremembe in dopolnitve zakona o javnih naročilih, ki so začele veljati 30. januarja 2004, so lahko korak k boljši praksi javnega naročanja, v uvodnih pojasnilih ugotavlja bivši direktor Urada za javna naročila Igor Šoltes. Ob tem posebej opozarja na nove določbe zakona, ki bodo poenostavile javno naročanje, hkrati pa tudi na tiste zakonske rešitve, ki odpirajo nova vprašanja.

V novi knjigi, ki je izšla v Zbirki predpisov, objavljamo:

- prečiščeno besedilo zakona o javnih naročilih,
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih naročilih (ZJN-1A),
- prečiščeno besedilo zakona o reviziji postopkov javnega naročanja,
- posamezne člene zakona o prenosu nalog nekaterih vladnih služb na ministrstva,
- uredbo o izvedbi postopkov oddaje skupnih javnih naročil za potrebe upravnih organov in stvarno kazalo zakona o javnih naročilih, ki ga je pripravila mag. Margit Čampa.

Cena: 260944 broširane izdaje **4200 SIT**

260945 vezane izdaje **4800 SIT**

N A R O Č I L N I C A

Uradni list Republike Slovenije, Slovenska 9, 1000 Ljubljana
www.uradni-list.si

Naročite po faksu: **01/425 14 18**

S tem nepreklicno naročam

▪ **Predpisi o javnih naročilih**

- 260944 broširana izdaja **4200 SIT** z DDV
– 260945 vezana izdaja **4800 SIT** z DDV

Štev. izvodov

Štev. izvodov

Naročeno knjigo mi pošljite na naslov

Davčna številka

Davčni zavezanec DA NE

Firma – ime naročnika

Sektor – oddelek

Ulica in številka

Kraj

Datum

Podpis pooblaščene osebe

Žig

ISSN 1318-0576

9 7713 180 57017

Izdajatelj Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo – Direktorica Ksenija Mihovar Globokar – Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2004 je 26.400 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 72.600 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet: <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Transakcijski račun 02922-0011569767